Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы
Топ мектепалды тобы
Балалардың жасы 5-6 жас
Жоспардың құрылу кезеңі 04-08қыркүйек 2023 жыл

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Әнұран айту. Таңертеңгі жаттығу «Қайырлы таң қолым» - алақанды сипаймыз. «Оянамыз көздерім!»- шапалақтаймыз. Дидактикалық ойын: **«Шаршы құрастыр»** Мақсаты: Балаларды бөлшектерден бүтін бір зат құрастыруға үйрету.	Сюжетті ойын: **«Шаштараз»** Мақсаты: Балаларды шаштараз ойынымен таныстыра отырып, шаштарын үнемі тарап әдемілеп жүруге үйрету. Шаш өрудің әр түрлі үлгісін көрсету. Әсемдікке, әдемілікке баулу.	**«Тәулік бөліктері »** Ойынның мақсаты: тәулік бөліктері жайлы білімдерін бекіту; тәулік бөліктерін атауға, ажыратуға жаттықтыру. Ойынның құрал-жабдықтары: суреттер Ойынның мазмұны: Балалар кезектесіп суретті алып, тәуліктің қай бөлігі екенін айтады, сол сурет бойынша әңгіме құрайды.	**«Оң және сол»** Ойынның мақсаты: үлкен және аз заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойынның мазмұны: Бір баланы ортаға шақырып, оң қолына үлкен ойыншықты, сол қолына кішкентай ойыншықты ал деп тапсырма береді. Ойын осылай жалғаса береді.	Дидактикалық ойыны **«Шаршы құрастыр»** Мақсаты: Балаларды бөлшектерден бүтін бір зат құрастыруға үйрету
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	**Ата-аналармен әңгіме:** Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	**Ата-анаға кеңес:** Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	**Психологтың кеңесі:** Үйде баланың үй тапсырмасын қадағалау.	**Ата-аналармен әңгіме**	**Ата –аналармен әңгім** «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимыл -ды ойындар, үстел	**Дидактикалық ойын** «Бұл не? Кімге керек?» **Мақсаты:** Балабақша	**«Мен дәрігер боламын» Мақсаты:** Балалар бір - бірімен ойнау арқылы	**«Әдемі үйшік» Мақсаты:**Балалар өз еріктерімен үйшікті	**«Шаштараз» Мақсаты:**Балалар ойын арқылы шаш	**Үстел –үсті ойыны: «**Менің балабақшам» **Мақсаты:** Түрлі-түсті

үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	қызметкерлері мен қажет құралдарымен таныстыру.	өздерін дәрігер сезіне алады.	құрастыра алады.	қиюшының еңбегін түсінеді.	ағаштар көмегімен балабақшасын құрастыру.
Таңертеңгілік жаттығу	№ 1	№ 2	№ 3	№ 4	№ 5
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**«Не артық»** Мақсаты: Суретте көрсетілген артық суретті алып тастап, дәрігерге керекті заттардың суретін қоя алады.	**«Тәрбиеші апайлар»** тақпағын мәнерлеп оқу. Мақсаты: Тақпағын қайталай отырып апайларын жақсы көре алады.	**«Теңін тап»** Мақсаты:Балалар екі бірдей заттарды таба алады.	**«Дүкенші»** Мақсаты: Балалар мағынасын түсініп топтасып ойнауды түсінеді.	**«Кім шапшаң»** Мақсаты : Балалар топтасып ойнай алады
Ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен таныстыру** Ең жақын адамдар Міндеттері:Отба сы және отбасы мүшелері туралы ұғымдарын кеңейту. Балалар дөңгелене тұрады. «Менің анам қандай?» ойыны. Әр бала жанындағы балаға допты беріп тұрып, анасын сипаттайды. А дыбысына: ардақты, аяулы, асыл, ақжарқын, аққөңіл, алтын Б дыбысына: биші, бақытты, балажан,	**1.Сөйлеуді дамыту** Алғашқы күн Міндеттері:сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п,г-ғ,к-қ,ж-ш,з-с,н-ң,р-л дыбыстарды дұрыс,анық айтуды үйрету.тілдің грамматикалық құрылымы. Б, П дыбысының буын ішінде кездесетін сөздерге мысал келтіру. Балаларға «бала», «парта», «бақа», «бақбақ» сөздеріне сөйлем құратады. Сөздерді дыбысталуы	**1. Сауат ашу негіздері** Ауызша және жазбаша сөйлеу Міндеттері:ересектер мен және балалармен еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру. Сөйлеу үшін не қажет? Сөйлеу не арқылы жүзеге асады?Ауызша сөйлеу:естиміз,тыңдаймыз,айтамыз.Жазбаша сөйлеу:жазылып берілетін хабар, көреміз.Ауызша сөйлеу:диалог пен монолог.Мақал-	**1. Сөйлеуді дамыту** Білім еліне саяхат Міндеттері: сөйлеу дің дыбыстық мәдениеті.Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п,г-ғ,к-қ,ж-ш,з-с,н-ң,р-л дыбыстарды дұрыс,анық айтуды үйрету.тілдің грамматикалық құрылымы. Армысың асыл күн, армысың жан досым. Жылуымы жылу қос,	**1. Көркем әдебиет** Күз жомарт Міндеттері: әдеби шығармаларды эмоцианалды қабылдауына ықпал ету,олардың мазмұнын түсіну,себеп-салдарлық байланыстарды,жанр ларды ажыратуды үйрету. Күз туралы суреттер бойынша күз мезгіліне әңгіме құрайды. – Қазір жылдың қай мезгілі? Балалар, күз мезгілінде күн суытып, әлсін-әлсін

	білімді, бесаспап . Д дыбысына: дарынды, дана, дидарлы, досшыл Ж дыбысына: жақсы, жас, жомарт, жарқын, жұмыскер **«Кім қалай жақын» ойыны.** Атаңның саған қандай жақындығы бар? Әкемнің әкесі. Әжелеріңнің сендерге қандай жақындығы бар? Әкемнің анасы. Сен оларға кім боласың? Немере. Сіңлің (қарындасың) сенің әкеңе кім болады? Қызы. Сен әкеңе кім боласың? Баласы. Отбасы – өте тату, бір-біріне қамқорлық жасайтын, бақытты отбасы. **«Бес саусақ» ойыны.** Саусақтарын бүгіп, кезекпен атап шығады. Басбармақ, балаң үйрек, ортан терек, шылдыр шүмек, кішкене бөбек. **2.Сауат ашу негіздері**	бойынша салыстыру Клуб, штаб, араб, куб; Мектеп, кәсіп, ғажайып, доп, нәсіп. «Б» ұяң – дауыссыз, ал «п» дыбысы – қатаң дауыссыз. Сергіту сәті.Жел Көк теңіздей тербейсің Дәйім соғып тұрасың. Жел теңіздей шарлайды Кемеге тыным бермейді. Толқынмен бірге аунайды. Желкендерді кернейді. Жаңылтпаштар Тебіншек ат – шегіншек. Шегіншек ат – тебіншек. **2.Қазақ тілі** Менің балабақшам Міндеттері:балалар ды өз балабақшасы туралы әңгімелей білуге үйрету. Қуыршақтар Сәуле мен Арман.Дидактикалық ойын:Танысу.Сенің атың кім?Менің атым... Дидактикалық ойын:Аудармашы. Жаңа сөздерді қайталау. Бірін-бірі сыйласты. Тату жүрміз бәріміз. Бал достықтың ұясы. Біздіңбалабақшамыз. Дидактикалық ойын	мәтелдер мен қанатты сөздер М.Жаманбалинов Атам мені қуантты. Маған берді құлақты: Жақсы сөзді құлағың Тыңдасын деп шырағым! Маған берді тіл ұшын, Шешен бол! деу мұнысы. **Сиқырлы сандық ойыны.** Мақсаты:дыбыстарды анық,асықпай,дұрыс айта білуге үйрету. Сөздерде дыбыстың дұрыс айтылуына назар аударту.Ойын барысы:тәрбиеші әдемі сиқырлы сандықтан неше түрлі ойыншықтарды шығарады.Бота,құлынш ақ,аю,мысық,мәши не.Балалар ойыншықтар арқылы сөйлемдер құрап береді. **Сөзді керісінше ата сөздік ойыны.** Мақсаты:тәрбиеші көлемді,кеңістіктегі бағытты немесе сандық	Міне,менің қолым. Білім еліне саяхат. Тапсырмалар.Дыбыстар мен әріптер, сандар жайлы мәліметтер. Әдебиет аялдамасы.Өлең-тақпақтар,жұмбақ жаңылтпаштар,ертегілер,қызықты әңгімелер.Әріптер әлемінеДұрыс айт дидактикалық ойыны.Математика әлемі.санау,геометриялық пішіндер тапсырмалары. **2.Қазақ тілі** Балабақша бөлмелері Міндеттері: Сөздік ойын:Күн шуағы.Бір бірініе күнді ұсынып тілектерін айтады. Дидактикалықойын Тыңда,көрсет, қайтала.Қайталау.Жаңа сөздермен таныстыру.Ойын: Біз саяхатқа жасаймыз. Тамаша гой	жаңбыр жауады. Жемістер мен көгөністе піседі. Жапырақтар сарғайып жерге түседі. Сондықтан күз мезгілін «Күз – жомарт» деп атайды. Біз бүгін ақын Ермек Өтетілеуұлының «Күз – жомарт» өлеңімен танысамыз. Өлең жанры шағ шығарма екенін естері түсіреміз. Күз – жомарт Тоңазып атырап, Көк жеміс піседі. Сарғайып жапырақ, Саудырап түседі. Күз жомарт деймізбіз, Жемісін жейміз біз. – Өлең ұнады ма? – Авторы кім? – Өлең қалай аталады? – Неліктен күзді жомар дейміз? – Күзде ауа райы қанда болады? – Күзде адамдар қалай киінеді? – Неліктен күзді жақсы көресің? Балалар жауаптары.

	Жазу ережелерімен таныстыру Міндеттері:сауат ашудың алғышарттарын қалыптастыру арқылы қолды жазуға дайындау. Үстелде отыру ережесімен таныстыру:жазу барысында денені тік ұстап,дәптерді солға қарай қиғаштап қоямыз.Қарындашты 3 саусақпен-басбармақ, сұқ саусақ,жоғары тістерді төменгі тістерге тигізіп тұрып,ерінді түтікше етіп алға созу.Осы күйде 5-10сек ұстап тұру керек.Көрсету.Қа рындаш ортаңғы саусақтың сол жағында болады. Басбармақ қарындашты сол жағынан,сұқ саусақ үстінен сүйемелдейді. Қарындаштың жоғары ұшы иыққа бағыттала ды.Көрсету.Жеке жұмысжүргізіледі. Саусақ жаттығуы. Кіп-кішкентай	Тыңда,көрсет,қайта ла.Баланың есте сақтау қабілеттерін жетілдіру, тілдерін дамыту,қима қағаздармен жұмыс. **3.Математика негіздері** Кеңістікте және қағаз бетінде бағдарлау Міндеттері:балалар ды кеңістіктік қарым-қатынастарды орнатуға үйрету. **Қайда барасың, нені табасың? дидактикалық ойыны** **Ойын мақсаты:** ойын балаларды негізгі кеңістіктік бағыттарды (алға, артқа, оң жақ,сол жақ) анықтау жәнесөзбен айтуға, заттың кеңістікте орналасуын белгілеу үшін әртүрлі кеңістіктік терминдерді (іші, үсті, арты, асты және т.б.) пайдалануға жаттықтыру үшін жүргізеді. Ойын барысы. Тәрбиешіойыншықтарды бөлменің әр жеріне тығып қояды. Мысалы: ойын барысы бойынша	қатынасты анықтайтын сөзді атап,допты бір балаға лақтырады.Бала осы сөзге қарсы мәндес сөзді атап,допты қайтадан тәрбиешіге лақтырады.Үлкен-кішкентай,кең-тар,ұзын-қысқа,биік-аласа,қалың-жұқа,сол жақта-сол жақта, жоғары-төмен. **2. Математика негіздері** Біреу-көп Міндеттері:Логика лық байланыстар мен заңдылықтарды орнату білігін бекіту. **Ойын жағдаяты.** Әлия мен Сырым **«Кім қай жерде тұр»** ойын тапсырмасы Тәрбиеші үстелінде ойдан шығарылған шаршының бұрыштарында және оның ортасында орналасқан бірнеше ойыншықтар қойылған. Тәрбиеші қоянның артында және қуыршақтың	бақшамыз. Саяхатқа шығамыз. Алға басыпкелеміз. Бәрін бәрін білеміз. Дыбыстық жаттығулар.Жеке жұмыс. Дидактикалық ойын:Аудармашы. Бөлмелердің атауы. Қазақ тілі кабинеті, музыка залы, дәрігер бөлмесі. **3. Математика негіздері** Заттарды ортақ қасиеті бойынша топқа біріктіру Міндеттері:заттар ды ортақ қасиеті бойынша топтарға біріктіру. **Ойын жағдаяты**: Әлия мен Сырым санау құралдары бар топқа:жемістер, көкөністер, тәттілер, қарбыз салынған себет (жазық немесе көлемді) әкеледі. Анамыздың базардан жеміспен көгөніс сатып әкелгенін	**2.Сауат ашу негіздері** Тілдің дыбыстарын есті қабылдау, оларды сөздер ішінен бөлу және сөзсіз жеке айту Міндеттері: ересектер мен және балалармен еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру. **Дыбыстар қайда орналасқан ойыны** Ойын мақсаты: дауысты дыбыстарды ажырата білуге үйрету. Ойын шарты:үш сандықша жасалынады. Бірінші сандықшада дауысты дыбыс басында,екінші дауысты дыбыс ортасында,үшінш дауысты дыбыс соңынд көрсетілген. Балаларға жазылған сөздер үлестіріліп береді.Дауысты дыбыстар сөздің қай жерінде кездеседі сол сөзді сандықшаларға салады.**Ертегі кейіпкерлерінің жұбы тап ойыны**

	саусақтар.Шаршамай ды тынбайды. Себебі бұл саусақтар, Жаттығулар жасайды. Түрлі-түрлі сызықтарды. Дәптерлерге жазады. Еңбексүйгіш саусақтар. Бәрінен де озады. Графикалық жұмыс.Нүктелерді үзік сызықтарды көрсетілген бағыттар бойынша бастыр. **3.Музыка** Білімің –бұлағың Міндеттері: Музыка сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау: музыкалық тіркестерге сәйкес қимылдарды өзгерту. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар:** «Қояндар», «Аю», «Түлкі», «Қасқыр»Балалар шеңбер бойымен жүреді де, әр аңның музыкасыойналғанда, сол аңның қимыл-	көзделген орналасу орнының оң жағында аюды,сол жағында шкафтың артына қуыршақты, кілемнің алдына допты,артына мәшинені.Балалардың бірін шақырып алып, Тәрбиеші оған былай дейді:Оң жаққа барсаң, аюды табасың,Сол жаққа барсаң, қуыршақты табасың.Алға қарай жүрсең, допты табасың,қарай жүрсең, мәшинені табасың. Қайда барғың келеді? Топтық жұмыс. Топтардың әрқайсысына әртүрлі заттар (кестеге ұқсас) бейнеленген жұмыс парақтары таратылады. Тәрбиеші ойын жағдаятын ұйымдастырады (ойыншықтарды табуға көмектеседі). Тәрбиеші карточкадағы суреттің орналасуын айтады, мысалы, жоғарғы сөренің оң жағы. Балалар осы жерде бейнеленген затты атайды. Оған керісінше затты	алдында қандай зат тұрғанын атауды және т.с.с. ұсыну. **«Алаңдамай жалғастыр» дидактикалық ойыны** Тәрбиеші ойын шартын түсіндіреді: Мен сөйлемді бастаймын,ал сендер аяқтаңдар, егер «бір» деп айту керек болса, алақанды соғыңдар, «бір» деп айтыңдар. Егер «көп» деп айту керекболса, орындарыңнан тұрып «көп» деп айтыңдар. Аспанда жұлдыздар... (Көп.) Аспанда ай ... (Біреу.) Адамда ана ... (Біреу.) Мұхитта балық ... (Көп.) Егістікте бидай ... (Көп.) Аспанда күн … (Біреу.) **Топтағы практикалық жұмыс** қарындаштармен	айтады. Ойын жағдаяты **«Анамызға дастарқан жаюға көмектесеміз»** Практикалық тапсырмаларды орындау. **4.Музыка** Білімің –бұлағың Міндеттері: Музыка сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау: музыкалық тіркестерге сәйкес қимылдарды өзгерту. **Музыкалық-ырғақтық қимылдар:** «Қояндар», «Аю», «Түлкі», «Қасқыр»Балалар шеңбер бойымен жүреді де, әр аңның музыкасы ойналғанда, сол аңның қимыл-қозғалысына лайық қимылдар жасайды. **Музыка тыңдау**: «Қосалқа» (Дәулеткерей).	Мақсаты:балаларды жұ ұғымымен таныстыру.Тақтаға мультфильмнің кейіпкерлері әр жерге ілінеді.Балалар бір мультфильмнң екі кейіпкерлерін тауып, оларды жүптастырып қоюлары тиіс.Содан кейін балалар неше жұ болғанын, қайсысы жұпсыз екендігін анықтайды. **3. Қоршаған ортамен таныстыру** Мен және менің отбасы Міндеттері:Әр маманны жұмысымен таныстыру **«Сөйлеп тұрған кім?»** ойыны. Тәрбиеші сөйл оқиды, балалар сөйлем тыңдап, мамандық иесі табады. Балмұздақ, балмұздақ! Тәтті, шоколад қосылға Сатушы. Балалар, кітаптарыңды алып, партаға қойыңдар Мұғалім. Аузыңды кең ашып, тамағыңды көрсетіп: «А а-а!» – деп айт.

	қозғалысына лайық қимылдар жасайды. **Музыка тыңдау**: «Қосалқа» (Дәулеткерей). Домбырада орындалатын күй жанрыментаныстыру. Домбыра аспабында ойналатын шығарма түрлерімен таныстыру. **Ән айту:** «Білімің – бұлағың» (Т. Қоңыратбай) **Билер:** «Жұптасу биі» (чех халық әуені). Балалар жұппен бірге әуенге ілесе отырып қимылдар жасайды. **Ойындар, хороводтар**: «Айгөлек» қазақтың халық әні **4.Дене шынықтыру** Спортзалда ойнаймыз Міндеттері:Кеңіс тікті бағдарлай білу және күш секілді дене қабілеттерін дамыту. Ұйымдастыру кезеңі.Спортзалда өздерін қалай ұстау керектігі туралы әңгіме. Негізгі кезең.Бір	атайды,балалар оның да орналасуын атайды. **«Фигура қайда жасырынды?» дидактикалық ойыны** Тәрбиеші елестетілген шаршының бұрыштарымен қабырғалары және оның ортасында еденге ойыншықтар ды жайып қояды. Жетекші бала кез келген ойыншықты шаршыдан алып, басқа балалардан қай заттың артында, алдыңғы жағында, оң жағында және т.б. орналасқандығын атауға шақырады. Балалар фигураны атамай, оның орналасуын сипаттайды. **«Математикалық жазулар» дәптерімен жұмыс.** Тәрбиеші партада дұрыс отыруына, қолын дұрыс орналастыруына,	(таяқшалармен, текшелер мен және басқада заттармен) практикалық жұмыс Әрбір үстелге көп қарындаштарды (таяқшалар және басқалары) қояды. Үстелдің үстінде қанша қарындаш бар? (Көп.) Қанша қызыл қарындаш бар? (Біреу.) **3.Көркем әдебиет** Алтын күз Міндеттері:әдеби шығармаларды эмоцианалды қабылдауына ықпал ету,олардың мазмұнын түсіну, себеп-салдарлық байланыстарды,жанр ларды ажыратуды үйрету. Күндей жарық, айдай арайлы,судай мөлдір таза көңілмен бүгінгі күнді бастайық. Ойын:Табиғат мейірімді. Ойын шарты:	Домбырада орындалатын күй жанрымен таныстыру. Домбыра аспабында ойналатын шығарма түрлерімен таныстыру. **Ән айту:** «Білімің – бұлағың» (Т. Қоңыратбай) **Билер:** «Жұптасу биі» (чех халық әуені). Балалар жұппен бірге әуенге ілесе отырып қимылдар жасайды. **Ойындар, хороводтар**: «Айгөлек» қазақтың халық әні	Дәрігер. Қош келдіңіздер! Мына ән сіздерге арналады! Әнші. Біздің ұшақ Алматы қаласының әуежайына қонды. –Стюардесса. **«Күн тәртібін ретімен орналастыр» ойыны** Бір бала тақтаға шығып суреттерді балаларға көрсетеді, балалардың ұсынысы арқылы, балалар ұйықтап жатқа ұйқыдан кейінгі шынықтыру шараларын орындап жатқан, бесін а ішіп отырған, серуенде жүрген, кешкі ас ішіп отырған, ата-анасымен үйге қайтып бара жатқа суреттерді орналастырады. Қандай күн тәртібі кезеңдері бейнеленген? Сендердің жандарыңда күні бойы кім жүреді? Сонымен қандай мамандықпен таныстық Балалардың жауаптары тыңдалады **«Ыстық картоп» ойыны**.

	тізбекке тұру.Ине-жіп жүрісі бойынша бір тізбекпен жүру. Құралсыз жалпы дамыту жаттығуларын орындау.Негізгі қимыл-қозғалыстарды орындау.Бұрылыс жасап,бір орындарында екі аяқпен секіру. Допты жоғары лақтырып,екі қолмен қағып алу.Тепе-теңдік. Жұбыңды тап ойын-жаттығуы. Мұқият бол ойын-жаттығуы.Қимыл қозғалыс ойыны: Бос орын.	дәптерді және қарындаштарды қалай ұстайтынына назар аударады. **4.Шығармашылық іс-әрекет** Құрастыру,сурет салу, мүсіндеу,жапсыру. Көшедегі үйлер Міндеттері: көп қабатты және бір қабатты үйлерге арналған бөлшектерді ретімен жапсыра білуге, мүсіндеуге,суретін салуға үйрету. –Балалар, үйлерді кімдер салады? Көше бейнесі бейнеленген екі ақ қағазды көрсетіп, көшелерге ат қойдырады. Балаларды екі топқа бөліп отырғызу. – Қазір біз – құрылысшы болып әдемі үйлер тұрғызамыз. Келісесіңдер ме? Балақан-ау, балақан, Кәне, қайсы алақан? Саусақтарың әйбат,	-Жер-Ана мейірімді, Өйткені ол-көкеністер мен жемістерді өсіреді. -Күн мейірімді, өйткеніол жарығын, жылуын береді.т.б. Ғ.Қ.Алтын күз өлеңін жаттау. Жемісі мол теретін, Күз дос екен бізбенен, бәрін тауып беретін. Жомарт екен күз деген. Дидактикалық ойын: Қай ағаштың жемісі? Ойын шарты:алма, алмұрт,шие ағаштары және жемістері көрсетілген. Әр жемісті сәйкес ағаштарға тауып ілуі керек. **4. Дене шынықтыру** Денсаулықтың құпиясы Міндеттері:Допты ілгері бағыта оң және сол аяқ үстінің ішкі жағынан алып жүруді үйретуді жалғастыру Ұйымдастыру. Жаттығуларды орындау кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтау.Негізгі кезең.		Барлығымыз бірге шеңберге тұрайық. Шеңбер бойымен картоптың суретін тез т бір-бірімізге ұсынып, балабақшада дайындалатын тағамны атын атаймыз. **«Қажетті құралдарды жина»ойыны** (Үстелде әртүрлі заттар шашылып жатады, сонн ішінен мейірбикеге қажетті құралдарды жинап, сөмкеге салу қажет). **«Не үшін керек?» ойыны** Педагог карточкаларды көрсетеді, ал балалар бұ заттардың кір жуушы апайға не үшін қажет екенін түсіндіреді. Олар кіржуғыш мәшине, үтік үтіктеу тақтасы, киім кептіргіш, балалар сабыны, кіржуғыш ұнтағы. **4. Дене шынықтыру** Күлкі сыйла Міндеттері:Қозғалыс барысында сап түзеп

		Былай-былай ойнат! Көп қабатты және бір қабатты үйдің жасалу жолы көрсетіледі. І топ көп қабатты үйлер бойын ш а, ал ІІ топ бір қабатты үйлербойын ша жұмыс жасаулары тиіс 1. Үлкен тіктөртбұрышты қиямыз (үйдің қабырғасы). 2. Үшбұрышты қиямыз (үйдің шатыры). 3. Шаршыларды қиямыз (үйдің терезесі). Жұмыс барысында көмек қажет болған балаларға көңіл бөлу. Үйлердің қиып алған бөліктерін үлгіге жапсырамыз. Жұмыс толық аяқталғанда «Ұшқыштар» және «Батырлар» көшесі бойына өз үйлерін жапсыру тапсыру. Балалар шығармашылығы	Баяу жүгіру.Тыныс алуды қалыпқа келтіру.Тепе-теңдік сақтау.Футбол.Қимыл-қозғалыс ойыны: Қармақ.Шеңберге тұру.Тәрбиеші ортада. Оң қолындағы қармақтың бір ұшынан ұстайды. Екінші ұшына құм салынған дорба байланған.Теңгерім түймесі жаттығуы. Энергетикалық есінеу жаттығуы.		жүру дағдыларын жетілдру.Жүру,жүгіруді іруге жаттықтыру. Менің денем. Массаж.Жалпы дамыту жаттығуларын таяқпен орындау. Құрсаудан құрсауға екі аяқпен секіру. Негізгі қимыл қозғалыстар.Ойын: Қайда жасырылғанын тап.
Серуенге дайындық	Балалалардың серуенге деген қызығушылықтарын	Серуенге ойын құралдарын дайындау.	Серуенде балаларды жақсы әрекеттер етуге ынталандыру.	Серуен кезінде ұйымдастырылған еңбек тәрбиесі	Табиғатқа деген қызығушылықтарын арттыру.

	туғызу, балалармен жеке әңгімелесу.			арқылы еңбек-сүйгіштікке баулу.	
Серуен	№ 1	№ 2	№ 3	№ 4	№ 5
Серуеннен оралу	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру. «Көшедегі үйлер» **Мақсаты:** Балаларға жалпы үйлер туралы түсінік беру. Көшедегі үйлерді әр түрлі фигуралардан қиып жапсыруға дағдыландыру.	Балалардың саппен топқа оралуы, сапта екі-екіден жүру.	Кім жылы сумен жуынса-өте жақсы сол бала.Кім салқын сумен жуынса –батыр бала ол бала.Ал егерде ол жуынбаса –ештене деп аталмайды ол бала. «Табиғатта қандай өзгерістер болды?» **Мақсаты:** Балаларға жыл мезгілдерін қайталату. Жанды және жансыз табиғат туралы түсіндіру.	Балалардың киімдерін ретімен шешінуге дағдыландыру. **«**Күзгі орман» **Мақсаты:** Күз мезгілі туралы жалпы білімдерін қалыптастыру. Күзгі орман туралы түсініктерін әрі қарай толықтыру.	Достарымен ішке кіру. «Менің досым» **Мақсаты:** Дос туралы түсінік беру. Досы туралы әңгімелеуге үйрету.
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Дербес ойын «Қуыршақты тамақтандыр».** **Мақсаты:**Балалардың ойынға деген қызығушылығын арттыру.	**Танымдық-қимылды ойын:** «Аңдар жүрісі» **Мақсаты:**Балалар аңдардың жүрісін салып, санай алады.	**Суреттік боямалар «Кім,қайда өмір сүреді»** Мақсаты: Балалар суретті таза бояп, туған жеріндегі жан-жануарлардың мекендерімен таныса алады.	**Кітаппен жұмыс «Аспазшы»** Мақсаты: Балалар аспазшы туралы түсіндіре алады.	**Дербес ойын «Мозайк** Мақсаты:Балалар мазайканың ұсақ бөліктерін орналастыра алады.
Балалармен жеке жұмыс	**Жеке баламен жұмыс:** Жұлдызға қаламды	**Жеке баламен жұмыс:** Зейнурге түстерді ажырата	**Жеке баламен жұмыс:** Інжудіңқұрастыруға	**Жеке баламен жұмыс:**	**Жеке баламен жұмыс:** Аманға суретті ұқыпты

	дұрыс қолдануға үйрету.	білуге үйрету.	деген қызығушылығын арттыру.	Алияға қаламды дұрыс ұстауға үйрету.	толық бояу қажеттілігін айтып түсіндіру.
Балалардың үйге қайтуы	Ата-анаға кеңес: «Балаңызды тыңдауды үйреніңіз. Шыдамды болыңыз, балаңыздың сөзін бөліп, оның ойын өзіңіз аяқтауға тырыспаңыз»	Психологтің кеңесі: Өз құралдарын күтіп ұстау туралы керектігін жиі айтып тұру.	Балалармен өз отбасы туралы әңгімелесу. Нұрияның ата-анасымен сөйлесу, жетістіктері мен тәртібі туралы айту.	Ата-аналармен әңгімелесу. Балаларды қайтару.	Кеңес: «Бала мен қоғам

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы
Топ мектепалды тобы
Балалардың жасы 5-6 жас
Жоспардың құрылу кезеңі 11-15 қыркүйек 2023жыл

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу. Балабақшаға саяхат **Сюжеттік ойын:** «Менің балабақшам» **Мақсаты:** Балаларға «Балабақша» туралы түсінік беру олардың үлкенді сыйлауға үйрету, қызметкерлердің жұмысымен таныстыру.	Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу. Әнұран айту **Дидактикалық ойын** «Менің үйім» **Мақсаты:**Түрлі-түсті ағаштардын биік үй құрастыру.	**Бәріміз тақпақ айтамыз. Буын** Мақсаты: Сөзді буынға бөлу, сөздегі буын санын және орналасу ретін анықтау. Сөз/сөйлем сызбасын оқу. Жазу жолын, жоларалық кеңістікті, жолдың жоғарғы және төменгі сызығын сақтап, 8 әріп элементтерін жазу. **Қимылды ойын:** **«**Кім жылдам» Мақсаты: Түрлі-түсті стакандардан биік ғимарат құрастыру.	**Сөздік ойын** «Жаңылтпаш» **Мақсаты:** Тәрбиешінің сөзін балалар жалғастыру.Сөйлеу тілін дамыту.	Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу. Табиғатпен танысу Табиғат неткен көрікті, Жапырақтай жайқалып, Гүлдей жайнап өсеміз. Бір отырып, бір тұрып, Билеп-билеп аламыз.
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	**Ата-аналармен әңгіме:** Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	**Ата-аналармен әңгіме:**Ата- аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	**Ата-аналармен әңгіме:** Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз.	**Ата-аналармен әңгіме:** Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	**Ата –аналармен әңгіме**: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалар дың дербес әрекеті (баяу қимыл -ды ойындар, үстел үсті	**Айналамдағы дыбыстар. Дыбыс** Мақсаты: Тілдің дыбыстарын естіп қабылдау, оларды сөздер ішінен бөлу және сөзсіз жеке айту. Сөздегі	**Дидактикалық ойын** «Бұл не? Кімге керек?» **Мақсаты:** Балабақша қызметкерлері мен қажет құралдарымен таныстыру.	**«Әдемі үйшік»** **Мақсаты:**Балалар өз еріктерімен үйшікті құрастыра алады.	Тіл ұстарту жаттығулары	**Үстел –үсті ойыны:** **«**Менің балабақшам» **Мақсаты:** Түрлі-түсті ағаштар көмегімен балабақшасын құрастыру.

ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	дыбыстарды, олардың түрлерін (дауысты, дауыссыз) ажыратып, дұрыс дыбыстау.				
Таңертеңгі жаттығу	№ 6	№ 7	№ 8	№ 9	№ 10
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**«Кім шапшаң»** Мақсаты : Балалар топтасып ойнай алады	**«Тәрбиеші апайлар»** тақпағын мәнерлеп оқу. Мақсаты: Тақпағын қайталай отырып апайларын жақсы көре алады.	Тіл ұстарту жаттығулары **«Теңін тап»** Мақсаты:Балалар екі бірдей заттарды таба алады.	**«Дүкенші»** Мақсаты: Балалар мағынасын түсініп топтасып ойнауды түсінеді.	**«Не артық»** Мақсаты: Суретте көрсетілген артық суретті алып тастап, дәрігерге керекті заттардың суретін қоя алады.
Ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен таныстыру** Менің мекен жайым Міндеттері:Өз өміріне қажетті дағдыларды игеруге ықпал ету. Балалар өздері туралы мкенжайын,тұрғылықты жерін атайды. «Баспана» ойыны. Е. Елубаевтың өлеңі бойынша жүргізіледі. Мұны дәл, біліп ал. Допты лақтырып, өлең жолдарын оқиды, балалар аяқтау қажет. Балалар айта алмай қиналса, тәрбиеші	**1.Сөйлеуді дамыту** Менің досым Міндеттері:Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Тілдің грамматикалық құрылымы. Достар достар әнін тыңдау.Суретке қарап,әңгіме құрау. Адал дос әңгімесін оқу.Мақал мәтелдер. Досы көпті жау алмайды.Ақылы көпті дау алмайды. Дос,доссыз өмір бос.Дидактикалық ойын:Бір сөзбен ата.	**1. Сауат ашу негіздері** Жазу сызығы мен жоларалық кеңістік арасындағы айырмашылық Міндеттері:Жазу парағында бағдарлай білу,жазу жолы мен жоларалық кеңістікті ажырата білуге үйрету. Дәптермен жұмыс жасау үшін, қолданылатын шартты белгілермен таныстыру.Үстелде дұрыс отыруды, дұрыс қалам ұстауды үйрен. Сымбатты мүсін тек	**1. Сөйлеуді дамыту** Менің сүйікті ойыншығым Міндеттері: Сөйлеу дің дыбыстық мәдениеті.Тілдің грамматикалық құрылымы.Ойын бұрышына саяхат -Балалар, мына көріп тұрғандарың "Шаштаразбұрышы мынау ақ халат, жедел жәрдем, дәрі-дәрмек, ине, барометр,кеуде	**1. Көркем әдебиет** Жемістер жыры Міндеттері: Әдеби шығармаларды эмоцианалды қабыл дауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну,себеп-салдарлық байланыстарды,жанр ларды ажыратуды үйрету. Берекесін сыйлауға *(Қолдарын алға қарай созады)* Өлкемізге күз келді. *(Қолдарын шапалақтайды)* Жемістерін жинауға

	көмектеседі. Тышқандікі – ... (ін) Түлкінікі – ... (жым) Қойдікі – ... (қора) Аранікі – ... (ұя) Бақанікі – ... (көл) Өрмекшінікі – ... (тор) Тауықтікі – ... (күркешік) Күшіктікі – ... (үйшік) Ғажайып жағдаят. Есік қағылып, қуыршақ Ақжарқын кіреді. Сәлеметсіңдер ме, балалар, менің атым – Ақжарқын, мен адасып кеттім, мағанкөмектесіңдерші Ақжарқын, неге адасып кеттің? Өйткені мен өзім тұратын үйді білмеймін. Балалар айтыңдаршы, сендер осы балабақшада тұрасыңдар ма? Жоқ! Таңертең аналарымыз бен әкелеріміз жұмысқа кеткенде, біз балабақшаға келеміз, ал кешке үйге қайтамыз. Сендер қай үйде тұратындарыңды қалай білесіңдер? Әр үйдің өз нөмірі бар.Балалар өзіміз тұратын үй қалай аталады?	Ойын шарты: тәрбиеші қолындағы допты лақтырып көп сөз айтады, допты қағып алған бала сол сөздердің жалпылама , баламасын айтады.Мысалы: әке, ана ,аға,тәте – отбасы. Кесе, шәйнек,шаныш қы, қасық –...т.б. **2.Қазақ тілі** Біздің топ Міндеттері:Топтағы заттардың атауын еске түсіру,жекеше-көпше түрде айтуға үйрету. Ойын:Кім тапқыр Тәрбиешіңайтқан сөздеріне сәйкес қима суреттерді көрсету. Балалар әр дұрыс жауап үшін фишкадан алады, ойын соңында фишкалар саналып, жеңімпаз анықталады.	әдемілік емес, ол денсаулыққа пайдалы.«Сөз ойла, тез ойла» дидактикалық жаттығуы.Шарты:тәрбиеші балаларды үш топқа бөліп, 1-топқа екі дыбыстан, 2-топқа үш дыбыстан, 3-топқа үш дыбыстан көп дыбыстан құралған сөздер ойлап айтуға тапсырма береді. **1-топ:** *ет, ұн, ал, мә, от, ки, ми, қи, ой,өр, үр,аң, ат, ши т.б.* **2-топ:** *бал, қал, сал, бар, жар, мөр, көр,кел, қой, ала, қар, тор, бор, тар, көк, теп, сеп, жат, кет, қап, шие, сыз, қыз т.б.* **3-топ:** *қара, тара, жара, сары, қора, қылыш, сағыз, алма, қалма, өрік, бөрік, түйе, сиыр, қала, дала, бала т.б.* Дәптермен жұмыс **(***графикалық жұмыс)* Нүктелер мен үзік сызықтарды көрсетілген бағыттары бойынша	тыңдағыш тұрған бұрыш қалай аталады? Ал ыдыстар,жапқыш тар тұрған бұрыш қалай аталады? Көліктер, жол белгілері, бағдаршам тұрған бұрыш қалай аталады? Балалар, сендер ойын бөлмесінен қандай ойыншықтарды көрдіңдер? Ойыншықтар неден жасалған екен? Ойыншықтардың түстері қандай? Ойынбұрышында көрген доп "Д" дыбысынан басталады. Ал шаштараз бұрышындағы тарақтар "Т" дыбысынан басталып тұр. «Д» және «Т» дыбыстары – бір-біріне ұқсасдыбыстар. Дидактикалық	*(Жемістерді көрсетеді)* Шақырады біздерді. *(Қолдарын жоғары көтеріп қуанады)* Р.Қунақова Жемістер жыры өлеңін оқу. Суретте не бейнеленген? Жемістердің пайдасы туралы не айтар едің? Қыздың себетіне жемістерді сызықпен қосып сал. Жаңылтпашты жаңылыспай айт. Не деген таңғажайып бақша бұл – Төбеден алма қарша жауып тұр. *Дидактикалық ойын: «Дәмін тат».* Ойынның шарты: Ойынға қатысушылар дың көзін кезекпен байлап, кесілген дайын жемісті аузына салады. Бала дәмі бойынша қандай жеміс екенін табады. **2.Сауат ашу негіздері** Геометриялық пішіндерді штрихтау Міндеттері:Жазуды көзбен қадағалай отырып,қаламды немесе

	Өзіміз тұратын үй мекенжай деп аталады. **2.Сауат ашу негіздері** Жазу бетін бағдарлау,жазу жолын,жоларалық кеңістікті ажырату,тор көз дәптерге кең сызықтар,әріп элементтерін жазу Міндеттері:Қолды жазуға дайындау. Жазу кезінде арқаны дұрыс ұстау ережелерімен таныстыру. Саусақ жаттығуы Кіп-кішкентай саусақтар.Шаршамай ды тынбайды.Себебі бұл саусақтар. Жаттығулар жасайды Түрлі-түрлі сызықтарды. Дәптерлерге жазады. Еңбексүйгіш саусақтар, бәрінен де озады. «Қызықты құрылымдар» ойыны Дидактикалық міндеті: балаларды сөзді дыбыстық құрамына талдауға жаттықтыру. Қажетті заттар: сөздердің құрылымдары, жетондар. Мазмұны: тақтада үш	Ойын: «Біз саяхат жасаймыз». Тамаша ғой бақшамыз,Саяхатқа шығамыз. Алға басып келеміз, Бәрін, бәрін білеміз Ойын: «Біреу – көп». заттарды жекеше, көпше түрде айтуға үйрету. Ойыншық – ойыншықтар кереует – кереуеттер гүл – гүлдер үстел – үстелдер орындық – орындықтар Сөздік ойын: «Жалғасын тап».Суреттердік өрсетеді,суретке байланысты заттың атын атайды, сол сөзге сөзді байланыстырып жалғап, сөйлем құрайды. **3.Математика негіздері** 0 саны мен цифры Міндеттері:0 саны мен цифрын таныстыру.Сан және санау.10көлемінде сандарды тура және кері	бастыру. **2. Математика негіздері** Пішіндерді көшіріп сал Міндеттері:Қағаз парағын бағдарлай білуді бекіту.Нүкте лерді,өрнектерді салуға тік және көлбеу таяқша ларды ,қисық қиғаш сызықтарды дәптердің тор көзінде сызуға үйрету. «Не қайда тұр?» ойыны. Балалардың алдына әртүрлі заттар қойылады. Оларды ойдағышаршының бұрыштарына және ортасына орналасты рамыз.Жүргізуші балалардан қоянның артында және қуыршақтың алдында немесе түлкінің оң жағында және қуыршақтың алдында тұрған заттың атын сұрайды. **«**Не өзгерді?» ойыны. Үстелде бірнеше зат жатыр. Балалар Олардың қалай орналасқанын жаттап алады.Содан соң көздерін	ойын.Жасырын ған ойыншықты тап.Жаңылтпаш жаттау.Топ-топ бала.Ойнап жүр топтала. Зымырап допты ала.Қуады көп бала.Ойыншық тың суретін салу. **2.Қазақ тілі** Біз балабақшада не істейміз? Міндеттері: Дидактикалық ойын: «Ғажайып сандық». «Біздің топ» тақырыпты қайталап, сандықтағы қима суреттергесөйлем құрайды.Балалар әр дұрыс жауап үшін фишкадан алады, ойын соңында фишкалар саналып, жеңімпаз анықталады. Сөздік ойын: Жалғасын тап Суреттерді көрсетеді, суретке байланысты заттың атын атайды, сол сөзге сөзді байланыстырып	қарындашты дұрыс,еркін ұстап, үстінен қатты қысып күш түсірмей,саусақтар мен біркелкі жоғарыдан төменге,солдан оңға қимылдарды орындап, сызықтарды үзбей салу. «Мен айтамын, ал сен көрсет» дидактикалық жаттығуы.Менсендерге іс-әрекетті білдіретін сөздерді айтамын, ал сендер сол сөздерді орындайсыңдар. Мысалы: *жүгіру,секіру, отыру, бір аяқпентұру, қолды көтеру, отырып-тұру, қолды алдыға сөзу, шапалақтау, бір орында жүру т.б.* *Саусақ жаттығуы* Партадағы саусақтар, Адымдайды жүреді. Өнерлі бұл саусақтар, Сурет сала біледі. Ортаңғы мен сұқсаусақ, Түйеқұсты салады. Төңкеріліп аспанға. Қоян да бола алады. Дәптермен жұмыс

	сөздің құрылым дары, мысалы: *доп, шана, қоян, әке және* т. б. Балалар берілген құрылым дар бойынша сөздерді тауып айтады. Жеңімпаз балаларға жетондар беріледі. Дәптермен жұмыс **(***графикалық жұмыс)* Нүктелер мен үзік сызықтарды көрсетілген бағыттары бойынша бастыру. **3.Музыка** Нота үйренейік Міндеттері: Шығарманың эмоциялық мазмұнын,олардың сипатын,көңіл күйін әсерлі реңктерін ажырату. *Музыкалық-ырғақтық қимылдар:* «Марш» (В. Дешевов). Балалар шеңбер бойымен әуенге ілесіп, аяқты нық басып, тізені көтере марш екпінімен жүреді.Музыка тыңдау.*Ән айту:* «До-ре-ми» (Ө.Байділдаев).	санауға жаттықтыру.Санап шық бойжазу жаттығуы. Тапсырма.Суретпен жұмыс.Сипатта. Үлестірмелі материалмен жұмыс. Аққала ойыны Математикалық жазулар.Дәптермен жұмыс.0 цифрын жазу және бастыру.Бүкіл жолды алдымен үзік сызықпен,содан кейін сызықсыз жазу.Бағытқа сәйкес қисық сызық түсіру. **4.Шығармашылық іс-әрекет** Құрастыру,сурет салу, мүсіндеу,жапсыру. Автобус. Міндеттері:Заттарды бірнеше бөліктерден бейнелей білу дағды ларын қалыптастыру Балалардың назарын үлестірмелі материалға аудару. Әдіс-тәсілдері мен техникасын түсіндіру. Автобустың негізгі бөлігін шығару үшін тіктөртбұрыштың	жұмады. Тәрбиеші бір-екі заттың орнын ауыстырады. Көзін ашқаннан кейін балаларқандай өзгерістер болғанын, заттың бұрын қайда тұрғанын,қазір қай жерде тұрғанын атап көрсетеді.Мысалы, қоян мысықтың сол жағында тұрған, енді ол оның оң жағында тұр немесе қуыршақ аюдың оң жағындатұр еді, енді ол алдына шығып кетіпті және т.б. Математикалық жазулар.Пішіндерді көшіріп сал. **3.Көркем әдебиет** Кішкентай бағбан Міндеттері:Әдеби шығармаларды эмоцианалды қабылдауына ықпал ету,олардың мазмұнын түсіну,себеп-салдарлық байланыстарды,жанр ларды ажыратуды үйрету. «Сиқырлы қоржын» ойыны. Қоржында әртүрлі жемістер бар. – Балалар, қоржында не бар	жалғап,сөйлем құрайды. Дидактикалық ойын: «Аудармашы». Тәрбиеші сөздерді орыс тілінде айтады, балалар қазақ тіліне аударады. Делаем зарядку – жаттығу жасаймыз. Кушаем – тамақ ішеміз. Поем – ән айтамыз. Танцуем – би билейміз. Рисуем – сурет саламыз Гуляем (идем на прогулку) – серуенге барамыз. Спим – ұйықтаймыз. **3. Математика негіздері** Нүктелерді бастыр Міндеттері: Қағаз парағын бағдарлай білуді бекіту.Нүкте лерді,өрнектерді салуға тік және көлбеу таяқшаларды қисық қиғаш сызықтарды дәптердің тор көзінде сызуға үйрету.«Ұқсасын тап» ойыны.Балалар тәрбиеші көрсеткен заттардың суреті салынған картинаны	**(***графикалық жұмыс)* Нүктелер мен үзік сызықтарды көрсетілген бағыттары бойынша бастыру. Пішіндерді штрихтау. **3. Қоршаған ортамен таныстыру** Ауыл мен қала адамдарының еңбегі Міндеттері:Балалардың еңбек етуге деген оң көзқарасын тәрбиелеу, берілген тапсырмаға жауапкершілікпен қарауды қалыптастыру. «Өнімдер» ойыны Тәрбиеші балаларға доп лақтырып, тамақ немесе өнеркәсіп өнімдерін атайды. Балалардың міндеті ауылшаруашылық өнімдерінің атауларын тауып айту. Мысалы: 1.Орамжапырақ, пияз, журнал. 2. Сары май, дәптер, қарындаш 3. Күріш, сағат, картоп... «Қатемді түзе» ойыны балаларға сөйлем оқиды, балалар қателерді түзеу керек. Бидай ағашта өседі.

	Музыка әлемі туралы кіріспе сөз айтып, балаларды музыкадан хабардар ету. *Нота* деген сөз музыка дыбыста рының қағаз бетіне түсірілген белгі екенін айту. Таныс «Білімің – бұлағың» әнін (Т. Қоңыратбай) қайталау, әнді үйренуді жалғастыру. ***Билер:*** «Жұптасу биі» (чех халық әуені). Үйренген би қимылдарын әрі қарай жалғастыру, есте сақтау.*Ойындар, хороводтар:* «Сиқырлы ағаш» («Дидактикалық ойындар» жинағынан). *Музыкалық аспапта ойнау:* «Еркем-ай» қазақтың халық әні (өңдеген Б. Дәлденбай). **4.Дене шынықтыру** Біз күшті және ержүрекпіз Міндеттері:Қозғалыс кезінде қайтадан сап құрып тізбекпен жүру және бағытты өзгертіп жүру дағдыларын	жоғарғы екі бұрышын доғалдап қиямыз. Қағазды екі бүктеу арқылы дөңгелек пішіндерді қию. Автобустың терезелерін бүктеу әдісін қолдана отырып, бірден бірнеше төрт бұрышты қию әдісін көрсету. Шеткі екі терезенің жоғарғы бұрыштарын доғалдап қияды. Дайын бөлшектерді үлгіге кеңістікті дұрыс пайдалана отырып, (алдына, ортасына қатарлап, төменгі жағына) желімді ұқыпты жағып жапсырамыз. Пойыз ойыны. Балалардың шығармашылығы.	деп ойлайсыңдар? Балалар қоржыннан бір-бірлеп жемістерді алады да, атын атайды. – Осының бәрін бір – ауыз сөзбен қалай – атаймыз? Жемістер қайда өседі? М.Төрежанов Кішкентай бағбан әңгімесінін оқу.Әңгіме мазмұны бойынша сұрақтар.Суретпен жұмыс.Жемістер мен көкөністерді ата.Мақал. Еңбекпенен тапқаның, Шекер балдантатқаның **4. Дене шынықтыру** Мен ойнағанды жақсы көремін Міндеттері:Допты басына асыра бір біріне лақтырып,оны екі қолмен қағып алуды үйрету.Шашырап жүру,белгі бойынша қайтадан сап түзеп бір тізбекке тұру.Орташа қарқынмен жүгіру, аяқтың ұшымен жүру, тізбекке екі-екден тұру.Доппен жалпы дамыту жаттығуларын	іздейді.Содан соң заттардың қалай орналасқанын суреттейді: «Сол жақта бірінші піл, оның артында маймыл, ең соңында аю тұр» немесе «Ортасында үлкен шәйнек, оның оңжағында көгілдір тостаған, сол жағында қызғылт тостаған тұр». «Өз өрнегің туралы айтып бер» ойыны. Әр баланың қолына ою-өрнегі бар сурет (кілемше)беріледі. Балалар өрнектердің қалай орналасқанын айтып беруі тиіс: жоғарғы оң жақ бұрышта – шеңбер, жоғарғы сол жақ бұрышта – шаршы, төменгі сол жақ бұрышта – сопақша, төменгі оң жақ бұрышта – тіктөртбұрыш, ортасында – үшбұрыш. **4.Музыка** Нота үйренейік	Сиыр кәмпит жейді. Қызанақ жердің астында өседі. Алма төртбұрыш пішінді. Қарбыздың іші сары. Ойын сәті. Тәрбиеші беті жабық себет алып шығады. Менің қолымдағы себетте өте дәмді, біздің дастар қанымыздан күнде көретін, балаларға өте пайдалы тағам. Ол қандай тағам? (Себет толған сүт, айран, қатық, ірімшік т.б. өнімдері). Біздің бәріміз дәмді және пайдалы сүтті жақсы көреміз. Қандай малдың сүтін шайға қосамыз, ішеміз? (Сиырдың). Сиырды сауатын адамдар қалай аталады? (Сауыншылар). **4. Дене шынықтыру** Керуен Міндеттері:Балалардың қозғалыс тәжірибелерін толықтыру.Қимыл қозғалыс ойыны. Асық алу.Терек қырғыз халқының ойыны. Секір-секір секір татар

	жетілдіру. Спорт сенің серігің. Жанға дауа,қолға күш. Серпілтетін адамды. Қимыл менен қозғалыс.Қозғалыс кезінде қайтадан сап құрып тізбек пен жүружәне бағыттыөзгертіп жүру. Көзді жұмып, баяу қарқынмен жүру – 4 метр. Жалпы дамыту жаттығуларын таяқпен орындау Таяқпен орындалады; стретчинг; сколиоздың алдын алуға арналған жаттығулар. Таяқтарды қолдарына алады (таяқтың бір ұшын алақандарына тіреп, қолдың бойында тігінен ұстап тұрады), тізбекте арақашықтықтарын сақтап тұрады – 3 адым. Дене бітімдерін түзу		орындау.Негізгі қимыл қозғалыстар.Тепе-теңдік.Қимыл қозғалыс ойындары.Жүгіру. Құлақ пен мойынға арналған ойын.	Міндеттері: Шығарманың эмоциялық мазмұнын,олардың сипатын,көңіл күйін әсерлі реңктерін ажырату. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Марш» (В. Дешевов). Балалар шеңбер бойымен әуенге ілесіп, аяқты нық басып, тізені көтере марш екпінімен жүреді.Музыка тыңдау. ***Ән айту:*** «До-ре-ми» (Ө.Байділдаев). Музыка әлемі туралы кіріспе сөз айтып, балаларды музыкадан хабардар ету. *Нота* деген сөз музыка дыбыстарының қағаз бетіне түсірілген белгі екенін айту. Таныс «Білімің – бұлағың» әнін (Т. Қоңыратбай) қайталау, әнді үйренуді жалғастыру. ***Билер:*** «Жұптасу биі» (чех халық әуені).	халқының ойыны. Әртүрлі бағытта бір аяқпен секіру.Шеңберді айналдыра құрсаулар ды тастайды. Балалар осы құрсау ішінде тұрады. Жүргізуші шеңбердің ортасында тұрады. Жүргізуші: «Секір-секір!» дегенде, ойыншылар секіріп, орындарынауыстырадыОсы кезде жүргізуші бір аяғымен секіріп, бос орынға тұрып алуға тырысады. Орынсыз қалған бала жүргізуші болады. Бірде-бір рет жүргізуші болмаған бала жеңімпаз саналады.Қимыл-қозғалыс ойыны: «Орамалды шығар» (Дағыстан халқының ойыны)Ойыншылар екі топқа бөлініп, бір-бірлеріне қарама-қарсы тұрады. Араларына сызық сызылады. Әр баланың артында – белдіктерінде орамал тығулы тұрады. Балалар алдыға жылжиды. Жүргізуші:

	ұстайды. Қимыл-қозғалыс ойыны.Тым-тырақай. Тыныс ал және жақсы ойла ойын жаттығуы.			Үйренген би қимылдарын әрі қарай жалғастыру, есте сақтау. ***Ойындар, хороводтар:*** «Сиқырлы ағаш» («Дидактикалық ойындар» жинағынан). ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Еркем-ай» қазақтың халық әні (өңдеген Б. Дәлденбай).	«От!» дегенде, бірінші топтың балалары қашады, екінші топтың балалары оларды қуып,орамалдарын шығарып алуға тырысады. Келесі жолы екінші топ балалары оларды қуады.
Серуенге дайындық	Балалалардың серуенге деген қызығушылықтарын туғызу, балалармен жеке әңгімелесу.	Серуенге ойын құралдарын дайындау.	Серуенде балаларды жақсы әрекеттер етуге ынталандыру.	Серуен кезінде ұйымдастырылған еңбек тәрбиесі арқылы еңбек-сүйгіштікке баулу.	Табиғатқа деген қызығушылықтарын арттыру.
Серуен	№ 6	№ 7	№ 8	№ 9	№ 10
Серуеннен оралу	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру. «Көшедегі үйлер» **Мақсаты:** Балаларға жалпы үйлер туралы түсінік беру. Көшедегі үйлерді әр түрлі фигуралардан қиып жапсыруға дағдыландыру.	Балалардың саппен топқа оралуы, сапта екі-екіден жүру.	Кім жылы сумен жуынса-өте жақсы сол бала.Кім салқын сумен жуынса – батыр бала ол бала.Ал егерде ол жуынбаса – ештене деп аталмайды ол бала. «Табиғатта қандай өзгерістер болды?» **Мақсаты:** Балаларға жыл мезгілдерін қайталату. Жанды және жансыз табиғат туралы	Балалардың киімдерін ретімен шешінуге дағдыландыру. **«**Күзгі орман» **Мақсаты:** Күз мезгілі туралы жалпы білімдерін қалыптастыру. Күзгі орман туралы түсініктерін әрі қарай толықтыру.	Достарымен ішке кіру. «Менің досым» **Мақсаты:** Дос туралы түсінік беру. Досы туралы әңгімелеуге үйрету.

			түсіндіру.		
Балалар дың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	«Саңырауқұлақтар» **Мақсаты:** Балаларға саңырауқұлақ туралы түсінік беру. Саңырауқұлақты мүсіндеуге үйрету. Саусақ моторикасын дамыту.	**Танымдық-қимылды ойын:** «Аңдар жүрісі» **Мақсаты:**Балалар аңдардың жүрісін салып, санай алады.	**Суреттік боямалар «Кім,қайда өмір сүреді»** Мақсаты: Балалар суретті таза бояп, туған жеріндегі жан-жануарлардың мекендерімен таныса алады.	**Кітаппен жұмыс «Аспазшы»** Мақсаты: Балалар аспазшы туралы түсіндіре алады.	**Дербес ойын «Мозайка»** Мақсаты:Балалар мазайканың ұсақ бөліктерін орналастыра алады.
Балалар мен жеке жұмыс	**Жеке баламен жұмыс:** «Қоржынды сәндейміз» **Мақсаты:** Қазақтың үй бұйымы – қоржынмен таныстыру, қоржын туралы білімдерін одан әрі жетілдіру. Эстетикалық талғамдарын дамыту, тиянақтылық пен ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Сурет салу** Алинур, Рамазан	**Жеке баламен жұмыс:** «Отбасының күзгі еңбегі» **Мақсаты:** Отбасымен бірге күзгі еңбекке баулу. Суреттер бойынша әңгімелеу.Сөздік қорларын дамыту. **Сөйлеуді дамыту** Аяла, Айгерім	**Жеке баламен жұмыс:** Інжудіңқұрастыруға деген қызығушылығын арттыру. **Құрастыру** Бекзат, Нұрсұлтан	**Жеке баламен жұмыс:** Алияға қаламды дұрыс ұстауға үйрету.	**Жеке баламен жұмыс:** «Автобус» **Мақсаты:**Автобус туралы білімдерін одан әрі жетілдіру. Эстетикалық талғамдарын дамыту, тиянақтылық пен ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Сурет салу** Айлин, Айбек
Серуенге дайындық	Балалардың киіну реттілігін бақылау.	Сыртқы киімдерін ауыстырып киюді қадағалау.	Балалармен жеке әңгімелесу.	Серуенге шығамыз деген нұсқаумен барлық балалар орындарына тұру.	Балаларды табиғатпен таныстыру.
Серуен	№ 6	№ 7	№ 8	№ 9	№ 10

Балалар дың үйге қайтуы	Ата-анаға кеңес: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Психологтың кеңесі: Үйде баланың үй тапсырмасын қадағалау.	Балалармен өз отбасы туралы әңгімелесу. Нұрияның ата-анасымен сөйлесу, жетістіктері мен тәртібі туралы айту.	Ата-аналармен әңгімелесу. Балаларды қайтару.	Кеңес: «Бала мен қоғам»

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)
Топ мектепалды тобы
Балалардың жасы 5-6 жас
Жоспардың құрылу кезеңі 18-22 қыркүйек 2023 жыл

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балаларды алаңда қабылдау. Әңұран айту. «Жыл мезгілдері: Жаз, күз белгілері» Мақсаты:Балаларға жыл мезгілдері жайлы жалпы түсінік беру. Жыл мезгілдерінің құбылыстарына сипаттама беру.	Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу. Әңұран айту Тіл ұстарту жаттығуы Дидактикалық ойын «Менің үйім» Мақсаты:Түрлі-түсті ағаштардын биік үй құрастыру.	«Күз бояуы» Мақсаты:Балаларға күз мезгілі жайлы түсінік беру. Күздің ерекшелігін сурет арқылы баяндауға үйрету. Күзгі орман туралы түсініктерін әрі қарай толықтыру.	Балаларды алаңда қабылдау. «Себетке қандай саңырауқұлақ саламыз?» Мақсаты: Балаларға себет туралы түсінік беру. Саңырауқұлақтың түрлерімен таныстыру.	Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу. Мектепке не үшін барамыз? Мектеп бізге не үйретеді?

Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме:Ата- аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалар дың дербес әрекеті (баяу қимыл -ды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Дидактикалық ойын «Бұл не? Кімге керек?» Мақсаты: Балабақша қызметкерлері мен қажет құралдарымен таныстыру.	«Мен дәрігер боламын» Мақсаты: Балалар бір - бірімен ойнау арқылы өздерін дәрігер сезіне алады.	«Әдемі үйшік» Мақсаты:Балалар өз еріктерімен үйшікті құрастыра алады.	«Шаштараз» Мақсаты:Балалар ойын арқылы шаш қиюшының еңбегін түсінеді.	Үстел –үсті ойыны: «Менің балабақшам» Мақсаты: Түрлі-түсті ағаштар көмегімен балабақшасын құрастыру
Таңертеңгі жаттығу	№ 13	№ 14	№ 15	№ 16	№ 17
Ұйымдас тырылған іс-әрекетке дайындық	«Не артық» Мақсаты: Суретте көрсетілген артық суретті алып тастап, дәрігерге керекті заттардың суретін қоя алады.	«Тәрбиеші апайлар» тақпағын мәнерлеп оқу. Мақсаты: Тақпағын қайталай отырып апайларын жақсы көре алады.	«Теңін тап» Мақсаты:Балалар екі бірдей заттарды таба алады.	«Дүкенші» Мақсаты: Балалар мағынасын түсініп топтасып ойнауды түсінеді.	«Кім шапшаң» Мақсаты : Балалар топтасып ойнай алады
Ұйымдас тырылған	**1.Қоршаған ортамен таныстыру** Күзгі еңбек	**1.Сөйлеуді дамыту** Жомарт күз Тілдің грамматикалық	**1. Сауат ашу негіздері** Жиектерді бояу. Сауат ашудың алғышарттарын	**1. Сөйлеуді дамыту** Күз бояуы Тілдің грамматикалық	**1. Көркем әдебиет** Қайдан келдің ,бауырсақ Балаларды қол жетімді көркем

іс-әрекет	Балаларды еңбек етуге деген оң көзқарасын тәрбиелеу. «ҚАЙСЫСЫ АРТЫҚ?» дидактикалық ойыны. Мақсаттары: балалардың жылдың түрлі мезгілдеріне қатысты білімдерін нығайту, өз ойын нақты әрі еркін жеткізу қабілеттерін күшейту; есте сақтау қабілеттерін дамыту. Тәрбиеші жыл мезгілінің атауын атайды: «Күз». Содан соң жылдың әртүрлі мезгілдерінің өзіне тән белгілерін атап көрсетеді (құстар оңтүстікке ұшып кетеді; бәйшешектер гүлдейді; ағаштардың жапырағы сарғаяды; үлпілдеген ақ қар жауады) Балаларға күзгі еңбек жайлы, күзде егін жинала тынын ұғындыру. Серуендеп жүрген кезде жануарларды тамақтандыру үшін жерге түскен жемістер мен тұқымдарды жинауға шақыру. Тәрбиеші адамдардың күзгі еңбегін	құрылымы.Сөйлемдердегі сөздерді:зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру. Күз туралы сурет бойынша әңгіме жүргізу.Тірек сұрақтар. «Ненің жапырағы» дидактикалық ойыны. Балалар серуен кезінде жинаған жапырақтарының қандай ағаштікі екенін ажыратады.Мысалы:Мынау-қайыңның жапырағы. Түсі сары,пішіні сопақша болып келген.Сөздік жұмыс.Элеватор.Егіс алқабы.Қырман.Жұмбақ жасыру.Шешуі:бидай. М.Ә. Алтын күз өлеңін оқу.Дәптермен жұмыс. **2.Қазақ тілі** Балабақша қызметкерлері Балабақша қызметкерлерімен таныстыру,балабақшадағы қызметкерлерінің атын білу,қарапайым сұраұтар қою және оларға жай сөйлеммен жауап беруге үйрету.Ғажайып сәт. Қонаққа куыршақтар – Сәуле мен Арман келеді. Сәлеметсіздер ме?!Өткен «Біз балабақшада не істейміз?» тақырыпты қайталау үшін сұрақтар қояды.Мынау не? Мынау – балабақша. Біздің балабақша қандай? Біздің балабақша әдемі, кең, жарық.Біз балабақшада не істейміз?Біз балабақшада	қалыптастыру арқылы қолды жазуға дайындау. «Ойлан да аяқта» ойыны. Мақсаты: дұрыс ауызекі сөйлеу дағдыларын қалыптастыру. Ат шабады, ал қарға ... (ұшады) Ит үреді, ал қарға ... (қарқылдайды) Жылан жорғалайды, ал балық ... (жүзеді) Қасқыр ұлиды, ал қой ... (маңырайды) Түйе боздайды, ал жылқы ... (кісінейді) Лимон қышқыл, ал қант ... (тәтті) Өзен арықтан терең, ал арық ... (саяз) Егер үстел орындықтан биік болса, онда орындық... (үстелден аласа) Сен аяғыңмен жүресің, ал затты ұстағанда немен ұстайсың... (қолыңмен)Егер Самал үйден Айманнан бұрын шықса, ал Айман ... (кейін) Саусақ жаттығуы. Тапсырмаларды орындау. Жиектерді бояу. **2. Математика негіздері** Торкөздегі үлгіні қайталап сал.	құрылымы.Сөйлемдердегі сөздерді:зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру. Балалар,күз мезгілі келді. Дала мүлдем өзгеріп кеткен. Ағаштардан жапырақтар саудырап жерге түсіп жатыр. Жапырақтар әр түсті қызғылт, сары, қоңыр. Міне сендер, табиғаттың өзгеруінен күз мезгілінің ерекшелігін байқаған боларсыңдар.Демонстрациялық материалмен жұмыс.Мына суретке назар аударып, әңгіме құраңдаршы. Міне, күз мезгіліндегі табиғаттың сұлулығы, ерекшелігі. Балалар, сендер күз мезгіліндегі тағы да қандай ерекшеліктерді білесіңдер?Ал біздің диқан ағаларымыз не істейді? Мол өнім алғандарға сыйлық беріледі.Сондықтанда күз мезгілін «жомарт күз », «мырза күз» деп атайды.Жалпы күз мезгілін – сары күз, алтын күз, күрең күз деп үшке бөліп айтамыз.Күз – барлық өнімдердің пісіп-жетіліп, жеміс-жидектер, көгөністер дүкендерге толатын мезгіл. Дәруменге бай жемістерді таңдап сатып алып жеп, көңілдің бір марқайатын мезгілі. Дидактикалық ойын:«Кімде не бар?»Ойын шарты: Бір бала қолына жасырған затты сипаттайды. Сипатталған затты қалған балалар табу керек.	шығармалар мен фольклорға, театр әлеміне баулу,кітапқа деген қызығушылығын дамыту Жұмбақ жасыру.Ұзын мұртты сарылар,Қойынында дәні бар.Бидай.Бидайдан ұн жасайды,ұннан түрлі тағам, нан,бәліш,бауырсақ пісіреді. Ө.Т.Қайдан келдің,бауырсақ? өлеңін оқу.Балалар бауырсақ тың дастарханға келу жолын қимыл арқылы көрсетеді. Дидактикалық ойын.Не жасырынғанын тап.Ойын шарты:баалаларға ұннан пісірілген нан түрлерін көрсету.Балалар көздерін жұмады,бір суретті тәрбиеші алып қояды.балалар қай сурет жоқ екенін табады.Нан-адам ның тіршіліккорегі,дастарханға үлкен еңбекпен келеді.Ас атасы нан. Сюжетті-рөлді ойын:Дүкенші.Ойын шарты: балалар екіге бөлінеді.Бірінші топ сатушы,екінші топ сатып алушы болады. Ойын осылай жалғасады.Қорытынды. **2. Сауат ашу негіздері** Суретті бастырып сызу. Сауат ашудың алғышарттарын қалыптастыру арқылы қолды жазуға дайындау. «Біз суретте нені көреміз?» ойыны Дидактикалық міндеті: сурет бойынша сөйлемдерді құрауға үйрету; жай

	қысқаша айтып өтеді, мысалы, егін жинайды, баубақшалардағы жұмыс түрлеріне тоқталады. Демонстрациялық материал Тәрбиеші күз мезгілінің суретіне қарап, әңгіме құрайды:«Күз мезгілі, бақшаның іші сары алтындай жарқырап тұр. Ағаштардан түскен жапырақтар жерде саудырап жатыр» **2.Сауат ашу негіздері** Толқында сызықтар салу. Сауат ашудың алғышарттарын қалыптастыру арқылы қолды жазуға дайындау. «Жыл мезгілдері» ойыны Дидактикалық міндеті: жыл мезгілдері және айлардың кезеңдігі туралы балалардың түсініктерін бекіту; айларды жыл мезгілдеріне сай салыстыру біліктерін бекіту. Қажетті заттар: әр балада және тәрбиешіде төрт көрсеткіштен(ақ, жасыл, қызыл және сары парақтар, яғни қыс,	денемізді шынықтырамыз. (Тамақ ішеміз, ұйықтаймыз, би билейміз, әнайтамыз, демаламыз, сурет саламыз). Осы балабақшада, сендерге қызмет көрсететін балабақша қызметкерлерімен танысамыз.Мынау – тәрбиеші, і-і-і-ші – тәр-бие-ші.Мынау кім? Тәрбиеші кітап оқиды. Тәрбиеші не істейді? Тәрбиеші кітап оқиды. Балабақшада меңгеруші бар. Мынау – меңгеруші, ң-ң-ң-еңмең-ге-ру-шіМынау кім? Мынау – меңгеруші. Балабақшада дәрігер бар. Мынау – дәрігер.Мынау кім? Мынау – дәрігер. Дәрігер емдейді. Дәрігер не істейді? Мынау – мейірбике. І-і-і-ір – ме-йір-би-ке.Мынау кім? Мынау – мейірбике. Мейірбике емдейді. Дидактикалық ойын: «Аудармашы». Тәрбиеші балабақша қызметкерінің атауын орыс тілінде айтады, балалар аударады. ВоспитательТәрбиеші Заведующая-меңгеруші Повар – аспаз Дидактикалық ойын: Тыңда,көрсет,қайтала **3.Математика негіздері**	Кеңістік ұғымдарын бекіту. Қағаз бетінде бағдарлай білу дағдыларын қалыптастыру. Дидактикалық ойын: «Жасырынған цифрлары бар карточканы тап». *Дидактикалық мақсаты*: балалардың кеңістік туралы түсініктерін қалыптастыру. *Оқыту құралы*: цифрлары бар карточкалар. *Ойынның мазмұны*. Тәрбиеші**:**тақтаға екі баланы шақырады. Олардың бірі тақтаға теріс қарап тұрады, екіншісі бөлмедегі үстелдердің біріне бұрышы көрініп тұратындай етіп цифрлары бар карточканы жасырады. Теріс қарап тұрған бала алдына қарап, карточканың қайда жасырылғанын табуы тиіс.Бала карточкада қозғалыс бағыты көрсетілген (алға жүр, солға бұрыл, содан соң оңға, үстелді айналып өт, т.б.) цифрды шешеді. Тәрбиеші балаға қажет кезінде көмектеседі. Қалған балалар, егер бала дұрыс қозғалса, жасыл дөңгелекті, егер дұрыс қозғалмаса, қызыл дөңгелекті көрсетіп, ойынға қатысады.	Тәрбиеші:Балалар, сендер дүкенге барғанда әртүрлі заттарды, жаңа айтқан жемістер менкөгөністерді көресіңдер.Сол заттарды сатып алуға болады. Ал сатып ала алмайтын заттар да бар екен. Күз бояуы өлеңін оқу. Дәптермен жұмыс: Дәптердегі тапсырма бойынша орындалады. **2.Қазақ тілі** Менің ойыншықтарым Балалардың сөздік қорларын байыту,ойыншықтардың қазақша аталуын есте сақтауға жаттықтыру,жұмбақтар жасырып шешуге үйрету.Ойыншықтар туралы қысқа мәтіндер құрауды дағдыландыру,сұраққа толық жауап беруді жетілдіру. Дидактикалық ойын: «Ғажайып қоржын». «Қуыршақтар» қоржыннан ойыншықтарды алып,балаларды «Ойыншықтар дүкені» ойынын ойнауға шақырады. Дүкенші – қуыршақ Сәуле, сатып алушылар – балалар. Дидактикалық ойын «Кім тапқыр?». Тәрбиешінің айтқан сөздеріне сәйкес суреттердікөрсету, сөйлем құрап, қима материалдармен жұмыс жүргізу. **3. Математика негіздері** Штрихпен толтыр.	сөйлемдерді толықтыруға үйрету. Қажетті заттар: «Балабақшада» «Дүкенде» тақырып тарындағы мазмұнды суреттер Мазмұны: тәрбиеші балаларға суретті көрсетіп, жаі сөйлемді құрап айтады, мысалы: *Әсем келе жатыр*. Балалар сөйлемді қайталап, бір-екі сөзді қосып айтады, мысалы: *Әсем балабақшаға келе жатыр*. Келесі бала тағы бір-екі сөйлемді қосады. Кім ең үлкен сөйлемді құрап айтса, сол жеңімпаз болады. Саусақ жаттығуы. Тапсырмаларды орындау. Суретті бастырып сызу. **3. Қоршаған ортамен таныстыру** Табиғатта не өзгерді? Күзде табиғатта болатын маусымдық өзгерістерді бақылап, бір-бірінен ажырату және атауларын атап көрсетуге себеп-салдар байланысын анықтауға үйрету. Өзіндік жұмыс. Әр баланың қолында қажетті материалдар жиынтығы бар. Мәселен, КҮЗ сөзінің төңірегіне ағаш, жапырақ, шалшық су, бұлт, жел, етік, қолшатыр сынды тағы да басқа заттардың суреттері салынған немесе атауы жазылғансуреттерді көруге болады.Жұптасып жұмыс істейміз. Әр бала өзінің

	көктем, жаз, күз мезгілдерінің түсін білдіретін парақтар болады. Мазмұны: тәрбиеші жыл мезгілді атағанда, балалар сәйкес түспен көрсеткішті көрсетеді. Тәрбиеші көрсеткішті көрсетеді (мысалы, сары түспен), ал балалар күз мезгілінің айларын атайды. Тапсырмаларды орындау.Толқынды сызықтар салу.Саусақ жаттығуы **3.Музыка** Көңілді ырғақтар Міндеттері: Әннің сипатын қабылдау, дауысын дұрыс келтіріп орындау.Шығармалар дың эмоциялық мазмұнын, олардың сипатын, көңіл күйін ажырату. Музыка сипатына сәйкес ойын әрекеттерінорындау музыкалық тіркестерге сәйкес қозғалыстарды өзгерту.*Музыкалық-ырғақтыққимылдар* «Марш»(В.Дешевов) Әуенді тыңдап, ырғақты сезіне жеңіл жүруге дағдыландыру. Марш екпінімен тізені көтере адымдай басу, бірге қимылдауды үйрету. *1-2 такт.* Шеңбер	1 саны мен цифры 1 цифрмен таныстыру; заттарды санай алуға, сандардың айтылу реттілігін үйрету.Заттарды жіктеу біліктілігін бекіту,заттар тобынан 1-3 белгілер бойынша сәйкес келмейтін «артық» затты ерекшелеу. Ойын жағдаяты. Демонстрациялық материалмен жұмыс Әлия мен Сырым сиқырлы паровозбен саяхат жасауды ұсыну. Суретте неше паровоз бар?(Біреу).Вагондарға терезе санына сәйкес әртүрлі ертегілердің кейіпкерлері отырғызылады. Балалар ойынға қосылады. Әрбір вагонда 2 кейіпкерден болуы мүмкін екенін айқындайды.Тәрбиеші тақтаға бір паровоз және екі вагонды бекітеді. Балалар кейіпкерлерді таңдап отырғызады. Ойын жаттығуы: «Бір-бірден, екі-екіден көрсетілген заттарды табу». Тәрбиеші бір-бірден, екі-екіден көрсетілген заттарды топтан іздеуді ұсыну. Дәптермен жұмыс. 1-2-3-4 тапсырмаларды орындау.Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс. **4.Шығармашылық іс-әрекет** Алмұрт «Бауда ма, әлде бақшада ма?» сұрақ-жауап ойыны.	Содан соң тәрбиеші басқа баланы шақырады. Ойын қайталанады.Кім көрсетілген бағытта дұрыс қозғалса, сол жеңеді. «Қай цифр жоқ» Цифрларды тану, зейіндерін дамыту.Таныс сандардан сандар қатары құрастырылады. Балалар көзін жұмған кезде (түн) бір сан алынып тасталады. Содан соң балалар сандар қатарына қарап, жетпей тұрған санды айтады. Геометриялық фигуралармен, кез келген заттармен осыған ұқсас ойын ұйымдастыруға болады. Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс. **3.Көркем әдебиет** Шаруа мен аю Балаларды қол жетімді көркем шығармалар мен фольклорға, театр әлеміне баулу,кітапқа деген қызығушылығын дамыту. Жұмбақ жасыру. Балпаң-балпаң басады, Қыр-жотадан асады. Паналайды үңгірді, Іздемейді тасаны. *(Аю)* Балалар, мен сендерге аю туралы ертегі оқып берейін. Ертегі «Шаруа мен аю» деп аталады. Ертегі – әдеби жанрдың бір түрі екенін түсіндіру. Ертегіні ойдан, қиялдан шығарады. Ертегі желісі бойынша іс-әрекетті қимылмен жасау. Шаруа бірінші не екті? Қалай екті? *(Қимылмен көрсетеді.)* Аю	Балаларды кеңістіктік қарым-қатынастарды орнатуға үйрету. «Ненің қайда тұрғанын тап» Жорамалданған шаршының бұрыштарына, ортасына әртүрлі заттар орналастырылады. Бір баланы шақырып, жүргізуші қояннның артында немесе қуыршақтың алдында, т.б. қандай зат тұрғанын табуды сұрайды. «Не өзгерді?» Үстелдің үстіне бірнеше зат қойылады. Баладан заттардың бір-біріне қатысты қалай орналасқанын есіне сақтауды сұрайды. Содан соң ол көзін жұмады, ал жүргізуші бір-екі заттың орнын ауыстырып қояды. Бала көзін ашып, ненің орны өзгергенін анықтап, заттың алдында қайда тұрғанын айтуы тиіс. Мысалы, қоян мысықтың сол жағында тұрған, енді мысықтың оң жағында тұр? «Ұқсас затты тап» Баладан үлкен зат бейнеленген суреттерді тауып, содан соң осы суреттерді қалай орналастыруды айтуларын сұрайды. Мысалы, бірінші сол жақта піл, оның артында қуыршақ, соңында аю тұр; ортада шәйнек, оның оң жағында көгілдір саптаяқ, сол жағында қызғылт саптаяқ тұр. Кеңістікті бағдарлау дағдыларын дамыту үшін,	қолындағысуреттер жиынтығын серіктесіне көрсетеді және оны: плащ, күрте, егін, комбайн деген сынды т.б. жаңа сөздермен толықтырады. Топпен бірге жұмыс істейміз. Әр жұп қолындағы заттар жиынтығын екінші балалар жұбына көрсетеді және оған: құс, аңдар, жапырақтардың түсуі сынды т.б. сөздерді қосып, толықтырады. Жалпылама жұмыс. Балалар тәрбиешімен бірге ватман қағазға салынған жиынтықты толықтырады. **4. Дене шынықтыру** Ұлттық ойындар Дұрыс бастапқы қалыпта тұры көлбеу қойылған нысанаға ұса заттарды лақтыруға үйрету. Бі аяқпен әртүрлі бағытта секірулерін, бүкіл табанмен жерге түспеу дағдыларын, табанның алдыңғы бөлігімен итеріп секіруді жетілдіру.Қимыл-қозғалыс ойыны: «Асық алу». Шашыра жүреді, жүгіреді, педагогтің бұйрығымен жерден асықтард алады.Негізгі қимыл-қозғалыстарды орындайды. **«**Асық лақтыру**» –** дұрыс бастапқы қалыпта тұрып, көлб қойылған нысанаға асықтарды лақтыру.Құрсаулардың айналасында тұрады, құрсау жанында асықтар жатады.

	бойымен қозғалмай тұру.*3-18 такт.* Әуенінде шеңбер бойымен адымдай басып, жүру.Әуен екінші рет қайталанғанда 3-16 тактіде шеңбер ішіне бұрылып тұрып, бір орында адымдау. *Музыка тыңдау:* «Балбырауын» (Құрманғазы). Композитор туралы мағлұмат беру, суретін көрсету. Құрманғазының күйлеріне тоқталу. Күйдің шығу тарихын айтып беру.Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап алып, әуенді таза айтуға ұмтылу.*Ән айту:* «Балдырғандар әні» (Г. Жотаева).Әнді орындап, сипаты мен мазмұнына мән беріп, талдап, әңгімелеу. Әнді орындау кезінде бір-бірін тыңдап, үндесіп айтуға көңіл аудару.Таныс«Мен өнерлі баламын» әнін (М. Омаров) қайталау, әнді үйренуді жалғастыру. Жеке және хормен айту.*Билер:* «Шабандоздар биі» (үнтаспада «Жұмыр қылыш», «Жұптасу биі» (чех халық әуені) *Музыкалық аспапта ойнау:* «Еркем-ай» қазақтың халық әні	Мақсаты: жеміс пен көгөністің өсіп-өнетін ортасы туралы білімдерін пысықтау. Ойын шарты:тәрбиеші балаларға экраннан кез келген жеміс немесе көгөністі көрсетеді, балалар олардың бауда немесе бақшада өсетінін ажыратып айтулары керек.Балаларға «Афиша» әдіс-тәсілі арқылы жемісті жарнамалауды ұсыну. (Жемістің атауын, түр-түсін, пайдасын, дәмі мен иісі туралы айту.) Алмұрт туралы жұмбақ жасыру. Дәмі балдай тәтті, Шамға ұқсайды қатты. Айналады күзде Сарғылт қызыл түске. Бұл қай жеміс, бізде? (Алмұрт) – Балалар, жемісті жақсы өсіріп-баптау – бағбанның жұмысы. Бүгін сендерден бағбан атай көмек сұрай келіпті. Себетті алмұртпен толтырып беруін өтінеді. Ендеше, бүгін біз сендермен алмұрт жемісін дайындайтын боламыз. «Кірпі» жаттығуы. Момақанмын алайда (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады). Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектерін жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме, жарай ма!	қалай жүріп келді? *(Қимылмен көрсетеді.)* Келесі жылы шаруа не екті? Бидайы қалай өсті? *(Қимылмен көрсетеді.)* Шаруа қызылшаны қалай жинады? *(Қимылмен көрсетеді.)* **4. Дене шынықтыру** Күзгі орманда Бөрене үстінде еңбектеу барысында қол мен аяқтарын үйлестіріпқозғауға үйрету;2 метр арақашықтықта бір біріне доп лақтыру шеберліктерін(машықтарын) бекіту, доптың ұшу бағытын бақылап, ұшып келе жатқан допты қолды бүгіп қағып алуға үйрету. «Паровоз»тәсілімен тізбекте жүреді. Ормандағыалаңқайға келеді.Тізбекте бір-бірден тұрып, аңдардың жүрісін, жүгірісінсалып жүреді,жүгіреді, түрлі тапсырмаларды орындайды. «Орман тұрғындары»ойын-жаттығуы: тізбекте бір-бірден тұрып жүреді, жүгіреді, түрлі тапсырмаларды орындайды.«Түлкілер» «Қасқырлар»,«Қояндар Жалпы дамыту жаттығуларын орындау: (орман алаңқайында	арнайы ойындар мен тапсырмалардан басқа серуен, қозғалыс ойындары, денешынықтыружаттығулары, сурет салу, өз бөлмесінде, пәтерінде немесе балалар алаңында ғана емес, көшедегі, балабақшаның барлық ғимараттарындағы тұрмыстық бағдарлаудың да маңызы зор. Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс. **4. Музыка** Көңілді ырғақтар Міндеттері:Әннің сипатын қабылдау, дауысын дұрыс келтіріп орындау. Шығармалардың эмоциялық мазмұнын, олардың сипатын, көңіл күйін ажырату. Музыка сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындаумузыкалық тіркестерге сәйкес қозғалыстарды өзгерту. *Музыкалық-ырғақтықұқымылдар* «Марш»Әуенді тыңдап, ырғақты сезіне жеңіл жүруге дағдыландыру.Марш екпінімен тізені көтере адымдай басу, бірге қимылдауды үйрету. *1-2 такт.* Шеңбер бойымен қозғалмай тұру.*3-18 такт.* Әуенінде шеңбер бойымен адымдай басып, жүру.Әуен екінші рет қайталанғанда 3-16 тактіде шеңбер ішіне бұрылып тұрып, бір орында адымдау.*Музыка тыңдау:* «Балбырауын»(Құрманғазы).	Балалар асықтарды алып, құрс ішінелақтырады. «Қазанға» көп асық тастаған бала жеңімпаз атанады. Бастапқы қалып: аяқиық деңгейінен сәл ашық қойылады, оң аяқты арт жаққа жіберу, оң қол шынтақтан бүгіліп, кеуде тұсында. Асықты лақтырғанда оң қол төмен түсіріліп, төмен, артқа жіберіледі. Асықты қолды алдыға созып, сонан соң жоғары көтеріп лақтырады.«Ырғып секіру» (татар халқының ойыны)Әртүрлі бағытта бір аяқпен секіру. Ойыншылар шеңбер бойына тұрады. Жүргізуші шеңбердің ортасында тұрады. Жүргізуші: «Ырғып секір!» дегенде, ойыншылар жылдам біраяқтарымен секіріп, орындарын ауыстырады. Жүргізуші де бір аяғымен секіріп, олардың біреуінің орнына тұрып алуға тырысады.«Тастар» (орыс халқының ойыны)«Өкшемен отырып» бастапқы қалпы бойынша ұсақ заттарды (тастарды) лақтыру, жоғары лақтыру.Өкшемен

	(өңдеген Б. Дәлденбай). **4.Дене шынықтыру** Бадминтон,футбол Өз бетінше қозғалыс белсенділігін дамытуға жағдай жасау,күнделік ті қимыл-қозғалыстың қажеттігін қалыптасты ру. Балаларды бадминтон ойынымен таныстыру, қимыл-қозғалыс дұрыстығының кепілі болатын бастапқы қалыпқа дұрыс тұруды үйрету, қимыл түзетуін күшейту. Табанына арналған түзету жаттығуларын орындау: аяқ басымен жүру, өкшемен жүру, табанның ішкі қырымен, сыртқы қырымен жүру.Қысқа, алшақ аттап жүгіру. Тыныс алуды қалыпқа келтіру.Жаттығуларды алмастырып орындау. Бадминтон.Желбіршек тің ұшу ерекшеліктерін анықтауға арналған жаттығулар орындау. Ракеткамен жаттығу.Бір орында тұрып, желбіршекті ракеткамен мейлінше көп рет соғуға тырысу.Футбол – допты кез келген бағытта екі аяқ үстінің ішкі жағымен алып жүру . Секіртпенің астынан оның қозғалыс амплитудасының ең	Балалар жұмысқа кіріседі. Тәрбиеші жеке жұмыс жүргізеді. «Қателесіп қалма!» ойыны. Мақсаты: көгөністер мен жемістерді танып ажыратады және сөздегі қате айтылған сөзді табады. Ойын шарты: Сәбіз шырынын пияздан дайындаймыз. Шие шырынын алмадан дайындаймыз. Алма тосабын асқабақтан дайындаймыз. Осындай бірнеше ойын түрінде тапсырмалар арқылы көгөніс пен жемістің атауын дұрыс ажыратып айту біліктерін бекіту. Балалар шығармашылығы.	«жылынуға» жиналады) «Артымнан қайтала» жаттығу-ойыны. Тыныс алу гимнастикасы: «Жел» Негізгі қимыл-қозғалыстар: Бөрене үстінде еңбектеу барысында қол мен аяқтарын үйлестіріп қозғауға үйрету. «Сілеусін» жаттығуы: бөренеден түсу.2 метр арақашықтықта бір-біріне доп лақтыру шеберліктерін (машықтарын) бекіту, доптың ұшу бағытын бақылап, ұшып келе жатқан допты қолды бүгіп, қағып алуға үйрету. Тепе-теңдік: модульдер үстімен (із салынған парақтар, арқан т.б.) тепе-теңдік сақтап жүруге жаттықтыруды жалғастыру. Қимыл-қозғалыс ойыны: **«**Қасқыр мен лақтар**»** Шарты: қарама-қарсы жаққа тек белгіден кейін жүгіру қажет. Залдың бір шетінде сап түзеп тұрады. «Қасқыр» зал ортасында орналасады.Лақтар залдың қарама қарсы жағына жүгіріп,қасқыр оларды қуып ұстайды.	Композитор туралы мағлұмат беру, суретін көрсету. Құрманғазының күйлеріне тоқталу. Күйдің шығу тарихын айтып беру.Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап алып, әуенді таза айтуға ұмтылу. *Ән айту:* «Балдырғандар әні» (Г. Жотаева).Әнді орындап, сипаты мен мазмұнына мән беріп, талдап, әңгімелеу. Әнді орындау кезінде бір-бірін тыңдап, үндесіп айтуға көңіл аудару.Таныс«Мен өнерлі баламын» әнін (М. Омаров) қайталау, әнді үйренуді жалғастыру. Жеке және хормен айту.*Билер:* «Шабандоздар биі» (үнтаспада «Жұмыр қылыш», «Жұптасу биі» (чех халық әуені) *Музыкалық аспапта ойнау:* «Еркем-ай» қазақтың халық әні (өңдеген Б. Дәлденбай).	отырып, ұсақ тастарды жоғары лақтырып, оны алақандарымен қағып алады. Ал келесі лақтырғанда алақандарын теріс қойып, тастарды қағып алуға тырысады. Қимылы аз ойын: «Үндемес» ойыны (Тәжікхалқыныңойыны) Ойыншыларшеңбер бойында отырады. Жүргізуші өзінің оң немесе сол жағында отырған балаға бір қимыл түрін көрсетеді. Ол өзінің екінші жағында тұрған балаға көрсетеді. Ойын шарты: көршісін сөйлету немесе күлдіру. Күлмеген немесе сөйлемеген бала жеңімпаз атанады.

	жоғарғы нүктеде болған сәтінде, жүгірісін шұғыл шапшаңдатып жүгіріп өтеді.Қимыл-қозғалыс ойыны: «Аяғы жерге тимей...»Жүргізушіні сайлайды.Қалғандары шашырап қашады. Жүргізушіден қашып, ойыншылар аяқтарын жерден тартып алады. Сол мақсатта олар бірнәрсеге шығып алады немесе аяғын көтеріп отыра қалады. Аяқтары жерге тимесе, жүргізуші оларды ұстай алтайды, егер тиіп қойса, ұстап алады. Ұсталған ойыншылар ойыннан шығады.Дыбыстар ды айтып, тыныс алу жаттығуларын орындау. Жылулық сақта ойыны.				
Серуенге дайындық	Балалалардың серуенге деген қызығушылықтарын туғызу, балалармен жеке әңгімелесу.	Серуенге ойын құралдарын дайындау.	Серуенде балаларды жақсы әрекеттер етуге ынталандыру.	Серуен кезінде ұйымдастырылған еңбек тәрбиесі арқылы еңбек-сүйгіштікке баулу.	Киіну:жүйелілік,ережелер і сақтау.
Серуендеу	Күзгі құбылыстарды бақылау.Кім жылдам қимылды ойыны. Еңбек әрекеті:ойын алаңын жинау.№ 13	Күзгі құбылыстарды бақылау. Жасырынбақ қимылды ойыны. Еңбек әрекеті:ойын алаңын жинау № 14	Күзгі құбылыстарды бақылау.Ақ серек пен көк серек қимылды ойыны. Еңбек әрекеті:гүл тұқымдарын жинау № 15	Күзгі құбылыстарды бақылау. Асық қимылды ойыны. Еңбек әрекеті: Жапырақтарды жинау № 16	Күзгі құбылыстарды бақылау.Кім жылдам қимылды ойыны. Еңбек әрекеті:ойын алаңы жинау № 17
Балалар	Дербес ойын	Танымдық-қимылды	Суреттік боямалар	Кітаппен жұмыс	Дербес ойын «Мозайка»

дың дербес әрекеті	«Қуыршақты тамақтандыр». Мақсаты:Балалар дың ойынға деген қызығушылығын арттыру.	ойын: «Аңдар жүрісі» Мақсаты:Балалар аңдардың жүрісін салып, санай алады.	«Кім,қайда өмір сүреді» Мақсаты: Балалар суретті таза бояп, туған жеріндегі жан-жануарлардың мекендерімен таныса алады.	«Аспазшы» Мақсаты: Балалар аспазшы туралы түсіндіре алады.	Мақсаты:Балалар мазайканың ұсақ бөліктерін орналастыра алады.
Балалар мен жеке жұмыс	Дидактикалық ойын «Өз орныңды тап» Жеке баламен жұмыс: Жұлдызға қаламды дұрыс қолдануға үйрету.	Дидактикалық ойын «Сипаттамасы бойынша тап» Жеке баламен жұмыс**:** Зейнурге түстерді ажырата білуге үйрету.	Гүл,Гүлдің тұқымынан гербарий жасау Жеке баламен жұмыс: Інжудіңқұрастыруға деген қызығушылығын арттыру.	Күзгі жапырақтар суретін салу Жеке баламен жұмыс: Алияға қаламды дұрыс ұстауға үйрету.	Дидактикалық ойын «Доп лақтыру» Жеке баламен жұмыс: Аманға суретті ұқыпты, толық бояу қажеттілігін айтып түсіндіру. Сурет салу
Балалар дың үйге қайтуы	Ата-анаға кеңес: «Балаңызды тыңдауды үйреніңіз. Шыдамды болыңыз, балаңыздың сөзін бөліп, оның ойын өзіңіз аяқтауға тырыспаңыз»	Психологтің кеңесі: Өз құралдарын күтіп ұстау туралы керектігін жиі айтып тұру.	Балалармен өз отбасы туралы әңгімелесу. Нұрияның ата-анасымен сөйлесу, жетістіктері мен тәртібі туралы айту.	Ата-аналармен әңгімелесу. Балаларды қайтару.	Кеңес: «Бала мен қоғам»

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)
Топ мектепалды тобы
Балалардың жасы 5-6 жас
Жоспардың құрылу кезеңі 25-29 қыркүйек 2023 жыл

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу**.** Дидактикалық ойын «Менің отбасым» Мақсаты: Отбасы мүшелерін таныстыру. Сөйлеу арқылы тілін дамыту.	Балалар өз отбасылары туралы әңгімелеп беру. Сюжеттік ойын: «Менің ата-әжем» Мақсаты: Отбасы мүшелерінің үйдегі қызметтерін үйрету.	Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу. Табиғатпен танысу Табиғат неткен көрікті, Жапырақтай жайқалып, Гүлдей жайнап өсеміз. Бір отырып, бір тұрып, Билеп-билеп аламыз.	Балаларды алаңда қабылдау.	«Күз бояуы» Мақсаты:Балаларға күз мезгілі жайлы түсінік беру. Күздің ерекшелігін сурет арқылы баяндауға үйрету. Күзгі орман туралы түсініктерін әрі қарай толықтыру.
Ата-аналар мен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме:Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»
Балалар дың дербес әрекеті (баяу қимыл -ды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау)	Дидактикалық ойын «Бұл не? Кімге керек?» Мақсаты: Балабақша қызметкерлері мен қажет құралдарымен таныстыру.	«Мен дәрігер боламын» Мақсаты: Балалар бір -бірімен ойнау арқылы өздерін дәрігер сезіне алады.	«Әдемі үйшік» Мақсаты:Балалар өз еріктерімен үйшікті құрастыра алады.	«Шаштараз» Мақсаты:Балалар ойын арқылы шаш қиюшының еңбегін түсінеді.	Үстел –үсті ойыны: «Менің балабақшам» Мақсаты: Түрлі-түсті ағаштар көмегімен балабақшасын құрастыру.
Таңертеңгі жаттығу	№ 18	№ 19	№ 20	№ 21	№ 22
Ұйымдас тырылған іс-	«Не артық» Мақсаты: Суретте	«Тәрбиеші апайлар» тақпағын мәнерлеп оқу.	«Теңін тап» Мақсаты:Балалар екі бірдей	«Дүкенші» Мақсаты: Балалар мағынасын	«Кім шапшаң» Мақсаты : Балалар топтасып

әрекетке дайындық	көрсетілген артық суретті алып тастап, дәрігерге керекті заттардың суретін қоя алады. Сурет салу, жапсыру	Мақсаты: Тақпағын қайталай отырып апайларын жақсы көре алады. Көркем әдебиет	заттарды таба алады. Мүсіндеу	түсініп топтасып ойнауды түсінеді. Қоршаған ортамен танысу	ойнай алады Сөйлеуді дамыту
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен таныстыру** Тірі және өлі табиғат. Тірі табиғат,оның тіршілік ортасы және өлі табиғат тағы қайталанбас құбылыс түрлері туралы білімдерін жетілдіру.Балалар қызықты да,қыр-сыры мол ғажайып әлемде өмір сүріп жатырмыз.Айналаға қарасаң,бізді көптеген заттар қоршап тұр.Олар неше түрлі әдемі ғимарат тар,жолдар,көпірлер,ұшақ,жихаздар және т.б.Бірақ айналамыздағы заттардың көпшілігі адамның көмегінсіз өздері пайда болған.Оларға жермен су, ағаштар мен жануар лар,күн мен аспан жатады.Оларды бір сөзбен табиғат деп атаймыз. Табиғаттың бір бөлігіне азық та,су да,киім де қажет емес,олар тек тау-тас, ауа,ғаламшар,яғни өлі табиғат.Ал енді бір бөлігі тыныс алады,өседі, яғни көбейеді,бұлар тірі табиғаққа жатады.тірі табиғатқаадам,өсімдік,жануар жатады.Жылдың әр	**1.Сөйлеуді дамыту** Бау-бақшада. Жемістердің бақта,көкөніс тердің бақшада өсетіні туралы түсіндіру.Кіріспе әңгіме. Көкөністер мен жемістер муляждары.Көкөністерге не жатады? Жемістерге не жатады? Бау мен бақшаның айырмашылығын түсіндіру. Бау-бақшаны жинау тақырыбында сурет бойынша әңгіме құрастыру.Жұмбақтар шешу.Сиқырлы қоржын дид-қ ойыны.Шарты:қоржыннан көкөністер мен жемістерді алып,оның қатты,дәмді, тәтті,ащы,қышқыл зат екенін ажыратып атау.Балалар 2топқа бөліп,1-топқа көкөніс деген сөзге,ал 2-топқа жеміс сөзіне сөйлем құрасты рады.Теңестір жаттығуы. Жаңылтпаш жаттау. **2.Қазақ тілі** Менің сүйікті ойыншығым. Ойыншықтарды сипаттау, сөздерді байланыстырып сөйлеу дағдыларын қалыптастыру. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білугеүйрету.Дидактикалық	**1. Сауат ашу негіздері** Жеміс-жидектерді бояу. Геометриялық фигуралар дың,көкөністер,жеміс-жидектердің дайынсуреттерінің сыртын шетке шығармай бастыру,бояу.Әртүрлі бағыттағы тігінен,көлденең, қысқа,ұзын,толқынды,ирек сызықтарды,нүктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы арақашықтықты сақтап, алдымен үлгі бойынша және кейіннен өз бетінше жазуға мүмкіндік беру. **«Жемістерді жина»** Мақсаты: Қалыпты көлемдегі заттарды берілген үлгіге қарай көз мөлшермен анықтауды дамыту.Шарты: Тәрбиеші балаларға алма ілінген ағашты көрсетіп: - «Балалар кішкентай алмаларды кішкентай кәрзеңкеге,орташаны орташа кәрзеңкеге, ал үлкен алмаларды үлкен кәрзеңкеге салуларың керек» -деп ортаға 3 баланы шығарады,алмаларды үзуді тапсырады.Ойын аяқталған соң	**1. Сөйлеуді дамыту** Нан қайдан келеді? Тілдің грамматикалық құрылымы.Сөйлемдегі сөздерді:зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру. Кіріспе әңгіме.Нан түрлерін атау.Нанды неден пісіреді? Ұнды қалай жасайды?Мынау бидай масағы,сабағы, мұршалары.Егер бидай дың қауызын аршитын болсақ,ішінен бидайдың дәні шығады.Бидайды ұнтақ таса,ұн болады.Наубайханада осы аппақ ұнға тұз,су,ашытқы араластырып,қамыр илеп,нан пісіреді.Наубайхана,наубай шы,диірмен,комбайн суреттерін көрсетіп,сөздердің мағынасын түсіндіру. Жұмбақ шешу.Суретпен жұмыс.Дикан-егін шаруашылығымен айналысатын адам.Дикан көктемде егістікке егін-бидай,қарабидай,арпа,жүгері,сұлы т.б .егеді.Оны жаздай күтіп баптайды.Күзде егіс даласында бидайды комбайнменорады,жинайды, бастырады,жүк машинасымен	**1. Көркем әдебиет** Менің ойыншықтарым. Әдеби шығармаларды эмоцианалды қабылдауына ықпа ету,олардың мазмұнын түсіну,себеп-салдарлық байланыстарды,жанрларды ажыратуды үйрету. **Дидактикалық ойын: «Бұл қандай ойыншық?»** Ойын шарты: Қоржын ішінде бірнеше ойыншық болады. Балалар қоржынға қолын салып, көрмей, сипап сезу арқылы қандай ойыншық екенін табады. Ойыншық туралы өз ойын айтады.М.Әлімбаев Ойыншықтарым өлеңін оқу.*Өлең мазмұны бойынша сұрақтар:* – Өлең ұнады ма? – Авторы кім? – Бұл өлеңде не туралы айтылған? – Қандай ойыншықтар туралы сөз болады? – Сенде қандай ойыншықтар бар? – Саған қандай ойыншық ұнайды? – Мынау – құлыншақ. Құлыншақтың түсі қандай?

	мезгіліне байланысты табиғат көріністерінің суреттерін көрсету арқылы тірі және өлі табиғат арасындағы байланыс ойыны.Е.Ө.Бар ма,жоқпа өлеңін оқу.Пысықтауға арналған сұрақтар. **2.Сауат ашу негіздері** Көкеністерді бастырып бояу.Геометриялық фигуралардың,көкөністер,жеміс-жидектердің дайын суреттерінің сыртын шетке шығармай бастыру,бояу. Әртүрлі бағыттағы тігінен,көлденең,қысқа,ұзын,толқынды,ирек сызықтарды,нүктелерді, тамшы тәрізді пішіндерді олардың арасындағы арақашықтықты сақтап, алдымен үлгі бойынша және кейіннен өз бетінше жазуға мүмкіндік беру.**Артикуляция лық жаттығу жасау.** ***«Күрекше»*** – тілді жалпайтып шығарып, астыңғы ерінге тигізу керек.***«Ине»*** – ауызды кең ашып, тілді алға қарай сүйірлей шығарып, 10–15 секунд ұстап тұру керек.***«Төбешік»*** – жоғарғы тістерді төменгі тістерге тигізіп тұрып, ерінді түтікше етіп алғасозу. Осы	ойын: «Алтын сақа». Алтын сақаны қолына алған бала өткен «Менің ойыншықтарым» тақырыбы бойынша сөз айтады.**Ғажайып сәт.** Қонаққақуыршақтар Сәуле мен Арман келеді. Сәуленің қолында ойыншық ақ аю.Бұл – ақ аю, менің сүйікті ойыншығым. Аю әдемі, жұмсақ.Балалар өздерінің сүйікті ойыншықта рын атап, қысқаша сипаттайды (түсі, көлемі, неден жасалғаны).**Ойын «Кім жылдам?»** Тәрбиеші екі балаға тапсырма береді, олар жылдам сол тапсырманы орындаулары керек. *Мысалы резеңке, кішкентай аю ойыншығын әкел. Үлкен, жұмсақ қоян ойыншығын әкел.* Ойыншықтармен қалай ойнау керек? Балалар өз ойларын айтады. Өзіңнің сүйікті ойыншығыңның суретін сал. Шағын мәтін құра.Әр қатардан артығын тап. Қорша. Өз таңдауыңды түсіндір. «Сиқырлы қаламмен» жұмыс: Ойыншықтар. **Ойын: «Дұрыс ата»** Ойыншықтарды атайды, қаламмен тексереді.	алмалар қайтадан орнына ілініп, ойын әрі қарай жалғасады.Көрнекілігі : 3-түрлі көлемдегіүлкен,орташа,кішкентай, 3-кәрзеңке үлкен,орташа, кішкентай, картоннан қырқылған алма және алма ілінген ағаштар. **«Суреттерді құрастыр»** Мақсаты: Талдау және біріктіру қабілетін, кеңістік арақатынас тарының заңдылықтарын құру, үлгіні көшіру іскерлігін дамыту. Шарты: Балаларға кез-келген кесілген суреттер таратылады да, осы суреттерден бүтін суреттер құрастыру керектілігі түсіндіріледіКөрнекілігі: әр түрлі суреттер: жемістердің, көкөністердің немесе ойыншықтардың суреттері. Дәптермен жұмыс. (графикалық жұмыс)Нүктелер мен үзік сызықтарды бастыр, жалғастыр. Саусақ жаттығуы **2. Математика негіздері** Бастыр және боя. Түрлі балалар әрекеттерінде көз бен қол үйлесімділігін, қолдардың ұсақ моторикасын дамыту. **Мынау қай пішін?** Мақсаты: Геометриялық пішінді сипалап анықтау арқылы айта білу. Қажетті құралдар: Картоннан жасалған	тасиды.Қырманға әкеліп, тазалап,кептіреді.Сонан соң элеваторға жібереді.Элеватор-бидай сақтайтын қойма,онда көп жылдар бойы сақтауға болады.одан диірменге жібереді.Диірменшілер ұн тартады.Ұнды наубайханаға жөнелтеді.Наубайханада наубайшылар әртүрлі нан пісіреді.Ыстық нан,ұн дүкендерге түседі.Дүкеннен нанды,шелпек,нан,тоқаш,т.б. аламыз.М.Етекбаев Нан қайдан келеді? Ертегісін оқу.Нан байлық,нан-береке мақал. **2.Қазақ тілі** Саяхатшы ертегісі Сөздерді бір-бірімен байланыстырып, сөйлем құрай білу, өз ойларын дұрыс жеткізе білу дағдыларын және сөйлеу мәдениетін дамыту. Қазақ тіліндегі сөздер менсөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету.Саяхатшы ертегісін оқу.Ертегі мазмұны бойынша әңгіме жүргізу. -Ертегі ұнады ма? -Ертегі кейіпкерлерін ата? -Қоян нені жоғалтты? -Сәбізді нелер тауып алды?Ертегіні сахналау. **3. Математика негіздері** Біз нені үйрендік? Алған дағдылары мен білімдерін жүйелеу және бекіту. **«Сиқырлы қапшық»**	– Құлыншақтың жалы қайда болады? – Сен құлыншақты қайдан көрдің? – Құлыншақ туралы не білетініңді әңгімелеп бер. Сергіту сәті: Мен құлыншақ, құлынмын, Ақы болсаң, жырыңмын. Батыр болсаң, тұлпармын, Негізі сол сырымның. Мнемокестедегі суреттерді атайды. Мнемокестедегі суретте арқылы тақпақты жаттаймыз.Суретте не бейнеленген? Әр вагонда қандай ойыншықтар бар? Суреттегі өзін ұнаған ойыншықты сипатта. Сенде қандай ойыншықтар бар? Не артық? Белгіле. Балалар тапсырма бойынша артық затты тауып, белгілейді. **2. Сауат ашу негіздері** Біз нені үйрендік? Ересектермен және балалармен еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру.Сауат ашудың алғышарттарын қалыптастыру арқылы қолды жазуға дайындау. **«Қарама-қарсы сөзді тап» ойыны.** сұйық – ... *(қою)* жуан – ... *(жіңішке)* кішкентай – *(үлкен)*ашық – ... *(жабық)* ақылды – ... *(ақымақ)* «Сұрақ-жауап» әдісі арқылы қайталау.

	күйде ерінді 5–10 секунд ұстап тұру керек.***«Түтікше»*** – тілді ауыздан жалпайтып шығарып, тілдің екі шетін көтеріп, түтікшемен үрлегендей үрлеу. ***«Сөзге сөз қос» дидактикалық ойыны.*** Балалар, мен сендерге сөз айтып, сурет көрсетемін, сендер сол сөзге дауысты дыбыстан басталатын сөз қосуларың керек. Мысалы: қызыл ... (алма), ыстық ... (от), әдемі ... (әтеш),темір ... (ыдыс), қабаған ...(ит), жаңа ... (өшіргіш), тәтті ... (алмұрт), жылы ... (етік), гүрілдеген ... (экскаватор), дәмді... (ірімшік) т.б. «Қай дыбыс қайталанды?» дидактикалық жаттығуы. «Жуан дауысты дыбысты тап» дидактикалық жаттығуы.Балалар, мен сендерге сөздер айтамын, сендер жуан дауысты дыбыстан басталған сөзді естісеңдер, бір рет шапалақ ұрыңдар.Мысалы: алма, гүл, ұлу, жүзім, қатық, апорт, от, пима, Ұлбала, қайшы, ұл, ыдыс, оқтау,	М.Әлімбаев Ойыншықтар өлеңін оқу. **3.Математика негіздері** 2 саны мен цифры. Сан және санау.10 көлемінде сандарды тура және кері сануға жаттықтыру. **Ойын жағдаяты.** Демонстрациялық материалмен жұмыс. Әлия мен Сырым сиқырлы паровозбен саяхат жасауды ұсыну. Суретте неше паровоз бар?(Біреу). Вагондарға терезе санына сәйкес әртүрлі ертегілердің кейіпкерлері отырғызылады. Балалар ойынға қосылады. Әрбір вагонда 2 кейіпкерден болуы мүмкін екенін айқындайды. Тәрбиеші тақтаға бір паровоз және екі вагонды бекітеді. Балалар кейіпкерлерді таңдап отырғызады. **Ойын жаттығуы:** «Бір-бірден, екі-екіден көрсетілген заттарды табу» Тәрбиеші бір-бірден, екі-екіден көрсетілген заттарды топтан іздеуді ұсыну. Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс. Тапсырмаларды орындау.	геометриялық пішіндер 5–түрі. Ойын барысы: Бала топқа қарап тұрып, қолын артқа ұстайды. Тәрбиеші оның қолына геометриялық пішінді ұстатады. Бала оны сипап байқап, балаларға көрсетпей атын атайды. **Кеңістік ойыны.** Мақсаты: балаларды кеңістікті бағдарлауға жаттықтыру; ойлау қабілеттерін, қабылдау, зейін процесстерін дамыту. Құрал-жабдықтары: әртүрлі заттар бейнеленген суреттер. Мазмұны: Балалардың алдында үлкен бөлменің суреті тұрады. Балаларға суреттерді таратып беру. Суреттерді орындарына орналас тыруды ұсыну. Мысалы, балықты аквариумға салу, гүлді үстелдің үстіне, суретті қабырғаға ілу. Ойын осылай жалғасабереді. Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс. Тапсырмаларды орындау. **3.Көркем әдебиет** Алтын астық. Балаларды қол жетімді көркем шығармалар мен фолклорға, театр әлеміне баулу,кітапқа деген қызығушылығын дамыту. Бір-бірімізге көтеріңкі көңіл күй сыйлайық. Алақанды ашайық, (Алақанын көрсетеді.) Өзімізге жылу жинайық. (Алақанын жүрегінің тұсына қояды.)	Ойынның мақсаты: заттарды белгілі бір қасиеттері бойынша салыстыруға, топтастыруға үйрету. Ойынның құрал-жабдықтары: түсі, өлшемі, пішіні бойынша әр түрлі ойыншықтар. Ойынның мазмұны: Балалар «Сиқырлы қапшықтың» ішіндегі затты ұстап көріп, пішінін анықтайды, ойыншықты алған соң атын атап, түсін айтады. **Вагондарға дөңгелек таңдау** ойыны. Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, қасиеттерін білуге жаттықтыру, ойлау қабілетін дамыту. Қажетті құралдар: қағазға салынған вагондар, әртүрлі геометриялық пішіндер. Ойынның мазмұны: Балалар вагондарға лайық дөңгелектерді әртүрлі пішіндердің ішінен табады. **Суреттерді орналастыр ойыны.** Ойынның мақсаты: заттарды топтастыруға жаттықтыру, өз бетінше тапсырманы орындауға дағдыландыру, ойлау қабілетіндамыту. Ойынның құралжабдықтары: тор көз салынған қағаз беттері, әртүрлі суреттер. Ойынның мазмұны: Балалар берілген суреттерді әр бағанмен жолға олардың бірі ғана келетіндей етіп, шаршы	Дыбыс деген не? Дыбыстар нешеге бөлінеді? Түрлерін ата. Дауысты дыбыстар қал жасалады? **«Керісінше айт»** Мақсаты:Қарама-қарсы мағына сөздермен жауап бере білу үйрету. Көрнекілік: д Барысы: Балаға допты бер қарама-қарсы мағыналы сөзб жауап беруді сұрайды. Мысал «таң» десе, бала «кеш» деп жау береді.Дәптермен жұм (графикалық жұмыс).Нүктел мен үзік сызықтарды басты жалғастыр.Саусақ жаттығуы **3. Қоршаған ортамен таныстыру** Табиғат құбылыстары Табиғат құбылыстары туралы білімдерін жетілдіру.Көтеріңкі көңіл-күй сыйлау.**Дид-қ ойын: Жыл мезгілдерін ажырат.** Жұмбақ.Ақ сандығым ашылды,Ішінен жұмбақ шашылды.Күн не үшін қажет?А не үшін қажет**? Ойын: Күн мен түн.** **Дид-қ ойын:Табиғат құбылыстарын топтастыр.** **4. Дене шынықтыру** Дене қабілеттерін дамыту. Бөренеңің үстіменоң-сол жанын қарай қырындап жүріп өтуде тең теңдік сақтауға үйрете түсу – де бітімінің ақаулары

	аққу, әтеш, тауық, Ұлжан, көбелек, ымырт, Алпамыс, айна, етік, қарлығаш, жүген, түйе, ұста, ожау, тамаша, алмұрт, ірімшік, сыпырғыш, Олжас, жылан, отын, алақан т.б.Дәптермен жұмыс (графикалық жұмыс) Нүктелер мен үзік сызықтарды бастыр, жалғастыр. Саусақ жаттығуы **3.Музыка** Біздің аспаптар Ұлттық домбырада орындалатын күй жанрымен таныстыру. Әннің сипатын қабылдау, дауысын дұрыс келтіріп орындау, ырғақтық бейнесі мен динамикасын дәл беру. Әуеннің би сипатын сезіну, би қимылдарының элементтерін орындау Балалардың музыка аспабына деген қызығушылығын арттыру.***Музыкалық-ырғақтыққимылдар*** «Марш»(В.Дешевов). Әуенді тыңдап, ырғақты сезіне жеңіл жүруге дағдыландыру.Марш екпінімен тізені көтере адымдай басу, бірге қимылдауды үйрету.*1-2 такт.* Шеңбер бойымен	**4.Шығармашылық іс-әрекет** Күзгі жапырақтар. Жиын-терін болатын, Қамбаға астық толатын. Қызыл қырман ойнайтын, Қай мезгіл деп ойлайсың? Күз мезгілінің ерекшелігі мен ағаш жапырақтарының түрін әңгімелеу. — Күзде табиғатта қандай өзгерістер болады? — Күзді неге «жомарт күз», «алтын күз» деп атаймыз? Балалардың назарын үлестірмелі материалдар дағы сюжетті суретке аудару. Жұптық жұмыс барысында емен және тал ағаштарын күзгі жапырақтармен әсемдей міз. Тәрбиеші бүктеп қию әдісін көрсетеді. Қиып алған жапырақтарын үлгіге желіммен жапсыру. Балалардың шығармашылығы.	Жинаған жылы шуақты (Екі қолын жаяды.) Бір-бірімізге сыйлайық. (3 рет үрлеп, бір-біріне жылылық сыйлайды.) Жұмбақ жасырады. Егістікте сары алтын, Дастарқанда наны алтын. *(Бидай)* Тәрбиеші балаларға бидайдың сабағын көрсетеді.Бұл – астық, дәнді дақыл. Мынау – бидайдың дәні. Бидайдың дәнінен біз нан түрлерін дайындаймыз. Бүгін ақын Қосжан Мүсіреповтің «Алтын астық» өлеңімен танысамыз. Өлең – әдеби жанрдың бір түрі екенін түсіндіру. Өлең сөз адамның жан тебіренісін әсерлі етіп, ұйқас сөздермен жүрекке жеткізеді. Сөздік жұмыс: *қырман* – орылған астықты кептіріп, жинайтын жер *дәулет Отанымыздың мол астығы, байлық* деген мағынада.*Өлең мазмұны бойынша сұрақтар:* — Сендерге өлең ұнады ма? — Өлең шумақтарында не жайында айтылған? — Өлеңді кім жазған? — Алтын астық деген сөзді қалай түсінесің? — Астыққа не жатады? — Астық үлкен еңбектің арқасында келеді дегенді қалай түсінесің? Сергіту сәті: Жайқалады ақ бидай, Басын иіп аққудай.	тор көздергеорналастырады. Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс. Тапсырмаларды орындау. **4. Музыка** Біздің аспаптар Ұлттық домбырада орындалатын күй жанрымен таныстыру.Әннің сипатын қабылдау дауысын дұрыс келтіріп орындау,ырғақтық бейнесі мен динамикасын дәл беру. Әуеннің би сипатын сезіну,би қимылдары ның элементтерін орындау Балалардың музыка аспабына деген қызығушылығын арттыру. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар*** «Марш» (В.Дешевов). Әуенді тыңдап, ырғақты сезіне жеңіл жүругедағдыландыру Марш екпінімен тізені көтере адымдай басу, бірге қимылдауды үйрету.*1-2 такт.* Шеңбер бойымен қозғалмай тұру.*3-18 такт.* Әуенінде шеңбер бойымен адымдай басып, жүру.Әуен екінші рет қайталанғанда 3-16 тактіде шеңбер ішіне бұрылып тұрып, бір орында адымдау.***Музыка тыңдау:*** «Балбырауын» (Құрманғазы). Композитор туралы мағлұмат беру, суретін көрсету. Құрманғазының күйлеріне тоқталу. Күйдің шығу тарихын	ның алдын алу. Бір бірден тізбекпен жүгіру кезінде аяқтары мен қолдарының қимылын үйлестіру Гантельдермен жалпы дамыту жаттығуларын орындау. Жүгірістен кейін тыныс алуын қалыпқа келтіреді. Баланың жоғары көтерген қолынан 20 см биіктікте ілулі тұрған затты (қоңырау) жүгіріп келіп секіріп алу .Тепе-теңдік сақтау – беті сүргіленген бөренеңің үстімен о сол жанына қарай қырындап жүріп өту. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қаршығалар мен қарлығаштар»** Ойыншылар екі топқа бөлініп, бір-біріне арқаларын қаратып тұра қалады.Жүргізуші орталарында тұрады. Ұлдар командасы – «Қаршығалар», қыздар командасы – «Қарлығаштар». «Қаршығалар!» деп команда берілген кезде ұлдар қыздарды ұстап алуға тырысады. «Қарлығаштар!» деп команда берілген кезде қыздар ұлдарды ұстап алуға тырысады. Ұсталғандары қарсылас командаға өтеді.**Құлақ қалқанын уқалау.**Құлақ сырғалықтарын екі

	қозғалмай тұру.*3-18 такт.* Әуенінде шеңбер бойымен адымдай басып, жүру.Әуен екінші рет қайталанғанда 3-16 тактіде шеңбер ішіне бұрылып тұрып, бір орында адымдау. ***Музыка тыңдау:*** «Балбырауын» (Құрманғазы). Композитор туралы мағлұмат беру, суретін көрсету. Құрманғазының күйлеріне тоқталу. Күйдің шығу тарихын айтып беру.Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап алып, әуенді таза айтуға ұмтылу.***Ән айту:*** «Балдырғандар әні» (Г. Жотаева).Әнді орындап, сипаты мен мазмұнына мән беріп, талдап, әңгімелеу. Әнді орындау кезінде бір-бірін тыңдап, үндесіп айтуға көңіл аудару.Таныс«Мен өнерлі баламын» әнін (М. Омаров) қайталау, әнді үйренуді жалғастыру. Жеке және хормен айту. ***Билер:*** «Шабандоздар биі» (үнтаспада «Жұмыр қылыш», «Жұптасу биі» (чех халық әуені). ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Еркем-ай» қазақтың халық әні (өңдеген Б. Дәлденбай).		Трактор мен комбайн, Жүргізуге мен дайын. Суреттегі қай жыл мезгілі? Суретте не бейнеленген? Астықты қай кезде жинайды? Астықты қырманға немен жеткізеді? Жұмыс барысының реті бойынша нөмірле. Тәрбиеші балалармен тапсырманы талқылайды, суреттерді көрсетеді, бірінен кейін бірі келетін ретін анықтайды. Балаларға суреттің қасына ретімен нөмірін қойғызып, белгілетеді. Жұмбақты шеш. Ұзын мұртты сарылар, Қойнында дәні бар. *(Бидай)* Не артық? Белгіле. Балаларға астық жинауға қатысы жоқ затты – себетті белгілейді. **4. Дене шынықтыру** Менің сүйікті жануарларым Өзін айнала бұрылып секіруге үйрету. Аяқтарын бүгіп, екі аяқ ұшымен еденнен итеріле білу шебер ліктерін дамыту. **«Ерекше жануар» тренингі.**Бір-біріміздің қолдарымыздан ұстап, шеңберге тұрайық. Әрқайсысың өздеріңді бір ерекше жануармын деп ойлаңдар. Дем алу дем шығару жаттығуларынорындайм ыз.Жүрегіміздің қалай соққанын тыңдайық. Түк	айтып беру.Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап алып, әуенді таза айтуға ұмтылу. ***Ән айту:*** «Балдырғандар әні» (Г. Жотаева).Әнді орындап, сипаты мен мазмұнына мән беріп, талдап, әңгімелеу. Әнді орындау кезінде бір-бірін тыңдап, үндесіп айтуға көңіл аудару.Таныс «Мен өнерлі баламын» әнін (М. Омаров) қайталау, әнді үйренуді жалғастыру. Жеке және хормен айту.***Билер:*** «Шабандоздар биі» (үнтаспада «Жұмыр қылыш», «Жұптасу биі» (чех халық әуені).***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Еркем-ай» қазақтың халық әні (өңдеген Б. Дәлденбай).	қолдың барлық саусақтарымен жылығанын сезінгенше жоғары-төмен, алдынан-артынан сипаудан бастайды. Енді аздаған шымшымажаттығуларды орындайды. Құлақ қалқанын 1, 3, 4 - саусақтармен ұстап, ақырындап умаждау. **Ойын жаттығуы: «Еркін тыныс ал, көркем ойла!** «Мен – мықты арыстанмын!» «Мен – ең шапшаң қабыланмын!» «Мен – жүйрік жолбарыспын!» «Мен – қайсар қасқырмын!»

	4.Дене шынықтыру Қалай спортшы болуға болады?Екпінмен жүгіріп келіп, 25 см биіктікте ілінген затқа қолын жоғары көтеріп секіріп тигізуге үйрету; аяқтың итерілу күші мен қолды сермеу қимыл-қозғалыстарын жетілдіру. Тыныс алу жаттығуы«Біз спортпен айналысамыз, сондықтан жылдам өсеміз» – қолды жоғарыкөтеріп, аяқтың ұшымен тұру – тыныс алу.«Күннен-күнге бойымыз өсіп барады» – қолды төмен түсіріп, барлық табанмен еденге түсу дем шығару.Сап түзеп залдың біршетінен қарама-қарсы жаққа жүру. Екі-екідентізбекке, сапқа тұрады. Ептілікке жаттықтыру. Негізгі қимыл-қозғалыстары: Төзімділікке жаттықтыру. Алақан мен тізеге таянып, гимнастикалық орындық		– бір адым алға, түк – бір адым артқа. **«Қазақстанжануарлары» ойын-жаттығуы** – (музыка әуеніне сай әртүрлі жануарлардың жүрісін салады).Тізбекте бір-бірден тұрып, аңдардың жүрісін, жүгірісін салып жүреді, жүгіреді, түрлі тапсырмаларды орындайды. Ритмикалық гимнастика – музыка әуенімен нұсқауларды аса дәлдікпен орындату.Кешен бойы дене бітімдерін түзу ұстау. **Ойын-жаттығуы: «Көңілді қонжықтар»** Алақан мен тізеге таянып, гимнастикалық орындық үстінде еңбектеу. Аю, қонжық туралы жұмбақтардың шешуін табады. Қол мен аяқтарын үйлестіріп қозғайды. **Ойын-жаттығуы:** «Тұлпар»Әртүрлі бағыт және қарқынмен жүгіру. (музыка әуенімен)Бірінші сапта тұрған балалар тізелерін сәл бүгіп секіреді, ал екінші саптағылар шапалақ ұрады**.«Өр қоян»** Бір орнында тұрып айналып секіру. Ырғақпен секіреді, шапалақтың дауысын мұқият тыңдап, бір мезетте ұруға тырысады. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қасқыр мен лақтар»** Шарты: қарама-қарсы жаққа тек белгіден кейін жүгіру қажет. Залдың бір шетінде сап түзеп тұрады. «Қасқыр» зал ортасына орналасады**. «Хайуанаттар**		

	үстінде еңбектеуді жетілдіру. Қауіпсіздік техникасын сақтау. Дәлдікке жаттықтыру. Екпінмен жүгіріп келіп, 20 см биіктікте ілінген затқа қолын жоғары көтеріп секіріп тигізуге үйрету; аяқтың итерілу күші мен қолды сермеу қимыл-қозғалыстарын жетіл діру. **Қимыл-қозғалыс ойыны:«Кім зейінді?»**Ойын ның шартын түсіндіреді. Капитанның артынан төрт тізбекке тұру. Спорт түрлеріне байланысты төрт командаға бөлінеді.Капитан дардың қолдарын да доп болады (төрт капитан – төрт түсті доп).		**бағы» жаттығуы.**Мақсаты: психологиялық жайсыздық тудыратын мінез-құлықтарын тәрбиелеу.Балаларға хайуанаттар бағындағы бір жануарды таңдап, сол жануардың қимылын салуға тапсырма беру.		

Серуенге дайындық	Балалалардың серуенге деген қызығушылықтарын туғызу, балалармен жеке әңгімелесу.	Серуенге ойын құралдарын дайындау.	Серуенде балаларды жақсы әрекеттер етуге ынталандыру.	Серуен кезінде ұйымдастырылған еңбек тәрбиесі арқылы еңбек-сүйгіштікке баулу.	Табиғатқа деген қызығушылықтарын арттыру.
Серуендеу	№ 18	№ 19	№ 20	№ 21	№ 22
Балалар дың дербес әрекеті	Дербес ойын «Қуыршақты тамақтандыр». Мақсаты:Балалар дың ойынға деген қызығушылығын арттыру.	Танымдық-қимылды ойын: «Аңдар жүрісі» Мақсаты:Балалар аңдардың жүрісін салып, санай алады.	Суреттік боямалар «Кім,қайда өмір сүреді» Мақсаты: Балалар суретті таза бояп, туған жеріндегі жан-жануарлардың мекендерімен таныса алады.	Кітаппен жұмыс «Аспазшы» Мақсаты: Балалар аспазшы туралы түсіндіре алады.	Дербес ойын «Мозайка» Мақсаты:Балалар мазайканың ұсақ бөліктерін орналастыра алады.
Балалар мен жеке жұмыс	Жеке баламен жұмыс: Жұлдызға қаламды дұрыс қолдануға үйрету. **Танып алда атын ата ойыны.**Ойынның мақсаты: заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту. Ойынның құрал-жабдықтары: әр түрлі ойыншықтар немесе суреттер. Ойынның мазмұны: Балаларға әртүрлі ойыншықтарды көрсету. Ортаға бір-бір баладан шақырып, бір ойыншықты алып, оның түр-түсін, пішінін, қасиетін анықтауды және сол ойыншық жайлы әңгіме құрауды ұсынады.	Жеке баламен жұмыс: Зейнурге түстерді ажырата білуге үйрету. **Жапырақтар ойыны** Мақсаты: Бірқалыпты, ерікті дем шығаруға үйрету. Қажетті құралдар: Жұқа қағаздан ойып жасалған сары және қызыл жапырақтар. Ойын барысы: Тәрбиеші балаға күзде ағаштардың жапырақтары түсетінін түсіндіреді. Бұл құбылыс жапырақтардың түсуі деп аталады. Жапырақтардың түсуін үйде ұйымдастыруды түсіндіреді. Бала жапырақтар ұшатындай, оларға үрлейді. Жаттығу 2-3 рет орындалады.	Жеке баламен жұмыс: Інжудіңқұрастыруға деген қызығушылығын арттыру. **Әдемі кілемшелер ойыны** Мақсаты: бөліктерден кілемше жасауға үйрету; қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Қажетті құралдар: қағаздан жасалған кілемшелер, геометриялық пішіндер. Ойын барысы: Балалар геометриялық пішіндерді берілген кілемшелердің үстіне қойып, құрақ құрайды.	Жеке баламен жұмыс: Алияға қаламды дұрыс ұстауға үйрету. **Өз үйіңді тап ойыны** Мақсаты**:** түстерді ажыратуға жаттықтыру; қабылдауын дамыту; ойынның ережесін сақтауға үйрету. Қажетті құралдар: түрлі-түсті дөңгелектер. Ойын барысы: Балаларға түрлі-түсті дөңгелектер таратып, түстерін атау. Белгі бойынша балалар дөңгелектерінің түсі бойынша үлкен шеңберлер жасап өз үйлерін жылдам тауып, тұра қалу.	**Кептерді қуып жет”ойыны.** Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды ұжымда ойнай алуға тәрбиелеу.Ойынның шарты: Ойынды 15-20 бала ойнайды. Жерге шеңбер сызылады. Ортаға тәрбиеші таңдаған бала-мысық тұрады, ал қалған балалар шеңберді айнала кептерлер боль тұрады, мысық ұйықтайды. Кептерлер шеңберді айналып жүріп, дәндерді шоқиды, мысық ояның кептерлерді қуады.
Балалар дың үйге қайтуы	Ата-анаға кеңес: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Психологтың кеңесі: Үйде баланың үй тапсырмасын қадағалау.	Балалармен өз отбасы туралы әңгімелесу.	Ата-аналармен әңгімелесу. Балаларды қайтару.	Кеңес: «Бала мен қоғам»

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы (балабақша/ шағын орталық, мектепалды сыныбы)
Топ мектепалды тобы
Балалардың жасы 5-6 жас
Жоспардың құрылу кезеңі 2-6 қазан 2023 жыл

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу**.** Дидактикалық ойын «Менің отбасым» Мақсаты: Отбасы мүшелерін таныстыру. Сөйлеу арқылы тілін дамыту.	Балалар өз отбасылары туралы әңгімелеп беру. Сюжеттік ойын: «Менің ата-әжем» Мақсаты: Отбасы мүшелерінің үйдегі қызметтерін үйрету.	Балаларды жақсы көңіл күймен қарсы алу. Табиғатпен танысу Табиғат неткен көрікті, Жапырақтай жайқалып, Гүлдей жайнап өсеміз. Бір отырып, бір тұрып, Билеп-билеп аламыз.	Балаларды алаңда қабылдау.	«Күз бояуы» Мақсаты:Балаларға күз мезгілі жайлы түсінік беру. Күздің ерекшелігін сурет арқылы баяндауға үйрету. Күзгі орман туралы түсініктерін әрі қарай толықтыру.
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме:Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме:	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»

Балалар дың дербес әрекеті (баяу қимыл -ды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Дидактикалық ойын «Бұл не? Кімге керек?» Мақсаты: Балабақша қызметкерлері мен қажет құралдарымен таныстыру.	«Мен дәрігер боламын» Мақсаты: Балалар бір - бірімен ойнау арқылы өздерін дәрігер сезіне алады.	«Әдемі үйшік» Мақсаты:Балалар өз еріктерімен үйшікті құрастыра алады.	«Шаштараз» Мақсаты:Балалар ойын арқылы шаш қиюшының еңбегін түсінеді.	Үстел –үсті ойыны: «Менің балабақшам» Мақсаты: Түрлі-түсті ағаштар көмегімен балабақшасын құрастыру.
Таңертеңгі жаттығу	№ 18	№ 19	№ 20	№ 21	№ 22
Ұйымдас тырылған іс-әрекетке дайындық	**«Не артық»** Мақсаты: Суретте көрсетілген артық суретті алып тастап, дәрігерге керекті заттардың суретін қоя алады.	**«Тәрбиеші апайлар»** тақпағын мәнерлеп оқу. Мақсаты: Тақпағын қайталай отырып апайларын жақсы көре алады.	**«Теңін тап»** Мақсаты:Балалар екі бірдей заттарды таба алады.	**«Дүкенші»** Мақсаты: Балалар мағынасын түсініп топтасып ойнауды түсінеді.	**«Кім шапшаң»** Мақсаты : Балалар топтасып ойнай алады
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдасты рылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен таныстыру** Алтын күз. Ата-ана еңбегін түсіну,адамдардың еңбектеріндегі өзара байланыстарды байқау. Армысың,ардақты Аспан ата!	**1.Сөйлеуді дамыту** Менің отбасым. Тілдің грамматикалық құрылымы. Жылы тілектер айту. Суретпен жұмыс. Жетекші сұрақтар. Ойлан,таптапсырмасы. Мақал.Әке-асқар тау,	**1. Сауат ашу негіздері** Сөздегі дыбыстарды, олардың түрлерін дауысты,дауыссыз ажыратып,дұрыс дыбыстау. Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін,дауысты және	**1. Сөйлеуді дамыту** Менің атам. Шығармашылықпен сөйлеу әрекеті. Дидактикалық ойын: «Отбасы мүшелерін ата»Ойын шарты: жұмыс дәптеріндегі тапсырмаорындалады.	**1. Көркем әдебиет** Сен бақытты ұлансың Шығарма мазмұнын сюжеттіңбірізділігін сақтай отырып, эмоциямен,қисынды қайталап айтып беру. Кел,балаларкүлейік,

	Армысың,мейірімді Жер-ана! Армысың,шұғылалы алтын күн! Күліп шықты күн бүгін.Тәрбиешінің әңгімесі.Жетекші сұрақтар.Алтын күз өлеңін жаттау.Күзгі жапырақтарды бояу. Табиғатағы ең негізгі ережелермен таныстыру.Табиғи материалдардан моншақ жасау. **2.Сауат ашу негіздері** Тілдің дыбыстарын естіп қабылдау, оларды сөздер ішінен бөлу және сөзсіз жеке айту.Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **«Дыбыстар қайда орналасқан» ойыны.**Ойынмақсаты: дауысты дыбыстарды ажырата білуге үйрету.Ойын шарты: үш сандықша жасалынады. Бірінші	Ана-етегіндегі құрақ, Бала-жағасындағы құрақ. Шытырман арқылы әжесінің үйіне апаратын жолды бояу. Сыңарын тап ойыны. **2.Қазақ тілі** Алтын күз. Күз мезгілінің ерекшеліктерін айтуға үйрету.Қазақ тілінде сөздер мен сөйлемдерді түсінуді және қолдануды үйрету.Игерген сөздерін қолданып,сөйлем құру дағдыларын дамыту. Ойын: «Кім тапқыр». Тәрбиешінің айтқан сөздеріне сәйкес қима суреттерді көрсету. Топтағы ойыншық тарды атап, сипаттау.Балалар әр дұрыс жауап үшін фишкадан алады, ойын соңында фишкалар саналып, жеңімпаз анықталады. Демонстрациялық материалдармен жұмыс.Тәрбиеші шағын мәтін	дауыссыз дыбыстарды анықтау. **«Қандай дыбыс?» ойыны.**Дидактикалық міндеті: дауысты және дауыссыз дыбыстырды айыру біліктілігін дамыту; дыбыстарды белгілер арқылы көрсетуді үйрету. Қажетті заттар: дауысты және дауыссыз дыбыстардың карточкалары. Мазмұны: тәрбиеші түрлі дауысты және дауыссыздыбыстарды айтады, ал балалар керекті карточкалар ды көрсетеді. Ойындықайталағанда дыбыстарды жабық көздермен естуге болады.**«Кім тапқыр?» ойыны** Мақсаты: берілген дыбыстың орнының таба білуге машықтандыру.Ойын барысында балалары	Суреттегі отбасы мүшелерінін атап, шапалақ ұру арқылы буынға бөледі. Тәрбиеші әр буында бір дауысты дыбыс болатынын балалар дың естеріне салу. Сәлем – сөздің анасы» М. Жаманбалиновтың «Көрші атам» атты өлең жолдарын оқып беру. **2.Қазақ тілі** Көкөністер. Көкөністердің аталуын,диалог құруға үйрету. Қазақ тілінде сөздер мен сөйлем дерді түсінуді және қолдануды үйрету. Игерген сөздерін қолданып,сөйлем құру дағдыларын дамыту. **Ғажайып сәт.** Қуыршақтар – Сәуле мен Арман себетпен түрлі түсті жапырақтар алып кіреді. Балалармен сәлемдеседі. Өткен «Алтын	Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек,Көңілді болыпжүрейік! Дид-қ ойын.Менің отбасым.Ойын шарты:балалар шеңберге тұрады. Допты лақтырып, отбасы туралы жақсы сөздер айтады.ЫІнтымағы жарасқан отбасы тақырыбында әңгіме құрау. Отбасым-бақыт мекені. **2. Сауат ашу негіздері** Дыбыстар әлемі. Сөздерді дыбыстық талдау:сөздегі дыбыстардың ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстар ды анықтау. «Не қалай дыбыстайды?» ойыны. Балаларға сұрақтар қойылады, балалар жауап беріп, әр құстың даусын салады.

	сандықшада дауысты дыбыс басында, екінші дауысты дыбыс ортасында, үшінші дауысты дыбыс соңында көрсетілген. Балаларға жазылған сөздер үлестіріліп береді. Дауысты дыбыстар сөздің қай жерінде кездеседі сол сөзді сандықшаларға салады.**«Сиқырлы сандық» ойыны** Мақсаты: дыбыстарды анық, асықпай, дұрыс айта білуге үйрету. Сөздерде дыбыстың дұрыс айтылуына назар аударту.Ойын барысы: тәрбиеші әдемі сиқырлы сандықтан неше түрлі ойыншықтарды шығарады(бота, құлыншақ, аю, мысық, мәшине). Балалар ойыншықтар арқылы сөйлемдер құрап береді.	құрайды. Қазір жылдың күз мезгілі. Күзде жапырақтар сарғаяды, түседі. Сондықтан алтын күз деп айтады. Күзде салқын болады. Жаңбыр жауады. Күздекұстар ұшып кетеді. Күз айлары: қыргүйек, қазан, қараша.Қима материалдермен жұмыс. Ойын: «Қолшатыр». «Жаңбыр» деген сөзден кейін, балалар алақанын төмен қаратып ұстап тұрады. Балалар сұқ саусақтарын алақанның ішіне тигізіп тұрады. Тәрбиеші үшке дейін санап, алақанын жұмады,осы кезде балалар жылдам қолдарын алуға тырысады. Қай баланың қолын ұстап қалса, сол бала ойыннан	зейінді болуға дағдыландыру. Түстерді тез айырып, жылдамдыққа, тапқырлыққа баулу. Достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Көрнекілігі: берілген дыбысқа арналып салынған түрлі түсті суреттер,ойыншық тар, жалаулар.Ойын шарты: тәрбиеші берілген дыбыстың сөздің басында, ортасында, соңында келетіндігін айтады. Балалар зейін қойып тыңдап, егер өтілген дыбыс сөздің басында болса, көк жалаушаны, соңында болса, қызыл түсті жалаушаны жоғары көтереді. Мысалы: Самат, сағыз, тіс, сиыр, қасық, сабын, тас.Дәптермен жұмыс (графикалық жұмыс)	күз» тақырыпты қайталау. **Аз қимылды ойын: «Кім жылдам?»** Тәрбиеші себетте гі жапырақтарды шашады, балалар жылдам жинап алады.тәрбиеші сұрақтар қояды: Қазір жылдың қай мезгілі?Күзде табиғатта қандай өзгерістер болады? Күзде ағаштың жапырақтары сарғая ды,жерге түседі. Жаңбыр жауады. Күн салқындайды. **Ойын: «Кім жылдам?»** себетке көгөністерді жинайды, атайды, сипаттайды.«Жеміс көгөніс дүкені» демонстрациялық материалдармен жұмыс. Балалар суретке қарап, дүкенде қандай көгөніс сатылатынын атайды. Дүкенде қияр бар. Дүкенде қызанақ бар.**«Дүкен» ойыны.**	Әтеш қалай дыбыстайды? – ... Қарға қалай дыбыстайды? – ... Бұлбұл қалай дыбыстайды? – ... Аққу қалай дыбыстайды? – Торғай қалай дыбыстайды? – ... **«Сұрақ-жауап» әдісі арқылы қайталау.** Дауысты дыбыстар деген не?Дауыссыз дыбыстар деген не? Дауыссыз дыбыстар қалай белгіленеді? Қатаң дауыссыз дыбыстар қалай жасалады?Ұяң дауыссыз дыбыстар ше? Үнді дауыссыз дыбыстар ше? Артикуляциялық жаттығулар жасау. Сағат,саңырауқұлақтар,алтыбақан. Суреттердегі заттарды ата. Дауысты дыбыстан басталатын заттың суретін -қа,

	«Сөзді керісінше ата» сөздік ойыны. Мақсаты: балаларды қарсы мағынадағы сөздерді таба білуге үйрету; көлем, кеңістіктегіарақатынас туралы білімдерін бекіту. Мазмұны:көлемді, кеңістіктегі бағытты немесе сандық қатынасты анықтайтынсөзді атап, допты бір балаға лақтырады. Бала осы сөзге қарсы мәндес сөзді атап, допты қайтадан педагогке лақтырады (үлкен – кішкентай, кең – тар, ұзын – қысқа, биік – аласа,қалың –	шығады.Дыбыстық жаттығу. Жаңылтпаш жаттау. **3.Математика негіздері** Торкөздерді салу. Түрлі балалар әрекеттерінде көз бен қол үйлесімділігін, қолдардың ұсақ моторикасын дамыту. **Дидактикалық ойындар** **«Жасырынған цифрлары бар карточканы тап».** Дидактикалық мақсаты: балалардың кеңістік туралы түсініктерін қалыптастыру. Оқыту құралы: цифрлары бар карточкалар. Ойынның мазмұны. Тәрбиеші тақтаға екі баланы шақырады. Олардың бірі тақтаға теріс қарап тұрады, екіншісі бөлмедегі үстелдердің біріне бұрышы көрініп тұратындай етіп цифрлары бар карточканы жасырады. Теріс қарап тұрған бала алдына қарап, карточканың қайда жасырылғанын табуы тиіс.Бала карточкада қозғалыс бағыты көрсетілген (алға жүр,	Тында, орында. Штрихта.Үзік сызықтарды бастыр, жалғастыр. **2. Математика негіздері** 3 саны мен цифры. Сан және санау. Көрнекілік арқылы сандардың пайда болуымен таныстыру. **Ойын жағдаяты.** Әлиямен Сырыммен ойын.Дидактикалық ойын.«Артық затты тап».Демонстрациялық материал .Төрт суреттің әрқайсысынан артық затты тап. Неліктен оның артық екенін түсіндір. Балалар артық затты табады, неге артық екенін түсіндіреді. Топтардыңәрқайсысында да барлығы неше зат бар?Артық затты алғанда топтардың әрқайсысында неше зат қалғанын түсіндір. **«Шашыраңқы сандар» дидактикалық ойыны** Ойын шарты:төрт балаға бірден төртке	Қима материалдармен жұмыс. **3. Математика негіздері** Үлгі бойынша штрихтарды сал. Түрлі балалар әрекеттерінде көз бен қол үйлесімділігін, қолдардың ұсақ моторикасын дамыту. **«Сол жақ – оң жақ» ойыны .**Өзіне қатысты бағдарлай алу.Балалар өлең сөзі бойынша дене мүшелерін көрсетеді. Бұл – сол қол.Бұл – оң қол.Бұл – сол аяқ.Бұл – оң аяқ.Мынау – біздің сол құлақ. Мынау – біздің оң құлақ.Ал, міне – сол жақ көз. Көзін алақанымен жабады. Ал, міне – оң жақ көз. -Ку-ку. **«Қай цифр жоқ» ойыны.** Цифрларды тану, зейіндерін дамыту. Таныс сандардан	дауыссыз дыбастан басталатын заттың суретін сал. Құстардың атын дыбыстық сызбаға қарай сәйкестендір. Сызықпен қос. Дәптермен жұмыс (графикалықжұмыс) Тында, орында. Штрихта.Үзік сызықтарды бастыр, жалғастыр. **3. Қоршаған ортамен таныстыру** Күз сыйы. Ата-ана еңбегін түсіну,адамдардың еңбектеріндегі өзара байланыстарды байқау. Тәрбиешінің кіріспе әңгімесі.Б.Жақып Күзде өлеңі. Жемістер,көкөністер,жидектер пайдасын,оларды жинау туралы әңгімелеу.Күзгі бақтағы еңбек**.** **Сен жасыр,біз табамыз**

	жұқа, сол жақта – оң жақта, жоғары – төмен. **3.Музыка** Күзгі серуен Шығармалардың эмоциялық мазмұнын, олардың сипатын, көңіл күйін ажырату, әсерлі реңктерін ажырату. Әннің сипатын қабылдау, дауысын дұрыс келтіріп орындау, ырғақтықбейнесі мен динамикасын дәл беру. Музыка сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау: музыкалық тіркестерге сәйкес қимылдарды өзгерту. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Марш» ***Музыка тыңдау:*** **«**Қазан» (П. Чайковский).Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап алып, әуенді таза айтуға ұмтылу. ***Ән айту:*** «Күзгі әуен» Үйренген «Балдырғандар әні»	солға бұрыл, содан соң оңға, үстелді айналып өт, т.б.) цифрды шешеді. Тәрбиеші балаға қажет кезінде көмектеседі. Қалған балалар, егер бала дұрыс қозғалса, жасыл дөңгелекті, егер дұрыс қозғалмаса, қызыл дөңгелекті көрсетіп, ойынға катысады. Содан соң педагог басқа баланы шақырады. Ойын қайталанады. Кім көрсетілген бағытта дұрыс қозғалса, сол жеңеді. **«Бір – көп» ойыны** Қимылды мөлшермен сәйкестендіру, зейінді дамыту.Егер зат біреу ғана болатын болса, қолды бір рет шапалақтайды. Егер зат көп болатын болса, көп рет шапалақтайды. Адамда неше бас бар? Теңізде неше балық бар? Алашатта неше жолақбар? Иттің құйрығы нешеу? Өзеннің түбінде неше түйір құм бар? Аспанда неше жұлдыз бар?Ағашта неше жапырақ бар?	дейінгі сан беріледі. Әр-қайсысы бір-бірден алады. Шартты дабыл бойынша «тірі» цифрлар бөлмеде шашыраңқы болып жүгіреді. Жүргізушінің екінші дабылмен барлық сандар өз ретіменбірден төртке дейін солжақтан оң жаққа қарайтұрады. Содансоң әр цифрға бөлек тапсырма беріледі. Цифр қанша болса сонша алақанын соғу, алға қарай қадам жасау. «Тірі»цифрлар тапсырмасын орындайды, топтағы басқа балаға цифрды береді.Барлық қатысушылар ауысқаннан кейін ойын қайтадан басталады. Дәптермен жұмыс **.**1-2-3-4 тапсырмаларды орындау.Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс. Тапсырмалар ды орындау. **3.Көркем әдебиет**	сандар қатары құрастырылады. Балалар көзін жұмған кезде (түн) бір сан алынып тасталады. Содан соң балалар сандар қатарына қарап, жетпей тұрған санды айтады. Геометриялық фигуралармен, кез келген заттармен осыған ұқсас ойын ұйымдастыруға болады.Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс. Тапсырмаларды орындау. **4. Музыка** **Күзгі серуен** Шығармалардың эмоциялық мазмұнын, олардың сипатын, көңіл күйін ажырату, әсерлі реңктерін ажырату. Әннің сипатын қабылдау,	**дидактикалық ойыны.** Күзгі орман композициясын құрастыру. **4. Дене шынықтыру** Зейінді боламыз. Өздерінің зейіндерін шоғырландыр а алу шеберлікте рінқалыптаст ыруды, қимыл-қозғалыс үйлесімділікт ерін дамыту **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Қасқырға қақпан» (4 рет). Шеңберде қол ұстасып тұрады. Бұл – аңшылардың қақпанын құруы. Белгі бойынша «аңшылар» қолдарын көтереді, «қасқырлар» әртүрлі бағытта еңбектеп жүреді. «Аңшылар»:*«Кәне,*

	әнін (Г. Жотаева) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. ***Билер:*****«**Шабандоздар ***Ойындар,хороводтар*** Ән-ойын "Етек-етек" (Т. Сарыбаева). Ойын шартын түсіндіріп, атрибут тарды пайдаланып ойнау. ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Еркем-ай» қазақтың халық әні (өңдеген Б. Дәлденбай). **4.Дене шынықтыру** Доппен ойнап, көңіліңді көтер.Допты жоғары лақтырып, еденге түсіп, қайтадан ыршыған допты екі қолмен қағып алуды үйретуді жалғастыру. Көңіл күйіңді көрсет ойын-жаттығуы. Доппен жалпы дамыту жаттығуларын орындау.Күлкі сыйла ойын жаттығуы. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Шеңбер» Ойыншылар екі-екіден	Гүлдің неше сабағы бар? Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс. Тапсырмаларды орындау. **4.Шығармашылық іс-әрекет** Айдарлы әтеш. Елестету арқылы бірнеше бөліктерден заттар жасау дағдыларын қалыптастыру. Балапандаройыны. Жұмбақ. Бұрап қойғансағаттай, Айқайлайды таң атпай. Әтеш. Әтештің басында несі бар? Қанатын қалай атауға болады? Әтештің айдары, қауырсыны бар екен. Үлестірмелі материалдағы әтештің бөліктерін қалай қию жолдарын түсіндіру. Балалар шығармашылығы	Оқу құралдары Диалогтік сөйлеуді дамыту,кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру. Жұмбақ жасыру. Шешуі:мектеп,дәптер. А.Хамзаұлы Оқу құралдары ертегісін таныстыру.Мақал. Бірлік болмай, тірлік болмас. Біз мектепкебарамыз, Қолға қалам аламыз, Кітапты да оқимыз, Суретті де саламыз. Дид-қ ойын:Қай зат артық?Ойынның шарты:Үстел үстінде оқу құралдары мен ойыншықтар араласып тұрады.Сөмкеге оқу құралдарын жинап, артық заттардың атын атау крек. **4. Дене шынықтыру** Біз әртүрліміз. Жерде созылып жатқан арқан үстінде бір бүйірмен динамикалық тепе-теңдікті сақтап жүруге үйретуді жалғастыру.	дауысын дұрыс келтіріп орындау, ырғақтықбейнесі мен динамикасын дәл беру. Музыка сипатына сәйкес ойын әрекет терін орындау: музыкалық тіркестерге сәйкес қимылдарды өзгерту. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Марш» ***Музыка тыңдау:*** **«**Қазан» (П. Чайковский).Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап алып, әуенді таза айтуға ұмтылу. ***Ән айту:*** «Күзгі әуен» Үйренген «Балдырғандар әні» әнін (Г. Жотаева) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. ***Билер:*****«**Шабандоздар ***Ойындар,хороводтар:*** Ән-ойын "Етек-етек" (Т. Сарыбаева). Ойын шартын түсіндіріп, атрибут тарды пайдаланып ойнау. ***Музыкалық аспапта ойнау:***	*кәне, халайық, Қасқыр қақпан құрайық. Кәне, қақпан берік бол,Қасқыр, қасқыр, келіп көр!»* деген тақпақты хормен айтып, қолдарын түсіреді. Қақпан ішінде қалып қойған «қасқырлар» ойыннан шығады. Релаксация: **«Ғажайып кемпірқосақ»**Көзде рін жұмып жатып, терең, бірқалыпты тыныс алады. Ғажайып кемпірқосақты көз алдарына елестетеді. «Бірінші түс – көгілдір. Көгілдір түс су сияқты. Су түскендей сергіп қаласың. Өзімізді су түскендей сезінейік. Келесі түс – сары. Сары түс күн сияқты бізді жылытады, қуаныш сыйлайды, ол үлпілдеген балапан

	құрсау ішіне кіріп, үлкен шеңбер құрып тұрады. Ойыншылардың біреуі осы үлкен шеңбердің ортасында тұрады. Ол белгі бойынша құрсау ішінде тұрған бір баланың орнын тартып алуға тырысады. Орынсыз қалған бала ортаға тұрып, ойын қайтадан жалғасады.Күлкі сыйла ойын жаттығуы		Тізбекке бір-бірден тұрады. «Шашырап жүру» ойын-жаттығуы:Жүру, зал ішінде аяқтың ұшымен жүгіру, тізбекке, сапқа тұру. Гимнастикалық орындық үстінде ЖДЖ орындау. «Сиқырлы шумақ» тренинг-ойыны. **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Мысық пен торғайлар» «Мен осындаймын, біз осындаймыз» ойын-жаттығуы. Шеңбер бойына тұрады. Балалардың біреуі ортағы шығып: «Мен сұлумын!» – деп айтады. Қалған балаларқимылмен «Біз сұлумыз!» – деп хормен айтады. Осыдан кейін келесі бала басқа сөздерді айтады.	«Еркем-ай» қазақтың халық әні (өңдеген Б. Дәлденбай).	сияқты. Егер көңілсіз болсаң, осы түске қараңдар. Көңілдерін көтереді. Жасыл түс көгорай шалғынның түсі, жаз мезгілінің белгісі. Жасыл түс адамның көңіл күйін көтереді. Олай болса осы түстерге көбірек қараңдар. Су сияқты салмақты, күн сияқты көңілді, жаз сияқты мейірімді болайық.
Серуенге дайындық	Балалалардың серуенге деген	Серуенге ойын құралдарын дайындау.	Серуенде балаларды жақсы әрекеттер етуге	Серуен кезінде ұйымдастырылған	Табиғатқа деген қызығушылықтарын

	қызығушылықтарын туғызу, балалармен жеке әңгімелесу.		ынталандыру.	еңбек тәрбиесі арқылы еңбек-сүйгіштікке баулу.	арттыру.
Серуендеу	№ 18	№ 19	№ 20	№ 21	№ 22
Балалар дың дербес әрекеті	**Дербес ойын «Қуыршақты тамақтандыр».** **Мақсаты:**Балалар дың ойынға деген қызығушылығын арттыру.	**Танымдық-қимылды ойын:** «Аңдар жүрісі» **Мақсаты:**Балалар аңдардың жүрісін салып, санай алады.	**Суреттік боямалар «Кім,қайда өмір сүреді»** Мақсаты: Балалар суретті таза бояп, туған жеріндегі жан-жануарлардың мекендерімен таныса алады.	**Кітаппен жұмыс «Аспазшы»** Мақсаты: Балалар аспазшы туралы түсіндіре алады.	**Дербес ойын «Мозайка»** Мақсаты:Балалар мазайканың ұсақ бөліктерін орналастыра алады.
Балалар мен жеке жұмыс	**Жеке баламен жұмыс:** Жұлдызға қаламды дұрыс қолдануға үйрету. **Жапырақтар** ойыны **Мақсаты:** Бірқалыпты, ерікті дем шығаруға үйрету. **Қажетті құралдар:** Жұқа қағаздан ойып жасалған сары және қызыл жапырақтар. **Ойын барысы:** Тәрбиеші балаға күзде ағаштардың жапырақтары түсетінін түсіндіреді. Бұл құбылыс	**Жеке баламен жұмыс:** Зейнурге түстерді ажырата білуге үйрету. **Әдемі кілемшелер** ойыны **Мақсаты:** бөліктерден кілемше жасауға үйрету; қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Қажетті құралдар:** қағаздан жасалған кілемшелер, геометриялық пішіндер. **Ойын барысы:** Балалар геометриялық пішіндерді берілген кілемшелердің үстіне қойып, құрақ құрайды.	**Жеке баламен жұмыс:** Інжудіңқұрастыруға деген қызығушылығын арттыру. **Өз үйіңді тап** ойыны **Мақсаты:** түстерді ажыратуға жаттықтыру; қабылдауын дамыту; ойынның ережесін сақтауға үйрету. **Қажетті құралдар:** түрлі-түсті дөңгелектер. **Ойын барысы:** Балаларға түрлі-түсті дөңгелектер таратып, түстерін атау. Белгі бойынша балалар дөңгелектерінің түсі бойынша үлкен	**Жеке баламен жұмыс:** Алияға қаламды дұрыс ұстауға үйрету. **Сиқырлы суреттер** ойыны **Мақсаты:** балалардың логикалық ойлау қабілетін, ес, зейін, қабылдау процесстерін дамыту. **Ойынның құрал-жабдықтары:** әр түрлі сурет бөлінділері. **Ойын барысы:** Балалар алдарындағы үлгі бойынша бөлінділерден сурет құрайды. Сурет бойынша әңгіме	**Жеке баламен жұмыс:** Аманға суретті ұқыпты, толық бояу қажеттілігін айтып түсіндіру. **«Суреттерді құрастыр»** **Мақсаты:** Талдау және біріктіру қабілетін, кеңістік арақатынастарының заңдылықтарын құру, үлгіні көшіру іскерлігін дамыту **Шарты:** Балаларға кез-келген кесілген суреттер таратылады да, осы суреттерден

	жапырақтардың түсуі деп аталады. Жапырақтардың түсуін үйде ұйымдастыруды түсіндіреді. Бала жапырақтар ұшатындай, оларға үрлейді. Жаттығу 2-3 рет орындалады.		шеңберлер жасап өз үйлерін жылдам тауып, тұра қалу.	құрауды ұсыну.	бүтін суреттер құрастыру керектілігі түсіндіріледі **Көрнекілігі:** әр түрлі суреттер: жемістердің,көкөністердің немесе ойыншықтардың суреттері
Балалардың үйге қайтуы	Ата-анаға кеңес: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Психологтың кеңесі: Үйде баланың үй тапсырмасын қадағалау.	Балалармен өз отбасы туралы әңгімелесу. Нұрияның ата-анасымен сөйлесу, жетістіктері мен тәртібі туралы айту.	Ата-аналармен әңгімелесу. Балаларды қайтару.	Кеңес: «Бала мен қоғам»

ТәРБИЕ-БІЛІМ БЕРУ ҮДЕРІСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Топ: мектепалды даярлық

Балалардың жасы: 5 жас

Жоспар қай кезеңге жасалды: 09.10–13.10

Күн тәртібі	Дүйсенбі 09.10	Сейсенбі 10.10	Сәрсенбі 11.10	Бейсенбі 12.10	Жұма 13.10
Балаларды қабылдау	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: отбасылық дәстүрлер туралы жеке әңгіме, қарым-қатынас ойындары және балаларда жақсы көңіл-күй қалыптастыру. Достық атмосферасын құру				
	Психологиялық жаттығу«Барлық бала шеңберге жиналды» Мақсаты: бір-біріне мейірімді қарым-қатынасты дамыту. Әңгіме «Күз туралы не білесіңдер?» Мақсаты: балаларды бір-бірімен қарым-қатынас жасауға шақыру; қиялын дамыту	Ситуациялық ойын «Таң басталды» Доппен бірге сәлемдесу. Бала допты сәлем бергісі келетін балаға оның атын айтып лақтырады. Допты ұстаған бала да онымен амандасады. Мақсаты: қарым-қатынас қиындықтарын жеңу	«Жүрек» жаттығу ойыны Қолды кеудеге қойыңыз. Не сезіндіңдер? Иә, бұл соғып тұрған сендердің жүректерің. Кейде адамға «Сенің жүрегің жұмсақ» деп айтылады. «Жұмсақ жүрек» нені білдіреді? «Пайда – зиян» дидактикалық ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды, объектінің функцияларын және оның қосымша ресурстарын анықтау	«Ертегі кейіпкерлерінің игі істері» дидактикалық ойын Таныс ертегілерге иллюстрацияларды қарау, ертегі кейіпкерлері туралы жұмбақтар шешу. Мақсаты: аналитикалық қабілеттерін дамыту; объектінің сипаттамалық ерекшеліктерін көруге үйрету	«Қандай сыпайы сөздерді білесіңдер?» тренинг ойын Мақсаты: балаларда сыпайылықты дамыту. «Шегіртке» Мақсаты: бұлшықеттерді босаңсыту, жақсы көңіл-күй қалыптастыру. Табиғат бұрышындағы жұмыс: күнтізбеде ауа-райын, күнін белгілеңіз

			қабілетін дамыту		
Ата-аналармен кеңес, әңгімелесу	Баланың қыңырлығымен қалай күресуге болатындығы туралы ата-аналармен әңгімелер. Ата-аналардың сұрауы бойынша консультация (жеке)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптар қарау және басқалар)	«Күздің түсі қандай» әңгімелесу Мақсаты: күз туралы бастапқы түсінікті маңызды белгілерге сәйкес қорытындылау. «Бақшашы» аз қимылды ойын Мақсаты: бақша өсімдіктері туралы түсінікті бекіту; көкөніс атауларын есте сақтау жұмысын жандандыру	Дидактикалық ойындар: «Лото», «Жапырақтан ою жаса» Мақсаты: күздің белгілері мен түстерін бекіту	Ағайынды Гриммдер ертегілерінен «Қоян мен кірпі» ертегісін оқу Мақсаты: мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру	Музыкалық композиция тыңдау «Күзгі ән» - орыс халық әні Мақсаты: орыс халқының фольклорымен таныстыру	«Күз» жалпылама әңгіме Мақсаты: табиғаттағы күзгі өзгерістер туралы білімді бекіту (түрлі-түсті жапырақтар, суық, жиі жаңбыр жауады, жел соғады); сөйлеу есту қабілетін дамыту (жолдасты дауысынан тану); ойынды етістік рифміндегі дыбыстармен сезіну
Ертеңгілік жаттығу	Ертеңгілік жаттығулар				
Ұйымдастырыл ған іс-әрекетке	«Бұл күз, өйткені...» дидактикалық ойыны	Дидактикалық ойын «Бұл қай кезде болады?»	Дидактикалық ойын «Біз қайда болдық? Біз не көрдік?»Мақсаты:	«Сөйлемді толықтыр» дидактикалық ойыны	Саусақ гимнастикасы: «Үйшік»

дайындық	Мақсаты: бағыныңқы сөйлемдерді құра білуге машықтану	Мақсаты: балалардың белгілі бір құбылыстар мен адам еңбегінің түрлерін жыл мезгілімен қандай дәрежеде байланыстыратынын тексеру. «Міне менің көмекшілерім» саусақ ойыны Мақсаты: саусақтардың ұсақ моторикасын, сөйлеуді дамыту	имитациялық қозғалыстарда жаттығу; шығармашылық қиялды дамыту Тыныс алу жаттығулары: «Сағат», «Кернейші» Мақсаты: тыныс алу гимнастикасында жаттығу. «Дыбысқа еліктеу» дидактикалық ойыны Мақсаты: жеке дыбыстардың айтылуын бекіту	Мақсаты: антонимдерді таңдауда жаттығу. «Сипаттама бойынша тап» ойыны Мақсаты: сипаттамалық әңгіме құрастыру; зейінді, үйлесімді сөйлеуді дамыту	Мақсаты: қолдың ұсақ моторикасын және сөйлеуді дамыту. «Адам еңбегі» жұмбақ шешу Мақсаты: логикалық ойлауды, тапқырлықты, белсенділікті дамыту. «Пайда – зиян» дидактикалық ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды, объектінің функцияларын және оның қосымша ресурстарын анықтау қабілетін дамыту
Ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен таныстыру** Табиғат бұрышындағы тіршілік.Еңбекқорлық пен жауапкершіліктің маңызын түсіну,өзін-өзі құрметтеу. Біздер тату баламыз. Гүл-гүл жайнап аламыз. Жаттығулар жасайық,	**1.Сөйлеуді дамыту** Бізің үй. Шығармашылықпен сөйлеу әрекеті. Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру:ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығару. Өтті қызық көп күндер,	**1. Сауат ашу негіздері** Сөз.Сөздердің дыбысталуы. Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу.Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың	**1. Сөйлеуді дамыту** Қорыққанға қос көрінеді. Шығармашылықпен сөйлеу әрекеті. Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру:ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығару.	**1. Көркем әдебиет** Әкесі мен балалары. Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып,эмоция мен,қисынды қайталап айтып беру,диалогтік сөйлеудідамыту,кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру.

	Жақсы сергіп аламыз. Табиғат бұрышы туралы мағлұмат:табиғат бұрышы тірі хайуанаттар орналастырылған мүйіс.Мұнда өсімдіктердің түрлерін де өсіреді. Табиғат бұрышында аквариумда балықтар, үй қояндары,атжалман, кірпі,тасбақа,тотықұстарды ұстайды.Сурет бойынша әңгіме. Табиғат бұрышында тіршілік ететін жануарлар туралы және оларға жасалына тын қамқорлық туралы айту. **2.Сауат ашу негіздері** Дыбыстың сөздегі орны Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу.Сөздерді дыбыстықталдау: сөздегі дыбыстардың ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстарды	Алты жасқа жеттіңдер. Өсті ақыл ойларың. Өсті міне,бойларың. Иіліп сәлем береміз, Әдепті боп өсеміз. Жетекші сұрақтар. Суретпен жұмыс.Сөз тіркестері мен сөйлемдер құрату.Менің үйім тақырыбында әңгіме құрастыру. Балалар өздері тұратын үй,оның бөлмелері және үйдегі жихаздар туралы әңгімелейді. **Қай бөлмеде қандай зат тұрады?дидактикалық ойыны.**Шарты:бөлмелерді атап,онда тұратын заттарды атау. **2.Қазақ тілі** Жемістер. Балаларды жемістердің қазақша аталуымен таныстыру.Жемістерді қазақ тілінде атай білуге,шағын өлеңдерді жатқа айта білуге үйрету. Сөздерді сөйлемдерді байланыстырып құрауға дағдыландыру,сөздік қорларын байыту.	ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. -Балалар дыбыс деген не? Дыбыстар қандай болады? Тәрбиеші балаларға ыммен *«отырыңдар», «сөйлемеңдер», «тыныштalыңдар», –* деп белгі береді. Сөздік жұмыс: *Ыммен сөйлеу – сөйлемей ишарамен түсіндіру.* Міне, балалар, көрдіңдер ме, сөзсіз өмір сүру қандай қиын, ал біз бәріміз өз ойымызды сөз арқылы айта аламыз, сөз арқылы бір-бірімізді түсінеміз.Балалар, қазір мен бір сөз айтамын. Мысалы: «*ағаш*», енді сендер бір сөзден айтыңдар. Ал шатасып кетпес үшін мына стақанға әр сөз айтылған сайын бір	Жұмбақтар шешу. Ақ сандығым ашылды. Ішінен жұмбақ шашылды.Күн. Алуан түсті,аңқаған иісті,Қырларда олар, жаңбырмен өсті.Гүл. Қорыққанға қос көрінер ертегісін оқу. Ертегі мазмұны бойынша сұрақтар. **Дидактикалық ойын: «Белгілі дыбысқа сөз таңда»** Ойын шарты: Ертегідегі кейіпкерлердің бас әрпіне сөз ойлап айтады.Мысалы: «Әже» сөзіндегі «Ә» дыбысына;«Қыз» дегендегі «Қ» дыбысына;«Тауық» және «тышқан» деген сөздегі «Т» дыбысына сөз ойлайды. Дәптермен жұмыс. Дәптердегі тапсырма бойынша орындалады **2.Қазақ тілі**	Бүгін біз әкенің балаларына айтқан ақылы туралы «Әкесі мен балалары» әңгімесімен танысамыз. Авторы – орыс жазушысы Лев Толстой. Әңгіме – әдеби жанрдың бір түрі екенін естеріне түсіру.Әңгіменің басқа жанрлардан ерекшелігі – оқиғаны қысқа баяндайды. **Дәптермен жұмыс:** Суреттер бойынша әңгімеле. Әкесі балаларына сыпыртқыны не үшін берді? Сен осы балалардың орнында болсаң, не істер едің? Әңгіме қалай аяқталады? Үзік сызықпен бастырып сыз. Боя. Мақалды жаттап ал. Бірлік болмай, тірлік болмас. Мақалдың мағынасын «Бірлік болған жерде достық та, еңбек те, татулық та болады»түсіндіру ***Әңгіме мазмұны***

	анықтау. ***«Жалпы атауын ата»*** ойыны. Автобус, такси, трамвай – ... *(көліктер)* Қыс, көктем, жаз, күз – ... *(жыл мезгілдері)* Кептер, қарға, сауысқан – ... *(құстар)* Қызанақ, қияр, қызылша – ... *(көгөністер)* **«Сұрақ-жауап» әдісі арқылы қайталау.** Дыбыс деген не? Дыбыстар біздің айналамызда, біз оларды көрмейміз бірақ естиміз, айтамыз.Дыбыстар қандай болып бөлінеді? Дауысты, дауыссыз. Дауысты дыбысты, дауыссыз дыбыстан қалай ажыратамыз? Дауысты дыбыстар әндетіп, созылып айтылады, ал дауыссыз дыбыстар ауызқуысында кедергіге ұшырап шығады.Дауысты	**Дидактикалық ойын: «Көгөністер мен жемістер»** Қоржындағы көгөністерді бөліп алады, қайталап, сипаттайды (көлемін, түсін). Білетін жемістерді атайды. Балалар әр дұрыс жауап үшін фишкадан алады, ойын соңында фишкалар саналып, жеңімпаз анықталады. **Дидактикалық ойын: «Ғажайып қоржын»** Қоржынның екінші жағын ашады.Тәрбиеші жемістерді бір-бірлеп алады, жаңа сөздермен таныстыру.Күз мезгілінде жемістер піседі. **Дыбыстық жаттығу**.(айнамен орындалады)Ө-ө-өр-өр - өрік.І-і-і-іс-әс – жеміс. Қ -қ-қ - құрма. **«Дүкен» ойыны**. Балалармен қима материалдарды қолданып, сұрақ-жауап әдісі арқылы диалог құру. Жемістердің қазақша атауын	қарындаштан салып отырайық. Мен «ағаш» сөзін айттым, бір қарындаш салайын. Тағы да кім сөз айтады?Балалар ойлаған сөздерін айтып, бір қарындаштан салып отырады. Ең соңында қарындаштарды санап,тәрбиеші қорытынды жасайды. Міне, біз қандай көп сөз білеміз, айта берсек әлі де көп.Сөз заттың атын *(үстел, кітап, доп),* белгілі іс-әрекетті *(жүгіреді, ойнайды, секіреді),* түр-түсті *(ақ, үлкен, тәтті),* білдіреді.Сол себепті сөздер ұзын және қысқа болады. **«Сөзді өлшеп көрсетейік» дидактикалық жаттығуы.**	Жидектер. Балаларды жидектердің қазақша аталуымен таныстыру.Жидектерді қазақ тілінде атай білуге,шағын өлеңдерді жатқа айта білуге үйрету. Сөздерді сөйлемдерді байланыстырып құрауға дағдыландыру, сөздік қорларын байыту. Балалармен **«Кім жылдам?»** ойынын ойнау. Екі себетке көгөністер мен жемістерді бөліпсалу, атап және сипаттау. **Ойын: «Дұрыс па, бұрыс па?»** Ойынның мақсаты: зейін қойып тыңдауға, сөйлемді дұрыс құруға жаттықтыру.Ойынның шарты: сөйлемді тыңдап, қатесін түзету. Алма, алмұрт, өрік – көгөніс.Дұрыс емес, алма, алмұрт, өрік – жеміс. т.б **Дидактикалық ойын: «Күз сыйы»** Себетте	***бойынша сұрақтар:*** Әңгіменің авторы кім? Әкесі балаларына қандай ақыл айтты? Балалары әкесінің ақылын тыңдады ма? Сыпыртқы неге сынбады? Жеке-жеке сындырғанда, шыбықтар неге оңай сынды? Әкесі балаларына «Әрдайым тату, бірге болсаңдар, сендерді ешкім де ренжіте алмайды» деген ойды қалай білдірді? Балалар, әрқашан бірлікте болсаңдар, сендерді де ешкім ренжіте алмайды. **2. Сауат ашу негіздері** Сөз.Сөздің мағынасы. Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру,сөздің мағынасына қызығушылықа баулу.Сөздерді дыбыстық талдау:сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және

	дыбыстарды қандай түспен белгілейміз? Дауыссыз дыбыстарды ше?Сөзді буынға қалай бөлеміз?Буынды қалай белгілейміз? **«Сөз тізбек» дидактикалық ойыны** Тәрбиеші қандай да бір сөзді айтып, допты бір балаға береді, сөз аяқталған дыбыстан балабір сөз айтып, допты келесі балаға береді.Мысалы: б*ақа-алма-алмұрт- темір-рауғаш-шахмат-тал-лақ т.б*.Сөздегі бірінші дыбыс пен соңғы дыбысты айқынырақ айтып отыру керек. **«Дұрыс тап» дидактикалық ойыны** Балалар, мен тақтаға сызба ілемін, сендер мен айтқан дыбыс сөздің қай жерінде тұрғанын, яғни басында, ортасында, соңында тұрғанын тауып, төртбұрышты	қайталау, есте сақтау.Санамақпен сатушыны таңдайды. Бала дүкенге келеді. -Сәлеметсіз бе! -Сәлеметсіз бе! -Маған өрік беріңізші. -Алыңыз. -Рақмет. Сау болыңыз. Бала жемісті сипаттайды. Сатушы оның қандай жеміс екенін табады. **3.Математика негіздері** 4 саны мен цифры. Сан және санау. Көрнекілік арқылы сандардың пайда болуымен,цифрымен таныстыру.Қанша,нешін ші сұрақтарын ажырату,оларға дұрыс жауап беру. **Ойын жағдаяты.** Әлиямен Сырыммен ойын.Дидактикалық ойын.«Артық затты тап».Демонстрациялық материал .Төрт сурет тің әрқайсысынан артық затты тап. Неліктен оның артық екенін	Мына екі сөзді тыңдаңдар: үй және кітапхана. Осы сөздердің қайсысы ұзақ, ал қайсысы қысқа айтылады? **Дәптермен жұмыс**Суретке қара. Балалар не істеп жатыр? Ойыншықтарды ата. Суреттегі заттың аты ұзақ болса – ұзын таспаға, ал қысқа болса – қысқа таспаға қос. **2. Математика негіздері** 4-ке дейін санаймыз. Сан және санау. Көрнекілік арқылы сандардың пайда болуымен,цифрымен таныстыру.Қанша, нешінші сұрақтарын ажырату,оларға дұрыс жауап беру.Төрт таяқша арқылы әртүрлі құрастыру жұмысы. 4-санының құрамын ажырату.Сан қатары. Тура және кері санау. 4саны неге ұқсайды? Үзік сызықтарды бастырып 4 санын	жемістер, көгөністер және жидектер бар. жемістер мен көгөністерді бір-бірлеп алып қайталау, жидектермен таныстырады. Мынау қандай жеміс? Ол – өрік. Өрік дәмді. **Сөздік ойын: «Мен қай жидекті көрсеттім?»**Тәрбиеші себеттен жидектерді алып көрсетеді, балалар атын атайды. **3. Математика негіздері** Нүктелерді бастыр. Сан және санау. Көрнекілік арқылы сандардың пайда болуымен,цифрымен таныстыру.Қанша,нешінші сұрақтарын ажырату,оларға дұрыс жауап беру. **Демонстрациялық материалмен жұмыс** Тапсырма: Заттар тобына жиынтық атауын таңдау,санауды бекіту. – Суретте не бейнеленген?Қандай	дауыссыз дыбыстарды анықтау. Балалар, енді ***«Сөз жарысы»*** *ойыны.* Мысалы: ыдыс, жануарлар, түстер т.б. Кім көп сөз айтса, сол жеңімпаз болады (сөз айтқан балаға түрлі түсті қаламнан беріліп отырады).Ыдыс,кесе, тәрелке т.б. **«Мен айтамын, ал сен көрсет» дидактикалық жаттығуы** Мен сендерге іс-әрекетті білдіретін сөздерді айтамын, ал сендер сол сөздерді орындайсыңдар. Мысалы: жүгіру, секіру, отыру, бір аяқпен тұру, қолды көтеру, отырып-тұру, қолдыалдыға сөзу, шапалақтау, бір *орында жүру т.б.*

	бояйсыңдар. Сендер бір төртбұрыштың бір дыбыс екенін білесіңдер.Л дыбысын орнан анықтаймыз. Мысалы: (п) піл, апа, қап.Есімізде сақтаймыз: берілген дыбыс сөздің басында, ортасында, соңында болуы мүмкін. ***«Дыбыстың сөздегі орнын тап» дидактикалық жаттығуы***.Балалар, піл, апа, қап сөздерінде «п» дыбысы қай жерде орналасқанын табайық. Балалар піл сөзінде «п» дыбысының бірінші тұрғанын, апа сөзінде ортасында тұрғанын, қап сөзінде соңында тұрғанын айтады. **3.Музыка** Күз жомарт. Музыка тыңдау. Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Жеңіл би»	түсіндір.Балалар артық затты табады, неге артық екенін түсіндіреді.Топтардың әрқайсысында барлығы неше зат бар?Артық затты алғанда топтардың әрқайсысында неше зат қалғанын түсіндір. **«Шашыраңқы сандар» дидактикалық ойыны** Ойын шарты:төрт балаға бірден төртке дейінгі сан беріледі. Әр-қайсысы бір-бірден алады. Шартты дабыл бойынша «тірі» цифрлар бөлмеде шашыраңқы болып жүгіреді. Жүргізушінің екінші дабылмен барлық сандар өз ретіменбірден төртке дейін солжақтан оң жаққа қарайтұрады. Содансоң әр цифрға бөлек тапсырма беріледі. Цифр қанша болса сонша алақанын соғу, алға қарай қадам жасау. «Тірі»цифрлар тапсырмасын	жазу.4 пайда болуы мен оның алдындағы санға байланысты есеп шығару.4саны құрамын дөңгелектермен толықтыру.4санына ойша есептер құрастыру.Төрт түлік,төрт кітап, дүниенің төрт бұрышы, жылдың төрт мезгілі,т.б. мағлұматтар беру.**Ойындар: Поезд құрастыр.Доп лақтыру.** **Қалт етпей қағып ал.** **3.Көркем әдебиет** Ауылда. Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып,эмоция мен,қисынды қайталап айтып беру,диалогтік сөйлеудідамыту,кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру. Кіріспе әңгіме.Бүгінгі ауа-райы.Өзгерістер. Жыл мезгілдері.Апта күндері.Жазғы демалыс. Балалардың жауаптары.	бір сөзбен атауға болады?Қанша автобус? Қанша трактор?Қанша жүк көлігі?Барлығы қанша? **Дәптермен жұмыс** . **1-2-3-4 тапсырманы** жұмыс дәптерінде орындауды ұсыну. Заттың санына сәйкес цифрмен нүктелерді сызып қосады. Карточкадағы нүктелерді санайды, Нүктелер цифрды білдіреді.1,2, 3, 4,деген қорытындыға келеді.Суреттерден заттардың белгілі бір санын табады (1-ден 4-ке дейін). **4. Музыка** Күз жомарт ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Жеңіл би» (Т. Ломова).Балалар шеңбер бойында аяқтың ұшымен жүгіреді де, тоқтайды. Орындарында тұрып серіппе жасап, шеңбердің ортасына жиналып, қолдарын	**Дәптермен жұмыс** Суретпен жұмыс. Балалар не істеп жатыр? Іс-әрекетті білдіретін сөздерді ата.Әр топтағы заттарды бір сөзбен ата.Балалар іс-әрекетті білдіретін сөздерді атайды: ойнайды, оқиды, сурет салады. Екінші тапсырмада 1 топ жабайы жануарлардың, 2-топ ыдыстардың, 3-топ киімдердің, 4-топ жәндіктердің, 5-топ оқу құралдарының, 6-топ музыкалық аспаптардың

	(Т. Ломова).Балалар шеңбер бойында аяқтың ұшымен жүгіреді де, тоқтайды. Орындарында тұрып серіппе жасап, шеңбердің ортасына жиналып, қолдарын шапалақтайды да, артқа шегінгенде аяқты топылдатып қимылдар жасайды.***Музыка тыңдау:*** **«**Саржайлау» (Тәттімбет). Күй өнері туралы түсінік беру.Күй – халық музыкасы. Балаларға жұмбақ жасырып, тапқырлықтарын сынайды. Ұзын мойын, екі ішек. Қатар-қатар тепкішек. Басып қалсаң бір-бірлеп,Күй шығады күмбірлеп. *(Домбыра)* Күзгі жайлауды бейнелейтін суреттерін көрсету.***Ән айту:*** «Күзгі әуен» (А. Досмағанбет). Күз көріністерін елестете отырып әнді баяу, сазды етіп	орындайды, топтағы басқа балаға цифрды береді.Барлық қатысушылар ауысқаннан кейін ойын қайтадан басталады. Дәптермен жұмыс **.**1-2-3-4 тапсырмаларды орындау.Математика лық жазулар дәптерімен жұмыс.Тапсырмалар ды орындау. **4.Шығармашылық іс-әрекет** Қоңырау. Заттық жапсыру. Қайшыны қолдануды бекіту:жолақтардан тікбұрыштыпішіндер,ша ршылардан үшбұрышты пішіндер,шаршы немесе тікбұрыштың бұрышта рын қию арқылы дөңгелек және сопақша пішіндерді қиып алу. Қоңырау біздің сиқырлы, Сыңғырлап тағы ән салды. Шақырды түріп ұйқыңды, «Шеңберге тұр», деп баршаңды! **«Аспапты тану»** музыкалық дидактикалық ойыны.	Н.Қ.Ауылда әңгімесін оқу.мәтін бойынша сұрақтар. **Дидактикалық ойын. Айырмашылығын тап.**Ойын шарты: қаланың және ауылдың суреттері.Балалар суреттерге қарап,қала мен ауылдың айырмашылығын табады. **4. Дене шынықтыру** Командалық эстафеталар Тізбекпен жүру**,** жүгіруге, құрсаудан-құрсауға өтуге жаттықтыру. Қозғалыс кезіндегі қол мен аяқтың қимылдарын жалғастыру. Бір орыннан ұзындыққа секіруді бекіту. Тізбекпен жүру**,** жүгіруге, құрсаудан-құрсауға өтуге жаттықтыру. Қозғалыс кезіндегі қол мен аяқтың қимылдарын жалғастыру. Бір орыннан ұзындыққа секіруді бекіту.	шапалақтайды да, артқа шегінгенде аяқты топылдатып қимылдар жасайды.***Музыка тыңдау:*** **«**Саржайлау» (Тәттімбет). Күй өнері туралы түсінік беру.Күй – халық музыкасы. Балаларға жұмбақ жасырып, тапқырлықтарын сынайды. Ұзын мойын, екі ішек. Қатар-қатар тепкішек. Басып қалсаң бір-бірлеп,Күй шығады күмбірлеп. *(Домбыра)* Күзгі жайлауды бейнелейтін суреттерін көрсету.***Ән айту:*** «Күзгі әуен» (А. Досмағанбет). Күз көріністерін елестете отырып әнді баяу, сазды етіп орындауға баулу.Таныс «Балдырғандар әнін» (Г. Жотаева) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. ***Билер:*** «Шабандоздар биі» (үнтаспада	атын айтады. **3. Қоршаған ортамен таныстыру** Заттардың адам өміріндегі маңызы. Заттық әлем,кеңістікті бағдарлау.Заттар,олард ың белгілерін анықтау және бейтаныс заттардың қолданылуын түсіну. Заттардың қандай материалдардан жасалғанын өз бетінше анықтау және талдау, олардың сапалары мен қасиеттерін сипаттау. **Төртіншісі артық» ойыны.** Ойын шарты: төрт заттың атын айтып тұрып, допты балалардың біреуіне лақтырады. Бала айтылған төрт заттың біреуі артық екенін айтуы тиіс. Мысалы: үстел, орындық, кереует, шәйнек. Шәйнек артық. Шәйнек – ыдыс, үстел, орындық, кереует –

	орындау.Таныс «Балдырғандар әнін» (Г. Жотаева) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. ***Билер:*** «Шабандоздар биі» (үнтаспада «Жұмыр қылыш» «Билеп үйренейік» жинағынан). Би элементтерін еске сақтауға, мәнерлеп орындауға дағдыландыру. ***Ойындар, хороводтар:*** «Қандай ырғақ» (К. Қуатбаев).Балалар шеңбер бойымен жүріп,ән мәтініне сай қимылдар жасайды. Ойынға белсене қатысуға, әуен ырғақтырын ажырата білуге үйрету. **4.Дене шынықтыру** Бірінші бол. Жалпы дамытушы жаттығулар.Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар.Қолды кеуде тұсына қою,екі жаққа созу.Тізбекке	**Ойын ережесі:** Үнтаспа арқылы аспаптар үні беріледі (балалар қимылмен көрсетеді). Домбыра. – Домбыра аспабында қалай ойнайды? (Шертіп.) Ендеше, ол – шертпелі аспап. Қобыз. – Қобызды қалай ойнайды? (Ысып.) Ендеше, ол – ыспалы аспап. Жетіген. – Жетіген аспабында қалай ойнайды? (Шертіп.) Жетіген – шертпелі аспап. Сыбызғы. – Сыбызғы аспабында қалай ойнайды? (Үрлеп.) Үрмелі аспап. Үлестірмелі материалдағы қоңыраудың суретіне назар саламыз. Жасалу жолдары мен техникасын түсіндіреді. Алдымен үлгідегі бейнелерді ретімен қиып алу: қоңырауды, бірнеше	**Жолақтардан аттап секіру ойыны.** **«Жүрдек пойыз» ойыны.**Ойыншылар санын біртіндеп арттыра отырып жүгіру.Әр команданың алдында 6 метр жерде конустар орналастырылған. Бірінші ойыншы жүгіріп барып, конусты айналып өтіп, орнына қайтып келеді. Оған екінші ойыншы жармасады. **Өткел» ойыны.**Әр командаға құрсау «қайық» беріледі. Командалар бір «жағадан» екіншісіне «қайықпен» өтуі керек. «Құрсаудан өту» ойыны. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Мүсін»** Балалар залда шашырап жүреді. «Тоқта!» деп белгі берілгенде, олар бір мүсінге ұқсап, «қатып қалады». Ең әдемі, қызықты	«Жұмыр қылыш» «Билеп үйренейік» жинағынан). Би элементтерін еске сақтауға, мәнерлеп орындауға дағдыландыру. ***Ойындар, хороводтар:*** «Қандай ырғақ» (К. Қуатбаев).Балалар шеңбер бойымен жүріп,ән мәтініне сай қимылдар жасайды. Ойынға белсене қатысуға, әуен ырғақтырын ажырата білуге үйрету.	жиһаз. Шырша, қайың, емен, құлпынай. Құлпынай артық. Құлпынай – жидек. Шырша, қайың, емен – ағаштар. Қияр, сәбіз, орамжапырақ, алма. Алма артық. Алма – жеміс. Қияр, сәбіз, орамжапырақ – көгөністер. Доп, қуыршақ, зырылдауық, орындық. Орындық артық. Орындық – жиһаз. Доп, қуыршақ, зырылдауық – ойыншықтар. Торғай, ара, бүркіт, қарлығаш. Ара артық. Ара – жәндік. Торғай, бүркіт, қарлығаш – құстар. **«Көп ойла, сөз ойла» ойыны.** Балаларды екі топқа бөліп, топтағы ағаштан жасалған заттарды атауды және темірден жасалған заттарды атауды

	бір-бірден тұрады. «Шашырап жүру» ойын-жаттығуы: Жүру, зал ішінде аяқтың ұшымен жүгіру,тізбекке, сапқа тұру. Екі-екіден тізбекке тұрады. Гимнастиалық орындық үстінде ЖДЖ орындау Әр жаттығудың бастапқы қалыптарын сақтап орындайды. Негізгі қимыл-қозғалыстарды орындату (3рет): «Бірінші бол!» ойын-жаттығуы: **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Тығылмақ» Ойыншылар шеңбер бойына тұрады. Көзі байланған жүргізуші ортада тұрады. Педагогтің белгісі бойынша балаларды тауып ұстауға тырысады, ал балалар зал	рет бүктелген ромб пен дөңгелекті қиып алады. Дайын болған үлгілерді қоңырау таяқшасына ретімен, желімді ұқыпты жаға отырып жапсыру. Бір саусағым тіпті де, Ұстай алмас жіпті де. Екі саусақ бірікті, Ине қолға ілікті. Үш саусағым орайды, Жүгіртеді қаламды. Өнерлі екен онаусақ, Қала салсақ, жол салсақ.	«мүсіндерді» атап өту керек.Жарыстың нәтижесіне қорытынды жасау. Командалардан кеткен қателерді балалармен бірге талдау.		ұсынады. 1-топ ағаштан жасалған заттарды атайды. 2-топ темірден жасалған заттарды атайды. Қай топ көп сөз айтса, сол топ жеңімпаз деп танылады. **Демонстрациялық материалмен жұмыс. «Қасиетіне қарай топтастыр» ойыны**. Тәрбиеші бір баланы шақырады. Ол бала теріс қарап үстел үстіндегі карточканы алады. Бала карточканы алып, ондағы ненің суреті екенін айтады. (Әйнек) Тәрбиеші тағы үш баланы шығарады. Балалар үстел үстіндегі әйнектен жасалған заттарды бос орынға қояды. Мысалы, гүлсауыт, бокал, банкі. Тағы бір бала шығып, ағаштың суреті бар карточканы алады. Үш бала шығып, ағаштан жасалған заттарды бос

	ішінде әртүрлі бағытта ақырын қозғалып жүреді.				орынға жинайды: қарындаш, ағаш тақтай, ағаш табақ. Келесі шыққан баланың карточкасындағы сурет – темір. Темірден жасалған тәрелке, шеге, қасықты топтастырып, бір жерге қояды. **«Адамға күнделікті жұмысын жеңілдететін нәрселерді тап» ойыны.** Ойын ережесі: Мен сендерге әртүрлі суреттерді көрсетемін. Егер суретте адамның күнделікті өмірде жұмысын жеңілдететін зат көрсетілсе, шапалақтайсыңдар, ал егер ол басқа зат болса, шапалақтамай, тыныш отырасыңдар. **4. Дене шынықтыру** Ерекше сабақтар Бағытты өзгертіп, баяу қарқынмен жүгіруге үйретуді жалғастыру, қолдарын еркін, үйлесімді қозғап, ырғақпен, қарқынды

					баяулатпай жүгіре білу іскерліктерін дамыту. **«Би сабағы»** Бір-бірден тізбекке тұрып, аяқтарын айқастырып жүреді.Теріс қарап 3 м жерге дейін жүреді (музыка әуенімен). Жүру түрлерін музыка әуенімен жүреді. Қимыл-қозғалыстарды музыка әуеніне сай, яғни басталғанда және аяқталғанда бірдей бастап, бірдей аяқтайды. **«Денсаулық сабағы»** Орындықтарды өз еріктерімен таңдайды. ЖДЖ-ны гимнастикалық орындық үстінде орындайды, **«Бағдарлау сабағы»** Екпіндерін өзгертпей, бірақ бағыттарын өзгертіп жүгірту. Қол мен аяқты үйлесімді қозғауларына назар аударту: қолдарын алдыға, жоғары кеуде тұсына дейін көтереді,

					сонан соң шынтақтарын артқа жібереді; жерге аяқтарының басымен басып, қысқа адымдайды.Педагогтің бұйрығымен бағыттарын ауыстырады.«Әртүрлі білімдер сабағы» **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Мен білемін»** Допты жоғары лақтырып, қолды шапалақтап, допты қағып алу шеберліктерін (машықтарын) дамыту. Допты «Мен бес қаланың атын білемін» деген сөздермен қағып алады. Допты жоғары лақтыруға тырысады, допты қағып алар кезде саусақтарын еркін ұстайды. Жандарындағы балаларға кедергі келтірмейтіндей сөздерді ақырын айтады.
Серуенге	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын материалдарын таңдау; балалармен жеке әңгімелер.				

дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, балалармен спорттық - ойын жабдықтары мен спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды жүйелі түрде кию (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)				
Серуен	Аула сыпырушының жұмысын бақылау Мақсаты: күзде ересектердің жұмысы туралы білімдерін кеңейту; еңбекке деген құрметке тәрбиелеу. Еңбек қызметі: гүлді өсімдіктерді учаскеден топқа ауыстыру (хризантема). Мақсаты: гүлді абайлап қазып, құмыраға отырғызуды үйрету; өсімдіктерге деген сүйіспеншілікті, еңбек дағдыларын тәрбиелеу. «Мысық пен тышқан» қимылды ойын Мақсаты: ойын ережелерін сақтауға үйретуді жалғастыру;	Жолжелкенді бақылау. Мақсаты: дәрілік өсімдіктер туралы ойын қалыптастыру процесінде танымдық белсенділікті дамыту, жинау, сақтау және қолдану ережелері. Еңбек қызметі: аумақты құрғақ бұтақтардан жинау Мақсаты: бірлесіп жұмыс істеуге үйрету, тапсырманы ортақ күшпен орындауға қол жеткізу. «Мысық пен тышқан» қимылды ойындары. Мақсаты: ойын ережелерін сақтауға үйретуді жалғастыру; мотор белсенділігін	Жеңіл көлікті бақылау. Мақсаты: көліктің мәні мен қызметтерін түсінуге үйрету; машинаның қандай материалдан жасалғанын анықтау қабілетін бекіту. Еңбек қызметі: аумақты бұтақтардан мен тастардан тазарту Мақсаты: еңбекқорлыққа және ұжымдық жұмыс істеуге тәрбиелеу. Қимылды ойындар «Қайда жасырылғанын тап» Мақсаты: кеңістікке бейімделуді үйрету.	Өрмекшіні бақылау. Мақсаты: өрмекшінің пайда болу ерекшеліктері, олардың өмірлік көріністері туралы білім мен түсініктерін кеңейтуді жалғастыру; қоршаған әлемге қызығушылық тудыру. Қимылды ойындар: «Бір-екі», «Дыбыссыз өт» Мақсаты: балаларды нақты, ырғақты, жақсы қалыпта және қимылдарды үйлестіре жүруге үйрету; балалардың шыдамдылығын тәрбиелеу құралы ретінде серуендеуді қолдану.	Қайыңды бақылау Мақсаты: балаларды қайыңмен таныстыруды жалғастыру. Еңбек қызметі: күзгі қолөнер үшін терек, қайың жапырақтарын жинау. Қимылды ойындар: «Мысық пен тауық», «Келесі кім?» Мақсаты: бір-бірінің артынан жүгіруді, тәрбиешінің белгісін тыңдауға үйрету. Қозғалыстарды дамыту бойынша жеке жұмыс Мақсаты: бір(оң, сол) аяқпен секіруді үйрету. Шығарылатын

	қозғалыс белсенділігін арттыру. «Бұрыш» Мақсаты: ептілікті, жүгіру жылдамдығын бекіту. Жеке жұмыс: бөренемен жүру және екі аяқпен секіру Мақсаты: тепе-теңдік сезімін және биіктіктен секіру қабілетін дамыту. Шығарылатын материалмен дербес ойындар	арттыру. «Бұрыш» Мақсаты: ептілікті, жылдамдықты бекіту. Жеке жұмыс Қозғалысты дамыту Мақсаты: допты нысанаға лақтыру дағдыларын дамыту. Шығарылатын материалмен дербес ойындар	«Жоғарырақ секір» Шығарылатын материалмен дербес ойындар	«Қасқыр мен ешкі» Мақсаты: ережелерді қатаң сақтай отырып, ойын әрекеттерін үйрету; Еңбек қызметі: гүлді өсімдіктерді жүйектен ыдысқа ауыстыру (қазтабан). Мақсаты: балаларға гүлді айнала мұқият қазуды үйретуді жалғастыру; топырақпен бірге гүлдерді ыдысына мұқият тасымалдау; табиғатқа деген қызығушылықты, өсімдіктерге қамқорлық жасауды дамыту. Қимылды дамыту бойынша жеке жұмыс: баяу қарқынмен ұзақ жүгіру. Балалардың өзіндік ойындары	материалмен дербес ойындар

Серуеннен оралу	Жуыну, шешіну, киіну кезінде дағдыларды қалыптастыруды жалғастыру. Жуыну тәсілдерінде жаттығуды жалғастыру: жеңді түру, қолды сабынмен сабындау, сумен жуғаннан кейін қолды жұдырықта сығымдау. Сурет қарау: «Балалар қолын жууда». Олар туралы әңгімелесу. Өзіндік ойын іс-әрекеті				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Көкөністер мен жемістер дүкені» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: сөйлеуді жандандыру және құрдастарымен қарым-қатынас жасау; ойынның соңына дейін рөлді орындау. «Жабық сурет» дидактикалық ойыны Мақсаты: назар аудару; сөздікті белсендіру. Оқу құралын үйрену Алтын сарайда отырды-патша, уәзір, король, королевич, етікші, тігінші. Сіз кім боласыз, тез шығып кетіңіз, мейірімді және адал адамдарды ұстамаңыз. «Әже	Дидактикалық ойын «Бақта, бақшада не өседі?» Мақсаты: белгі бойынша тез әрекет ету қабілетін дамыту; ойын ережелерін орындау кезінде адалдыққа тәрбиелеу. «Шырын араластырамыз» дидактикалық ойыны (күрделі сын есімдерді қалыптастыру). Алма мен шабдалыдан-алма-шабдалы шырынын аламыз. Алма мен ананастан – … Алма мен шиеден – … Асқабақ пен сәбізден -...	«Суретші шеберханасы» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: балаларды қиялдай білу; ермексаздан түрлі көкөніс пен жеміс-кескіндерді жасау «Кім тез жинайды» дидактикалық ойыны Мақсаты: балаларды көкөністер мен жемістерді топтастыруға үйрету; тәрбиешінің сөзіне тез жауап беруге, шыдамдылыққа, тәртіпке тәрбиелеу. «Буын санын сана» Сәбіз, алма, құлпынай, қызанақ, шабдалы, қарақат, қызылша,	Ойын «Қатені түзет» (сөйлемдегі сөздерді дұрыс орналастыр) Сорпа, бұршақ, пісіру, әже. Маша, алма, одан, бұтақ, алып тастау. Картоп, әке, бақша, жинау. Миша, қияр, салат, қызанақ, және, пісіру, бастап, оған, адамдар, өріс, егін, жинау, сәбіз. «Әңгіме құрастыр» ойыны (жоспар бойынша көкөніс, жеміс, жидек сипаттамасы)	«Біздің бақшамыз күтімде» аз қозғалысты ойын Мақсаты: зейінді, өз қимылдарын басқа балалардың қимылдарымен үйлестіру қабілетін дамыту. «Бақша» қимылды ойын Мақсаты: қимылдарды үйлестіруді, команда бойынша әрекет ету қабілетін дамыту

	бұршақ екті» қимылды ойыны Мақсаты: ептілікті, әрекет жылдамдығын, зейінді дамыту; ойын ережелерін орындау кезінде адалдықты тәрбиелеу	Алма мен сәбізден – … Алма мен жүзімнен – … Құлпынай мен алмұрттан -...	цуккини, алмұрт, сарымсақ, қауын, қияр, бұрыш, баклажан, шие, пияз, жүзім, қырыққабат, өрік, шалқан.		
Балалармен жеке жұмыс	Танымдық және зияткерлік дағдылар «Жақсы–жаман» дидактикалық ойыны Мақсаты: табиғаттағы қайшылықтарды көру. Жеке жұмыс	Қарым-қатынас дағдылары Дидактикалық ойын «Ауа-райы қандай?» Мақсаты: «ауа-райы» сөзінің анықтамасын таңдау	Әлеуметтік-эмоционалды дағдылар «Жұмбақ шеш» дидактикалық ойыны Мақсаты: күзде жансыз табиғат туралы білімді бекіту. Жеке жұмыс	Танымдық және зияткерлік дағдылар Дидактикалық ойын «10-ға дейін санау» Жеке жұмыс	Қарым-қатынас дағдылары «Жеміске қандай сөз сәйкес келеді» дидактикалық ойыны Мақсаты: үйлесімді сөйлеуді, ойлауды дамыту Жеке жұмыс (анық сөйлеуді дамыту)
Балалардың үйге қайтуы	Тез киіну және шешіну қабілетін жетілдіру. Киімге арналған шкафта тазалық пен тәртіпті өз бетінше сақтау қабілетін бекіту. Әңгіме «Киімге арналған шкафта қалай тәртіп орнатамыз». Маған көмектесудің қажеті жоқ –				

	Күртешені өзім шеше аламын, Бәтеңкемді де өзім шешемін Суреті бар шкафқа қоямын. Мұқият тыңдаңыз: Мен енді бәрін білемін!

ТӘРБИЕ-БІЛІМ БЕРУ ҮДЕРІСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Топ: мектепалды даярлық

Балалардың жасы: 5 жас

Жоспар қай кезеңге жасалды: 16.10–20.10

Күн тәртібі	Дүйсенбі 16.10	Сейсенбі 17.10	Сәрсенбі 18.10	Бейсенбі 19.10	Жұма 20.10
Балалар ды қабылдау	«Күлімсіреу» ойын-тренингі Жаңа күн келді. Мен сендерге күлімсіреймін, ал сендер бір-біріңе күлімсірейсіңдер. Бүгін бәріміз бірге болғанымыз қандай жақсы. Біз сабырлы және	Осы аптаның өлеңі Менде үлкен отбасы бар екенін білдім. Соқпақ та, орман да, Алқапта әр масақта, Өзен, аспан көк – Мұның бәрі менікі, жақын,	«Ата-анаңыз қайда жұмыс істейді» әңгімелесу Мақсаты: мамандықтар туралы түсініктерді кеңейту. «Мен үйде қалай көмектесемін» коммуникативті әңгіме ойыны Мақсаты: отбасындағы	«Біздің отбасымыз табиғатқа қалай көмектесті» ситуациялық әңгіме Мақсаты: балалардың табиғатқа экологиялық саналы көзқарасын қалыптастыру	«Өз үйім өлең төсегім» деген мақалмен танысу Мақсаты: талқылау

	мейірімді, жайдары және жақсымыз. Біз бәріміз саумыз. Иллюстрацияларды қарау: «Отбасылық демалыс»	Бұл менің Отаным, Мен әлемде бәрін жақсы көремін!	міндеттер туралы идеяларды қалыптастыру		
Ата-аналар мен кеңес, әңгімеле су	Мектеп жасына дейінгі баланың дұрыс тамақтануы және балалардың құрдастарымен қарым-қатынас ерекшеліктері туралы әңгімелер				
Балалар дың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойында ры, бейнелеу іс-әрекеті,	«Құстар (аңдар, балықтар)» дидактикалық ойыны Мақсаты: жануарларды, құстарды, балықтарды жіктеу және атау қабілетін бекіту (қоршаған әлеммен танысу + математика) «Қалай өмір сүресіз?» Мақсаты: балаларда қимылдарды дұрыс	Дидактикалық ойын «Үшінші артық» (құстар). Мақсаты: балалардың құстардың алуан түрлілігі туралы білімдерін бекіту (қоршаған әлеммен танысу + математика). «Керісінше айт» ашық ойыны Мақсаты: тез үйрену,	Дидактикалық ойын «Кімге не керек?» Мақсаты: пәндерді жіктеуде жаттығу; белгілі бір мамандықтағы адамдарға қажет заттарды атай білу қабілетін дамыту (қоршаған әлеммен танысу + математика). «Кім кетті?» қимылды	Дидактикалық ойын «Қайда не істеуге болады?». Мақсаты: сөйлеуде белгілі бір жағдайда қолданылатын етістіктерді белсендіру (қоршаған әлеммен танысу + математика). «Суық – ыстық» қимылды ойыны Мақсаты: есту	«Кім көп сөз ойлап табады» дидактикалық ойыны Мақсаты: сөздікті белсендіру; ой-өрісін кеңейту (қоршаған әлеммен танысу + математика). «Дауыстан тану» қимылды ойыны Мақсаты: үйлестіруді, зейінді, ұжымда жұмыс істей білуді дамыту

кітаптар қарау және басқалар)	сипаттау және бір уақытта сөйлеу, ойлау дағдылары, қозғалысты үйлестіру қабілеттерін дамыту. (сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру). «Мен жасырдым» ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту (математика + шығармашылық). Құрылыс материалымен «Таяқшалардан құрастыру» ойыны Мақсаты: геометриялық фигуралар туралы білімді бекіту; балалардың логикалық ойлауын дамыту (жобалау)	мағынасына қарама-қарсы сөздерді табу; есте сақтау қабілетін, ақыл-ой қабілетін дамыту; баланың сөздік қорын толықтыру (сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу). «Дұрыс таңдау» ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту (қоршаған әлеммен танысу + математика). «Дамытушы лото» үстел-баспа ойындары (геометриялық фигуралар) Мақсаты: геометриялық фигуралар мен түстер туралы білімді бекіту; зейінді, қабылдауды, логикалық ойлауды дамыту (математика+ сөйлеуді дамыту)	ойындар Мақсаты: зейінді, тапқырлықты, жетіспейтінді тез таба білу қабілетін дамыту (сөйлеуді дамыту + сыртқы әлеммен танысу). «Мен өзіммен бірге жолға аламын» ойыны. Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту (математика + сөйлеуді дамыту). «Схема бойынша салу» құрылыс материалымен ойындар Мақсаты: балаларды схемаларға (құрылысқа) назар аудара отырып, қарапайым ғимараттарды	қабілеттерін, физикалық қасиеттерін дамыту. (сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру). Ойын «Немен ұқсас және қалай ерекшеленеді?» Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту (қоршаған әлеммен танысу + математика). «Дымбілмес шоты» тақта-баспа ойындары Мақсаты: пәндерді жіктеу, өзін-өзі тексеру дағдыларын дамыту (математика + сөйлеуді дамыту)	(сөйлеуді дамыту + сыртқы әлеммен танысу). «Қауымдастықтар» ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту (математика + сөйлеуді дамыту). «Ертегіде қонақта» үстел үсті ойындары Мақсаты: талқылау және шешім іздеу барысында басқа балалармен өзара әрекеттесу (математика + сөйлеуді дамыту)

			орындауға үйрету		
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Не өзгерді» сурет ойыны Мақсаты: зейінді, көрнекі есте сақтауды дамыту	«Кімге жұмыс істеу керек» дидактикалық ойыны Мақсаты: керек-жарақтардың мақсатын бекіту	«Өзіңе жұп тап» музыкалық ойыны Мақсаты: бір-бірімен танысуды жалғастыру	«Мамандық дегеніміз не?» әңгімелесу Мақсаты: ой-өрісін кеңейту	«Мамандық пен іс-әрекетті атаңыз» дидактикалық ойыны Мақсаты: сөздік қорын толықтыру
Ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен таныстыру** Барлық мамандық қажет әрі маңызды. Әртүрлі мамандықтар, еңбектіңмазмұны,сипаты және нәтижесінің маңызын,түсіну және бағалау. **«Не бұрын?» ойыны** Тәрбиеші балаларға доп лақтырады. Допты қағып алған бала сұраққа тез жауап беруі керек. Ауырған адамның қасында. Емделудің жөнін айтар. Жазылған адамдар расында. Риза болып, рақмет айтар. (Дәрігер) Тәп-тәтті тамағы Астың маманы. (Аспаз)	**1.Сөйлеуді дамыту** Қасқыр,түлкі,әтеш. Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру:ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығару. Ертегі жанры. Қасықр,түлкі,әтеш ертегісін сурет арқылы түсіндіру.Сөздік жұмыс. Ертегі мазмұны бойынша сұрақтар.Балалар пікірін тыңдау.Қасқыр,түлкі, Әтештің жолын тап ойыны.Ертегі кейіпкер лерінің үйлеріне апаратын жолды сызып көрсету.Жұмбақ шешу. Әтеш,түлкі сөздерін қатыстырып,сөз тіркес тері мен сөйлемдер	**1. Сауат ашу негіздері** Біз дыбыстар мен сөздер туралы не білеміз? Сөздерді дыбыстық талдау:сөздегі дыбыс тардың ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. Кіріспе әңгіме.Барлық сөздер дыбыстардан тұрады, дыбыстарды естиміз, айтамыз. Егер сөзде дыбыс көп болса, онда сөз ұзақ, егер сөзде дыбыс аз болса, онда қысқа сөз болады.Дыбыстар	**1. Сөйлеуді дамыту** Отбасының күзгі еңбегі.Сөйлемдердегі сөздерді:зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру. Күз туралы сурет бойынша әңгіме жүргізу.Тіреқсұрақтар. **Менің жапырағы ойыны.**Алтын күз өлеңін оқу.Бау-бақша дағы күзгі еңбек тақырыбында әңгімелеу.Суретпен жұмыс.Балалар пікірі. **2.Қазақ тілі** Менің отбасым. Менің есімдігімен таныстыру.Отбасы мүшелерін қазақша	**1. Көркем әдебиет** Мақтақыз бен мысық. Әдеби кейіпкердің белгілі бір әрекетін өзінің қалай қабылдағаны туралыайту, жасырын әрекетін түсіну. Балалар, бір-біріміздің көңіл күйімізді көтеруге мына сиқырлы қоңырау көмектеседі. Осы қоңырауды жалғастыру арқылы бір-бірімізге жылы тілектерімізді айтайық. Бұл ойын «Қоңырау» деп аталады. Ендеше мен бастайын, сендер жалғастырыңдар. – Бүгінгі күніміз сәтті болсын! – Достарыңнан жақсы тілек есту ұнады ма? Көңіл күйің көтерілді ме?

	Қолдағы жұмыс жарағы: Қайшы мен тарағы. (Шаштараз) Ертеден-ерте тұрады Қолына рульді алады. Олай-былай айналдырар, Жолға қарап отырар. (Жүргізуші) ***Өлең оқып беру***. *Н.Айтовтың* «Еңбектің бәрі мамандық» өлеңін оқиды. Мамандық алғың келе ме? Мамандық өзі немене? Айналаң толған мамандық, Айналаң толған өнеге. Тыңдайық, кәне, ойлайық, Білімге терең бойлайық. Оқыған маман – шын маман, Мамандық алмай қоймайық. **Қандай мамандық иесі ойыны.** **2.Сауат ашу негіздері** Дыбыстар мен сөздер-	құрау. **2.Қазақ тілі** Ойнайық та ойлайық. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсінуді және қолдануды үйрету. Игерген сөздерін қолданып,сөйлем құру дағдыларын дамыту. **Қызық ойыны.** Балалар екі топқа бөлінеді. Тәрбиеші балаларға түрлі түсті суреті бар парақтар ды таратады.Олар түсі бірдей парақ тарды бір-бірімен біріктіреді. Екі топқа ортақ тапсырма беріледі, топтар кезекпен жауап береді. Әрбір жауап бір ұпай. Тапсырма. Күз тақырыбы бойынша сұрақтар: Күз мезгілінің ерекшеліктерін ата? Күз айларын ата? Күз туралы тақпақ оқы? Сурет бойынша сөйлем құра.Көгөністер. Қандай көгөністерді	сөзде қандай да бір ретпен тізбектеліп орналасады. Кез келген дыбысты бірінен соң бірін жалғап, сөз жасай алмаймыз. Мысалы, мдоп, бұл – сөз емес. Ал «доп» десек, бұл – сөз. Ол – ойын құралы. **Артикуляциялық жаттығу жасау.** ***«Күрекше»*** – тілді жалпайтып шығарып, астыңғы ерінге тигізу керек. ***«Ине»*** – ауызды кең ашып, тілді алға қарай сүйірлей шығарып, 10–15 секунд ұстап тұру керек. ***«Төбешік»*** – жоғарғы тістерді төменгі тістерге тигізіп тұрып, ерінді түтікше етіп алғасозу. Осы күйде ерінді 5–10 секунд ұстап тұру керек. ***«Түтікше»*** – тілді ауыздан	айтуға,сөз тіркестерін дұрыс қолдануға үйрету. Сөздік ойын: «Мен бастаймын, сен қошта». Тәрбиеші апта күндерін қайталауды ұсынады.Апта күндері. Дыбыстық жаттығу (айнамен орындалады). Ә-ә-ә – әже Ә-ә-ә – әке І-і-і- ің-ің – сің-лі. Тақпақ жаттау. Тәрбиеші отбасы мүшелерінқайталап тақпақты бірге қимылмен жасап, жаттауды ұсынады. Жұмыс дәптерімен жұмыс.Суретті сипатта. Отбасы мүшелері не істейді? Өз отбасың туралы әңгіме құра. Мақал-мәтелдерді жаттап ал. **3.Математика** Қуыршақтар қонақта. **«Бір – көп» ойыны** Қимылды мөлшермен сәйкестендіру, зейінді дамыту. Егер зат біреу ғана	– Балалар, суреттен нені көріп тұрсыңдар? – Мысық қалай дыбыстайды? – Ол нені жақсы көреді? – Бүгін «Мақтақыз бен мысық» атты қазақ халық ертегісімен танысамыз. Ертегі – әдеби жанрдың бір түрі екенін естеріне түсіру. Ертегінің әңгімеден айырмашылығы – ертегіні ойдан, қиялдан құрастырады. Ертегіні оқып беріп, мазмұнын ашу . ***Ертегі мазмұны бойынша сұрақтар:*** – Ертегі не туралы? – Мақтақыз не тауып алды? – Мақтақыз мысықты қалай жазалады? – Мысық қатық іздеп жүргенде нелерге кездеседі? – Мысық құйрығын қалай қайтарып алды? **Сергіту сәті:** Біз балдырған баламыз, Дос құшағын елге ашқан.

	біздің көмекшілеріміз. Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **Телефон дидактикалық ойыны**. *Ойын шарты:* балалар, бір-бірінің құлағына сыбырлау арқылы айтылған сөзді басқа балаға жеткізеді. Егер ойын барысында сөзді кімде-кім дұрыс естімей қате естіп, сөзді шатастырып алса, «айыбын» төлейді. «Сұрақ-жауап» әдісі арқылы қайталау. Қандай дыбыстар болады? Дауысты дыбысты қандай түспен белгілейміз? Дауыссыз дыбыстар қаншаға бөлінеді? Дауыссыз дыбыстарды қандай түспен белгілейміз? Сөздерді буынға қалай бөлеміз?Буынды қалай белгілейміз?	білесің? Артығын тап? (Қызанақ, сәбіз, алма, пияз) *қима суреттерден көрсету.* Сурет бойынша сөйлем құра.Жемістер. Қандай жемістерді білесің? Артығын тап? (Алма, өрік, алмұрт, құлынай). Жемістер туралы жұмбақтар айтыңдар? Сурет бойынша сөйлем құра.Жидектер. Қандай жидектерді білесің? Аудармасын тап? ягоды – ... (жидектер), смородина – ... (қарақат), клубника – ... (құлпынай), малина – ... (таңқурай). Сурет бойынша сөйлем құра.Ойын соңында ұпайларын санап жеңімпазды анықтайды. **3.Математика негіздері** 5 саны мен цифры. Көрнекілік арқылы сандардың пайда болуымен,цифрмен таныстыру.Қанша?	жалпайтып шығарып, тілдің екі шетін көтеріп, түтікшемен үрлегендей үрлеу. ***«Берілген дыбысқа сөз ойлап айт» дидактикалық жаттығуы*** Мысалы айтылатын сөздер: *алма, алақан, алмұрт,ананас, алша, автобус, акула, алжапқыш, Асқар, Айжан, Асылбек, аспан, ақ, арғымақ, ақыл, алпауыт, апта, асқазан, арыстан, арқан, алқап, алтын т.б.*Ойын соңында көп фишка жинаған жеңімпаз анықталады. **Сөздермен жұмыс.** **1-тапсырма** ***«Сөздерді өлшеуді білеміз» дидактикалық***	болатын болса, қолды бір рет шапалақтайды. Егер зат көп болатын болса, көп рет шапалақтайды. Адамда неше бас бар? Теңізде неше балық бар? Алашатта неше жолақ бар? Иттің құйрығы нешеу? Өзеннің түбінде неше түйір құм бар? Аспанда неше жұлдыз бар? Ағашта неше жапырақ бар? Гүлдің неше сабағы бар? **«Қай цифр жоқ» ойыны** Цифрларды тану, зейіндерін дамыту. Таныс сандардан сандар қатары құрастырылады. Балалар көзін жұмған кезде (түн) бір сан алынып тасталады. Содан соң балалар сандар қатарына қарап, жетпей тұрған санды	Тілегіміз тыныштық, Ашық болсын көк аспан! Мықты болсын іргеміз, Бәріміз де біргеміз. **Дәптермен жұмыс:** Суреттер бойынша ертегі жүйесін сақтап баянда. Мысық не істеді? Мақтақыз неге ашуланды? Досыңмен кейіпкерлердің диалогін құр. Жұмбақты шеш. Тонын киіп туған, Жалап бетін жуған. *(Мысық)* Ертегіні қуыршақ театры арқылы сахналау. Сиқырлы қоржыннан алған ертегі кейіпкерлерінің суреті бойынша рөлдерге бөлінеді. Қалған балалар көрермен болады. Сахналау аяқталғанда көрермендерге қарап, иіледі. Көрермендер қол шапалақтайды. **2. Сауат ашу негіздері** Дыбыс және сөз. Сөздерді дыбыстық талдау:сөздегі дыбыс тардың ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау.

	Дыбыстармен жұмыс. ***«Дұрыс көрсет» дидактикалық жаттығуы*** Балалар мен сендерге сөздер айтамын ал сендер сөз үш дыбыстан тұрса, үш цифрын, егер сөз екі дыбыстан тұрса, екі цифрын көтересіңдер. Мысалы: *тай, май, су, бор, қол, бу, жақ, тақ, ақ, қар, лақ, ту, көл, ал, бал, жал, ол, ит, құс, он, сан, ар, бір, тұр, іл, ыр, ор, көр, із, көз, төз, мұз, шөп, көк, ұлу, сүт, үкі, би, қи, ұр, қал, бау, ау, уақ, ай* т.б. ***«Кім алғыр» дидактикалық ойыны*** Балалар, алдарыңда көк түсті төртбұрыш, дөңгелек, үшбұрыш бар. Мен сендерге дауыссыз дыбыстарды айтамын, сендер дыбыс қатаң болса, көк төртбұрышты, ұяң болса, көк дөңгелекті, үнді болса, көк үшбұрыштыкөтересіңде	Нешінші? сұрақтарын ажырату,оларға дұрыс жауап беру. **Ойын жағдаяты.** Әлия мен Сырым ертегі кейіпкерлерін шақыруды ұсынады. Тәрбиеші алдымен 4 әртүрлі ертегі кейіпкерлерін шығарып, рет-ретімен санауды ұсынады. Одан кейін бір кейіпкердің жүгіріп келгенін хабарлайды. «Енді кейіпкерлер нешеу болды?» деген сұрақ қойылады. (Бес). Қалай кейіпкерлер саны 5-еу болды? (5 дегеніміз – 4және 1). **Дәптермен жұмыс** Тәрбиеші 1-тапсырмада моншақтарды санауды ұсынады. Төменнен сонша моншақты бастырып сызуды сұрайды. Тағы біреуін бастырып сызса, нешеу болады? – Қанша моншақ болды? (Бесеу) **5 цифрасымен танысу.** Үстелдегі карточкалар немесе дәптердегі	***жаттығуы*** Тәрбиеші балаларға әртүрлі сөздер айтады, балалар сөздің ұзын немесе қысқа екенін анықтайды. Алақанды бір-біріне жақындату арқылы сөздерді өлшеуге болатынды ғын айтады. Егер қысқа сөз болса, онда екі алақанды бір-біріне жақын, ал ұзын сөз болса, онда екі алақанды бір-бірінен алшақ ұстайды. Мысалға айтылатын сөздер: *көз, бағдаршам, лақ, жолбарыс, бақа, тасбақа, доп, секіртпе.* **2-тапсырма** ***«Бір сөзбен айт» дидактикалық жаттығуы***	айтады. Геометриялық фигуралармен, кез келген заттармен осыған ұқсас ойын ұйымдастыруға болады. **«Домалайды – домаламайды»** Заттың пішінін анықтау. Пішіндердің қасиеті. Егер аталған зат домаласа, қол шапалақтайды, егер домаламаса, аяғын топылдатады. Мысалы,қарбыз, текше, кітап, дөңгелек, қарындаш, сәбіз, банка, жапырақ, апельсин, үйшік, доп, ... **4. Музыка** Күзгі жаңбыр. Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Көңілді балалар» литва халық	**Дыбыстың не екенін білесің бе?** Дыбыстарға құлақты түресің бе?Бұлақтың сылдырын, қоңыраудың сыңғырын,Күннің күркірін, жаңбырдың тырсылын, Адамдардың дауысын, көліктердің дыбысын, Құстардың салған әнін де, естігеннің бәрін де«Дыбыстар» деп атаймыз.Өлең жолда рында кездесетін дыбыстарды айтып көрейікші. **Дәптермен жұмыс** Өленді тыңда. Заттар мен табиғат құбылыстарының дыбыстарын ата. Жасанды дыбыс шығаратын затты қорша.Балалардың жауаптарын тыңдайды. Балалар өлең жолдарындағы кездесетін заттардың, табиғат құбылыстары ның дыбыстарын ажыратып айтады.

	р Мысалы: б, в, г, ғ, д, ж, з, й, к, қ, л, м, н, ң, п, р, с, т, h, ф, х, ц, ч, ш, у. Дәптермен жұмыс. Суретке қара. Үш дыбыстан тұратын сөздерді ата. (Мая, тай, лақ, құс, шөп, әже, тал, нар, ала.) Дыбыстық талдау жаса. **3.Музыка** Күзгі жаңбыр. Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен,оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Көңілді балалар» литва халық әуені Балалар музыканы тыңдайды, көңілді ырғақпен тізені жоғары көтеріп секіреді, серіппе жасайды, шапалақтайды, аяқ топылдатады. ***Музыка тыңдау:*** «Жаңбыр шақыру» (Д. Ботбаев). ***Ән айту:*** «Жау, жау, жаңбыр» (К. Дүйсекеев)	жазбалар арасынан 5 цифрын табады. Тәрбиеші 5 санымен цифры туралы өлеңдер оқиды. Басбармағым – әкем, Балаң үйрек – шешем, Ортақ тірек – ағам, Шылдыр шүмек апам, Кішкентай бөбек – мен. Бір үйде біз нешеуміз? Бірү йде біз бесеуміз. Тәрбиеші тақтада, ал балалар үстелде 5 моншақтан дөңгелектер құрастырады **4.Шығармашылық іс-әрекет** Қаз балапанымен. Тірі табиғат заттары ның бейнелерін күрделі емес қимылдар мен қалыптар арқылы беру. Жұмбақтар шешу. Қонаққа үй құстарының ауласына барамыз. –Балалар, үй құстарын атаңдар? – Оларды неге үй құстары деп атаймыз? – Оларға адамдар қалай қамқорлық жасайды? **«Кім қалай**	Мен сендерге заттардың атын білдіретін сөздерді айтамын, ал сендер сол сөздердің ортақ атауын айтасыңдар. Мысалы: Қазан, кесе, шанышқы. Бұлар *нелер?* Ыдыстар. Мысалға айтылатын сөздер: *керует, үстел, орындық; алма, алмұрт, шие, жүзім; сәбіз, пияз, картоп, қызанақ; көйлек, шалбар, тон; бәйшешек, қызғалдақ, раушан; нан, сүт, май, шұжық; сиыр, қой, ит, жылқы; арыстан , қасқыр, түлкі; шырша, қайың, терек.***3-тапсырма** **«Кері атауын ата» дидактикалық**	әуені. Балалар музыканы тыңдайды, көңілді ырғақпен тізені жоғары көтеріпсекіреді, серіппе жасайды, шапалақтайды, аяқ топылдатады. ***Музыка тыңдау:*** «Жаңбыр шақыру» (Д. Ботбаев) ***Ән айту:*** «Жау, жау, жаңбыр» (К. Дүйсекеев) Күркіреді күн, күн, Терезелер шың, шың, Жауды жаңбыр төк-төк, Шелек-шелек көп, көп Жон арқаңды тос, тос, Күнбағыс, тез өс, өс. Үйренген «Күзгі әуен» әнін (А. Досмағанбет) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу.***Билер:*** «Көңілді қолшатырлар биі» ***Ойындар, хороводтар:*** «Күн мен жаңбыр»	Сонымен қатар табиғи емес жасанды дыбыстар бар, олар – адам қолынан жасалған әртүрлі заттар арқылы шығатын дыбыстар. Тәрбиеші тақтаға әртүрлі суреттер іліп, балаларға көрсетеді. Бұл жерден неніңдыбыстары шығуы мүмкін екенін балалардан сұрайды. Асхана (*балалар асханада неніңдыбысы естілуі мүмкін екенін айтады: миксер, блендр, газдың, шәйнек*), жуынатын бөлменің суреті (*балалар жуынатын бөлмеден ненің дыбысы естілуі мүмкін екенін айтады:су, себезгі*), зауыт, фабрика, зауыт суреттері (*мотордың гүрілі естілуі мүмкін екенін айтады*), көшенің суреті (*түрлі көліктердің дыбысы естілетінін айтады*). ***«Сөз ойла, тез ойла» дидактикалық жаттығуы.*** Шарты: педагог

	Күркіреді күн, күн, Терезелер шың, шың, Жауды жаңбыр төк-төк, Шелек-шелек көп, көп Жон арқаңды тос, тос, Күнбағыс, тез өс, өс. Үйренген «Күзгі әуен» әнін (А. Досмағанбет) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу.***Билер:*** «Көңілді қолшатырлар биі» ***Ойындар, хороводтар:*** **«**Күн мен жаңбыр» **4.Дене шынықтыру** Акробат болғым келеді. Жалпы дамытушы жаттығулар.Негізгі қимылдар.Секіру. Денсаулық ойын тренингі Тізбекте бір-бірден жүру, кәдімгі жүріс және аяқты айқастырып жүру. Жартылай отырып, толық отырып жүру.Теріс қарап жүру: қолды сәйкес амлитудада ұстап, 4 метр жерге дейін жүру.Жүрудің түрлерін орындайды. Әртүрлі жүріс түрлерін орындайды. Төрт тізбекке тұру.Таспамен	**дыбыстайды?» дидактикалық ойыны.** Қаздың жұмыртқасының пайдасы туралы айтады. Оның дене бөліктерін көрсетеді. Үй құстарына адамдар ежелден қамқорлық жасап, үй құсы ретінде ұстайды. Бүгін сендер үй құсы – қазды балапанымен жапсырасыңдар. Үлестірмелі материалдағы қаздардың суретіне назар аудару. Қаздардың дене бөліктерін қиып аламыз. Балалар назарын объектілердің көлеміне (яғни қаз үлкен, балапан кіші) аударту. Үлгіде көрсетілген жолақтағы геометриялық пішіндерді қию. Түс сәйкестігін, геометриялық пішіндердің көлемін ескере отырып қию: - басын кіші көлемдегі 1 үшбұрышты пішінді қию; - мойнын 2 шаршы және кіші көлемдегі	**жаттығуы** Мен сендерге қандай да бір сөз айтамын сендер сол сөздің кері мағынасын айтасыңдар. Мысалы: ыстық-суық; кішкентай-үлкен; ақ-қара; қатты-жұмсақ; биік-аласа; ауыр- жеңіл; ұзын-қысқа; ашулы-көңілді; жас-кәрі; ашты-тәтті, мықты-әлсіз, көп-аз, жалпақ- жіңішке. Дәптермен жұмыс. **2. Математика негіздері** 5-ке дейін санаймыз. **Ойын жаттығулары** Цифрды,санды және санның нүктелер түріндегі моделін сәйкестендіру Тәрбиеші балаларға әрүстелге текшені таратып береді, оныңәр қырларында		балаларды үш топқа бөліп, 1-топқа екі дыбыстан, 2-топқа үш дыбыстан, 3-топқа үш дыбыстан көп дыбыстан құралған сөздер ойлап айтуға тапсырма береді. **1-топ:** *ет, ұн, ал, мә, от, ки, ми, қи, ой,өр, үр,аң, ат, ши т.б.* **2-топ:** *бал, қал, сал, бар, жар, мөр, көр,кел, қой, ала, қар, тор, бор, тар, көк, теп, сеп, жат, кет, қап, шие, сыз, қыз т.б.* **3-топ:** *қара, тара, жара, сары, қора, қылыш, сағыз, алма, қалма, өрік, бөрік, түйе, сиыр, қала, дала, бала т.б.* ***«Бірінші дыбысты қайтала» дидактикалық ойыны (доппен).*** Мысалы: *аааалма(а), ттттиін(т)* **3. Қоршаған ортамен таныстыру** Үлкенге құрмет,кішіге ізет. Ата-ана еңбегін түсіну,адамдардың

	орындалатан жалпы дамыту жаттығу лары. Арқаларын бүкпей, төмен иіледі, алдыға тура қарайды.Негізгі қимыл-қозғалыстарды орындату (1-2 – топтық әдіс, 3 – толассыз әдіс): **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Қарлығаш» «Қарлығаш, қарлығаш, қарлығаш – біздің үйге ұшып кел!» деген бұйрық бойынша «ұяларына келіп қонады». «Теңіз жағасында» релаксациясы.	1үшбұрышты пішінді қию; - кеудесін 1кіші - үшбұрыш және 2 үлкен - үшбұрыш пішіндерді қию. Дайын қиылған - геометриялық пішіндерді үлгіні назарға ала отырып жапсыру. **«Қаз және балапандар» қимылы аз ойын.** Бір бала қаз болып алдында жүреді, қалғандары балапандар қаз қайда жүрсе балапандар соңынан ереді. Ойынды 2 рет ойнайды.	бірден-беске дейін нүктелер болады. Тәрбиешінің текше және заттық суреттері бірдей. 1– 5 зат бейнеленген кез келген суреттерді көрсетіп текшенің қажетті тұсын және кесетін материалдан жасалған карточкада цифрды көрсетуді сұрайды. Жұмысты топпен орындайды. Нүктелерден құрылған санның моделін және қажетті цифрды көрсетіп, текшемен жұмыс жасайды. **Санақ материалымен жұмыс.** Санауға арналған материалды таратып, кері тапсырманы орындауға – модель және цифр бойынша заттардың қажетті санын жасауға болады. **Тапсырма** Сана. Тиісті сандықоршап		еңбектеріндегі өзара байланыстарды байқау. Үлкенге де сіз, Кішіге де сіз, Барлығына бас иіп, Сәлем бердік біз. Бірін-бірі сыйлау,бір-бірін тыңдау,өз ойын нақты жеткізу,белсенді қатысу.Әдеп туралы әңгіме.Әке-асқар тау,Ана-аққан бұлақ,бала – бауырындағы құрақ. Аспанымыз ашық болсын!Өміріміз күлкіге толсын.Еніміз сау, отбасымыз аман болсын! Әр күніміз жарық болсын!Еліміз тыныш болсын!**Не істеуге болмайды? ойыны**. Үлкендердің алдынан кесіп өтуге болмайды. Кішкене баланы жылатуға болмайды. Құстарды атуға болмайды.Қыз баланы ренжітуге болмайды. Сабақтан кешігуге болмайды.**Не істеу керек?ойыны.** **4. Дене шынықтыру** Бізбен бірге және бізден

			сыз. Алдыментапсырман ы талқылайды. Қанша қарындаш бейнеленген? (Бес.) 5 цифрды тауып, бояйды. Жұмысты өз бетінше орындайды. **Тапсырма**. Әр паровоздакөрсетілген сан қанша болса,сонша вагон болатындай толықтырып суретін салу. Балалар санды атайды, санайды, қанша вагон жоқ екенін айтады. Суретін салады. Жұмысты жеке орындайды. «Математикалық жазулар» дәптерімен жұмыс. **3.Көркем әдебиет** Арыстан мен тышқан. Әдеби кейіпкердің белгілі бір әрекетін өзінің қалай қабылда ғаны туралы айту, кейіпкерлердің жасырын әрекетін		артық орында. Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар.Секіру. Тізбекке бір-бірден тұрғызып, кәдімгі жүріс түрін орындатады.Орташа қарқынмен тізелерін жоғары көтертіп жүгірту. Жеңіл, ырғақпен жүреді. Дене бітімдерін, бастарын түзу ұстайды.Теріс қарап жүру: қолды сәйкес амлитудада ұстап, 3 метрге дейін жүру. **Жұппен ЖДЖ «Жұп фигура» ойын-жаттығуы.** Негізгі қимыл-қозғалыстарды орындату: **Ойын: «Орындарыңды ауыстырыңдар». (6 рет).** Зал ортасына арқан төсейді, осылайша зал екіге бөлінеді. Әр команда залдың екі шетінде тұрады. «Қаш!» деген белгі бойынша өз алаңдарынан қарама-қарсы алаңға шашырап жүгіреді. Ойыншылары толық екінші алаңға өткен команда жеңімпаз атанады. «Мейірімділік деген не?» ойын-тренингі Әрқайсысымыздың

			түсіну. Бүгін біз «Арыстан мен тышқан» атты қазақ халық ертегісімен танысамыз. Ертегі – әдеби жанрдың бір түрі екенін түсіндіру. Ертегінің әңгімеден айырмашылығы – ертегіні ойдан, қиялдан шығарады. Балаларға ертегіні оқып береді. Ертегі мазмұны бойынша сұрақтар: – Ертегі қалай аталады? – Ертегіде қандай кейіпкерлер кездесті? – Тышқанды арыстан қалай ұстап алды? – Тышқан арыстанға не деді? – Арыстан тышқанның уәдесіне неге күлді? – Арыстан тұзаққа қалай түсті? – Арыстанның		жүрегіміз мейірімге толы. Бір-бірімізге қарап, жылы сөздер айтайық.Күлкі сыйла ойын-жаттығуы.

			даусын естіген тышқан қандай көмек жасады? – Арыстан тышқанның көмегіне неге ұялды? Қалай ойлайсың? – Сергіту сәті Орманға біз барамыз, Ағаштарды аралап, Арыстан болып ақырып, Тышқанша біз жүреміз. **Дәптермен жұмыс:** 1. Суреттерді қара. Арыстан тышқанға не айтты? Тышқан арыстанға қалай көмектесті? Тышқанның тапқырлығы туралы өз ойыңды айт. Досыңмен диалог құр. 2. Суретте қандай аң жасырынып тұрғанын тап. ***Жұмбақ ойын: «Айна».*** Педагог бір		

			кейіпкердің қимылын, көңіл күйін көрсетеді. Балалар педагог салған кейіпкердің көңіл күйін қайталайды. Қандай кейіпкер екенін табады. **4. Дене шынықтыру** Ақылдылар . Жалпы дамытушы жаттығулар.Негізгі қимылдар.Секіру. **«Мен өте жақсымын» ойын-жаттығуы.** Алдымен «Мен» дегенді сыбырлап, одан кейін «өте» дегенді, одан кейін «жақсымын» дегенді сыбырлап айту қажет. Соңында «Мен өте жақсымын!» сөйлемді толық айтады. **«Кім зейінді?»** ойын-жаттығуы.Сапқа тұруды қыздар мен ұлдар бөлек орындайды.Сызық алдына екі тізбекке тұрады.Негізгі қимыл-қозғалыстарды		

			орындату. Саусақ гимнастикасы.Біздің топтың қыздары мен ұлдары бір-бірімен тату – саусақтарын бір-бірімен айқастырады. Шынашақтар дос боладышынашақтарын әрі-бері қозғайды. 1, 2, 3, 4, 5 – қайтадан бастап сана. (Шынашақтан бастап әрбір саусақты бір-біріне тигізеді). 1, 2, 3, 4, 5 – біз санап болдық (қолдарын төмен түсіріп, білезіктерін сілкілейді).		
Серуенге дайындық	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын материалдарын таңдау; балалармен жеке әңгімелер. Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, балалармен спорттық - ойын жабдықтары мен спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды жүйелі түрде киіндіру (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)				
Серуен	Жолаушылар көлігін бақылау Мақсаты: автомобильдің мәні мен функцияларын түсінуге үйрету; машина (металл, шыны) жасалған	Аула тазалаушының жұмысын бақылау Мақсаты: тазалаушының жұмысын бақылауды жалғастыру; сөздік қорын байыту	Шетен ағашын бақылау Мақсаты: балаларды шетен ағашымен таныстыруды жалғастыру.	Бағдаршамды бақылау Мақсаты: бағдаршамның жұмысы және түс сигналдарының мақсаты туралы білімді бекіту. Еңбек қызметі:	Бақшада ересек адамның жұмысын бақылау Мақсаты: танымдық белсенділікті жандандыру; бақылауларға тұрақты қызығушылықты сақтау;

	материалды анықтау қабілетін бекіту. Еңбек қызметі: аулада бұтақтар мен тастардан тазарту Мақсаты: еңбекқорлық пен ұжымдық жұмыс істей білуге тәрбиелеу. Қимылды ойындар: «Біз жүргізуші», «Жұмсақ жапырақтар». Мақсаты: тәрбиешінің командасын мұқият тыңдауға үйрету; зейінді дамыту. Жеке жұмыс: бумда жүру және екі аяқпен секіру Мақсаты: тепе-теңдік сезімін және биіктіктен секіру қабілетін дамыту. Шығарылатын материалмен ойындар	арқылы сөйлеуді дамытуға ықпал ету; тазалаушының жұмысына қызығушылық пен құрметке тәрбиелеу; табиғатқа деген сүйіспеншілікті, қоршаған ортаға ұқыпты және қамқорлықпен қарауды ояту. Еңбек қызметі: аулада гүл тұқымдарын жинау. Мақсаты: тұқымдарды қағаз пакеттерге мұқият жинауды үйрету. «Жаттығудағы өрт сөндірушілер» қимылды ойыны Мақсаты: арқан мен гимнастикалық қабырғаға оңай және жылдам өрмелеуді	Еңбек қызметі: күзгі қолөнер үшін терек, тау күлі, тал жапырақтарын жинау. Мақсаты: әр түрлі ағаштардың жапырақтарын мұқият жинауға және ажыратуға үйрету. Қимылды ойындар: «Кезкұйрық пен тауық», «Келесі кім?». Мақсаты: бір-бірін ұстай отырып жүгіруді үйрету; тәрбиешінің сигналын тыңдау. Жеке жұмыс: қозғалыстарды дамыту Мақсаты: бір (оң, сол) аяқпен секіруді үйрету. Шығарылатын	ағаштардың сынған бұтақтарын кесу қайшыларымен алып тастау. Мақсаты: адам өсімдіктерге қыста дайындалуға көмектесуі керек деген білімді бекіту. «Бағдаршам» ашық ойыны Мақсаты: бағдаршамның мәні туралы білімді бекіту. Жеке жұмыс: қозғалыстарды дамыту Мақсаты: бум серуендеу кезінде тепе-теңдік дағдыларын бекіту. Шығарылатын материалмен ойындар	егін жинауға белсенді қатысуға шақыру. Еңбек қызметі: өсімдік жапырақтарын жинау және кептіру (аппликация, қысқы букет, гербарий үшін). Мақсаты: табандылыққа, экологиялық мәдениетке тәрбиелеу. «Оттық» қимылды ойыны Мақсаты: тәрбиешінің сигналы бойынша қозғалу қабілетін бекіту; ойын ережелерін сақтау. Жеке жұмыс: қозғалыстарды дамыту Мақсаты: допты еденге екі қолмен соғу қабілетін бекіту. Шығарылатын материалмен ойындар

		үйрету. Жеке жұмыс: доппен жаттығу Мақсаты: доппен жаттығулар жасауды жалғастыру; жүгіру жылдамдығын дамыту. Шығарылатын материалмен ойындар	материалмен ойындар		
Серуен нен оралу	Жуыну, шешіну, киіну кезінде дағдыларды қалыптастыруды жалғастыру. Жуыну тәсілдерінде жаттығуды жалғастыру: жеңдерді орау, қолды сабынмен сабындау, сумен жуғаннан кейін қолды жұдырықта сығымдау. Дербес ойын іс-әрекеті				
Балалар дың дербес іс-әрекеті	«Атаммен балық аулау» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: ойынға арналған орынды ұйымдастыру қабілетін қалыптастыру. С. Михалковтың «Степа ағай» әңгімесін оқу	«Менің көршілерім» коммуникативті ойыны Мақсаты: зейінді дамыту, логикалық ойлау, өзіне қатысты оң және сол жақтарын дұрыс атай білу	«Пикниктегі отбасы» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: балалардың ойын қиялын жетілдіру және кеңейту. «Үлпек» ойын жаттығуы Мақсаты: игі істер	Коммуникативті ойын «Отбасындағы ең үлкені (кішісі) кім?» Мақсаты: отбасындағы қарым-қатынас туралы балалардың білімін өзектендіру	Т. Ағыбаловтың «Отбасында не қымбат болуы мүмкін?» Мазмұны бойынша оқу және әңгімелесу Мақсаты: отбасы мүшелеріне деген сүйіспеншілік пен құрметке тәрбиелеу

			жасауға үйрету		
Балалар мен жеке жұмыс	Танымдық және зияткерлік дағдылар «Біз сиқыршымыз» ойын жаттығуы Мақсаты: 5-ке дейін санауды бекіту; логикалық есептерді, әзіл есепті шешу	Шығармашылық дағдылар, зерттеу қызметі «Түр сызық» ойын жаттығуы Мақсаты: дұрыс бояуды үйрету	Әлеуметтік-эмоционалды дағдылар Ойын жаттығуы «Үйшікте кім тұрады?» Мақсаты: белгілі бір дыбысы бар сөздерді таңдау	Коммуникативті дағдылар «Сөйлемді аяқта» дидактикалық ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту, сөздерді тектес және санмен дұрыс атай білу қарым-қатынас дағдылары	Коммуникативті дағдылар «Дыбысқа еліктеу» дидактикалық ойыны Мақсаты: жеке дыбыстардың айтылуын бекіту: Маша, Алеша, Миша, Ева
Балалар дың үйге қайтуы	«Балалардағы психоэмоционалды шиеленісті жеңілдетуге көмектесетін ойындар» ата-аналармен тренинг (WhatsApp мессенджері) Мақсаты: мектеп жасына дейінгі балалардағы психоэмоционалды шиеленісті жеңілдету әдістерін қолдану саласындағы ата-аналардың құзыреттілігін арттыру. Шығармашылық байқауға қатысу. Мақсаты: педагогтердің, тәрбиеленушілердің және олардың ата-аналарының шығармашылық әлеуетін жандандыру				

ТӘРБИЕ-БІЛІМ БЕРУ ҮДЕРІСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Топ: мектепалды даярлық

Балалардың жасы: 5 жас

Жоспар қай кезеңге жасалды: 23.10–27.10

Күн тәртібі	Дүйсенбі 23.10	Сейсенбі 24.10		Бейсенбі 26.10	Жұма 27.10
Балаларды қабылдау	Күзгі маусым туралы әңгіме «Күз қызыл түлкі аллеяда серуенде» Мақсаты: күзгі жыл мезгілі туралы түсінікті кеңейту	Психогимнастика (пластикалық этюд) Бейнелі жаңа түр беру		«Жапырақ түсуі» өлеңін үйрену	Психогимнастика (пластикалық этюд) Бейнелі жаңа түр беру

Ата-аналармен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен баланың денсаулығы, үй режимі, тәрбие, даму және оның жетістіктері туралы әңгімелер; кеңес беру. Ата-аналармен балалардың қыңырлығы, баланы ашумен күресуге қалай үйрету туралы жеке әңгімелер				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптар қарау және басқалар)	«Қораптар» дидактикалық ойыны Мақсаты: пәндерді түсі бойынша көзбен байланыстыру қабілетін дамыту (математика+ шығармашылық). Құрылыс материалдары бар ойындар «Қандай ғимарат қирады?» Мақсаты: зейінді, логикалық ойлауды, геометриялық фигураларды тану және атау қабілетін дамыту (құрылыс + математика). «Пошташы» қимылды ойыны Мақсаты: бір-бірімен байланыса білу; ұжымда достық қарым-қатынасты тәрбиелеу (қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту)	Дидактикалық ойын «Сол қолда не бар, оң қолда не бар?» Мақсаты: бағдарды бағыттар бойынша, қағазға, көрнекі зейінге, визуалды жадқа (математика + сөйлеуді дамыту) бекіту. «Зоологиялық лото» үстел-баспа ойындары Мақсаты: жануарлардың аттарын игеру, зейін мен есте сақтау қабілетін дамыту (қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту). «Тап және айнал» ашық ойыны Мақсаты: балаларды көлемді немесе жазық түрдегі затты есту арқылы анықтауға және жадында		Дидактикалық ойын «Білемін-білмеймін» Мақсаты: балалардың назарын өз дағдыларына және денесінің физикалық мүмкіндіктеріне аудару; өзін-өзі бағалауға тәрбиелеу (қоршаған әлеммен танысу + дене шынықтыру). «Іздеу және табу» үстел үсті ойындары Мақсаты: жылдың жекелеген уақыттарына тән белгілерді ажырата білуге машықтану (сыртқы әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту)	«Баспасөз конференциясы» дидактикалық ойыны Мақсаты: тиімді қарым-қатынас дағдыларын дамыту; қарым-қатынас жасауға, басқа балалармен байланысқа түсуге деген ұмтылысты тәрбиелеу; балаларды берілген тақырыпқа түрлі сұрақтар қоюға үйрету, әңгімелесуді қолдау (қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту). «Пазлы» тақта-баспа ойындары Мақсаты: зейінді, табандылықты дамыту (қоршаған әлеммен танысу + математика)

		қалпына келтіруге үйрету (қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту)			
Ертеңгілік жаттығу	Ертеңгілік жаттығулар				
Ұйымдасты рылған іс-әрекетке дайындық	«Жемістер мен көкөністер» дидактикалық ойыны Мақсаты: белгілері бойынша жіктей білу, көкөністер мен жемістердің адам өміріндегі маңыздылығын үш тілде түсіндіре білу	«Әңгіме құрастыру» дидактикалық ойыны Мақсаты: оқиғаларды ретке келтіруге және әңгіме құруға үйрету		«Трафарет бойынша жүргіз» ойын жаттығуы Мақсаты: трафаретпен жұмыс істей білу, қарындашпен жұмыс істеудің технологиялық дағдысын бекіту	«Сана» дидактикалық ойыны Мақсаты: дағдыларды бекіту және үш тілде сандық және реттік санауды анықтау
Ұйымдасты рылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен таныстыру** Табиғатқа қамқор бол. Адамдардың арасындағы өзара байланысты байқау.Орманға ойша серуен.Табиғат-ана әңгімесін оқу.Қорытындылау-жетекші сұрақтар.Табиғат дыбыстары видео көрсету. Отырғыз ағаш көктемде өлеңі. **Дидактикалық ойын: Табиғатқа қамқорлық керек ойыны,өйткені...** **2.Сауат ашу негіздері** Сөздерге талдау. Біз нені үйрендік? Дыбыстың сөздегі орны.	**1.Сөйлеуді дамыту** Күзгі жапырақтар. Сөйлемдердегі сөздерді:зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру. Балалар, қазір жылдың қай мезгілі?Күз мезгілі екенін қайдан білесіңдер?Күз мезгілінде неше ай бар? Қазір сендерге мен күз мезгілі туралы жұмбақ жасырамын. Жұмбақ. Иә,		**1. Сөйлеуді дамыту** Ойыншықтар мерекесі. Шығармашылықпен сөйлеу әрекеті.Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығару. Қуанамын менде,қуанасың сенде. Қуанайық достарым,арайлап атқан күнге!Бүгін ойыншықтар мерекесі.Бізге көп ойыншықтар қонаққа келіпті.Балалар ойыншық туралы өз ойларын айтады. **Ойыншықты сипатта ойыны.** Ойыншықтар деген сөзге сөйлем	**1. Көркем әдебиет** Әдептілік әлемі. Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен,қисынды қайталап айтып беру,диалогтік сөйлеудідамыту,кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру. ***Ойын жағдаяты***. Балаларға көңілді амандасуды ұсынады. Әдемі күліп, әркім өзінің атын айтып амандасыңдар. Өзін таныстырған бала ерекше амандасып, әртістерше басын иеді. Балалар қол шапалақтап,

	Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру,сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу.Сөздерді дыбыстық талдау:сөздегі дыбыстардың ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **«Қарама-қарсы сөзді тап» ойыны** сұйық – ... *(қою)*жуан – ... *(жіңішке)* кішкентай – ... *(үлкен)*ашық – ... *(жабық)* ақылды – ... *(ақымақ)*Өтілген тақырыптарды «Сұрақ-жауап» әдісі арқылы қайталау.Дыбыс деген не?Дыбыстар нешеге бөлінеді?Түрлерін ата.Дауысты дыбыстар қалай жасалады? **Артикуляциялық жаттығу жасау.*«Күрекше»*** – тілді жалпайтып шығарып, астыңғы ерінге тигізу керек. ***«Ине»*** – ауызды кең ашып, тілді алға қарай сүйірлей шығарып, 10–15 секунд ұстап тұрукерек. ***«Төбешік»*** – жоғарғы тістерді төменгі тістерге тигізіп тұрып, ерінді түтікше етіп алғасозу. Осы күйде ерінді 5–10 секунд ұстап тұру керек.	балалар, күз мезгілінде жапырақтар жерге түсіп, сары алтындай болып жарқырапжатады. Байқап қарасаңдар, жапырақтардың бәрі бірдей сары емес, қызғылт, қоңыр болып көрінеді. Тура бір даланы бояп тастаған тәрізді.Ақын Қ. Шаңғытбаев табиғат туралы көптеген өлеңдер жазған. Сол өлеңдерінің бірі – «Күзгі жапырақтар».Өлең шумағын зейін салып тыңдасаңдар, күзгі бақтың қандай керемет екенін сезінесіңдер. **Дидактикалық ой*ын: «Қай ағаштың жапырағы*?»** Ойын шарты: Әр жапырақтарды өзі өсетін ағаштарына апарып ілу. **2.Қазақ тілі** Мен және менің достарым.		құрастыру. **Ойыншықтар Айтысы әңгімесін оқу.**Ән айтып,би билейді. **2.Қазақ тілі** Ғажайып алаң.Қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтыру,байланыстырып сөйлеуді дамыту. Балаларға «Ғажайып алаң» ойынын ойнауға шақырады. Балалар барабанды айналдыра отырып, ұпай жинайды, сұрақтарға жауап береді, тапсырмаларды орындайды. **1-тапсырма**: Санамақты еске түсіру, отбасы мүшелерін атау.Атам, әжем, Әкем, шешем. Әпкем, сіңілім,Ағам, інім және мен. Бір үйде біз нешеуміз?Кел, санайық екеуміз. **2-тапсырма**: Отбасы туралы қандай мақал білесіңлер?Балалар мақалдарды естеріне түсіреді. Отан отбасынан басталады. Баланың бас ұстазы – ата-ана.Інісі бардың – тынысы бар, Ағасы бардың – жағасы бар..Аға әдепті болса, іні әдепті,Апа әдепті болса, сіңлі әдепті. **3- тапсырма:** Отбасымен түскен	құрметтейді. Балалар, амандасудың өзі де әдептілікке жататынын ұмытпайық. Балалар, «әдептілік» деген сөзді қалай түсінесіңдер? «Әдептілік» деп үлкенді сыйлау, кішіге қамқор болу, тазалықты сүю, достарын ренжітпей ойнау, қиын кезде көмектесуді айтамыз. Бүгін біз ақын Ермек Өтетілеуұлының «Әдептілік әлемі» өлеңімен танысамыз. Өлең – әдеби жанрдың бір түрі екенін еске түсіру. ***Дидактикалық ойын: «Не істеу керек?»*** Ойын шарты: Сұрақтарға жауап алу арқылы балаларды әдептілікке жетелеу. – Үлкен кісіні ... керек. – Үлкендердің ... алу керек. – Кішілерге ... керек. – Ойыншықтарды ... керек. **2. Сауат ашу негіздері** Біз нені үйрендік,нені білдік? **Дыбыстармен жұмыс**. **«Тиісті түсті көрсет» дидактикалық ойыны.**

	«Түтікше» – тілді ауыздан жалпайтып шығарып, тілдің екі шетін көтеріп, түтікшемен үрлегендей үрлеу. ***«Сөзге сөз қос» дидактикалық ойыны*** Балалар, мен сендерге сөз айтып, сурет көрсетемін, сендер сол сөзге дауысты дыбыстан басталатын сөз қосуларың керек. *Мысалы: қызыл ... (алма), ыстық ... (от), әдемі ... (әтеш), темір ... (ыдыс), қабаған ...(ит), жаңа ... (өшіргіш), тәтті ... (алмұрт), жылы ... (етік), гүрілдеген ... (экскаватор), дәмді... (ірімшік) т.б. «Жуан дауысты дыбысты тап» дидактикалық жаттығуы.* ***Қай дыбыс қайталанды? дыбыстық жаттығуы*** Балалар, мен сендерге сөздер айтамын, сендер жуан дауысты дыбыстан басталған сөзді естісеңдер, бір рет шапалақ ұрыңдар.Мысалы: *алма, гүл, ұлу, жүзім, қатық, апорт, от, пима, Ұлбала, қайшы, ұл, ыдыс, оқтау, аққу, әтеш, тауық, Ұлжан,*	Қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтыру,байланысты рып сөйлеуді дамыту. **Сөздік ойын: «Мен бастаймын, сен қошта»** Балалар әр дұрыс жауап үшін фишкадан алады, ойын соңында фишкалар саналып, жеңімпаз анықталады. Демонстрациялық материалдармен жұмыс. Суретпен жұмыс.Сұрақтар қою.Мынау не? Бұл – балабақша.Балалар қайда келді?Балалар балабақшаға келді.Балалар не істеп жүр?Балабақша ауласында ойнап жүр.Саған балабақшада көңілді ме? Иә, балабақшада көңілді. Балабақшада балалар көп. Олар бір-бірімен дос.Дос, дос-ы-ң, се-н-і-ң до-сың. Ме-н-і-ң до-сым.*Айнаны алып, дыбыстық*		суреттер, фотоальбоммен жұмыс. Балалар өздеріне таныс сөздерді атайды және сөздерден сөйлем құрайды.Мынау – менің отбасым. Мынау – ата. Атамның атыАтам теледидар көреді. Мынау – менің әжем. Әжемнің аты.Әжем ән айтады.Мынау – менің әкем. Әкемнің аты.Әкем ойыншық берді.Мынау – менің анам. Анамның аты.Анам тамақ пісіреді. Біз тату тұрамыз. **4-тапсырма:** Диалог құру. Сұрақтарға жауап беру.Балалар бір-біріне сұрақтар қояды. **3. Математика негіздері** Біз нені үйрендік? **Дидактикалық ойын:Неше зат жасырынған?** Ойынның мақсаты: 6-ның көлемінде есептік санауды дамыту, 6 санының құрамы туралы Суретпен жұмыс.Оларда 6 зат бейнеленген,бірақ олардың кейбіреуі қағазбен жабылған. Балалар нешеу екенін табады. **Дидактикалық ойын: Көршіңнің орнына жауап бер.**	Тәрбиеші дыбыстарды айтады: а, б, у, о, и,с, п, р, л, д, ф, ж. Балалар тиісті түсті көтереді,егер дыбыс дауысты болса, қызыл, ал дыбыс дауыссыз болса, көк фишканы көтеру керек. **«Берілген дыбысқа сөз ойла» дидактикалық жаттығуы.** *Дұрыс жауапқа фишка беріледі.*Тәрбиеші балаларға «е» дыбысынан басталатын сөз айтуға тапсырма береді.*Етік, ешкі, елгезек.Емізік, ел, есік, есеп, елек, елпілдеп, Елжас, Ернар, Елдана, Ернұр.*Тәрбиеші балаларға «ы» дыбысынан басталатын сөз айтуға тапсырма береді.*Ыдыс, ырыс, ымырт, Ыбырай, ылғал, ық ықылық, ырым т.б.*Ойын соңында фишкаларды санап, жеңімпазды анықтайды. ***«Дыбыстар тізбегі» дидактикалық ойыны.***

	көбелек, ымырт, Алпамыс, айна, етік, қарлығаш, жүген, түйе, ұста, ожау, тамаша, алмұрт, ірімшік, сыпырғыш, Олжас, жылан, отын, алақан т.б. **3.Музыка** Сабантойды тойлаймыз. Музыка тыңдау.Музыканың сипатын бейненің мазмұ нымен,оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру.Ән айту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Балалармен сабантой туралы әңгіме өткізіп, ол мерекенің қандай кезде болатынын, не үшін тойланатыны туралы мәлімет беру.Суреттерден әңгіме құрастыру, балалардың тіл байлығын жетілдіру. *Музыкалық-ырғақтық қимылдар:* «Марш» (Е. Андосов).Шығарманың 1-бөлімінде балалар зал ішінде шеңбер бойымен екеуден қол ұстасып,жай жүреді. Әуеннің 2-бөлімі орындалғанда зал ішінде біреуден жеңіл секіре	*жаттығулар жасауды ұсынады*«Адам досымен, ағаш тамырымен мықты» **Дидактикалық ойын**: **«Өзіңнің досың туралы әңгімеле»** Балалар өздері туралы және достары туралы әңгімелеу. **3.Математика негіздері** 6саны мен цифры. 6-ға дейін санаймыз. Сан және санау. Көрнекілік арқылы сандардың пайда болуымен,цифрымен таныстыру.Қанша,нешінші сұрақтарын ажырату, оларға дұрыс жауап беру. 6 цифрасымен танысу. Тәрбиеші 6 цифры бар карточканы көрсетеді. Тәрбиеші 6 санымен цифры туралы өлеңдер оқиды.*Бір, екі, үш. Жинап алдық күш Төрт, бес, алты. Біз жазамыз мықты.*		Мақсаты:6-ның көлемінде есептеу дағдыларын қалыптас тыру;сол-оң жақ кеңістіктік қатынастарды бағдарлау дағдыларын дамыту,зейінді және командада жұмыс істеу іскерлігін дамыту.ойынға қатысушылар шеңбер құрып трады,ал тәрбиеші сұрақ қояды.6 санының құрамымен жұмыс.Өзара байланысты теңдіктер құру. Есептік санау.Нүктелер жиынтығын салыстыру. Торкөздерде орындалатын тапсырма.Ұсақ қол қимылдарын дамыту. **4. Музыка** Сабантойды тойлаймыз. Музыка тыңдау.Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен,оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру.Ән айту. Музыкалық-ырғақтық қимылдар. Балалармен сабантой туралы әңгіме өткізіп, ол мерекенің қандай кезде болатынын, не үшін тойланатыны туралы мәлімет беру.Суреттерден әңгіме құрастыру, балалардың тіл байлығын жетілдіру. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Марш»	Балалар мен сендерге допты лақтырып, бір сөз айтамын. Сендер сол сөз қай дыбыспен аяқталса, сол дыбыстан басталатын сөз айтып, допты келесі балаға лақтырасыңдар. Мысалы: *ана-арман-нар-рақат-тағам-мандарин-нан-нәтиже-елгезер-рамазан-нәзік т.б.*). **Кім тапқыр?» дидактикалық ойыны**.Тәрбиеші берілген дыбыстың сөздің басында, ортасында, соңында келетінін айтады. Балалар зейін қойып тыңдап, егер педагог айтқан дыбыс сөздің басында болса көк жалаушаны,егер сөз соңында болса, жасыл түсті жалаушаны жоғары көтереді, ал ортасында болса, жалауша көтермейді. Педагог дауыссыз дыбыстармен жұмыс жасайды. Мысалы: ***(С)*** *Самат, сағыз, тіс, қасық, сабын, тас;* ***(Ғ)*** *ғалым, ғарыш, аға, таға, жаға, сағыз, тоғыз, жаға,*

	басып шашырап жүреді. Әуен рет 2-3 рет қайталанады. *Музыка тыңдау:* «Тойбастар» күйі (Д. Нұрпейісова). *Ән айту:* «Сабантой» (Е. Хасанғалиев). Үйренген ән «Жау, жау, жаңбыр» (К. Дүйсекеев) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу.*Билер:* «Көңілді қолшатырлар биі» Би элементтерін мәнерлеп орындауға үйрету.Еске сақтауға, ырғақты сезіне орындауға қалыптастыру. *Ойындар, хороводтар:* «Теңге алу» – қазақтың ұлттық ойыны. Күй «Адай» Құрманғазы, Балалардыептілікке, батырлыққа, табандылыққа баулу. Ұлттық ойынға қызығушылықтарын арттыру. **4.Дене шынықтыру** Біз болашақ әскерміз.Біздің стадион.Жалпы дамытушы жаттығулар.Бір-бірден тізбекке сап түзеп, жай жүрісті орындайды.Тізесін жоғары көтеріп, сосын арт жағына жіліншегін сілкіп жүгіреді. Артпен жүру, сүйем қадам аттап жүруді орындайды.Жүру	*Дәптерімізді ашайық Көрсетілген үлгіге, Әдемі етіп жазайық.* **Ойын жаттығулары** Цифрды,санды және санның нүктелер түріндегі моделін сәйкестендіру Тәрбиеші балаларға әрүстелге текшені таратып береді,оның әр қырларын д а бірден-алтыға дейін нүктелер болады. Тәрбиешінің текше және заттық суреттері бірдей. 1–6 зат бейнеленген кез келген суреттерді көрсетіп текшенің қажетті тұсын және кесетін материалдан жасалған карточкада цифрды көрсетуді сұрайды. Жұмысты топпен орындайды. Нүктелерден құрылған санның моделін және қажетті цифрды көрсетіп, текшемен жұмыс жасайды. **Санақ материалымен**		(Е. Андосов).Шығарманың 1-бөлімінде балалар зал ішінде шеңбер бойымен екеуден қол ұстасып,жай жүреді. Әуеннің 2-бөлімі орындалғанда зал ішінде біреуден жеңіл секіре басып шашырап жүреді. Әуен рет 2-3 рет қайталанады. ***Музыка тыңдау:*** «Тойбастар» күйі (Д. Нұрпейісова). ***Ән айту:*** «Сабантой**»** (Е. Хасанғалиев). Үйренген ән **«**Жау, жау, жаңбыр» (К. Дүйсекеев) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу.***Билер:*** «Көңілді қолшатырлар биі» Би элементтерін мәнерлеп орындауға үйрету.Еске сақтауға, ырғақты сезіне орындауға қалыптастыру. ***Ойындар, хороводтар:*** «Теңге алу**» –** қазақтың ұлттық ойыны. Күй «Адай» Құрманғазы, Балалардыептілікке, батырлыққа, табандылыққа баулу. Ұлттық ойынға қызығушылықтарын арттыру.	*Ғазиз,Ғалымжан, Тоғжан, ғанибет*; ***(Б)*** *бидон, Бейбіт, бейбітшілік, былғары, жабық, жалбыз, бала, балабақша, бақа, жабық, тобық, білім, табыл, Абыз, қарбыз, қобыз, бақыр;* ***(Қ)*** *қаша, арық, қоңыз, қорық, қол, қолтық, қоян, бұтақ, сұғанақ, қошақан, құлын, таяқ, салақ, ақ, жақ.* **3. Қоршаған ортамен таныстыру** Экологиялық белгілер. Мақсатты серуен. Қуан шаттан,алақай, Қуанатын күн келді. Қайырлы таң!Қайырлы күн! Жылдың әрбір мезгіліне сәйкес,табиғат құбылыс тарындағы өзгерістерді байқау арқылы өмірге келген халықтық болжамдар туралы түсінік беру.Табиғатқа байланысты халық болжамдарын оқу. Экологиялық белгілермен таныстыру.Сурет бойынша балалардың әрекеттеріне пікір білдірту.Тыйым сөздердің мағынасын түсіндіру.

	мен жүгірудің әр түріне сәйкес қол қимылының амплитудасын сақтауға басты назар аудару. Кинезиологиялық гимнастика. «Бірінші бол!» (3 рет). Жүргізушіні алмастырып жүгіру.Нұсқау: қысқа қадамдар жасап, аяқ басымен аттап жүгіру. «Кімнің добы алысқа ұшады?» (3 рет). Допты алдыға-жоғары бағытында, бүгілген қолдарын жазып барып, шұғыл лақтыруға тырысады. «Секіргіштер» Екі тізбекке қайта сап құрады. Бірінші ойыншы бір орыннан ұзындыққа секіреді. Екінші ойыншы сол жерден әрі қарай дәл солай секіреді. Сөйтіп барлық ойыншылар секіріп болған соң, қашықтықтарын салыстырады. Команданың барлық ойыншылары бір орыннан ұзындыққа секіреді. Барлығы секірген соң жүргізуші әр команданың секіру қашықтықтарын қосып, ұзаққа секірген команданы анықтайды. Сөйтіп, олар жеңіске жетеді.	**жұмыс.** Санауға арналған материалды таратып, кері тапсырманы орындауға модель және цифр бойынша заттардың қажетті санын жасауға болады.*Тапсырмаларды орындау.Математикалық жазулар дәптерімен жұмыс.* **4.Шығармашылық іс-әрекет** Алтын балық.Заттық жапсыру.Қайшыны қолдануды бекіту: жолақтардан тікбұрышты пішіндер,шаршылардан үшбұрышты пішіндер,қию арқылы дөңгелек және сопақша пішіндерді қиып алу.Жұмбақтар Төрт бұрышты шыны ыдыс Іші толы су ыдыс. Осы үйдің тұрғындары, Шетінен шебер жүзгіш. **(**Аквариум.) Суда оның өмірі, суда оның қорегі, Аузы бар, ізі жоқ, терісі			**4. Дене шынықтыру** Менің отбасым. Жалпы дамытушы жаттығулар. Жүру, шашырап жүгіру. Қысқа адыммен жүгіру. Тізбекке тұру.Тізбекте бір-бірден жүріп, қолдарына жылдам текшелерді алады. Қолдарын әртүрлі қалыпта ұстап жүреді.Жүру барысында бір тізбектен екі тізбек болып сап құрап жүреді.Қолмен аяқты үйлестіріп қозғайды. Қимыл-қозғалыстарын басқа балалармен сәйкестендіріп орындайды. Тізбекте бағытты өзгертпей, басқа балалармен соқтығыспай жүруге тырысады. Тыныс алуды қалпына келтіреді. Қозғалыс бағытын бұзбайды. Текшелермен ЖДЖ орындау (№1). **Негізгі қимыл-қозғалыстарды орындау:**Допты сапта тұрып кеуде тұсынан алысқа лақтыруға үйрету, күш секілді дене сапасындамыту. Нұсқау – доптың артынан белгіден кейін және залдың оң не сол

	«Кегельдерді жина!» ойыны Әр тізбектің алдына әрбір метр сайын кегельдер орналастырылған. Соңғы кегельден соң жалаушалар қойылған.	бар, жүні жоқ. Аяғы жоқ жүрмейді, қанаты бар ұшпайды, Жер бетінде сусыз өмір сүре алмайды. Балық. Балаларды табиғат бұрышына саяхат жасауға шақырады. Аквариумдағы балықтардың қозғалысын бақылайды. Балықтардың дене құрылысының ерекшеліктеріне зер салады. Балықтардың қабыршағы, жүзу қанаты, көзі, аузы, желбезегі болады.Сендер қалай ойлайсыңдар, балық қабыршақсыз өмір сүруі мүмкін бе? Ендеше, біз балықтың денесін қабыршақтармен қаптап берейік. Үлестірмелі материалдағы үлгісінде балықтың дайын бейнесіне назарларын аудару. Балық қабыршақтарын дайындау кезінде, түс сәйкестігі туралы түсінік беру: Жолақшаларды ретімен кесіп алу. Жолақшаны			жағымен жүгіру қажет.Бір тізбекке тұрады, текшелерді қойып, қолдарына доптарды алады.Екі тізбекке, екі сапқа тұрады. Дұрыс бастапқы қалыпқа тұрып, допты алысқа лақтырады. Лақтыру бағытын сақтайды және допты алысқа лақтыруға тырысады. Белгі бойынша 1-саптағылары залдың оң не сол жағымен доптың артынан жүгіреді. 2-саптағылардың артына келіп тұрады. Допты себетке салады.1-тізбек жүреді, 2-тізбек секіреді. Сонан соң орындарын ауыстырады. Белгіленген сызық жанына екі тізбекке тұрады.Топтық әдіс**.** **Тепе-теңдік** – орындық үстінде текшелерді аттап жүру. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Кім жылдам?»** Төрт бағыттаушыны таңдап, оларға әртүрлі түсті орамал үлестіреді. Төрт тізбекке бағыттаушылардың (командирлердің) артында тұрады. Белгі бойынша көздерін жұмады. Бағыттаушы педагогтің көрсеткен жеріне барып тұрады да, орамалды

		қатпарлап бірнеше рет бүктеу. Үлгіде көрсетілген балықтың қабыршағын бастырып қию. --Дайын болған қабыршақтарын балық денесіне желімді жаға отырып жапсыру. Балалар шығармашылығы.			көтереді.Ойыншылар өз бағыттаушыларын іздеп табады да оның артына тізбекке тұрады. **«Күн» релаксациясы**
Серуенге дайындық	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын материалдарын таңдау; балалармен жеке әңгімелер. Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, балалармен спорттық - ойын жабдықтары мен спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды жүйелі түрде кию (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)				
Серуен	Жыл құстарын бақылау Мақсаты: жыл құстары туралы түсініктерді кеңейту; құстарға танымдық қызығушылықты тәрбиелеу. Көркем сөз Құстар оңтүстікке ұшады: Қаздар, ұзақ, тырналар. Міне, соңғы топ Алыстан қанат қағады. М. Ивенсен Тәрбиеші балалармен әңгіме жүргізеді, сұрақтар қояды. Еңбек қызметі: учаскені құрғақ бұтақтардан тазарту Мақсаты: бірлесіп жұмыс	Күнді бақылау. Мақсаты: күн сәулесінің өзгеруін байқау (күндізгі жарық қысқа, жарқырамайды, аз қыздырады). Еңбек қызметі: жолдарды сыпыру. «Күн мен түн сөздері» дидактикалық ойыны Мақсаты: сөздерді уақытша		Көлікті бақылау Мақсаты: түсініктерді кеңейту, сөздік қорын байыту және белсендіру; әртүрлі көлік түрлері не үшін керек екенін түсіндіре білу. Еңбек қызметі: аулада жапырақтарды жинау. «Машинаның бөліктерін ата» дидактикалық ойыны Мақсаты: көлік бөліктерінің	Балабақша учаскесінде мақсатты серуендеу Мақсаты: жалпыланған ұсыныстық қалыптастыру жыл мезгілі ретінде күз туралы; ағаштарды ажыратуға және атауға үйрету, күзгі пейзаж сұлулығына назар аудару. Еңбек қызметі: жолдарды сыпыру.

	істеуге, жалпы күш-жігермен тапсырманы орындауға үйрету «Мысық пен тышқан» қимылды ойыны Мақсаты: ойын ережелерін сақтауға үйретуді жалғастыру; қозғалыс белсенділігін арттыру. «Бұрыш» Мақсаты: ептілікті, жүгіру жылдамдығын бекіту. Жеке жұмыс: қозғалыстарды дамыту Мақсаты: допты нысанаға лақтыру дағдыларын дамыту. Шығарылатын материалмен дербес ойындар	негізде жіктеуді түсіну. «Біз көңілді балалар» қимылды ойыны Мақсаты: ептілік пен жүгіру жаттығулары. Шығарылатын материалмен ойындар		атауын бекіту. «Қармақ» қимылды ойыны Мақсаты: ептілікті, зейінді, екі аяқпен секіру қабілетін дамыту. Шығарылатын материалмен ойындар	«Бір, екі, үш-тез қайыңды тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: атауын анықтау. «Төбешіктен төбешікке» эстафетасы Мақсаты: кеңістікті бағдарлау қабілетін дамыту. Шығарылатын материалмен ойындар
Серуеннен оралу	Тез киіну және шешіну қабілетін жетілдіру. Киімге арналған шкафта тазалық пен тәртіпті өз бетінше сақтау қабілетін бекіту. Әңгіме «Киімге арналған шкафта қалай тәртіп орнатамыз». Маған көмектесудің қажеті жоқ – Күртешені өзім шеше аламын, Бәтеңкемді де өзім шешемін Суреті бар шкафқа қоямын. Мұқият тыңдаңыз: Мен енді бәрін білемін!				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Егін жинау» рөлдік ойыны Мақсаты: сюжетті дамыта отырып, бірнеше ойындарды қолдануға үйрету (жүргізуші, көкөніс дүкеніндегі сатушы, көкөністерді жинау және сұрыптау бойынша	«Емхана» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: дәрігер мен медбикенің рөлімен таныстыру; рөлдік диалог жүргізуге үйрету, дәрігердің		«Жүргізушілер» сюжетті-рөлдік ойыны. Мақсаты: рөлдерді бөлуге және қабылданған рөлге сәйкес әрекет етуге, жол ережелерін бекітуге үйрету;	«Дәріхана» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: дәріхананың міндеттерімен, оның іс-әрекеттерімен таныстыру; дәріханада жүріс-тұрыс

	жұмысшылар, қойма). Қазақ және ағылшын тілдеріндегі сөздерді қолдану. «Әңгіме құрастыру» дидактикалық ойыны Мақсаты: қиялды дамыту; бірнеше түрлі суреттерден әңгіме құрастыруға үйрету	кабинетінде мінез-құлық ережелерін бекіту; үш тілде сәлемдесу және қоштасу сөздерін қолдану. «Көкөністерді мүсіндеу» ойын жаттығуы Мақсаты: мүсіндеудің техникалық әдістерін бекіту, дөңгелек, ұзын және бүршік тәрізді заттарды мүсіндеу мүмкіндігі		жол белгілерін бағдарлауға үйрету. «Күзді салу» ойын жаттығуы Мақсаты: күзгі түстерді, түрлі-түсті қарындаштармен және бормен жұмыс істеудің техникалық әдістерін таңдауда жаттықтыру	ережелерін үйрету, қазақ және ағылшын тілдеріндегі сөздерді қолдану. «Квадратты бүктеңіз» дидактикалық ойыны Мақсаты: ойлауды дамыту, жазықтыққа бағдарлай білу
Балалармен жеке жұмыс	Танымдық және зияткерлік дағдылар «Аптаның күндерін, жыл мезгілдерін, айларды ата» дидактикалық ойыны Мақсаты: шығармашылық дағдылар, зерттеу қызметі туралы уақытша ұғымдар туралы білімді бекіту	«Жиекте және қиып ал» ойын жаттығуы Мақсаты: қарындашпен және қайшымен жұмыс істеудің техникалық дағдыларын жетілдіру		Қозғалыс дағдылары «Нысанаға тигіз» қимылды ойыны Мақсаты: көзбен шамалауды дамыту, ептілік	Қарым-қатынас дағдылары «Қойма паровозы» дидактикалық ойыны Мақсаты: зат есімдер мен етістіктер арқылы сөздікті белсендіру
Балалардың үйге қайтуы	«Сіздің балаңыз не салады?» әңгімелесу (Whatsapp мессенджері) Мақсаты: баланың ішкі әлемінің кілтін табу. Ата-аналарға арналған «Ас үйдегі ойындар» буклеті. Мақсаты: ата-аналарда балалардың мектепке дейінгі жастағы жетекші іс-әрекет ретінде ойнауы туралы түсінік қалыптастыру; ата-аналарға олардың балалары мен тәрбиешілері сияқты педагогикалық процестің белсенді қатысушылары екенін түсіндіру				

ТӘРБИЕ-БІЛІМ БЕРУ ҮДЕРІСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Топ: мектепалды даярлық тобы

Балалардың жасы: 5 жас

Жоспар қай кезеңге жасалды: 13.11–17.11

Күн тәртібі	Дүйсенбі 13.11	Сейсенбі 14.11	Сәрсенбі 15.11	Бейсенбі 16.11	Жұма 17.11
Балаларды қабылдау	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: отбасылық дәстүрлер туралы жеке әңгімелер, балалармен қарым-қатынас жасау және жақсы көңіл-күй қалыптастыру ойындары. Достық атмосферасын құру				
	«Тазалықтың денсаулық үшін маңызы» әңгімелесу (үй-жайды дымқыл тазалау, өз бөлмесін ретке келтіру қажеттілігі туралы)	«Тәні саудың жаны сау» әңгімелесу Мақсаты: мәдени-гигиеналық дағдыларын қалыптастыру	«Күн сайын ... тәртібі бойынша» ойлану-әңгімелесу (режимді сақтаудың мәні туралы) әңгімелесу	«Біз гимнастиканы не үшін жасаймыз» әңгімелесу (таңертеңгі гимнастиканың маңызы туралы)	«Бұлар қауіпті заттар» әңгімелесу. Қауіптер туралы иллюстрация қарау
Ата-аналармен кеңес, әңгімелесу	Баланың ұмытшақтығын қалай жеңуге болатындығы, балаларды қамқоршы етіп тәрбиелеу туралы әңгіме. Режимді сақтау, таңертеңгі гимнастиканың мәні туралы жеке әңгімелер				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті	«Лото» дидактикалық ойыны Мақсаты: үлгі бойынша бірдей пәндерді тауып, оларды айту (математика + сөйлеуді дамыту)	«Ағаштағы сияқты жапырақ тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: өсімдіктерді белгілі бір белгілер	«Сол формадағы затты тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: пәндер формасы туралы түсінікті нақтылау (математика + қоршаған	«Ұқсас - ұқсас емес» дидактикалық ойыны Мақсаты: заттарды салыстыруға үйрету; олардан	«Орманшы» дидактикалық ойыны Мақсаты: кейбір ағаштар мен бұтаның пайда болуы,

ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптар қарау және басқалар)	«Болады-болмайды» доп ойыны Мақсаты: есте сақтау, ойлау, реакция жылдамдығын дамыту (сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру) Үстел үсті ойындары «Магниттік мозаика. Кірпі» Мақсаты: магниттік тақтада бір-бірімен үйлесетін әртүрлі пішіндер мен түстерден кескін жасау (құрастыру + математика)	бойынша жіктеу (қоршаған ортамен танысу +шығармашылық) «Дыбыс қайдан шықты?» ойын Мақсаты: балалардың назарын, сигнал бойынша әрекет ету қабілетін дамыту (дене шынықтыру + музыка) Үстел үсті ойындары «Дысбілместің шоты» Мақсаты: балаларды кемпірқосақтың барлық түстерімен таныстыру; 1-ден 7-ге дейін санау; пәндерді жіктеу, өзін-өзі тексеру дағдыларын дамыту (математика + сөйлеуді дамыту)	ортамен танысу) «Маймылдар» ойыны Мақсаты: шеңбер бойымен жүруге жаттығу, қозғалыстарды мәтінмен үйлестіру (сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру) «Сандар» тақта-баспа ойындары Мақсаты: фигураны суреттегі объектілер санымен салыстыру, сонымен қатар саусақтардың ерікті зейіні мен ұсақ моторикасын жаттықтыру (математика + қоршаған ортамен танысу)	айырмашылықтың белгілерін табу; ұқсастық, сипаттама бойынша заттарды тану (математика + сурет салу) Ойын «Тоқта!» Мақсаты: жүргізушінің сигналы бойынша әрекет етуге үйрету (дене шынықтыру + қоршаған ортамен танысу) Үстел үсті ойындары «Қайсысы артық?» ойыны Мақсаты: балаларды рефлексияға үйрету. (математика + сөйлеуді дамыту)	құрамдас бөліктері (ағаш діңі, жапырағы, жемісі мен тұқымдар) туралы идеяны еске түсіру және бекіту. «Дәмді және пайдалы» ойыны Мақсаты: балаларды допты ұстауға және лақтыруға үйрету; пайдалы тағам туралы білімді бекіту (дене шынықтыру + қоршаған ортамен танысу) «Лото», «Қауымдастық» үстел-баспа ойындары Мақсаты: әртүрлі ойын жағдайын модельдеу; логикалық ойлауды, байқауды, зейінді, есте сақтауды дамыту; қолдың ұсақ моторикасын жетілдіру (сөйлеуді дамыту + қоршаған

					әлеммен танысу)
Ертеңгілік жаттығу	Ертеңгілік жаттығу кешені				
Ұйымдас тырылған іс-әрекетке дайындық	«Табиғи тісті одан әрі сақтау үшін саған...керек» ойын жағдайлары	Түспен-эмоциямен «Менің көңіл-күйімді тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: балаларды өз мінездерімен күресуге үйретуді жалғастыру	Табиғаттағы мінез-құлық ережелері туралы альбом қарау «Қауіпсіз сөздер» дидактикалық ойыны Мақсаты: үш тілде сөз тіркестерін құруды үйрету	«Кір-қожалақ қыз» драма-ойын Мақсаты: ойын бейнелерінің қимыл мәнерлілігін дамыту	«Дені сау болу – бұл оңай» сурет салу Мақсаты: салауатты өмір салтының алғышарттарын қалыптастыру
Ұйымдас тырылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен танысу** Отбасындағы қамқорлық.Үйде отбасы мүшелеріне қамқорлық жасау,үлкендерді сыйлау, кішіге ізет көрсету,үй шаруасынакөмектесу,отбасы мүшелеріне жақсы көретінін білдіру, алғысайту,сыпайы сөйлеу.Жылы тілектер айту.Отбасы мүшелері бейнеленген суретпен жұмыс.Жетекші сұрақтар.	**1.Сөйлеуді дамыту** Шаштараз. Балалардың сөздік қорын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен, заттардың қасиеттері мен сапасын сипаттайтын сын есімдермен,адамдардың қарым-катынасын,олардың еңбекке қатынасын білдіретін үстеулермен байыту.Балалар, таза, ұқыпты бала деп қандай баланы айтамыз?Енді «ұқыпты бала» дегенге мағынасы қарама-қарсы сөз айтыңдаршы?Сендер өздеріңді қандай балаға жатқызар едіңдер?Өздерің таза жүресіңдер ме?түбірлес сөздер	**1.Сауат ашу негіздері** Қатаң дауыссыз дыбыстар.Сөздің мағынасын түсіну;сөздерге дыбыстық талдау:сөздегі дыбыстардың ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. Үн мен салдырдың дыбысқа қатысуына қарай тілдегі дыбыстар дауысты және дауыссыз болып келеді.Дауыссыз дыбыстар үш топқа бөлінеді.Бүгін біз солардың ішіндегі қатаң дауыссыздардың жасалу жолдарымен танысамыз. Айнамызды қолымызға алып қарайық.Мен айтқан дыбыстарды қайталаңдар: *п, к, қ, т, с, ф, ч, ц, ш,*	**1.Сөйлеуді дамыту** Ең тәтті дүние. Балалардың сөздік қорын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен, заттардың қасиеттері мен сапасын сипаттайтын сын есімдермен,адамдардың қарым-катынасын,олардың еңбекке қатынасын білдіретін үстеулермен байыту. Қ.Мырза Әлидің «Ең тәтті дүние» әңгімесін мәнерлеп оқиды. Ең тәтті дүние. Хайуанаттар бағының	**1. Көркем әдебиет** Бір уыс мақта Көркем шығарманы рөлдерге бөліп,сахналау,рөлдерде кейіпкердің көңіл-күйі мен мінезін,бейненің қимылын, интонация мен мимикасын беру,қойылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес орындау. Кім үлкенді тыңдаса, Кім үлкенді сыйласа, Үлкен болған кезінде Сыйлы болмақ өзі де.

	Сөздік жұмысын жүргізу. **Ойлан,тап ойыны.** Әке-асқар тау, Ана-етегіндегі бұлақ, Бала-жағасындағы құрақ. Әке,ана,бала сөздерін қатыстырып,сөз тіркестерін құрастыру. **Сыңарын тап ойыны.** **2.Сауат ашу негіздері** Дауыссыз дыбыстар Сөздің мағынасын түсіну;сөздерге дыбыстық талдау:сөздегі дыбыстар- дың ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. Дыбыстар –дауысты дыбыс және дауыссыз дыбыс болып екіге бөлінеді.Әліпбиде 42 дыбыс болса, соның 27-сі – дауыссыз дыбыстар. Дауыссыз дыбыстарды атап айтайық.Дауыссыз дыбыстар кеудемізден	туралы мағлұмат береді. Түбірлес сөздер деп түбірі бір сөздерді айтамыз. Мысалы: талап – талапты,талапсыз;өсір – өсіру, өсірмеу; өнер – өнерлі, өнерпаз; бақыт бақытты, бақытсыз; ар – арлы, арсыз,кітап – кітапхана, кітапша, ойын – ойыншы, ойыншық, ойна, бала –балақай, балалық, балақан, бота – ботақан, ботагөз.Балалар, енді түбірлес сөздер құрастырып көріңдер.Балалар, мен жұмбақ жасырамын, тапқан жауаптарыңа түбірлес сөздер құрастырып беріңдер. Жұмбақтар шешу. Демонстрациялық материал.Балалар, мен Әнуарбек Дүйсенбиевтің «Шаштараз» өлеңін оқып беремін.Сендер суретке қарап жаттап алуға және өлең ішінен түбірлері бір сөздерді тауып айтуға тырысыңдар.Сөздік жұмыс **2.Қазақ тілі** Дене мүшелерінің атқаратын қызметі.Менің дене мүшелерім. Дене мүшелерінің қазақша	*щ, h*. Бұл дыбыстарды айтқанда нелер кедергі жасады? Иа дұрыс айтасыңдар (ерін, тіс, тіл). Бұл дыбыстарды қандай дауыспен айттыңдар (тез және қысқа)Қатаң дауыссыз дыбыстар тек салдырдан жасалады, олардың жасалуына дауыс шымылдығы қатыспайды. Қатаң дауыссыз дыбыстарды айту барысында дауысты көтеруге, созуға, әуенін өзгертуге мүлде болмайды. Дауыссыз қатаң дабыстарда мүлде үн болмайды. Дауыссыз қатаң дыбыстардың ішкі сапасы таза салдырдан тұрады.Салдыр өкпеден шыққан ауаның сөйлеу мүшелерінің біріне соқтығысып, кедергіге ұшырауынан пайда болады**.** **«Тиісті түсті көрсет» дидактикалық ойыны.** Тәрбиеші дыбыстарды айтады: п, а, к, қ, о, т, с, ә, ф, і, ш, щ, h, ц. Балалар дауысты дыбысқа қызыл, дауыссыз дыбыстарға көк фишканы көтереді. **Ғажайып сәт.** Топқа Айсұлу деген қыздан сәлемдеме келді. Ол балалардан тапсырманы орындауға көмек сұрайды. **«Кім көп сөз ойлайды» дидактикалық ойыны**	хайуандары түскі асқа жиналды. Дастарқан басында Қоян, Ешкі, Борсық және оларға қонаққа келген Аю отырды. Дәмді тағамдар туралы әңгіме басталды. Ең дәмді тағам сәбіз ғой, шіркін! – деді Қоян.Мә-ә, мә-ә, – деді Ешкі. – Сәбіз, әрине, жақсы, бірақ, орамжапыраққа жетпейді.Тапқан екенсіңдер тәттіні! – деп Аю гүр ете түсті. – Сәбіз бен орамжапырақ та сөз болып па! Дүниедегі ең дәмді нәрсе – бал!Үндемей қалған Борсық қана болатын. Ол бір есінеп алдыда:Дүниедегі ең тәтті нәрсе – ұйқы! – деді.Дидактикалық ойын: **«Таңдап ал да, атын айт».** Ойын шарты: Аңдар мен жануарлардың қиынды суреттері ішінен біреуін таңдап алып, атын айтады және оның жүрісін салып береді. **Жаңылтпаш жаттау.** Қай тай лақтай. Қай лақ бармақтай.	Қардай аппақ, мамықтай жұмсақ. Ол не? Мақта жұмсақ, аппақ болады. Мақтадан киім дайындайды, көрпе жасайды. Бүгін біз мақта туралы Ыбырай Алтынсарин атамыздың «Бір уыс мақта» деген қызықты әңгімесімен танысамыз. Әңгіме болған оқиғаның желісі бойынша жазылады. Сөздік жұмыс: *күн өтпей жатып* – бір күннің ішінде болған оқиға,*қиқым – бұл жерде:* мақтаның қалдығы ***Әңгіме мазмұны бойынша сұрақтар:*** Әңгіме қалай аталады? Авторы кім? Кішкентай қыз не істеп отырды? Анасы қызына қандай ақыл айтты? Қыз мақтаның қиқымын қайда лақтырды? Оны не алып кетті? Анасы оған не деді? Әңгімені қалай аяқтауға болады? **Сергіту сәті:** Орнымыздан тұрайық, Торғай болып ұшайық. Бір отырып, бір тұрып, Жақсы сергіп алайық. Оқиғаның жүйесін сурет бойынша баянда. Анасы мен қызы нені істеп отыр?

	сығылып, кедергіге ұшырап шығып жатыр. Дауыссыз дыбыстар қатаң, ұяң, үнді болып үшке бөлінеді. Мысалы: Қ, К, П дыбыстары – қатаңдауыссыз дыбыстар. Айтылған кезде қатты естіледі. В, Г дыбыстары – ұяң дауыссыз дыбыстар, жай естіледі.М, Л дыбыстары – үнді дауыссыз дыбыстар, созылып естіледі. **«Мұқият бол» дидактикалық жаттығуы.**Тәрбиеші жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды араластырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда, қызыл түсті шаршыны, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда,қызыл түсті тіктөртбұрышты көтереді. **«Дауысты дыбыстан басталатын сөз қос» дидактикалық ойыны** Мен сендерге суретті көрсетіп, сол суреттегі заттың атын айтамын. Сендер сол сөзге мағынасына сәйкестендіріп, дауысты дыбыстан басталатын сөзді айтып	атауын,сөздер мен сөйлемдерді қолдануға,жұмбақ,мақал-мәтел үйрету. **Дидактикалық ойын: «Не көріп тұрсың?»** Қуыршақтың дене мүшелерін атаймыз. Мынау – басы. Мынау – қолы. Мынау – аяғы. Бұлар – дене мүшелері.Жаңа сөздермен таныстыру. Сурет жұмыс. Дене және сезім мүшелерінің атқаратын қызметіне қарай сөйлем құра. Үлгі бойынша сөйлем құрастыру. Үлгі: *Көзбен көреді.* **Дидактикалық ойын: «Мұрын, мұрын, мұрын»** Мұрын, мұрын, мұрын – бас. Мұрын, мұрын, мұрын – қол. Мұрын, мұрын, мұрын – аяқ. ## 3.Математика негіздері Бастырып боя.Сан және санау.10көлеміндегі сандарды тура және кері санауға жаттықтыру. **Бүтін жиынтықты тап ойыны.** Мақсаты:бүтін мен оның	*К* дыбысынан басталатын сөздер ойлап айтыңдар. *Кітап, кілем, кім, кілт, киіз.* *Т* дыбысынан басталатын сөздерге мысал келтіріңдер. *Таға, тарақ, тау, тиін, темір, тұлпар, тоқ, тоқылдақ, тотықұс, торсық, теңіз, тіс*. ***«Дыбысты балға» дидактикалық жаттығуы*** Мен сендерге дауысты дыбыстар мен қатаң дауыссыз дыбыстарды айтамын, сендер дауысты дыбысты естігенде бір рет шапалақ ұрасыңдар да, ал дауысыз қатаң дыбыстарды естігенде жұдырықпен партаны ұрасыңдар. Мысалы*: сағат, автобус, тарақ, факел, ожау, қайрақ, орындық, күшік, үкі, чупа-чупс, қобыз, шар, шахмат, өширгіш, щетка, ит, ірімшік, әтеш, ыдыс, тау, киіз, циркуль.* ***«Сөзге қатаң дауыссыз дыбысты қос» дидактикалық жаттығуы*** Мен қандай да бір сөздің басын айтамын, ал сендер түсіп қалған қатаң дауыссыз дыбысты жалғап, толық сөзді айтуларың керек. Мысалы: *қа..., ша.., автобу..., тара..., голь..., үті...*,	## 2.Қазақ тілі Тазалықты сүйеміз Жаңа сөздердегі қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтуға,тіл мәдениетін жетілдіру. **Ойын жаттығуы: «Не үшін керек?»** Тәрбиеші суретті көрсетіп, олардың аттарын айтады және сұрақ қояды.Мынау – қол. Қол не үшін керек? Сәуле, не әкелдіңдер? Тазалық заттарын. Олар бізге таза жүру үшін керек. «Тазалық – денсаулық кепілі» мақалын балаларға түсіндіру.Біздің денсаулығымыз мықты болу үшін тазалықты сақтауымыз керек.Жаңа сөздермен таңыстыру. Жұмбақтарды шеш. Жауаптарды суреттерден тауып, жұмбақтарға қос. Заттарды ата. Олар не үшін керек? Сөйлем құра.Педагог жеке жұмыс жүргізеді. **Дидактикалық ойын: «Сөйлемді аяқта»**	Анасы мен қызы терезеден нені көрді? Торғайдың аузындағы не нәрсе? Сен қыздың орнында болсаң, не істер едің? Мақтадан не жасалады? Сызып қос. Жұмбақты шеш. Тау-тау ақ қар, Ерімейді ыстықта. *(Мақта)* ## 2. Сауат ашу негіздері Ұяң дауыссыз дыбыстар Сөздің мағынасын түсіну;сөздерге дыбыстық талдау:сөздегі дыбыстардың ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **Артығын тап ойыны.** Қарға, қамыс, қалам, қамшы, тамшы. *(тамшы)* Орындық, орман, ожау, олақ, шолақ. *(шолақ)* Дариға, Дархан, Орхан, Дина, Диана. *(Орхан)* Сандық, сағат, сақал, мақал, сағыз, соғыс. *(мақал)* Бөтелке, балға, бал, мал, бала, қала. *(мал)* **«Кім көп сөз ойлап айтады» дидактикалық ойыны** Б дыбысынан басталатын

	жалғастырасыңдар. Мысалы: *үлкен (алма), тәтті (алмұрт), дәмді (айран), домалақ (өрік), сопақ (асқабақ), қоңыр (етік), жасыл (айва), сары (апельсин), қалың (орман), мамық (орамал), ақылды (әже), үлкен (ата), жүйрік (ат), ұзын (ожау),бұзық (әтеш), үлкен (акула), кең (алқап), дәмді (ас), мықты (ит), батыр (адам), ақымақ (Омар) т.б.* ***«Қайтала»****(доппен)* ***дидактикалық ойыны.***Балалар, мен сендерге допты лақтырып, бірінші дыбысты айқынырақ айтып, сөздер айтамын, ал сендер сол айқынырақ айтқан дыбысты дәл мен сияқты бәрімізге естілетіндей етіп қайталап, допты кері лақтырасыңдар.Мысалы: *ттттиін(т), қққасқыр(қ), бббаққа(б), ввваgон(в), ғғарыш(ғ), дддоп(д), жжжалбыз(ж), зззәкір(з), ккккітап(к), лллақ(л(, ммmақта(м), ннnан(н), сссағыз(с), пппарта(п), рррадио(р), hhhah((h), ффффабрика(ф), чччупа-ччупс(ч), ццциркуль(ц),*	бөлшектері туралы түсінікті қалыптастыру.Фигуралар бүтін жиынтықтар салынған карточкалар шашыраңқы түрде беріледі.Командамен жұмыс істеу.Әр қатысушыға жиынтықтың бөлшектерін беру.Ойынға қатысушылардың міндеті-жиынтық бөлшектерін қосу амалын орындап,оларды тиісті бүтін жиынтықтың жанына бекіту. **Кім көп ойлап табады ойыны.** Мақсаты:қосуға берілген есептік жағдаяттың үлгісін көрнекілікті материалға сүйеніп жасау іскерлігін қалыптастыру.Тәрбиеші алмалар салынған суретті көрсетіп есептік жағдаят нұсқасын ұсынады. Ұсақ қол қимылдарын дамыту. **4.Сурет салу,жапсыру, мүсіндеу,құрастыру.** Құмырадағы гүлдер Тілек шоғы» шаттық шеңбері. Тәрбиеші әр баланың қолына бір-бір гүлден таратады. Өз	*шахма..., пла..., әте..., күші..., пыша..., қаламса.., қайра..., қамы.., қайы... т.б.* **2. Математика негіздері** 8саны мен цифры. Тура және кері санауға жаттықтыру.Көрнекілік арқылы сандардың пайда болуымен таныстыру. 8-дің көлемінде есептік санау.Заттарды реттік санау. **Соңғы сан ойыны.** Мақсаты:1-ден 8 сандарының тура және кері реттілігі білімін бекіту:Тәрбиеші 1-ден 8-ге дейін сандарды ретімен жылдам айта бастайды.Ол кенет үзіп жібереді де,балалардың біреуіне келіп,соңғы санды қайталауын сұрайды. **Үшбұрыш құрастыр ойыны.** Мақсаты:8-дің көлемінде есептік санау дағдыларын дамыту.Әрбір балалар жұмыс үстеліне санақ таяқшаларын таратылып беріледі.Балалардың міндеті:5,6,7,8 таяқшадан үшбұрыш құрастыру.	Тазалықты. (сүйеміз) . Сабын, жөкемен (денемізді жуамыз). Сүлгімен (денемізді сүртеміз). Тарақпен(шашымызды тараймыз). **3.Математика негіздері** 8-ге дейін санаймыз Тура және кері санауға жаттықтыру.Көрнекілік арқылы сандардың пайда болуымен таныстыру. **Қалып қойған сан ойыны**.Сандарды тура және кері санау. **Екінші карточкадағы фигуралар нешеу? ойыны** .Мақсаты:8-дің есептік санауды дамыту,8 санының құрамы.Тәрбиеші фигуралар салынған екі карточка көрсетеді,ал карточкаларда ғы фигуралардың жалпы саны-8.Карточкалардың бірі теріс қаратылып	сөздер ойлаңдар.*Бақа, бақыт, бал, би, Берік, бор, балық, бас, боти, быламық, ботқа.* *Г* дыбысынан басталатын сөз ойлаңдар.*Гүл, гитара, гамаж, галстук, газ, газель, гауһар, газет.* **«Дыбыс бер» дидактикалық жаттығуы** Мен сендерге сөздер айтамын, ұяң дауыстыдан басталған сөзді естісеңдер, қол шапалақтайсыңдар. Парта, балық, вагон, сәбіз, тарақ, доп, жалау, шырша, таға, домбыра, гүл, бәтеңке. ***«Сөзге ұяң дауыссыздан басталатын сөзді қос» дидактикалық жаттығуы.*** *Мен сендерге бірінші сөзді айтамын, ал сендер мағынасы бойынша келетін, ұяң дауыссыз дыбыстан басталатын сөзді жалғап айтуларың керек. Мысалы: үстел ...(биік), қоян* (жүйрік), сағат ... (домалақ), қызыл ...(доп), ала ...(жолбарыс), ақ-қара ... (жолақ), әдемі ...(гүл), ұзын ... (вагон), бақылдауық ... (бақа), білімді ... (ғалым), жайылып жүр ... (жылқы), күмбірлеген ...(домбыра),

	шшашахмат(ш), щщщетка(щ), ххxат(х), уууылдырық(у) т.б. **«Тиісті түсті көрсет» дидактикалық ойыны** Тәрбиеші а, б, у, о, и,с, п, р, л, д, ф, ж дыбыстарын айтады. Балалар тиісті түсті көтереді, егер дыбыс дауысты болса – қызыл, ал дыбыс дауыссыз болса, көк фишканы көтеру керек. **«Түсіп қалған дыбысты тап» дидактикалық ойыны.** ***Тәрбиеші*** *заттың суреттерін көрсетеді.*Балалар, мен сендерге сурет көрсетіп, сөздердің бір дыбысын түсіріп айтамын, сендер түсіп қалған дыбысты қосып, толық сөзді айтуларың керек. *(Балалар суретке*	қолындағы гүлді тілек айтып, жанындағы балаға ұсынады. Жылы сөз айту жалғасады. Гүлдер көбейіп, «Тілек шоғы» болып, Тәрбиешінің өзіне оралады. Кімде-кім жақсы тілек айтса, жақсы тілек ойласа, сол үлкен жақсылыққа айналып өзіне қайтады.Тосын жағдаят. Балалар, біреу есік қағып тұр, кім келді екен? Әже кіреді. Әжей: Бүгін менің немерем Әселдің туған күні, – дейді. Балалар, туған күнге қандай сыйлық сыйлайды? Балалар талқылайды. Әже Әселге арнап құмырадағы гүлдің жапсырмасын жасауды ұсынады. Үлестірмелі материалдағы «Құмырадағы гүлдер» суреті Құмырадағы гүл туралы әңгімелеу. Алдымен құмыраның суреті салынған бөлігін қиып алу. Тәрбиешібалаларға қағаздан гүл бөлшектерін қиюды, содан соң гүлдерді жапсыру техникасын көрсетіп, түсіндіру.Балалар шығармашылығы.	Ұсақ қол қимылдарын дамыту. **3.Көркем әдебиет** Алтын балта. Көркем шығарманы рөлдерге бөліп,сахналау,рөлдерде кейіпкердің көңіл-күйі мен мінезін,бейненің қимылын, интонация мен мимикасын беру,қойылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес орындау. *Ғажайып жағдаят.*Балалар, мен сендерге сиқырлы қорапша алып келдім. Оның ішінде не бар екен, ашып көрейік. Қорапшаның ішінен бір сурет алып шығады. – Суреттен нені көріп тұрсыңдар? *(Балта)* – Бұл не деп ойлайсыңдар? Ол не үшін керек? Мұндай затты көргендерің бар ма? Балалар, бүгін «Алтын балта» орыс халық ертегісімен танысамыз. Ертегі – әдеби жанрдың бір түрі екенін естеріне түсіру. Ертегі ойдан, қиялдан туады. Ертегіні оқып, мазмұнын ашу .Сөздік жұмыс: *диірмен* – дәнді дақылдарды ұнға айналдыратын орын ,*балта* – ағаш кесетін құрал *Ертегі мазмұны бойынша сұрақтар:* -Ертегі қалай аталады?	қойылған.Тәрбиеші екі карточкадағы барлығы 8 фигура бар.Теріс қаратылып қойылған карточкадағы фигуралар нешеу екенін табыңдар. **Фигураларды бөлшектерге бөл ойыны.** Мақсаты:Фигураларды теңдей бөлшектерге бөлу іскерлігін қалыптастыру.Әр балаға жұмыс үстеліне қағаздан жасалған бірдей 3 шаршы парақ үлестіріледі.Балалардың міндеті:әрбір шаршы парақты әртүрлі етіп теңдей 4 бөлшекке бөлу. **4.Музыка** Гүлдене бер,Астана. Музыка тыңдау. Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән,күй,марш,,би) үйрету.Музыкалық ырғақтыққимылдарды меңгеру.	желбірейді ...(жалау), зымыран ... (ұшты), әдемі ... (зырылдауық) т.б. **3. Қоршаған ортамен танысу.** Бізді не қоршап тұр? Заттық әлем,кеңістікті бағдарлау.Бастаған ісін аяғына дейінжеткізуге, дербестік пен жауапкершілікке баулу. **«Тағы не істейді?» ойыны** Ойын тәртібі бойынша балалар заттың іс-әрекеттерін немесе қасиетін атап көрсетуі тиіс.Балалардың жауаптары:Дәурен: Үйрек суда жүзе алады,тағы не істейді? Сүгір: Сүңгиді, жерде жүреді,ұшады, барылдайды.Д: Мысық тышқан аулайды, одан басқа тағы не істей алады? С: Бетін сипалайды, пысылдайды, мияулайды, серуендейді, ұйықтағанды жақсы көреді. Д: Күн жарық сәуле шашады. Тағы не жарық шашады? С: Қалта шам, шам, көліктің

	қарап, педагогтің қатесін түзеп, түсіп қалған дыбысты айқынырақ айтады. Мысалы: *ұша...(қ), қызына...(қ), бана...(н), тор..(т), апельси ...(н), қоя...(н), автоб...(с), шәйне...(к), қо...(й),* *текш...(е), до...(п), күші...(к), сыпырғы...(ш), қамш...(ы), телефо...(н), қылы...(ш), қайы...(қ),* *балапа...(н), тырн...(а), тара...(қ), бақ...(а), балмұзда...(қ), қан...(т), қия...(р).* **3.Музыка** Гүлдене бер,Астана. Музыка тыңдау. Музыкалық		– Кедей қайда барды? – Балта қайда түсіп кетті? – Балта не үшін қажет? – Диірменші қандай балталар ұсынды? – Диірменші неліктен кедейге алтын балтаны берді? – Бай не істеді? – Ертегі қалай аяқталды? Сергіту сәті: Біз балдырған баламыз, Дос құшағын елге ашқан. Тілегіміз тыныштық, Ашық болсын көк аспан. Мықты болсын іргеміз, Бәріміз де біргеміз. Суретті қара. Ертегінің жүйесін сурет бойынша баянда. Ертегі кейіпкерлерінің қимыл-әрекетін және эмоциясын келтір. Жұмбақты шеш. Ә дегеннен тап береді, Тап бергеннен қақ бөледі. *(Балта)* Ескегі бар, жүзбейді, Ұшудан үміт үзбейді. *(Желдиірмен)* Үзік сызықтарды бастырып сыз. Боя. Не артық? Белгіле. Тапсырма бойынша ертегіге қатысы жоқ суретті белгілеу	«Мерекелік марш» (Б. Дәлденбай). ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Құстар» (Т. Ломова) ***Музыка тыңдау:*** «Асқақта, Астана» ***Ән айту:*** «Астана» (А. Досмағанбет) ***Билер:*** «Асатаяқ биі» қыздардың қатысуымен. ***Ойындар, хороводтар:*** «Мен күйшімін». Ойынға ойыншық домбыра аспабы қолданылады. Балалар шеңбер бойымен отырып, бастаушы «күйші бала» күйге ілесе домбырада «ойнайды». Күй тоқталғанда, шеңберде отырған қай бала бірінші орнынан тұрса, сол бастаушы-«күйші» болады.	шамы... **«Менің достарым» дидактикалық ойыны** Тәрбиеші орындай алатын іс-әрекеттерін айтып береді.Балалар қолдарына белгілі бір заттардың суреті салынған карточкаларды алады. Содан соң тәрбиеші атаған адам немесе басқа да бір заттың атын атап, оның не істей алатынын атап айтады. Мысалы: Менің достарым – тыныстай алады. Балалар жанды табиғат бөліктері бейнеленген үлгілерді көрсетеді. **4. Дене шынықтыру** Отбасымызбен жаттығамыз. Негізгі қимылдар: еңбектеу,өрмелеу.Жүру мен жүгіруді алмастыру. **«Зейіндерін жаттықтыру»** **Ойын жаттығуы: «Жылдам шеңберге тұр!»:** көрсетілген жерге: сол, оң, алдыға, артқа

	шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән,күй,марш,,би) үйрету.Музыкалық ырғақтыққимылдарды меңгеру. «Мерекелік марш» (Б. Дәлденбай). ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Құстар» (Т. Ломова) ***Музыка тыңдау:*** «Асқақта, Астана» ***Ән айту:*** «Астана» (А. Досмағанбет) ***Билер:*** «Асатаяқ биі» қыздардың қатысуымен. ***Ойындар, хороводтар:*** «Мен күйшімін». Ойынға ойыншық домбыра аспабы қолданылады. Балалар шеңбер бойымен отырып, бастаушы «күйші бала» күйге ілесе домбырада «ойнайды». Күй тоқталғанда, шеңберде		**4. Дене шынықтыру** Әкем,анам және мен. Сапта тұру,сап түзеу,сапқа қайта тұру.Сапқа бір ,екі,үш қатармен тұру,бір –бірінің жанына және бір бірінің артынан сапқа тұру,орнындаайналу,оңға,солға бұрылу,сап түзеп,бір және екі,үш қатармен қайта тұру.**Саусақ гимнастикасы:** «Отбасы»Бас бармағым – атам, Балалы үйрек – әжем, Ортан терек – әкем,Шылдыр шүмек – анам, Кішкене бөбек – мен.Міне – менің спорт сүйер отбасым.Бір тізбекпен табанды өкшеден аяқтың ұшына қарай басып жүру. Тыныс алуды қалпына келтіру.**Құрсаумен орындалатын ЖДЖ (№1)**, құрсауды айналдыру, құрсауды тігінен қойып айналдыру, қолдың моторикасын, шапшаңдық секілді дене сапасын дамытадыНегізгі қимыл-қозғалыстарды алмастыру тәсілімен орындау: **Ойын: «Тигізбе!» (4 рет) Мақсаты:** Шапшаңдық секілді дене сапасын дамыту, қимыл-қозғалыс тәжірибелерін қолдана білу. Айналып тұрған секіртпенің астынан жүгіріп өту.Тыныс алу гимнастикасы: «Отбасы»Қол ұстасып тұрып, бәрімізді бір		шеңберге жылдам тұру. **«Ептілікті жаттықтырамыз»** Құрсаумен орындалатын ЖДЖ (№2)**,** құрсауды айналдыру, құрсауды тігінен қойып айналдыру қолдың моторикасын, шапшаңдық секілді дене сапасын дамытады. Қозғалыс үйлесімділігін жаттықтырамыз» Негізгі қимыл-қозғалыстарды алмастыру тәсілімен орындау: гимнастикалық қабырғаның жоғарғы жағына дейін біраттас тәсілмен өрмелеуге үйрету, қол мен аяқ қозғалыстарының үйлесімділігін дамыту. Алма-кезек адымдап өрмелеу, тепкішектерден дұрыс ұстау, **Ойын жаттығуы: «Допты қағып ал!»**Допты жоғары лақтырып, қолды артқа жіберіп шапалақтап, допты саусақтарын ашып, қайтадан қағып алады. Релаксация: «Сиқырлы ұйқы».

	отырған қай бала бірінші орнынан тұрса, сол бастаушы-«күйші» болады. **4.Дене шынықтыру** Мерген болғым келеді.Лақтыру,қағып алу,домалату.Допты жоғары,жіптің үстінен лақтыру және екі қолымен,бір қолымен қағып алу. **«Көңіл күйіңді көрсет» ойын-жаттығуы.** Бір сызық бойында тұрып, жүргізушінің сұрағына им-ишарамен жауап береді. Тізбек бойынша жүру және жүгіру.«**Жұбыңды тап!» ойын-жаттығуы.** Жұп болып шалқадан жатып, қолды желкеге қойып, пресс жасау (5 рет). **Көзге арналған гимнастика:** «Әдемі көбелек» «Әдемікөбелек бізге ұшып келді».«Әдемі көбелек, көзімізді тынықтырайық». **Тепе-теңдік «Түсіріп алма» ойынжаттығуы:** **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қу түлкі»**		отбасы деп сезінейік. Бәріміз бірге дем аламыз, дем шығарамыз (3 рет). Өте жақсы. Жүрегіміздің қалай соққанын тыңдайық. Түк – бір адым алға, түк – бір адым артқа (3 рет)		

Серуенге дайындық	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын материалын таңдау; балалармен жеке әңгімелер. Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігіне жағдай жасау, балалармен спорттық-ойын жабдықтары мен спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Ауа-райына байланысты балаларды реттілікпен киіндіру, дұрыс киінуді қадағалау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары, жалпы және ұсақ мотериканы дамыту)				
Серуен	Өтіп бара жатқан адамдарды бақылау Мақсаты: адамдардың киіміндегі өзгерісті байқауға, себеп-салдарлық байланыс пен тәуелділікті, маусым мен ауа-райына байланысты киімнің өзгеруін түсінуге үйрету. Еңбек қызметі: учаскені бұтақ пен тастан тазарту Мақсаты: еңбекқорлық пен ұжымдық жұмыс істей білуге тәрбиелеу. «Қардан не жасауға болады» дидактикалық ойыны Мақсаты: қиялды, байқауды дамыту.	Күнді қарау Мақсаты: күн жылуының, жарықтың және қардың күйінің байланысын ажыратуға үйрету. Еңбек қызметі: жолдарды сыпыру Мақсаты: басқа адамдардың еңбегіне деген еңбекқорлық пен құрметке тәрбиелеу. Дидактикалық ойын «Дөңгелек, шаршы, сопақша шырша» Мақсаты: ойлауды белсендіру; қоршаған	Ауа-райын бақылау Мақсаты: шеберлікті қалыптастыру табиғат құбылысы мен жыл мезгілінің өзгеруі арасындағы себеп-салдарлық байланыс мен тәуелділікті түсіну. Еңбек қызметі: кіреберісті сыпыру Мақсаты: еңбек міндетін мұқият орындауға үйрету. Дидактикалық ойын «Бұл қай кезде болады?» Мақсаты: табиғаттағы маусымдық өзгерістер туралы идеяларды	Бұлтты бақылау Мақсаты: әлем туралы біртұтас қабылдаудың негізі ретінде жер мен аспан бірлігі туралы сананы қалыптастыруды жалғастыру. Еңбек қызметі: хризантема бұталарындағы сабақтарды кесу Мақсаты: адам өсімдіктерге қыста дайындалуға көмектесуі керек деген білімді бекіту. «Неге ұқсайды»	Құстарды бақылау Мақсаты: күздің аяғында құстардың өмірі қалай өзгергенін байқауға үйрету. Еңбек қызметі: учаскені қардан тазарту Мақсаты: табандылыққа тәрбиелеу. «Алдымен не, содан кейін не болады?» дидактикалық ойын Мақсаты: есте сақтау, логикалық ойлауды дамыту.

	«Тұзақ» қимылды ойыны Мақсаты:ептілікті, жол тапқыштықты, зейінділікті, сигнал бойынша әрекет ету қабілетін дамыту. Шығарылатын материалмен ойындар	объектілердегі геометриялық пішінді ажыратуға үйрету. «Өзіңе жұп тап» қимылды ойыны Мақсаты: сигнал бойынша қимылдарды орындау қабілетін дамыту, тез жұпқа салу; жүгіруде жаттығу, түстерді тану; бастаманы, тапқырлықты дамыту. Шығарылатын материалмен ойындар	қалыптастыру. «Бұлақтан секіру» қимылды ойын Мақсаты:ептілікті дамыту, екі аяқпен секіру, тепе-теңдікте жаттығу. Шығарылатын материалмен ойындар	дидактикалық ойын Мақсаты: қиялды, сөйлеуді дамыту. «Шаңырақ» қимылды ойыны Мақсаты: зейінді, сигнал бойынша әрекет ету қабілетін дамыту. Шығарылатын материалмен ойындар	«Жүгіру» ашық ойыны Мақсаты: епті лікті, жүгіруді, зейінді, ережелерге сәйкес ойнау қабілетін дамыту. Шығарылатын материалмен ойындар
Серуеннен оралу	Жуыну, шешіну, киіну кезінде дағдыларды қалыптастыруды жалғастыру; жуыну әдістерінде жаттығу: жеңді түру, қолды сабынмен сабындау, сумен жуғаннан кейін қолдағы суды түсіру. «Балалар қолын жуды» суретін қарау. Ол жайлы әңгіме. Өзіндік ойын әрекеті				
Балалардың өзіндік іс-әрекеті	«Концертте» сюжетті-рөлдік ойын Мақсаты: қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелерімен таныстыру; дикцияны дамыту; өлеңдерді мәнерлеп оқу.	«Отбасы» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: отбасылық дәстүрлер туралы идеяларды бекіту; ойында қоршаған шындықты көрсету	«Қауіп» тақырыбында жұмбақ шешу Проблемалық жағдайларды шешу: «Торай қиындыққа тап болды». «Тәрбиелі балаларға	«Отбасы» сюжетті-рөлдік ойын Мақсаты: сюжетті дамыту қабілетін бекіту; отбасы мүшелерінің міндеттерін орындау. Ш. Перроның «Қызыл	«Қандай?» дидактикалық ойын Мақсаты: зейінді, ойлауды, сөйлеуді дамыту. Ертегіні драматизациялау

	«Үлгіні құрастыру» ойыны. Мақсаты: қазақ ою-өрнегінің дайын элементтерінің көмегімен шеберлікпен жаттығу; жазықтықта өрнек жасау. «Біз сыпайы сөйлейміз» жылжымалы қалтаны қарау Мақсаты: балалардың мінез-құлық ережелері туралы білімдерін бекіту	қабілетін дамыту. «Киіз үй» ойыны Мақсаты: сөздерді нақты айтуға және қимылды орындауға үйрету. Трафарет бойынша сурет салу (қазақ ою-өрнегінің элементтері) Мақсаты: трафарет пен қарындашпен жұмыс істеудің техникалық әдістерінде жаттығу. Жаттығу ойыны «Қоразға арналған дәндер» Мақсаты: пластилиннің кішкене бөліктерін үлкенінен үзіп алуға үйрету, оларды домалақтау	арналған мінез-құлық ережелері» презентациясын қарау Мақсаты: қоғамдық орындардағы мінез-құлық мәдениеті туралы түсініктерді қорытындылау. «Бірдейін тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: көрнекі қабылдауды, зейінді, есте сақтауды дамыту	телпек» ертегісін оқу (полилингвальды компонентті қолдану) Құрылыс материалымен ойнау «Өрт сөндіру машинасына арналған гараж және жол» құрылысы Мақсаты: балалардың сындарлы дағдыларын бекіту. «Сөзді ата» дидактикалық ойыны Мақсаты: сөзді белгілі бір ретпен атауға үйрету; зейінді, есте сақтауды дамыту	Ш. Перро «Қызыл телпек» Мақсаты: балалардың шығармашылық қабілетін, диалогтық сөйлеуді дамыту (Көп тілді компонентті қолдану). «Бағдаршам» жол қозғалысы ережелері бойынша презентацияны қарау Мақсаты: балалардың ЖҚЕ туралы білімдерін, бағдаршам түсінің атауын қазақ және ағылшын тілдерінде бекіту. «Жұдырық, қабырға, алақан» дидактикалық ойыны Мақсаты: қолдың ұсақ моторикасын, ойлауын, есте сақтау қабілетін, зейінін

					дамыту.
Балалар мен жеке жұмыс	Танымдық және зияткерлік дағдылар «Не жанады, не жанбайды?» дидактикалық ойын Мақсаты: заттардың қасиеті туралы білімді бекіту.	Шығармашылық дағдылар, зерттеу қызметі «Қайық өзенде жүзеді» ойын жаттығуы Мақсаты: тіктөртбұрыштың бұрышын кесу арқылы заттардың бейнесін жасауға үйрету.	Әлеуметтік-эмоционалды дағдылар «Әрқашан абай бол» дидактикалық ойыны (ертегілер бойынша) Мақсаты: ертегі кейіпкерінің мысалында әртүрлі өмірлік жағдайда қауіпсіз мінез-құлық ережесін қолдану қабілетін қалыптастыру; ойлау, сөйлеу қабілетін дамыту.	Қозғалыс дағдылары «Лақтыр-ұста» ойын жаттығуы Мақсаты: допты бір қолмен лақтыру және екі қолмен ұстау қабілетін жетілдіру.	Қарым-қатынас дағдылары «Бұл қай кезде болады?» дидактикалық ойын Мақсаты: сұрақтарға толық ұсыныстармен жауап беру қабілетіне машықтану; жыл мезгілдері, тәуліктің бөліктері туралы түсініктерді нақтылау.
Балалар дың үйге қайтуы	«Балабақша мамандарының ата-аналарымен өзара іс-қимылы» тақырыбында дөңгелек үстел Мақсаты: мектеп жасына дейінгі балаларда үйлесімді сөйлеуді дамыту бойынша тәрбиешілер мен ата-аналардың бірлескен қызметі Стендтік кеңес «Балаларды қалай жазалауға болмайды? Неден аулақ болу керек?». Мақсаты: балалардың өмірі мен денсаулығын қорғау мәселесінде ата-аналардың құзыреттілігін арттыру				

ТӘРБИЕ-БІЛІМ БЕРУ ҮДЕРІСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Топ: мектепалды даярлық тобы

Балалардың жасы: 5 жас

Жоспар қай кезеңге жасалды: 20.11–24.11

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 20.11**	**Сейсенбі 21.11**	**Сәрсенбі 22.11**	**Бейсенбі 23.11**	**Жұма 24.11**
Балаларды	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: отбасылық дәстүрлер туралы жеке әңгімелер, балалармен қарым-қатынас жасау және жақсы көңіл-күй қалыптастыру ойындары.				

қабыл дау	Достық атмосферасын құру.				
	Аптаның өлеңі «Бала кезден спортты жақсы көремін» С. Оладова Бала кезден спортты жақсы көремін, Ол мені тәртіпке үйретті. Таңертең ұзақ ұйықтамаймын, Мен жаттығу жасаймын. Содан кейін жүгіру, секіру, Және еденде жаттығу. Иә, жаттығу оңай емес, Бірақ мен сергек және көңілдімін.	Психогимнастика Спортшы екеніңді елестетіп көріңдер. Мимикамен ауыр салмақты қалай көтеретініңді, не сезінетініңді көрсетіңіз. Гимнаст екеніңді елестетіп көр, арқанмен жүр, өз сезімің туралы айтып бер.	«Күрес» саусақ гимнастикасы Кішкентай саусақты бір – біріне жабыстыр және басқа жұп саусақтармен күрестір: цы, цы, цы – балуандар күресті деп айту.		
Ата-аналармен кеңес, әңгімелесу	Отбасы жағдайында баланың денесін шынықтыру, ересектердегі жаман әдеттер және олардың балалардың салауатты өмір салтына әсері туралы әңгіме. Жеке әңгімелер				
Балалар дың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптар қарау және басқалар)	«Төлдерге енесін табуға көмектес» дидактикалық ойыны Мақсаты: сөйлеуді белсендіру; сөздік қорын кеңейту (сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу) «Қайталап көр!» ойыны Мақсаты: визуалды зейін мен қозғалыстарды үйлестіруді, жарты шар аралық байланыстарды дамыту (дене шынықтыру + математика) «Саусақ твистері» үстел ойыны Мақсаты: саусақ қозғалысын үйлестіруді, ұсақ моториканы, жарты шар аралық өзара әрекеттесуді, зейінді дамыту; түстер мен олардың реңктерін бекіту; кеңістіктегі бағдар: сол-оң, жоғарғы-төменгі.	«Логикалық кесте» дидактикалық ойыны Мақсаты: геометриялық фигураларды, түстерді, реңктерді бекіту; қабылдауды, зейінді, логикалық ойлауды дамыту (математика + сөйлеуді дамыту) «Орын ауыстыру»ойыны Мақсаты: балалардың шығармашылық белсенділігін арттыру, қиялын ояту, көңіл-күйін көтеру, жинақылықты, зейінді дамыту, эмоциялар мен іс-әрекеттерді басқару қабілеті, ұжымдық және үйлесімді іс-	«Серуенге бару» дидактикалық ойыны Мақсаты: әр маусымға сәйкес киім мен аяқ киімді таңдау (сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу) «Епті саусақтар» ойыны Мақсаты: мотор импровизациясының қабілетін, мотор тапқырлығын, мотор мәселелерін бірлесіп шешу кезінде әрекеттерді үйлестіру қабілетін дамыту (дене шынықтыру + математика) «Күшікті тамақтандыр» үстел	«Төртінші артық» дидактикалық ойын Мақсаты: логикалық ойлауды, зейінді және өз гипотезаларын дәлелдеу және қорғау қабілетін дамыту (қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту) «Жаңғырық» ойыны Мақсаты: баланың шығармашылық белсенділігін арттыру; қиялды ояту, көңіл-күйді көтеру; жинақылықты, зейінді, эмоция мен іс-әрекетті басқару қабілетін, ұжымдық және үйлесімді іс-әрекет дағдысын дамыту (сөйлеуді дамыту + шығармашылық)	«Не естіледі?» дидактикалық ойын Мақсаты: есту зейінін дамыту (сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу) «Қайталап көр!» ойын Мақсаты: визуалды зейін және қозғалысты үйлестіру жартышар аралық байланыстарды дамыту (дене шынықтыру + математика) «Анасының көмекшілері» үстел ойыны

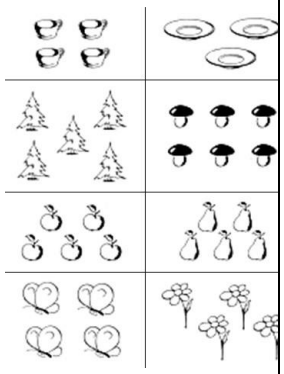
	(математика + сөйлеуді дамыту)		әрекет дағдылары (дене шынықтыру + математика) «Кір жуу» үстел ойыны Мақсаты: зейінді, есте сақтауды, логикалық ойлауды, келісу қабілетін дамыту (сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)	ойыны Мақсаты: мысалды шешуде санау дағдыларын жетілдіру; толық сөйлеммен жауап беру кезінде балалардың сөйлеуін дамытуға ықпал ету (сөйлеуді дамыту + математика)	«Саусақ твистері» үстел ойыны Мақсаты: саусаққозғалысын үйлестіруді, ұсақ моториканы, жартышар аралық өзара әрекеттесуді, зейінді дамыту; түстер мен оның реңктерін бекіту; кеңістіктегі бағдар: сол-оң, жоғарғы-төменгі (математика + сөйлеуді дамыту)	Мақсаты: сөздік қорын толықтыру; сөйлемдер мен әңгімелер құрастыру (сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)
Ертеңгілік жаттығу	Ертеңгілік жаттығулар кешені					
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Жорықтағы мінез-құлық ережелері. Алғашқы медициналық көмек» әңгімелесу Мақсаты: балаларды жорықта жүріс-тұрыс ережелерін сақтауға үйрету: бұзбау, шуламау, басқалардан қалыс қалмау, алғашқы көмек көрсету.	«Өзіңді таны» әңгімелесу Мақсаты: балаларды адамдардың көңіл-күйін байқауға, олардың көңіл-күйі туралы айтуға үйрету.	«Тыныс алу гимнастикасының пайдасы туралы» әңгімелесу Мақсаты: бұлшықет босаңсуына және жүйке-эмоционалдық ширығуды жеңілдетуге ықпал ету; өз денесіне жағымды құндылық қатынасын дамыту; дұрыс тыныс алу дағдысын қалыптастыру.	«Гигиенаның пайдасы туралы» әңгімелесу Мақсаты: жеке гигиена дағдыларын жетілдіру; гигиена ережесін сақтаудың пайдасы туралы айта білу, талқылау.	«Дұрыс таңдау жаса» дидактикалық ойыны Мақсаты: салауатты өмір салтын насихаттау; өз денсаулығын сақтау үшін жеке жауапкершілікке тәрбиелеу.	
Ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен танысу** Байланыс құралдары Көлік,байланысқұралдары. Арнайы көлік құралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдықталуын	**1.Сөйлеуді дамыту** Әжесін кім жақсы көреді? Тілдің грамматикалық құрылымы.Интонациясы бойынша сөйлемдерді ажыратып,сөйлегенде қолдана білуді дамыту. Дәрігерлер туралы М.Төрежанов ағаларың да	**1.Сауат ашу негіздері** Сиқырлы дыбыс әлемі Сөздің мағынасын түсіну;сөздерге дыбыстық талдау:сөздегі дыбыстардың ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **«Не қалай дыбыстайды?» ойыны** Балаларға сұрақтар	**1.Сөйлеуді дамыту** Жыл басына таласқан жануарлар Тілдің граммтикалық құрылымы.Интонациясы бойынша сөйлемдерді ажыратып,сөйлегенде қолдана білуді дамыту. **Ойлан тап дидактикалық ойыны.** Шарты:тәрбиеші балалардың	**1. Көркем әдебиет** Үш қыз. Көркем шығарманы рөлдерге бөліп,сахналау,рөлдерде кейіпкердің көңіл-күйі мен мінезін,бейненің қимылын, интонация мен мимикасын беру,қойылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес орындау. -Өмірдегі ең жақын, аяулы жан кім? Ана сөзін естігенде,

	түсіну,ұялы телефон, смартфон,компьютер ғаламтор,теледидар және т.б.қолданылуын білу,оларды қолдануда қауіпсізді сақтау. **«Сымсыз телефон» ойыны.**Бастаушы бір баланың құлағына бір сөз айтады, ол бала жанындағы балаға сыбырлап, басқаларға естіртпей жеткізу керек. Осылай сөзді өзгертпей келесі балаға айтады. Ең соңғы бала естіген сөзді дауыстап айтады, егер сөз өзгерген болса, кім қандай сөз естігенін қайталап айтып, сөзді кім өзгертсе, сол бала айыпты болады. Жұмбақтар шешу. Бар екен бір терезе ғажап үйде, Кино болар терезеден күнде-күнде. Айтқан сөзді сыбырлап осы жерде, Естіп алар бір құлақ алыс елде . Жазуы бар ақ парақ қанат қақты, Жеткізеді әлемдегі жаңалықты. **Жұмбақтың жауаптары:**	әңгіме жазған. Ол кісінің балаларға арналған қызықты әңгімелері көп. Атап айтатын болсақ, "Ана алғысы", "Үш дос", "Адал дос", "Біз де ойнаймыз", "Шие тергенде" деген әңгімелері бар.Дәрігер туралы "Әжесі қайсысы жақсы көреді" әңгімесін мәнерлеп оқып беремін: Қанат пен Болат әжесінің жанында ойнап отыр. Бір кезде Қанат әжесін құшақтап:Әжем менікі, мен әжемді жақсы көремін, деді. Болат Қанаттан қалыспай әжесінің екінші жағына шығып:Әже сенікі емес, әжем менікі, мен жақсы көремін. Мен сен сияқты әжемнің басын қатырмаймын, – деп таласты.Әже немерелерінің таласына риза болып отырады. Бір кезде қарттың көзі бұлдырап, қысылып, диванға қисая кетті. Қанаттың зәресі ұшып, бақырып жылап жіберді. Болат абыржымай, үлкен кісіше телефонға барып, жедел жәрдем шақырды. Ақ халатты дәрігер келіп, әжесіне ине шаншып, дәрі берді. Әжесі басын көтеріп, дәрігерге алғыс айтты.Дәрігер Болат пен Қанаттан:Телефонмен жедел жәрдем шақырған қайсыларың? – деп сұрады. Болат: Менмін, – деді.Ақылды бала екенсің. Әжеңді жақсы көреді екенсің, –	қойылады, балалар жауап беріп, әр құстың даусын салады. Әтеш қалай дыбыстайды? Қарға қалай дыбыстайды? Бұлбұл қалайдыбыстайды? Аққу қалай дыбыстайды? Торғай қалай дыбыстайды? **«Сұрақ-жауап» әдісі арқылы қайталау.**Дауысты дыбыстар деген не?Дауыссыз дыбыстар деген не?Дауыссыз дыбыстар қалай белгіленеді?Қатаң дауыссыз дыбыстар қалай жасалады?Ұяң дауыссыз дыбыстар ше?Үнді дауыссыз дыбыстар ше? **Артикуляциялық жаттығу жасау.** Құстардын суреттерін *тақтаға іледі.* Балалар, қандай құстарды білесіңдер?Қарға, тоқылдақ т.б.Мен сендерге құстарға байланысты тақпақ үзінділерін оқимын. Ал сендер не туралы айтылғанын және қандай дыбыстан басталып, қай дыбыстың қайталанып тұрғанын табуларыңкерек. Қайталанып тұрған дыбыстың жуан дауысты ма, жіңішке дауысты ма, ұяң, үнді, қатаң	білетіншығармаларынан үзінді оқиды.Балалар оның қай шығарма екенін тауып айтады.Біраз жүрген соң әкесінің қолынан бір шие жерге түседі.Ы.Алтынсариннің Әке мен бала әңгімесі. Тышқан наубайханаға келді. Мұнда көп дам нан пісіріп жатыр екен.Нан қайдан келеді? ертегісі.Тапқан екенсің дәмді тамақты.Күтірлетіп жейтін сәбізден артық ештеме жоқ,деді қоян.Не дәмді ертегісі. Шырылдауық шегіртке, Көгалды қуып гөлайттап. А.Құнанбаев Шегіртке мен Құмырсқа ертегісі. Жыл басына таласқан жануарлар ертегісін оқу.Ертегі мазмұнына сәйкес сұрақтар қою. **Кім зерек логикалық ойыны.** Шарты:әр жануардың корегін тауып,қоршап,қалғанын қақпақтармен жауып қою. **Қайсысы қалай дыбыстайды?**	ойларыңа не келеді? Аналарың сендерді қандай сөздермен еркелетеді? Ана – ең аяулы жан. Анамызды сыйлап, ренжітпей жүруіміз керек. Анамыз ауырып қалса, дәрі-дәрмек беріп, күтіп, көмектескеніміз жөн. Бүгін біз ана туралы «Үш қыз» атты татар халық ертегісімен танысамыз. Ертегіні оқып, мазмұнын ашу Сөздік жұмыс: *аяулы жан* – өмірдегі ең жақын, ең қымбат деген мағынада *қайырымдылық* – қиын кезде көмек көрсету.*Ертегі мазмұны бойынша сұрақтар:* Ертегі ұнады ма? Ертегі не туралы? Анасы тиінді жұмсап, қыздарын не үшін шақырды? Тиін үлкен қызды неге айналдырды? Не үшін? Тиін ортаншы қызды неге айналдырды? Не үшін? Тиін кіші қызды неге айналдырды? Не үшін? Қай қыздың әрекеті ұнады? Орнымыздан тұрайық, Қарлығаш боп ұшайық. Бір отырып, бір тұрып, Жақсы сергіп қалайық. Ертегі қалай басталады? Ертегінің мазмұнын сурет бойынша баянда. Жұмбақтың жауабын суреттен тауып, сызып қос. Гүлге қонады, Гүлдің қонағы. Үйге кірсе, Бөшкелер балға толады. *(Балара)* Аяғы бар, басы бар, Арқалаған тасы бар. *(Тасбақа)*

	теледидар, телефон, газет. Теледидар, телефон, газет байланыс құралдарына жатады. Әлемнің алысжақын елдерінен жеткізілетін жаңалық, хабарларды таратын құралдар **ақпарат құралдары** деп аталады. Балалар, қалай ойлансыңдар, алыс жердегі адамдар бірбірімен қалай хабарласады? Алыс жердегі адамдар бір-бір-біріне хат жазады, телеграмма жібереді, телефонмен сөйлеседі. Хатты қалай жібереді? Пошта арқылы. Әлемде болып жатқан оқиғаларды қалай білеміз? Теледидар, радио, газет және интернет арқылы білеміз. Теледидар, радио, газет, интернет – ақпараттық құралдар. Пошта, телеграф, телефон – байланыс құралдары. Демонстрациялық материалдардан соңғы заман технологиясының жаңа жетілдірілген құралдарын көрсету	деді дәрігер. **Дидактикалық ойын: «Дауысты дыбыстарды ата»** Ойын шарты: Тәрбиеші дыбыстарды айтып отырады,балалар дауысты дыбыс кездессе, қолдарын шапалақтайды. Дауыссыз дыбыс кездессе, тыныш отырады.Мақал-мәтелдерді қайталау. Тіл жаттықтыру. Жаңылтпашты қайталатады. **2.Қазақ тілі** Таңертең не істейміз? Сөздерді сөйлемдерді байланыстырып құрауды дамыту. Жаңа сөздермен таныстыру.Арман мен Сәуле диалог жүргізеді. Сәуле, сен таңертең не істейсің?Мен таңертең тұрамын.Таң-ер-тең- ң тұ-ұ-ұ-ра-мын. Таңертең тұрамын *(айнамен жұмыс)*.Бе-ті-і-ім-ді-і-і жуа-мын – бетімді жуамын.Ті-с-і-і-ім-ді-і-і та-за-лай-мын – тісімді	дауыссыз дыбыстардың қайсысына жататынын анықтау. Өлең не туралы, қай дыбыс қайталанып тұр? [К] дыбысының қай дыбысқа жататынын анықта? Жасалу жолына мән бер.Қатаң дауыссыз дыбыс.Дауыссыз дыбысты қалай белгілейміз? Көк түспен. Өлең не туралы және қай дыбыс көп қайталанып тұр?Дұрыс, [а] дыбысы.[А] дыбысының қай дыбысқа жататынын анықта?Жуан дауысты дыбыс).Дауысты дыбысты қалай белгілейміз?Қызыл түспен. Тәрбиеші тақпақ оқиды. [Ә] дыбысының қандай дыбысқа жататынын анықта?Жіңішке дауысты дыбыс.Дауысты дыбысты қалай белгілейміз?Қызыл түспен. [Г] дыбысының қай дыбысқа жататынын анықта? Жасалу жолына мән бер.Ұяң дауыссыз дыбыс.Дауыссыз дыбысты қалай белгілейміз?Көк түспен. Өлең туралы, қай дыбыс қайталанып тұр?[К] дыбысының қай дыбысқа	**ойыны.**Е.Өтетілеуұлы Жыл аттары өлеңін оқу. **2.Қазақ тілі** Зерде интелектуалды ойыны Жаңа сөздердегі қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтуға,тіл мәдениетін жетілдіру. Зерде интеллектуалды ойыны. **I кезең**: **«Таныстыру».** Балалар өздерін таныстырады. (Менің атым..... барамын). **II кезең**: «Білгенге – маржан». Бұл кезеңнің шарты сұрақтарға жылдам тез жауап беру керек. Мамандық иелерін ата?Біздің Отанымыз қалай аталады? Бөлмеде не бар?Сыпайы сөздерді ата. Таңертең не істейміз?Апта күндерін ата. т.б **III-кезең**:**«Кім тапқыр?»**Бұл кезеңнің шарты әр сөздің тек аудармасын айту керек.Моя Родина – Менің Отаным **3.Математика негіздері** 9 саны мен цифры Сан және санау.10көлеміндегі сандарды тура және кері санауға	Тоқыған ауы – шыбынның жауы. *(Өрмекші)* Ертегіні сахналау. **2. Сауат ашу негіздері** Мысық сөзіне талдау Сөздің мағынасын түсіну;сөздерге дыбыстық талдау:сөздегі дыбыстардың ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. Тәрбиеші балаларға сөзге дыбыстық талдау жасауды түсіндіреді. -Ең бірінші берілген сөзді білуіміз керек. -Сөзде неше буын, неше дыбыс бар екенін анықтауымыз керек. -Сөздегі дыбыстардың дауысты, дауыссыз екенін анықтау. -Дауысты дыбыстардың жуан, немесе жіңішке екенін анықтау керек. -Дауыссыз дыбыстардың қатаң, ұяң, үнді екенін анықтау керек. Тәрбиеші дыбыстық талдау барысында сызбада дауысты дыбыстарды қызыл дөңгелекпен, дауыссыз

	(компьютер, смартфон-телефон, 3D теледидарлар, электронды рама, т.б.). **2.Сауат ашу негіздері** Үнді дауыссыз дыбыстар Сөздің мағынасын түсіну;сөздерге дыбыстық талдау:сөздегі дыбыстардың ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **«Сұрақ-жауап» әдісі арқылы қайталау.** Дауыссыз дыбыстар деген не?Дауыссыз дыбыстар қалай белгіленеді?Қатаң дауыссыз дыбыстар қалай жасалады?Ұяң дауыссыз дыбыстар ше? **Үнді дауыссыз дыбыстармен, олардың жасалу жолдарымен таныстыру.**Балалар біз бүгін дауыссыз дыбыстардың ішіндегі үнді дауыссыз дыбыстармен танысамыз және жасалу	тазалаймын.Ша-шым-ды та-рай-мын – шашымды тараймын.Жат-ты- ғу жа-сай-мын - жаттығу жасаймын.Ки-і-м-і-і-м-д-і-і-і ки-е-мі-і-і-н – киімімді киемін.Содан кейін анаммен балабақшаға барамын. **Сөздік ойын: «Жалғасын тап»**Үлестірмелі материалдардың көмегімен сөйлемді толықтырады. *Таңертең ... (тұрамын).Бетімді ... (жуамын).Тісімді ... (тазалаймын).* **Дидактикалық ойын: «Мен бес сөз білемін»** Берілген тақырып бойынша 5 сөз құрайды.Суретке қара. Сұраққа жауап бер. Арман таңертең не істеді?Балалар сөйлем құрайды.Арман төсегін жинады.Арман жаттығу жасады.Арман тісін тазалады.Арман анасымен балабақшаға барады.**Ойын: «Мен не істегенімді айтпаймын, көрсетемін».**Тәрбиеші жаттығу жасау, тамақ ішу, ән айту, билеу, сурет салу, ұйықтау дегендерді қимылмен көрсетеді,	жататынын анықта? Жасалу жолына мән бер.Қатаң дауыссыз дыбыс.Дауыссыз дыбысты қалай белгілейміз?Көк түспен **Дәптермен жұмыс (графикалық жұмыс)** Тында, орында.Штрихта. Үзік сызықтарды бастыр, жалғастыр. **2. Математика негіздері** Заттар тобын салыстыру және санау.10 көлемінде сандарды салыстыру.Салыстыру негізінде сандық мәндерді дұрыс жалпылау. **Ойын жағдаяты.** Әлия мен Сырым жұмбақтар шешуін сұрайды. Аяғы бар, жүрмейді, Аузы бар, күлмейді. Айнымайдыбөпемнен, Тек сөйлеуді білмейді. (Қуыршақ) Үрлесең, жеп-жеңіл,	жаттықтыру. Тәрбиеші тақтаға 1-9 сандары бар карточкаларды іледі,натурал қатарда 9 санының қалай шығатынынын және 9 санының 9 бірліктен тұратынын түсіндіру,9санының жазылуымен таныстыру.Ептілікті дамыту үшін 9таяқшадан тең 4 үшбұрыш немесе тең 3шаршы жасау. **1-ші ойын Факс.** Мақсаты:1-8 цифрлары туралы білімдерін бекіту,9цифрынжазу, командада жұмыс істеу іскерлігін дамыту.Әрбір команданың қатысушылары бір-бірінің артына тұрады,ал команда капитаны тақтаға қарап,қолына бор ұстап,бірінші тұрады.Тәрбиеші әр команданың ең соңында тұрған қатысушысына сан жазылған карточка береді.Бұл қатысушылар карточкадағы санды алдында тұрған баланың арқасына саусағымен салады.Хабарламаны алған қатысушылар оны әрі қарай жалғастырады.Капитан хабарламаны алған соң оны тақтаға бормен салады. **2-ші ойын Адасқан сандар.**	дыбыстарды көк дөңгелекпен белгілейтінін естеріне түсіреді. Мысық сөзіне талдау жасау. **Дәптермен жұмыс** Суреттегілер дауысты дыбыстан басталса, дөңгелекті қызыл түспен, дауыссыздыбыстан басталса, көк түспен бояңдар.Штрихта.Үзік сызықтарды бастыр, жалғастыр.Қарындашты қолдарына алып, алдымен ауада жаздырады.Саусақ жаттығуы **3. Қоршаған ортамен танысу** Ғаламтор жүйесі Смартфон,компьютер ғаламтор,теледидар және т.б.қолданылуын білу,оларды қолдануда қауіпсізді сақтау. Интернент бүкіл ғаламдық тор.Ол бүкіл әлемдегі миллиондаған компьютерлік желілерді бір-бірімен байланыстыратын орасан зор компьютерлік жүйе. Интернентің пайдасы мен зиянын түсіндіру,пайдалы ақпараттар алу.Техникалық қауіпсіздік

	жолдарын білетін боламыз.Мен айтқан дыбыстарды айнаға қарап қайталаңдар: л, м, н, ң, р, у, й. Балалар бұл дауыссыздарды айтқанда не байқадыңдар?Бұл дыбыстарды айтқанда көтеруге, созуға, әуенді өзгертуге болады.Қатаң, ұяң дауыссыз дыбыстарға қарағанда үнді дауыссыз дыбыстар дауыс шымылдығының қатысуымен жасалады, салдырға қарағанда үн басым шығады. Сондықтан да үнді дауыссыз дыбыстар деп аталады. Үнді дауыссыз дыбыстарды айтқанда сөйлеу мүшелерінің (тіл, ерін, жақ) бір-біріне жуықтауы, түрленуі, көлемін өзгертуі көмей арқылы келген ауаға пәлендей кедергі бола алмайды.Дауыссыз қатаңдарда мүлде үн болмаса, ұяңда үннің қатысы жартылай болатынын біз білеміз,	балалар не істегенін айтады. **3.Математика негіздері** Сиқырлы текше Сан және санау. 10көлеміндегі сандарды тура және кері санауға жаттықтыру. **Ойын жағдаяты.** Әлия мен Сырым,пойызбен саяхат балаларды вагондарболуға шақырады. Он бала бір-біріне тіркесіп,пойыздың қозғалысын еліктейді. Балаларға 1-ден 10-ға дейін цифр жазылған карточкалар таратылады. Тәрбиеші басқа балаларға вагондарды 1-ден 10-ға дейін тура және кері санауды сұрайды. Сонымен 10 – 1 = 9,9 –1 = 8 ,8 – 1 = 7 ,7 – 1 = 6 Карточкамен жұмыс.Тақтада (демонстрациялық материал 1 -ден 10-ға дейін сандар қатары ретімен тұрады. Топтан екі баланы шақырады, олар цифрды тез және дұрыс	Елпілдеп кетеді.Ұшырсаң, көк теңбіл,Бұлтқа да жетеді.(Шар) Құс сияқты, құс емес, Самғап ұшқан биікке. Қанаты бар қақпайды, Жүрсе де сондай биікте. (Ұшақ) Төрт аяқты, екі көзді, Өзі жансыз жүреді. Отпен майдан жемібар, Құрыш болат жүрегі. (Автокөлік) Жүйіткіген дәу үйінде, Жүйрік деп ел сүйінді. Тас жолда жүртты тасып жүр,Жылдамдыққа басып жүр. (Автобус) Кеудесі толған күш, Табаны толған тіс. (Трактор) Кепкен жарғақ,Шеңберге керілген,Соқсаң сарнап,Үн шығады төгілген.(Барабан) Ойыншықтар дүкеніне саяхат.	Мақсаты:1-9 сандарының тура және кері реттілігі білімін қалыптстыру.Тәрбиеші 16 баланы шақырып,оларды 2 командаға бөледі.Әрбір командаға тәрбиеші 1-ден 9-ға дейін сандар жазылған карточкалар береді:әр қатысушыға бір карточкадан үлестіреді.Музыка қосылып,балалар билей бастайды. Музыка тоқтағанда команда қатысушылары 1-ден 9-ға дейін сандар ретімен өз қатарларына сапқа тұруы керек. **3-ойын Жұбыңды тап.** Мақсаты:9-дың көлемінде есептік санау дағдыларын дамыту.Балалар 2 топқа бөлініп,бір-біріне қарама-қарсы қарап тұрады.Біріншілеріне 1-9 ға дейін сандар жазылған карточкалар,екіншілеріне әртүрлі мөлшердегі заттар бар карточкалар үлестіріледі.Сандар берілген қатысушылардың міндеті-заттарының мөлшері өзінің санына ең келетін қатысушымен жұп құру. **4.Музыка** Жомарт өлкем Музыка тыңдау. Музыкалық шығармалардың	ережесін түсіндіру. **4. Дене шынықтыру** Тату-тәтті баламыз. Негізгі қимылдар: еңбектеу,өрмелеу.Жүру,жүгіру Лақтыру,қағып алу,домалату **Бұл – мен, бұлар – менің достарым» ойыны** Шеңберге тұрады. Сұрақтарға «Бұл – мен, бұлар – менің достарым» деген жауап қайтарады. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Жұбыңды тап!»,** тізбекке екі-екіден тұрады. Жүру, жүгіру. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Еденде тұрып қалма».** Ұстаушы бала таңдалады. Қалған балалар биіктігі 30 см заттардың үстінде тұрады. Балалар секіріп түсіп, зал ішінде жүгіріп жүреді. Педагогтің: «Ұста!» деген бұйрығы бойынша орындарына жүгіреді. Ұстаушы бала секіріп орындарына шыға алмаған балаларды ұстайды. Ұсталған балалар бір шетте отырады. Сауықтыру массажы: «Шапалақта». Алақандарын бір-біріне үйкелейді.Алақандарымен шекелерін шапалақтап соғады.Беттерін шапалақтап соғады.Мойындарын шапалақтап соғады.Кеуделерін шапалақтап

	ал үнді дыбыстарда бәсең үн болады. Дауыссыздардың үн сапасында жаңғырық болмайды. ***«Кім көп сөз айтады» дидактикалық ойыны*** Балалар, үнді дауыссыз дыбыстардан басталатын сөз айтуларың керек. Кім көп сөз ойлап айтады, соған фишка беріліп отырады. Ойын соңында жеңімпаз анықталады. Тәрбиеші балаларға көмек ретінде тақтаға үнді дауыссыз дыбыстардан басталатын бір суреттен іліп қояды. Мысалы, *лақ, мысық, нан, радио, уық, аң, үй*.ң дыбысынан сөздер басталмайтынын ескертеді.Мысалы: *«л»– Ләззат, лақ, лаула,люк, лақтыр, лағыл, Ләйлә;«м» – мақта, малта, маймыл, малақай;* *«н»– нар, Нариман, Нартай, Назгүл, наз, намаз, нақышына*	қояды, тура және кері санайды.Бір бала санауды бастайды,екіншісі жалғастырады.Дәптер мен жұмыс істеу **1-тапсырманы** орындау балаларға сурет беру. Қандай вагондардың нөмірі жоқ? 2-**тапсырма**. Сурет бойынша жұмыс. -Төбешікте неше бала тұр?(3). Неше бала көтерілді?(1) Барлығы нешеу болды?(4). Екінші сурет бойынша:Неше бала төбешіктен сырғанады? Төбешікте неше бала қалды? **Ойын жаттығуы**: Сиқырлы текше«Жазбаны шеш». Балалар карточкалардың көмегімен үстелде және тақтада математикалық жазбалар жасайды. **4.Сурет салу,жапсыру,** **мүсіндеу,құрастыру.**	Тәрбиеші тақтаның алдына шыққан балаларға бір сөренің екі жағында орналасқан заттардың арасында өзара бірмәнді сәйкестікті анықтауға көмектеседі. Олар теңболуы үшін не істеукерек?Дұрыс.Бір жағынан артығын алып тастау керек немесе жетіспейтін ойыншықтарды қою қажет.Артығының бар-жоғын білу үшін ойыншықтарды бір-бірінің астына қоямыз немесе жұптарды сызықпен жалғаймыз. **«Сонша жина» дидактикалық ойыны**.Балалар топқа бөлінеді.Әр топта үстелде біртекті заттар жиынтығы бар (текшелер, «Лего»бөлшектері, геометриялық фигуралар,	жанрларын ажыратуға (ән,күй,марш,,би)үйрету. Музыкалық ырғақтық қимылдарды меңгеру. «Жаса, Қазақстан» әнін орындау. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Көңілді балалар» литва халық әуені (өңдеген Т. Ломова).***Музыка тыңдау:*** «Туған ел» (Л. Хамиди). ***Ән айту:*** «Жомарт елім**»** (И. Нүсіпбаев). ***Билер:*** «Қара бала» биі («Билеп үйренейік» жинағынан). Ұлдардың қатысуымен бидің элементтерімен таныстыру.Батырлар мен шабандоздар қимылдарына еліктеп би элементтерін үйрету, денені жеңіл ұстап, ырғаққа ілесе қимылдар жасау.«Асатаяқ биі» қыздардың қатысуымен («Билеп үйренейік» жинағынан). Биді қайталау, еске түсіру, би қимылдарын мәнерлеп орындауға үйрену. ***Ойындар, хороводтар:*** «Ноталарды орналастыр» («Дидактикалық ойындар» жинағынан). ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Илигай» қ.х.ә. (өңд. Б. Дәлденбай).	соғады.

	келтір; *«р» – рауғаш, Рауан, Раушан, риза;* *«у» – уылдырық, уақ.* ***«Дыбыс бер» дидактикалық ойыны*** Мен сендерге сөздер айтамын, сол сөздердің ішінде үнді дауыссыз дыбыстар кездессе, алақандарыңды соғып шапалақтаңдар. Үй, алма, анар, тат, оқ, ру, бау, сағат, арқан, тарақ, жаңғақ, нан, доп, тор, ми, сый, тый,аң, оң, шаш, тас, ата, әже, тәте, пысық, тышқан, ат т.б. ***«Сөзге үнді дыбыстан басталатын сөз қос» дидактикалық жаттығуы*** Мен сендерге бірінші сөзді айтамын, ал сендер сол сөзге мазмұны сәйкес келетін, үндідауыссыз дыбыстардан басталатын сөз жалғауларың керек. Мысалы: *сүйкімді ... (мысық), жүйрік ... (лақ), дәмді ... (нан), әдемі ... (раушан), дәмді*	Бөлме өсімдігі. Түрлі әдістер мен тәсілдерді қолдану,түрлі материалдан жапсыру **Ойын жағдаяты**. «Гүл дүкені» дидактикалық ойыны. Тәрбиеші алдын ала әртүрлі бөлме өсімдіктерінің суреттерін тақтаға іледі. Бір баланы дүкеннің сатушысы етіп сайлайды. Балалар кезекпен дүкенге келеді. Алыңыз, бұл – қазтамақ гүлі. Алыңыз, бұл – сиягүл деп аталатын бөлме гүлі. Сіз өте әдемі гүлді таңдадыңыз, мінеки, алыңыз. Балалар, дүкеннен қандай гүлдер сатып алдыңдар? Тәрбиеші балалардан бөлме өсімдіктері, оның түрлері, пайдасы туралы сұрайды. Топтың ішіндегі табиғат бұрышында тұрған өсімдіктерге назар аудару. Тәрбиеші әр гүлдің атауын, оның қасиеттерін, гүлдерге күтім керек екенін, оның күнді, жарықты сүйетінін, үйге көрік беріп тұратынын әңгімелейді. Неліктен бөлме гүлдерін бөлмеде өсіреміз?	бұршақтар,қыстырғыш немесе басқа материалдар) Балалардың бірі – жүргізуші 1-ден 10-ға дейінгікарточканыкөрсетеді балалар сонша заттарды орналастырады **3.Көркем әдебиет** Мысық ,әтеш және түлкі Көркем шығарманы рөлдерге бөліп,сахналау,рөлдерде кейіпкердің көңіл-күйі мен мінезін,бейненің қимылын, интонация мен мимикасын беру,қойылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес орындау. Бұрап қойған сағаттай, Айғайлайды таң атпай. *(Әтеш)* Жолбарысқа ұқсайды, Тек тышқанды ұстайды. *(Мысық)* Өзі айлакер, өзі бір қу, Жүрген жері айғай-шу. *(Түлкі)* – Мысық, әтеш, түлкі туралы қандай ертегі білесіңдер? Бүгін біз «Мысық, әтеш және түлкі» деген орыс халық ертегісімен танысамыз. Ертегі – әдеби жанрдың бір түрі екенін естеріне түсіру. Ертегінің өлеңнен айырмашылығы – ертегіні ойдан, қиялдан шығарады. Ертегіні мәнерлеп оқып береді,	*Асатаяқ, тоқылдақ, тұяқтас* ұрмалы ұлттық аспаптарын қолдану.	

	(рауғаш), қағаз ... (умаждалған), атам ... (риза), бала ... (малтыды), ақылды ... (мұғалім), үлкен(үй), әкем(риза), киіз үйдің (уығы), ... жайылды (мал) т.б. **3.Музыка** Жомарт өлкем Музыка тыңдау. Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән,күй,марш,,би) үйрету.Музыкалық ырғақтық қимылдарды меңгеру. «Жаса, Қазақстан» әнін орындау. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Көңілді балалар» литва халық әуені (өңдеген Т. Ломова).***Музыка тыңдау:*** «Туған ел» (Л. Хамиди). ***Ән айту:*** «Жомарт елім» (И. Нүсіпбаев). ***Билер:*** «Қара бала» биі («Билеп үйренейік» жинағынан). Ұлдардың қатысуымен бидің	Оның қандай пайдасы бар? Гүлді қалай күтіп-баптау керек? Балалар, бөлме өсімдіктерінің де басқа өсімдіктер сияқты тамыры, сабағы, күлтелері болады. Гүлдер суғаруды, түбін қопсытуды, жапырағының шаңын сүрту сияқты үлкен қамқорлықты қажет етеді. Үлестірмелі материал Құмыраның суреті салынған бөлігін қиып алып, оны ортасында көрсетілген сызық бойынша екіге бүктеп алып, содан кейін қиямыз. Жасыл түсті гүлді де дәл осылай қиямыз. Дайындаған бөліктерді үлгіге орналастырамыз. Құмыраның сыртына сары гүлді қиып алып жапсырамыз. Балалар шығармашылығы.	**Сөздік жұмыс:** *әтеш* – үй құсы, «ку-ка-ре-ку!» деп шақырады *мысық* – үй хайуанаты, ол мияулайды *шап беріп ұстау* – тез ұстап алу *тәкаппар* – менсінбей, кеудесін көтеру ***Ертегі мазмұны бойынша сұрақтар:*** – Ертегі қалай аталады? Ертегі ұнады ма? – Ертегіде не туралы айтылған? – Қай кейіпкер саған ұнады? – Орманда мысықпен бірге не өмір сүрді? – Мысық қайда кетеді? – Әтешті түлкі қалай алдады? – Мысық әтешті қалай құтқарды? – Түлкінің жасағаны дұрыс па? Ойын: – Мысық қалай жүреді? Қалай дыбыстайды? – Әтеш қалай секіреді? Қалай шақырады? – Түлкі қалай қуланады? Құйрығын қалай қозғалтады? *Балалар ертегі желісі бойынша қимылмен көрсетеді.* Ертегінің мазмұнын сурет бойынша баянда. Ертегіде қандай кейіпкерлер кездеседі? Мысықтың, әтеш пен түлкінің дауысын және жүрісін сал. Қай аң жасырынғанын тап. Есіңде		

	элементтерімен таныстыру.Батырлар мен шабандоздар қимылдарына еліктеп би элементтерін үйрету, денені жеңіл ұстап, ырғаққа ілесе қимылдар жасау.«Асатаяқ биі» қыздардың қатысуымен («Билеп үйренейік» жинағынан). Биді қайталау, еске түсіру, би қимылдарын мәнерлеп орындауға үйрену. ***Ойындар, хороводтар:*** «Ноталарды орналастыр» («Дидактикалық ойындар» жинағынан). ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Илигай» қ.х.ә. (өңд. Б. Дәлденбай). *Асатаяқ, тоқылдақ, тұяқтас* ұрмалы ұлттық аспаптарын қолдану. **4.Дене шынықтыру** Отбасылық альбом Сапқа тұру,сап түзеу,сапқа қайта тұру.Сапқа 1-2-3 қатармен тұру,бір-бірінің жанына және бір-бірінің артынан сапқа тұру.		сақта! Дос болсаң, берік бол, Досыңа серік бол. **4. Дене шынықтыру**. Хоккей ойнап үйренеміз. Негізгі қимылдар: еңбектеу,өрмелеу.Жүру,жүгіру Лақтыру,қағып алу,домалату Шайбаны түзу бағытта алып жүру.Имек ағашты екі қолымен емін-еркін, дұрыс (үстінен күштірек қолымен ұшына таман ұстап, астынан бағыт беру үшін әлсіздеу қолымен) ұстауына көңіл бөлу.Қатар-қатар тұрып, қарама-қарсы жақта тұрған серігіне шайбаны дәлдеп алып барады. Имек ағаштың басындағы қыры толық мұзда жатуын қадағалауға тырысады. Шайбаны беріп, өздері орнына жүгіріп қайтып келеді. **«Мұзшалар, жел мен аяз» қимыл-қозғалыс ойыны.** Алаңқайды толық пайдаланып, бір-біріне соғылмай қозғалу керек.Ойыншылар екі шеңбер құрып тұрады. Бір шеңбер ақ қаршаның төңірегінде, екінші шеңбер көк қаршаның төңірегіне құрылады. Балалар шеңбер бойымен жай жүреді. «Жарқырап ақша		

	Қимыл-қозғалыс ойыны: «Өз түсіңді тап!» Жұп болып екі тізбекке тұрады. Тізбекте жүру, жүгіру. Түрлі түсті қолорамалдарын алып, орамалдардың түстеріне сәйкес жұп болып тұрады. Зал ішінде педагогтің белгісі бойынша шашырап жүреді. «1, 2, 3 – Өз түсіңді тап!» деген бұйрық бойынша жұп болып екі тізбекке жылдам тұрады. Жүруді жүгірумен алмастырады. Бағыт қозғалысын сақтайды. Зал ортасында екі-екіден тізбеке сап түзеп тұрады. Тізбектен екі жаққа оңға, солға жүру.Негізгі қимылқозғалыстарды алмастыру тәсілімен орындау:**«Баскетбол» –** допты оң және сол қолдың саусақ ұштарымен еденге кезекпен ұруға үйрету. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Дәл беру»** Жұп болып, бір-біріне қарама-қарсы тұрады.Серіктесіне допты табанымен домалатып әкеледі.		қар,Сылдырлап ұшады! Дың, дың, дың!» шеңберде жүреді. «Жел!» дегенде, шашырап жүгіре жөнеледі. «Аяз!» дегенде, қайта жүгіріп келіп өз шеңберін қайта құруы керек. Бірінші болып тұра қалған команда ұпай алады. Бірнеше қайталағаннан соң, ең көп ұпай жинаған команда жеңеді.		

Серуенге дайындық	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын материалын таңдау; балалармен жеке әңгімелер. Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігіне жағдай жасау, балалармен спорттық-ойын жабдықтары мен спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Ауа-райына байланысты балаларды реттілікпен киіндіру, дұрыс киінуді қадағалау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары, жалпы және ұсақ мотериканы дамыту)				
Серуен	Жүк көлігін бақылау Мақсаты: жүк автомобилі мен жүк көлігін ажырата білуге үйретуді жалғастыру; мақсаты мен қолданылуын білу. Еңбек қызметі: учаскедегі қоқысты жинау «Мақсатқа жету» ойыны Мақсаты: жылдамдықпен жүгіру қабілетін бекіту; лақтырудыңептілігі мен күшін дамыту. «Тоқта-жүгір» қимылды ойыны Мақсаты: медициналық допты кеудеден екі қолмен лақтыруға жаттығу; сигнал бойынша әрекет ету;ептілікті дамыту. Шығарылатын материалмен ойындар	Күздің аяғында маусымдық өзгерістерді бақылау Мақсаты: табиғат құбылыстары туралы ұғымды қалыптастыру: аяз, қырау, күннің қысқаруы, түннің ұзаруы; күн туралы білімді бекіту (жарқырайды, бірақ қыздырмайды). Еңбек қызметі: жолдарды сыпыру «Сөз таңда» дидактикалық ойыны Мақсаты: сөйлеуді дамыту, зат есімге сын есімді таңдау мүмкіндігі. «Сапқа тұр» ойын-жаттығуы Мақсаты: екі-екіден сапқа тұруды үйрету. «Тұзақ» қимылды ойыны Мақсаты: бір-біріне соқтығыспай жүгіру жаттығулары;ептілік пен төзімділікке тәрбиелеу. Шығарылатын материалмен ойындар	Қылқан жапырақты және жапырақты ағаштарды бақылау Мақсаты: балалардың ағаштар туралы білімдерін кеңейту: олардың ортақ және айырмашылығы неде. Еңбек қызметі: учаскеде қоқыс жинау «Ағаш туралы не білетініңді айт» ойыны Мақсаты: ағаштарды және ағаштардың түрлерін тәжі бойынша атауға, ағаштың құрылымы мен оның функциялары туралы айтуға үйрету. «Жұпты қуып жет» қимылды ойыны Мақсаты: кедергілер арқылы жүгіру жаттығулары. Шығарылатын материалмен ойындар	Кептерлерді бақылау Мақсаты: құстар туралы білімді бекітуді жалғастыру; не жейтінін, қайда тұратынын, адам оларға қалай күтім жасайтынын нақтылау; жабайы кептердің Қызыл кітапқа неліктен енгізілгенін нақтылау. Еңбек қызметі: аулада жапырақтарды жинау «Көгершін мен торғайды салыстыр» дидактикалық ойыны Мақсаты: есте сақтау, зейін, сөйлеуді дамыту. Допты ұстау ойыны Мақсаты: допты ұстау және лақтыру жаттығулары. «Ұшады, секіреді, жүзеді» қимылды ойыны Мақсаты: жүгіруде жаттығу; балық, құс, жануарлардың аттарын бекіту. Шығарылатын материалмен ойындар	Қарды бақылау Мақсаты: балаларды табиғаттағы өзгерісі байқауға үйрету; сұлулықты көруге үйрету. Еңбек қызметі: жолдарды сыпыру Алақанға қар ұшқынын ұстап, оны қара. Екі қаршықты салыстыр. «Бөренемен жүр» ойыны Мақсаты: тепе-теңдікті сақтай отырып, жүру техникасын жақсартуға қол жеткізу. «Бір, екі, үш-жүгір!» қимылды ойын Мақсаты: жүгіру жылдамдығын,ептілікті, ұжымдық іс-әрекеттің үйлесімділігін, тапқырлықты дамыту. Шығарылатын материалмен ойындар
Серуеннен оралу	Тез киіну және шешіну қабілетін жетілдіру. Киімге арналған шкафта тазалық пен тәртіпті өз бетінше сақтау қабілетін бекіту. Әңгіме «Киімге арналған шкафта қалай тәртіп орнатамыз».				

	Маған көмектесудің қажеті жоқ – Күртешені өзім шеше аламын, Бәтеңкемді де өзім шешемін Суреті бар шкафқа қоямын. Мұқият тыңдаңыз: Мен енді бәрін білемін!				
Балалар дың өзіндік іс-әрекеті	«Спорт залы» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: спортқа деген қызығушылықты ояту; балаларды ұжымда ойнауға үйретуді жалғастыру. Әр түрлі спорт түрлері бойынша жеңімпаз спортшылардың фотосуреттерін таныстыру Мақсаты: балаларға Қазақстанда спортты дамытуға көп көңіл бөлінетінін хабарлау; чемпиондарға деген мақтаныш пен құрметке тәрбиелеу	«Қала бойынша саяхат» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: қаланың көрікті жерлері туралы білімдерін бекіту. «Дойбы» үстел ойыны Мақсаты: ойын ережелерімен таныстыру; есте сақтау, ойлау қабілетін дамыту.	«Пошта» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: балаларды пошташы кәсібімен таныстыруды жалғастыру. *(Адамдар бір-біріне хат жазады, жеделхат, сәлемдеме жібереді. Пошташы поштаны әр мекенжайға жеткізеді.)* «Адам неге сенуі керек» ойыны (доппен шеңберде). Мақсаты: адамның өмірі жақсаруы үшін оның неге сену керектігін білу. Өйткені, өмір игі істерге берілген.	«Біз спортшымыз» сюжетті-рөлдік ойыны. Мақсаты: спорттық дағдыларды жетілдіру: жүру, жүгіру, лақтыру, өрмелеу; физикалық қасиеттерді дамыту: жылдамдық, ептілік, қимылдарды үйлестіру, көз, кеңістіктегі бағдар. СӨС туралы бейнефильм көру Мақсаты: салауатты өмір салты туралы түсініктерді бекіту.	«СТО» сюжетті рөлдік ойыны Мақсаты: сындарлы дағдыларды дамыту, ойнауға ыңғайлы орын табу; балалардың сөздік қорын кеңейту. Көркем шығармашылық (сурет салу) «Біз спортты жақсы көреміз» Мақсаты: тақырып бойынша сурет салу арқылы спортқа деген оң көзқарасты қалыптастыру.
Балалар мен жеке жұмыс	Танымдық және зияткерлік дағдылар «Бөлмеге саяхат» дидактикалық ойыны Мақсаты: кеңістікті шарлауды үйренуді жалғастыру.	Шығармашылық дағдылар, зерттеу қызметі «Трафаретпен сурет салу» жаттығуы Мақсаты: трафаретті дұрыс пайдалануды, суретті контурдан шықпай бояуды үйренуді жалғастыру.	Әлеуметтік-эмоционалды дағдылар «Стадионда» дидактикалық ойын Мақсаты: қоғамдық орындарда мінез-құлық мәдениетінің дағдыларын қалыптастыруды жалғастыру.	Қимыл дағдылары «Лентамен» жаттығу Мақсаты: қозғалыстарды үйлестіруді, кеңістікті шарлау қабілетін дамыту.	Қарым-қатынас дағдылары «Затқа эпитет таңдау» дидактикалық ойыны. Мақсаты: балалардың сөздік қорын кеңейтуді жалғастыру.
Балалар дың үйге	«Астауды өзіміз жасаймыз» игі істер шеберханасы Мақсаты: ата-аналардың шығармашылығын дамыту; ата-аналар мен балалардың бірге уақыт өткізуіне ықпал ету.				

қайтуы	Кеңес: «Баланың өміріндегі ойыншықтар», «Балаларға қандай ойыншықтар қажет» Мақсаты: балаларды тәрбиелеу мен оқытудың белгілі бір саласында ата-аналардың педагогикалық сауаттылығын арттыру

ТӘРБИЕ-БІЛІМ БЕРУ ҮДЕРІСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Топ: мектепалды даярлық тобы

Балалардың жасы: 5 жас

Жоспар қай кезеңге жасалды: 27.11–1.12

Күн тәртібі	Дүйсенбі 27.11	Сейсенбі 28.11	Сәрсенбі 29.11	Бейсенбі 30.11	жұма 1.12
Балаларды қабылдау	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: отбасылық дәстүрлер туралы жеке әңгімелер, балалармен қарым-қатынас жасау және жақсы көңіл-күй қалыптастыру ойындары. Достық атмосферасын құру.				
	Аптаның өлеңі: Қазақстан – менің Отаным! Туып өскен-байтақ жерім. Достығы жарасқан ұлттар мекені, Табиғаты қандай көркем. Осы менің туған өлкем! Қазақстан –Отаным менің!		«Кесек нан сөз ойыны Мақсаты: балаларды іс-әрекеттер мен мәтінді дұрыс үйлестіруге үйрету; тақырыптың әртүрлі мөлшерін түсінуге тәрбиелеу; сөйлеу және қозғалыс белсенділігін дамыту.	Психогимнастика «Дала» Далам менің – қазақ жері! *(Қол ұстасып шеңберлей тұру.)* Дала әдемі, кең байтақ. *(Шеңберді кеңейту.)* Онда гүлдер өседі *(шамдар),* Тұлпар дүбірі тынбайды *(секіру).* Дала – кең байтақ жер. *(Шеңберді кеңейту.)* Мұнда бәрі жақсы, достар. *(Жұп болып құшақтасу.)*	
Ата-аналармен кеңес, әңгімелесу	Отбасы жағдайында баланың денесін шынықтыру, ересектердегі жаман әдеттер және олардың балалардың салауатты өмір салтына әсері туралы әңгіме. Жеке әңгімелер				

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптар қарау және басқалар)	«Оқиғалар тізбегі» дидактикалық ойыны Мақсаты: ерікті зейінді дамыту (сөйлеуді дамыту + сыртқы әлеммен танысу «Жаңа орындар бойынша» ойыны Мақсаты: моторлы-моторлы зейінді қалыптастыру; қозғалыс жылдамдығын дамыту. «Жұптық суреттер» ойыны Мақсаты: балаларды суреттерде бейнеленген заттарды салыстыруға, ұқсастықтарды табуға және бірдей суреттерді таңдауға үйрету; ойын ережелерін орындау қабілетіне тәрбиелеу (қоршаған әлеммен танысу + математика)	«Жеуге жарамды-жеуге жарамсыз» дидактикалық ойыны (доппен) Мақсаты: зейінді қалыптастыру; заттардың негізгі, маңызды белгілерін ажырата білу қабілетін дамыту (қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту) «Қауымдастық» ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту (математика + сөйлеуді дамыту) «Ертегіде қонақта» үстел үсті ойындары Мақсаты: талқылау және шешім іздеу барысында басқа балалармен өзара әрекеттесу (математика+ сөйлеуді дамыту)	«Қораптар» дидактикалық ойыны Мақсаты: пәндерді түсі бойынша көзбен байланыстыру қабілетін жетілдіру (математика + шығармашылық) «Табу және айналып өту» ойыны Мақсаты: есту арқылы анықтау және жадты қалпына келтіру, көлемді немесе жазықтық нысаны (қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту) «Іздесең табасың» үстел үсті ойындары Мақсаты: жылдың жекелеген уақыттарына тән белгілерді ажырата білуге машықтану (қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)	«Не істей аламын – нені білмеймін» дидактикалық ойын Мақсаты: өз денесінің дағдылары мен физикалық мүмкіндіктерін дамыту; өзін-өзі бағалауға тәрбиелеу (қоршаған әлеммен танысу + дене шынықтыру) «Суық-ыстық» ойыны Мақсаты: есту қабілетін, физикалық қасиетін дамыту (сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру) «Таяқшадан құрастыру» құрылыс материалымен ойын Мақсаты: геометриялық фигуралар туралы білімді бекіту; балалардың логикалық ойлауын дамыту (құрастыру)	«Не естіледі?» дидактикалық ойын Мақсаты: есту зейінін дамыту (сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу) «Қайталап көр!» ойын Мақсаты: визуалды зейін және қозғалысты үйлестіру жартышар аралық байланыстарды дамыту (дене шынықтыру + математика) «Анасының көмекшілері» үстел ойыны Мақсаты: сөздік қорын толықтыру; сөйлемдер мен әңгімелер құрастыру (сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)
Ертеңгілік жаттығу	Ертеңгілік жаттығулар кешені				
Ұйымдасты рылған іс-әрекетке дайындық	«Президент туралы не білесің?» дидактикалық ойын Мақсаты: сөздікті жандандыру; Қазақстан тарихына қызығушылықты қалыптастыру. «Рас па – өтірік пе?» дидактикалық ойын Мақсаты: сөздік қорын	«Суреттен тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: ойлауды дамыту; отан туралы білімді қолдана отырып, ұсыныстар жасауға үйрету. «Қазақстанның ұлы адамдары» ойыны Мақсаты: білімді жандандыру.	«Қазақстан мерекелері туралы айт» ойын жаттығуы. Мақсаты: атаулы күндер туралы айту қабілетін қалыптастыру; сөйлеу белсенділігін дамыту; сөйлемдер құруды үйрету.	Қазақстан туралы өлең жаттау. Мақсаты: Отан туралы білімді бекіту. «Киіз үй жасайық» жаттығуы Мақсаты: гофрленген қағаздан киіз үй жасауды үйрету. Қазақтың ұлттық әуендерін тыңдау	«Дұрыс таңдау жаса» дидактикалық ойыны Мақсаты: салауатты өмір салтын насихаттау; өз денсаулығын сақтау үшін жеке жауапкершілікке тәрбиелеу.

	байыту.				
Ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен танысу** Қысқы еңбек Шамасы келетін,бірлескен еңбек әрекетіне қатысуға, бастаған ісін аяғына дейін жеткізуге,дербестік пен жауапкершілікке баулу. Қар күреу жаттығуы.Қысқы еңбек түрлерімен таныстыру және оларды кімдер атқаратынын түсіндіру. Сурет бойынша әңгіме жүргізу.Тақырыбы:Қысқы еңбек.Сурет бойынша қысқы еңбек түрлері туралы әңгімелейді,сұрақтарға жауап береді.**Артығын тап дидактикалақ ойыны.** Шарты:суреттен еңбек құралдарын тауып,оларды қоршап сызады.заттардың не үшін артық болып қалғанын айтып дәлелдейді. **2.Сауат ашу негіздері** Біз нені үйрендік? Сөздің мағынасын түсіну;сөздерге дыбыстық талдау:сөздегі дыбыстардың ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау.Сөздерді буындарға бөлу,сөйлем сөздерден тұратынын білу,жазу парағында бағдарлай білу. **«Саңырау телефон» ойыны.**Балалар шеңберге отырады, бастаушы	**1.Сөйлеуді дамыту** Қысқы дайындық.Сөздік қор.Тілдің грамматикалық құрылымы.Интонациясы бойынша сөйлемдерді ажыратып,сөйлегенде қолдана білуді дамыту. Демонстрациялық материал: Балаларға бақта, бақшада адамдар жемістер мен көгөністерді жинап жатқан суреттерді көрсету. Адамдардың қысқа дайындалып жатқаны туралы айту. Адамдар сияқты аңдар да, жәндіктер де қысқа дайындалатынын айтып өту.Балалар, біз М.Зверевтің "Су торғайы" әңгімесімен таныспыз. Бұл кісінің балаларға арналған әңгімелері көп. Соның ішінде «Қысқа дайындық»әңгімесімен танысамыз.Әңгімені мәнерлеп оқып береді.Әңгіме мазмұны бойынша сұрақтар. Сөздік жұмыс.Мақал-мәтел. **Дидактикалық ойын: «Қандай дыбыс екенін анықта».**Ойын шарты: Тәрбиеші дыбысты айтады. Ал балалар дыбыстың дауысты, дауыссыз екенін анықтап берулері қажет. Бірінші болып қол көтерген бала жауап беру құқығына ие болып, жауап берген бала келесі балаға басқа дыбысты айтады.	**1. Сауат ашу негіздері** Біз нені үйрендік,нені білдік? Сөздің мағынасын түсіну;сөздерге дыбыстық талдау:сөздегі дыбыстардың ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. Сөздерді буындарға бөлу,сөйлем сөздерден тұратынын білу,жазу парағында бағдарлай білу. **«Артығын тап» ойыны** Бас, қол, көз, қас, тас. *(тас)*Алма, алмұрт, шие, бие. *(бие)*Шахмат, хоккей, футбол, волейбол, бокс, фокус. *(фокус)*Пияз, қияр, қызанақ, сәбіз, жүзім. *(жүзім)*Балға, балта, ара, егеу, шеге, терезе. *(терезе)* «Сұрақ-жауап» әдісі арқылы қайталау. **Дыбыстармен жұмыс.** **«Тізбекті жалғастыр» дидактикалық жаттығуы** Балалар, мен бір сөз айтып, допты біреуіне беремін, мен айтқан сөз қандай дыбыспен аяқталса, ол сол дыбыстан басталатын сөз ойлап айтады да, келесі балаға допты береді. Мысалы: *қала – алмұрт – тарақ – қымыз – зәкір – рауғаш – шопан - нан - нақыл – лақ-қала –*	**1. Сөйлеуді дамыту** Елордасы-Астана Сөздік қор.Тілдің грамматикалық құрылымы.Интонациясы бойынша сөйлемдерді ажыратып,сөйлегенде қолдана білуді дамыту. Кіріспе:Біздің еліміз қалай аталады?Қазақстан Республикасы.Қазақстан Республикасының елордасы қай қала?Елордамыз-Астана қаласы. Астана өлеңін оқу. Болашаққа бастаған, Шарықтайды асқақ ән. Елордасы Отанның ,Мақтанышым-астанам. Астана туралы ақпарат. Астананың көрікті жерлері:Сулы жасыл бульвар,Ақорда,Бәйтерек, Парламент үйі,Бейбітшілік пен Келісім сарайы,Астана циркі,Хан Шатыры,Мұхит аралы т.б. Астана,көшелері,үй,балалар,Отан сөздерін қатыстырып,сөйлем құрату.**Ойлан,тап ойыны дидактикалық ойыны.** Шарты:а,с,,т,а,н,а дыбыстарынан басталатын сөздерге сөз құрастыру. **2.Қазақ тілі** Апта күндері.Балаларды апта күндерімен таныстыру.Апта күндерінің қазақша атауын дұрыс айту,есте сақтауға үйрету. **Дидактикалық ойын: «Көршісін тап?»** Шарты: бірден онға дейін сандарды ретсіз қою, балалар	**1. Көркем әдебиет** Қыс А.А. Өлеңдерді жатқа,мәнерлеп ,интонациямен айту. Суретпен жұмыс. Балалар, қараңдаршы, мына суреттен не көріп тұрсыңдар? Қыс мезгілінде қандай өзгерістер болады? Қыс мезгілі сендерге ұнай ма? Қар қандай? *(Әдемі, үлкен, кішкентай, нәзік, жеңіл, үлпілдек, ақ).* Кейде қар өте қалың жауады. Қарды үйіп, сырғанақ жасаймыз. Шанамен сырғанаймыз. Бүгін ақын Абдрахман Асылбековтың «Қыс» өлеңімен танысамыз. **Сөздік жұмыс:** *бояған* – айнала аппақ қар, *шебер* – әдемі етіп өрнектеген деген мағынада .***Өлең мазмұны бойынша сұрақтар:*** Өлең ұнады ма? Авторы кім? Өлең қалай аталады? Неліктен қысты қызық дейміз? Қыста дала қандай болады? Неліктен қысты жақсы көресің? Мнемокестедегі суреттерді атайды. Мнемокестедегі суреттер

	қасындағы баланың құлағына бір сөзді сыбырлап айтады. Ол шеңберде отырған қасындағы балаға айтады. «Сұрақ-жауап» әдісі арқылы қайталау. ***«Жалауша» дидактикалық ойыны*** Тәрбиеші қандай да бір дыбысты айтады, егер дыбыс дауысты болса, балалар қызыл жалаушаны, егер дыбыс дауыссыз болса, көк жалаушаны желбіретеді. ***«Тиісті белгіні көтер» дидактикалық жаттығуы*** Тәрбиеші жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды араластырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда, сары түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда, қызғылт сары дөңгелекті көтереді. **«Кім көп сөз ойлап айтады?» дидактикалық ойыны.** *Н* дыбысынан басталатын сөздер ойлаңдар, сөздерді шапалақпен буынға бөліндер,қанша буын	**2.Қазақ тілі** Неше?Санау.Қанша?Санау. Санауға қазақша үйрету. Санамақтар жаттау,тура және кері санау.Сөздерді сөйлемдерді байланыстырып құрауды дамыту. **Дидактикалық ойын: «Кім жылдам?»** Жемістер, көгөністер, жидектерді үш себетке бөліпсалу, атау, сипаттау. **Дидактикалық ойын: «Аудармашы».**Тәрбиеші сөздерді орыс тілінде айтады, балалар қазақ тіліне аударады. Фрукты – ... (жемістер). Овощи – ... (көгөністер). Ягоды – ... (жидектер). Постердің көмегімен ойыншықтарды санау. Бір ит, екі мысық, үш доп, төрт аю, бес ұшақ. **Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?».** Бірден онға дейін сандарды ретімен қою, санау. 2 3 4 1 5 7 6 10 8 9 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1 **Ойын: «Баспалдақпен жоғары көтеру».** Басбармақ пен сұқ саусақтың көмегімен жоғары турасанау, төмен кері санау (қол моторикасын дамыту). **3.Математика негіздері** 9-ға дейін санаймыз және санау.10 көлеміндегі сандарды тура және кері	*алма – алтын – нар – нәзік – кәмпит – табақ – қант – тоқ – қоңыз т.б.* ***«Берілген дыбысқа сөз ойла» дидактикалық жаттығуы*** **1-тапсырма:**Тәрбиеші балаларға «и» дыбысынан келетін сөздер ойлап айтуларын сұрайды.Мен білемін бұндай сөздерді: *ине, инелік, ирек, иық, Иманали т.б.* **2-тапсырма:**Тәрбиеші балаларға «о» дыбысынан келетін сөздер ойлап айтуларын сұрайды.Мен бұндай сөздерді білемін: *орындық, ожау, омыртқа, оқыс, оқы, ойна,ойын т.б.* **3-тапсырма:**Тәрбиеші балаларға «д» дыбысынан келетін сөздер ойлап айтуларын сұрайды.Мен бұндай сөздерді білемін: *доп, дақ, домалақ, дорба, дән, диқан, дарын, дария, даң, Дидар, дырылдақ т.б.* ***«Сөз жина» дидактикалық жаттығуы*** Мен сендерге дыбыстар айтамын, сендер алақандарыңмен кесе жасап, дыбыстарды қағып алып отырыңдар. Айтылған дыбыстарды түсіріп немесе орнын ауыстырып алуға	сандарды дұрыс қойып тура жәнекері санайды. Балалар әр дұрыс жауап үшін фишкадан алады, ойын соңында фишкалар саналып, жеңімпаз анықталады.Постер: «Апта күндері». *Тәрбиеші балаларға постерден апта күндерін көрсетіп, бірге жаттауды ұсынады.* Дүйсенбі, сейсенбі, сәрсенбі, бейсенбі, жұма, сенбі, жексенбі.Балалар қайталайды, жеке және хормен.Тақпақ «Апта күндері» Дыбыстық жаттығу (айнамен орындалады). Ү-ү-ү-ү- дүүй-сенбіӘ-ә-ә- сәәр-сенбі Ұ-ұ-ұ- жұұ-ма **3. Математика негіздері** Біз нені үйрендік? Теңдік туралы түсінік қалыптастыру. **«Жанды апта» ойыны.** Ойынға 7 бала қатыстырылады.Олардың қолына аптаның күндеріжазылған түрлі түсті шеңберлер ұстатамыз. Содан соң балалар аптакүндерінің реті бойыншақатарға тұруы тиіс. Кейін ойынды қиындатуға болады. Мысалы, балалар	арқылы тақпақты жаттатады.3-4 балаға өленді жатқа айтуды ұсынады. Суретте жылдың қай мезгілі бейнеленген? Қыста табиғатта қандай өзгерістер болады? Сурет бойынша қыс туралы әңгіме құра. Балалардың көңіл күйі қандай? Қыс мезгілінде қандай ойындарды ойнайсың? Кім қайда ойнайды? Сызып қос. Жұмбақты шеш. Ақ көрпесін тұйықтап, Қыстай жатар ұйықтап. *(Қар)* ***«Қайсысы артық?» ойыны.*** Ойын шарты: Тақтаға әр мезгілдің киімдері ілінеді. Осылардың ішінен артық киімді табады. **2. Сауат ашу негіздері** Дыбыстардың достығы Сөздің мағынасын түсіну;сөздерге дыбыстық талдау:сөздегі дыбыстардың ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. Сөздерді буындарға бөлу,сөйлем сөздерден тұратынын білу,жазу парағында

	атасындар.*Нан, нар, ну, нарын, немене, не, неге, нағыз, Нұрлан, Нұргүл, неке, нақ, неліктен*. *Р* дыбысынан басталатын сөз ойлаңдар. Кім көп сөз ойласа, соған бір фишкадан беріліп отырады.*Радио, рауғаш, рас, рет, резеңке, рең*. ***«Сөздерді буынға бөл» дидактикалық жаттығуы*** Мен сендерге заттардың атын айтамын, сендер қол шапалақтау арқылы буынға бөліңдер. Мысалы: са-ғат, жас-тық, сө-ре, қа-лам, көр-пе, көй-лек, ал-тын, сыр-ға, құ-лақ, қол-ғап,си-ыр, қас-қыр, жыл-қы, май-мыл, қо-ян, та-уық, үс-тел, тыш-қан, қа-сық, ав-то-бус, қа-лам, те-ле-фон, қа-рын-даш, ар-ба, тор-ғай, то-ты-құс, ұ-шақ, ба-ра-бан, сый-лық, тас-ба-қа т.б. Дәптермен жұмыс (графикалық жұмыс) Үзік сызықтарды бастыр. **3.Музыка** Біздің рәміздер	санауға жаттықтыру. **1-ші ойын.Тепкіле-шапалақта**.Мақсаты:сандар ды 9-дың көлемінде салыстыру іскерлігін дамыту.Балалар тақтаға шығады,ал тәрбиеші 5үлкен 4тен,6 кіші 3тен деген сияқты тұжырымдар айтады. Егер тұжырым дұрыс болса,балалар алақандарын соғады.егер қате болса-аяқтарымен жерді тебеді. **2-ойын.Фигураны тап**. Мақсаты:жазық геометриялық фигуралардың кеңістіктік денелермен арақатысын анықтау іскерлігін дамыту.Тәрбиешінің үстелінде түстері мен өлшемдері әртүрлі бірнеше цилиндр жатыр.Команда бойынша жұмыс істеу. Тәрбиеші әрбір командаға цилиндрлердіңфотосуреттерін үлестіреді.Қатысушылар өздеріне фотосуреттері берілген цилиндрлерді табуы керек.**3-ші ойын Ғажайып қалта**.Мақсаты:жазық және көлемді фигурулар туралы түсініктерді анықтап білу және қалыптастыру.Ішіндегі заттар көрінбейтін қалтада қатқыл қағаздан қиып жасалған жазық және көлемді фигуралар жатыр.Бала қалтадағы затты алақанымен сипалап көреді және оның қандай фигура екенін	болмайды Жинаған дыбыстарыңнан сөз құрап айтасыңдар. Мысалы: - «а.л.м.а.», – «а.ғ.а.ш.»,«к.ү.н.», - «қ.ұ.с.», «қ.о.я.н.», - «с.и.ы.р.» ,- «а.с.ы.қ.» , - «е.с.і.к.», - «с.а.ғ.а.т.», - «т.а.б.а.қ.», «ж.е.р.». . ***«Май»*** сөзіне дыбыстық талдау. ***«Май»*** сөзінде 1 буын, 3 дыбыс бар. М – үнді дауыссыз дыбыс, көк түспен белгілейміз. А – жуан дауысты дыбыс , қызыл түспен белгілейміз. Й – үнді дауыссыз дыбыс, көк түспен белгілейміз. «Сүт» сөзінде 1 буын, 3 дыбыс бар.С – қатаң дауыссыз дыбыс, көк түспен белгілейміз. Ү – жіңішке дауысты дыбыс, қызыл түспен белгілейміз.Т – қатаң дауыссыз дыбыс, көк түспен белгілейміз. Дәптермен жұмыс (графикалық жұмыс)Үзік сызықтарды бастыр. **2. Математика негіздері** 10 саны мен цифры 10 көлемінде сандарды салыстыру. Тәрбиеші тақтаға 0-10сандары бар карточкаларды іледі,натурал қатарда 10санының қалай шығатынын және 10санының 10бірліктен тұратынын	аптаның кез келген күнінен бастапқатарға тұруы тиіс. **«Жыл он екі ай» ойыны**. Балалар шеңбер құрып тұрады. Жүргізуші допты лақтырады және түрлі сұрақтар қояды: «Ақпан нешінші ай? Жыл қандай аймен аяқталады? Қазаннан кейінгі ай қалай аталады? Жаз айларын айтып бер» және т.б. Сұраққа жауап берген адам басқа сұрақ қойып, допты басқа ойыншыға лақтырады. Сурет бойынша есеп құрастыру. 1-2-3 тапсырмаларды орындау. **4. Музыка** Біздің рәміздер Жеке ән айту дағдыларын дамыту.Би қимылдарын меңгеру.«Жаса, Қазақстан» әні..***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:***«Көңілді балалар» литва халық әуені (өңдеген Т. Ломова). Музыка ойналғанда екеуден жұптасқан күйі жеңіл, тізені көтере секіре айналады. ***Музыка тыңдау:*** «Қазақстан жалауы» (Д. Омаров). Балалармен еліміздің рәміздері туралы әңгіме өткізу. Елтаңба, Ту суреттерін көрсету. Әннің мәтініне, сипатына назарларын аудару.	бағдарлай білу. ***«Жалауша» дидактикалық ойын-жаттығуы*** Тәрбиеші дыбыстарды айтады, егер дыбыс дауысты болса, балалар қызыл жалаушаны, егер дыбыс дауыссыз болса, көк жалаушаны желбіретеді. ***«Тиісті белгіні көтер» дидак-лық жаттығуы*** Тәрбиеші жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды араластырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда, қара түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда, қызыл дөңгелекті көтереді. ***«Кім көп сөз ойлап айтады дид-лық ойыны.*** ***Н дыбысынан басталатын сөздер ойлаңдар.*** *Нан, нар, ну, нарын, немене, не, неге, нағыз, Нұрлан, Нұргүл, неке, нақ, неліктен*. Қолдарын шапалақтап, сөздерді буынға бөледі, сонан соң

	Жеке ән айту дағдыларын дамыту.Би қимылдарын меңгеру.«Жаса, Қазақстан» әні..***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:***«Көңілді балалар»литва халық әуені (өңдеген Т. Ломова). Музыка ойналғанда екеуден жұптасқан күйі жеңіл, тізені көтере секіре айналады. ***Музыка тыңдау:*** «Қазақстан жалауы» (Д. Омаров). Балалармен еліміздің рәміздері туралы әңгіме өткізу. Елтаңба, Ту суреттерін көрсету. Әннің мәтініне, сипатына назарларын аудару. ***Ән айту:*** **«**Тәуелсіздік таңы» **«**Жомарт елім**»** (И. Нүсіпбаев) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. Жеке және хормен айту.***Билер:*** **«**Қара бала» биі («Билеп үйренейік» жинағынан).Ұлдардың қатысуымен би қимылдарын жасау, би элементтерін біркелкі, мәнерлеп орындауға дағдыландыру.***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Илигай» қ.х.ә. (өңд. Б. Дәлденбай.)*Асатаяқ, тоқылдақ, тұяқтас* ұрмалы ұлттық аспаптарын қолдану. **4.Дене шынықтыру**	анықтайды,атауын атайды. **4.Шығармашылық іс-әрекет** Асүй тақтайшасы Кесе, шыны, пиала, Оларсыз шай құя ма? Қасықсыз тамақ жемейді, Олардың атын не дейді? **(**Ыдыс-аяқ.) Ыдыс-аяқ қандай материалдардан жасалады? (Ағаштан, темірден, пластмассадан, шыныдан.) Балаларға осы ыдыс түрлерінен шағын көрме бұрышын ұйымдастыру. **«Қайсысы неден жасалғанын тауып, суреттерді қос» дидактикалық ойыны.** Мақсаты: материалдар туралы жалпы түсініктерін бекіту. Ойын шарты: суретте берілген әр ыдыс қандай материалдардан жасалғанын сызба арқылы тауып көрсету керек. Балаларға ағаштан жасалған ою-өрнекпен безендірілген ыдыс-аяқ топтамасын көрсету. Ою-өрнектерге байланысты жұмбақ жасыру. Киелі бір жануар, Үстінде екі тауы бар. (Түйе.) Бұл ою түйенің табанына ұқсас болғандықтан **«түйетабан»** оюы деп аталады. Кішкентай ғана бойы бар, Аударып киген тоны бар. (Қой.)	түсіндіру.**1-ші ойын.Тізбек.** Мақсаты:10-ның көлеміндегі сандар білімін бекіту.Тәрбиеші 10-ның көлеміндегі кез-келген бір санды атайды.Бірінші қатысушы ол санды қайталайды және 10-санның көлеміндегі кез келген басқа бір санды атайды. Оның жанында отырған аталған екі санды қайталайды және өзінің санын атайды.барлық қатысушылар осылайша тізбек бойынша ойнап,ойын олардың біреуі сандардың реттілігін ұмытып қалғанша жалғасады. **2-ші ойын.Көршілер**. Мақсаты:10-ның көлемінде реттік санау дағдыларын дамыту.Тәрбиеші 11 баланы шақырып,әрқайсысына 0-ден 10-ға дейін сандар жазылған карточкалар үлестіріп береді. Балалар сандардың реттілігі бойынша бір қатарға тұрып, нөлінші,бірінші,екінші,үшінші т.с.с. деп санап шығуы тиіс. Сосын тәрбиеші 0-ден 10-ға дейінгі сандарды ңбірін атайды. Өз карточкасындағы сан аталған санның көршісі болып шыққан балалар қолдарын көтереді. **3-ші ойын.Орындыққа отыр.** Мақсаты:10-ның көлеміндегі есептік санау дағдыларын дамыту.Тәрбиешінің жанында 3орындық қатар тұрады. Тәрбиеші 12баланы таңдап алады да әрбір балаға сан жазылған карточка береді.4ойыншыға-8саны бар карточка,төртеуіне-	***Ән айту:*** **«**Тәуелсіздік таңы» **«**Жомарт елім**»** (И. Нүсіпбаев) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. Жеке және хормен айту.***Билер:*** **«**Қара бала» биі («Билеп үйренейік» жинағынан).Ұлдардың қатысуымен би қимылдарын жасау, би элементтерін біркелкі, мәнерлеп орындауға дағдыландыру. ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Илигай» қ.х.ә. (өңд. Б. Дәлденбай.)*Асатаяқ, тоқылдақ, тұяқтас* ұрмалы ұлттық аспаптарын қолдану.	буындары ретімен айтады. *Р* дыбысынан басталатын сөз ойлаңдар.*Радио, раушан, рас, рет, резеңке, рең*. **Дәптермен жұмыс** Дыбыстық талдау жаса. **«Түн»** сөзінің дыбыстық талдауы.**«Түн»** сөзінде 1 буын, 3 дыбыс бар. Т – қатаң дауыссыз дыбыс, көк түспен белгілейміз. Ү – жіңішке дауысты дыбыс, қызыл түспен белгілейміз. Н – үнді дауыссыз дыбыс, көк түспен белгілейміз. Дәптермен жұмыс (графикалық жұмыс)Үзік сызықтарды бастыр. **3. Қоршаған ортамен танысу** **НЕ БОЛАР ЕДІ? дидактикалық ойыны.** Мақсаты: өзінің табиғатқа қатысты іс-әрекетінің салдарын түйсінуге үйрету. Тәрбиеші балаларға талқылайтын мысал ұсынады.

	Менің көңілді добым Лақтыру,қағып алу, домалату.Допты жоғары,жіптің үстінен лақтыру және екі қолымен, бір қолымен қағып алу. **Ойын жаттығуы:** **«Ғажайып қап».**Әдемі қап ішінен допты алып шығады.Доппен жүреді, белгі бойынша тоқтайды, музыка әуенімен тапсырмаларды орындайды. **Допппен орындалатын ЖДЖ.** **Негізгі қимыл-қозғалыстарды ойын түрінде орындау:** «Допты еденге соқ» - түзу жүріп, допты бір қолмен (оң, сол) соғып жүруге үйрету. **«Епті балалар»** Тізбекпен жүріп, қимыл-қозғалыстарды ретімен орындайды. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Аңшылар мен қояндар»** Ойыншылар «аңшылар» және «қояндар» болып екіге бөлінеді. «Аңшылар» сызықтың сыртында тұрады, «қояндар» сызықтың ортасында тұрады.Тәрбиешінің белгісімен«қояндар»	Ал бұл ою жұмбақтың жауабына сәйкес **«қошқармүйіз»** деп аталады. Айнаға қараймын, Шашымды тараймын. (Тарақ.) Тарақ – адамдардың жиі қолданатын заты. Бұл ою-өрнек тарақтың тістеріне өте ұқсас болғандықтан адамдар бұл оюды **«тарақ»** оюы деп атап кеткен. Адамға серік Күзетке берік. (Ит, күшік.) Осы өрнек күшіктің құйрығына ұқсайды, сол себептен **«иткұйрық»** деп аталады. Жұмыстың орындалу реті: үлестірмелі материалда үлгі тақтайшаны қарастыру; үлгіде көрсетілген жолақшаларды үзік сызықтар бойымен қиып алу; жолақшаларды қатпарлап бүктеу; қатпарланған қағаздың үстіне оюды бастырып сызып алып, қайшымен қиып алу; дайын болған ою-өрнекті асүй тақтайшасына қиюластырып желіммен жапсыру. Саусаққа арналған: **«Жұдырық, тақтай, алақан» ойын жаттығу.**	9саны,төртеуіне-10 саны бар карточка.Сосын тәрбиеші мөлшері8зат немесе фигура салынған суретті көрсетеді. Карточкаларында 8саны бар балалар басқалардан бұрын жүгіріп шығып,бос орындыққа отыруға тырысады.Тағы мөлшері 9зат салынған суретті көрсетеді. **3.Көркем әдебиет** Түлкі мен қоян Көркем шығарманы рөлдерге бөліп,сахналау,рөлдерде кейіпкердің көңіл-күйі мен мінезін,бейненің қимылын, интонация мен мимикасын беру,қойылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес орындау. ***Ғажайып жағдаят***. Балалар, бұл сиқырлы қорапша екен. Оның ішінде не бар екен, ашып көрейік. Тәрбиеші сиқырлы қорапшаның ішінен екі аңды алып, көрсетеді. Бұларды қалай атаймыз? *(Түлкі, қоян)*Түлкі мен қоян туралы қандай ертегі білесіңдер? Түлкі – қу, айлакер аң. Орманды, даланы кезіп жүреді. Қоян керемет сақ,құлақ, сұзүрек аң. Бүгін «Түлкі мен қоян» ертегісімен танысамыз. Тәрбиеші ертегіні оқып, мазмұнын ашады Ертегі мазмұны бойынша сұрақтар: Ертегі ұнады ма? Ертегі не туралы? Ертегі қалай аталады? Түлкі қоянды көргенде не істеді?		Нәтижесінде балалар әр нәрсенің шегі барын түсініп, табиғатты аялау керек деген қорытынды жасайды. Мысалы: «Егер гүлді жұлып алса не болады? Көбелектерді құртып жіберсе не болар еді?» деген сынды сұрақтар қояды. Сенің алдағы жазды қалай өткізгің келеді? **«Қасиетіне қарай топтастыр» ойыны**. Тәрбиеші бір баланы шақырады. Ол бала теріс қарап үстел үстіндегі карточканы алады. Бала карточканы алып, ондағы ненің суреті екенін айтады. (Әйнек) Тәрбиеші тағы үш баланы шығарады. Балалар үстел үстіндегі әйнектен жасалған заттарды бос орынға қояды. Мысалы, гүлсауыт, бокал, банкі. Тағы бір бала шығып, ағаштың суреті бар карточканы алады. Үш бала шығып, ағаштан жасалған заттарды бос орынға жинайды:

	сызықтың сыртына секіріп шығады. Осы кезде оларды «аңшылар» ұстауға тырысады. «Қояндарды» көп ұстаған бала жеңімпаз атанады.		Қоян түлкіге не деді? Түлкі қоянға не туралы айтты? Ертегі қалай аяқталды? Біз балдырған баламыз, Дос құшағын елге ашқан. Тілегіміз тыныштық, Ашық болсын көк аспан. Мықты болсын іргеміз, Бәріміз де біргеміз. Тапсырмалар: Суретте не бейнеленген? Досыңмен кейіпкерлердің диалогін құр. Жақсы көретін тағамдарымен сызып қос. Ұйқасын тап. Кезіп жүріп өзекті, Ұстап алдым ... . *(көжекті)* Суретті аяқтап сал. Боя. Ертегіні қуыршақ театры арқылы сахналау. – Мен сендерге режиссер боламын. Кімнің қандай қимыл-әрекет жасайтынын бақылаймын. Сиқырлы қоржыннан шыққан ертегі кейіпкерлерінің қуыршақтары бойынша рөлдерге бөліп, сахналайды. Қалған балалар көрермен болады.		қарындаш, ағаш тақтай, ағаш табақ. Келесі шыққан баланың карточкасындағы сурет – темір. Темірден жасалған тәрелке, шеге, қасықты топтастырып, бір жерге қояды. **«Адамға күнделікті жұмысын жеңілдететін нәрселерді тап» ойыны.** Тәрбиші ойын ережелерін түсіндіреді. Мен сендерге әртүрлі суреттерді көрсетемін. Егер суретте адамның күнделікті өмірде жұмысын жеңілдететін зат көрсетілсе, шапалақтайсыңдар, ал егер ол басқа зат болса, шапалақтамай, тыныш отырасыңдар. Тәрбиеші балаларға әртүрлі суреттерді көрсетеді: шар, кіржуғыш мәшине, автомобиль, жалауша, миксер, гүл, электр пеші. **4. Дене шынықтыру** Асықпен ойналатын ойындар.Сапқа тұру, Сап түзеу,сапқа қайта тұру.Сапқа 1-2-3 қатармен тұру,бір-бірінің жанына және бір-бірінің артынан

			4. Дене шынықтыру Аулада ойнайтын ойындар Лақтыру,қағыпалу,домалату.Доп ты жоғары,жіптің үстінен лақтыру және екі қолымен, бір қолымен қағып алу. Бір тізбекпен жүреді, жартылай отырып жүреді, бағыттарын өзгертіп жүреді, табандарын өкшеден аяқтың ұшына қарай басып жүреді. 2 минут баяу жүгіру, тыныс алуды қалпына келтіру.**Доппен ЖДЖ орындау** Төрт тізбек,сапқа тұрады. Негізгі қимыл қозғалыстарды ойын түрінде орындау: **«Допты еденге соқ».** Топтарға бөлініп, негізгі қимыл қозғалыстарды орындайды. **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Асық кімде?» – малдас құрып отырып, асықты бір-біріне беру. Денелерін түзу ұстауларын қадағалау. Малдас құрып шеңбер бойы отырады. Асықты бір-біріне жылдам береді. Жүргізуші асықты алып алуға тырысады.		сапқа тұру. ЖДЖ орындау.**Негізгі қимыл-қозғалыстарды ойын түрінде орындау:Ойын-жаттығуы: «Затты тап».** Қоржын ішінен асықты іздеп табады. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Үшінші артық»** (3 рет) Бір-бірінің желкелерінен қарап, екі-екіден үлкен шеңбер құрып тұрады. Жұптардың арақашықтығы – 2-3 адым.«Артық» ойыншы қашады, жүргізуші оны қуады. «Артық» бала кез келген жұптың алдына тұра қалады, енді қатарда үшінші болып тұрған бала қашады. Жүргізушіге ұстатпауға тырысады. Релаксация: «Дала әуендері».
Серуенге дайындық	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын материалын таңдау; балалармен жеке әңгімелер. Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігіне жағдай жасау, балалармен спорттық-ойын жабдықтары мен спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Ауа-райына байланысты балаларды реттілікпен киіндіру, дұрыс киінуді қадағалау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары, жалпы және ұсақ мотериканы дамыту)				
Серуен	Қар астындағы ағаштар мен бұталарды бақылау Мақсаты: ағаштар, олардың әртүрлі бөліктері туралы	Құстардың астаудағы мінез-құлқын бақылау. Мақсаты: қыстайтын	Желді бақылау Мақсаты: қоршаған әлемге қызығушылық тудыру; желдің болуы мен бағытын анықтауға	Қыста құстарды бақылау Мақсаты: қыста құстардың тіршілігі туралы түсінік қалыптастыру; жанды белгілерге назар аудара отырып,	Қарды бақылау Мақсаты: балаларды табиғаттағы өзгерісі байқауға үйрету;

	білімді бекіту; ағаш түрлерін ажырата білуге үйрету; олардың айырмашылықтары мен бір-біріне ұқсастығын, тән белгілерін белгілей отырып, өсімдіктерді сипаттауға үйретуді жалғастыру. Бақылау барысы Өсімдіктерге назар аудару. Аязды күндерде бұта мен ағаш бұтақтары өте нәзік, оңай сынады, сондықтан оларды қорғау керек, сындырмау, ағаш діңін күрекпен ұрмау, шанамен басып жүрмеу. «Қыстағы ағаштар» өлеңі Қыста ағашты, Қыста ағашты Үскірік желмен Ызғырық соғады. Кәрі қарағай, Үшкір шыршалар Әскерше қасқайып, Боранға қарсы тұрады. Тізеден көміліп Боранмен айқасады, Ұшар басы иіліп… Беріледі ме? Жоқ, берілмейді! «Бұл ағаш қалай аталады» дидактикалық ойыны Мақсаты: балаларды сыртқы түрі мен сипаттамасы бойынша ағашты анықтауға үйрету. Белгілер. Ағаштағы қырау-аяз, қар ағашқа жабысса – күн жылы болады.	құстардың алуан түрлілігімен таныстыруды жалғастыру; олардың аттарын нақтылау; оларды 2-3 сипаттамалық белгілері бойынша ажыратуға үйрету (торғайлар кішкентай, сұр немесе сұр-қоңыр, топпен ұшады; қарға үлкен, сұр-қара, жалғыз ұшады; кептер үлкен, торғайдан үлкен, сұр-көк, топ болып қоректенеді). Бақылау барысы Балалардың назарын барлық құстың астауға отырмайтындығына аударыңыз. Ең суық айда құстарға көмектесу маңызды. Астау мен оған келушілерді бақылап, айналасында ұшатын басқа құстардың көзбен табуды ұсыну. Қарғалар қайдан бақылап отыратынын сұрау. Белгілер. Балалар, егер қарғалар ағаш басында отырса,	үйрету; ой-өрісін кеңейту. Бақылау барысы Жұмбақ. Аяқсыз жетіп барады, қолсыз есік қағады, Қанаты жоқ – ұшады, аяғы жоқ – қашады (Жел.) Тәрбиеші алаларға сұрақтар қояды: Балалар, бүгін жел бар ма? Желді қалай анықтауға болады? *(Ағаштардың тербелетін бұтақтарымен)* Ағаштардың бұтақтарынан желдің күшін анықтай аламыз: әлсіз желде тек жіңішке бұтақтар тербеледі, күштіде – жуан бұтақтар, күшті – ең жуан бұтақтар. Оның күшін ағаштың тербелетін бұтақтарынан анықтау. Жел қайдан соғады? Желдің бағытын анықтау бойынша эксперимент *(айналмалы табақ көмегімен)* Еңбек: қуыршақтарға сырғанақ салу, қарды күрекпен қағу. Мақсаты: бірлесіп жұмыс істеуге, орындалған жұмыс пен оның нәтижесінен қуаныш алуға үйрету. «Құстар мен мысық» қимылды ойыны Мақсаты: сигнал бойынша қозғалуға үйрету; ептілікті дамыту. Қимылды ойын «Үйсіз қоян» Мақсаты: жылдам жүгіру, кеңістікті шарлау. Дербес әрекет: қашықтағы	құстарға қамқорлық жасауға деген ұмтылысты тәрбиелеу. Бақылау барысы Орманда жолдар көрінбейді, бұтақтар қар жамылып тұрады. Қоңыздар мен жәндіктер ұйқыда Қалың қар жерді қымтап тастады. Шымшық, сен адамдарға бар, терезе сыртына тез жасырын, біз сізге нан үгіндісін, бидай береміз. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды: • Қыста үйдің жанында қандай құстарды көресіңдер? • Неліктен олар адамның үйіне ұшып келеді? • Неліктен адамдар қыста құстарды тамақтандырады? • Неліктен қыстайтын құстарды тамақтандыру керек? • Біздің астауға көп құс келеді ме? • Олар қандай азықты көп жейді? Әр түрлі құстар әртүрлі жемді пайдаланады. Торғайлар нан үгіндісін, тұқымдарды, печенье қалдықтарын, ботқаның барлық түрін, дәндерді жақсы көреді; қарға қорек талғамайды, сарышымшық дәнмен қоректенеді, бірақ шошқа майын өте жақсы көреді. • Үйлеріңнің жанында астау бар ма? «Қыстайтын құстарды ата» дидактикалық ойыны Мақсаты: құстардың 2-3 түрін атауға үйрету. Еңбек: астауды қардан тазарту және оларды әртүрлі қорекпен толтыру Мақсаты: құстарға қамқорлық жасауға деген ұмтылысты тәрбиелеу. «Торғайлар» қимылды ойыны Мақсаты: дыбысқа еліктеп, «ч» дыбысын айтуға үйрету; ептілікті	сұлулықты көруге үйрету. Еңбек қызметі: жолдарды сыпыру Алақанға қар ұшқынын ұстап, оны қара. Екі қаршықты салыстыр. «Бөренемен жүр» ойыны Мақсаты: тепе-теңдікті сақтай отырып, жүру техникасын жақсартуға қол жеткізу. «Бір, екі, үш-жүгір!» қимылды ойын Мақсаты: жүгіру жылдамдығын, ептілікті, ұжымдық іс-әрекеттің үйлесімділігін, тапқырлықты дамыту. Шығарылатын материалмен ойындар

	Еңбек: ағаш тамырын қармен жабу Мақсаты: жанды объектіге көмек көрсетуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. «Үйсіз қоян» қимылды ойыны Мақсаты: балаларды сигнал бойынша әрекет етуге үйрету; жүгіру, кеңістікте бағдарлау жаттығулары. «Біз көңілді балалар» Мақсаты: мотор белсенділігін арттыру, тәрбиешінің сигналы бойынша тез әрекет ету. Дербес әрекет: шығарылатын материалмен ойындар. Жеке жұмыс: мақсатқа жету, кегльді құлату Мақсаты: балалардағы көзбен дәлдеуді дамыту	қатты қарқылдап, тазаланса, қыста қар жауатынын білдіреді. Ал егер құстар түсіп, жерге отырса, онда күн жылиды. Еңбек: астауды толтыру Мақсаты: балаларды құстарды тамақтандыруға тарту; құстарға қамқорлық жасауға тәрбиелеу. «Құстар мен мысық» қимылды ойыны Мақсаты: сигнал бойынша қозғалуға үйрету;ептілікті дамыту. «Құстар мен автомобиль» Мақсаты: есту зейінін, өлең сөздеріне сәйкес қозғалу қабілетін дамыту. Тәуелсіз әрекет: қалақ, шелектермен ойындар, хоккей ойыны. Жеке жұмыс: қозғалысты дамыту Мақсаты: 2-3 метр қашықтыққа алға жылжу арқылы екі аяқпен секіруді жаттықтыру.	материалмен ойындар. «Соқтығыспа» жеке жұмысы Мақсаты: кубиктен айналып өтіп, шаңғымен сырғанауды үйрету.	дамыту. «Қарсы жүгіру» қимылды ойыны Мақсаты: жолдасыңа соқтығыспай жүгіруді және секіруді үйретуді жалғастыру. Дербес әрекет: шығарылатын материалмен ойындар. Жеке жұмыс: жанама қадаммен жүру	
Серуеннен	Тез киіну және шешіну қабілетін жетілдіру. Киімге арналған шкафта тазалық пен тәртіпті өз бетінше сақтау қабілетін бекіту.				

оралу	Әңгіме «Киімге арналған шкафта қалай тәртіп орнатамыз». Маған көмектесудің қажеті жоқ – Күртешемді өзім шеше аламын, Бәтеңкемді де өзім шешемін Суреті бар шкафқа қоямын. Мұқият тыңдаңыз: Мен енді бәрін білемін!				
Балалардың өзіндік іс-әрекеті	«Біздің Қазақстан» шығармашылық қызметі. Мақсаты: сөздердің нақты айтылуын, өлең оқуды, халық әндерін айтуды пысықтау.	Шығармашылық қызмет «Қазақстанның кең байтақ даласы» Мақсаты: қиялды дамыту; көргендерін бейнелеуде жаттығу. Пазлдар Мақсаты: мотрикаларын, жазықтықта бағдарлауды, үлгі бойынша қою қабілетін дамыту.	«Астанаға пойыз» сюжеттік-рөлдік ойыны Мақсаты: қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелерін үйрету; бір-біріне көмек көрсетуге деген ұмтылысты ынталандыру. Штриховкамен жұмыс Мақсаты: техникалық дағдыларды, түзу сызықтар жүргізу қабілетін дамыту.	«Дүкен» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: балаларды сатушы мамандығымен таныстыруды жалғастыру; қарым-қатынас мәдениетін тәрбиелеу; балалардың сөздік қорын кеңейту; сөздерді қазақ тілінде қолдануға үйрету.	«СТО» сюжетті рөлдік ойыны Мақсаты: сындарлы дағдыларды дамыту, ойнауға ыңғайлы орын табу; балалардың сөздік қорын кеңейту. Көркем шығармашылық (сурет салу) «Біз спортты жақсы көреміз» Мақсаты: тақырып бойынша сурет салу арқылы спортқа деген оң көзқарасты қалыптастыру.
Балалар мен жеке жұмыс	Танымдық және зияткерлік дағдылар «Тап және айт». дидактикалық ойын Мақсаты: сипаттамалық сөздерді таңдауда жаттығу.	Шығармашылық дағдылар, зерттеу қызметі «Трафарет бойынша айналдыра сызу» ойыны Мақсаты: берілген трафарет бойынша айналдыра сызуды, суретті контурдан шықпай бояуды үйрену.	Әлеуметтік-эмоционалды дағды «Қоянға көмектес» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: жануарға қамқор болуға үйрету, көмек көрсетуге үйрету.	Қимыл дағдылары «Жаттығуға тұр!» ойыны Мақсаты: педагогтың көрсетуі бойынша таңертеңгілік гимнастика кешенін орындау қабілетін қалыптастыру	Қарым-қатынас дағдылары «Затқа эпитет таңдау» дидактикалық ойыны. Мақсаты: балалардың сөздік қорын кеңейтуді жалғастыру.
Балалар дың үйге қайтуы	Балабақшаның туған күніне арналған мерекелік құттықтауды безендіру. Мақсаты: балабақшада өткізілетін іс-шараларға қызығушылықты арттыру, ата-аналардың шығармашылық қабілеттерін анықтау. «Мектеп жасына дейінгі балалардың назарын дамыту» консультациясы. Мақсаты: ата-аналар арасында бала тәрбиелеу мәселелері бойынша педагогикалық білімді тарату. «Ата-аналардың көзімен балабақша» сауалнамасы. Мақсаты: ата-аналардың МДҰ-да білім беру қызметтерін көрсету сапасы туралы пікірін зерделеу				

ТӘРБИЕ-БІЛІМ БЕРУ ҮДЕРІСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Топ: мектепалды даярлық тобы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспар қай кезеңге жасалды: 04.12–08.12

Күн режимі	Дүйсенбі 04.12	Сейсенбі 05.12	Сәрсенбі 06.12	Бейсенбі 07.12	Жұма 08.12
Балаларды қабылдау	«Эхо» сәлемдесуі Мақсаты: топта сенім атмосферасын құруды жалғастыру; топтық үйлесімділік пен эмоционалды экспрессивтілікті, зейінді, реакция жылдамдығын дамыту. Әр бала өз атын айтады (Мысалы, Таня). Барлық басқа балалар, жаңғырық сияқты, оны қайталайды. ҚР Әнұранын тыңдау. (Қазақ тілі, қоршаған ортамен танысу)				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңестер	Ата-аналармен балалардың денсаулығы, ауа-райы бойынша киім-кешек, балалардың көңіл-күйі, демалыс күндері туралы әңгімелесу				
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел ойындары, бейнелеу өнері, кітап қарастыру және т. б.)	Ағымдағы күнге қызметті бірлесіп жоспарлау «Бізбен бірге болайық!» «Дамытушы лото» үстел ойыны. Трафарет және шаблондармен жұмыс. Кітаптардағы суреттерді қарау. «Гараж» құрылыс ойыны	Аз қимылды ойын «Баяғы заманда қояндар өмір сүріпті». «Магниттік мозаика» үстел ойыны «Сиқырлы бояулар» палитрасындағы түстерді араластыру. Қолөнер бұйымдарын қарау. Табиғат бұрышындағы еңбек тапсырмалары	Аз қимылды ойын «Мысық тырнағымен тырнайды» «Түрлі-түсті әлем» үстел ойыны. «Түрлі-түсті өрнектер» сурет салу техникасын жетілдіру. Көкөністер мен жемістердің муляждарын зерттеу	Ағымдағы күнге қызметті бірлесіп жоспарлау «Лото» қауымдастығы» үстел ойыны. «Сиқырлы пластилин (мүсіндеу әдістерін дамыту). «Егін» тақырыбындағы тақырыптық суреттерді қарау. Лего-құрастыру бойынша жобалау	Аз қимылды ойын «Әуе шары» шағын ұтқырлық ойыны «Сүйікті ертегілер»үстел ойыны. «Аппликация әлемі» (кенепте қазақ ою-өрнегін жасау). Қазақ халық ертегілеріне иллюстрацияларды қарастыру
Таңғы гимнастика	Таңертеңгілік жаттығулар кешені				
Ұйымдасты рылған іс-әрекетке дайындық	«Көңіл-күйіңізді айтыңыз» жаттығуы Мақсаты: сіздің көңіл-күйіңізді және басқа балалардың көңіл-күйін түсінуге үйрету. Артикуляциялық гимнастика «Күлімсіреу», «Тұмсық». Мақсаты: дыбысты дұрыс айтуды дамыту, ерінді күлімсіреп, алға қарай созу. Суретке негізделген таза тіл	«Мен өз балабақшамды жақсы көремін» дидактикалық ойыны Мақсаты:қарапайым қарапайым сөйлемдерді құрастыруда жаттығу. «Үйшік ашылады» артикуляциялық гимнастика Мақсаты: дыбысты дұрыс айтуды дамыту, ерінді күлімсіреп, алға қарай созу. Суретке негізделген таза тіл	«Үй» құрылыс материалымен ойын Мақсаты: қарапайым ғимараттар мен құрылыстарды құруды үйрету Саусақ ойыны «Отбасы» Артикуляциялық гимнастиканы кезектестіру «Күлімсіреу», «Тұмсық». «Үйшік ашылады» Мақсаты: дыбысты дұрыс айтуды дамыту, әртүрлі жаттығуларды кезектестіру мүмкіндігі	Дидактикалық ойын «Мен кіммін?» Мақсаты: қарапайым тұжырымдар жасау қабілетін дамыту. Шарлармен ойнау «Су-джок» («Кірпі») Мақсаты: ми қыртысының сөйлеу аймақтарын ынталандыру. Саусақ гимнастикасы «Достық» Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос	Дидактикалық ойын «Не жоғалды?» ойыншықтарды пайдалану Мақсаты: зат есімнің көпше түріндегі генитикалық формаларды қалыптастыруда жаттығу. Зияткерлік ойын «Ол қайда?» Кеңістіктегі бағдар Мақсаты: балалардың санау дағдыларын жетілдіру; санды пәндер санымен салыстыруға үйрету

				(*қолдың саусақтары өзара бірігеді*) Кішкентай саусақтар біз сені мен достасамыз (*екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу*) Бір, екі, үш, төрт, бес (*шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу)*	
Ұйымдасты рылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен таныстыру** Жыл мезгілдері. Табиғат әлеміне танымдық қызығушылықты дамыту. Жыл мезгілдерін еске түсіру. Әр мезгілдің үш айдан тұратынын еске түсіреді.Жыл мезгілдері туралы өлең оқу.Балалар өлең мазмұны бойынша не түсінгендерін қысқаша айтады. Жыл мезгілдерін атап береді. **Сұрақ-жауап ойыны.** Қазір жылдың қай мезгілі? Мұның алдында қандай мезгіл болды?Жаз айларын атаңдар.Маусым, шілде, тамыз.Сурет бойынша жұмыс жүргізіледі.Жаз кезінде дала, орман, саябақтар қандай болып көрінеді?Дала, орман, саябақ жап-жасыл болады. Гүлдер жайқалып өседі. Күн ыстық болады.Жазда құстар мен жануарлардың тіршілігінде қандай өзгерістер болады? Жазда құстар балапандарын	**1.Сөйлеуді дамыту** Алғашқы қар. Сөйлегенде көп мағыналы сөздерді,синонимдер мен антонимдерді қолдану,белгілі бір затқа белгілерді, әрекеттерді және берілген әрекетке заттарды таңдай білу Балалар, табиғатты сүю – парыз. Сүю үшін – қорғау парыз.Адамдардың табиғатсыз күні жоқ. Оны айтуға табиғаттың тілі жоқ.Балалар, қыс мезгіліне арнап көптеген ақын жазушылыр өлеңдер, тақпақтар, әңгімелер жазған. М.Жаманбалинов ағамыздың да "Суретші", "Алғашқы қар" деген өлеңдері бар. Қазір біз "Алғашқы қар " өлеңімен танысамыз.Тәрбиеші балаларға дауыссыз дыбыстардың айтылу кезіндегі ерекшеліктерін түсіндіреді.Дауыссыз дыбыстар үн мен салдырдың қатысына қарай қатаң, ұяң, үнді болып үшке бөлінеді. Қатаң дауыссыздар: дауыс шымылдығы қатыспай, тек	**1. Сауат ашу негіздері** Үш достың әңгімесі. Сөздің мағынасын түсіну; сөздерге дыбыстық талдау, сөздерді буынға бөлу. Үш достың әңгімесін оқу «Сұрақ-жауап» әдісі арқылы қайталау. Дыбыстардың қандай түрлерін білесіңдер? Дауысты дыбыстарды қандай түспен белгілейміз? Дауысты дыбыстар деген қандай дыбыстар? Дауыссыз дыбыстар деген қандай дыбыстар? Дауыссыз дыбыстарды қандай түспен белгілейміз? Дауыссыз дыбыстар нешеге бөлінеді және қалай аталады? Буында неше дауысты дыбыс болады? **«Жалауша» дидактикалық ойын-жаттығуы** Тәрбиеші дыбыстарды айтады, егер дыбыс дауысты болса, балалар қызыл жалаушаны, егер дыбыс дауыссыз болса, көк жалаушаны желбіретеді. **«Тиісті белгіні көтер» дидактикалық жаттығуы**	**1. Сөйлеуді дамыту** Менің Отаным Сөйлегенде көп мағыналы сөздерді,синонимдер мен антонимдерді қолдану,белгілі бір затқа белгілерді, әрекеттерді және берілген әрекетке заттарды таңдай білу Балалар, біз бір-бірімізді түсіну үшін не істейміз? Әрине сөйлесеміз, тілдесеміз.Сөйлемдердің үш түрі болады.Біріншісі – хабарлы сөйлем. Бір нәрсені хабарлап айтады. Сөйлем соңынан нүкте қойылады. Мысалы: Менің Отаным – Қазақстан. Ал енді сендер хабарлы сөйлемге мысал келтіріңдер.Сөйлем соңына не қойылады?Сөйлемнің екінші түрі – лепті сөйлем. Адамның түрлі көңіл күйін – қуану, ренжу, өкіну, таңдану т.б. білдіреді. Мысалы: *Жасай бер, Қазақстан! Желбіре, желбіре, көк туым!*Лепті сөйлем ерекше сезіммен айтылады. Ал енді сендер мысал келтіріңдер.Үшінші сөйлемнің түрін сұраулы	**1. Көркем әдебиет** Тәуелсіз Қазақстан Айналасындағы болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге құлшынысын дамыту,сөйлегенде мақал-мәтелдерді қолдануға баулу Отан деген – атамекен, Отан деген – туған жер. Отан – ана, Отан – үлкен Туған ел! – Біз қай республикада тұрамыз? – Қазақстан Республикасының астанасы қай қала? – Қазақстанның жері үлкен, табиғаты бай, көп ұлтты, егемен мемлекет. Еліміздің мақтана алатын мемлекеттік рәміздері бар. Ол – Туы, Елтаңбасы, Гимні. Біз – тәуелсіз елдің бақытты ұландарымыз. Бүгін ақын Оразақын Асқардың «Тәуелсіз Қазақстан» атты өлеңімен танысамыз. Өлең – әдеби жанрдың бір түрі екенін

	ұясынан ұшырады. Жануарлар мен құстар үшін азық жеткілікті болады. Қандай жәндіктерді бақыладыңдар?Шегірткелер шырылдап, аралар гүлден-гүлге ұшып-қонады. Көбелектер гүлден айнымайды. Күн мен түннің ұзақтығы туралы не айтасыңдар?Жазда күн ұзақ, түн қысқа болады.Адамдар қандай еңбек түрлерін атқарады?Үй жануарларына қысқа шөп дайындайды, орманнан жидектерді, жемістерді жинайды. Егін жинау қайсы айда басталады?Тамыз айынан бастап егін жинай бастайды. Балалар, сендер жазда егістікке, шабындыққа, баққа, бақшаға бардыңдар ма? **«Не қайда өседі?» ойыны.** Балалар өсімдіктер бейнеленген карточкаларды тез алып, орман, шабындық, егістік, бақ, бақша бейнеленген үлкен картадағы бос торкөздерді толтырып жарысады.Ал өсімдіктер өсу үшін қандай жағдай керек?Жылу, су, жарық.Бүгін біз өсімдіктердің тіршілігі үшін судың қажет екеніне көзімізді жеткізіп көрейік. Балалар тәжірибежасайды. Бір шоқ гүлдің бір данасын	салдырдан жасалатын дауыссыз дыбыстар: к, қ, п, т, с, ф, х, ц, ч, ш, щ.Ұяң дауыссыздар: салдыр мен үннің қатысы арқылы жасалған, бірақ үннен салдыры басым дауыссыз дыбыстарды ұяң дауыссыздар дейміз.ұяң дауыссыз дыбыстар: б, в, г, ғ, д, ж, з, h.үнді дауыссыздар: үн мен салдырдың қатынасынан жасалып, бірақ салдырдан үн басым болатын дауыссыз дыбыстарды үнді дыбыстар деп атаймыз.Үнді дауыссыздар мыналар: р, л, и, у, м, н, ң. **Дидактикалық ойын:«Дыбыстарды дауыстап айтайық».** А-а-а, ә-ә-ә.Дауыссыз дыбыстарды айтқызып қатаң, ұяң, үнді дыбыстарды тапқызу: б, в, г т.б. Ойын шарты:балалар дәптер дегі суреттер қандай дауыссыз дыбыстан басталып тұрғанын айтады. **2.Қазақ тілі** Менің Отаным.Балаларға Отан туралы түсінік беру.Тіл мәдениетін жетілдіру,қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айту,Отан туралы тақпақ үйрету. **Ойын «Кім көп біледі?»** қойылған сұраққа толық жауап беру.Сенің бөлмеңде не бар? Мысалы, Менің бөлмемде ойыншықтар, ертегі	Тәрбиеші жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды араластырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда, қара түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда, қызыл дөңгелекті көтереді. **«Кім көп сөз ойлап айтады» дидактикалық ойыны** *Н* дыбысынан басталатын сөздер ойлаңдар. **2. Математика негіздері** Ұзындық.Шартты өлшеуішті пайдаланып,заттарды ұзындығы бойынша салыстыру. Шарты өлшемнің көмегімен заттардың ұзындығын,енін, биіктігін өлшеу және осы өлшемдер бойынша бірнеше заттарды салыстыру. **Ойын жағдаяты:**Әлия мен Сырыммен ойын ойнау. **«Керісінше айт» дидактикалық ойыны.** Тәрбиеші допты лақтырып, сөзді атайды. Бала допты қайта лақтырып, антонимін айтады.Ұзын – қысқа,биік – аласа, кең – тар, жуан – жіңішке, ауыр – жеңіл. **Ойын жаттығуы: «Ретімен орналастыр»** «Түрлі-түсті Куйзенер санау таяқшалар» жиынтықтан таяқшалар таратады, оларды ұзындықтарының өсу ретімен орналастыру. **Эксперименттік іс-әрекет** Балаларға үстелдің ұзындығын алақанымен өлшеуді ұсынады. Балалар алақанмен өлшейді.	сөйлем дейміз. Сұраулы сөйлемдер бір нәрсені сұрап білуді білдіреді. Соңынан сұрақ белгісі қойылады. Мысалы: Сен Астанаға бардың ба? Рәміздерді білесің бе? Ал енді сендер сұраулы сөйлемге мысал келтіріңдер. "Туған өлкем " тақырыбында әңгіме құрау. **Дидактикалық ойын: «Қажетті тыныс белгілерін қой».**Ойын шарты: Берілген суреттердің мағынасына байланысты құрастырылған сөйлемдердің тыныс белгілерін қою. **2.Қазақ тілі** Мемлекеттік рәміздер. Мемлекеттік ту.Мемлекеттік рәміздер,Мемлекеттік Ту, Мемлекеттік Елтаңбаны сипаттай білу үйрету. «Менің Отаным». Өткен тақырыпты қайталау. Біздің Отанымыз қалай аталады?Біздің Отанымыз – Қазақстан.Біздің Отанымыз – қандай мемлекет?Біздің Отанымыз – тәуелсіз мемлекет.Жаңа сөздермен танысу. Мемлекеттікрәміздер, гимн, ту, қыран, ою, күн шуақтары.Постермен жұмыс. Мынау – Мемлекеттік Ту. Тудың шетінде ою-өрнек, ортасында күн, күннің астында қыран құс бейнеленген. Түсі көгілдір. Мемлекеттік Туда не	естеріне түсіру. Тәрбиеші «Тәуелсіз Қазақстан» өлеңін мәнерлеп оқиды. ***Өлең мазмұны бойынша сұрақтар:*** – Өлең қалай аталады? – Авторы кім? – Сендерге өлең ұнады ма? – Өлеңде не туралы айтылған? – Еліміздің қандай рәміздері бар? «Тәуелсіздік» деген сөзді қалай түсінесің? Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздерін ата. Суретте не бейнеленген? Сен Нұр-Сұлтан қаласында болдың ба? Сурет бойынша саяхат жасайық. Мақалдың мағынасын түсініп ал. Туған жерге туыңды тік. **2. Сауат ашу негіздері** Алма сөзіне дыбыстық талдау Сөздің мағынасын түсіну; сөздерге дыбыстық талдау, сөздерді буынға бөлу. **«Буынға буын қос» дидактикалық жаттығуы** Мен сендерге сурет көрсетіп бірінші буынын айтамын, сендер екінші буынын айтасыңдар. Мысалы: *ал...ма, бақта...шы, қар...быз, қа...уын, қала...қай, қыза...нақ, қор...жын,дәп...тер, қа...лам, қай...шы, жыл...қы, бе...сік, бал...та, көр...пе,*

	алып, сусыз қалдырамыз. Біраз уақыттан соң сусыз қалған және судың ішіндегі гүлдерді салыстырамыз. Қандай айырмашылықтары бар? Балалар өз қорытындыларын айтады. **2.Сауат ашу негіздері** Ойнай отырып оқимыз. Сөздің мағынасын түсіну; сөздерге дыбыстық талдау, сөздерді буынға бөлу. **«Бөлшектерінен тап» ойыны.**Тәрбиеші бір заттыңбөлшектерін тізіп айтады. Балалар ненің бөлшегі екенін тез табу керек.Терезе, шатыр, қабырға – ...*(үй)* Жапырақ, діңгек, бұтақ – ...*(ағаш)*Дөңгелек, кузов, кабина, руль – ...*(көлік)*Бас, аяқ, ауыз, өркеш – ...*(түйе)* «Сұрақ-жауап» әдісі арқылы қайталау.Дыбыс деген не? Дыбыстар біздің айналамызда, біз оларды көрмейміз бірақ естиміз, айтамыз.Дыбыстар қандай болып бөлінеді.Дауысты, дауыссыз.Дауысты дыбысты, дауыссыз дыбыстан қалай ажыратамыз?Дауысты дыбыстар әндетіп, созылып айтылады, ал дауыссыз дыбыстар ауыз қуысында кедергіге ұшырап шығады.Дауысты дыбыстарды қандай түспен	кітап, кереует, үстел,орындық бар. Балалар әр дұрыс жауап үшін фишкадан алады, ойын соңында фишкалар саналып, жеңімпаз анықталады.«Менің Отаным». Жаңа сөздермен таныстыру: менің Отаным, тәуелсіз, мемлекет.Менің Отаным - ме-нің О-та-ным. Тәуелсіз - ә-ә -ә – тә-уел-сіз – тәуелсізМемлекет – мем-ле-кет, мемлекет.Балалармен суреттер арқылы сөздерден сөйлем, шағын мәтін құрау.*Біздің Отанымыз Қазақстан.Отанымыз дың бас қаласы-Астана. Қазақстан –тәуелсіз мемлекет. Қазақстан мемлекетініңПрезиденті бар. Тұңғыш Президенті – Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев.* **Дидактикалық ойын: «Аудармашы».** Моя Родина – Менің Отаным.Независимый – тәуелсіз.Государство – мемлекет.Тақпақ жаттау ***Сөздік ойын:*** **«Сұрақ-жауап»**Сенің Отаның қалай аталады?Менің Отаным – Қазақстан.Қай қалада (ауылда) тұрасың? (Қаласының, ауылының атын айтады).Отанымыздың бас қаласын ата?Қазақстан қандай мемлекет?Қазақстан – тәуелсіз мемлекет. **3.Математика негіздері** Заттарды өлшемі бойынша	Жауаптарын салыстырады. Үстелдің ұзындығын шынтақпен өлшейміз.Балалар үстелдің ұзындығын шынтақпен өлшейді. Ойын бұрышындағы кілемнің ұзындығын қадамдармен өлшеу. Проблемалық сұрақ:заттардың ұзындығын қалай анықтауға болады?Балаларға ата-аналар үйдегі заттарды қалай өлшейтінін еске түсіру.Логикаға арналған ойын-жаттығулары. 1-**тапсырма.**Жолақтардың ұзындығын өлшеу үшін «Лего» конструкторының бөлшектерін пайдалану. Өлшеуіштердің саны нешеу? Ең қысқа жолақ қайсысы, ата. Ұзындығы бірдей ше?Өлшеуді санайды, салыстырады.Ең қысқасы 1-нөмірде. 2 мен 3-тің және 4пен 5-тің ұзындықтары тең. **2-тапсырма.** Суретке қарайды, заттардың ең биігінен, ең аласасына қарай сызып қосады. Ең аласа заттарды бояйды. Ең биігін – қоршайды. Орташасының астын сызады. **3- тапсырма** ойын.Ойын жағдаятын құрады **«Әр гномға өлшеміне қарай өз заттарын табуға көмектес»** **3.Көркем әдебиет**	бейнеленген?Мемлекеттік Туда қыран, күн, ою-өрнек бейнеленген.Тудың түсі қандай?Түсі көгілдір. Мемлекеттік Тудың авторы – Шәкен Ниязбеков. Мемлекеттік Тудың авторы кім?Мемлекеттің Тудың авторы – Шәкен Ниязбеков. **Дидактикалық ойын: «Аудармашы».**Тәрбиеші сөздерді орыс тілінде айтады, балалар аударады. Мемлекеттік Рәміздер – Государственные Символы.Ту – Флаг қыран – орел,ою – орнамент,күн шуақтары – лучи солнца.«Мнемо кестесі» бойынша Мемлекеттік Туды сипатта, сөйлем құра. Мемлекеттік Туда күн бейнеленген. Күннің түсі сары. Мемлекеттік Туда қыран құс бейнеленген. Мемлекеттік Туда ою-өрнек бейнеленген. Мемлекеттік Тудың түсі көгілдір.Тақпақ жаттау. **3. Математика негіздері** Заттар тобын салыстыру және санау.Заттарды әртүрлі белгілері бойынша (түсі,пішіні,өлшемі,материалы,қолданылуы) салыстыра білуге үйрету. Тақтаға ойыншықтың суреті бар плакат іледі. Ойыншық тарға қарайды,Сол және оң жақтағы суреттерді салыстырады. Қайсысы	*сә...біз, бара...бан, қо...зы, құмырс...қа, шы...бын, қо...ян, ал...мұрт, май..мыл, бал..та, бал..ға, пар..та, қызғал..дақ, түйме..дақ, ке..рует, кәм..пит, ке..се, ке..ме, қуыр..шақ т.б.* **«Сөздегі дыбыстың орнын дұрыс анықта» дидактикалық жаттығуы** Балалар мен сендерге сөздер айтамын, мен айтқан дыбыс сөздің басында болса, қызыл жалаушаны желбіретесіңдер, соңында болса, көк жалаушаны, ортасында болса, екі жалаушаны да желбіретесіңдер. -р- (*ара, арман, арық, рақмет, қарбыз, қырық, рахат, рауғаш, ару, Ардақ, көзілдірік, көрік, көмір, күрес, күрек, рухани, қару, қарыз, қорық, қар, қарақат, қора, сиыр, сырмақ, қоңыр, қарға, қарлығаш, қарт, қырғыз, қырыққабат* т.б.); ә- (*әтеш, әткеншек, әңгіме, кәрі, әтір, күнә, Күләш, бәтеңке, бәліш, әріп, Мәлік, Әлімжан, Әмір, тәтті, тәкәпар, тәрелке т.б.*); -м- (*мақта, мал, мамық, қамыр, монша, моншақ, Әмина, қамзол, қаймақ, тамыр, тамыз,көмір, комбайн, мата, мысық, том, әмір, темір, жемір т.б.)* **Дидактикалық ойын: «Сиқырлы сандық»**Тәрбиеші әдемі сиқырлы сандықтан неше түрлі ойыншықтарды шығарады (*бота, құлыншақ, аю, мысық, мәшине*). Балалар

	белгілейміз.Дауыссыз дыбыстарды ше? Сөзді буынға қалай бөлеміз?Буынды қалай белгілейміз?**Дидактикалық ойын: «Сөздің бірінші дыбысын айт»**Мен сендерге сурет көрсетем, сендер суреттегі заттың атын атап, бірінші дыбысын анықтап айтасыңдар. Тәрбиеші балаларды екі командаға бөледі, бірінші бір командамен соданкейін екінші командамен ойнайды.Мысалы: *апельсин (а), оқтау (о), ұя (ұ), ыдыс (ы), уық (у), әткеншек(ә), өрмекші(ө),ешк(е)і,элеватор (э), ірімшік(і), ине(и), үтік(ү), арыстан(а), оймақ(о), ұлу(ұ), әтеш(ә),өшіргіш (ө), етік(е), экскаватор (э), ілгіш(і), ит(и), үкі(ү)* т.б.Қатаң дауыссыз дыбыстарға сөздер: *пима (п), фабрика (ф), кілт (к), киіз (к), қант (қ), тышқан (т), шымшық (ш), сақина (с), хат (х), циркуль (ц), щетк (щ), күре к(к), трактор (т),сағыз (с), тау (т), қайшы (қ), қамшы (қ), парта (п), шар (ш), сиыр (с), су (с), қап (қ) т.б.*Балалар, сендер қандай дыбыстардан басталатын сөздер айттыңдар. **«Берілген дыбысқа сөз ойла» ойын-жаттығуы.**	салыстыру.Заттардың ұзындығын,биіктігін,ені мен жуандығын анықтай білу, заттарды шамасына қарай өсу және кему ретімен орналастыру. **Ойын жағдаяты**. Әлия мен Сырым «Өткел» ойыны.1-ден 9-ға дейінгі сандар еденде шашыраңқы болып жатады, бірақ бір-бірінен онша алыс емес. Көрсетілген цифр ретімен,аяқтарын «суламай» «тастардың» үстімен жүреді.**Тосын сый сәті.** «Гномдар бізге қонаққа келді. Проблемалық сұрақ. Барлық гномдар бірдей ме? «Олармен жақынырақ танысайық». Тәрбиеші балаларға «үлкен – кішкентай», «түс», «алдында – артында», «алды», «арасында»,«жанында» деген сөздерді пайдалана отырып, суретте бейнеленген әр гномды сипаттауға көмектеседі. Гномдар бейнеленген суреттерді қарайды,олардың өлшемін, түсін,кеңістікте орналасуын анықтайды. Гномдарды өсу ретімен орналастыру. Дәптермен жұмыс 1-тапсырма.Суретке қарап, не бейнеленгенін айтады. Барлық заттардыңкөлемі бірдейме? Үлкен заттарды – көк, кішкентай заттарды – қызыл түспенқоршап сызады.2-тапсырма.	Менің Қазақстаным. Айналасындағы болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге құлшынысын дамыту, сөйлегенде мақал-мәтелдерді қолдануға баулу. Отан деген-атамекен,Отан деген-туған жер.Отан –ана,Отан-үлкен,Қазақстан-туған ел!Отан-біздің сүйікті отбасымызбен бірге тұратын үйіміз,туған жеріміз,ауылымыз,қаламыз, айналаны қоршағантабиғатымыз. Біздің Отанымыз-Қазақстан. Т.М.Қазақстан картасы өлеңін оқу.**Дидактикалық ойын:Қай қала екенін тап.**Ойынның шарты:Ойын үшін Қазақстан картасын пайдалану.Балаларға Қазақстандағы бірнеше қалалардың аты беріледі. Картадан сол қалаларды тауып,жанына белгілерін іледі. Астана-бәйтерек,Алматы-Қазақстан қонақүйі,т.б.Қазақстан Республикасы-біздің сүйікті Отанымыз!Қазақстан-өте үлкен, бай республика.Жері байдың-елі бай. **4. Дене шынықтыру** Керуен.Қимылды ойындар.Ынта мен шығармашылық таныта отырып,таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. «Терек» (Қырғыз халқының ойыны).Жүргізуші сайлайды. Ол – «терек». Жүргізуші шеңбер ортасында тұрады. Ойыншылар шеңбер бойында тұрып, түрлі	көп,қайсысы аз? Қалай бірдей жасауға болады?Балалар салыстыру және теңестіру әдісін ұсынады. Олар теңболуы үшін не істеу керек?Дұрыс.Бір жағынан артығын алып тастау керек немесе жетіспейтін ойыншықтарды қою қажет. Артығының бар-жоғын білу үшін ойыншық тарды бір-бірінің астына қоямыз немесе жұптарды сызықпен жалғаймыз. Теңестіруге немесе артығын білу үшін,ойыншықтарды бір-бірінің астына қояды, немесе жұптарын сызық арқылы қосады. Балалар ойыншық тарға саусақ тигізіп санайды. цифр жазылған карточка ларды алады. Осы карточка ларды ойыншық тардың астына қояды. **1- тапсырма.**Қай топтағы заттардың арасына «=» белгісін қоюға болады?Бір алмадан себетке салады. Алмаларды әрсебетпен сызып қосады. -Не артық? Не кем?Алмұртты тәрелкіге салады.Алмұртты әр тәрелкемен сызып қосады. Не артық? Не кем? Қорытынды жасайды. **«Сонша жина» дидактикалық ойыны** Балалар топқа бөлінеді. Әр топта үстелде біртекті заттар жиынтығы бар(текшелер, «Лего»бөлшектері,	ойыншықтар арқылы бір-бірімен байланысқансөйлемдер құрап береді.Дәптермен жұмыс Суреттерді ата. Бірінші дыбысты анықта. Жуан дауысты дыбыстан басталса сары шарға, ал жіңішке дауысты дыбыстан басталса, қызыл шарға сызықпен қос. Алма сөзіне дыбыстық талдау жаса.Тәрбиеші тақтаға «алма» сөзінің дыбыстық сызбасын іліп, балаларға өз орындарында дыбыстық талдау жасауға тапсырма береді. Алма сөзіне дыбыстық талдау жасайды. **3. Қоршаған ортамен таныстыру** Күз және қыс мезгілдеріндегі жабайы жануарлардың тіршілігі Табиғат әлеміне танымдық қызығушылықты, табиғаттың тірі объектілеріне жанашырлық сезімін дамыту. Мен сендерге әңгіме оқып беремін. Әңгімеде не туралы және қай мезгіл туралы айтылғанын табыңдар: «Ол ағаштан-ағашқа секіріп, бір нәрсені ағаштың қуысына жинап,тыным таппай жүр. Жақында үстіндегі тонын да «ауыстырады». Ал төменде қорбаңдаған бір нәрсе жидектерді, жаңғақтарды, ағаштың тамырын жеп жүр. Өзі әбден семіріп алыпты,денесін көтере алмай, маймаң-маймаң етеді».Әңгімеде тиін мен аю туралы айтылады. Ол күзде

	Мен сендерге қандай да бір дыбысты айтамын, сендер сол дыбыс кездесетін сөздерге мысал келтіресіңдер.Мысалы: -ы- дыбысы сөз басында: *ыдыс, ымырт, ынта, Ықылас, ыстық, ырыс, ылғи, ырылдады т.б.* -ы- сөз ортасында: *маймыл, мамық, жастық, қатық, қымыз, қылыш, қытық, қырғыз, қылқалам, қалжын, қақтығыс, құдық, құйрық, мың, жылқы, жалбыз, қарбыз, қауын, қоңыз т.б.* -у- дыбысы кездесетін сөз: *тауық, қауын, жауын, бау, тау, уық, уыз, бу, қу, сау т.б.)* -ү- дыбысы кездесетін сөз: *үтік, үміт, күл, күшік, түтік, күнделік, күн, күш, күнбағыс,күміс, үміт, үзеңгі, күз, түз, түс, үзінді т.б.* **«Сөзді өлшейміз» дидактикалық жаттығуы.** Алақандарыңды үстелге қойыңдар. Сөз айта бастағанда алақанды бір-бірінен алшақтата беріңдер. Егер алақандардың арасы жақын болса, онда сөздің қысқа болғаны, егералыс болса, онда сөз ұзын болғаны. Мына сөздерді өлшейік: *дос, бейбітшілік.* **3.Музыка** Егеменді елім.	Заттарды қарайды, оларды белгілеріне қарай бөледі: түсі мен өлшемі. Осы екі белгіге сәйкес суреттердіжапсырады. Заттардың орналасуын сипаттайды.Демонстрациялық материал.Практикалық жұмыс.Кесілген парақтарды балаларға жұппен немесе топпен таратады. Парақты жіктеуге арналған тапсырма: көлемі бойынша үлкен және кіші;түсі бойынша – сары, қызыл, жасыл. 3-тапсырма. Үлкен заттарды қызыл, кішкентай заттарды сары түспен бояйды. Әр зат қайда орналасқанын айтады, жеке жұмыс жүргізеді. **4.Шығармашылық іс-әрекет** Қыран құс. Бояулармен жұмыс жасауды жетілдіру.Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану.Ою-өрнекпен безендіру. **«Сен білесің бе, балақай?»** айдары бойынша экраннан қыран құстың мекені, түрі, даусы туралы көрсете отырып түсіндіру.Балалардан қыран құстың бейнесі еліміздің рәміздерінің қайсысында бейнеленгендігін сұрау. Қыран құс көкте қалықтап ұшады. Қазақ халқының таным-түсінігінде қыран бүркіт батылдықтың,	қимыл-қозғалыстар жасайды. «Терек!» дегенде, жылдам орындарын ауыстырады. Жүргізуші бос орынның біреуіне жылдам тұруға тырысады. Орынсыз қалған бала жүргізуші болады. Ойында бірде-бір рет орнын бермеген бала жеңімпаз атанады.«Ырғып секіру» (Татар халқының ойыны) Әртүрлі бағытта бір аяқпен секіру. Ойыншылар шеңбер бойына тұрады. Жүргізуші шеңбердің ортасында тұрады. Жүргізуші: «Ырғып секір!» дегенде, ойыншылар жылдам бір аяқтарымен секіріп, орындарын ауыстырады. Жүргізуші де бір аяғымен секіріп, олардың біреуінің орнына тұрып алуға тырысады.«Тастар» (Орыс халқының ойыны) «Өкшемен отырып» бастапқы қалпы бойынша ұсақ заттарды (тастарды) лақтыру, жоғары лақтыру.Өкшемен отырып, ұсақ тастарды жоғары лақтырып, оны алақандарымен қағып алады. Ал келесі лақтырғанда алақандарын теріс қойып, тастарды қағып алуға тырысады.Қимылы аз ойын:«Үндемес» ойыны (Тәжік халқының ойыны)Ойыншылар шеңбер бойында отырады. Жүргізуші өзінің оң немесе сол жағында отырған балаға бір қимыл түрін көрсетеді. Ол өзінен екінші жағында тұрған балаға көрсетеді. Ойын шарты: көршісін сөйлету немесе күлдіру.	геометриялық фигуралар, бұршақтар,қыстырғыш немесе басқа материалдар). **4. Музыка** Егеменді елім. Музыка тыңдау.Ән айту. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Айна» орыс халық әуені.Көңілді әуен ырғағына сәйкес шеңбер бойында би қимылдарын орындауға үйрету. «Туған елдің ұлымын» Қуат алған өзіңнен, Туған елдің ұлымын. Бақытты етіп өсірген, Отанымның гүлімін. ***Музыка тыңдау:*** «Алатау» Н. Тілендиев ***Ән айту:*** **«**Қазақтың жері» (Б. Түзелбекова). Үйренген **«**Тәуелсіздік таңы» (А. Шырынбекова) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. ***Билер:*** «Еркебұлан» биі ***Ойындар, хороводтар:*** «Шаңырақ» ойыны. Балалар шеңбер бойымен музыка әуеніне ілесе қимылдар жасап жүреді.Музыка тоқтағанда дөңгелене тұрып, киіз үйдің	қысқадайындалады, ағаш қуысына қорек жинайды. Ал аю жеміс-жидектерді жеп, денесіне май жинайды. *Жұмбақ.*Үстінен тоны түспеген.Сонда да араз қыспенен. Жұмбақтың шешуі: аю.Аю бізге жалғыз келмепті, қасына аңдарды ертіп келіпті. Қандай аңдар екенін айтыңдар. Балалар аңдардың атын атайды.Аңдардың түрі, көлемі әртүрлі. Бірақ бәріне ортақ бір белгіні атаңдар.Аңдардың денесін түк басқан. *Демонстрациялық материалдармен жұмыс.* Аңдардың күзгі тіршілігі бейнеленген сурет көрсетіледі. Сурет бойынша аңдардың күзде қысқа қалай дайындалатыны туралы түсінік беріледі. «Аю күні бойы орман кезіп жүріп, жеміс-жидектер мен еменжаңғақтарды жеп, денесіне май жинайды, апанының ішін дайындайды. Тиін мен қоян түлейді, яғни жұқа жүндері қалыңдайды және түстері өзгереді. Тиін ағаш қуысына азық қорын жинайды. Тышқан мен көртышқан іннің егістіктен масақ дәндерін жинайды. Борсық інінің ішін тазалап, қысқадайындап, ағаш тамырын, саңырауқұлақ жинайды. Қасқыр мен түлкі қысқа азық жинамайды».Қаз қанатын жайды, Аққу мойнын созды, Үйрек көлге келіп қонды. Жануарлардың қысқы

	Музыка тыңдау.Ән айту. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Айна» орыс халық әуені.Көңілді әуен ырғағына сәйкес шеңбер бойында би қимылдарын орындауға үйрету. «Туған елдің ұлымын» Қуат алған өзіңнен, Туған елдің ұлымын. Бақытты етіп өсірген, Отанымның гүлімін. ***Музыка тыңдау:*** «Алатау» Н. Тілендиев.***Ән айту:*** **«**Қазақтың жері» (Б. Түзелбекова).Үйренген **«**Тәуелсіздік таңы» (А. Шырынбекова) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу.***Билер:*** «Еркебұлан» биі ***Ойындар, хороводтар:*** «Шаңырақ» ойыны. Балалар шеңбер бойымен музыка әуеніне ілесе қимылдар жасап жүреді.Музыка тоқтағанда дөңгелене тұрып, киіз үйдің «шаңырағын» жасайды.***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Илигай» **4.Дене шынықтыру** Хоккей ойнаймыз. Негізгі қимылдар:Кеудеге арналған жаттығулар. Қимылды ойындар Денсаулықты сүйеміз, Шынығамыз күнде біз.	батырлықтың, мықтылықтың, қайсарлықтың, еркіндіктің символы ретінде танылады. Қазақ халқы тіпті, бүркіт мекен ететін тауларды: «Бүркіттау», «Бүркітшың» деп, бүркіт ұя салатын жерлерді «Бүркітұя», «Бүркіттас» деп те атаған. Өздерінің ұлттық ою-өрнек, әшекейлерінде «құстұмсық», «бүркіттұмсық», «бүркітаяқ» деген де кескіндерді бейнелеп, «Бүркіт биін» билеген екен. Ертегілер мен аңыздарда қыран құсты «құс патшасы», «қанаттылар ханы» , «көк тәңірі» деп айтқан. Бүгін біз сендермен осы қыран құсты бейнелейтін боламыз. Балалардың назарын үлестірмелі материалдағы қыран құстың бейнесіне аудару. Қыран құстың бейнесін үлгіде көрсетілген түрлі түсті жолақшалармен үлгі сызықтар бойымен геометриялық элементтерден құрастырып жапсыру. Балалардың назарын үлестірмелі материалдағы қыран құстың бейнесіне аудару. Қыран құстың бейнесін үлгіде көрсетілген түрлі түсті жолақшалармен	Күлмеген немесе сөйлемеген бала жеңімпаз атанады.	«шаңырағын» жасайды. *Музыкалық аспапта ойнау:* «Илигай»	тіршілігін бейнелейтін суретпен жұмыс.«Аңдар қысқы суықтан қорықпайды. Оларды суықтан жылы, жұмсақ терілері сақтайды.Қоян мен тиін жауларынан қорғану үшін, терілерінің түсін ақ түске өзгертеді. Тиін өзінің жазда, күзде жинаған азығын іздеп табады. Ал аю болса, қыс бойы апанында ұйықтайды. Борсық та інінде ұйықтайды. Олардың денесіне жиып алған майы олардың аш болмауына көмектеседі. Ал қоян, қасқыр, түлкі, бұлан қысқа азық жинамайды. Қоян ағаштың қабығын кемірeді. Бұлан да ағаш бұтақтарыменқоректенеді Түлкі үнемі қар бетін иіскелеп жүреді. Ол қар астынан тышқанның інін іздейді. Бірақ қыста жануарлар үшін азық азайып кетеді. Сондықтан қыста оларға қосымша азық берген дұрыс. Орманға жемшөп, орамжапырақ,жаңғақ, еменжаңғақ апарып төгу керек». **4. Дене шынықтыру** Наурызым қорығы. Қимылды ойындар. Кеудеге арналған жаттығулар. Қимылды ойындар. **ЖДЖ ойын түрінде** («орман алаңқайында жылынамыз») «Артымнан қайтала». Тыныс алу гимнастикасы: **«Жел».** Қолды төмен түсіріп, аяқты алшақ қойып, мұрынмен дем

	Бір-екі-үш! Бір-екі-үш! Бұлшық етте, міне, күш!» Имек ағашпен зейін мен бұлшық еттерге арналған жаттығу түрлерін орындау.Имек ағашпен жаттығулар орындау: бір қолынан екінші қолына ауыстыру, айналдыру, ұстап тұрып қолын сермеу, имек ағашты өзін айналдырып қозғалту, екі қолмен ұстап айналдыру.**Жолмен ұзақ кім сырғиды?** Ең жақсы нәтиже көрсеткен бала жеңеді. Тепе-теңдік сақтап, бастарын түзу ұстап, еңкеймеуге тырысады. **«Түсіріп алма!»**Жұпта сүйем қадамдар аттап, алаңның бір жағынан екінші жағына заттарды жеткізу ұсынылады. **«Мерген имек ағаш».** Алаңқайдыңортасында текше тұр. Оны имек ағашпен бір ойыншы қорғайды. Қалған ойыншылар текшеге шайбаны имек ағаштарымен атып, тигізуге тырысады.	үлгі сызықтар бойымен геометриялық элементтерден құрастырып жапсыру			алу.Басты солға бұрып, ерінді жиырып алдыға шығарып үрлеу.Басты түзу ұстап, дем алу, басты оңға бұрып, демді шығару.Басты түзу ұстап, мұрын арқылы дем алу, ерінді жиырып алдыға шығарып үрлеу.Басты төмен түсіріп, иекті кеудеге тигізу, дем шығару (қол білезіктерін айналдыру).Негізгі қимыл-қозғалыстарды орындау: **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қасқыр мен лақтар».** Ойын шартын естеріне түсіреді. Қарама-қарсы жаққа тек белгіден кейін ғана жүгіреді. Залдың бір шетінде тұрады. Зал ортасында «қасқыр» тұрады. «Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке-ақ.Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп».Белгіден кейін залдың екінші шетіне «лақтар» жүгіреді, «қасқыр» оларды ұстап алуға тырысады. **Релаксация: «Орман»**
Серуендеуге дайындық	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын материалдарын таңдау; балалармен жеке әңгімелер. Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтары мен спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Балаларды жүйелі түрде кию (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)				
Серуен	Өрмекшіні бақылау Мақсаты: өрмекшінің пайда болуының сипаттамалық белгілері туралы білімді кеңейту және бекіту.	Маусымдық өзгерістерді бақылау Мақсаты: тірі және жансыз табиғаттың өзара байланысы туралы білімді бекіту. Көркем сөз	Қайыңды бақылау Мақсаты: қайыңның басқа ағаштардан ерекшеленуі мүмкін ерекшеліктерімен таныстыруды жалғастыру.	Торғайды бақылау Мақсаты: торғайдың, өмірдің ерекшеліктері туралы білімді тереңдету балалардың назарын және	Бақшадағы жұмыстарды бақылау Мақсаты: Табиғаттағы маусымдық өзгерістер туралы білімді бекіту.

	Көркем сөз Жіңішке жіп, Шөптен шөпке дейін, Мұнда оралған Барлық айналасында, Қара кішкене өрмекші. Еңбек қызметі Тұқым жинау Мақсаты: гүлдердің тұқымын мұқият жинап, оларды дұрыс сақтау қабілетін бекіту. Қимыл-қозғалысты ойын: «Қуып жет, секір», «Секіргіштер» Мақсаты: қозғалыс белсенділігін, ұзындыққа секіру қабілетін дамыту. Жеке жұмыс Қозғалыстардың дамуы	Таңертең біз аулаға барамыз, жаңбырмен жапырақ түседі, Аяқ астында қытырлап... Түсіп жатыр, төгіліп... *(Күз)* Еңбек қызметі Балабақша учаскесін түскен жапырақтардан тазарту Мақсаты: өзіңізде және басқа балаларыңызда орындалған жұмыстан қуанышты көңіл-күй қалыптастыруға үйрету. «Үшінші артық» қимыл-қозғалысты ойын Мақсаты: ойын ережелерін сақтауға үйрету;ептілік пен жүгіру жылдамдығын дамыту. «Үкі» қимыл-қозғалысты ойын Мақсаты: кеңістікте бағдарлауды үйрену. Жеке жұмыс Мақсаты: алға қарай секіруді жетілдіру. Сыртқы материалмен тәуелсіз ойындар	Көркем сөз Алена тұр — Жасыл орамалды, Жұқа маталы, жасыл сарафан. (Қайың) - Қандай ағаш туралы айтады? Балаларды қайыңның сұлулығына таңдануға шақырыңыз. Сіз оны құшақтап, сипап, «Өсе бер, сүйкімді қайың, жақсы адамдарды қуанта бер» деп айта аласыз. Еңбек қызметі Көкөністерді жинау. Мақсаты: сайтта ұжымдық жұмыс істеуге үйрету; ұжымдық еңбек дағдыларын қалыптастыру. «Қоян мен қасқыр» қимыл-қозғалысты ойын Мақсаты: балалардың қозғалыс белсенділігін дамытуды жалғастыру; ережелерді өз бетінше орындауға үйрету. Жеке жұмыс «Ең жылдам» Мақсаты: кеңістікте бағдарлау қабілетін жетілдіруге арналған тапсырмаларды орындай отырып, жүгіру жаттығулары	жадын белсендіру. Көркем сөз Торғай - кішкентай тірі құс. Торғайдың артқы жағы қоңыр, бойлық қара жолақтары бар. Құйрығы мен қанаттары қара қоңыр, қызғылт түспен көмкерілген, иек пен жемсауы қара, бірақ басы сұр. Торғай-епті құс, қорықпай адамның аяғына секіреді, ит ыдысынан тістейді, үгінділер, тұқымдар, дәндер жинайды (Воребей-торғай, Птицы-құстар). Еңбек қызметі Сәбіз жинау Мақсаты: еңбекке дағдыландыру; ересектерге көмек көрсетуге шақырыңыз. «Өз жұбыңды тап» қимыл-қозғалысты ойын Мақсаты: сигнал бойынша жылдам қозғалуды үйрену, қозғалыс бағытын өзгерту. «Допты ұста» қимыл-қозғалысты ойын Мақсаты: допты лақтыру және ұстау дағдыларын екі қолмен бекітуді жалғастыру. Жеке жұмыс Қозғалыстардың дамуы Мақсаты: көлбеу тақтамен жүруді үйрену	Көркем сөз Қатты жел соғып тұр, Қап-қара бұлт басты, Көрмейсің Түнерсе жарықты - Ауа райы, табиғат қалай өзгерді? - Бақшада не өзгерді? - Суық келгенде, сіз қалай киінесіз? - Суық ауа райының басталуымен құлпынаймен не болады деп ойлайсыз? Ол үсіп қалады ма? Құлпынай үсіп қана қоймай, үсіп қалмауы үшін және жазда бізді піскен жидектермен қуанту үшін құлпынайды үгінділермен жауып, топырағын мөлдір пленкамен жабу керек. (бақша – огород, овощи – көкөністер, фрукты –жемістер, полезный – пайдалы). Еңбек қызметі Топырақты үгіндімен толтыру. Мақсаты: жұптасып жұмыс істеуге үйрету; достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. «Қайда жасырынғанын тап» қимыл-қозғалысты ойын Мақсаты: кеңістікте бағдарлауды үйрену. «Жүгіріс-жаман емес». Мақсаты: жүгіру техникасын, жақсы дене бітімін, қолдың табиғи жұмысын жақсарту. Жеке жұмыс Қозғалысң дамуы Мақсаты: жүру, жүгіру

					техникасын жақсарту
Серуеннен оралу	Жуыну, шешіну, киіну кезінде дағдыларды қалыптастыруды жалғастыру. Жуыну тәсілдерінде жаттығуды жалғастыру: жеңдерді түру, қолды сабынмен сабындау, сумен жуғаннан кейін қолды жұдырыққа қысу. «Балалар қолдарын жуады»суреттерін қарау. Олар бойынша әңгіме. Өзіндік ойын қызметі				
Балалардың өзіндік іс-әрекеті	«Көңілді оркестр» сюжеттік-рөлдік ойын Біздің оркестр жұмыла ойнайды, ол музыка туралы бәрін біледі, скрипка ақырын ойнайды ол өзіне шақырады… Мақсаты: музыкалық есту қиялын дамыту, бейнелеу дағдылары, пантомимикалық мәнерлілік, импровизациялау қабілеті. «Кімнің дауысы» дөңгелек би ойыны Мақсаты: есту қабілетін дамыту, құрдастарының дауыстарын ажырата білу; ойындарға белсенді қатысуға деген ынтаны тәрбиелеу. Көркем шығармаларды тыңдау Үстел театры	«Біз таяқтардан құрастырамыз» құрылыс ойыны Мақсаты: геометриялық фигуралар туралы білімді бекіту, балалардың логикалық ойлауын дамыту. Ауамен тәжірибе (картотека, № 1 тәжірибе) Кітап бұрышындағы кітаптарды қарау (Оқу). «Гүлзарлардағы гүлдер» дамыту ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту. «Гүлшек-жетішешек» ертегісін тыңдау	«Отбасы. Қарлығаштың туған күні» Мақсаты: жақындарына қамқорлық жасау ниетін тәрбиелеу; өз отбасына деген мақтаныш сезімін дамыту; өз отбасы туралы білімді тереңдету негізінде балалардың сөздік қорын жандандыру; сөйлеу арқылы ойын барысында біріге білу; өтініштер білдіру, сұрақтар қою, өз іс-әрекеттерін түсіндіру. Тыныш классикалық музыкамен «Достарға арналған ем» мүсіндеу. Мақсаты: таныс заттардың пішіндерін мүсіндеу, алақандардың арасына дөңгелек қимылмен саз кесектерін илеу, алынған пішінді сақина түрінде бүктеу қабілетін дамыту	Қағаздың әртүрлі түрлерімен тәжірибе жасау. Қайшымен жұмыс Мақсаты: балаларға қағаздың қаттылығы, түсі, пайдалану мақсаты бойынша әр түрлі болуы мүмкін екенін көрсету. Кітап бұрышындағы кітаптарды қарау(Оқу)	Ойын-драматизация «Серуендеу» Мақсаты: әр түрлі эмоциялардың көбеюін бекіту: қуану, ләззат алу, таңдану. «Санау және салу» құрылыс ойыны Мақсаты: мектеп жасына дейінгі балалардың логикалық ойлауын дамыту. Көркем шығармаларды тыңдау. Дене шынықтыру бұрышындағы ойын-жаттығулар
Балалармен жеке жұмыс	Танымдық және зияткерлік дағдылар Математикадан 5 шегінде санау дағдысын қалыптастыру	Шығармашылық дағдылар, зерттеу қызметі Қайшыны дұрыс ұстау және оларды пайдалану қабілеттерін қалыптастыру	Әлеуметтік-эмоционалды дағдылар Гүлді өсімдіктер туралы білімді бекіту	Танымдық және зияткерлік дағдылар Құрылыс материалдарының бөлшектерін дұрыс атай білу қабілетін дамыту	Қарым-қатынас дағдылары жеке жұмыс: «С», «З» дыбыстары
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналармен әңгіме «Бәр апта ішінде біз не білдік». Баланы тәрбиелеу және дамыту бойынша ата-аналардың сұрақтарына жауаптар. Ата-аналармен балалардың дербестігін тәрбиелеу туралы әңгіме. Балалардың жетістіктері туралы әңгіме. Проблемалық жағдайларды шешу. Кеңес «Балалар шкафында не болуы керек және болмауы керек». «Мектепке дейінгі балаларға арналған күн тәртібі» консультациясы. Мақсаты: ата-аналарға мектепке дейінгі ұйымдағы ережелер туралы еске салу				

ТӘРБИЕ-БІЛІМ БЕРУ ҮДЕРІСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ
Топ: мектепалды даярлық тобы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспар қай кезеңге жасалды:11.12–15.12

Күннің үлгі режимі	Дүйсенбі 11.12	Сейсенбі 12.12	Сәрсенбі 13.12	Бейсенбі 14.12	Жұма 15.12
Балаларды қабылдау	Сәлемдесу « Қайырлы таң, Тимур!» «Досыңызға не туралы және не сұрағыңыз келетіні туралы» ақпарат алмасу. Ән достық туралы. Балалар қол ұстасып ән айтады. «Берік достық ажырмайды». Мақсаты: балаларда жақсы көңіл-күй, бір-біріне жағымды көзқарас қалыптастыру				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңестер	Ата-аналармен баланың тәрбиесі мен дамуындағы рөлі туралы әңгімелер. Ата-аналардың сұранысы бойынша кеңес беру (жеке)				
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел ойындары, бейнелеу өнері, кітап қарастыру және т. б.)	Саусақ гимнастикасы «Жарық» Мақсаты: қолдың және сөйлеу аппаратының ұсақ моторикасын дамыту. Құлақтың сиқырлы нүктелерінің массажы «Құлақтармен ойнайық» Мақсаты: бұлшықетті босаңсыту, қан айналымын ынталандыру	«Қазақ халқының әдет-ғұрыптары» әңгімелесу Біз қай Республикада тұрамыз? Қазақстанда тұратын халық қалай аталады? Сіз қандай әдет-ғұрыптарды білесіз? «Қазақстан халықтарының зергерлік әшекейлері» иллюстрация қарау «Әркімге өз үйі» дидактикалық ойыны Мақсаты: жүйелік байланыстарды анықтау қабілетін қалыптастыру	Тыныс алу жаттығулары: «Сағат», «Керней» Мақсаты: Тыныс алу жаттығулары. «Дыбысқа еліктеу» дидактикалық ойыны Мақсаты: жеке дыбыстардың айтылуын бекіту. Ойын «Неден – қайсысы?» Мақсаты: салыстырмалы сын есімдерді қалыптастыру, лексикалық тақырып бойынша сөздікті бекіту	«Сөйлемді толықтыр» дидактикалық ойыны Мақсаты: антонимдерді таңдауда жаттығу. «Сипаттама бойынша тап» ойыны Мақсаты: сипаттамалық әңгіме құру, зейінді, үйлесімді сөйлеуді дамыту	Саусақ гимнастикасы «Үйшік» Мақсаты: қолдың және сөйлеудің ұсақ моторикасын дамыту. «Мамандық» жұмбақ шешу Мақсаты: логикалық ойлауды, тез ойлауды, белсенділікті дамыту «Пайдалы-зиян» дидактикалық ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту, объектінің функцияларын, оның қосымша ресурстарын анықтай білу

Таңғы гимнастика	Таңертеңгілік жаттығулар кешені				
Ұйымдасты рылған іс-әрекетке дайындық	«Сүйікті ойыншықтарың туралы айтып бер» әңгіме Мақсаты: қуанышыңызбен бөлісу ниетін дамыту	П. И. Чайковскийдің «Жаңа қуыршақ» музыкасын тыңдау Мақсаты: музыкалық шығарманы түсінуге үйрету	«Ойыншықтар не туралы айтады» Мақсаты: сыпайы сөздерді қолданумен диалог құру	«Дымбілмеске көмектес» сөйлеу ойыны Мақсаты: әр түрлі жиын көрсеткіші ретінде сандар туралы түсінікті дамыту; бір-бірімен дұрыс диалог жүргізуге үйрету; достарға құрмет көрсетуге тәрбиелеу	«Қыс келді» әңгімелесу Мақсаты: қыстың белгілерін белгілеп, сурет салу
Ұйымдасты рылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен танысу** Жас экологтар.Өз іс-әрекеттері мен мен басқа адамдардың іс-әрекетін бағалай білуге баулу. **«ЖАҚСЫ -ЖАМАН» дидактикалық ойыны.** Мақсаттары: Балалардың табиғатта өзін-өзі ұстау тәртібі туралы білімін нығайту. Тәрбиеші балаларға табиғат аясындағы мінез-құлықтың сызбалық ережелерін көрсетеді. Балалар суреттерге қарап, онда не бейнеленгенін жан-жақты баяндап береді. Нені істеуге болатынын, нені болмайтынын айтады. Себебін түсіндіріп береді. **Ойын: «Болады болмайды»**(Болады дегенде қол шапалақтаймыз, болмайды дегенде аяғымызбен дүрсілдетеміз). Орманға саңырауқұлақ пен жидек теру үшін жалғыз баруға бола ма?Орманға ата-	**1.Сөйлеуді дамыту** Қысқы киімдер.Алуан түрлі заттарды сипаттауға,қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдану. Балаларға арналған киім дүкені деген мазмұнды сурет бойынша әңгіме құрастыру. **Қай мезгілде киеміз?дидактикалықойыны.** Шарты:Ауа райының қандай мезгілінде мына киімдерді киер едің?Аттарын атау.**Мынау кімдікі?дидактикалықойыны** Шарты:киімдердің қайсысын ер балаға,қайсысын қыз балаға кигізуге болады.Менің киімдерім санамақ жаттау. **Қайсысы артық? дидактикалық ойыны.**Бір қатарда түрған киімдердің ішіндегі қайсысы артық? Киімдерді топтап айтқызу. Малақай,құлақшын-баскиімдер. Байпақ,кебіс,пима-аяққиімдер. Сөздік жұмысы. Пима,байпақ,тон,ішік,алақай. **2.Қазақ тілі** Мемлекеттік рәміздер. Мемлекеттік Елтаңба. Мемлекеттік рәміздер.	**1.Сауат ашу негіздері** Орман сөзіне дыбыстық талдау. Сөздің мағынасын түсіну:сөздерге дыбыстық талдау,сөздегі дыбыстар ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. Суреттерді ата. Дауыссыз дыбыстардан жасалатын сөздерді көк киіз үймен, дауысты дыбыстан басталатын сөздерді қызыл киіз үймен сәйкестендір. Дыбыстық сызба дұрыс па? Тексер.Тәрбиеші тақтаға сызбаны іліп бір баланы тақтада дыбыстық талдау жасауға шығарады.Балалар тақтаға қарап дәптердегі сызбаның дұрыстығын тексереді. Орман сөзіне дыбыстық талдау. Дәптермен жұмыс (графикалық жұмыс) Суреттерді штрихта.Үзік сызықтарды бастыр, жалғастырып жаз. **Дидактикалық ойын: «Соңғы дыбысты ұста!»** Балалар бүгін біз шеңберде сөз тізбегін жасаймыз. Мен	**1.Сөйлеуді дамыту** Көңілді қыс және қысқы ойындар. Алуан түрлі заттарды сипаттауға,қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдану және түсіну. Көңілді қыс суреті бойынша әңгіме құрастыру.Жұмбақтар шешу.Қар,Аяз.Қыс,боран,қар, күн сөздерді қатыстырып, сөйлем құрастыру.**Аққала дидактикалық ойыны.** Шарты:тақтаға жартылай қиылып жасалған аққала бөліктері ілінеді.Үстел үстінде қалған бөліктер: мұрны,басына киетін шелегі сияқты суреттер жатады. Балалар осы бөліктерді алап,тақтаға жабыстырады. Т.Е.Қыс өлеңін жаттау.Ребус шешу.Шешуі шана.**Қайсысы артық ойыны.** **2.Қазақ тілі** Еліміздің Астанасы Елордамен таныстыру.Сөздік қорларын молайту. Қуыршақтар: балалар, біз сендерге Астана туралы диск алып келдік.Астана-қандай	**1. Көркем әдебиет** Еліміздің рәміздері. Балалардың түрлі дереккөзден алған ақпарат,әсерлерімен бөлісуге мүмкіндік беру. 1992жылы 4маусымда Мемлекеттік рәміздер Ту,Елтаңба,Әнұран бекітілді. Елбасмыз Н.Назарбаев жарлығымен 4-маусым ҚР Мемлекеттік рәміздер күні болып белгіленді.Қазақстан Республикасының рәміздеріне не жатады?Қазақстан Республикасының рәміздері: мемлекеттікелтаңба,Мемлекеттік ту,мемлекеттік әнұран. Рәміздер авторымен таныстыру. Біздер тәуелсіз қазақ елінің ең жас ұландарымыз. Қазақстан дейтін бар елім, Жатыр алып жарты дүние әлемін! Бұл даланы анам жаспен суарған, Бұл далада атам қолға ту алған. Бұл далаға жылап келіп, қуанғам, Бұл далада өскен жанда жоқ арман!Өлеңді жаттау.

	аналарымызбен баруға бола ма?Тауға, далаға жалғыз шығып кетуге бола ма?Ата-анаңнан қашып, көрші көгалға кетіп қалуға бола ма?Ылғи ата-анаңмен бірге бол. **«НЕ БОЛАР ЕДІ? ...» дидактикалық ойыны** Мақсаттары: өзінің табиғатқа қатысты іс-әрекетінің салдарын түйсінуге үйрету. Педагог балаларға талқылайтын мысал ұсынады. Нәтижесінде балалар әр нәрсенің шегі барын түсініп, табиғатты аялау керек деген қорытынды жасайды. Мысалы: «Егер гүлді жұлып алса не болады? Көбелектерді құртып жіберсе не болар еді?» деген сынды сұрақтар қояды. Сенің алдағы жазды қалай өткізгің келеді? **2.Сауат ашу негіздері** Сөздің дыбыстық сызбасы Сөздің мағынасын түсіну: сөздерге дыбыстық талдау, сөздегі дыбыстар ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **Қайсысы қалай дыбыстайды?" ойыны.** Жылқы . . . *(кісінейді)* Сиыр . . . *(мөңірейді)* Ит . . . *(үреді)* Қой . . . (маңырайды) Мысық . . .(мияулайды)	Мемлекеттік Ту,Мемлекеттік Елтаңбаны сипаттай білуге үйрету. Мемлекетіміздің рәміздерін ата? (Мемлекетіміздің рәміздері: гимн, ту, елтаңба).Мемлекеттік Туда не бейнеленген? (Қыран, күн, ою-өрнек бейнеленген). Мемлекеттік Тудың авторы кім? (Мемлекеттің Тудың авторы – Шәкен Ниязбеков. Постермен жұмыс.*Мынау – Мемлекеттік Елтаңба. Елтаңбамызда шаңырақ, күн шуақтары, тұлпар, жұлдыз бейнеленген. Төменгі бөлігінде «Қазақстан» деген жазу бар. Мемлекеттік Елтаңбаның авторы – Жандарбек Мәлібеков пен Шот-Аман Уәлиханов.*Мемлекеттік Елтаңбада не бейнеленген? Мемлекеттік Елтаңбада шаңырақ, күн шуақтары, тұлпар, жұлдыз бейнеленген. Мемлекеттік Елтаңбаның авторы кім?Мемлекеттің Елтаңбаның авторы Жандарбек Мәлібеков, Шот-Аман Уәлиханов.Балалар жаңа сөздерді және сөйлемдерді, мәтінді қайталайды. Мемлекетіміздің рәміздерін ата? (Мемлекетіміздің рәміздері: гимн, ту, елтаңба). Мемлекеттік Туда не бейнеленген? (Қыран, күн, ою-өрнек бейнеленген). Мемлекеттік Тудың авторы кім? (Мемлекеттің Тудың	«құмыра» сөзін айтып бастаймын да, соңғы «а» дыбысын созып тұрамын, келесі бала соңғы дыбыстан басталатын сөз ойлап, қолмен ұстағандай қимыл жасайды, соңғы дыбысқа жаңа сөз айтып, соңғы дыбысты созып айтады. Балалар созып айтқан дыбысқа сөз айтып, ойынды жалғастырады (ойын осылай жалғасын табады).Мысалы: Құмырааа - алмааа - айраннн - наррр - раушаннн - найзағаййй - иннеее - ешкііі - іззз - зырылдауық - қамшыыы - ыдыссс - сағаттт - тасбақааа - алтыбақаннн - наннн - намыссс - сазаннн - нағашыыы - ысқырықққ - қанттт т.б. **2.Математика негіздері** Заттардың қасиеттері Шартты өлшемнің көмегімен заттардың ұзындығын,енін, биіктігін өлшеу және осы өлшемдер бойынша бірнеше заттарды салыстыру. **Ойын:шартты белгілер бойынша затты табу.** Мәселен,дөңгелек,кіші,қызыл. Есеп:түсі мен саны бойынша бөлу.Белгілі бір түспен белгіленген бос торкөзге суретте сол түсте неше зат болса,сонша таяқша салу керек.Фигуралар мен заттар бейнеленген суреттер топтамасы.**Мынау қандай зат екенін тап? ойыны.**	қала?Қуыршақ Сәуле: Мен сендерге Астананың көрікті орындарын көрсете аламын. Интербелсенді тақтада көрсету. Мынау – Астана қаласы. Мынау – көше. Астанада көшелер көп. Көше таза. Көшелер таза. Мынау – үй. Үй – үйлер. Биік үй. Биік үйлер.Әдемі үйлер.Мынау – Бәйтерек. Бәйтерек әдемі.Мынау - ескерткіш.Мынау – үш би ескерткіші.Астана– жаңа қала.Астана қандай қала екен?Астана – жаңа қала. Астана – әдемі, таза қала. Дыбыстық жаттығу (айнамен орындалады).Ә-ә-ә-ә – бә-ә-ә й-те-рек – бәйтерек. І -і-і, іс, ін, іні, іш-кіш – мынау – ескерткіш.**Ойын: «Жалғастыр»**. Сөздерді, сөйлемдерді бекітіп, қайталау. Қа...(қала) Кө... (көше) Та... (таза) Астана– жаңа... **3. Математика негіздері** Ұзын-қысқа,биік-аласа,кең-тар,қалың-жұқа,тең заттар. Шамасы бойынша заттардың арасындағы қатынастарды білдіретін математикалық терминдерді қолдану. Ойын жағдаяты.Әлия (қуыршақ) үш мойынорағыш әкелді, көрсетеді. 3 мойынорағышты көрсетеді. Өздерінің салыстыру	**Қазақстан картасын құрастыру ойын.** **2. Сауат ашу негіздері** Дыбыстар әлеміне саяхат. Сөздің мағынасын түсіну: сөздерге дыбыстық талдау, сөздегі дыбыстар ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **Бір сөзбен айт ойыны**. Тәрбиеші қойғансұрақтардың жалпы атауын балалар жылдам, әрі дұрыс айтып отырулары керек. Астана , Алматы, Тараз – ... *(қалалар)* Ертіс, Еділ, Жайық, Іле – ... *(өзендер)* Ту, гимн, елтаңба – ... *(рәміздер)* Мұғалім, дәрігер, аспазшы – ... *(мамандар)* Кітап, дәптер, портфель – ... *(мектеп құралдары)* «Сұрақ-жауап» әдісі арқылы қайталау. Қандай дыбыстар болады? Дауысты дыбысты қандай түспен белгілейміз? Дауыссыз дыбыстар қаншаға бөлінеді?Дыбыстарды қандай түспен белгілейміз?Сөздерді буынға қалай бөлеміз?Буынды қалай белгілейміз? **«Кім білгіш?» дидактикалық ойыны**.Мысалы: *б, л, р, ө, т, и, м, с, о, г, н, е, щ, у, ш, д, ж, з, с, ч, і, з, в, ы, ф, й, ц, у, к, а, н*. Тәрбиеші дыбыстарды айтады, балалар дөңгелектерді көтеру арқылы дауысты немесе

	«Сұрақ-жауап» әдісі арқылы қайталау. Сөйлем туралы не білесіңдер?Сөйлем деген мағына жағынан бір-бірімен өзара байланысқан сөздердің жиынтығы,ол аяқталған ойды білдіреді. Сөйлем неден жасалады? Сөйлем сызбасы қалай сызылады?Буын неден жасалады?Дауысты дыбыстар нешеге бөлінеді? Дауыссыз дыбыстар ше? **Дидактикалық ойын: «Пішініне қара»** балаларға көк түсті шаршыны көрсетіп, қатаң дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді айтуларын сұрайды.Мысалы: *парта, фабрика, көйлек, қала, трактор, шахмат, сағыз, хат, циркуль, чемпион, щетка, піл, фотоаппарат, киіз, қасық, тасбақа, шегіртке, сүт, халық, цирк, шабадан, чек т.б.* Тәрбиеші балаларға көк түсті дөңгелекті көрсетіп, ұяң дауыссыз дыбыстардан басталатынсөздерді айтуларын сұрайды. Мысалы: *балық, вагон, гараж, ғалым, диктор, жүзім, зәкір,баспахана, велосипед,газ, ғарыш, дос, жалбыз,зырылдауық, баспалдақ, вагон, гүл, ғарышкер, дөңгелек, жер,*	авторы – Шәкен Ниязбеков). Дидактикалық ойын: **«Жалғастыр»**Ойынның шарты: ойынды бастаушы сөздің бірінші буынын айтады, басқа балалар жалғастырып, сөз құрайды. Сөйлем құрауға жаттықтыру үшін бірінші сөзі айтылады. Бұлойынды екі топ болып ойнауға да болады. **3.Математика негіздері** Шартты өлшем.Шартты өлшемнің көмегімен заттардың ұзындығын,енін,биіктігін өлшеу және осы өлшемдер бойынша бірнеше заттарды салыстыру. Ойын жағдаяты. Әлия мен Сырым бақта кәділер өсіріпті. Енді кімдікі ұзынырақ деп дауласып жатыр. Біз кімнің кәдісі ұзынырақ екенін анықтауға көмектесе аламыз ба?Балалар жағдаятқа қызығушылық танытады. Проблемалық іздеу тапсырмасы:Кәділердің ұзындығын қалай салыстыруға болады (бір-бірінің үстіне салу арқылы) Кәділерді сабағынан үзбей өлшеуге бола ма?Заттың ұзындығын өлшеуге арналған басқа да тәсілдер бар. Кез келген затты шартты өлшемнің көмегімен өлшеуге болады. Шартты өлшем ретінде таспаны, бауды, қаламды немесе кез келген басқа затты пайдалануға болады.Бүгін біз шартты өлшем ретінде жасыл қағаз таспаны пайдаланамыз.	Заттың атын,оның қасиетін, түсі мен пішінін, қолданылуын,неден жасалғанын айту.**Затты тап немесе оның қасиеттерін ата ойыны.**Шарты белгілер үш белгі-түс,пішін,өлшеммен тұрады.Заттардың барлық қасиетін жалпылау үшін үлестірмелі материалмен **Қандай зат екенін тап** ойыны. **3.Көркем әдебиет** Тәуелсіздігіміз мәңгілік Балалардың түрлі дереккөзден алған ақпарат,әсерлерімен бөлісуге мүмкіндік беру. Қазақстанның жері кең-байтақ, табиғаты бай, егемен мемлекет. Қазақстанның астанасы –Астана қаласы Сарыарқа даласында, Есілдің жағасында орналасқан (картадан көрсету). Біз – Қазақстан азаматы екендігімізді мақтан етеміз. Қазақстан – біздің Отанымыз. Бүгін Әлия Дәулеткелдінің «Тәуелсіздігіміз мәңгілік» атты әңгімесімен танысамыз. Әңгіме – болған оқиғаның желісі бойынша жазылады. *Әңгіме мазмұны бойынша сұрақтар:* Әңгіме қалай аталады? Саған әңгіме ұнады ма? Авторы кім? Әңгіме не туралы? Бұл қандай мереке? Қазақстан халқы бұл мерекені қалай тойлайды? Тәуелсіздік мерекесін сен қалай сезінесің?	тәсілдерін ұсынады. Тәрбиеші балаларға мойынорағыштарды көзбен алдымен екеуден, одан кейін үшеуденсалыстыру. (қызыл мойынорағыш ақ мойынорағыштан ұзынырақ, жасыл мойынорағыш қызыл мойынорағыштан қысқарырақ). Балалар мойынорағыштардың ұзындығын өлшеу бойынша практикалық жұмысқа қатысады.Оларды ұзындығы бойынша қалай салыстыруға болатынын кім біледі? Оларды бір-бірінің жанына осылай жақындатуға бола ма? (Қате жақындатуды көрсетеді).Екеуінің шеті сәйкес келетіндей етіп жақындату керек.Заттың ұзындығынөлшеудің және салыстырудыңбасқа тәсілдері бар ма?Бір-бірінің үстіне салу техникасын қолданамыз. Тәрбиеші өлшеу кезінде мойынорағыштың бір ұшы сәйкес келетініне көз жеткізеді.Шартты өлшеуіш ретінде қағаз жолағын ұсынады.Балалар шартты өлшеуішті пайдаланып нәтижелерін айтады, қызылмойынорағыш ақтан ұзынырақ, жасыл мойынорағышақтан қысқарырақ. «Тең заттар» ұғымымен таныстыру. Тәрбиеші ұзындығы мен ені	дауыссыз дыбыс екенін ажыратады.Дауысты дыбыстарға қызыл текше; дауыссыз дыбыстарға көк текше көтеру арқылы ажыратады**.«Айтылған дыбысқа сөз ойла» дидактикалық ойыны.** **1-тапсырма.** Тәрбиеші балаларға ***«д»*** дыбысы кездесетін сөздерге мысалдар келтіругетапсырма береді. *-Доп, дос, дорба, дән, дақыл, Дарын, дала, домбыра, Думан, дуадақ т.б.* **2-тапсырма.**Тәрбиеші балаларға «м» дыбысы кездесетін сөздерге мысалдар келтіругетапсырма береді. *Мақта, мысық, моншақ, мал, малта, Маржан, магнит, мейіз, мол, мақұл т.б.* **3-тапсырма.** Тәрбиеші балаларға «т» дыбысы кездесетін сөздерге мысалдар келтіругетапсырма береді. *Тарақ, тақия, тазы, тоқым, толық,толқын, темір, табақ, тиек, тара, тамақ, тал,тон, тұз т.б.* **3. Қоршаған ортамен танысу** Менің Отаным-Қазақстан Туған өлке,ел,Отан,мемлекеттік мерекелер,Қазақстан Республикасының рәміздерін маңыздылығын түсіну. «Атамекен» әнін тыңдайды. Атамекен – ата-бабадан ұрпаққа мұра болып қалған ежелгі құтты қоныс, мекен.

	*зауза, балт.б.*Тәрбиеші балаларға көк түсті үшбұрышты көрсетіп, үнді дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді айтуларын сұрайды. Мысалы: *мысық, лақ, нан, радио, уық, мылтық, литр, нәресте, раушан, уылдырық,мәшине,нарын, рауғаш, лала гүл, марғау, мал, мерген, нар, лашын, уыс т.б.*Тәрбиеші балаларға алдарындағы дыбыстық сызбасы бар карточкаларды ал.Дидактикалық ойын: **«Сөйлемді жалғастыр»** Балалар, мен айтқан сөйлемді сендер мағынасына қарай жалғастыруларың керек. Ойын шарты: сөйлемнің басын айтады, сөйлемді балалар аяқтау керек. **3.Музыка** Қысқы орманда. Музыка тыңдау.Ән айту. Билер.Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Айна» орыс халық әуені. Ортаға бір бала шығады да, барлық балалар сол қимылдарды қайталайды. Көңілді әуен сипатына сәйкес тізбектеле, аяқ ұшымен жеңіл жүгіру, секіру, қол ұстасып, шеңбер бойымен айналу	Менің қалай өлшейтінімді мұқият қараңдар.Екеуінің де бұрышын бір-бірінесәйкес келтіріп, шартты өлшемді кесіндінің үстіне саламын. Шартты өлшемнің шеті қай жерде болса,сол жерге белгі саламын. Келесі өлшем осы жерден басталады.Балалар өздерінің салыстыру тәсілдерін ұсынады. Балаларға кәділердің макеттері (муляждар, суреттер) беріледі және олар кәділерді ұзындығы бойынша салыстырады.Санайды. Осы кесіндінің неше шартты белгіге тең екенін санауды ұсынады. Кәдінің ұзындығын кім өлшейді? Кәді неше шартты өлшемге тең?Біз кәділердің қайсысы ұзынырақ екенін білдік. 1-тапсырма Тәрбиеші әрбір құрттың суретіндегі шеңберлердің санын санауды(шеңбер – шартты өлшем) және оны сәйкес санмен байланыстыруды ұсынады.Қай құрт ұзын, қайсысы қысқа екенін көрсет. Практикалық жұмыс. Тәрбиеші балаларға: көк және қызыл қағаз таспаларын таратады. Кішкентай жасыл таспа – шарттыөлшем.тәрбиеші балаларға:алдарыңдағы тәрелкелерде көк және қызыл қағаз таспалар жатыр. Тәжірибелік жолмен таспалардың қайсысы ұзынырақ екенін дәлелдеп	***Дидактикалық ойын: «Кім жылдам».*** Ойын шарты: Мақалдың басын тәрбиеші айтады, балалар жалғастырады. Туған жерге туыңды ... *(тік).* Батыр туса ел ырысы, жаңбыр жауса ... *(жер ырысы).* Біздің Отанымыз қалай аталады? Картадан Астана, Алматы қалаларын көрсет. Тәуелсіздік күні қашан тойланады? Сен тұратын жерде оны қалай өткізеді? Қазақстан Республикасы ның Мемлекеттік Туын белгіле. Суретті аяқтап, сал. Боя. Мақалдың мағынасын түсініп ал. Егемен елдің еңсесі биік. Біздің еліміз ешкімге тәуелді емес, өз Туы, Гимні, Елтаңбасы бар, дербес мемлекет. Сондықтан еңсесі биік **4.Дене шынықтыру** Мультфильмдер әлемі Негізгі қимылдар:кеудеге арналған жаттығулар. Қимылды ойындар.Көңілді шарлар тапсырмаларын орындау. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Лақтыр-қағып ал»**Үш тізбекке тұрады. Бірінші ойыншылардан 2 м арақашықтықта доп ұстаған жүргізушілер тұрады. Белгі бойынша олар бірінші ойыншыларға допты лақтырады. Ал олар допты	тең жолақтарды әр қолына ұстап, балаларға көрсетеді. Қай жолақ ұзынырақ? Қалай тексеруге болады? Балалар талқылайды, өлшеу жолдарын ұсынады. Тәрбиеші жолақтарды бір-бірінің үстіне салып, сәйкес екенін көрсетеді.Жолақтар туралы не айтуға болады? (жолақтардыңұзындығы тең) **Ойын жаттығуы: «Кім биік, аласа немесе тең»** Балалар,кімнің бойы биік, кімнің бойы аласа,кімнің бойы бірдей екенін қалай білесіңдер?Топтың жартысына жұптасып тұруды ұсынады. Топтың екінші жартысы жұптарды салыстырады;одан кейін балалар орын алмастырады. **4. Музыка** Қысқы орманда. Музыка тыңдау.Ән айту.Билер. Музыкаға сәйкесорындалатын би қимылдарын білу. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Айна» орыс халық әуені. Ортаға бір бала шығады да, барлық балалар сол қимылдарды қайталайды. Көңілді әуен сипатына сәйкес тізбектеле, аяқ ұшымен жеңіл жүгіру, секіру, қол ұстасып, шеңбер бойымен айналу қимылдарын алмастыра отырып,өз таңдауы бойынша ырғақтық қимылдар орындау. Би шығармашылығына баулу.	Балалар да өз ойларын ортаға салады: Атамекен дегеніміз – туған жеріміз. Ол – менің атам, менің ата-бабаларым мекен еткен жер. Енді сол жерде мен туып-өсіп жатырмын. *Әңгімелеу.* Біздің Отанымыз қалай аталады? Қазақстан. Біздің Отанымыз – Қазақстан. Қазақстан аталу себебі: жергілікті халық – қазақ ұлты. Қазақстан сөзі «*Қазақ*» және «*стан»* сөздерінен құралған, яғни *Қазақ елі* деген мағына береді. Біздің жеріміз кең-байтақ. *Демонстрациялық материалмен жұмыс*. Қазақ халқында елімізді, жеріміздіжаудан қорғаған батырлар көп. Олар: Қаракерей Қабанбай батыр, Қанжығалы Бөгенбай батыр, Қарасай батыр, Наурызбай батыр, Саурық батыр. Қазақстан жерін ежелден қоныстанып келе жатқан ел – қазақ халқы. Қазақ халқы – ержүрек, достыққа адал, бауырмал, қонақжай халық. 1991 жылы 16 желтоқсанда Қазақстан өз тәуелсіздігін алды. Осы күн Мемлекеттік мереке – «Тәуелсіздік күні» деп аталады. Дүниежүзіндегі мемлекеттер Қазақстанды тәуелсіз Республика деп таныды. Мемлекетіміздің дербестігін білдіретін рәміздеріміз бар. **4. Дене шынықтыру** Шаңғымен жүру.

	қимылдарын алмастыра отырып,өз таңдауы бойынша ырғақтық қимылдар орындау. Би шығармашылығына баулу. **Музыка тыңдау:** «Желтоқсан» (П.Чайковский). ***Ән айту:*** **«**Шырша әні» Ән туралы балалармен әңгіме өткізу. Композитор К. Қуатбаев шығармашылығы туралы айту.Бұл ән әдетте жылдың қай мезгілінде орындалады?Қандай мерекеге арналған ән?Үйренген **«**Қазақтың жері» (Б. Түзелбекова) Билер: «Еркебұлан» биі . **Ойындар, хороводтар: «Айналмалы дөңгелек»** Музыкалық аспапта ойнау: «Илигай» қ.х.ә. Бубен, қоңырау, металлофон аспаптары қолданылады. Балаларды жеке және топпен аспапта үндесе ойнауға үйрету. **4.Дене шынықтыру** Ержүрек құмырсқалар Негізгі қимылдар:кеудеге арналған жаттығулар. Қимылды ойындар **«Құмырсқалар соқпақпен келеді»**Шеңбер бойымен тізбектеле бағытты өзгертіп жүру және жүгіру.Бір тізбекпен жүру, орташа қарқынмен жүгіру. «Артқа бұрыл!» бұйрығы бойынша	көріңдер. Таспалардың қайсысы ұзынырақ?Неліктен қызыл таспа ұзынырақ?Қызыл таспа неше шартты өлшемге тең?Көк таспа неше шартты өлшемге тең?Қайсысы көбірек: 3 пе, немесе 4 пе?Шартты өлшемнің көмегімен таспалардың ұзындығын өлшейді.Қорытынды жасайды: қызыл таспа ұзынырақ, оның ұзындығы 4 шартты өлшемге тең. Көк таспа қысқарырақ, ол 3 шартты өлшемге тең. Тапсырмаларды орындап, өздерінің іс-қимылдарын түсіндіреді. **4.Шығармашылық іс-әрекет** Қуыршаққа арналған сәнді киім Балалардың қалауы бойынша қиып жапсыру,оларды ою-өрнектермен безендіру. **Ойын жағдаяты**. Топқа Әсел қуыршақтың атынан хат келді. Бүгін Әсел театрға бару керек. Театрға бару үшін Әселге сәнді киім керек. «Сәнді киімдер үйін» ашып, қуыршаққа арналған сәнді киім тігуді ұсыну. Түсіндірме жұмысы. Балаларды «Миға шабуыл» әдісі арқылы жетелейміз. «Сәнді киімдер үйі» деген не? Қалай түсінесіңдер? Кім өз ойын айтады? Көйлекті кім тігеді? Неден тігеді? Онда қандай жұмыс істеледі? «Сәнді киімдер» үйінде тігінші апайлар жұмыс істейді. Олар түрлі әдемі	жүргізушіге қайта лақтырып, өздері тізбектің артына барып тұрады. Бірінші бала тізбектің басына қайтып оралғанда ол қолын көтереді. Тапсырманы жылдам орындаған топ жеңіске жетеді**.** **«Дұрыс көрсет» ойын-жаттығуы.** Сұрақтарға жауап береді, ым-ишарамен көңіл күйлерінің қандай екенін көрсетеді. Ойын жүргізуші сұрақ қояды: «Көңіл күйлерің қандай?», «Көңіл күй қалай?»Жаныңда жақсы достарың болса, бәрі жақсы дегенді ым-ишарамен көрсетеді, сұраққа жауап береді.ЖДЖ-рын текшемен орындау.	**Музыка тыңдау:** «Желтоқсан» (П.Чайковский). ***Ән айту:*** **«**Шырша әні» Ән туралы балалармен әңгіме өткізу. Композитор К. Қуатбаев шығармашылығы туралы айту.Бұл ән әдетте жылдың қай мезгілінде орындалады?Қандай мерекеге арналған ән?Үйренген **«**Қазақтың жері» (Б. Түзелбекова) Билер: «Еркебұлан» биі . **Ойындар, хороводтар: «Айналмалы дөңгелек»** Музыкалық аспапта ойнау: «Илигай» қ.х.ә. Бубен, қоңырау, металлофон аспаптары қолданылады. Балаларды жеке және топпен аспапта үндесе ойнауға үйрету.	Негізгі қимылдар:кеудеге арналған жаттығулар. Қимылды ойындар.Балаларға шаңғы, шаңғыны алып жүру, шаңғы тебуге арналған киім, шаңғымен жүрудің қауіпсіздік ережелері жайлы айтып беру. Әңгіме жүргізу.Түзету жаттығуларын орындау. Шынығамыз күнде біз! (Қолдарын иығына қарай бүгіп-жазу)Шымыр болып өсеміз! (Бірлесіп адымдап жүру) Мұрнымызбен тыныс алып, аузымызбен шығарамыз! (Қолдарын белге қойып, тыныс алу: демін ішіне тарту, демін сыртқа шығаруТерең-терең дем аламыз! (Қолдарын жоғары көтеру – демін ішке тарту, төмен түсіру – демін сыртқа шығару)Қатар-қатар тұрайық! Қадам басып, сап құрайық! (Бірге адымдап жүру) Табиғатты тамашалап, Кереметке қуанайық! (Бір орында тұрып жоғары секіру) Боранна да қорықпаймыз! (Адымдап жүру) Қарды қағып ұстаймыз! (Шапалақ ұру) Қолымызды түзейміз,(Екі жанына түзеп қояды) Қар жетеді, ойнаймыз! (Шапалақ ұру)Біз енді қар лақтырамыз! (Сол қолмен лақтыруды бейнелеу) Қар лақтырып ойнасақ,суық өтер қолғаптан (Қар лақтыруды көрсетеді) Сонда да біз қорықтаймыз!(Оң

	бағыттарын өзгертіп жүгіреді. Тізбектен шықпай қозғалыста қимылдарын үйлестіріп жүруге, жүгіруге тырысады.Заттар арасымен (томаршалар) және заттарды аттап жүру және жүгіру. **«Бұлшық еттерді жаттықтырамыз»** ЖДЖ-ны текшемен орындайды.Негізгі қимыл-қозғалыстарды орындау. Бір орында тұрып биіктікке түрлі тәсілдермен секіруге (30 см) үйрету. Секіру кезінде бүгілген тізені барынша кеудеге қарай тартып, сонан соң жылдам аяқты жіберіп, аяқты жерге жұмсақ түсіру, тыныс алуды кідіртпеу қажет. **«Тауға өрмелеп шығу»** Гимнастикалық қабырғада әртүрлі тәсілмен өрмелеуге жаттықтыру. Тепе-теңдік – жерде созылып жатқан арқан үстімен басқа зат қойып, тепе-теңдік сақтап жүруге жаттықтыру. **«Құмырсқаға үй тұрғызу»** поролон кірпіштерді қалап, үй тұрғызады.Демалыс жаттығуы.	үлгілерге қарап, әдемі көйлектер, басқа да сәнді киімдер тігеді. Үлестірмелі материалдар. Жапсырудың жолдары мен техникасын түсіндіреді. Балаларға қағазды екіге бүктеу арқылы симметриялы пішінді қию әдісін көрсетеді. Алдымыздағы үлгіге қарап отырып, алдымен көгілдір түсті бөлікті қиып аламыз. Қағазды ортасындағы белгі бойынша бүктеп, сызықтың бір шетінен бастап аяғына дейін қиямыз. Қуыршақтың киімінің кеуде бөлігі дайын болды. Енді, қуыршағымыздың белдемшесі қалды. Қызыл түсті қағазды белгі бойынша бүктеп, сызықтың бір шетінен әдемілеп, ұқыптылықпен қиямыз. Белдемшеміз дайын болды. Қуыршақтың киімі сәнді болу үшін оны безендіру керек. Безендіруге гүл немесе бант қолдануға болады. Енді, қуыршағымызды киіндірейік. Желімді жағып, орын-орнына жапсырайық. Сергіту сәті. Әдептілік әлемі. Қарсы ал ерте күн көзін, Төсегіңді жина өзің. Асықпай іш тамақты, Жалама аяқ-табақты. Пышақты ұста оң қолмен, Шанышқыны сол қолмен. Нанды үгітпе, қадірле, Қабығымен бәрін же. Салдыр-салақ болмағын.			қол (сол қолмен) лақтыруды көрсетеді) Нысананы атқылаймыз! (Шапалақ ұрады)Шаңғыға тұру, бастапқы қалыпқа дұрыс келуді үйрету. Дайындық жаттығулары. «Құламас қайсар»Дайындық жаттығуларын орындау: екі шаңғыда тұрып отырып-тұру.«Секек-секек»Бір орында тұрып бір аяқтан екінші аяққа секір.Шаңғымен адымдап жүру.Қол мен аяқтың қимылдарын түзету. Шаңғымен жүреді. Қол мен аяқ қимылдарын үйлестіріп, белгіленген жерге санаулы қадам жасап (8–10), жетіп алуға тырысады. **Қозғалыс ойындары: «Сағат»**Екі ойыншы бірдей қашықтықта шеңбер бойымен тұрып алып, белгі берілгенде бір бағытта жүгіріп, бірін-бірі қуып жетуге тырысады.Ойында жаттығуларды екі бағытта қайталау керек (сағат тілімен, сағат тіліне қарсы).Көзге арналған жаттығулар.

		Е.Өтетілеуұлы. Балалар шығармашылығы,жеке жұмыс жүргізу. Ә. Дүйсенбиевтің сөзіне жазылған «Қуыршақ» әнін орындау.			
Серуендеуге дайындық	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын материалдарын таңдау; балалармен жеке әңгімелер. Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтары мен спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Балаларды жүйелі түрде кию(ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)				
Серуен	Қыстағы құстарды бақылау Мақсаты: қыста құстардың өмірі туралы түсініктерді кеңейту. Балалармен құстың ұя салатыны туралы сөйлесу. Балапан басу. Балапанды тамақтандыру. Құс балапанды ұшуға қалай үйретеді. Қыстайтын және қоныс аударатын құстарды атау. Неліктен оларды осылай атайды? «Егер мен құс болсам» ойын жаттығуы Қиялдау. Эмпатия. Өзіңізді объектінің орнына қою мүмкіндігі. Белгілері. Егер тырна ыстық күнде қанаттарын жайып, ұяның үстінде отырса. Еңбек қызметі. «Қара сия, ақ қауырсын» қимыл-қозғалысты ойын– назар, командалық рух. Сыртқы материалмен ойындар	Күн ішінде күннің күйін бақылау Мақсаты: күннің қай жағынан көтерілетініне назар аудару – бұл шығыс, ал қай жағынан батысы – батыс. Күннің қай жартысында күн жарқырап, қатты жылынатынын және неге екенін атап өтіңіз. Неліктен күн мен түннің өзгеруі бар екенін айтыңыз. Байқау, қызығушылықты дамыту. Еңбек қызметі: учаскеде арамшөп отау. «Қашан болады» дидактикалық ойын Күннің бөліктерін атау, оларды байланыстыру. Белгілері. Батыста кемпірқосақ – жаңбырға, шығыста –жақсы ауа-райы. Күн сәулесі қараңғыланады – қатты найзағай күтіңіз. «Батыл тышқандар» қимыл-қозғалысты ойын– дыбыстық сигналға, ептілікке реакцияны дамыту. Сыртқы материалмен ойындар	«Желге қонаққа» ауа-райын бақылау Мақсаты: жел туралы түсініктерді кеңейту, желді байқауға үйрету «Мұрын үстінде гулейді, бірақ қолға түспейді?» (жел) Жел бар ма? Ол қандай күш? Қай бағытта соққы береді? Қысқы жел күзден несімен ерекшеленеді? Ойын сәті: қолдан жасалған ойыншық-желшешек (желдің әсерін бақылау) Еңбек қызметі: аумақтан қоқысты жинау. «Жылдам пойыз» қимыл-қозғалыс ойыны Мақсаты: ептілікті, тапқырлықты, жылдамдықты, зейінді дамыту. «Аю мен аралар» қимыл-қозғалыс ойыны Мақсаты: әр түрлі бағытта жүгіру, ептілік қабілеттерін дамыту. Сыртқы материалмен ойындар	Учаскедегі ағаштар мен бұталарды бақылау. Мақсаты: балаларды балабақша айналасындағы ағаштар мен бұталармен таныстыру. Учаскені айналып өтіп, оған қандай ағаштар, бұталар өсетінін қарастырып, атау: қыстың басталған белгілерін анықтау. Сұрақтар: Учаскеде көгалдандыру, гүлдер көп пе? Учаске әдемі ме? Сұлулықты не жасайды? Учаске біреу үшін үй ме? Еңбек қызметі: гүл тұқымын жинау. «Үйсіз қоян» қимыл-қозғалыс ойыны, жүгіруді дамыту, екі аяғымен секіру мүмкіндігі. Сыртқы материалмен ойындар	Көліктің әртүрлі түрлерін бақылау Мақсаты: жер үсті көлігі, олардың жіктелуі, мақсаты туралы білімдерін кеңейту; автобустың мақсаты, олардың адам өміріндегі маңызы туралы түсінік қалыптастыру. Сұрақтар: Автобус қандай көрінеді? Автобус ішінде не бар? Тұтқалар не үшін қажет? Автобус қалай жүреді? Еңбек қызметі: бақшадағы ұжымдық жұмыс. Мақсаты: ұжымдық еңбек дағдыларын қалыптастыру. «Қасқыр мен лақтар», «Ине, жіп, түйін» қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: ережелерді қатаң сақтай отырып, ойын әрекетін үйрету; жылдамдық пен реакцияны дамыту; батылдыққа тәрбиелеу. Сыртқы материалмен ойындар
Серуеннен оралу	Жуыну, шешіну, киіну кезінде дағдыларды қалыптастыруды жалғастыру. Жуыну тәсілдерінде жаттығуды жалғастыру: жеңді қайыру, қолды сабынмен сабындау, сумен жуғаннан кейін қолды жұдырыққа қысу. «Күн режимі» суреттерін қарау. Олар бойынша әңгіме. Өзіндік ойын қызметі				
Балалардың	«Кукландия» сюжеттік-рөлдік ойыны	«Төрт дос» қазақ халық	«Саяхат» сюжеттік-рөлдік	«Отбасы. Қарлығаштың	«Ұшқыштар» сюжеттік-

өзіндік іс-әрекеті	Мақсаты: үйлесімді сөйлеуді дамыту, сюжет, киімнің жіктелуі: көше, үй, мереке, жұмыс. Дидактикалық ойын «Не артық?» Мақсаты: логикалық ойлауды, зейінді дамыту. «Теңіз толқиды» қимыл-қозғалысты ойын Мақсаты: қиялды, реакцияны дамыту	ертегісін драматизациялау Мақсаты: диалогтік сөйлеуді, есте сақтауды дамыту, әрекеттерді мәтінмен үйлестіре білу. «Қатені тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: себеп-салдар байланысын, ойлауды анықтау. «Әр қадамға сөз» қимыл-қозғалысты ойын Мақсаты: қимылдарды үйлестіру, сөйлеуді, бағдарлауды дамыту	ойыны Мақсаты: сюжетті дамыту, рөлдерді өз бетінше бөлу. «Атау және көрсету» дидактикалық ойыны Мақсаты: геометриялық фигураларды, сандарды бекіту «Ертегі айт» дидактикалық ойыны Мақсаты: кейіпкерлердің маскаларын мақсатына және мәтінге сәйкес қолдана білу	туған күні» Мақсаты: ойындағы әлеуметтік шындық құбылыстарын көрсету, бірге тұратын адамдар ретінде отбасы туралы түсінік қалыптастыру; жақындарына қамқорлық жасауға деген ынтаны тәрбиелеу; отбасы үшін мақтаныш сезімін дамыту; отбасы туралы білімді тереңдету негізінде балалардың сөздік қорын жандандыру	рөлдік ойыны Мақсаты: ойындағы әлеуметтік шындық құбылыстарын көрсете білу қабілетін қалыптастыру; балаларда бірлескен ойын дағдыларын, рөлдерді бөлу туралы өзара келісе білуді тәрбиелеу
Балалармен жеке жұмыс	Танымдық және зияткерлік дағдылар «Сөздегі дыбысты анықта» дидактикалық ойыны Мақсаты: сөйлеу барысында бейнелі өрнектерді таңдау және қолдану қабілетін дамыту	Шығармашылық дағдылар, зерттеу қызметі «Ойдан мүсін жасау» ойын жаттығуы Мақсаты: мүсіндеу тәсілдерін бекіту	Әлеуметтік-эмоционалды дағдылар «Тірі және жансыз табиғат» дидактикалық ойыны Мақсаты: табиғат туралы идеяны бекіту	Танымдық және зияткерлік дағдылар Тікелей және кері санау дағдыларын үйрету	Қарым-қатынас дағдылары жеке жұмыс: «С», «Ц» дыбыстары
Балалардың үйге қайтуы	Балалар мен ата-аналардың бірлескен жұмысы. Табиғи материалдан жасалған қолөнер көрмесі. Ата-аналармен әңгіме «Бір апта ішінде біз не білдік. Баланы тәрбиелеу және дамыту бойынша ата-ана сұрақтарына жауаптар Кеңес беру «Балалардың тәуелсіздігін қалай тәрбиелеу керек». Кеңес беру «Отбасындағы таңертеңгілік гимнастиканың маңызы мен ұйымдастырылуы». Мақсаты: ата-аналарға көмектесу, балаға өзін-өзі бекітуге, өзін-өзі және шебер сезінуге мүмкіндік беру				

ОҚУ-ТӘРБИЕ үдеріСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ
Топ: мектепалды сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспар қай кезеңге жасалды: 19.12–22.12

Күн тәртібі	Сейсенбі 19.12	Сәрсенбі 20.12	Бейсенбі 21.12	Жұма 22.12
Балаларды қабылдау	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: отбасылық дәстүрлер туралы жеке әңгімелер, балалармен қарым-қатынас жасау және жақсы көңіл-күй қалыптастыру ойындары. Достық атмосферасын құру.			
	«Иә-жоқ» ойыны (ТРИЗ) Мақсаты: пайдалы нәрселерді көруге және қарама-қайшылықты белгілеу, өз жауабын негіздеуге үйрету; сөздік қорын байыту; байланысты сөйлеуді дамыту. «Кішкентай адамдар» ойыны Мақсаты: табиғи әлемдегі қатты, сұйық және газ тәрізді заттарды ажырата білуге, табиғи объектілердің тіршілік ету ортасын табуға үйрету (сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)		Динамикалық ойын Бүгін бізде көңілді күн, Біз қорықта серуендедік *(бір-бірінің соңынан шеңбер бойымен жүреді)*, Шөпті қолдарымен ұстайды *(тізе бүгіп отырып, шөпті «сипайды»)*, Бұлттарға сүйсіне қарайды. *(Тұрып, жоғары қарайды.)* Бізге ағаштар ән салды, Жел жапырақтарды шулатты *(Қолды жоғары көтеріп, екі жаққа тербеледі.)* Құстар жиі ұшып келді, Төбеде айналып жүрді *(«Қанаттарын қағып», айналады.)* Көлде балық ойнайды, Құйрығын бұлғайды.*(Саусақты жұдырыққа түйіп, қолды алдыға созып, толқын тәрізді қимыл жасайды.)* Аңдар шусыз жүреді. *(Аяқ ұшымен бірінен соң бірі шеңбер бойымен жүреді).* Және ордан секірді. *(Шеңбер бойымен бір-бірінің соңынан екі аяқпен секіру.)* Біз жүгірдік, ойнадық, Аяқтарымыз шаршады. *(Олар бір-бірінің соңынан шеңбер бойымен жүреді,*	

			тоқтайды және аяқтарын сипайды.) Таңертеңнен серуендеміз – Бізге қайтатын уақыт келді. (Дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту)	
Ата-аналармен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен балалардың құрдастарымен қарым-қатынасының ерекшеліктері, баланың көтермелеуі мен жазалары туралы әңгімелесулер. Ата-аналардың сұрауы бойынша кеңес (жеке)			
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптар қарау және басқалар)	Дидактикалық ойын «Фигура қайда?» Мақсаты: фигураларды дұрыс атау қабілетін және олардың кеңістіктік орналасуын дамыту: ортасында, жоғарыда, төменде, сол жақта, оң жақта; фигуралардың орналасуын есте сақтау (математика + сөйлеуді дамыту) «Әуесқой Варвара» қимылды ойыны Мақсаты: сөздік қорын дамыту және қозғалыстарды үйлестіру (дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту) Ауызша сөздер бойынша құрастыру Мақсаты: геометриялық қиялды, кеңістіктік бейнелерді, есте сақтау бейнелеріне сүйене отырып, идея бойынша құрастыру қабілетін дамыту (құрастыру + математика)	«Таяқшаны бір қатарға қой» дидактикалық ойыны Мақсаты: көлемі бойынша реттілікпен қатар құру және атау қабілетін бекіту (математика + сөйлеуді дамыту) «Бұлай болады, ал бұлай болмайды» қимылды ойын Мақсаты: балалардың шығармашылық белсенділігін арттыру, қиялын ояту, көңіл-күйін көтеру; жинақылықты, зейінді, эмоциялар мен іс-әрекеттерді басқару қабілетін, ұжымдық және үйлесімді іс-әрекет дағдыларын дамыту (дене шынықтыру + қоршаған ортамен танысу) Ой-қиял бойынша құрастыру Мақсаты: алдын ала жоспарға сәйкес құрылысты өз бетінше құру қабілетін дамыту; іс-әрекетті жоспарлау дағдыларын бекіту (құрастыру + математика)	«Тақтаны жина» дидактикалық ойыны Мақсаты: ені бойынша сериялық қатарды құру және атау, қатарды екі бағытта ретке келтіру қабілетін дамыту: кему және өсу (математика + сөйлеуді дамыту) «Көңілді қар қшқыны» қимылды ойыны Мақсаты: балалардың бір-бірімен жақындасуына ықпал ету; қимылдарды мәнерлі, бейнелі түрде орындау қабілетін дамыту (дене шынықтыру + қоршаған ортамен танысу) «Үш бояу» жаттығуы Мақсаты: шығармашылық қиялды, бейнелі ойлауды, көркемдік қабылдауды дамыту (сурет + көркем әдебиет)	«Көрпе жөндеу» дидактикалық ойыны Мақсаты: геометриялық фигуралар туралы білімді бекіту; келісімді сөйлеуді дамыту (математика + сөйлеуді дамыту) «Жиналыңдар, балалар!» қимылды ойын Мақсаты: кеңістікті шарлау қабілетін жетілдіру, аулақ болу соқтығысу; жалпы ойын жағдайында қозғалу (дене шынықтыру + қоршаған ортамен танысу) «Бірнеше қолмен сурет салу» ойыны Мақсаты: өз бетінше шығармашылық көріністі, ұжымда жұмыс істей білуді дамыту (сурет салу + қоршаған ортамен танысу)
Ертеңгілік жаттығу	Ертеңгілік кешенді жаттығу			
ҰІӘ дайындық	«Қазақстан Қызыл кітабына енген жануарлар» альбомын қарау Мақсаты: Қызыл кітапқа енгізілген жануарлармен таныстыруды жалғастыру;	«Тірі табиғат» дидактикалық ойыны Мақсаты: қазақ тіліндегі сөздерді қолдана отырып, тірі табиғат объектілерін жіктей білу (сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)	«Қазақстан Республикасының қорықтары» әңгімелесу Мақсаты: балаларды табиғатқа ұқыпты қарауға, оны сүюге, қорғауға тәрбиелеу. Қарастыру Қазақстанда сирек кездесетін	«Тату халықтар отбасы» дидактикалық ойыны Мақсаты: балаларды Қазақстанда тұратын түрлі халықтармен таныстыруды жалғастыру. Олардың дәстүрлері, ұлттық

	табиғатты қорғау (сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)		жануарлардың суреттерінен иллюстрация (сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)	киімдері, ойындары (сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)
Ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Сөйлеуді дамыту** Тәуелсіздік төрімде Балаларға сөздерді мағынасына сәйкес қолдануға көмектесу. Қазақстан Республикасының картасын көрсету.Картадан біздің республикамыздың ұлан асыр жері бар екенін байқауға болады.Осы кең байтақ қазақ жері-бүгін Тәуелсіз Қазақстан Республикасы деп аталады.16-желтоқсан-еліміздің ең үлкен, ең басты мерекесі.1991жылы қазақ елі егемендікке қол жеткізіп,өз алдына тәуелсіз мемлекет атандық. Ө.Ақыпбекұлы.Қазақстан картасы өлеңін жаттау. Мақалдың мағынасын ашу. Туған жердің күні де ыстық,түні де ыстық. **2.Қазақ тілі** Әсем қала – Алматы.Алматы қаласы туралы білімдерін кеңейту.Сөздік қорларын молайту. «Алматы – гүл қала» әнін тыңдау.Бұл ән не туралы? (Алматы қала туралы). Қуыршақ Сәуле: Біз сендерге Алматының көрікті орындарын көрсете аламыз. Алматымен таныстыру. Мынау – Алматы қаласы. Мынау – метро. Баратын жерімізге жылдам апарады. Мынау –саябақ. Алматыда	**1.Сауат ашу негіздері** Қияр сөзіне дыбыстық талдау.Қонақта Маша мен аю. Сөздің мағынасын түсіну: сөздерге дыбыстық талдау,сөздегі дыбыстар ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **Телефон дидактикалық ойыны.** Ойын шарты: балалар, бір-бірінің құлағына сыбырлау арқылы айтылған сөзді басқа балаға жеткізеді. Егер ойын барысында сөзді кімде-кім дұрыс естімей қате естіп, сөзді шатастырып алса, «айыбын» төлейді. «Сұрақ-жауап» әдісі арқылы қайталау.Қандай дыбыстар болады? Дауысты дыбысты қандай түспен белгілейміз?Дауыссыз дыбыстар қаншаға бөлінеді?Дауыссыз дыбыстарды қандай түспен белгілейміз?Сөздерді буынға қалай бөлеміз?Буынды қалайбелгілейміз? **Дыбыстармен жұмыс.«Дұрыс көрсет» дидактикалық жаттығуы.**Балалар мен сендерге сөздер айтамын ал сендер сөз үш дыбыстан тұрса, үш цифрын, егерсөз екі дыбыстан тұрса, екі цифрынкөтересіңдер. Мысалы: *тай, май, су, бор, қол, бу, жақ, тақ, ақ, қар, лақ, ту, көл, ал, бал, жал, ол, ит, құс, он, сан, ар, бір, тұр, іл, ыр, ор, көр, із, көз,төз, мұз, шөп, көк, ұлу, сүт, үкі, би, қи, ұр, қал, бау, ау, уақ, ай* т.б. **«Кім алғыр» дидактикалық ойыны.** Балалар, алдарыңда көк түсті төртбұрыш, дөңгелек, үшбұрыш бар. Мен сендерге дауыссыз дыбыстарды айтамын, сендер дыбыс қатаң болса, көк төртбұрышты, ұяң болса, көкдөңгелекті, үнді болса, көк үшбұрышты көтересіңдер. Мысалы: б, в, г, ғ, д, ж, з, й, к, қ, л, м, н,	**1.Сөйлеуді дамыту** Қыс. Алуан түрлі заттарды сипаттауға,қарым-қатынас жасауға қажетті сөздерді қолдану және түсіну. Балалар, мен бүгін Аязды көрдім.Ол: «Қыс мезгілі келгеніне балалар қуанды ма?» – деп сұрады.Мен: «Әрине, қуанды», – дедім.Сендер қуандыңдар ма?Ендеше мына күміс қоңырауды ал да, балаларға бер, қоңырауды сылдырлатып, қыс келгеніне қалай қуанғандарын білдірсін. Қысқы мерекелерді, ойын түрлерін айтып,қоңырауды сылдырлатсын. Мен терезеден қарап тұрамын, әйтпесе қатты боран соғып, аяз қысады, – деді.Кәне, балалар, Аяздың айтқанын орындаймыз ба? Орындамасақ, Аязды ашуландырып алармыз.Өте жақсы, балалар. Қыс мезгілінің келгеніне қатты қуанғандарыңды Аязда көріп, риза болып қалған шығар.Балалар, бүгін А.Құнанбаевтың шығармаларының бірімен танысамыз. Ол кісі қазақтың ұлы тұлғасы, ақын жазушысы, аудармашы. Шетел жазушыларының көптеген шығармаларын қазақ тіліне аударған ақын. Жылдың төрт мезгіліне де арнап өлең жазған. "Жазғытұрым", "Жаз", "Күз", "Қыс". Біз бүгін қыс мезгіліне арналған "Қыс" өлеңімен танысамыз. Демонстрациялық материалмен жұмыс. Қыс өлеңін оқу. Ақ киімді, денелі, ақ сақалды, Соқыр, мылқау, танымас тірі жанды. Үсті-басы ақ қырау, түсі суық, Басқан жері сықырлап, келіп қалды. Бүгін "н" "м" дыбыстарымен танысамыз.	**1.Көркем әдебиет** Ормандағы шырша тойы Балалардың түрлі дереккөзден алған ақпарат,әсерлерімен бөлісуге мүмкіндік беру. Жылдың қай мезгілі? Қыс мезгілі неше айдан тұрады? Қыста қандай мерекені атап өтеміз? Жаңа жылда нені безендіреміз? Ормандағы шырша тойы әңгімесін оқу.Әңгіме мазмұны бойынша сұрақтар.Тербеледі шыршалар. Алдымнан жел еседі.Кіп-кішкентай шыршалар,Үп-үлкен боп өседі. **Дидактикалық ойын.Аңдарды құрастыр.**Ойынның шарты: балалар екі топқа бөлінеді.Алдын ала қиып дайындалған аң денелерін құрастыру керек.Қай топ тезқұраса, сол топтың жеңіске жеткені. **2. Сауат ашу негіздері** Аулада қандай мереке?Берілген буынға сөз құрастыру,сөздегі буындардың санын анықтау,үш-төрт дыбыстан тұратын сөздерге дыбыстық талдау жасау. **«Ертегі кейіпкерлерінің жұбын тап» ойыны.Мақсаты:** балаларды «жұп» ұғымымен таныстыру. Тақтаға мультфильмнің кейіпкерлері әр жерге ілінеді. Балалар бір мультфильмнің екі кейіпкерлерін тауып, оларды жұптастырып қоюлары тиіс.Содан кейін балалар неше жұп болғанын, қайсысы жұпсыз екендігін анықтайды.

	саябақ бар. Саябақ көп. Саябақтар әдемі. Мынау – Медеу мұзайдыны. Мынау – Көктөбе.Медеу, Көктөбе туралы қысқаша айтып өту.Алматы қандай қала екен?Алматы – әдемі, әсем қала. Әдемі, әсем. Дыбыстық жаттығу (айнамен орындалады).Ө-ө-ө-ө – көөөк-төбе- көктөбеӘ-ә-ә-ә - әсем-әсем.Күннің шыққаны жақсы ма?Жақсы! (Күнді бейнелейді). Желдің соққаны жақсы ма?Жақсы! (Қолдарын көтеріп тербеледі).Достарыңмен жүрген жақсы ма?Жақсы! (Алға қарай адымдайды).Туған өлкеде жақсы ма?Жақсы! (Құшақтарын жаяды).(Басбармақтарын көрсетіп, қол соғады). **Ойын: «Жалғастыр»** Сөздерді, сөйлемдерді бекітіп, қайталау. Қа...(қала) Кө... (көше) Сая.. (саябақ) Алматы... (Алматы – әдемі, әсем қала). **3.Математика негіздері** Математикалық ойындар. Шамасы бойынша заттардың арасындағы қатынастарды білдіретін математикалық терминдерді қолдану. **Дидактикалық ойын:Кім алғыр.**Қолданылатын көрнекіліктер:10көлеміндегі сандар,таңбалар.Ойынның барысы:балалардың қолдарына сандар мен таңбалар	ң, п, р, с, т, h, ф, х, ц, ч, ш, у. **Дәптермен жұмыс.**Суретке қара. Үш дыбыстан тұратын сөздерді ата.(Мая, тай, лақ, құс, шөп, әже, тал, нар, ала.) Қияр сөзіне дыбыстық талдау жаса. Дәптермен жұмыс (графикалық жұмыс)Үзік сызықтарды бастыр.Бастыр. **2.Математика негіздері** Үстінде-астында,ішінде-сыртында, алдында-артында,солға-оңға. Заттарды әртүрлі белгілері бойынша салыстыра білуге үйрету. **Өз үйіңді тап ойыны**.Балалар екі топқа бөлінеді,әр топтың ойнайтын орны немесе үйін тағайындау.Екі топқа да өсіп тұрған бірі биік,бірі аласа ағашты көрсетеді де,1-топтағы балалардың үйі биік ағаштың оң жағы,ал 2-топтағы балалардың үйі аласа ағаштың сол жағы деп белгілейді.қай топ өз үйлеріне тез барады. **«Суретті тап» дидактикалық ойыны.**Карточкаларменжұмыс ұсынады:Әрбір топта суреттері бар карточкаларды қараңдар.Одан кейін, мысалы, оң жақтағы жоғарғы бұрышта орналасқан суреттікөрсетуді (фишкамен жабуды) ұсынады.Жаттығу бірнеше рет қайталанады.Мұқият тыңдап,заттардың орналасуын атайды. Карточкаларды қарайды. **«Сол жақ – оң жақ»** *Өзіне қатысты бағдарлай алу.* Балалар өлең сөзі бойынша дене мүшелерін көрсетеді. **«Суретті жұмбақта» ойынын** ұйымдастыру.Сөздерді жұмбақтап бастауға ұсынады: ол парақтың төменгі сол жағында. Балалар карточкаларды қарайды, заттарды ойластырады, орналасуын сипаттайды. **3.Көркем әдебиет** Қысқы баспана. Балалардың түрлі	Бұл екі дыбыстар үнді дауыссыз дыбыстар.«М» дыбысының дұрыс артикуляциясы:Ерін бір-біріне қатты тиеді, кішкене тіл төмен түсіп, демнің мұрын арқылы шығуынан жасалады.«М» дыбысының дұрыс айтылуын қадағалау. Ма-ма-ма – қыс деген бұл шалма.Ма-ма-ма – апорт тәтті алма.«Н» дыбысының дұрыс артикуляциясы:Ерін сәл ашылып, жіңішкерген тіл үстіңгі тістердің түбіне тиеді.«Н» дыбысының дұрыс айтылуын қадағалау. «Н» дыбысы кездесетін сөздерге мысалдар келтіреді, сол сөздерді бірнеше рет қайталап айтады. **Дидактикалық ойын:** **«Суретті жалғастыр»** Мақсаты: Салынған суретті тез жалғастыру. Жылдамдыққа үйрету. Ашулы шалдың суретін бірінші болып жалғастырып, аяқта **2.Қазақ тілі** Мың бір мақал,жүз бір жұмбақ ойыны. Қазақ тіліне тән дыбыстарды,жаңа сөздермен дұрыс айтуға жаттықтыру. **Ғажайып сәт.** Қонаққа қуыршақтар – Сәуле мен Арман келеді. Ойын: «Жалғастыр». Сөздерді, сөйлемдерді бекітіп, қайталау.Қуыршақтар: Бүгін сендермен «Мың бір мақал, жүз бір жұмбақ» ойын ойнаймыз.Әрбір жауапқа асық беріледі, көп асық жинаған бала жеңімпаз аталады. **І айналым:** Тәрбиешінің мақалын жалғастырады.Отан – оттан да ... (ыстық.Жақсы – ... (өнеге)Отан ... т.б **ІІ айналым:** Тәрбиеші жұмбақ жасырады.Өскен жері бау-бақша, Күрең қызыл шіркін-ай, Жидектің аты – ... (құлпынай) Би: «Қуыр-қуыр Қуырмаш»	**«Сиқырлы сандық» ойыны** **Мақсаты:** балалардың сөздік қорын, фонематикалық есту қабілетін және логикалықойлауын дамыту, ептілік пен тез әрекет етуге үйрету.**Шарты:** сиқырлы сандықтың ішінен дөңгелекшелерді алып, онда бейнеленген суретті атап,ондағы басқы және соңғы дыбысты атап, соңғы дыбыстан басталатындай етіп сөздерді ретімен орналастырып, дөңгелектерді ретімен бір-біріне байлау. **«Кім тапқыр?» ойыны** ***Мақсаты:*** берілген дыбыстың орнының таба білуге машықтандыру. Ойын барысында балалары зейінді болуға дағдыландыру. Түстерді тез айырып, жылдамдыққа, тапқырлыққа баулу. Достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. ***Көрнекілігі:*** берілген дыбысқа арналып салынған түрлі түсті суреттер, ойыншықтар, жалаулар. ***Ойын шарты:*** берілген дыбыстың сөздің басында, ортасында, соңындакелетіндігін айтады. Балалар зейін қойып тыңдап, егер өтілген дыбыс сөздің басында болса, көк жалаушаны, соңында болса, қызыл түсті жалаушаны жоғары көтереді. **3.Қоршаған ортамен танысу** Қазақстан Республикамыздың мемлекеттік рәміздері.Менің туған өлкем.Туған өлке,ел,Отан, Мемлекеттік мерекелер,Қазақстан Республикасының рәміздерің оның

	үлестіріледі.Ойын мазмұнын түсіндіргендер кез келген түпкі нәтижемен таңбаны ескере отырып,өрнектер құрастыру. Ойын барысында таңбалар арсындағы байланысты жете түсінуіне,сан құрамын анықтай білуге,жазбаша есептеуге дағдыландыру.**Дүкен ойыны.** **Балық ұстау ойыны.** Қолданылатын көрнекілік: Аквариум ішінде жүзіп жүрген балықтар суреті.Ойынның барысы:аквариум ішін,ондағы жүзіп жүрген балықтар көрінісі. Екі түрлі түске боялған балықтардың келесі бетіне толық ондықтарды,1,2...9-ды қосып,азайтуға 8-ді өрнектер жазулы тұруы керек.Ойын нәтижесінде толық ондықтарды қосу және азайтуды жаттығады. **4.Шығармашылық іс-әрекет** Менің сүйікті ойыншығым. -Бояулармен жұмыс жасауды жетілдіру. -Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қодану. -Заттарды қалауы бойынша қиып жапсыру. -Ұжыммен сюжетті құрастыруға баулу. Е. Өтетілеуұлының «Менің сүйікті ойыншығым» өлеңін оқу. Балғын бөбек – қуыршақ, Бота, қозы, құлыншақ, Ойыншықтар, кітаптар, Орман, көлдер, қыраттар,– деп, «Менің сүйікті ойыншығым»	дереккөзден алған ақпарат,әсерлерімен бөлісуге мүмкіндік беру. Жұмбақ жасыру.Еріксе құйрығымен ойнайды,зеріксе,ұйқыға бір тоймайды. Мысық.Қызыл бұжыр айдары бар, қоқиланған айбары бар,Ауық-ауық азан салып,өңеш керген айқайы бар.Әтеш. **Дидактикалық ойын:Қайсысы қалай дыбыстайды?**Ойын шарты:тәрбиеші үй жануарларының суреттерін көрсетеді. Балалар олардың атауын тауып,қалай дыбыстайтынын айтуы тиіс.Қысқы баспана ертегісімен таныстыру.Ертегі желісі бойынша сұрақтар.Мақал жаттау. **4.Дене шынықтыру** Біздің айналамыздағы әлем.Африкаға саяхат.Ынта мен шығармашылық таныта отырып,таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. «Континентті зерттейміз»Аяқтың ұшымен қолды жоғары көтеріп жүру; қолды екі жаққа созып, өкшемен жүру; қолды белге қойып, табанның екі шетімен жүру. Қарқынды өзгертіп тізбекпен жүгіру. Тыныс алуды қалпына келтіру.«Ыстық елдің жануарлары»:Қол-қол – мынау – қолтырауын. (Балалар ұйықтап жатқан қолтырауынды салады). Мот-мот-мот – пайда болды бегемот. (Ауыздарын кең ашып, бегемот сияқты жүреді.) Ке-ке-ке – мойны ұзын керік. (Керік сияқты аспанға созылады).Пі-пі-пі – су шашады піл. (Піл сияқты су шашады: ұрттарын толтырып, су бүркіген сияқты қимылдайды.)Май-май-май – маймылды қара, пай-пай! (Секіріп жүрген маймылды салады).Негізгі қимыл-қозғалыстарды орындау (5 рет): «Кокостармен ойнаймыз»Отырған күйде допты екі қолмен бастан асыра лақтыруға	**ІІІ айналым:** Жаңылтпаштарды қайталап айту арқылы жарысу. Тәрбиеші жаңылтпаштарды айтады, балалар жай, жылдам қайталайды. **3.Математика негіздері** Көп,аз,артық, кем,сонша.Шартты өлшемнің көмегімен заттардың ұзындығын,енін,биіктігін өлшеу және осы өлшемдер бойынша бірнеше заттарды салыстыру. **Ойын жаттығуы: «Сана»** Тәрбиеші цифрлар және теңдік таңбасы бейнеленген карточкаларды, сондай-ақ нүктелер және сандық суреттер бейнеленген карточкаларды таратады.Бес нүкте бейнеленген карточканы шығаруды сұрайды. Бес зат бейнеленген карточканы шығаруды сұрайды.Осы карточкалар туралы не айтуға болады?Нүктелер санын, суреттегі заттардың санын белгілейтін карточканы салыңдар. Қандай цифрларды алдыңдар? Олар бірдей ме? Демек, 5=5, яғни нүктелер саны карточкада бейнеленген заттар санына тең деп айтуға болады. Нүктелер және заттар бейнеленген карточкаларды алады. Нүктелер саны суретте бейнеленген заттардың санына тең екенін айтады.«=» белгісін қоюға болады.**Көп-аз,бір ойыны**.Ойынның барысы:әр балада он-оннан карточкалар және түрлі заттар.Үлестірмелі заттарды пайдалана отырып тәрбиеші көп десе балалар заттардың көбін,аз десе азын,ал бір десе тек қана бір затты көрсетулері керек. **4.Музыка** Орманда серуендейміз. Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға	маңыздылығын түсіну. Балаларды екі топқа бөліп, 1-топ бірінші шумақты бәсең дауыспен қайталайды, 2топ екінші шумақты көтеріңкі дауыспен қайталайды. Екі топ жарысып, өлең жолдарын талдайды. Қай топ көп сөз айтса, жұлдызшалар алады. Әңгіме өткізу. Мемлекеттік рәміздерге не жатады? Мемлекеттік Елтаңба. Мемлекеттік Ту. Мемлекеттік Гимн. *Демонстрациялық материалдармен жұмыс.* Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Туы көгілдір түсті. Мемлекеттік Тудағы көгілдір түс Қазақстан халқының жеке мемлекет болуға ұмтылған ниет-тілегінің тазалығын, асқақтығын көрсетеді. Нұрға малынған алтын күн тыныштық пен байлықты бейнелейді. Қанатын жайған қыран құс – билік, айбындылық бейнесі. Қазақстан Туының авторы – Шәкен Ниязбеков. Елтаңба – Қазақстан Республикасының негізгі мемлекеттік рәміздерінің бірі. Елтаңбаның негізі бөлігі – шаңырақ. Шаңырақ – мемлекеттің түп-негізі – отбасының бейнесі. Қанатты тұлпар – ұшқыр арманның, талмас талаптың, асыл мұраттың, жақсылыққа құштарлықтың көрінісі. Қанатты тұлпар уақыт пен кеңістікті біріктіреді. Бір шаңырақ астында тату-тәтті өмір сүретін Қазақстан халқының өсіп-өркендеуін, рухани байлығын паш етеді. Әрбір адамға жол нұсқайтын жарық жұлдызы

	тақырыбына әңгімелеседі. Ең сүйікті ойыншығың не? Неге ең сүйікті? Сипаттап бер? Балалардың сүйікті ойыншықтарымен түскен суреттерін қарастыру. Ойыншықты қалай ұстайсыңдар? Жапсыру әдісімен сүйікті ойыншығын жасауды ұсынады. Ең алдымен, өзіңе ұнаған ойыншықты таңдайсың. Саусаққа арналған жаттығу. Қуыр-қуыр, қуырмаш, Бидай салам, қолыңды аш. Төгіп алма, күлем деп, Балапанға барып шаш Балалар шығармашылығы.	үйрету. Доп ұстаған қолды бастан асыра артқа жіберіп, доптың траекториясы алдыға, жоғары дұрыс ұшу үшін, бүгілген қолды түзу ұстап, допты лақтыру шеберліктерін қалыптастыру.Доптың артынан залдың сол немесе оң жағынан жүгіріп барып алып келіп, сапқа тұрады. Допты сол қолмен лақтырады.«Қи қоңыз» ойын-жаттығуы. Арақашықтықтары бір-бірінен 80 см болатын кегельдер арасымен іші толтырылған доптарды домалатып алып жүруге жаттықтыру.	баулу.Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Сағат» (Е. Андосов). Сағаттың қимылымен балалар иіледі, шапалақтайды, қол ұстасып,аяқтарымен топылдатады. Жеңіл әуенге ілесіп би қимылдарының элементтерін жасау. ***Музыка тыңдау:*** «Жаңа жыл» (Қ. Шілдебаев).Әннің сипаты мен екпіні және мазмұны туралы әңгімелеу. Балалардың музыка тыңдай отырып алған әсерлерімен бөлісу.Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап алып, әуенді таза айтуға ұмтылу. ***Ән айту:*** «Ақша қар» (Е. Өміров). Тәрбиеші әнді орындап, мазмұны бойынша әңгіме өткізеді. Балаларға қайталап, қосылып айтуға үйретеді.Әнді бір мезгілде бастау және аяқтау, әуенді дұрыс бере білу.Әнді көңілді, ырғақты сақтай отырып табиғи дауыспен айтуға көңіл бөлу. Үйренген ән «Шырша әні» (К. Қуатбаев) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. Жеке және хормен айту. ***Билер.*** «Ұлпақарлар биі» («Вальс» П. Чайковский үнтаспада,Қимылды орындағанда аяқтың ұшымен жеңіл жүгіріп, қолдағы«ұлпақар»-таяқша атрибуттарымен музыка әуеніне ілесе, ырғақты сақтай отырып билеу. ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Полька» (А. Филиппенко).	бар. Елтаңбанын авторлары: Жандарбек Мәлібеков, Шота Уәлиханов. Еліміздің гимні – «Менің Қазақстаным» әні. Авторлары: Нұрсұлтан Назарбаев, Жұмекен Нәжімеденов, Шәмші Қалдаяқов. Мемлекеттік Гимнді орындарынан тұрып, оң қолдарын жүректерінің тұсына қойып орындайды. Рәміздерді қандай жерлерге іледі? Балалар қай жерлерде Қазақстанның Мемлекеттік Туының ілініп тұрғанын көргенін айтады. Елбасы Қасымжомарт Тоқаевтың мемлекеттік рәміздер туралы жаңа қаулысы шықты. Қаулы бойынша қазақстандықтардың Отанына деген сүйіспеншілігін арттыру мақсатында, тек мемлекеттік зәулім ғимараттарда ғана емес, сонымен қатар балкон мен терезелерге де Мемлекеттік Туды ілуге болады. Рәміздер – сол елді айқындайтын белгілер. Мысалы, үлкен теңіз, мұхиттарда көп кемелер жүзіп барады. Олар өздерінің қай елден екенін білдіру үшін, Мемлекеттік Туын іледі. Әртүрлі спорттық жарыстарда, олимпиадаларда спортшылар елінің туымен шығады. Барлық елдерде біздің елшілігіміз бар. Сол елшіліктердің төбесіне Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Туы ілінеді. Спортшылар жеңіске жеткенде сол елдің туы желбіреп, гимні орындалады. **4.Дене шынықтыру** Құрлықтар бойынша саяхат

				Ынта мен шығармашылық таныта отырып,таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Еуропаға саяхат**«Пойыз» ойын-жаттығуы.**Ирелеңдеп жүгіру: жүгіру қарқынын және бағытын өзгертіп жүгіреді. **«Ұшақтар» ойын-жаттығуы:** Африка.Африка, Африка, ғажайып ел! Африка, Африка, ыстық ел! Негізгі қимыл қозғалыстарды орындау:Арктика.Арктикада аяз. Жиі қарлы боран соғады. Аппақ аю мекендейді.Іші толтырылған допты алысқа бір қолмен лақтыруға үйрету: қолды алдыға, жоғары созып, ширақ сермеп, доптың ұшу траекториясын дұрыс беру және бастапқы қалыпқа қайтадан тұра білу шеберліктерін (машықтарын) қалыптастыру. (2 рет)Доптың артынан залдың сол немесе оң жағынан жүгіріп барып, алып келіп, сапқа тұрады. Допты сол қолмен лақтырады.Азия (Эверестке шығу)Эверест – дүниежүзінің ең биік шыңы.Гимнастикалық қабырғаның бір сатысынан екінші сатысына диагональ бойынша адымдап өту, өрмелеуді бекіту. Антарктида.Антарктидада жыл бойы қыс болады. Пингвин – оның мекені**.«Пингвиндер» ойын-жаттығуы**.Екі тіземен допты қысып алып жүру. Екі топқа бөлінеді. Екі топ екі тізбек болып тұрады. Бастаушы балалар екі тізе ортасына допты қысып, белгіленген жерге екі аяқпен

				секіріп барып, кері жүгіріп келіп, тізбектің соңына тұрады. **«Қайықта» ойын-жаттығуы** **А**устралия**Ү**нді мұхитын жүзіп өтіп, Аустралияға жеттік.Ғажайып материк Кел, досым, көрелік. Қалталы аңдар –Тиін, егеуқұйрық, кенгуру Коала деген аю және бар.**«Кенгуру» ойын жаттығуы.** Екі тізенің ортасына допты қысып секіруге жаттықтыру, өзін-өзі қадағалай білу шеберліктерін қалыптастыру.Бірінші сапта тұрған ойыншылар екінші саптағыларға допты тізелерінің ортасына қысып секіріп барады. Допты түсіріп алмауға тырысады.
Серуенге дайындалу	Киіну: жүйелілік, серуендеуге шығу. Серуендеуге қызығушылықты ояту. Балалармен жеке әңгімелесулер: «Біздің балабақша қалай аталады?», «Ол қай көшеде орналасқан?» Біз өмір сүріп жатқан еліміз қалай аталады?» және т. б. Енді серуендеуге барайық. Біз балалармен ойнаймыз. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)			
Серуен	Аспанды бақылау Мақсаты: қиялды дамыту, себеп-салдарлық байланыстарды ажырата білу. «Жұмбақты тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: балалардың қыста жансыз табиғат туралы білімдерін бекіту. Еңбек қызметі: ғимараттарды қардан тазарту «Көкпар» қимылды ойыны Мақсаты:ептілікті, шапшаңдықты дамыту; ойын ережелерін сақтау қабілетін жетілдіру. Шығарылатын материалмен жеке ойындар (сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу + дене шынықтыру)	Ауа-райын бақылау Мақсаты: зейін мен байқауды дамыту. Еңбек қызметі: қар үйіндісін жасау Мақсаты: еңбеккорлық пен ұжымдық жұмыс істей білуге тәрбиелеу. «Қардан не жасауға болады» дидактикалық ойыны Мақсаты: қиялды, байқауды дамыту. «Күрес» қимылды ойыны Мақсаты: реакция жылдамдығын,ептілігін дамыту. Шығарылатын материалмен ойындар (сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу + дене шынықтыру)	Құстарды бақылау Мақсаты: қыста құстардың өмірі туралы түсінік қалыптастыру. Еңбек қызметі: балабақша аумағында жемсалғыштар ілу Мақсаты: біздің кішкентай бауырларымызға деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу. «Жанды табиғат» дидактикалық ойыны Мақсаты: жабайы табиғат объектілерін жіктеуге үйрету. «Үкі» қимылды ойыны Мақсаты: кеңістікте бағдарлауды,ептілікті, зейінді дамыту. Шығарылатын материалмен ойындар (сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу + дене шынықтыру)	Кіші топтағы балаларды бақылау Мақсаты: байқауды дамыту; кішілерге қамқорлық көрсетуге үйрету. Еңбек қызметі: учаскені қардан тазарту Мақсаты: еңбек тапсырмаларын ұқыпты және мұқият орындауға үйрету «Сипаттама бойынша тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: байқауды, зейінді, есте сақтауды дамыту. «Шанамен сырғанау»спорттық жаттығуы Мақсаты: шанаға дұрыс отыруға үйрету Шығарылатын материалмен ойындар

				(сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу + дене шынықтыру)
Серуеннен оралу	Жуыну, шешіну, киіну кезінде дағдыларды қалыптастыруды жалғастыру; жуыну әдістерінде жаттығу: жеңді түру, қолды сабынмен сабындау, сумен жуғаннан кейін қолдағы суды түсіру. «Балалар қолын жуды» суретін қарау. Ол жайлы әңгіме. Өзіндік ойын әрекеті			
Балалардың өзіндік іс-әрекеті	Үстел театры «Пых» ертегісі Көркем әдебиетті оқу: Қазақстан туралы жазушылар мен ақындар (көркем әдебиет + сөйлеуді дамыту) «Елордамыз Астананың басты көшесі» құрылыс материалынан құрылыс салу Мақсаты: алған білімдерін бекіту, елорданың бірнеше көшелерінің аттарын білу; ірі құрылыс материалдарымен жұмыс істеу дағдыларын, шығармашылық қиялын, ұжымда жұмыс істеу қабілетін дамытуды жалғастыру (құрастыру + қоршаған ортамен танысу)	«Хайуанаттар бағы» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: жабайы жануарлардың атауын, олардың тұтқында өмір сүру ортасын, хайуанаттар бағының қызметкерлеріне қамқорлық пен күтімді көрсету. «Жануарлар» дидактикалық ойыны Мақсаты: жабайы табиғат туралы түсініктерді кеңейту; Қызыл кітапқа енгізілген жануарлармен таныстыру (сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)	«Экологтар» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: балалардың экологтар жұмысының адамгершілік бағыты, оның табиғатты сақтау қажеттілігі, әлеуметтік маңызы туралы түсініктерін кеңейту. «Жер бетінде жануарлар неге жойылады?» ситуациялық әңгіме Мақсаты: табиғаттың әртүрлілігі туралы түсінік беру, кейбір жануарлардың жойылуының негізгі себептерін тізімдеу, қорғалатындарды атау, жануарлар мен өсімдіктер әлемін неге қорғау керектігін түсіндіру; балалардың сөздік қорын байыту (динозавр, мамонт, теңіз сиырлары, қара ләйлек, қорықтар) (сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)	«Ветеринар» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: медицина қызметкерлерінің еңбегіне құрмет көрсетуге тәрбиелеу; қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелерін бекіту (сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу) «Ойыншық-ат» тақырыбында сурет салу (халық шығармашылығы) Мақсаты: заттарды табиғаттан және олардың сипаттамалық ерекшеліктерін жеткізе отырып, сурет салу дағдыларын қалыптастыру (сурет салу + қоршаған ортамен танысу)
Балалармен жеке жұмыс	Танымдық және зияткерлік дағдылар Дидактикалық ойын «Нүктелерді қос та, не шыққанын біл» Мақсаты: параққа бағдарлау, зейін қою, ойлау қабілетін дамыту	Әлеуметтік-эмоционалды дағдылар «Мерекеге қонаққа бару» дидактикалық ойыны Мақсаты: қоғамдық орындарда мінез-құлық мәдениетін қалыптастыру	Қарым-қатынас дағдылары Жаңылтпашты қайталау Мақсаты: дыбыстың дұрыс айтылуын дамыту	Шығармашылық дағдылар, зерттеу қызметі «Үлкен және кішкентай сәбіз» жаттығуы Мақсаты: конус тәрізді пішіндерді айналдыруға жаттығу
Балалардың үйге қайтуы	«Сиқырлы фантастикалық жаңа жыл әлемі» суреттер мен қолөнер көрмесі Мақсаты: ата-аналардың шығармашылығын дамыту; ата-аналар мен балалардың бірге уақыт өткізуіне ықпал ету. «Жаңа жылдық карнавал» мерекесі			

ОҚУ-ТӘРБИЕ үдерісіНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ
Топ: мектепалды сынып
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспар қай кезеңге жасалды: 25.12–28.12

Күн тәртібі	Дүйсенбі 25.12	Сейсенбі 26.12	Сәрсенбі 27.12	Бейсенбі 28.12	Жұма 29.12 демалыс
Балаларды қабылдау	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: отбасылық дәстүрлер туралы жеке әңгімелер, балалармен қарым-қатынас жасау және жақсы көңіл-күй қалыптастыру ойындары. Достық атмосферасын құру.				
	Апта өлеңі. Бұл оқиға желтоқсан айында болған еді, Тау басында шырша тұрды, Шырша жанында ашулы қасқырлар жүрді. Бір рет түн ішінде, Орманда тыныш болған кезде, Қасқырға тау жотасында Кездесіп қалды Қоян мен Көжек. Жаңа жылда кімге ұнасын Қасқыр тырнағына түсу? Қояндар алға ұмтылды		Психожаттығу «Қысқы қызықтар» Бізге қыс, қыс келді, Барлығы аппақ қар: жер, үйлер. *(Адымдап жүреді.)* Қараңдаршы: қар жауады, О, қар бізге ұшады! *(Қолды жайып, айналады.)* Ағаштарда, көліктер де, Аппақ қарға оранды!		Саусақ гимнастикасы «Жаңа жыл» Жаңа жыл келе жатыр! *(Қол шапалақтау.)* Балалар дөңгеленіп билейді. *(Қол ұстасқан, қолдар созылған, шынтақты бүгу.)* Шыршада шарлар ілініп тұр *(саусақтарды екі қолға кезекпен қосып, шар жасау)*, Шамдар да жанып тұр. Міне, мұз жарқырайды *(жұдырықты қысу және тез ашу)*, Қар ұшқындайды. *(қолды жеңіл және баяу қозғалту.)*

	Шыршаға секіріп мінді. Құлақтары қысылып Ойыншық сияқты ілініп қалды. 10 кішкентай қоян шыршада ілініп Үнсіз тұрып, қасқырды алдады. Бұл қаңтарда болып еді – деп ойлады қасқыр, Тауда – безенген шырша. (Сөйлеуді дамыту + Көркем әдебиет)		Үйдің жанында-Аққала, Сәбіз мұрны көрінеді *(Қолмен мұрынды ұстау)* Оны кім жасады? - Балалар: Қыздар мен ұлдар. *(Қолдар бүйірде)* Ал қыста бізде қар, шана, шаңғы және коньки бар! *(Қимылмен көрсету)* (сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру)	Аяз Ата қонаққа келеді *(саусақтар тізе немесе еден бойымен жүреді),* Ол бәрімізге сыйлық әкеледі. *(Алақан ысқылау.)* Сыйлықтарды санау үшін, Саусақтарымызды бүгеміз: 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10. *(Әр саусақты кезекпен уқалау.)* (сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру)	
Ата-аналармен кеңес, әңгімелесу	Ересектердің баланың мінезін қалыптастыруға әсері туралы ата-аналармен әңгімелесулер. Ата-аналардың сұрауы бойынша кеңес (жеке)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптар қарау және басқалар)	«Жаңа жылдық шырша» дидактикалық ойыны Мақсаты: биіктікті (биіктік параметрлерінің бірі) анықтау үшін өлшегішті қолдану, қала бойынша сапарды ойнау және шыршаларды орындарға жеткізу қабілетін дамыту (математика + қоршаған ортамен танысу) «Қалай өмір сүресің?» қимылды ойын Мақсаты: балалардың қимылдарды дұрыс сипаттау және бір уақытта сөйлеу қабілеттерін, ойлау дағдыларын, қозғалысты үйлестіруді (дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту) дамыту «Сурет салу» тапсырмасы Мақсаты: бұрын бар дағдыларға сүйене отырып, жаңа бейнені өз бетінше жасау қабілетін дамыту (сурет салу + қоршаған ортамен танысу)	«Қайсысы көп?» дидактикалық ойын Мақсаты: әр түрлі заттың тең санын көру және сөйлеуде көрсету қабілетін дамыту: 5, 6 және т. б. (математика + сөйлеуді дамыту) Қимылды ойын «Не жоқ?» Мақсаты: зейінді, тапқырлықты, жетіспейтінді тез табу қабілетін дамыту (дене шынықтыру + математика) «Ертегілер патшалығы»ойыны Мақсаты: ертегі кейіпкерінің бейнелі мазмұнын көру қабілетін дамыту, оның мінезін ұжымдық рөлдік ойында көрсету (сөйлеуді дамыту + Көркем әдебиет)	«Сынған баспалдақ» дидактикалық ойыны Мақсаты: шамалардың біркелкі өсуіндегі бұзылуды байқау және атау қабілетін дамыту (математика + сөйлеуді дамыту) «Суық-ыстық» қимылды ойыны Мақсаты: есту қабілеттерін, физикалық қасиеттерін дамыту (дене шынықтыру + математика) «Қиялы ұшқырлар» ойыны Мақсаты: қиялды, бейнелі ойлауды дамыту (сөйлеуді дамыту + Көркем әдебиет)	«Суретті кім дұрыс таңдайды» дидактикалық ойыны Мақсаты: «жиһаз», «киім», «аяқ киім», «жеміс» жалпы ұғымдарын біріктіре отырып, суреттердің көрсетілген санын таңдау қабілетін дамыту (математика + сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу) «Айырмасын тап» қимылды ойыны Мақсаты: зейінді, есте сақтауды, сигнал бойынша әрекет ету қабілетін дамыту (дене шынықтыру + математика) Өз ойы бойынша мүсіндеу Мақсаты: балалардың қиялын, өз жұмысының мазмұнын ойлап табу қабілетін дамыту; алған білімдерін өз бетінше қолдануға машықтану (сөйлеуді дамыту + мүсіндеу)	

Ертеңгілік жаттығу	Ертеңгі жаттығулар жиынтығы				
ҰІӘ дайындық	«Қыс белгілерін ата» дидактикалық ойыны Мақсаты: сөздікті жандандыру, себеп-салдарлық байланыстарды бөліп көрсету, қазақ тіліндегі сөздерді атау (сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)	«Қандай қыс, қандай қар?» дидактикалық ойын Мақсаты: сөйлеуді сын есімдермен байыту «Мерекедегі мінез-құлық ережелері» ойын-жаттығу Мақсаты: қоғамдық орындардағы мінез-құлық мәдениеті туралы білімді жандандыру (сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)	Жаңа жылдық ертеңгілікке арналған әндер мен өлеңдер үйрену Мақсаты: жаңа жылдық ертеңгілік сценарийіне сөздерді қайталау (сөйлеуді дамыту +музыка) «Шырша салу» жаттығуы Мақсаты: әр түрлі үшбұрыштардың көмегімен шырша салуды үйрену (математика +сурет салу)	«Мереке туралы әңгімеле» ойын жаттығуы Мақсаты: болған оқиғалар туралы айту қабілетін қалыптастыру; сөйлеу белсенділігін, есте сақтау қабілетін дамыту, қазақ тіліндегі сөздерді қолдану (сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)	
Ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен танысу** Қазақстан ортақ үйіміз. Адамгершілікке баулу. **Қай ұлт дидактикалық ойыны.**Шарты:тәрбиеші әр ұлт өкілдері бейнеленген сурет,балалар оның қай ұлт өкілі,оны қалай білгенін айтады.Қазақстанда жүзден астам ұлт бір қолдың саласындай,бір үйдің баласындай тату-тәтті өмір сүріп жатыр.Қазақстанның мемлекеттік тілі-қазақ тілі. С.Оспановтың Тілейміз-бейбіт күн деген өлеңін мәнерлеп оқу.Мазмұнын түсіндіру.Өлеңдегі Дос құшағын елге ашқан деген жолдың мағынасын түсіндіру. **2.Сауат ашу негіздері** Біз нені үйрендік? Жазу парағында бағдарлай білу,қолды жазуға дайындауға берілген тапсырмаларды	**1.Сөйлеуді дамыту** Ажарлы қыс. Балаларға сөздерді мағынасына сәйкес қолдануға көмектесу. Демонстрациялық материал. Ендеше, мына үлгі суретке қарап, әңгіме құрайық.Суретте қарап, көргендеріңді өз қиялдарыңмен толықтырып, әңгіме құрап көріңдер. Суретке мұқият қарап, тақырып қойыңдар. Сендер суретте шанамен сырғанап жүрген балаларды, коньки теуіп жүрген баланы көріп отырсыңдар, балаларға ат қоя отырып, әңгіме құраңдар. «Бұл суреттің тақырыбын сендер қалай деп атайтын едіңдер?» «Бұл суреттің тақырыбын "Ажарлы қыс " деп атасақ қайтеді, Балалар "ажарлы " – сөзі «көрікті, әсем, тамаша, сұлу» деген мағынаны береді. Балалар, сендер құраған әңгімелерің сөйлемнен тұрады, ал сөйлем сөзден құралады.Балалар, сөз дегеніміз айтылатын бір ой. Егер сен «қыс», «қар», «шаңғы» деген сөздерді ойлап айтсаң, сол сөзді	**1. Сауат ашу негіздері** Біз нені үйрендік,нені білдік? Сөйлем сөздерден тұратынын білу, берілген сөздерден жай сөйлемдер құрастыру.Қаламды дұрыс ұстай алу. **«Саңырау телефон» ойыны.** Балалар шеңберге отырады, бастаушы қасындағы баланың құлағына бір сөзді сыбырлапайтады. Ол шеңберде отырған қасындағы балаға айтады. Ойын жалғасын табады. Ойын соңында кім шатасады, сол айыбын төлейді. «Сұрақ-жауап» әдісі арқылы қайталау.Дыбыстар нешеге бөлінеді?Дауысты дыбыстардың жасалу жолы қандай?Дауыссыз дыбыстар нешеге бөлінеді және қалай аталады?Буында неше дауысты дыбыс болады? **«Жалауша» дидактикалық ойыны.**Тәрбиеші қандай да бір дыбысты айтады, егер дыбыс дауысты болса, балалар қызыл жалаушаны, егер дыбыс дауыссыз болса, көк жалаушаны желбіретеді. **«Тиісті белгіні көтер» дидактикалық жаттығуы** Тәрбиеші жуан, жіңішке дауысты	**1. Сөйлеуді дамыту** Қош келдің,жаңа жыл! Балаларға сөздерді мағынасына сәйкес қолдануға көмектесу. Жұмбақ жасыру.Шашуы көп,дәмі мол,тастамайды қабын ол.Жаһан кезіп баланың қуантпақшы бәрін ол.Шешуі Аяз Ата.Жаңа жыл мерекесі туралы әңгімелесу. Балалардың пікірлерін тыңдау. С.Қалиұлының Шырша өлеңін жаттау.Шырша суретін салу. **Сөз ойла,көп ойла дидактикалық ойыны.** **2.Қазақ тілі** Менің бөлмем Сөздік қорларын молайту.Қазақ тіліне тән дыбыстарды,жаңа сөздерді дұрыс айтуға жаттықтыру. **Ойын: «Қандай сөз артық?».** Балалар мұқият тыңдап қандай сөз артық екенін табады. Мысалы: кереует, үстел, нан, кілем. Балалар әр дұрыс жауап үшінфишкадан алады, ойын соңында фишкалар саналып, жеңімпаз анықталады. **Ойын жаттығуы: «Сен қайда**	

	қызығушылықпен орындау. **«Дұрыс көрсет» дидактикалық ойыны** Тәрбиеші балаларға дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздер айтады, балалар сөз қатаңдыбыстан басталса, көк төртбұрыш, ұяң дауыссыз дыбыстан басталса, көк түсті дөңгелекті, ал егер сөз үнді дауыссыз дыбыстан басталса, көк түсті үшбұрышты көрсетеді және қандай дауыссыз дыбыс екенін атап береді. **«Буынды өзгерт» дидактикалық жаттығуы** Мен сендерге қатаң дауыссыз дыбыстардан басталатын буындар айтамын, ал сендерқатаң дауыссыз дыбыстарды ұяң немесе үнді дауыссыз дыбыстарға ауыстырып айтасыңдар.Мысалы: па-ба, фа-ва, ка-га, қо-ғо, то-до, ше-же, са-за, ха-ма, һа-ла, ца-на, чо-ро, ще-уе,хо-йо. **«Белгі бер» дидактикалық жаттығуы** Тәрбиеші балаларға ұяң (б) дыбысын басқа дыбыстар мен араластырып айтады, балалар (б) дыбысын естігенде, қол шапалақтап дыбыс береулері керек. Сол сияқты басқа ұяң в, г, ғ, д, ж, з дыбыстарымен ойнатылады. Дәптермен	өрбітіп сөйлем құрауға болады. Сөйлем дегеніміз – тиянақты жинақталған бір ой. Сөйлемдер сұраулы сөйлем, хабарлы сөйлем болып бөлінеді. Әр сөйлемнің өзінің тыныс белгілері бар. Хабарлы сөйлемнен соң нүкте қойылады. Қуанышты, көңіл күйді білдіретін сөздерге леп белгісі қойылады, сұраулы сөйлемнен кейін сұрақ белгісі қойылады. **«Айырмашылығын тап»** Екі аққаланың суреті беріледі. Суретке қарап, аққалалардың айырмашылығын табу керек. **2.Қазақ тілі** Менің үйім. Сөздік қорларын молайту.Қазақ тіліне тән дыбыстарды,жаңа сөздерді дұрыс айтуға жаттықтыру. **Ойын: «Ғажайып сөздер».** Балалар әр дұрыс жауап үшін фишкадан алады, ойын соңында фишкалар саналып, жеңімпаз анықталады. ***Ойын* «Сұрақ-жауап»** Сен қай Республикада тұрасың? (Қазақстан Республикасында тұрамын.) Қай қалада (ауылда) тұрасың? (Қаласының, ауылының атын айтады) Қай көшеде тұрасың? (Өз көшелерін айтады). Қандай үйде тұрасың? (Үлкен, кішкентай үйде тұрамын). Үйдің нөмірі қандай? Мынау қандай үй? Мынау – көпқабатты үй. Мынау бірқабатты үй.	дыбыстарды араластырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда, сары түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда, қызғылт сары дөңгелекті көтереді. **«Кім көп сөз ойлап айтады?» дидактикалық ойыны.** *Н* дыбысынан басталатын сөздер ойлаңдар, сөздерді шапалақпен буынға бөліндер,қанша буын атасындар.*Нан, нар, ну, нарын, немене, не, неге, нағыз, Нұрлан, Нұргүл, неке, нақ, неліктен*. *Р* дыбысынан басталатын сөз ойлаңдар. Кім көп сөз ойласа, соған бір фишкадан беріліпотырады.*Радио, рауғаш, рас, рет, резеңке, рең*. Ойын соңында фишкаларды санап, жеңімпазды анықтайды. **«Сөздерді буынға бөл» дидактикалық жаттығуы** Мен сендерге заттардың атын айтамын, сендер қол шапалақтау арқылы буынға бөліңдер.Мысалы: са-ғат, жас-тық, сө-ре, қа-лам, көр-пе, көй-лек, ал-тын, сыр-ға, құ-лақ, қол-ғап,си-ыр, қас-қыр, жыл-қы, май-мыл, қо-ян, та-уық, үс-тел, тыш-қан, қа-сық, ав-то-бус, қа-лам, те-ле-фон, қа-рын-даш, ар-ба, тор-ғай, то-ты-құс, ұ-шақ, ба-ра-бан, сый-лық, тас-ба-қа т.б. **Дәптермен жұмыс (графикалық жұмыс)** Үзік сызықтарды бастыр. **2. Математика негіздері** Өткенді қайталау. Шартты өлшемнің көмегімен заттардың ұзындығын,енін,биіктігін өлшеу және осы өлшемдер бойынша	**тұрасың?».** Мнемо кесте арқылы әр бала қайда тұратынын айтады. Қай көшеде, қандай үйде тұрасың? Мен ... (көшенің аты) көшесінде, 2 қабатты (көпқабатты) үйде тұрамын. Сенің пәтеріңде (үйіңде) неше бөлме? Сенің пәтеріңде (үйіңде) қандай бөлме бар? Суретпен жұмыс. Мынау – балалар бөлмесі. Мынау қандай бөлме? Мынау – балалар бөлмесі. Бөлмеде нелер бар? Бөлмедегі заттарды атап, көрсетеді. Бөлмеде кілем, кереует,үстел, орындық бар. Бөлмеде ойыншықтар бар. Бөлме қандай? (әдемі, жарық) Терезеде перде бар. Перде әдемі. Мынау не? (Перде сөзін жеке, хормен қайталайды).Бөлмеде шам бар. Мынау шам. Шам үстелдің үстінде тұр.Шам қайда тұр? Бөлмеде кітаптар бар. Кі-тап-тар. Сенің бөлмең бар ма? Бөлмеңде не бар?Балалар сөздерді, сөйлемдерді қайталайды, жеке-жеке жауап береді.Сәуле өзінің бөлмесі туралы айтады: *Менің бөлмем үлкен, жарық, таза. Бөлмемде кереует, үстел, орындық бар. Ойыншықтар бар. Мен бөлмемде ойнаймын. Ойыншықты жинаймын.*Балалар үлгі бойынша мәтін құрайды. **3. Математика негіздері** Біз не үйрендік? Шартты өлшемнің көмегімен заттардың ұзындығын, енін,биіктігін өлшеу және осы	

	жұмыс (графикалық жұмыс) Суретті бастыр. **3.Музыка** Қысқы әуен сыңғырлайды Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше жәнешығармашылықпен орындауға баулу. Музыкаға сәйкес орында латын би қимылдарын білу. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Шеңберге тұр» (Л. Бетховен). Көңілді әуен ырғағына сәйкес шеңбер бойында – шырша айналасында би қимылдарын орындау. Балалар, сендер қыс туралы не білесіңдер? Қыс несімен ұнайды? Қандай мерекені тойладыңдар және оған кімдер, қандай кейіпкерлер келді? ***Музыка тыңдау:*** «Қыс» (А. Вивальди, үнтаспа). ***Ән айту:*** «Ақша қар» (К. Қуатбаев). ***Билер:*** «Ұлпақарлар биі» («Вальс» П. Чайковский) ***Ойындар, хороводтар:*** «Жылдам құрастыр» ойыны, музыка аяқталғанша бөлшектерден суреттерді құрастыру. ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Полька» (А. Филиппенко). *Бубен, маракас, барабан, қоңырау* аспаптарын қолданып, ырғақты сезіне	Кім көпқабатты үйде тұрады? Сен нешінші қабатта тұрасың? Көпқабатты үйде пәтерлер бар. Сурет бойынша жұмыс. Мынау – пәтер. Мынау не? Мынау – пәтер Пәтерде (үйде) бөлмелер бар. Мынау – бөлме.Сенің пәтеріңде (үйіңде) неше бөлме бар? Бөлмелерді санайды. Суреттер арқылы әр бөлме (балалар бөлмесі, дәліз, асүй) қалай аталатынын айтады. Мынау – дәліз. Дә-ліз. Дәліз үлкен. Дәлізде шкаф тұр. Шкафта нелер болады? (Киім). Мынау – балалар бөлмесі. Балалар бөлмесінде нелер бар? (Ойыншықтар, кітаптар). Мынау қандай бөлме? Мынау – асүй. Мынау – ... Асүйде нелер бар? (Орындықтар, үстел, ыдыс ...) **3.Математика негіздері** Ауыр-жеңіл.Шамасы бойынша заттардың арасындағы қатынастарды білдіретін математикалық терминдерді қолдану. Үлкен арқақоржынды (рюкзак) киргізіп, көтеруге өте ауыр деген кейіп танытады. Одан кейін шағын арқақоржынды оңай және көңілді киргізеді. Балаларға сұрақ қояды: осы арқақоржындар туралы не айта аласыңдар?Тәрбиешінің іс-қимылын бақылайды. Салмақ туралы болжам дар айтады.Мына арқақоржын үлкен, ауыр; екіншісі шағын, жеңіл.Бүгін біз заттарды салмағы (массасы) бойынша салыстырамыз. Ол үшін қандай сөздерді қолданамыз? (Ауыр	бірнеше заттарды салыстыру. Тәрбиеші үстелге екі бірдей балалар арқақоржынын қойып, балаларға сұрақ қояды: Мына арқақоржындар туралы не айта аласыңдар? Олар бірдей ме, немесе әртүрлі ме? Масса туралы не айтуға болады? Олар бірдей ме, немесе әртүрлі ме?Мұны түсіну үшін не істеу керек?Балалар арқақоржындардың пішіні, өлшемі, түсі, материалы бойынша бірдей екенін айтады. Салмақ туралы болжамдар айтады. Балалар салмақты көзбен анықтау мүмкін емес, қолға алып, салыстыру керек деген қорытындыға келеді.Қорытындылап, массаның өлшемге байланысты емес екендігі туралы қорытынды жасайды. 1-тапсырма. Суреттерге қараңдар. Жағдаяттың сипаты бойынша ауыр және жеңіл арқақоржынды анықтап, белгіле.**Сергіту сәті.**Орман алаңына жеңіл адымдап, ешқандай жүксіз шыққанымызды елестетіңдер. *Бұталар мен төмпешіктен* *Аттап өтіп жеңілдікпен,* *Бұтақтар мен томарлардан* *Секіріп өтіп оңайлықпен* *Ұзақ-ұзақ жүріп келдік,* *Шаршадық деп берілмедік.* *Енді жеттік, тоқтадық,* *Кел, достарым, жайғасып,* *Отырайық демалып.* *Тынығамыз, күш жинаймыз,* *Одан кейін сапарға* *Аттанамыз қайтадан.* 1-тапсырма Балалармен бірге қарбызды теңестіру үшін неше алма салу керектігін анықтайды. Ал енді арқақоржынға саңырауқұлақтар мен	өлшемдер бойынша бірнеше заттарды салыстыру. Тағы да құртақандар келді» деген ойын жағдаяты. «Олармен жақынырақ танысайық». Олардың киімінің өлшемі мен түстерін, кеңістікте орналасуын сипаттауды ұсынады.Ойын жағдаятына қосылады. Құртақандар бейнеленген суреттерді қарап, олардың өлшемін, түсін, кеңістікте орналасуын анықтайды.Балаларға «үлкен-кішкентай», «түс», «алдында-артында», «алды», «арасында»,«жанында» деген сөздерді пайдалана отырып, суреттерде бейнеленген құртақандардың әрқайсысын сипаттауға көмектеседі. 1-тапсырма. Ол үшіналдымен жаңа – түс және өлшем белгілерімен таныстырады.Тапсырманы ауызша орындауды немесе сызық өткізуді – үлкен құртақанға қандай шелекті беру керектігін, ол шелектің түсінің қандай болатынын және т.б. анықтауды ұсынады. Тәрбиеші бірнеше балаға (5 бала) шығып, бір-бірінің артына тұруын сұрайды. Қалған балалар оларға сипаттама береді: үлкен – кіші, киімінің түсі, бір-бірінің артындағы орны. Балалар тапсырманы орындап, 5 және одан да көп заттардың өлшемін анықтайды және олардың қасиеттерін үлкен, кіші, орташа, негізгі түстер сөзін қолдана отырып дауыстап айтады. **Сергіту сәті.** Қолдарымызды	

	кезекпен және қосыла ойнауға үйрету. **4.Дене шынықтыру** Байқоңыр Негізгі қимылдар.Қимылды ойындар.Ынта мен шығармашылық таныта отырып,таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Бір, екі тізбекпен жүру; кең және қысқа адыммен, қолдарын сермеп, бір бүйірмен жүру. У-шу кешені бойынша тыныс алуларын қалпына келтіру.Сапқа тұрып, бірінші-екінші санағы бойынша санайды. Тізбекпен жүреді, залдың ортасында екі тізбек құрып жүредіҚолмен аяқты үйлестіріп қозғайды. Баяу қарқынмен жүгіру. **«Қатып қал!» ойын жаттығуы.** Шашырап жүру, жүгіру. «Қатып қал!» бұйрығы бойынша бір орындарында қатып қалады. **«Ержүректілікке жаттықтыру»** «Бұлтқа қол жеткізу» Тепе-теңдік: Гимнастикалық орындық үстінде бір аяқпен отырып, ал екінші аяқты орындықтың бір қырымен алып жүру шеберліктерін (машықтарын) қалыптастыру.	және жеңіл).Бөлмеден ауыр және жеңіл заттарды табуды сұрайды, сол арқылы балалардың салмақ туралы ұғымдарын анықтайды. 1-тапсырма. Суреттерді қарап, жағдаяттарды сипаттаңдар. Спорттың пайдасы және үлкендерге көмек көрсету туралы қысқа сұхбат жүргізуге болады.Жеңіл және ауыр заттарды 2- тапсырманың кестесіне жапсырыңдар. Сол жақта қандай заттар? Неліктен? Оң жақта қандай? Сергіту сәті.Ауыр арқақоржынды қалай көтеретіндеріңді, жеңілімен соқпақ жол үстінде секіріп келе жатқандарыңды көрсетіңдер. Салмақты қандай құралдардың көмегімен өлшеуге болатынын кім біледі? (Таразы). Ең қарапайым таразымен танысуды ұсынады.Ең қарапайым таразыны немесе плакатты көрсетеді.Таразының қай табақшасы төмен түседі? Жеңіл зат па немесе ауыр зат салынғаны ма? Таразы арқылы кімнің (ненің) ауыр екенін анықтаңдар. Суреттерді көрсетеді немесе таразыға салмағы әртүрлі заттарды қояды. 3- тапсырманы «Жүк көлігі не алып келе жатыр?» деген жұптық ойын. Суреттерді қарап, заттарды атауды ұсынады. Бір топ (жұп) жүк көлігіне жеңіл заттарды, екінші топ (жұп) ауыр заттарды тиейді.Бөлмеден ауыр және жеңіл заттарды тауып, атайды. Суреттерді қарайды. Суреттерде ненің бейнеленгені туралы айтады. Қажетті заттарды анықтап, белгіленген жерге жапсырады. Сұрақтарға жауап береді: салмақты	жеміс-жидектерді толтырып алғанымызды елестетіңдер. Қалай қимылдаймыз? **«Ауыр – жеңіл», «бірдей» дидактикалық ойыны.** Тәрбиеші балаларға сыныпта бар заттарды қолға қойып, салыстырып, заттардың қайсысы жеңілірек, қайсысы ауырлау екенін салыстырып білуді ұсынады: кітап және қарындаш, тас және қағаз парағы, текше және кесек, әуе шары және футбол добы, моншақ және шеге, шеге және дән және т.с.с. Сондай- ақ салмағы бірдей жұптарды анықтауды ұсынады. Балалар тапсырманы орындайды. Балалар «жүксіз» және «тола» арқақоржынмен қимылдар жасайды.Алманың суретін салады.«Өлшеу» бойынша жұптық жұмыс.Тексерген кезде жұптардың әрқайсысы өз жауабын түсіндіреді. Таразының үлгілерімен таныстырады Балалар таразыдағы әр жұптан ауыр затты қоршап сызады. Заттарды массасы бойынша қалай салыстыруға болатынын түсіндіреді. **3.Көркем әдебиет** Жаңа жыл келді. Айналасында болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге құлшынысын дамыту. Үстелге шыршаны, қуыршақ Аязата мен Ақшақарды қояды. Жақында қандай мерекені қарсы аламыз? Қандай мереке шыршасыз өтпейді? Шырша қайда өседі? Қазір жылдың қай мезгілі? Жаңа жыл мерекесі саған несімен ұнайды? Бүгін ақын Сағи Жиенбаевтың «Жаңа жыл келді»	көтереміз, Кейін төмен түсіреміз. Екі жаққа қолды созып Алақанды беттестіріп Қолымызды шапалақтап, Көңіл күйді көтереміз. Одан кейін жылдамдатып қол соғамыз. 2-тапсырманы «оқуға», тапсырма бойынша түсін, өлшемін және дәптерде орналасқан жерін көрсете отырып жапсырмаларды кесте шаршыларына жапсыруға көмектеседі. 3-тапсырманы орындауды ұсынады. Үлкен заттарды қызыл түспен, ал кішкентай заттарды сары түспен бояу қажет. Одан кейін олардың қағаз бетінде орналасуы сипатталады. Көрсетілген қасиеттер бойынша заттарды сипаттайды. Шығып, бірінің артынан бірі тұрады. Топ балаларының осы қасиеттерін анықтайды. Заттардың түсі мен өлшемін анықтай отырып тапсырманы орындайды – қажетті заттарды көрсетілген белгілері бойынша жапсырады және оның кеңістікте орналасуын сипаттайды: алдында – артында, алды, арасында.Заттарды бояп, орналасуын сипаттайды. **4.Музыка** Қысқы әуен сыңғырлайды Әртүрлі сипаттағы әндерді өз бетінше және шығармашылықпен орындауға баулу.Музыкаға сәйкес орындалатын би қимылдарын білу. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Шеңберге тұр» (Л. Бетховен). Көңілді әуен ырғағына сәйкес	

	Орындықтан түскенде жерге аяқтарының ұшымен түседі. Зейіндерін жаттықтыру. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Кім шапшаң?»**	салыстыру үшін затты көтеріп көруге, немесе екі қолға салып салыстыруға немесе таразыға салып өлшеуге болады.Төмен түскен табақшада ауыр зат жатыр. 2-тапсырманы орындайды. Тексерген кезде жұптардың әрқайсысы өз таңдауын түсіндіреді. **4.Шығармашылық іс-әрекет** Домбыра -Бояулармен жұмыс жасауды жетілдіру. -Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану. -Заттарды қалауы бойынша қиып жапсыру. -Ұжыммен сюжетті құрастыруға баулу. Домбыраны көрсетіп, №1, 2 слайдтан атақты күйшілерді және домбыраның түрлерін көрсете отырып, домбыра ата-бабамыздан келе жатқан мұра екендігін, негізінен күй шертуге арналғанын, ағаштан жасалатынын, оны күтіп, қастерлеп ұстау керектігін әңгімелеу. Домбыра құрылысымен таныстырады: шанағы; мойны, құлағы; пернелері; тиегі; - ішегі. Балалардың назарын үлестірмелі материалдағы домбыраның суретіне аудару. Әдемі ме? Қалай, немен безендіріліп сәнделген? Ою қалай аталады? (Қошқармүйіз.) Жапсырудың жолдары мен техникасын түсіндіреді.	өлеңімен танысамыз .Өлең сөз адамның жан тебіренісін әсерлі етіп жеткізеді. **Жаңа жыл келді.** Жаңа жыл да келеді Бізге қарай жылыстап. Өлең де әзір, ән де әзір, Ойын да әзір, бәрі әзір. Кел, Жаңа жыл, біздерге, Кел, Жаңа жыл, Жаңа жыл! **Сөздік жұмыс:** *жылыстап* – ақырындап, біртіндеп *әзір* – дайын ***Өлең мазмұны бойынша сұрақтар:*** Өлең ұнады ма? Өлең қалай аталады? Авторы кім? Суретте балалар не істеп жатыр? Әр балаға ат қой, олардың немен айналысқанын әңгімеле. Жаңа жыл мерекесі қалай тойланады? Жұмбақты шеш. Жасыл ине киімім, Жайлаймын тау биігін. Жаңа жылды тойласаң, Төріндемін үйіңнің. *(Шырша)* Жаңа жылды қарсы алу үшін қажетті заттарды шыршаға сызып қос. ***Дидактикалық ойын: «Кім жылдам?»*** Ойын шарты: екі шырша қойылады. Балалар екі топқа бөлінеді. Шыршаны өздері жасаған ойыншықтармен, қағаз қолшаммен (фонарик) безендіру. Жылдам безендірген топ жеңімпаз атанады. **4.Дене шынықтыру** Жыл мезгілдеріне саяхат Негізгі қимылдар.Қимылды ойындар. Ынта мен шығармашылық таныта отырып,таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. **« Күзгі орман»** Бір-бірден тізбекке	шеңбер бойында – шырша айналасында би қимылдарын орындау. Балалар, сендер қыс туралы не білесіңдер? Қыс несімен ұнайды? Қандай мерекені тойладыңдар және оған кімдер, қандай кейіпкерлер келді? ***Музыка тыңдау:*** «Қыс» (А. Вивальди, үнтаспа). ***Ән айту:*** «Ақша қар» (К. Қуатбаев). ***Билер:*** «Ұлпақарлар биі» («Вальс» П. Чайковский) ***Ойындар, хороводтар:*** «Жылдам құрастыр» ойыны, музыка аяқталғанша бөлшектерден суреттерді құрастыру. ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Полька» (А. Филиппенко). *Бубен, маракас, барабан, қоңырау* аспаптарын қолданып, ырғақты сезіне кезекпен және қосыла ойнауға үйрету.	

		Алдымен домбыраның бөліктерін қиып дайындап аламыз. Домбыраның шанағын және басқа да ұсақ бөліктерін қиямыз. Екіге бүктелген қағаздан домбыраның шанағын қию. Енді оюларды қиямыз. Қатпарланып бүктелген қағаздан бірдей бірнеше «Қошқармүйіз» оюын қиямыз. Қиылған оюды домбыра шанағының үстіңгі және төменгі жағына жапсырамыз. Ішектің суретін фломастермен салуға болады. «Қаражорға» биін билеу.	тұру.Жай жүріс. Тізені жоғары көтеріп жүгіру. Өкшемен, аяқтың басымен жүру.Кедергілерден – томарлардың арасымен өтіп жүгіру. Жай жүріс пен жартылай тізені бүгіп жүруді кезек алмастырып жүру. Екі тізбекке қайта сапқа тұру. **«Көктемге саяхат»** Жылы жаңбыр» (жерді сулап, ағаш жапырақтары мен ауаны тазартып, жауын тамшыларымен ойнаймыз). Жауыннан кейін ауа тап-таза. Балаларға осы таза ауамен дем алу ұсынылады.«Түрлі түсті кемпірқосақ» (түрлі түске боялып, өлкемізге сән берді). «Жан біткен жасыл желек» (ағаштар, гүлдер, күн көзіне ұмтылады). «Құстар-құстар» (әдемі құстар сиқырлы қанаттарын жайып, аспанға көтеріліп, қалқиды).«Аңдар оянды» (оянып бой жазып, керіледі). «Көбелектер» (гүлдің үстінде қалбалақтап, қалқиды да, қонады. Гүл шырынын татқан соң қайта ұшып, басқа гүлге кетеді).«Шөпте жатып демалайық!» (Жасыл шөпте жатып, айналамыздағы кереметтерді тамашалаймыз).Залдың қарама-қарсы жағына қатарға тұру. Негізгі жаттығуларды топпен орындау. **«Жаз»**«Секіртпе» Қысқа секіртпеден секіру.**«Қыс»**Төрт тізбекке сап түзеу.		
Серуенге дайындық	Балаларды серуендеуге ынталандыру; серуендеуге арналған ойын материалын таңдау; балалармен жеке әңгімелер. Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігіне жағдай жасау, балалармен спорттық-ойын жабдықтары мен спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Ауа-райына байланысты балаларды реттілікпен киіндіру, дұрыс киінуді қадағалау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары, жалпы және ұсақ мотериканы дамыту)				
Серуен	Ауаны бақылау Мақсаты: белгілерді көруге	Көлікті бақылау Мақсаты: көлік түрлері туралы білімді	Аумақтағы іздерді қарау Мақсаты: байқауды дамыту;	Құстарды бақылау Мақсаты: құстарға сүйіспеншілік	

	және атауға, себептерін түсіндіруге үйрету. Еңбек қызметі: кіреберістегі қарды тазарту «Міне, суық, міне, аяз» қимылды ойыны Мақсаты: сөздерді нақты айтуға және әрекеттерді орындауға үйрету. Шығарылатын материалмен ойындар (сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу + дене шынықтыру)	бекіту. Еңбек қызметі: жолдардан қарды сыпыру «Қояндар мен қасқыр» қимылды ойыны Мақсаты: балаларда сигнал бойынша қимылдарды орындау қабілетін дамыту; жүгіру, екі аяқпен секіру, отырып-тұруда, қағып алуда жаттығулары. Шығарылатын материалмен ойындар (сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу + дене шынықтыру)	әртүрлілікті байқауға үйрету. Еңбек қызметі: ғимараттарды қардан тазарту «Екі аяз» қимылды ойыны Мақсаты: реакция жылдамдығын, ептілікті дамыту; ойын әрекеттерін сөздермен үйлестіру қабілетін бекіту. Шығарылатын материалмен ойындар (сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу + дене шынықтыру)	пен назар аударуға тәрбиелеу(ұя жасау, қоректендіру). Еңбек қызметі: учаскені қардан тазарту Мақсаты: табандылыққа тәрбиелеу. «Ормандағы аю» қимылды ойыны Мақсаты: ептілікті, жүгіруді, зейінді, ережелерге сәйкес ойнау қабілетін дамыту. Шығарылатын материалмен ойындар (сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу + дене шынықтыру)	
Серуеннен оралу	Жуыну, шешіну, киіну кезінде дағдыларды қалыптастыруды жалғастыру; жуыну әдістерінде жаттығу: жеңді түру, қолды сабынмен сабындау, сумен жуғаннан кейін қолдағы суды түсіру. «Балалар қолын жуады» суретін қарау. Ол жайлы әңгіме. Өзіндік ойын әрекеті (сөйлеуді дамыту+қоршаған ортамен танысу)				
Балалардың өзіндік іс-әрекеті	«Жақында мереке» шығармашылық қызметі. Мақсаты: сөздердің нақты айтылуын, өлең оқуды, жаңа жылдық әндерді айтуды пысықтау (сурет салу + сөйлеуді дамыту)	«Жаңа жылды бейнелейміз» Шығармашылық қызмет Мақсаты: қиялды дамыту; көргендерін бейнелеуде жаттығу (сурет салу + сөйлеуді дамыту) Мозаика Мақсаты: мотрикаңы, жазықтықта бағдарлауды, үлгі бойынша қою қабілетін дамыту (құрылыс + математика)	«Көңілді пойыз» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелерін үйрету, бір-біріне көмек көрсетуге деген ұмтылысты ынталандыру (сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу) Трафаретпен жұмыс Мақсаты: қарындашпен сурет салудың техникалық дағдыларын, трафарет бойынша шеңбер жасай білуді дамыту (сурет + математика)	«Шаштараз» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: балаларды шаштараз мамандығымен таныстыруды жалғастыру; қарым-қатынас мәдениетін тәрбиелеу; балалардың сөздік қорын кеңейту (сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)	
Балалармен жеке жұмыс	Қарым-қатынас дағдылары «Кім мұқият» дидактикалық ойыны Мақсаты: дыбыстарды ажырата білу қабілетін дамыту	Шығармашылық дағдылар, зерттеу қызметі «Санды құрастыр» (лего-конструкция) Мақсаты: қолдың ұсақ моторикасын дамыту; сандарды құрастыруды үйрету	Әлеуметтік-эмоционалды дағдылар «Қуыршақ ауырып қалды» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: науқасқа қамқор болуға үйрету, мінез-құлық мәдениетін тәрбиелеу	Танымдық және зияткерлік дағдылар «Бір сөзбен айт» дидактикалық ойыны Мақсаты: жалпылама сөздерді таңдауда жаттығу	
Балалардың үйге	Стендтік консультациялар: «Балаларға арналған Жаңа жыл: мерекені қалай ұйымдастыруға болады», «Жаңа жылдық мерекелерді қалай тиімді өткізуге				

қайтуы	болады» Мақсаты: ата-аналар арасында балаларды тәрбиелеу мәселелері бойынша педагогикалық білімді тарату. «Біз баланы қысқы серуенге дайындаймыз» ата-аналармен әңгімелесулер

ОҚУ-ТӘРБИЕ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Мектепалды сыныбы

Балалардың жасы: 5 жас

Жоспар қай кезеңге жасалды: 08.01–12.01

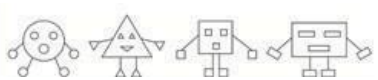
Күн тәртібі	Дүйсенбі 08.01	Сейсенбі 9.01	Сәрсенбі 10.01	Бейсенбі11.01	Жұма12.01
Балаларды қабылдау	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: отбасылық дәстүрлер туралы жеке әңгімелер, балалар мен қарым-қатынас жасау және жақсы көңіл-күй қалыптастыру ойындары. Достық атмосферасын құру.				
	«Қайырлы таң!» Біреу ойлап тапты Қарапайым ақылды Кездесу кезінде «Қайырлы таң!» деп Сәлемдесу.	«Міне, біз қандай үлкенбіз» әңгімелесу Мақсаты: өзіне деген сенімділікті тәрбиелеу. «Құстың ұшуы» этюд Мақсаты:	Психогимнастика «Батыл қоян» Мақсаты: эмоционалды әлемді дамыту, көңіл-күйді білдіре білу. «Штанга» бұлшық еттерін	Таңертеңгі айналым «Сен менің досымсың, мен сенің досыңмын» Мақсаты: бір-біріне қатысты жағымды эмоцияларды білдіру. Еңбек: табиғат бұрышындағы	Таңертеңгі айналым «Күн шеңбері» Мақсаты: қарым-қатынас қиындығын жеңу. «Ашушаң» психогимнастикасы

	Қайырлы таң Күн мен құстарға. Қайырлы таң Күлімсіреген жүзбен. Және бәрі болады Мейірімді, сенімді. Қайырлы таң болсын Кешке дейін! «Достық» саусақ гимнастикасы (Сөйлеудідамыту)	психоэмоционалды шиеленісті жеңілдету. «Қар ұшқыны секілді айналдық, ұштық» еліктеу ойыны (Сөйлеуді дамыту)	босаңсытуға арналған ойын жаттығуы (Сөйлеуді дамыту + математика)	өсімдіктерге күтім жасау. «Алаңғасар суретші» дидактикалық ойыны Мақсаты: суреттегі қатені табу. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)	Мақсаты: балалардың эмоционалды әлемін дамыту. «Суретші» саусақ ойыны Мақсаты: ұсақ моториканы дамыту. (Сөйлеуді дамыту)
Ата-аналармен кеңес, әңгімелесу	«Жаман мінез-құлық артында не жатыр» тақырыбында әңгімелесу. Мақсаты: ата-анадан баланың үйдегі мінез-құлқы туралы білу. «Бұзақылық пен еркелік» тақырыбындағы жеке әңгімелесулер. Мақсаты: ата-аналардың бұзақылық пен еркелік арасындағы айырмашылық туралы түсінігін қалыптастыру				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптар қарау және басқалар)	Дидактикалық ойын «Ұқсайды-ұқсамайды» Мақсаты: заттар мен құбылыстардың негізгі, тән белгілерін ажырата білу қабілетін дамыту; оларды салыстыру, үйлесімді әңгіме құрастыру. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу) «Тап та, үндеме» аз қимылды ойыны Мақсаты: балалардың төзімділігін, сигнал бойынша қимылдарды орындау қабілетін дамыту; зейінді дамыту. (Дене шынықтыру) «Модель бойынша құрастыру» ойыны Мақсаты: дайын модельге сәйкес конструкция салу. (Құрастыру)	Дидактикалық ойын «Жеткілікті ме?» Мақсаты: әртүрлі көлемдегі заттар топтарының теңдігі мен теңсіздігін көру қабілетін дамыту; Сан өлшемге тәуелді емес деген ұғымға келтіру. (Математика негіздері + сөйлеуді дамыту) «Қолтырауын» аз қимылды ойыны Мақсаты:ептілікті, байқауды, зейінді дамыту. (Математика + денешынықтыру) Үстел ойыны «Мен жасырдым...» Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)	«Қоян үйіне жол табу» дидактикалық ойыны Мақсаты: балаларды қозғалыс бағытын анықтай білуге үйрету (оңға, солға, түзу). (Математика) «Қоян іздерін табайық» аз қимылдыойыны Мақсаты: байқауды, көрнекі зейінді дамыту. (Математика + денешынықтыру) «Сана жәнеқұрастыр» ойыны Мақсаты: мектеп жасына дейінгі балалардың логикалық ойлауын дамыту. (Математика + құрастыру)	«Колумбо жұмыртқасы» ойыны Мақсаты: шығармашылық және ақыл-ой қабілеттерін дамыту. (Математика) «Кім кетті?» аз қимылды ойыны Мақсаты: зейінді дамыту; бірге ойнауға үйрету. (Сөйлеуді дамыту +математика) «Жануарлар үйін салайық» ойыны Мақсаты: есте сақтау қабілетін, сөйлеуді дамыту; балаларды басқа бөлшектерді қосу арқылы конструкция нұсқаларын жасауға шақыру. (Сөйлеуді жобалау + дамыту)	«Сиқырлы алаң» ойыны Мақсаты: тәуелсіз ойлау логикасын дамыту. (Математика) Аз қимылды ойын «Не өзгерді?» Мақсаты: балалардың кеңістіктегі бағдарын, сондай-ақ көрнекі зейінін дамыту. (Математика) «Балалардың қалауы бойынша» ойыны Мақсаты: конструктор мен жұмыс кезінде балалардың дағдыларын жетілдіру; құрылымды безендіруді, оны ойнауды үйрену; ойыннан, ұжымдық іс-әрекеттен ләззат алу. (Сөйлеуді дамыту +құрастыру)
Ертеңгілік жаттығу	Жаттығулар кешені				
ҰІӘ дайындық	«Біз табиғатты қорғаушылармыз» әңгімелесу Мақсаты: жабайы табиғаттағы	«Реченка» қимыл автоматизмін жеңуге арналған ойын жаттығуы	«Ғажайып дорба» дидактикалық ойыны Мақсаты: балаларды қазақ	«Қысқы қызықтар» дидактикалық ойыны Мақсаты: ойлауды, есте	«Бұл неге ұқсайды» дидактикалықойыны Мақсаты: заттардың пішінін

	мінез-құлық ережелерін сақтау, қыс мезгілінде жануарлар мен құстарға қалай көмектесу керектігін білу. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)	«Қыс айлары» дидактикалық ойыны Мақсаты: балалардың қыс айларын атай білу қабілетін, сондай-ақ ретін бекіту. (Сөйлеуді дамыту + математика)	тіліндегі сөйлеуді қабылдауға және түсінуге үйрету; «Қандай?», «Мынау не?», «Неше?». (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)	сақтауды, қиялды дамыту. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)	қабылдау. (Сөйлеуді дамыту + Қоршаған ортамен танысу + математика)
Ұйымдасты рылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен танысу** Астана бас қала.Қазақстан Республикасының астанасы-Астана қаласы туралы түсінік. Амансың ба, Алтын күн! Амансың ба,Жер ана! Амансың ба,Астана! Келдік сағаң қуана! Әнұранды орындау.Отан дегеніміз біздің еліміз,туған үйлеріміз,өзіміз туып өскен жеріміз.Біздің Отанымыз-Қазақстан,ұлтымыз- қазақ. Мемлекеттік рәміздер:әнұран, елтаңба,ту.Елордамыз бас қала-Астана.Ән:Астана-арман қала әнін тыңдау.Астана-еліміздің бас қаласы.Ол өте әдемі қала.Күн сайын көркейіп келе жатыр. Астана қаласының көрікті жерлеріне саяхат.Есіл өзенінің сол жағалауында Президент Ақ Ордасы,Парламент Сенаты, Мәжіліс үйлері,Конгресс холл. Бәйтерек кешені биіктігі 97м.Хан шатыр ойын-сауық орталығы Думан,окенариум,кинозалдар,мұ хит аралы.**Ойын:Теңге алу.** **2.Сауат ашу негіздері** Аққалаға көмектесейік Сөздің мағынасын түсіну: сөздерге дыбыстық талдау жасау. Аққала қонаққа келеді.Аққала	**1.Сөйлеуді дамыту** Қаңтар. Сөздік қорын молайту. Иә, балалар, жылдың қай мезгіл басталды? Қыс мезгілі қай мезгілдің соңынан келеді? Дұрыс, күз мезгілінің соңғы айы қарлы, суық болып, жаңбырлатып, арты қарға ұласады. Міне, сөйтіп қыс мезгілінің алғашқы айы да басталады.Қыс мезгілінде неше ай бар?Балалар, қыс мезгілінің үш айы да қарлы, аяз, ызғарлы суықпен өтеді. Балалар, сендер қар қайтіп жауатынын білесіңдер ме? Дұрыс, қар жапалақтап, түйіршектеніп те жауады. Кәне, бәріміз бірге «жапалақтап»,«түйіршектеніп » деген сөздерді қайталайық. Балалар, қардың түсі аппақ, жер бетінде күмістей, жып-жылтыр болып жалтырап жатады. Қар – жұмсақ ұлпа. Түйіршік – түйір-түйір ,Ұлпа – жұмсақ, нәзік,*Жапалақтап* сөзінің мағынасын айтып түсіндіру.*Жапалақтап – жалпақ, үлкен қарлардың көп жаууы.*Балалар, қыс мезгілін	**1.Сауат ашу негіздері** Гүл сөзіне дыбыстық талдау Сөздің мағынасын түсіну: сөздерге дыбыстық талдау жасау. Тіл ұстарту. Ба-ба-ба, Бақылдайды бақа. Ыс-ыс-ыс,Келді, міне, қыс. Оп-оп-оп,Балалар ойнадыдоп. Жау-жау-жау, Желбіреп тұр жалау.Ой-ой-ой,Қорада тұр қой.Ай-ай-ай,Ұшып кетті торғай.Ай-ай-ай, Жайылып жүр тай. Ға-ға-ға.Ұшып кетті қарға.**«Кім зерек» дидак тикалық ойыны.**Балалар, көк түсті тұртбұрышты, дөңгелекті, үшбұрышты алдыларыңа алыңдар. Мен сендерге қатаң дыбысты айтсам, төртбұрышты, ұяң дыбысты айтсам, дөңгелекті, үнді дауыссыз дыбысты айтсам, үшбұрышты көтересіңдер.Мысалы: қатаң дыбыстар: п, ф, к, қ, т, ш, с, х, h, ц, ч, щ.Ұяң дыбыстар: б, в, г, ғ, д, ж, з.Үнді дыбыстар: й, л, м ,н, ң, р, у. **«Жалауша» дидактикалық ойыны.**Балалар, мен сендерге дыбыс айтып, сол дыбысы бар сөздерді айтамын. Егер дыбыс	**1. Сөйлеуді дамыту** Қыс қызықтары.Бірлесіп ойнауға,тапсырманыорындауға, бір-біріне қамқор болуға баулу. Қазір жылдың қай мезгілі? Қыс мезгілінің ерекшеліктері қандай?Қардың түсі қандай? Қар қайтіп жауады?Қыс мезгілінде неше ай бар?Бүгін аптаның нешінші күні?Қыс мезгілі, тамаша мезгіл, қандай ойын ойнайсыңдар?Бәріміз асыға күтетін мерекеміз қандай мереке?Балалар, осы қыс мезгілінің қызықтарын айта отырып әңгіме құрайық. *Даладағы аппақ қар күмістей жарқ-жұрқ етеді. Қардың аппақ тазалығы сондай, бетіне ештеңе тастағың келмейді.* Енді сендер осы қыс қызықтары туралы әңгіме құраңдар. Балалардың әңгімелерін тыңдау.Қыс мезгілінде сендер қармен көп ойнайтындарыңды әңгімелеріңнен байқадым. Қар туралы «Қар қандай?» ертегісін оқып берейін. **«Қар қандай?»** Бірде құстар дауласады. Олар қардың, кәдімгі қардың қандай болатынынанықтайды. Ұшып жүріп сұрақ қояды:Қар қандай	**1. Көркем әдебиет** Шана.Сөз өнеріне баулу. -Қыс мезгілінде қандай өзгерістер болады? -Қыста қардан не соғамыз? -Сырғанақта немен сырғанаймыз? (Шана) Г.Әзімбаеваның Шана әңгімесімен таныстыру. -Бала ұйқысынан тұрып,қайда қарады? -Ол терезеден кімді көрді? -Әкесі мен шешесі не істеп отырды? Бала ата-анасына қандай сөз айтты? Әкесі баласына не әкеп берді? -Анасы баласына қандай ақыл айтты? -Баласы не деп жауап берді? **Дидактикалық ойын: Қандай қимыл жасағанын тап?**Ойын шарты:Бастаушы түрлі қимылдар шаңғы, хоккей,коньки,шана жасайды,балалар қандай қимыл жасағанын табуы керек.Қорытынды:Қыс мезгілінің басқа жыл мезгілінен айырмашылығы қандай?Қыста қандай қызықтар болады?Қысқы

	тапсырмалары. **«Жалпы атауын ата» ойыны.** Алмұрт, алма, жүзім – ... *(жемістер)* Сәбіз,бұрыш, қарбыз – ... *(көгөністер)* Қайың, терек, шырша – ... *(ағаштар)* Қаңтар,ақпан, желтоқсан – ... *(қыс айлары)* Қыргүйек, қазан, қараша – ... *(күз айлары)* **«Тиістісін көтер» дидактикалық ойыны** Тәрбиеші дауысты жуан және жіңішке дыбыстарды айтады, балалар қандай дыбыс екенін ажыратып, дауысты жуан дыбысқа сары түсті дөңгелекті, дауысты жіңішке дыбыстарға қызғылт сары түсті дөңгелекті көтереді. Мысалы: жуан дауысты дыбыстар – *а, о, ұ, ы, у;* жіңішке дауысты дыбыстар – *ә, ө, е, э, і, и, ү, у*. **«Сөздерді буынға бөл» дидактикалық ойыны** Мен суреттерін көрсетіп, сөздер айтамын, ал сендер қатаң дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді буынға шапалақтау арқылы бөліңдер. Мысалы: *та-қи-я, ба-лет, та-маша, ба-қа, жол-ба-рыс, түл-кі, мон-шақ, ал-ма,а-пель-син, банан, қам-шы, қа-лам, та-на, түйе, ба-ла, қар-ға, са-уыс-қан, сыйлық, шал-ма,қол-ты-рау-ын, жыл-қы, көй-лек, шал-бар, ты-мақ, қар-быз, бал-мұз-дақ, ұ-шақ,*	суреттеп, өлең, әңгіме жазған көптеген ақын, жазушылар бар. Бүгін сендер Ә.Дүйсенбиевтің "Қаңтар" өлеңін жаттап аласыңдар. Бұл ақынның "Ақ мамам", "Ақылшым – мұғалім", "Қарлығаш", "Не деу керек?" деген балаларға арналған өлеңдері бар.Тәрбиеші өлеңді мәнерлеп оқып, мазмұнын түсіндіреді. Мақал-мәтелдер 1. Қысына қарай – көктемі, Диқанына қарай – егіні. 2.Қар жауды деп қуанба, Артынан келер аязы. 3.Қыс қамыңды жаз ойла. **Дидактикалық ойын: «Дауыссыз дыбыстарды анықта».**Ойын шарты: «Қаңтар» өлеңіндегі «мұздай», «ызғарлы», «қарлы», «түндер», «ұзарды», «қысқарды» сөздерінің ішінен дауыссыз дыбыстарды тәрбиешінің көмегімен табу. Мысалы:«мұздай» сөзіндегі «д» дыбысы – дауыссыз дыбыс. «Ызғарлы» сөзіндегі «з» дыбысы – дауыссыз дыбыс. **2.Қазақ тілі** Қыс қызығы. Қыс мезгілініңерекшеліктерін қазақша айтуға үйрету. Демонстрациялық материалдармен жұмыс. Суреттегібалалардың іс-әрекетіне көңіл аудару. Сұрақ	сөз басында болса, қызыл жалаушаны, сөз соңында болса, көк жалаушаны, сөз ортасында болса, екі жалаушаны дажелбіретесіңдер. Мысалы: (Е) етік, керік, себет, серке, Берік, ет, ер, елік, текемет, ел, тер, Ерлан, тәрелке, ешкі, күлтеше, жүрек, тірек, бәтеңке, есік т.б.(Ә) әтеш, бәтеңке, бәсіре, бәліш, әтір, әңгелек, әміре, Кәмилә, Кәмшат, әйнек, мәсі т.б.(Ұ) ұршық, ұлу, ұшақ, ұзын, құмыра, ұн, құндыз, құлып, Ұлжан, ұлпа, құс, ұрыс, ұрық,ұмыт, ұқыпты, құм т.б.Тәрбиеші **«гүл»** сөзінің дыбыстық сызбасын тақтаға іледі.«Гүл» сөзінде 1 буын, 3 дыбыс бар.Г – ұяң дауыссыз, көк түсті дөңгелекпен белгіленеді.Ү – жіңішке дауысты, қызыл түсті дөңгелекпен белгіленеді.Л – үнді дауыссыз, көк түсті дөңгелекпен белгіленеді. Дәптермен жұмыс (графикалық жұмыс) **2.Математика негіздері** Геометриялық фигуралардың құрылымдық элементтері Шеңбермен және тіктөрт бұрышпен салыстыру арқылы сопақша пішінмен таныстыру. **«Мені таны» ойынын ойнау**. Жұмбақ оқиды, балалар оның шешімін тауып, пішіндер бейнеленген карточка	болушы еді?Алтындай жарқырап тұрады, – дейді Таң.Көгілдір түсті, – дейді мұнтаздай көгілдір Аспан.Тастай суық, – деп жауап береді . Үйрек, тұмсығын қанатының астына тыға түсіп.Жып-жылы шығар, – деп жауап қатады Тауық.Жеп-жеңіл! Сондай жеңіл! – деп шу ете қалады Жел.Сондай ауыр! Кереметтей ауыр! – деп күрсінеді ағаш Бұтақтары.Күмістей, әрине! – деп күлімсірейді.Аспандағы сұлу да сымбатты Ай.Жер-көкті шарлаған құстар алуан түрлі жауаптар естиді, бірақ олар әртүрлі болып шығады. Балалар қар қандай?– деген сұраққа әр қайсысы әртүрлі жауап берді, неге? Сөздік жұмыс:Ұлпа – жұмсақ Сергіту сәті:З.Шүкіровтің «Ақша қар» өлеңі. **«Қай мезгілде ойнаймыз?»** Ойын шарты: Шаңғы, асық, шана, доп, хоккей, секіргіш жіп суреттеріне қарап, қай мезгілде ойнайтынын айту. **2.Қазақ тілі** Қысқы орманға саяхат Қысқа мәтіндер құраудыүйрету, жұмбақ,жаңылтпаш жаттауға үйрету. **Ойын: «Қысқы орманға саяхат».** Қазақстан орманында қандай жануарлар бар? Балалар жануарларды атайды. Балалар көздерін жұмып орманда	ойындарды ата.Шанамен не үшін қыста ғана сырғанайды? **2. Сауат ашу негіздері** Қатаң дауысты дыбыстар Сөздің мағынасын түсіну: сөздерге дыбыстық талдау жасау:сөздегі дыбыстардың ретін анықтау,дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. Қатаң дауыссыз дыбыстармен таныстыру. Үн мен салдырдың дыбысқа қатысуына қарай тілдегі дыбыстар дауысты және дауыссыз болып келеді. Дауыссыз дыбыстар үш топқа бөлінеді.Бүгін біз солардың ішіндегі қатаң дауыссыздардың жасалу жолдарымен танысамыз. Айнамызды қолымызға алып қарайық.Мен айтқан дыбыстарды қайталаңдар: п, к, қ, т, с, ф, ч, ц, ш, щ, h. Бұл дыбыстарды айтқанда нелер кедергі жасады? Иа дұрыс айтасыңдар (ерін, тіс, тіл). Бұл дыбыстарды қандай дауыспен айттыңдар (тез және қысқа)Қатаң дауыссыз дыбыстар тек салдырдан жасалады, олардың жасалуына дауыс шымыл дығы қатыспайды.Қатаң дауыссыз дыбыстарды айту барысында дауысты көтеруге, созуға, әуенін өзгертуге мүлде болмайды. Дауыссыз қатаң дабыстарда

	ке-ме, ва- гон, ша-на, шал-ғы, кі-лем т.б. Дәптермен жұмыс Дыбыстық талдау жаса.Штрихта. Үзік сызықтарды бастыр, жалғастыр. **3.Музыка** Қыс қызығы. Музыка тыңдау.Лирикалық,вальс ырғағында баяу әуендерді қабылдау,әннің сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу. Қыс келді, қыс мықты анық, Қайтсе де біз ықпадық. Қыс келді, қыс уайым ба, Қандық біздер ойынға! ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Аюлар биі» (Е. Тиличеева). Балалар музыкаға ілесіп, қорбаңдап, аюлардың жүрісін салады. Ауыр қимылдап отырып-тұрады, отырғанда аяқтарын кезек-кезек созады, айналады. Қыс мезгіліндегі табиғат құбылыстары туралы әңгімелеу. ***Музыка тыңдау.*** «Вальс» (С. Майкапар). Сендер бұл музыкаға қандай қимылдар жасар едіңдер? Мұздың үстінде қалықтап сырғанауға болады, аяқтың ұшымен жеңіл жүгіріп, жұбыңмен билеуге болады. ***Ән айту:*** «Қыс қызығы» (И. Нүсіпбаев).Әнде не туралы айтылған?Әннің көңіл күйі қандай?Әнді бір мезгілде бастау және аяқтау, әуенді дұрыс бере білу.Үйренген әнді «Ақша қар» (К. Қуатбаев) еске түсіру,	қоя отырып, таныс сөздерді қайталау және жаңасөздермен таныстыру.Суретте қай жыл мезгілі бейнеленген?Жыл мезгілі – қыс.Мынау не? Мынау – қар. Ақ-ақ – ақ қар.Қардан не жасаймыз? Аққала жасаймыз.Мынау – сырғанақ.Мынау не? Мынау – сырғанақ. Балалар сырғанап жүр. Балалар не істеп жүр? Балалар сырғанап жүр. Шанамен сырғанап жүр. Конькимен сырғанап жүр. Немен сырғанап жүр? Шанамен сырғанап жүр. Конькимен сырғанап жүр. Бұлар – қыс қызығы.Балалар таныс және жаңа сөздерді қайталайды.**Дыбыстық жаттығу (айнамен орындалады).** Қ-қ- қ - қа – қар. Қ-қ-қ-қ -нақ-нақ – сырғанақ. Тәрбиеші шағын әңгіме құрап айтады. *Мынау – қыс мезгілі. Дала аппақ қар. Қыста балалараққала жасады. Балалар шанамен, конькимен сырғанап ойнап жүр. Бұлар – қыс қызығы.* Тақпақ жаттау. Қыста қармен ойнаймыз. Қызыққа біз тоймаймыз. Таудан төмен сырғанап, Шаңғы,шана тебеміз. Жаңылтпаш жаттау. Тұз-мұздай,Мұз-тұздай. Суретте қай жыл мезгілі бейнеленген? Қыста балалар	ларды көрсетеді. *Сен маған мұқият қара,* *Менің үш қабырғам,* *Үш бұрышым, үш ұшым бар. (Үшбұрыш.)* Балалар ойын жағдаятына тартылады. Жинақтан пішіндерді іздеп, оларды көрсетеді. Үшбұрыш *Сопақша да емеспін,* *Үшбұрышқа дос емеспін,* *Тікбұрышқа аға болам,* *Шаршы деген мен болам. (Шаршы.)* *Денемнен бұрыштар табылмайды, Бірақ көп нәрсе бір маған ұқсайды:* *Әртүрлі табақтар, Легендер, медальдар.* *Олар адамдарға өте керек,* *Атым менің (дөңгелек).* *Менен де бұрыштар таппайсың, Дөңгелекке аз ғана ұқсаймын,* *Екі жағымнан қысыңқырап,* *Екі жағымнан сәл созыңқырап. (Сопақша.)* *Мына шелекке қара –Қақпағы мен түбі бар, Екі дөңгелекті қосқан –Бір фигураны алған. (Цилиндр.) Бұл дене доп болып секіреді, Қарбыз болып домалайды,* *Толықсыған ай болып күлімдейді, Күн болып жарқырайды.* *Ол қалай аталады? (Шар.)* Балалар, біз қандай геомет риялық пішіндерді білеміз? (Пішіндерді тақтада	елестетеді. Үнтаспадан орман дыбысы естіледі.Балалар, орманда не көрдіңдер?Өз ойларын айтады.Мен қоян көрдім. Мен түлкі көрдім. ...Мынау ненің дыбысы? (Үнтаспадан құстардың, тоқылдақтың дыбысы естіледі).Құстардың үні.Сендер қандай құстарды білесіңдер? (Торғай, қарға, сауысқан). Суретпен жұмыс. Мынау – тоқылдақ.Мынау не? Мынау – тоқылдақ. Жеке, хормен айтып жаттығады. Тоқылдақ – орман құсы. Тоқылдақ қандай құс? Тоқылдақ – орман құсы. Балалар, қыста орманда қандай жануарларды көрмейміз? (Аю, кірпі).Иә. Қысқы орманда аю, кірпі жоқ. Олар қыста ұйықтайды.Балалар сөздерді, сөйлемдерді қайталайды. **Дыбыстық жаттығу** (айнамен орындалады)Қ-қ-қ -тоқ-тоқ – тоқылдақ - то-қыл-дақ. **Ойын «Жалғастыр».** Тәрбиешінің қимылына, ым-ишарасына қарап, сөйлемді аяқтайды.Мысалы: Аю ...(үлкен), түлкі ...(кішкене). Құстар ...(ұшады), қасқыр(жүгіреді).Жануарларға тиісуге бола ма?Жоқ,болмайды. Жануарларды қорғау керек. Мақал-мәтелмен таныстыру, мағынасын түсіндіру. Табиғат –біздің анамыз, Біз-табиғатқа панамыз	мүлде үн болмайды. Дауыссыз қатаң дыбыс тардың ішкі сапасы таза салдырдан тұрады.Салдыр өкпеден шыққан ауаның сөйлеу мүшелерінің біріне соқтығысып, кедергіге ұшырауынан пайда болады.**«Тиісті түсті көрсет» дидактикалық ойыны.**Тәрбиеші дыбыстарды айтады: п, а, к, қ, о, т, с, ә, ф, і, ш, щ, h, ц. Балалар дауысты дыбысқа қызыл, дауыссыз дыбыс тарға көк фишканыкөтереді. **«Кім көп сөз ойлайды» дидактикалық ойыны.** К дыбысынан басталатын сөздер ойлап айтыңдар. Кітап, кілем, кім, кілт, киіз. Т дыбысынан басталатын сөздерге мысал келтіріңдер. Таға, тарақ, тау, тиін, темір, тұлпар, тоқ, тоқылдақ, тотықұс, торсық, теңіз, тіс. **«Дыбысты балға» дидактикалық жаттығуы** Мен сендерге дауысты дыбыстар мен қатаң дауыссыз дыбыстарды айтамын, сендер дауысты дыбысты естігенде бір рет шапалақ ұрасыңдар да, ал дауысыз қатаң дыбыстарды естігенде жұдырықпен партаны ұрасыңдар. Мысалы: сағат, автобус, тарақ, факел, ожау, қайрақ, орындық, күшік, үкі, чупа-

	сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. Жеке және хормен айту. ***Билер:*** «Испан биі» («Билеп үйренейік» жинағынан). Балалар биге жұптасып қатысады. Қимылдарды анық жасауға ұмтылады.***Ойындар, хороводтар:*** **«Төмен және жоғары дыбыстар» ойыны.** Балаларды жоғары және төменгі дыбыстарды ажыратуға үйрету. ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Полька» (А. Филиппенко). Аспаптарды таратып беріп, орындау ретін түсіндіру. *Бубен, маракас, барабан, қоңырау* аспаптарында әуен ырғағын сезіне еркін ойнауға баулу. **4.Дене шынықтыру** Жігіттер сайысы. Негізгі қимылдар:Кеудеге арналған жаттығулар.**Спорттық жаттығулар. «Кім шапшаң?»** Командалар сап түзеу шапшаңдығынан жарысады. Балалар бірнеше тізбекке сап түзейді. Белгі бойынша шашырап кетіп, қалауынша қимылдар жасайды. Олар өз орнын жаттап алуы керек. Қайтадан белгі бергенде өз орнына тез келіп тұра қалуы керек.Қамшымен қимыл жаттығуларын музыка әуенімен орындау: балалар атпен қамшы ұстап шабуды келтіріп қимыл жасайды. Аяқтың ұшымен, өкшемен, қамшыны әртүрлі ұстап қимылдайды.	не істейді? Сөйлем құра.Қыс мезгіліне тән заттарды қорша. Оларды ата. **«Аудармасын айт» дидактикалық ойыны.** **3.Математика негіздері** Заттарды салыстыру. Шама.Беттестіру,тұстастыру және жұппен заттарды салыстыру **Ойыншықтар дүкені ойыны.**Артығының бар-жоғын білу үшін ойыншық тарды бір-бірінің астына қоямыз немесе жұптарды сызықпен жалғаймыз. Тәрбиешінің тақтаның алдына шыққан балаларға бір сөренің екі жағында орналасқан заттардың арасында өзара бірмәнді сәйкестікті анықтауға көмектеседі. Олар тең болуы үшін не істеу керек?Дұрыс. Бір жағынан артығын алып тастау керек немесе жетіспейтін ойыншықтарды қою қажет. Сол жақтағы ойыншықтарды санаймыз. Тәрбиешіойыншық тарға саусақ тигізіп, дауыстап санауды сұрайды. Мысалы, 4 ойыншық кесе бар.4 саны жазылған карточканы қоямыз. Тәрелкелерді санаймыз. Олар неше? (3)Қайсысы көбірек? Қайсысы азырақ?Енді басқа сөредегі ойыншықтарды санаймыз.Неше шырша бар? (5).Неше саңырауқұлақ бар? (6)Одан кейін тәрбиеші екі	көрсету).Қоршаған ортадан дөңгелек, шаршы, үшбұрыш, текше, шар, цилиндрге ұқсайтын заттарды атаңдар. (Тәрбиеші дөңгелек, шаршы, үшбұрыш, текше, шар, цилиндрге ұқсайтын заттар бейнеленген суреттерді көрсетеді).Практикалық жұмыс.Балалар, қызыл сопақшаны алып, саусақпен жиегін сипап өтіңдер. Сопақшаның бұрыштары бар ма? Қабырғалары бар ма? Сопақша қандай пішінге ұқсайды? Қызыл сопақшаның үстіне жасыл дөңгелекті салыңдар. (Пішіндердің өлшемі бірдей болуы тиіс).Оларды қоршаған ортадағы заттармен салыстырады, неге ұқсайтыны туралы қорытынды жасайды. Таратуға арналған материалмен жұмыс істейді, геометриялық пішіндерді– сопақша мен дөңгелекті тексереді. **3.Көркем әдебиет** Жаңа жыл.Сөз өнеріне баулу. Қазір жылдың қай мезгілі? Жақында қандай мереке болды? Жаңа жыл мерекесі саған несімен ұнайды? Жаңа жыл мерекесі қай мезгілде тойланады? Бүгін ақын СағиЖиенбаевтың «Жаңа жыл келді» атты өлеңімен танысамыз. Өлең – әдеби жанрдың бір түрі.	**3. Математика негіздері** Геометриялық фигуралардың құрылымдық элементтері туралы түсінік.Геометриялық фигуралар мен денелерді дұрыс атап,оларды ажырата білуге жаттықтыру. Мен сендерді саяхатқа шақырамын, Пішіндер әлеміне апарамын: Дөңгелек, үшбұрыш, шаршыларды Сендердің алдарыңа ұсынамын. *Балалардың іс- әрекеті* Ойын жағдаятына қосылады. Адамдардың бейнелері құрастырылған пішіндерді атайды. **Жұптық жұмыс.** Үстелдерде пішіндердің дөңгелек, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш жинақтары салынған конверттер жатыр. Тапсырманы түсіндіреді. Кез келген бала хатқалтадан пішінді шығарып,оны атайды, ал екінші бала қоршаған ортадағы осындай пішіндегі затты атайды.Одан кейін рөлдерімен ауысады. **Геометриялық пішіндермен топтық жұмыс.**Балалар, қолдарыңа текше мен шаршыларды алыңдар. Осы фигураларды салысты рыңдар.Цилиндрмен дөңгелекті салыстырыңдар.Цилиндр мен	чупс, қобыз, шар, шахмат, өшіргіш, щетка, ит, ірімшік, әтеш, ыдыс, тау, киіз, циркуль.«Сөзге қатаң дауыссыз дыбысты қос» дидактикалық жаттығуы Мен қандай да бір сөздің басын айтамын, ал сендер түсіп қалған қатаң дауыссыз дыбысты жалғап, толық сөзді айтуларың керек. Мысалы: қа..., ша.., автобу..., тара..., голь..., үті..., шахма..., пла..., әте..., күші..., пыша..., қаламса.., қайра..., қамы.., қайы... т.б. Дәптермен жұмыс.Суретке қара. Қатаң дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді ата.Қатаң дауыссыз дыбыстардан басталатын суреттерді қорша. Өз таңдауынды түсіндір. Жеке жұмыс жүргізу. **3. Қоршаған ортамен танысу** Қазақстанның әсем табиғаты. Қазақстанның әсем табиғаты,көрікті жерлері туралы ұғымдарын байыту. **Дидактикалық ойын: Суретті кеспелер ойыны.** Сурет қиындыларын құрастырады.Қазақтанның көрікті жерлері:Көлсай, Ақсу-Жабағылы,Бурабай. Қазақстанның жері бай, табиғаты өте әдемі. Қазақстан жерінде таулар,

	Омыртқаның қисаюы мен жалпақтабанның алдын алу. Қамшымен жалпы дамыту жаттығуларын жасау. Жарыс түріндегі негізгі қимылдарды орындау.**«Ең ептілер».** Баспалдақ сатыларының арасымен жорғалау. (2рет) Белгі бойынша алғашқы ойыншы баспалдақ сатыларының арасымен жорғалайды, модульды айналып өтіп дәл сол тәсілмен қайта қайтып, қолындағы қамшыны келесі ойыншыға береді. **«Қаңбақтар» (**3 рет) Фитболды заттардың арасынан ирек жолмен алып жүру.	түрлі ойыншықтардың саны тең болған жағдайда оларды салыстыруды ұйымдастырады Алмаларды санаңдар. Олар неше? (5).Алмұрттарды санаңдар. (5). Қайсысы көбірек? Қайсысы азырақ? Олар тең. Олардың санының тең (бірдей) екенін белгілеу үшін біз білетін қандай таңба бар?Дұрыс, ол «=» таңбасы. Жазбаны оқыңдар: 5=5. Теңестіру үшін бір жағынан артығын алып тастау керек немесе жетіспейтін ойыншықтарды қою қажет деген қорытындыға келеді. Балалар ойыншықтарға саусақ тигізіп санайды. Цифр жазылған карточкаларды алады. Осы карточкаларды ойыншықтардың астына қояды.Ойыншықтардың тең санын салыстырып, теңдік құрастырады. 5=5. Тапсырманы орындайды. «Қандай тапсырма ең қызықты, ең қиын болғанын айтып бер» **4.Шығармашылық іс-әрекет** Қысқы орман -Табиғи,қалдық материал дардан құрастыру -Бояуды араластыру арқылы шығару,түсті таңдау. -Заттарды қалауы бойынша мүсіндеу. -Сюжетті композициялар жасау.	Жаңа жыл да келеді, Бізге қарай жылыстап. Өлең де әзір, ән де әзір, Ойын да әзір, бәрі әзір. Кел, Жаңа жыл, біздерге, Кел, Жаңа жыл, Жаңа жыл! Сұрақ-жауап: Өлең қалай аталады? Жаңа жылда балалар не істейді? Жаңа жылда бізге кім келеді? Сергіту сәті: Қар борайды оң жақтан, Қар борайды сол жақтан. Қар лақтырып ойнасақ, Су өтеді қолғаптан. *Балалар қимылмен орындайды.* Өлең шумағындағы сөздерді есімізге түсірейік. *Жылыстап, әзір* сөздерінің мағынасын қайталау. Өлеңді мәнерлеп жатқа айтады. Суретте балалар не істеп жатыр деп ойлайсың? Әр балаға ат қойып, олардың немен айналысқанын әңгімеле. Балалардың көңіл күйі қандай? Жаңа жылды қарсы алу үшін шыршаға қандай ойыншықтар дайындайды? Жаңа жыл мерекесі қалай тойланатынын әңгімеле. **Дидактикалық ойын: «Кім жылдам?»** *Ойын шарты*: екі үлкен шырша қойылады. Балалар екі топқа бөлінеді. Шыршаны ойыншықтармен безендіру.	дөңгелектің қандай ортақ қасиеттері бар екенін кім түсіндіре алады?Практикалық жұмыс:цилиндрдің негізінде саусақпен, қарындашпен қағазда жүргізіңіз.Қандай пішін пайда болды?Практикалық жұмысты орындайды. «Аяқпен жерді бір тебінеміз, Бір рет шыр айналамыз. Қол ұстасып: «ах» дейміз, Фигураларға қонаққа барамыз. Біз геометриялық пішіндерге қонаққа келдік. **«Бұл неге ұқсайды?» ойыны. 4. Музыка** Қыс қызығы. Музыка тыңдау. Лирикалық,вальс ырғағында баяу әуендерді қабылдау, әннің сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу. Қыс келді, қыс мықты анық, Қайтсе де біз ықпадық. Қыс келді, қыс уайым ба, Қандық біздер ойынға! ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Аюлар биі» (Е. Тиличеева). Балалар музыкаға ілесіп, қорбаңдап, аюлардың жүрісін салады. Ауыр қимылдап отырып-тұрады, отырғанда аяқтарын кезек-кезек созады, айналады. Қыс мезгіліндегі табиғат құбылыстары туралы әңгімелеу. ***Музыка тыңдау.*** «Вальс» (С. Майкапар). Сендер бұл музыкаға қандай қимылдар жасар едіңдер?	өзен-көлдері бар жерлер көп.Іле-Алатау,Қаратау, Алтай,Баянауыл,Тарбағатай таулары бар.Табиғат пен адам тығыз байланысты. Өзендері:Ертіс,Сырдария, Есіл,Жайық,көлдері:Балқаш, Зайсан,Алакөл,Марқакөл, теңіз:Каспи мен Арал. Көңілді күн жаттығу жасау. **4.Дене шынықтыру** Желаяқтар. Спорт түрлерімен таныстыру. **Дайындық жаттығулары. «Дегелек» ойыны.**Тізелерін аздап бүгіп, иығын аздап алдыға еңкейтіп, қолдарын төмен салбыратып, алдыға қарап тұрды.Тізесін бүккен бір аяғын көтереді де, шаңғыны көлденең ұстап, кідіріс жасайды **«Дуал саламыз!» ойыны** Шаңғымен оң жаққа, сол жаққа сүйем қадамдар жасап жүреді.Бірнеше заттарды айналып, арасымен шаңғыны сырғыта жүріп өту.Асықсаң сырғу азайып, жылдамдықты жоғалтатынына басты назар аударту керек.Заттардың арасымен өткенде қауіпсіздікке қатты көңіл бөлу керек.Заттардың арасымен шаңғымен жүріп өтеді. Қол мен аяқтарының қимылын үйлестіруге тырысады.Шаңғының

		Е.Өтетілеуұлының қыс туралы өлеңін оқу. **Қыс қызығы** Аппақ көше, бар дала, аппақ ой мен қыраттар, Ақ шатырлы қар қала, ақ жамылып тұрбақтар. Аулада ойнап шулайды, қар лақтырып балалар, Сырғанақта зулайды, шаңғышылар, шаналар. Балалар, тақпақ ұнады ма? Қазір жылдың қай мезгілі? Қыс мезгілі сендерге несімен ұнайды? Жыл мезгілінің бәрі де жақсы. Әр жыл мезгілінің өзіндік ерекшеліктері бар. Қысқы табиғат бейнеленген суреттерді қарастыру. Суретшіге айналып, қысқы орманды бейнелеуді ұсыну. Үлестірмелі материалдағы «Қысқы орман» сюжетті суреті.Балалар, мына суреттен не көріп тұрсыңдар? Балалар, айнала қандай? Ағаштар қандай? Неге жапырақтары жоқ деп ойлайсыңдар? Жапсырудың жолдары мен техникасын түсіндіру. Алдымен қысқы ормандағы ағаштарды қиып аламыз. Ақ қағазды ұсақтап жыртып қар жасаймыз. Қиып алған бөлшектерді орнына жапсырайық. Сергіту сәті. Тербеледі ағаштар, Бетіме жел соғады.	Қай топ тез безендірсе, сол топ жеңімпаз атанады. **4.Дене шынықтыру** Ұлы есімдер. Дене шынықтыру мен спортқа қызығушылықты ояту. Бір-бірден тізбекке сап түзеу, саппен жүру, бірден-екіден қайта сап түзеп тұру, жүру, жүгіру.Жүру, жүгіру кезінде Динамикалық жаттығу Жүру, жүгіру кезінде спорттық жаттығулармен кезектестіріп, түрлі бастапқы қалыптарға тұрады: «малдас құру», отыру, отырып тірену, жатып тірену, етпетінен жатып, шалқалап жатып оң (сол) тіземен тұру. 3 тізбекке сап түзеу.Жарыс түрінде негізгі қимыл жаттығуларын орындау.Қолға доп ұстап жатып етпетінен арқаға аунап ілгері қозғалу.Команда ойыншыларының аяғының арасынан еңбектеп өту. Бірінші ойыншы ілгері бір қадам жасап, аяғын иық деңгейінде ашып, қолын беліне қойып, бастапқы қалыпқа тұрады. Екінші ойыншы оның аяқтарының арасынан өтіп, алдына дәл сондай бастапқы қалыпқа тұра қалады. Келесі ойыншы да қайталайды. Соңғы ойыншы тұрып болған соң, керісінше орындау басталады. **«Тақия тастау» (4рет)** Тыныс алу жаттығулары.	Мұздың үстінде қалықтап сырғанауға болады, аяқтың ұшымен жеңіл жүгіріп, жұбыңмен билеуге болады. ***Ән айту:*** «Қыс қызығы» (И. Нүсіпбаев).Әнде не туралы айтылған?Әннің көңіл күйі қандай?Әнді бір мезгілде бастау және аяқтау, әуенді дұрыс бере білу.Үйренген әнді «Ақша қар» (К. Қуатбаев) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. Жеке және хормен айту. ***Билер:*** «Испан биі» («Билеп үйренейік» жинағынан). Балалар биге жұптасып қатысады. Қимылдарды анық жасауға ұмтылады.***Ойындар, хороводтар:*** **«Төмен және жоғары дыбыстар» ойыны.** Балаларды жоғары және төменгі дыбыстарды ажыратуға үйрету. ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Полька» (А. Филиппенко). Аспаптарды таратып беріп, орындау ретін түсіндіру. *Бубен, маракас, барабан, қоңырау* аспаптарында әуен ырғағын сезіне еркін ойнауға баулу.	ұшымен іліп кетпес үшін, заттарға жақындамауға тырысады.**«Мұқият бол!» ойыны.**Жасыл жалау көтерілсе – жүреді, қызыл көтерілсе – шұғыл тоқтайды.**Мимикалық жаттығулар.**

		Кіп-кішкентай балалар, Ер жетеді, өседі. Жұмыс барысында П.Чайковскийдің «Жыл мезгілдері. Қаңтар» музыкасы ойнап тұрады. Балалар шығармашылығы.	Қорытынды.Ұлы дала дарқандығы.Ұлы дала кереметі.		
Серуенге дайындалу	Өз бетінше киіну және белгілі бір ретпен шешіну, заттарыңызды шкафқа дұрыс орналастыру және ұқыпты бүктеу, сондай-ақ әр түрлі бекіткіштерді қолдану қабілетін бекіту				
Серуен	Ауа-райын бақылау Мақсаты: қардың қасиеті туралы айту. «Нысанаға көзде» ойын жаттығуы мақсаты: лақтыруды, көзбен өлшемді дамыту. «Қарда сурет салу» ойын жаттығуы. «Туыс сөздер» дидактикалық ойыны (*балалар «аққала» сөзіне бір түбірлі сөздерді таңдайды*) Мақсаты: түбір сөздерді таңдауда жаттығу. Еңбек қызметі: аумақты қардан тазарту. «Балалар мен қасқыр» қимылды ойыны Мақсаты: балалардың ойын ережелерін сақтай отырып ойнай білуі. Шығарылатын материал мен еркін ойындар (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру)	Аумақтағы құстарды бақылау Мақсаты: құстардың қыс мезгіліндегі өмірі туралы білімдерін бекіту. «Таны да, ата» дидактикалық ойыны Мақсаты: аумаққа келетін құстарды білу. «Жұппен жүгіру» ойын жаттығуы Мақсаты: жұпта жұмыс істеу қабілетін дамыту. Еңбек қызметі: біз аумаққа ұшып келетін құстарды қоректендіреміз. «Батпырауық» қимылды ойыны «Құстардың қайтуы» қимылды ойыны Мақсаты: зейінді, қозғалыс белсенділігін дамыту. Шығарылатын материалмен тәуелсіз ойындар (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру)	Қысқы пейзажды бақылау Мақсаты: қиялын дамыту, қыстың сұлулығын көре білу. «Қаңтар – қыстың екінші айы» әңгімелесу. Мақсаты: қандай күн –аязды, шуақты, жел бар ма, соған назар аудару. «Менің достарым» дидактикалық ойыны Мақсаты: балалар арасындағы достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Еңбек қызметі: ғимараттарды қардан тазарту. «Пойыз» қимылды ойыны.Мақсаты: қозғалыс белсенділігін дамыту. Шығарылатын материалмен тәуелсіз ойындар (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру)	Жүргіншілерді бақылау Мақсаты: адамдардың киіміндегі өзгерістерді байқауға, ережелерді сақтамаудың себебі мен ауа-райына сәйкес киінбеу салдарын көруге үйрету. «Қыс айлары» дидактикалық ойыны Мақсаты: балалардың қыс айларын қалай атайтынын білу Еңбек қызметі: ғимаратты қардан тазарту «Ағашқа қарай жүгір» ойын-жаттығуы Мақсаты: кеңістікті жылдам барлау қабілетін дамыту. «Қысқы қызықтар» Қимылды ойыны Мақсаты: сөйлеуді қозғалыспен үйлестіруді, жалпы сөйлеу дағдыларын дамыту. Шығарылатын материал мен дербес ойындар (сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу + дене шынықтыру)	Қыста үй жануарларын бақылау Мақсаты: қыс мезгілінде үй жануарларының өмірі туралы білімді бекіту; Адам үй жануарларына қамқорлық жасайды деген идеяны қалыптастыру: азығын, қорегін дайындайды, қорасын тазартады. Еңбек қызметі: жолдарды қардан тазарту. «Эстафета» ойын жаттығуы. «Гном» қимылды ойыны Мақсаты: үйлестіруді, қозғалыс белсенділігін дамыту. Шығарылатын материал мен тәуелсіз ойындар (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру)

Серуеннен оралу	Жуыну, шешіну, киіну кезінде дағдыларды қалыптастыруды жалғастыру; жуыну әдістерінде жаттығу: жеңді түру, қолды сабынмен сабындау, сумен жуғаннан кейін қолдағы суды түсіру. Өзіндік ойын әрекеті. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)				
Балалардың өзіндік іс-әрекеті	«Отбасы» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: ұжымда ойнау, ойында алмастырғыш заттарды пайдалану; мереке туралы әсер қалдыру. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту) «Жануарлардың қыстауы» оқу Мақсаты: шығармаға деген қызығушылықты ояту. (Көркем әдебиет) «Біздің күн» дидактикалық ойыны Мақсаты: күн тәртібін білу. (Қоршаған ортамен танысу + математика)	«Үй қояны мен көжектері» мүсіндеу Мақсаты: сындарлы түрде мәнерлі қалыптау бейнелерін жасау дағдыларын бекіту (мүсіндеу). «Ыстық-суық» дидактикалық ойыны Мақсаты: өсімдіктер туралы білімді бекіту; байқауға тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен танысу) «Дауыстан тану» дидактикалық ойыны Мақсаты: басқаларды тыңдау қабілетін дамыту. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)	«Ветеринарлық аурухана» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: балалардың сюжетті ойлап табу қабілеті. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту) «Сипаты бойынша тақырыпты ата» дидактикалық ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды, заттарды сипаттау арқылы анықтау қабілетін дамыту. (Математика + сөйлеудідамыту)	«Орман шаруашылығы» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: балаларды орманшы мамандығымен, оның міндеттерімен таныстыру; балаларға жабайы табиғатқа деген сүйіспеншіліктіояту. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту) «Үйшік» драмалық ойыны Мақсаты: ертегіні драматизациялауға шақыру; шығармашылықты дамыту. (Көркем әдебиет)	Дидактикалық ойын «Кімнің енесі?» Мақсаты: жабайы жануарлар мен олардың күшіктері туралы білімді бекіту. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту) Солтүстік пен Африканың жабайы табиғаты туралы жұмбақтарды болжау Мақсаты: Солтүстікжәне Африка жануарларының атауын бекіту. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту) «Суреттерді өз жабық хатына сал» дидактикалық ойыны Мақсаты: заттарды әр түрлі қасиеттерге топтастыру: пішіні, түсі, мөлшері. (Математика)
Балалармен жеке жұмыс	Қарым-қатынас дағдылары «Штрихтау» ойын жаттығуы Мақсаты: қаламды немесе қарындашты дұрыс, еркін ұстап, жоғарыдан төменге, солдан оңға қарай қозғалыстар жасай отырып, сызықтардан ажырамай, күш жұмсамай, жазуды көзбен қадағалап, сурет салу	Шығармашылық дағдылар, зерттеу қызметі «Бояулар» дидактикалық ойыны (Қазақ ұлттықою-өрнегі) Мақсаты: контурдан шықпай сурет салуға үйрету	Әлеуметтік-эмоционалды дағдылар «Менің әрекеттерім» ойын жаттығуы Мақсаты: балаларды адамгершілік құндылықтарға баулу, өз іс-әрекеттері туралы басқалардың пікірін білдірген жағдайда өз іс-әрекеттері мен басқа адамдардың іс-әрекеттерін бағалау мүмкіндігі	Танымдық және зияткерлік дағдылар «Санау» ойын жаттығуы Мақсаты: 10–ға дейін және кері есепте жаттығу	Қарым-қатынас дағдылары Ойын жаттығуы «Дыбыс қайда жасырылған?» Мақсаты: сөздегі дыбыстардың орналасу дағдыларын дамыту (басы, ортасы, соңы); фонематикалық есту қабілетін дамыту; артикуляциялық жаттығуларды орындау
Балалардың үйге қайтуы	«Мектепке барар жолда» ата-аналар жиналысы (ток-шоу) Мақсаты: дербестік пен бастамашылықтың ойын қызметі арқылы мектеп жасына дейінгі балабақша мен отбасының бірлескен жұмысын ұйымдастыру. «Бала өміріндегі рөлдік ойын» стендтік кеңестер Мақсаты: ата-аналар арасында балаларды тәрбиелеу мәселелері бойынша педагогикалық білімді тарату				

ОҚУ-ТӘРБИЕ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Мектепалды сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспар қай кезеңге жасалды: 15.01–19.01

Күн тәртібі	Дүйсенбі 15.01	Сейсенбі 16.01	Сәрсенбі 17.01	Бейсенбі 18.01	Жұма 19.01
	«Айналамыздағы жануарлар» әңгімелесу Мақсаты: әр жануардың белгілі бір өмір сүру жағдайлары мен тағамға бейімделгендігі туралы түсінік беру; табиғатқа қамқор, ұқыпты қарауға, ол үшін жауапкершілік сезімін тәрбиелеу. (Сөйлеудідамыту + қоршаған ортамен танысу)	«Мен өзім және басқалар туралы не ойлаймын» әңгімелесу Мақсаты: балалардың өз іс-әрекеттері мен іс-әрекеттерін, сондай-ақ келісілген сөйлеуді талдау қабілетін дамыту; әр түрлі грамматикалық дизайндағы сөйлемдерді ерікті түрде құруға үйрету. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)	«Күш-дұрыс емес» этикалық әңгімелесу Мақсаты: балаларды топтың өмірінен, балалардың сүйікті мультфильмдері мен ертегілерінен әртүрлі жағдайларды қарастыруға шақыру. (Сөйлеуді дамыту + сыртқы әлеммен танысу)	«Біз бәрін білеміз, бәрін істей аламыз» әңгімелесу Мақсаты: белгілі бір жағдайларда мінез-құлық ережелерін бекіту; қабылданған ережелерге сәйкестігі тұрғысынан өз іс-әрекеттерін талдау; өз ойлары мен тұжырымдарын түсіндіру. (Сөйлеудідамыту + сыртқы әлеммен танысу)	«Кітапқа қалай қарау керек» этикалық әңгімелесу Мақсаты: балаларға кітаптарды жөндеу шеберханасында жұмыс тәжірибесіне сүйене отырып, кітапқа немқұрайлы қарау кезінде не болуы мүмкін екенін айтуды ұсыну; «Сүйікті ертегілерге иллюстрация» тақырыбында сурет конкурсын ұйымдастыру. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)
Ата-аналармен кеңес, әңгімелесу	Ересектердің баланың мінезін қалыптастыруға әсері туралы ата-аналармен әңгімелер. Ата-аналардың сұрауы бойынша кеңес (жеке)				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстелүсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптар қараужәне басқалар)	«Қораптар» дидактикалық ойыны Мақсаты: заттарды түсіне қарай көзбен салыстыру қабілетін жетілдіру. (Математика + шығармашылық) Құрылыс материалдары бар ойындар «Қандай ғимарат қирады?» Мақсаты: зейінді, логикалық ойлауды дамыту; геометриялық фигураларды тану және атау. (Құрастыру + математика) «Пошташы» аз қимылды ойыны Мақсаты: бір-бірімен байланысу қабілетін жетілдіру; ұжымда достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен	Дидактикалық ойын «Сол қолымда не, оң қолымда не бар» Мақсаты: бағдарды бағыттар бойынша, қағазға, көрнекі зейінге, көз жадына бекіту. (Математика + сөйлеудідамыту) «Зоологиялық лото» үстел-баспа ойындары Мақсаты: аңдардың аттарын, зейіні мен есте сақтау қабілетін бекіту. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту) «Табу және айналып өту» аз	Дидактикалық ойын «Сұңғуірлер» жаттығуы Мақсаты: ауызбен дем алу және мұрынмен дем шығару қабілетін бекіту; дифференциалды тыныс алуды дамыту. (Сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру) «Сәулетші» құрылыс материалымен ойындар Мақсаты: қатар құру және құрылыс жоспарын құру қабілетін жетілдіру. (Математика + құрылыс) «Салат» аз қимылды ойыны Мақсаты: жемістер мен	Дидактикалық ойын «Мен істей аламын-істей алмаймын» Мақсаты: балалардың өз денесінің физикалық мүмкіндіктеріне қатысты дағдыларын дамыту; өзін-өзі бағалауға тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен танысу + дене шынықтыру) «Іздесең табасың» үстел ойындары Мақсаты: жылдың жекелеген уақыттарына тән белгілерді ажырата білудағдысын бекіту. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)	«Баспасөз конференциясы» дидактикалық ойыны Мақсаты: тиімді қарым-қатынас дағдыларын дамыту; қарым-қатынас жасауға, басқа балалармен байланысқа түсуге деген ұмтылысты тәрбиелеу; берілген тақырыпқа түрлі сұрақтар қою, әңгімені қолдау. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту) «Пазл» үстел-баспа ойындары Мақсаты: зейінді, табандылықты дамыту. (Қоршаған ортамен танысу

	танысу + сөйлеуді дамыту)	қимылды ойыны Мақсаты: көлемді немесе жазықтық түріндегі затты есту арқылы анықтау және есте қалпына келтіру. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)	көкөністердің атауларын бекіту; есте сақтау қабілетін, зейінін дамыту. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)		+ математика)
Ертеңгілік жаттығу	Жаттығулар кешені				
ҰІӘ дайындық	«Не жоқ екенін тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: зейінді, есте сақтауды дамыту. Презентация көрсету «Ыстық Африка жануарлары» Мақсаты: әртүрлі елдердің жануарлар әлемінің әртүрлілігін көрсету. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)	«Қазақстанның жануарлары мен құстары» дидактикалық ойыны Мақсаты: жануарлар мен құстардың аттарын бекіту, оларды суреттегі кескінмен байланыстыру. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту) «Қазақстан-менің туған елім» әнін тыңдау Мақсаты: Қазақстанның музыкалық шығармашылығымен таныстыру. (Музыка)	«Тап та, көрсет» дидактикалық ойыны. Мақсаты: балаларды жануардың атын айтпай, ол туралы жұмбақ жасыруға үйрету. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)	«Анасы мен баласы» дидактикалық ойыны Мақсаты: балалардың сөздік қорын Африка жануарлары мен олардың балаларының атауларымен толықтыру. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту) «Төртінші артық» дидактикалық ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды, дәлелді сөйлеуді дамыту	«Суреттерді ретімен орналастыр» дидактикалық ойыны Мақсаты: балалардың жабайы жануарлар туралы білімдерін бекіту (кім болған, енді кім болды). (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту) «Хайуанаттар бағы» дидактикалық ойыны (бояу) Мақсаты: қолдың ұсақ моторикасын дамыту; жабайы табиғат туралы білімді бекіту. (Қоршаған ортамен танысу + сурет салу)
Ұйымдасты рылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен танысу** Қазақстан қорықтары. Қазақстан қорықтары және оның маңызы,орналасқан жері туралы балаларға түсінік беру. Қорықтың не үшін қажет екенін түсіндіру.Сирек кездесетін хайуанатар мен өсімдік түрлерін сақтап қалу үшін арнайы ұйымдастырылған орын-қорық деп аталады. **Өзекті мәселе:** Қорық дегеніміз не? Тәрбиеші тәрбиеленушілерді	**1.Сөйлеуді дамыту** Құстардың тіршілігі. Балаларды бір-біріне көмек қолын созуға,бірлесіп ойнауға, тапсырманы орындауға,бір-бірінің қуанышына ортақтаса білуге,бір-біріне қамқор болуға баулу.Қыс мезгілінің өзгеріс терін сұрақ-жауап арқылы әңгімелеу.Балалар жауаптарын тыңдап,қорытындылау.Қыс мезгілі суық,қарлы,боранды болады.Қыста суыққа төзе алатын құстар ғана қалады.	**1.Сауат ашу негіздері** Ұяң дауыссыз дыбыстар. Үш-төрт дыбыстан тұратын сөздерге дыбыстық талдау жасау;сөйлем сөздерден тұратынын білу;берілген сөздерден жай сөйлемдер құрастыру;қаламды дұрыс ұстай алу;жазу парағында бағдарлай білу. **«Артығын тап» ойыны.** Қарға, қамыс, қалам, қамшы, тамшы. *(тамшы)* Орындық, орман, ожау, олақ,	**1. Сөйлеуді дамыту** Жабайы жануарлардың қысқы тіршілігі. Балаларды бір-біріне көмек қолын созуға,бірлесіп ойнауға, тапсырманы орындауға,бір-бірінің қуанышына ортақтаса білуге,бір-біріне қамқор болуға баулу. Балалар,далада күн суытқа нымен біздің жүрегіміз ыстық, мейірімге толы.Бір-бірімізге жылы сөздерімізді айтып, көңіл күйімізді көтерейік.	**1. Көркем әдебиет** Біз тебеміз сырғанақ. Шешендікке,сөз өнеріне баулу,санамақ,жаңылтпаш айту,жұмбақ шешуге баулу. Қыс келді,қыс келді, Ақтарды ақ қарды. Ақ қарды шимайлап, Шаңғымен сызалық. Қыс мезгілінің басқа жыл мезгілдерінен ерекшілігі қандай?Қыс мезгілі несімен ұнайды? Суда мұз бар,жерде қар бар,

	Қазақстанның қызыл кітабына енгізілген сирек жануарлар мен өсімдіктерге қатысты иллюстрацияларментаныстыру. Қорықтар картасымен де таныстыруға болады. Қорық – сирек кездесетін жануарлар мен құнды өсімдіктерді қорғап өсіретін аймақ.Қорықта:шөптер де, саңырауқұлақтар да, құстар да, балықтар да, жалпы, барлық тіршілік иесі қорғалады. Суретпен жұмыс.Жануарлар мен құстар суреттері.Олардың қорықтағы тіршілігі жөнінде әңгімелеу.Азайып бара жатқан аңдарды,құстарды қорғау, сақтау үшін ол жерде,ғалымдар зерттеу жұмысын жүргізеді. Қорықтар әрбір табиғи аймақтардың өзіне тән ерекшеліктерін жан-жақты көрсете алатын барлық байлықтарын қорғауға алған алқаптарды қамтиды. Қазақстанда осындай қорықтардың көптеген түрі бар.Олар:Ақсу-Жабағылы, Наурызым,Алматы,Барсакелмес ,Қорғалжың,Марқакөл,Үстірт және т.б. қорықтар. Қаскер-жануарларды рұқсатсыз қырып-жоятын адам. **Берілген суреттер бойынша аң-құстардың түрлерін атау дидактикалық ойыны.** **2.Сауат ашу негіздері** Шар сөзіне дыбыстық талдау. Үш-төрт дыбыстан тұратын сөздерге дыбыстық талдау	Олар мынақұстар:торғай,қарға, кептер,сауысқан.басқа құстар ағаштардың бұтақтарын паналап күнелтеді.Қарны ашып тоңған,жаураған құстар адам дарға жақын ұшып-қонып жүреді.Адамдар жемшашар жасап,оған жем салып,ағаштың бұтағына іліп қояды.балалар құстар,ұя деген сөздерге сөйлем құрастырады. Құстар біздің досымыз, бау-бақшаны қорғайды. Ұя жасап қарсы алсақ, құстар бізді қолдайды. Құстар қалай қыстайды? ертегіні оқып беру.Суретпен жұмыс.Құстарға көмек тақырыбында әңгіме құрастыру.Тірек сөздер: жемшашар,суықтан тоңған құстар,сарышымшықтар,жем салды,т.б.**Қайсысы артық дидактикалық ойыны.** Шарты:Құстардың суреті: суықторғай,тоқылдақ,қарға,жа байы үйрек.Балалар суреттер ден қыстап қалатын құстарды атайды,ал жабайы үйректің артық екенін айтады. **2.Қазақ тілі** Үй жануарлары. Үй жануарлары мен төлдерін қазақша атаулары мен таныстыру.Сөздік қорларын молайту,үй жануарлары мен төлдерін топтай алуға жаттықтыру. Балалар бұл ненің даусы? Мәтін оқу. *«Адам жылқы,*	шолақ. *(шолақ)* Дариға, Дархан, Орхан, Дина, Диана. *(Орхан)* Сандық, сағат, сақал, мақал, сағыз, соғыс. *(мақал)* Бөтелке, балға, бал, мал, бала, қала. *(мал)* *Ұяң дауыссыз дыбыстарды таныстыружәне жасалу жолдары.Суретпен жұмыс. Балға,вагон,гүл,ғарыш,доп, жүзім,зырылдауық.Б,в,г,ғ,д,з. Дауыссыз дыбыстарды айтқанда көмейде кедергіге ұшырамаған ауа ауыз қуысына күшті қарқынмен келеді.Дауыс шымылдығының қатысуымен жасалатын,салдыр мен үн тең болатын дауыссыз дыбыстар ұяң дауыссыз дыбыстарға жатады.* **«Кім көп сөз ойлап айтады» дидактикалық ойыны** Б дыбысынан басталатын сөздер ойлаңдар. *Бақа, бақыт, бал, би, Берік, бор, балық, бас, боти, быламық, ботқа.* *Г* дыбысынан басталатын сөз ойлаңдар. *Гүл, гитара, гамаж, галстук, газ, газель, гауһар, газет.* Кім көп сөз ойласа, соған бір фишкадан беріліп отырады. Ойын соңында фишкаларды санап, жеңімпаздыанықтайды **«Дыбыс бер» дидактикалық жаттығуы.**Мен сендерге сөздер айтамын, ұяң дауысты дан басталған сөздіестісеңдер,	Аңдарды қыстың қатты аязынан не қорғайды?Жылы үлпілдегенжүні,індері,апандары Сурет бойынша жануарлардың қысқы тіршілігі туралы әңгіме құрастыру.Қыста аңдар немен коректенеді?Қыста қояндар мен бұғылар қысқа азық даярламайды.Қоян ағаштардың бұталарын кеміріп жеп күн көреді.Бұғы ағаштардың кішкентай бұтақтарын жейді. Түлкінің мұрны өте иісшіл, құлағы жақсы естиді.Ол қарды иіскелеп,қар астындағы тышқан ның дыбысын естіп қояды. Түлкінің қысқы азығы-тышқан. Ал аю қысқа азық жинайды. Денесіне май жинап алып,қыс бойы апанында жатып табанын сорады.Қоян,аюдың суретін салу.Ә.Табылды Ақ аю өлеңін жаттау.**Қандай жануар дидактикалық ойыны.** Шарты:бір бала хатқалтадан жануарлардың суретін алады. Сол жануардың қысқы тіршілігі туралы әңгімелейді. **2.Қазақ тілі** Жабайы жануарлар.Жабайы жануарлар қазақша атауларымен таныстыру. ТТШТ/ТРИЗ: **«Бұл қандай жабайы жануар?»** *берілген суреттерден білетін*	Боран борап соғады. Бөбектерім,айтыңдаршы, Бұл қай кезде болады?Қыс. **Қимылды ойын:Қандай қимыл екенін тап.**Ойын шарты:Балалар шеңберге тұрады,әр бала кезекпен ортаға шығып,қимылды қозғалыс жасайды,қалған балалар шешуін табуыкерек. Бірнеше шаңғы,коньки тебу, шанамен сырғанау,т.б. қимылдар көрсету. Б.Жақыптың Сырғанақ өлеңін жаттау. Сырғанаққа мығымбыз, Шыныққанбыз,шымырмыз. Таудан төмен сырғанап, Біз тебеміз сырғанақ. Сырғанақ тебу сендерге ұнай ма?Сырғанақ тебу үшін қандай болуың керек? Достарыңмен бірге сырғанаққа барасың ба? Ішік,пима,қолғаптар, Арада жоқ тоңғақтар, Баста қалың малақай, Біз тоңбаймыз,алақай. Қыс мезгілінің ұнаған сәттерін,өз ойларын қағаз бетіне түсіреді.Ребус шешеді. **2. Сауат ашу негіздері** Шай сөзіне дыбыстық талдау.Үш-төрт дыбыстан тұратын сөздерге дыбыстық талдау жасау;сөйлем сөздерден тұратынын білу; берілген сөздерден жай сөйлемдер құрастыру;

	жасау;сөйлем сөздерден тұратынын білу;берілген сөздерден жай сөйлемдер құрастыру;қаламды дұрыс ұстай алу;жазу парағында бағдарлай білу. Тіл ұстарту. Ба-ба-ба, Бақылдайды бақа. Ыс-ыс-ыс,Келді, міне, қыс. Оп-оп-оп,Балалар ойнады доп. Жау-жау-жау, Желбіреп тұр жалау. Ой-ой-ой,Қорада тұр қой. Ай-ай-ай,Ұшып кетті торғай. Ай-ай-ай, Жайылып жүр тай. Ға-ға-ға,Ұшып кетті қарға. **«Кім зерек» дидактикалық ойыны.**Балалар, көк түсті тұртбұрышты, дөңгелекті, үшбұрышты алдыларыңа алыңдар. Менсендерге қатаң дыбысты айтсам, төртбұрышты, ұяң дыбысты айтсам, дөңгелекті, үнді дауыссыз дыбысты айтсам, үшбұрышты көтересіңдер. Мысалы: қатаң дыбыстар: *п, ф, к, қ, т, ш, с, х, һ, ц, ч, щ.* Ұяң дыбыстар: *б, в, г, ғ, д, ж, з.* Үнді дыбыстар: *й, л, м ,н, ң, р, у.* **«Жалауша» дидактикалық ойыны.**Балалар, мен сендерге дыбыс айтып, сол дыбысы бар сөздерді айтамын. Егер дыбыс сөз басында болса, қызыл жалаушаны, сөз соңында болса, көк жалаушаны, сөз ортасында болса, екі жалаушаны да желбіретесіңдер. Мысалы: (Е) *етік, керік, себет,*	*түйе, сиыр, қой, ешкі, ит, мысықты күтіп-баптап өсіреді. Сол үшін үй жануарлары деп аталады. Үй жануарлары адамға көп пайда келтіреді. Жылқы – көлік, оны арба мен шанаға жегеді. Жылқының сүтін ашытып, қымыз жасайды. Қымыз – сусын. Сиыр, қой, түйе, ешкінің сүті мен еті – тамақ. Қой, түйе, ешкі жүнінен киім және тағы да басқа тұрмыстық заттар жасалады».* Қой, түйе, сиыр, ешкі, жылқы. Үй жануарларының пайдасы қандай?Үй жануарларының еті мен сүті бізге тамақ болады. Жүнінен киім т.б. заттар жасалады.Адамдар үй жануарларын қалай күтеді? Адамдар қойға, түйеге, сиырға, ешкіге, жылқыға шөп, субереді. Үй жануарларының төлдері бар.Демонстрациялық материалдар және қима материалмен жұмыс.Мынау не? Мынау – құлын.Құлын қандай? Құлын кішкентай.Мынау не? Мынау – бұзау.Бұзау қандай? Бұзау кішкентай. Мынау не? Мынау – қошақан.Қошақан қандай?Қошақан кішкентай. Мынау не?Мынау – бота. Мынау не?Мынау – лақ.Лақ қандай?Лақ кішкентай. Қойды «пұшайт-пұшайт», – деп шақырады.Жылқы – құрау-құрауСиыр – аухау-аухау.Ешкі – шөре-шөреТүйе – көс-көс.	қол шапалақтайсыңдар. Парта, балық, вагон, сәбіз, тарақ, доп, жалау, шырша, таға, домбыра, гүл, бәтеңке. **«Сөзге ұяң дауыссыздан басталатын сөзді қос» дидактикалық жаттығуы.** Мен сендерге бірінші сөзді айтамын, ал сендер мағынасы бойынша келетін, ұяң дауыссыз дыбыстан басталатын сөзді жалғап айтуларың керек. Мысалы: *үстел ...(биік), қоян(жүйрік), сағат ... (домалақ), қызыл ...(доп), ала ...(жолбарыс), ақ-қара ... (жолақ), әдемі ...(гүл), ұзын ... (вагон), бақылдауық ... (бақа), білімді ... (ғалым), жайылып жүр ... (жылқы), күмбірлеген ...(домбыра), желбірейді ...(жалау), зымыран ... (ұшты), әдемі ... (зырылдауық) т.б.* **2.Математика негіздері** Бүтінді тең екіге және төртке бөлу. Заттарды салыстыру, заттар тобынан 2-3 белгілері бойынша сәйкес келмейтін затты бөліп алу. Балаларға шаршылар, дөңгелектер, сопақшалар, тіктөртбұрыштар тарату. Одан кейін тақтаға геометриялық пішіндердің бөлшектерінен құрасты рылған жапсырманы іледі. Сендер жапсырмадан не көріп тұрсыңдар? Саңырауқұлақтың қалпағы жасалған пішінді	*жабайыжануарларды сипаттап табу*.Мынау қандай жабайы жануар?Мынау – қоян. Бұл қоянның құлағы.Мынау – қасқыр. Бұл қасқырдың аяғы. Мынау – аю. Аюға бал ұнайды. Мынау – түлкі. Бұл – түлкінің құйрығы.Кима материалдар мен жұмыс.Жаңа сөздермен таныстыру.Мынау не?Мынау – арыстан.Арыстан қандай? Арыстан үлкен.Мынау не? Мынау – жолбарыс.Жолбарыс қандай?Жолбарыс үлкен. Мынау не?Мынау – піл.Піл қандай жануар?Піл ең үлкен жануар. Мынау не?Мынау – керік.Керіктің мойны қандай? Керіктің мойны ұзын.Мынау не?Мынау– маймыл.Дыбыстық жаттығу (айнаменорындалады). І-і-і-і- піл-піл- піл. І-і-і-і – керік – керік – керік. **Дидактикалық ойын: «Аудармашы»:** Тәрбиеші орыс тілінде жануарларды атайды, балалар қазақ тіліне аударады: лев, тигр, обезьяна, слон, жираф, медведь, дикие животные. **Ойын: «Дауысынан таны»:** үнтаспадан жабайы жануарлардың дауысын тыңдап, ажырату. **3. Математика негіздері** Бүтінді бөліктерге бөлуді қайталау. Заттарды салыстыру, заттар тобынан 2-3 белгілері бойынша сәйкес келмейтін затты бөліп алу.	қаламды дұрыс ұстай алу; жазу парағында бағдарлай білу. Тіл ұстарту. Ақ-ақ-ақ, Тастан-тасқа секірді лақ. Ма-ма-ма, Лақты қораға қама. Аң-аң-аң, Аңның ізіне болдым таң. Рақ,рақ,рақ, Керек маған тарақ. Уық,уық,уық, Қорада тұр тауық. **«Артығын тап» ойынын** ұйымдастыру. 1.Ара, өрмекші, маса, көбелек,аю. *(аю)* 2.Тауық, әтеш, үйрек, қаз, сауысқан. *(сауысқан)* 3.Мысық, түлкі, аю, қасқыр. *(мысық)* 4.Колғап, көйлек, шалбар, етік. *(көйлек)* 5.Май, шай, нан, қант, қасық. *(қасық)*Балалар сөздердің лексикалық мағынасына қарай артық сөзді табады. **«Сөз айт, дұрыс айт» дидактикалық ойыны** Тәрбиеші балаларға көк түсті төртбұрышты көрсетіп, қатаң дауыссыз дыбыстан басталатын сөздерге мысалдар келтіруге тапсырма береді. Мысалы: (пима, фабрика, кілт, қант, тұз, шана, сабын, хат, қайық, циркуль, щетка т.б.).

	*серке, Берік, ет, ер, елік, текемет, ел, тер, Ерлан, тәрелке, ешкі, күлтеше, жүрек, тірек, бәтеңке, есік*т.б. (Ә*) әтеш, бәтеңке, бәсіре, бәліш, әтір, әңгелек, әміре, Кәмилә, Кәмшат, әйнек, мәсі*. (Ұ) *ұршық, ұлу, ұшақ, ұзын, құмыра, ұн, құндыз, құлып, Ұлжан, ұлпа, құс, ұрыс, ұрық,ұмыт, ұқыпты, құм* т.б. Дәптермен жұмыс.Зат атауларындағы н дыбысының орнын анықта. Сөздің басында болса – біріншібөлікті, ортасында – екінші бөлікті, соңында болса – үшінші бөлікті көк түспен боя.Дауысты дыбыстан басталатын заттың суретін қызыл сандыққа, дауыссыздыбыстан басталатын заттың суретін көк сандыққа сал.Тәрбиеші балалармен бірге тапсырмаларды талқылайды. Жеке жұмыс жүргізеді. Дыбыстық талдау жасау. *Тәрбиеші «шар»* сөзінің сызбасын тақтаға іледі. «Шар **»** сөзінде1 буын, 3 дыбыс бар. Ш – қатаң дауыссыз, көк түсті дөңгелекпен белгіленеді. А – жуан дауысты дыбыс, қызыл дөңгелекпен белгіленеді. Р – үнді дауыссыз дыбыс, көк дөңгелекпен белгіленеді. **3.Музыка** Бұл қай кезде болады? Лирикалық,вальс ырғағында баяу әуендердіқабылдау,әннің	**Дидактикалық ойын: «Нені шақырдым?»** тәрбиеші үй жануарларын шақырады, балалар оны атап, ойыншықтарды көрсетеді. Жұмыс дәптермен жұмыс. Суретке қара. Аулада не бар? Енесі мен төлдерін жұптастыр. Суретке қара. Ата. Атауында «Ұ» дыбысы бар төлдердің суреттерін қызыл қарындашпен қорша.**Доппен ойын: «Мен 5 үй жануарын білемін».** Ойынның мақсаты: сөздерді бекіту, ойлауғадағдыландыру. Шарты: допты жерге ұрған сайын бір сөз айтады. **3.Математика негіздері** Бүтін және бөлік. Заттарды салыстыру,заттар тобынан 2-3 белгілері бойынша сәйкес келмейтін затты бөліп алу.Ойын жағдаяты.Бізге кірпі келді. Ол қысқа азық жинамақшы–алма және саңырауқұлақтар. Кірпі жинаған азығын санап беруімізді сұрайды. Оған көмектесе аламыз ба? Полотнода кірпі мен екі дорба берілген. Бірінші дорбаға 2 алма,екінші дорбаға 3 саңырауқұлақ салыңдар. Бірінші дорбада не жатқанын тексеріңдер.Екінші дорбада не жатқанын тексеріңдер. Барлығын бір үлкен дорбаға біріктіріп салыңдар. Заттармен не істедіңдер? *(Жинадық, салдық, бір үлкен*	қалай атауға болады? Дөңгелек бөліктерге бөлінген. Мына бөлік – жартысы. Пішіндерді ортасынан бөлуді үйренеміз. Ол үшін дөңгелектің жиектерін сәйкестендіріп мұқият бүктейміз. (Үлкен көрнекі құралда көрсетеді).Неше жарты дөңгелек пайда болды?Егер жарты дөңгелектердің әрқайсысын тағы да бүктесек, дөңгелектің төрттен бір бөлігі пайда болады.Уақыт беріп, дөңгелектің төрттен бір бөлігін жасауға көмектеседі. Одан кейін жасалған төрттен бір бөліктерді санауды сұрайды.Тыңдаңдар, төрттен бір бөлік.**«Дөңгелекті құрастыр» ойыны.** Шаршының жартысын, шаршының төрттен бір бөлігін жасап көріңдер. Оларды қалай жасауға болатынын айтыңдар. Жапсырманы талдайды. Дөңгелек, шаршы атауларын қайталайды.Практикалық жұмыс жүргізеді –пішіндерді ортасынан бөледі. 2 жарты дөңгелек.Одан кейін 4-тен бір бөлік. Кеседі.Тәрбиеші үш бөлікке бөлінген дөңгелекті таратып береді. Балалар жұппен де жұмыс істей алады. Балалар дөңгелек шығатындай бөліктерді біріктіреді.Бұл бөліктерді	Практикалық жұмыс.Жеміс-жидек,көкөністерді теңдей 2-ге бөлу жұмыстарын жүргізу. Ортасынан қақ бөлгенде бүтін заттың 2-ге бөлінетнін түсіндіру.Геометриялық фигуралар шаршы,үшбұрыш, дөңгелек,тіктөртбұрыштарды ортасынан теңдей бөлу, жартысын бояу жұмыстарын орындау,бөлікке бөлу.Тік төртбұрышты теңдей төрт бөлікке бөліп,бір бөлігін бояу. Төрттен бір бөлігі-ширек деп аталады.Қарындаштапсырмасы. Бірдей төрт текшені,төрт түрлі жағдайда,теңдей төрт бөлікке бөлу.Геометриялық фигураларды бояу. **4. Музыка** Бұл қай кезде болады? Лирикалық,вальс ырғағында баяу әуендердіқабылдау,әннің сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу. Әннің қарқынының өзгеруін байқау,шығармаларды сипаттай білу. Музыка тыңдау: «Қыс» (Б. Ерзакович).Тәрбиеші балаларға жұмбақ өлеңді оқып, қыс туралы, ондағы құбылыстар туралы сұхбат жүргізу. Тақтада қыс көріністерін бейнелейтін суреттерін көрсету.Бұл жұмбақ өлеңде жылдың қай мезгілі айтылып отыр?Қазір жылдың қай мезгілі?Қыс сендерге несімен ұнайды?Ән айтар алдында дауыс жаттығуын	Қызыл түсті домалақты көрсетіп, жіңішке дауысты дыбыстардан басталатын сөздерді айтуларынсұрайды. (Әтеш, өшіргіш, өмір, елгезек, ірімшік, элеватор, ін, иық, үтік т.б.) Енді үнді дыбыстардан басталатын сөздерді айтуларын сұрайды. (Лақ, мысық, нағашы,радио, уық). *Тәрбиеші «шар»* сөзінің сызбасын тақтаға іледі. «Шай **»** сөзінде1 буын, 3 дыбыс бар. Ш – қатаң дауыссыз, көк түсті дөңгелекпен белгіленеді. А – жуан дауысты дыбыс, қызыл дөңгелекпен белгіленеді. Й – үнді дауыссыз дыбыс, көк дөңгелекпен белгіленеді. Графикалық жұмыс. **3. Қоршаған ортамен танысу** Қызыл кітап құпиясы. Балалардың Қызыл Кітап туралы түсініктерін нығайту. Балаларды Қазақстанның физикалық картасымен таныстыру.Елімізде өсімдіктер мен жануарлар дың алуан түрі бар. Қазақстанды қандай жануарлар мекендейді? Бізде қандай құстар тіршілік етеді? Қандай жәндіктер

	сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу. Әннің қарқынының өзгеруін байқау,шығармаларды сипаттай білу. Музыка тыңдау: «Қыс» (Б. Ерзакович).Тәрбиеші балаларға жұмбақ өленді оқып, қыс туралы, ондағы құбылыстар туралы сұхбат жүргізу. Тақтада қыс көріністерін бейнелейтін суреттерін көрсету.Бұл жұмбақ өленде жылдың қай мезгілі айтылып отыр?Қазір жылдың қай мезгілі?Қыс сендерге несімен ұнайды?Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап, әуенді таза айтуға ұмтылу.Ән айту: «Зырлайды шанамыз» (М. Маңғытаев) Үйренген «Қыс қызығы» әнін (И. Нүсіпбаев) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. Билер: «Испан биі» («Билеп үйренейік» жинағынан). Би қимылдарын үйренуді жалғастыру. **Ойындар, хороводтар:** «Кешікпе» орыстың халық әуені (өңдеген М. Раухвергер). 1-4 такт. Балалар әр бағытта жүгіреді. 5-6 такт. Орындарында тұрып, алақандарын шапалақтайды. 7-8такт. Соңғы аккордқа дейін орындықтарға отырып үлгеру үшін, өз орындарына жүгіреді. Музыкалық аспапта ойнау: «Полька» (А. Филиппенко).	*дорбаға біріктірдік.)* Тағы бір рет қайталаймыз: Бірінші дорбада не жатты? *(2 алма.)* Бұл – бірінші бөлік. Екінші дорбада не жатты? *(3 саңырауқұлақ.)* Бұл–екінші бөлік.Біз не істедік? *(Барлығын біртұтас етіп біріктірдік).* Бөліктерден бүтінді қалай жасауға болады? *(Біріктіру арқылы.)*Қорытынды: бөліктерден бүтінді алу үшін бөліктерді біріктіру немесе қосу қажет. Практикалық жұмыс жүргізеді, сұрақтарға жауап береді. Топтық жұмыс. 1-тапсырманы ауызша орындайды. 2-тапсырмада бөліктерді санайды және атайды. Саусақтарымен үстінен жүргізеді.Тәрелкеде барлығы неше алма? (Үш.) Бұл – бүтін. Табақшадағы алмалар неше бөлікке бөлінген? (Бір және екі.)Бүтіннен бір алманы алып тастаса, қандай бөлік қалады? (Екі бөлік қалады). Егер бүтіннен екі алманы алып тастаса, қандай бөлік қалады? (Үлкен бір алма қалады.) **4.Шығармашылық іс-әрекет** Ақшақардың сәнді көйлегі Жапсыру:сәнді бөлшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау. Мүсіндеу:қосымша заттармен безендіру,жұмыс барысында	қалай атауға болады? (Үштен бір бөлік). Балалар тапсырманы жұптасып орындауларына болады. Олар бөліктерді дөңгелек шығатындай етіп біріктіреді. Бұл бөліктерді қалай атауға болады? (үштен бір, үштің бір бөлігі) төрттен бір бөлік, төрт бөлік.Оның бөліктерінен бүтін пішін құрастырады. Пішінді бөліктерге бөлуге және бөліктерден құрастыруға болады деген қорытынды жасайды. **3.Көркем әдебиет** Орман емшілері. Шешендікке,сөз өнеріне баулу,санамақ,жаңылтпаш айту,жұмбақ шешуге баулу. Балалар, ненің даусын естіп тұрсыңдар? Құстар қандай болады? Қандай құстарды білесіңдер? Балалар, ненің суретін көріп тұрсыңдар? Орманда қандай құстар өмір сүреді? Тоқылдақ не істеп жатыр? Тоқылдақтың тұмсығы өткір, мықты. Ағашты тесіп, құрттарды теріп жейді. Құйрығы қатты, ұзын. Оны «орман дәрігері» деп атайды. Тоқылдақтың, құстардың пайдасы өте көп. Бүгін осы құстар туралы жазушы Максим Зверевтің «Орман емшілері» әңгімесімен танысамыз. Әңгімені	жасап, әуенді таза айтуға ұмтылу.Ән айту: «Зырлайды шанамыз» (М. Маңғытаев) Үйренген «Қыс қызығы» әнін (И. Нүсіпбаев) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. Билер: «Испан биі» («Билеп үйренейік» жинағынан). Би қимылдарын үйренуді жалғастыру. **Ойындар, хороводтар:** «Кешікпе» орыстың халық әуені (өңдеген М. Раухвергер). 1-4 такт. Балалар әр бағытта жүгіреді. 5-6 такт. Орындарында тұрып, алақандарын шапалақтайды. 7-8такт. Соңғы аккордқа дейін орындықтарға отырып үлгеру үшін, өз орындарына жүгіреді. Музыкалық аспапта ойнау: «Полька» (А. Филиппенко). Бубен, маракас, барабан, қоңырау аспаптарында ойнауды үйретуді жалғастыру.	бар? Қазақстанның өзен-көлдерін нелер мекендейді? Қандай өсімдіктердің атауларын атап бере аласыңдар? **«Жануарлар несімен ерекшеленеді?» атты дидактикалық ойыны.** Тәрбиеші жануарлардың өздеріне тән белгілерін (айырмашылықтарын) атайды. Балалар соған қарап, оның қандай жануар екенін табады. Көлеміне қарай: Өте ұсақ: жәндіктер Орташалар: қалтауыз, тышқан, көртышқан. Ірілері: кит, піл. Ұзын: жылан, кесіртке, қолтырауындар. Шар тәріздестер: кірпі. Бояуына қарай: Қара: қарға, ұзақ, бүркіт. Ақ: қоян (қыста), ақ аю ақ түлкі. Сұр: қасқыр, қоян (жазда), қабылан. Мекендейтін жеріне қарай: Суда: балық, шаян. Жердің астында: құрттар, көртышқан. Орманда: қоян, тиін, аю. Балаларға өзінің Қызыл кітабын жасауды ұсыну. «Коллаж» техникасы бойынша орындайды. Суретпен жұмыс.Қауіп төніп тұрған жануарлар мен өсімдіктер жайлы мәлімет береді. Оларды зерттеуге шақырады. Олардың жойылып бара жатқанын ескертеді. Сирек кездесетін

	Бубен, маракас, барабан, қоңырау аспаптарында ойнауды үйретуді жалғастыру. **4.Дене шынықтыру** Батырлар. Қолдың күшін жетілдіруге арналған жаттығулар. Қол жаттығуларын шеңбер бойымен жүріп келе жатып орындау.2 мин баяу қарқынмен, аяқты өкшеден бастап басына қарай қойып, қолды еркін ұстап, жүгіру. Тыныс алуды қалыпқа келтіру. Тыныс алу жаттығулары. Бастапқы қалып – еденге аяқты айқастырып отыру. Арқаны тік ұстап, қолдарын жоғары көтергенде терең тыныс алып, иіліп, алға қарай қолдарын түсіргенде дем шығару. Бастапқы қалып – сол қалып. Қолдарын жоғары созып, терең тыныс алады. Төмен түсіргенде маңдайы мен қолдарын еденге тигізіп, дем шығарады. Бастапқы қалып – сол қалып. Қолдарын иық деңгейінде алдыға немесе екі жаққа түзу созып, алақанын төменге қарату. Тыныс алғанда сол қолдың басын жоғары көтеріп, оң қолдың басын төмен түсіру. Дем шығарғанда керісінше сол қолдың басын төмен, оң қолдың басын жоғары қозғалту. Бастапқы қалып – сол қалыпта балалар екі қолын екі жаққа жұдырығын түйіп, басбармағын шошайтып созады. Тыныс	әртүрлі кескіштерді қолдану. Сурет салу:қарапайым пішінді өрнектерді құрастыра білуді бекіту. Құрастыру:шығармашылық қиялды дамыту. Жаңа жыл, Жаңа жыл, Жаңа жылда жаңа жыр. Жасыл шырша жанында, Ойнап барлық бала жүр. Тікен-тікен тік пісте, Қысы-жазы бір түсте. **(**Шырша) Аяз қысып, өрнек сызып, Өрнек сызып. Терезені торлайды, Бет домбығып, Сырғанап балалар ойнайды. (Қыс мезгілі) **Суретпен жұмыс: «Суретші кімді бейнелеген?»** тақырыбында кейіпкер туралы әңгіме жүргізу. Суреттен кімнің бейнесін көріп тұрсыңдар? Не себепті Ақшақар деп айтады? Ақшақар – Жаңа жыл мерекесінің басты кейіпкерінің бірі. Ол Аязатаның сенімді серігі және көмекшісі екенін ұмытпаңдар. Балалар Аязата мен Ақшақарды асыға күтуде. Бірақ Ақшақар көңілсіз. Сендер қалай ойлайсыңдар, ол неге жабырқаулы екен? Тәрбиеші балаларға Ақшақардың көйлегін Мыстан кемпір ұрлап Жаңа жыл мерекесіне киіп кеткенін айтады. Ал Аязата мен Ақшақарды балалар дауыстап	мәнерлеп оқып, мазмұнын айтып беру. *Әңгіме мазмұны бойынша сұрақтар:* Әңгіме ұнады ма? Авторы кім?Әңгіме не туралы? Тоқылдақ ағашта не істеді? Ағаштың қабығынан не төгілді? Ойынды ортаға сал. Орман шымшықтары не істеді? Шымшықтар тоқылдаққа қандай көмек көрсетті? Орманды зиянды жәндіктерден не қорғайды? – Әңгіменің мазмұны атауына сай келе ме? Авторы кім? Әңгіме не туралы? Тоқылдақ ағашта не істеді? Ағаштың қабығынан не төгілді? Ойынды ортаға сал. Орман шымшықтары не істеді? Шымшықтар тоқылдаққа қандай көмек көрсетті? Орманды зиянды жәндіктерден не қорғайды? – Әңгіменің мазмұны атауына сай келе ме? Дәптермен жұмыс: Суретте жылдың қай мезгілі бейнеленген? Орман дәрігері деп қай құсты айтады? Құстар қалай тіршілік етеді? Жұмбақты шеш. Тоқылдатып, мазаны ап, Ағаштарды тазалап, Ормандарды емдейді, Зиянкесті жазалап. *(Тоқылдақ)* Суретте қай құс жасырынған? Боя. Ұйқасын тап.		осындай жануарлар мен өсімдіктерді қалай сақтап қалуға болатыны жөнінде кеңес береді. Біз өсімдік термен, жануарлармен тығыз байланыста тіршілік етеміз. Құстарды жойып жіберсек – жәндіктер жасыл желекті жеп бітіреді – адамдар ағаштардың жемістері мен көгөністерді жей алмай қалады. Табиғаттағы байланыс осындай: біреуі жойылса – екіншісі ауырады – үшіншісі өледі.Сирек жануарлар мен өсімдіктер біздің елімізде де, өзге мемлекеттерде де заңмен қорғалады. Бірақ қайырымсыз адамдар заңды жиі-жиі бұзады. Адамдар көбіне өсімдіктер мен жануарларға қатыгездік танытады. Оларды аямайды, өз мақсатына жету үшін құртып, жояды.Жануарлар дың бірі әдемі терісінен, екіншісі – дәмді етінен зардап шегеді.Үшіншілерін адамдар қорыққандықтан өлтіреді. Жануарлар мен өсімдіктер біртіндеп азайып барады. Содан соң адамдар: «Осы бассыздықты қалай тоқтатамыз, жанды табиғат ты қайткенде сақтап қаламыз», – деп ойлана бастады. Ғалымдар «жойылып бара жатқан жануарлар өсімдіктерді

	алғанда бас бармақты баяу жоғары, дем шығарғанда төмен қаратады. Жұпта орындалатын жалпы дамыту жаттығуларын жасау Негізгі жаттығуларды орындау. Биіктікке секіру.Жүгіріп келіп, биіктікке (20 см) секіреді. **Гимнастикалық қабырғаға өрмелеу.** Қиғаш қозғала отырып өрмелеп, арқаннан ұстап салбырап тұрады. **«Аламан» қимыл-қозғалыс ойыны.**Бір-бірден тізбекке тұрып, әр ойыншы алдыңғы ойыншының белінен ұстайды. Бастаушы тізбектің ең басындағы ойыншыға қарап тұрып, оңға, солға ұмтылып, ең соңғы ойыншыны ұстап алуға тырысады.	мерекелеріне шақырады. Балалар, біз Ақшақарға қалай көмектессек екен? Біз Ақшақарға әдемі көйлек сыйға тартсақ қайтеді? Кәне, бізге көйлекті дайындау үшін қандай құралдар керек болатынын біліп алайық. Қайшы, желім, түрлі түсті қағаз және Ақшақардың көйлегінің сызбасы керек. «Су өрнек» ұлттық ою-өрнегімен таныстыру. Әр оюдың өзінің шығу тарихы, ерекшелігі болады және әр оюдың қолдану реті де болатынын айтып түсіндіру. Бүгін Ақшақардың көйлегінің етегін ұлттық ою-өрнек түрінің бірі «су өрнек» оюымен безендіріп, сәндеп үйренетіндерін айтып түсінік беру. Үлестірмелі материалға назарларын аудару. Берілген оюдың үлгісін бірнеше қабатқа бүктеп, үлгіні бастыра отырып қайшымен қиып алу; Дайын болған оюды әдемілеп көйлектің етегіне желімді ұқыптап жаға отырып жапсыру. Балалар шығармашылығы.	Тұмсығымен шымшып, Құрт тереді ... . *(Шымшық)* ***Ойын-жаттығу: «Қыстап қалатын және ұшып келетін құстар».*** *Мақсаты*: балаларды қыстап қалатын құстар мен жыл құстарын айыра білуге үйрету. Балалардың сөйлеу тілін белсендіру. *Материал*: қыстап қалатын құстар мен жыл құстары бейнеленген иллюстрациялар. *Сипаты:*балалар екі топқа бөлінеді, бірінші топ жыл құстары бейнеленген суреттерді, ал екінші топ қыстап қалатын құстар бейнеленген суреттерді жинайды. Ойыннан кейін жыл құстары панно түрінде орналастырылады. **4.Дене шынықтыру** Мерген.Іштің бұлшық еттеріне арналған жаттығулар. Бір-бірден тізбекпен жүру, ирек жолмен жүру, тізені жоғары көтеріп жүру, көзді жұмып 4 м жүру, жіңішке жол, жуан жолмен жүру, жануарлардың ізімен жүру.2 мин. үздіксіз баяу жүгіру. Тыныс алуды қалыпқакелтіру. Мұрынмен дем алып, ауызбен шығару; Қысқа шұғыл дем алып – демін созып өте баяу шығару;		білсін» деген мақсатта Қызыл кітапты ойлап тапты. Неліктен кітап басқа түспен емес, қызыл түспенаталады? Өйткені, қызыл түс – қауіп-қатердің түсі! Назар аударыңыз! Ол бағдаршам ның қызыл түсі сияқты «Абайлаңыз! Қауіп төніп тұр!» – деп белгі беріп тұрады. Қазақстанның Қызыл кітабымен танысады. **4.Дене шынықтыру** Аңшылар.Кеудеге арналған жаттығулар. **«Аңшылар із кеседі»** – жерге жорғалау мен таяқты әртүрлі қалыпта ұстап жүру, жүгірумен алмастыру. 3 тізбекке қайта сап түзеу. Аң ізімен келе жатқан аңшының қимылдарын жасайды. Дала кезіп жүгіреді. Тынысын қалыпқа келтіреді де, әртүрлі қимылдарды Қысқа найзаларын (таяқтарды) алып, жаттығулар жасайды. Сапта арақашықтықты сақтап, таяқпен орындалатын жалпы дамыту жаттығуларын орындайды . Екі тізбекке, бір қатарға сап түзеп тұру.Таяқшалардан жол салып келесі жаттығу ларды жасауғадайындалады. Негізгі қимыл жаттығу ларын ойын тапсырмалар түрінде орындайды. (Екі команда бір мезетте

			Баяу, созылмалы тыныс алу – қысқа, шұғыл дем шығару; Ауа жіңішке ағыспен шығатындай етіп, баяу созылмалы дем шығару; Жұлқып дем шығару;Мұрын арқылы баяу тартып, терең тыныс алу, демін кідірте отырып, шығарғанда ауа санап болғанша жететіндей етіп, 1–10 дейін санау. Арақашықтықты сақтай отырып, таяқтармен жалпы дамыту жаттығуларын орындау.Негізгі қимылдар айналмалы жаттығуларын жасау. **«Ептілікке жаттығамыз!»** Ұзын орындықпен жүру (ені – 25 см, биіктігі – 30 см), жүріп келіп орта тұсында айналада ғылардан өтіп кету.Тепе-теңдік сақтап ұзын орындық пен жүріп, жаттығулар орындау. Орта тұсында құрсаудан-құрсауға өтіп, модульден айналып, жүгіріп қайтып келеді. Құрсаудан өткенде басы мен аяғын тигізбей жұмыр жиналуға тырысады.**«Тепе-теңдікті сақтауға жаттығамыз!»** «Мергендер», «Таяқ тастау» (нысанаға дәл тигіз).2метр қашықтықтан тік нысанаға дорбаларды ату. Бастапқы қалыпқа келу. Кішкентай дорбаларды қолды жоғары алға сермеп лақтырады. Нысананың дәл ортасына		бастайды).Біріншіде таяқшалардан аяқты жоғары көтеріп аттап өтеді. Қолдарын белге қояды. Екіншіде көзді жұмып өтіп көреді. Таяқшаларды баспауға тырысады.**«Ең епті аңшы кім екен?»**Аяқтарын саннан 90°-қа жоғары көтеріп таяқшалардан тепе-теңдікті сақтап жүріп өтеді. Таяқшаларды оңынан-солынан айналып жүгіріп өтеді.Таяқшаларды баспай, бірақ жақын жүгіруге тырысады. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Аңшылар мен қояндар»** Ойыншылар «аңшылар» мен «қояндарға» бөлінеді. «Аңшылар» сызықтың сыртына тұрады, ал «қояндар» сызықтардың ортасына тұрады. «Аңшылар» доппен «қояндарды» атып алуға тырысады. «Оқ тиген» қояндар ойыннан шығады. Барлық қояндарды атып алған соң командалар орнын ауыстырады.

			тигізуге тырысады. Алдымен оң қолмен, сосын сол қолмен орындайды. Релаксация: «Мерген»		
Серуенге дайындалу	Өз бетінше киіну және белгілі бір ретпен шешіну, заттарыңызды шкафқа дұрыс орналастыру және ұқыпты бүктеу, сондай-ақ әр түрлі бекіткіштерді қолдану қабілетін бекіту				
Серуен	Ауа-райын бақылау Мақсаты: зейін мен байқауды дамыту. Еңбек қызметі: қар төбешігін салу Мақсаты: еңбекқорлық пен ұжымдық жұмыс істей білуге тәрбиелеу. «Ауа-райын сипатта» дидактикалық ойыны Мақсаты: сөйлеуді, байқауды дамыту. «Өзіңе жұп тап» қимылды ойыны Мақсаты: сигнал бойынша қозғалыстарды орындау қабілетін дамыту, тез жұппен тұру. Шығарылатын материалмен ойындар. (Қоршаған ортамен танысу + дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту)	Қар мен тәжірбиелік іс-әрекет Мақсаты: сыртқы түрі мен сезімі бойынша қардың қасиеттерін анықтауға үйрету. Еңбек қызметі: кіре берісті қардан сыпыру. «Жануарды тамақтандыр» дидактикалық ойыны Мақсаты: аталған жануарлардың не жейтіні туралы білімді бекіту; сұрақтарға тез жауап беру қабілетін дамыту. «Күрес» қимылды ойыны Мақсаты: реакция жылдамдығын,ептілігін дамыту. Шығарылатын материалмен ойындар. (Қоршаған ортамен танысу + дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту)	Кіші топтағы балаларды бақылау Мақсаты: байқампаздықты дамыту, кішілерге қамқорлық көрсетуге үйрету. Еңбекқызметі: ғимараттарды қардан тазарту. «Сипаты бойынша тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: байқауды, зейінді, есте сақтауды дамыту. «Шанамен сырғанау» спорттық жаттығуы Мақсаты: шанаға дұрыс отыруға үйрету. Шығарылатын материалмен ойындар. (Қоршаған ортамен танысу + дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту)	Жол қиылысын бақылау Мақсаты: Жол қозғалысы ережесі туралы білімді бекіту. Еңбек қызметі: қар ғимараттарынан қарды түсіру. Дидактикалық ойын «Бұл қай кезде болады?» Мақсаты: жыл мезгілін белгілерге сәйкес анықтау қабілетін қалыптастыру. «Үкі» қимылды ойыны Мақсаты: кеңістікте бағдарлауды, ептілікті, зейінді дамыту. Шығарылатын материалмен ойындар. (Қоршаған ортамен танысу + дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту)	Құстарды бақылау Мақсаты: қыста құстардың өмірі туралы түсінік қалыптастыру. Еңбек қызметі: аумақты қардан тазарту. Мақсаты: еңбек тапсырмаларын ұқыпты және мұқият орындауға үйрету. «Тірі табиғат» дидактикалық ойыны Мақсаты: жабайы табиғат объектілерін жіктеуге үйрету. «Құстар мен мысық» қимылды ойыны Мақсаты: секіруді, зейінді, ептілікті дамыту. Шығарылатын материалмен ойындар. (Қоршаған ортамен танысу + дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту)
Серуеннен оралу	Жуыну, шешіну, киіну кезінде дағдыларды қалыптастыруды жалғастыру; жуыну әдістерінде жаттығу: жеңді түру, қолды сабынмен сабындау, сумен жуғаннан кейін қолдағы суды түсіру. Өзіндік ойын әрекеті. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)				
Балалардың өзіндік әрекеті	«Дүкен» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: заттарды жіктеу; сюжетті дамыту; ойын ережелерін орындау. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту) К. И. Чуковскийдің «Ұрланған күн» ертегісін оқу Мақсаты: ертегіде айтылған	«Ветеринарлық клиника» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: балалар арасындағы бірлескен ойын әрекетінде мінез-құлық мәдениетін тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)	«Суретті жина» дидактикалық ойыны (бөлінген суреттер) Мақсаты: зейінді, ойлауды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. (Математика) Құрылысматериалдары бар ойындар Мақсаты: өз іс-әрекетін	«Хайуанаттар бағы» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: жабайы табиғат, олардың өмір сүру жағдайлары туралы білімдерін кеңейту; ойын ережелерін орындау. (Қоршаған ортамен танысу +	Дидактикалық ойын «Кімнің енесі?» Мақсаты: жабайы жануарлар мен олардың күшіктері туралы білімді бекіту. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту) Солтүстік пен Африканың

	жануарларды атау. (Көркем әдебиет) «Ойыншықтардүкені» дидактикалық ойыны Мақсаты: ойыншықты сын есімдерді қолдана отырып, қандай да- бір белгілері бойынша сипаттау. (Сөйлеуді дамыту)	Дидактикалық ойын «Жануарлар қайда тұрады?» Мақсаты: жануарлардың үйлері туралы білімді бекіту, оларды дұрыс атау (ұя, ін, апан). (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту) «Түрлі-түсті қарындаш» жаттығуы Мақсаты: қарындашты дұрыс ұстау, суретті көлеңкелеу қабілетін бекіту. (Сауат ашу негіздері + сурет салу)	жолдастың іс-әрекетімен үйлестіру. (Жобалау) «Санау» дидактикалық ойыны Мақсаты: заттарды санау кезінде жаттығу. (Математика)	сөйлеуді дамыту) «Солтүстік және Африка жануарлары» дидактикалық ойыны Мақсаты: жануарларды тіршілік ету ортасы бойынша жіктеу дағдыларын дамыту. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту) «Мен сияқты жаса» дидактикалық ойыны Мақсаты: Имитациялық қозғалыстарды орындауға үйрету. (Дене шынықтыру) «Lego» ойыны (робототехника сабақтарына дайындау үшін) «Піл және керік» Мақсаты: хайуанаттар бағының тұрғындары туралы білімді бекіту; Лего конструкторынан жануарларды (піл мен керікті) салуға үйрету. (Құрастыру+сөйлеуді дамыту)	жабайы табиғаты туралы жұмбақтарды шешу Мақсаты: Солтүстік және Африка жануарларының аттарын бекіту. (Сөйлеуді дамыту + Көркем әдебиет) «Суреттерді өз жабықхатына сал» дидактикалық ойыны Мақсаты: заттарды әртүрлі қасиеттерге топтастыру: пішіні, түсі, мөлшері. (Математика)
Балалар мен жеке жұмыс	Қарым-қатынас дағдылары Дидактикалық ойын «Дыбыстық сағат?» Мақсаты: берілген дыбысы бар сөздерді анықтауға және атауға үйрету	Шығармашылық дағдылар, зерттеу қызметі «Үлкен және кіші сәбіз» жаттығуы Мақсаты: конус тәрізді пішіндерді айналдыруға машықтану	Әлеуметтік-эмоционалды дағдылар «Мерекеге қонаққа бару» дидактикалық ойыны Мақсаты: қоғамдық орындарда мінез-құлық мәдениетін қалыптастыру	Танымдық және зияткерлік дағдылар «Допты лақтыру» дидактикалық ойыны. Африканың, Солтүстіктің аңдарын(құстарын) анық ата» Мақсаты: жануарлардың атын бекіту	Қозғалыс қызметі «Қай жерде шырылдайды?» қимылды ойын Мақсаты: кеңістікті бағдарлау дағдысын дамыту
Балалардың үйге қайтуы	Айболит кеңестері: «Балалар жарақатының алдын алу». Мақсаты: денсаулықты нығайту мәселелерінде ата-аналарға психологиялық-педагогикалық білім беру. «Баланы қысқы серуенге дайындаймыз», «Қысқы ойындар мен ойын-сауық» кеңестері				

ОҚУ-ТӘРБИЕ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ
Мектепалды сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспар қай кезеңге жасалды: 22.01–26.01

Күн тәртібі	Дүйсенбі 22.01	Сейсенбі 23.01	Сәрсенбі 24.01	Бейсенбі 25.01	Жұма 26.01
Балаларды қабылдау	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: отбасылық дәстүрлер туралы жеке әңгімелер, балалармен қарым-қатынас жасау және жақсы көңіл-күй қалыптастыру ойындары. Достық атмосферасын құру.				
	Психогимнастика «Қысқы көңіл-күй» Мақсаты: эмоционалды әлемді дамыту, көңіл-күйіңді білдіре алу. «Аралар» саусақтармен ойнау. Ара тәттіңіжақсы көреді. Олар тәттіге қарай ұшады. Егер олар қаласа, аралар шағып алады.	Таңғы айналым. «Сен менің досымсың, мен сенің досыңмын» Мақсаты: бір-біріне қатысты жағымды эмоцияларды білдіру. Еңбек тапсырмасы: табиғат бұрышындағы өсімдіктерге күтім жасау. «Қар тапсырмасы» Ойынға қатысушылар шеңберге тұрып, шеңбер бойымен береді.	Таңғы айналым. «Міне, біз қандай үлкенбіз» Мақсаты: өзіне деген сенімділікті дамыту. Этюд «Мысық». Мақсаты: эмоциялар мен жеке қасиеттерді білдіру. «Қар ұшқыны сияқты ұштық, айналдық» еліктеу ойыны	«Суретшілер» психогимнастикасы (отбасылық портретті салу) Мақсаты: балалардың эмоционалды әлемін дамыту. «Отбасы» саусақ ойыны 1,2,3,4 – бізде пәтерде кім тұрады?	Таңғы айналым. «Күн күлімдеді» мақсаты: қарым-қатынас қиындықтарын жеңуді дамыту. «Үш аю» дидактикалық ойыны Мақсаты: балаларды кеңістіктегі шындықты байланыстыруға үйрету
Ата-аналармен кеңес, әңгімелесу	Баланың агрессивтілігі және онымен қалай күресу керектігі туралы ата-аналармен әңгімелер. Сауал бойынша жеке кеңес беру				

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеуіс-әрекеті, кітаптар қарау және басқалар)	«Оқиғалар тізбегі» дидактикалық ойыны Мақсаты: ерікті зейін дағдыларын жетілдіру. (Сөйлеуді дамыту + сыртқы әлеммен танысу) «Жаңа орындар бойынша» аз қимылды ойын. Мақсаты: моторлы-қозғалыс зейінін бекіту; қозғалыс жылдамдығын дамыту. (Дене шынықтыру) «Жұп сурет» ойыны Мақсаты: суреттерде бейнеленген заттарды ұқсастықтарды табуда және бірдей суреттерді таңдауда салыстыру қабілетін жетілдіру; ойын ережелерін орындау қабілетіне тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен танысу + математика)	«Жеуге жарамды-жеуге жарамсыз» дидактикалық ойыны (доппен) Мақсаты: зейінді қалыптастыру; заттардың негізгі, маңызды белгілерін бөліп көрсету қабілетін дамыту. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту) «Ұқсастықтар» ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту. (Математика + сөйлеуді дамыту) «Ертегіде қонақта» үстел үсті ойындары Мақсаты: талқылау және шешім табу кезінде басқа балалар мен қарым-қатынас жасау. (Математика + сөйлеудідамыту)	«Қорап» дидактикалық ойыны Мақсаты: заттарды түсіне қарай көзбен байланыстыру қабілетін жетілдіру. (Математика + шығармашылық) «Тап және айналып өт» аз қимылды ойыны Мақсаты: есту арқылы жадында көлемді немесе жазық заттарды анықтау және қалпына келтіру қабілетін жетілдіру. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту) «Іздеу және табу» үстел үсті ойындары Мақсаты: жылдың жекелеген уақыттарына тән белгілерді ажырата білуге машықтану. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)	«Мен істей аламын – істей алмаймын» дидактикалық ойын Мақсаты: өз денесінің дағдылары мен физикалық мүмкіндіктерін дамыту; өзін-өзі бағалауға тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен танысу + дене шынықтыру) «Суық – ыстық» аз қимылды ойыны Мақсаты: есту қабілеттерін, физикалық қасиеттерін дамыту. (Сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру) Құрылыс материалымен «Таяқшалардан құрастыру» ойыны Мақсаты: геометриялық фигуралар туралы білімді бекіту; балалардың логикалық ойлауын дамыту. (Құрастыру)	«Кім көп сөз ойлап табады» дидактикалық ойыны Мақсаты: сөздікті белсендіру; ой-өрісін кеңейту. (Қоршаған ортамен танысу + математика) «Кім кетті?» аз қимылды ойын Мақсаты: зейінді, тапқырлықты, жетіспейтінді тез таба білу қабілетін жетілдіру. (Дене шынықтыру + математика) Таңдау бойынша үстел үсті-баспа ойындарымен өз бетінше іс-әрекет
Ертеңгілік жаттығу	Жаттығулар кешені				
ҰІӘ дайындық	Дидактикалық ойын «Сөздерді таңда» Мақсаты: «Боран» сөзіне әрекеттерді таңдау. (Сөйлеуді дамыту)	«Оң, сол» ойын жаттығуы Мақсаты: «қар» жентегін ажырата білуге машықтану. (Математика)	«Мен анама қалай көмектесемін» әңгімесі Мақсаты: өз отбасың туралы сөйлесуге деген ұмтылысты ояту. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)	Дидактикалық ойын «Суретші нені ұмытып кетті?» Мақсаты: портреттерге тән ерекшеліктерді ауызша аяқтауға үйрету. (Сөйлеуді дамыту)	«Жұмбақтар сайысы» Мақсаты: логикалық ойлауды, бейнені және оның сипаттамасын салыстыру қабілетін дамыту. «Қар» ойын жаттығуы Мақсаты: қиялды дамыту, жағдайды ойнауға үйрету. (Сөйлеуді дамыту)
Ұйымдасты рылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен танысу** Менің елімнің салт-дәстүрлері Қазақ халқының салт-дәстүр лерін білу және құрметтеу. **«Үй сыртында қолағаш» ойыны.** Балалар дөңгелене қол ұстасып тұрады. Ойын	**1.Сөйлеуді дамыту** Көшедегі көліктер. Балаларды бір-біріне көмек қолынсозуға,бірлесіп ойнауға, тапсырманы орындауға,бір-бірінің қуанышына ортақтаса білуге,бір-біріне қамқор	**1.Сауат ашу негіздері** Үнді дауыссыз дыбыстар. Сөздің мағынасын түсіну: сөздерге дыбыстық талдау жасау,сөздегі дыбыстардың ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау.	**1. Сөйлеуді дамыту** Жеті қазынаның бірі. Балаларды бір-біріне көмек қолын созуға,бірлесіпойнауға, тапсырманы орындауға,бір-бірінің қуанышына ортақтаса білуге,бір-біріне қамқор болуға	**1. Көркем әдебиет** Аққала. Шешендікке,сөз өнеріне баулу,санамақ,жаңылтпаш айту,жұмбақ шешу,айтыс өнеріне баулу. Кәзір жылдың қай мезгілі?Қыс мезгілі неше айдан тұрады?

	бастаушы орамалды алып, балалардың сыртын айналып жүгіріп, былай дейді: Үй сыртында қолағаш. Желбау тартам, есік аш. Қол ұстасып тұрған балалар қолдарын ажыратпайды. Бұл – есікті ашпағанның белгісі. *Ойын бастаушы:* Үй сыртында қолағаш.Озамдесең, ала қаш, – деп, өзі таңдаған баланың арқасынан орамал мен соғып қалып, орамалды тастай сала жүгіре жөнеледі. Орамал алған бала қарама-қарсы жақпен жүгіреді. Екі баланың бұрын жеткені бос орынға келіп тұра қалады. Ойын осылай жалғаса береді. Атадан бала туар, ата жолын қуар. Бабалар өмірі – ұрпаққа өнеге. Ұрпақ – тұқым, нәсіл, келешек ұрпақ. Ата-баба – бұрынғы өткен әкелер. Қазақ халқында ата-бабаларымыз бала тәрбиесіне көп мән берген. Кішкентай балалар өнегелі, тәрбиелі болып өсуі үшін, ұлттық салт-дәстүрді қалыптастырып, мұра ретінде келешек ұрпаққа қалдырып отырған.**Салт-дәстүр** дегеніміз – белгілі бір рәсім, әртүрлі жағдайларға арналған ұлттық мағынадағы елеулі кезеңдер. ***«Бесікке бөлеу» ойыны*** **.**Тәрбиеші алдын ала дайындаған қуыршақ пен бесікті алып шығады. Бір қызды қасына шақырады.	болуға баулу.Қандай көлік түрлерін білесіңдер?Сурет бойынша көшедегі көлік түрлерін атап шығады. Көліктердің пайдасы туралы әңгімелеу.Сөздік жұмысын жүргізу.Жедел жәрдем,өрт сөндіргіш,сусепкіш.Осы сөздерді қатыстырып, сөйлем құрастыру. **Төртіншісі артық дидактикалық ойыны.** Көлік түрлерін суреттен көрсетіп,олардың аттарын атайды,артығын тауып айтады және неге артық екенін дәлелдейді.Мысалы:камаз,тай ота,жигули,мерседес.Жұмбақ тар шешу.Шешулері:пойыз, автобус.Көлік түрлері және не үшін пайдаланылатынын айту.Троллейбус-электр қуатымен жүреді.Ол жолаушы таситын көлік. Трамвай-электр қуаты арқылы рельспен қозғалады.Ол-қалада жолаушы таситын моторлы вагон көлік. **Толықтыр дидактикалық ойыны.** Мысалы:Егер жермен жүрсе-бұл... (жер)көлігі.Олар:жеңіл машина,автобус,троллейбус. Егер сумен жүрсе-...(су)көлігі.олар:қайық,кеме, теплоход. **Суретті жина дидактикалық ойыны.** Шарты:балалар екі топқа бөлінеді.Көліктердің сурет	«Сұрақ-жауап» әдісі арқылы қайталау.Дауыссыз дыбыстар деген не?Дауыссыз дыбыстар қалай белгіленеді?Қатаң дауыссыз дыбыстар қалай жасалады?Ұяң дауыссыз дыбыстар ше? Үнді дауыссыз дыбыстармен, олардың жасалу жолдарымен таныстыру.Балалар біз бүгін дауыссыз дыбыстардың ішіндегі үнді дауыссыз дыбыстармен танысамыз және жасалу жолдарын білетін боламыз.Мен айтқан дыбыстарды айнаға қарап қайталаңдар: л, м, н, ң, р, у, й. Балалар бұл дауыссыздарды айтқанда не байқадыңдар?Бұл дыбыстарды айтқанда көтеруге, созуға, әуенді өзгертуге болады.Қатаң, ұяң дауыссыз дыбыстарға қарағанда үнді дауыссыз дыбыстар дауыс шымылды ғының қатысуымен жасалады, салдырға қарағанда үн басым шығады. Сондықтан да үнді дауыссыз дыбыстар деп аталады. Үнді дауыссыз дыбыстарды айтқанда сөйлеу мүшелерінің (тіл, ерін, жақ) бір-біріне жуықтауы, түрленуі, көлемін өзгертуі көмей арқылы келген ауаға пәлендей кедергі бола алмайды.Дауыссыз қатаңдар да мүлде үн болмаса, ұяңда үннің қатысы жартылай болатынын біз білеміз, ал үнді	баулу. Тәрбиеші жеті санын неліктен қасиетті екенін мысалдар келтіре отырып,түсіндіреді. Мысалы:жеті ата,жетішелпек, жеті қазына.Жеті қазынаның бірі ертегіні мәнерлеп оқу. Ертегі мазмұны бойынша салынған сурет арқылы мазмұнын түсіндіру. Сөздік жұмыс. Мадақтау-біреудің жақсы қасиетін мақтап,көкке көтеру, дәріптеу. Аластау-біреуді ығыстыру, қуып тастау. Жағымпаздана жағыну, жарамсақтану,жалбақтау. Сұрақ-жауап әдісі арқылы ертегінің мазмұнын ашу. -Аң патшасы-Арыстан ормандағы аңдарға қандай сұрақтар қойды? -Аңдар қалай жауап берді? -Арыстан неге ашуланды? -Иттің жауабын кім айтады? Дүниеде қайратты әрі ақылды да тек –адамзат деп жауап берді Ит.Жеті қазына туралы мағлұмат беру.Қазақ халқы жеті қазынаны ер жігіттің өмірімен байланыстырып,олар 1.Жүйрік ат-қанаты. 2.Қыран бүркіт-қуаты. 3.Құмай тазы-абыройын асырар сенімді серігі. 4.Берен мылтық-қаһарлы оты. 5.Қақпан-серті. 6.Майланғыш ау-әдіс-айласы. 7.Өткір кездік-сұсы.	Қыста қардан не жасауғаболады? Ғ.Орманов Аққала өлеңін жаттау Ауыл алды ақша қар, Ақша қарда балалар. Соғып жатыр аққала. Қыста жерде не жатады?Қардан не жасауға болады?Аққала соғып көрдің бе? Аула сырты,баққа да, Тұрғызамыз аққала. Аққаланы айналып, Би билейміз шаттана. **Дидактикалық ойын:** **Аққала құрастыр.** Ойын шарты:Балалар екі топқа бөлінеді.Әртүрлі қиып дайындалған геометриялық қиындылардан аққала құрастыру. Өздері соққан аққаланың суретін салады.Жұмбақты шеш. Шелек қалпақ басында, Сәбіз екен танауы. Қыста қардан туатын, Тауып көрші сен оны.Аққала. **2. Сауат ашу негіздері** Дыбыстық талдау. Сөздің мағынасын түсіну:сөздерге дыбыстық талдау жасау,сөздегі дыбыстардың ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау.Үш-төрт дыбыстан тұратын сөздерге дыбыстық талдау жасау. **«Артығын тап» ойыны.** Бас, қол, көз, қас, тас. *(тас)* Алма, алмұрт, шие, бие. *(бие)* Шахмат, хоккей, футбол, волейбол, бокс, фокус. *(фокус)* Пияз, қияр, қызанақ, сәбіз, жүзім. *(жүзім)*

	Тәрбиеші бесікке қуыршақты жатқызып, бөлейді, тербетеді. Бесік жырын айтады: «Бесікке бөлеу» кішкентай бала үшін өте маңызды. Баланың сымбатты, денесі түзу болып өсуі үшін, ата-бабаларымыз баланы бесікке бөлеген. Келесі суретте не бейнеленген? «Тұсаукесер» дәстүрі бейнеленген. Ұлттық киімдегі кішкентай бала, апа оның тұсауын кесіп жатыр. Жасы үлкен әжей «шашу» шашып жатыр. Балалар хормен Е. Өтетілеуұлының «Тәй-тәй» өлеңін айтады. Өлең жолдарына сәйкес қимылдар жасайды. «Ашамай». Жаңағы кішкентай бала өсіп, 5–6 жасқа келді. Үлкендер оған жеке тай атап, ашамай (тайға арналған кішкентай ер-тоқым) істетіп, қамшы өріп, «Сен азамат болдың» деген сенім ұялатып, үйретілген жуас тайға әсем ашамай ерттеп, баланы тайға мінгізіп, жүргізеді. Осы қуанышта атасы бата береді**.** Дәптермен жұмыс. Суретте халқымыз дың қандай дәстүрі бейнелен ген? Бұл дәстүр қай кезде орындалады? Әңгімеле. Суреттерге қара.«Тұсаукесер» дәстүріне кажетті заттарды қорша. Ер баланы алғаш рет атқа мінгізу дәстүрі қалай аталады? Ол туралы	тері салынған парақ бірнеше бөлікке бөлініп,екі хатқалта ның ішінде болады.Әр топ балалары қағаз қиықтарын біріктіріп,көлік құрастырады да,сол көлікке байланысты жұмбақ ойластырады. Жұмбақты келесі топтың балалары шешеді. Мысалы:1.Бұл көлік қалада жүреді.Электр күшімен қозғалады.2.Ол-вагон көлік. Рельспен жүреді. **2.Қазақ тілі** Екі лақ ертегісі.Үй жануарлары мен төлдерін қазақша тауларымен таныс тыру.Сөздік қорларын молайту. **Дидактикалық ойын: «Төлдерін ата және көрсет»** Балалар үй жануарларын атап, ойыншықтарды көрсетеді, төлдерін атайды және көрсетеді. Балалар әр дұрыс жауап үшін фишкадан алады, соңында фишкалар саналып, жеңімпаз анықталады. Балалар, ертегіні тыңдап қана қоймаймыз, ертегі кейіпкер лерінің рөлінде өзіміз сахналап көреміз. *Үнтаспадан ертегіні тыңдаймыз.* ***Сөздік ойын: «Сұрақ-жауап».*** Ертегі не туралы? Ертегіде неше лақ? Ертегідегі лақтарды сипатта. (Ақ лақ және Қара лақ).	дыбыстарда бәсең үн болады. Дауыссыздардың үн сапасында жаңғырық болмайды. **«Кім көп сөз айтады» дидактикалық ойыны** Балалар, үнді дауыссыз дыбыстардан басталатын сөз айтуларың керек. Кім көп сөз ойлап айтады, соған фишка беріліп отырады. Ойын соңында жеңімпаз анықталады. Тәрбиеші балаларға көмек ретінде тақтаға үнді дауыссыз дыбыстардан басталатын бір суреттен іліп қояды. Мысалы, *лақ, мысық, нан, радио, уық, аң, үй.*ң дыбысынан сөздер басталмайтынын ескертеді. Мысалы: *«л»– Ләззат, лақ, лаула,люк, лақтыр, лағыл, Ләйлә;* *«м» – мақта, малта, маймыл, малақай;* *«н»– нар, Нариман, Нартай, Назгүл, наз, намаз, нақышына келтір;* *«р» – рауғаш, Рауан, Раушан, риза;* *«у» – уылдырық, уақ.* **«Дыбыс бер» дидактикалық ойыны** Мен сендерге сөздер айтамын, сол сөздердің ішінде үнді дауыссыз дыбыстар кездессе, алақандарыңды соғып шапалақтаңдар.Үй, алма, анар, тат, оқ, ру, бау, сағат, арқан, тарақ, жаңғақ, нан, доп, тор,	Жеті қазына-жеті ырыс. 1.Адамның ақылы,ой-санасы 2.Денсаулық. 3.Ақ жаулық 4.Бала. 5.Көңіл. 6.Жер. 7.Ит. Мақал-мәтел мағынасын түсіндіру. Ақылды адам айтқызбай біледі. Қыран қаққызбай іледі. **2.Қазақ тілі** Қысқы киім.Киімінің қазақша атауларымен таныстыру: оларды топтай алуға үйрету. Қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтып,айыра білу. **Дидактикалық ойын:** **«Бұл кім?»** Аталған киімдері (көйлек, шалбар, жейде) бойынша баланы табады.Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды: Қазір жылдың қай мезгілі? (Қыс).Қыс қандай? (Қыс суық). Адамдар қыста жылы киім киеді. Жылы, жы-лы. Жылы киім.Қысқы киім жылы. Қысқы киім ...(жылы). Балалар сөйлемді жеке-жеке, хормен аяқтайды.Интербелсенді тақтада компьютерлік ойын: **«Қуыршақты киіндіру»** Қуыршақ не киді?*Балалар жаңа сөздерді жеке, хормен айтып жаттығады.* Қуыршақ не киді? Қуыршақ күрте киді. Тон, күрте, қолғап, құрақшын,	Балға, балта, ара, егеу, шеге, терезе. *(терезе)* **Дыбыстармен жұмыс.** **«Тізбекті жалғастыр» дидактикалық жаттығуы.** Балалар, мен бір сөз айтып, допты біреуіне беремін, мен айтқан сөз қандай дыбыспен аяқталса, ол сол дыбыстан басталатын сөз ойлап айтады да, келесі балаға допты береді. Мысалы: *қала – алмұрт – тарақ – қымыз – зәкір – рауғаш – шопан - нан - нақыл – лақ* *қала – алма – алтын – нар нәзік – кәмпит – табақ – қант – тоқ – қоңыз т.б.* **«Берілген дыбысқа сөз ойла» дидактикалық жаттығуы.** Тәрбиеші сөз ойлап айтқан балаларға жұлдызша беріп отырады, кімде көп жұлдызша болса, сол жеңімпаз атанады. 1-тапсырма Тәрбиеші балаларға «и» дыбысынан келетін сөздер ойлап айтуларын сұрайды. Мен білемін бұндай сөздерді: *ине, инелік, ирек, иық, Иманали т.б.* 2-тапсырма: Тәрбиеші балаларға «о» дыбысынан келетін сөздер ойлап айтуларын сұрайды. Мен бұндай сөздерді білемін: *орындық, ожау, омыртқа, оқыс, оқы, ойна,ойын т.б.* 3-тапсырма: Тәрбиеші балаларға «д» дыбысынан келетін сөздер ойлап айтуларын сұрайды.

	үлкендерден сұрастыр, әңгімеле. Атты ерттеуге қажетті заттарды белгіле. **2.Сауат ашу негіздері** Біз дыбыстық талдау жасай аламыз. Сөздің мағынасын түсіну:сөздерге дыбыстық талдау жасау,сөздегі дыбыс тардың ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау.Үш-төрт дыбыстан тұратын сөздерге дыбыстық талдау жасау. «Сұрақ-жауап» әдісі арқылы қайталау.Дыбыстар нешеге бөлінеді?Дауысты дыбыстар дың жасалу жолы қандай? Жуан дауысты дыбыстардың жасалу жолын түсіндір. Жіңішке дауысты дыбыстар жасалу жолын түсіндір? Дауыссыз дыбыстар нешеге бөлінеді және қалай аталады? Буында неше дауысты дыбыс болады?Дыбыстармен жаттығулар. **«Соңғы дыбыстан баста» дидактикалық ойыны.** Тәрбиеші балаларға сөз айтады да бір баланы көрсетеді,бала сол сөз қандай дыбыспен аяқталса, сол дыбыстан басталатын сөз айтады, келесі бала жалғастырады. Мысалы: м*аймыл - лақ - қарбыз - зәкір - радио - от - тауық - қарлығаш -шапалақ – қайық- қасық - қылыш - шаш - шахмат - тамыз -*	Ақ лақ пен қара лақ нелерге жолығады? (Түлкіге, қасқырға)Түлкіден екі лақ қалай құтылады? (Қырдың астында қасқыр күтіп отыр). Қасқырдан екі лақ қалай құтылады? (Арыстан күтіп отыр).Қойшы ата Ақ лаққа не деді?Дыбыстық жаттығу (айнамен орындалады). Қ-қ-қ-қ – лақ-лақ-лақ, Ақ лақ. Қ-қ-қ- қ – лақ-лақ-лақ- Қара лақ. Балалар ертегіні сахналайды.Санамақ арқылы қасқыр, түлкі және лақтардың рөлдері бөлінеді. Балалар қалпақтарды киеді. Автордың сөзін тәрбиеші айтады. Тәрбиеші : *Ақ лақ пен қара лақ әрі жүгіреді, бері жүгіреді.* Қара лақ: Сен Ақ Лақсың, түк білмейтін ақымақсың. Мені әрлі-берлі сүйреп жүріп, ақыры адастырдың. Тәрбиеші : *Ақ лақ әрі ойланып, бері ойланып, жүрген жерлерін еске түсіреді де жүгіре жөнеледі, алдарынан түлкі шыға келеді.* Түлкі: Әдемі лақтар, менің үйіме қонақ болып кетіңдер. Ақ лақ: Түлкі, бізді Қасқыр қонаққа шақырды. Бізбен бірге жүр. Тәрбиеші : *Түлкі лақтарға еріп жүреді, алдарынан ақырып Қасқыр шыға*	ми, сый, тый, аң, оң, шаш, тас, ата, әже, тәте, пысық, тышқан, ат т.б. **«Сөзге үнді дыбыстан басталатын сөз қос» дидактикалық жаттығуы** Мен сендерге бірінші сөзді айтамын, ал сендер сол сөзге мазмұны сәйкес келетін, үнді дауыссыз дыбыстардан басталатын сөз жалғауларың керек. Мысалы: *сүйкімді ... (мысық), жүйрік ... (лақ), дәмді ... (нан), әдемі ... (раушан), дәмді ... (рауғаш), қағаз ... (умаждалған), атам ... (риза), бала ... (малтыды), ақылды ... (мұғалім), үлкен(үй), әкем ... (риза), киіз үйдің (уығы), ... жайылды (мал) т.б.* Дәптермен жұмыс *(графикалық жұмыс)* Штрихта.Бастыр. **2.Математика негіздері** Геометриялық денелер: шар,текше,цилиндр. Шеңбермен және тіктөрт бұрышты салыстыру арқылы геометриялық пішінмен таныстыру. Геометриялық фигуралар (дөңгелек,сопақша,үшбұрыш, шаршы,тіктөртбұрыш) мен денелерді(шар,текше,цилиндр) дұрыс атап,оларды ажырата білуге жаттықтыру. Мақсат қою (проблемалық жағдаят). Жұптық жұмыс. Үстелдерде пішіндердің	етік – қысқы киім.Дыбыстық жаттығу (айнамен орындалады) Ғ-ғ-ғ- ғап-қолғап- қолғап Ұ-ұ-ұ-ұл-құл-құ-лақ-шын. Тақпақ жаттау: Мен естияр баламын, Өзім кие аламын. Көйлегімді, күртемді, Аяққиім, пәлтемді. Інімді де үйретем, Жөн жобамды көрсетем. Тоңса біздің қолымыз, Қолғап киіп аламыз. Сарт-сарт-сарт Шапалақты соғамыз. Тоңса біздің аяғымыз, Етік киіп аламыз. Топ-топ-топ Топылдатып билейміз. Тоңса біздің денеміз, Тонды киіп аламыз. Шанаменен зулаймыз. Шынығамыз жалықпай, Коньки,шаңғы тебеміз. Қима суреттермен жұмыс. **Дидактикалық ойын: «Қайтала, көрсет».** Тәрбиеші киімдерді атайды, балалар сөзді қайталап суретін көрсетеді. Жұмыс дәптерімен жұмыс.Киімдерді ата. Қыста қандай киім киеді? Кім не киеді?Дөңгелектерді сәйкес тендіріп боя. Арманның киімі мен Сәуленің киімін сәйкес түспен бояйды.Суреттегі киімдерді айтқызу. *Қыз көйлек киеді.* *Ұл шалбар киеді.* **3. Математика негіздері**	Мен бұндай сөздерді білемін: *доп, дақ, домалақ, дорба, дән, диқан, дарын, дария, даң, Дидар, дырылдақ т.б.* **«Сөз жина» дидактикалық жаттығуы.** Мен сендерге дыбыстар айтамын, сендер алақандарыңмен кесе жасап, дыбыстарды қағып алып отырыңдар. Айтылған дыбыстарды түсіріп немесе орнын ауыстырып алуға болмайды Жинаған дыбыстарыңнан сөз құрап айтасыңдар. Мысалы: - «а.л.м.а.», – «а.ғ.а.ш.», - «к.ү.н.», - «қ.ұ.с.», «қ.о.я.н.», - «с.и.ы.р.» ,- «а.с.ы.қ.» , - «е.с.і.к.», - «с.а.ғ.а.т.», - «т.а.б.а.қ.», - «ж.е.р.». Балалар, сендер қандай тағамдарды ұнатасыңдар? Балалар, денсаулыққа пайдалы тағамдармен тамақтану қажет. Ал А, В, С, Д, Е – осы адам ағзасына қажетті дәрумендердің атаулары. Біз оларды тағамдар дан аламыз. А дәрумені өсу мен көру дәрумені деп атауға болады, себебі ол арқылы сен жақсы өсесің, ал көзің тамашакөреді. В тобының дәрумендері мидың дамуына әсер етеді. С дәруменін «күшті имунитет дәрумені» деп атауға болады, себебі ол арқылы сен аурулардан қорғанасың. Е дәрумені сені күшті, әрі төзімді етеді. Д дәрумені сенің сүйегіңді

	зырылдауық -қант - ту - уық - қу - уәде - емізікт.б. **«Дұрыс көрсет» дидактикалық ойыны** Сөздермен жаттығулар. **«Бірінші дыбысты анықта» дидактикалық ойыны** Балалар, мен суреттерді көрсетемін, сендер суретте бейнеленгендердің атындағы бірінші дыбысты айтасыңдар. Мысалы: *ана(а), әке(ә), етік(е), нан(н), гүл(г), ыдыс(ы), алма(а), есек(е), ұшақ(ұ), аң(а),омыртқа(о), ине(и), алмұрт(а), от(о), орындық(о), елгезек(е), ешкі(е), өмір,(ө), ұлу(ұ), ұршық(ұ), ірімшік(і), ін(і).* Қандай дыбыстан басталатын сөздерді айттыңдар? (Дауысты дыбыстан басталатын).Оны қайдан білдік?Өкпеден шыққан ауа еш кедергісіз шықты. Бұлай дауысты дыбыстар жасалады. Балалар, мен тағы суреттер көрсетем айтып,бірінші дыбысына мән беріңдер. Мысалы:*пияз(п), ферма(ф), пима(п), түн(т), күй(к), хат(х), щетка(щ), күрек(к), шана(ш), сырмақ(с), таға(т), халық(х).*Дәптермен жұмыс Суреттерді ата. Жуан дауысты дыбыстан басталатын заттың суретін сары түстікарындаш пен қорша, жіңішке дауысты дыбыстан басталатын заттың суретін қызыл қарындашпен	*келгенде Түлкі қашыпкетеді.* Қасқыр: Р-р-р, менің қарным аш, сендерді жеп қоям! Ақ лақ: Қасеке, әнеки, ана төбенің басында, қара тастың қасында, бізді Арыстан күтіп отыр. Қара лақ: Бәәәә, Арыстанды қара. Тәрбиеші : Қасқыр қатты сасқалақтайды, әрі-бері алақтап тұрады.Қасқыр: Бәлесінен аулақ. Бар жандарыңның барында кетіңдер, түге! Тәрбиеші:*Қасқыр қаша жөнеледі.*Ақ лақ, Қара лақ: Алақай!!! Тәрбиеші: *осылайша қорықпаған екі лақ, қырды асып өз үйірлерін табады.* Жұмыс дәптермен жұмыс Суреттер бойынша ертегіні ретімен әңгімеле. Суретке қарап, ата. Атауында «Қ» дыбысы бар жануарларды қорша. **3.Математика негіздері** Геометриялық фигуралар: дөңгелек,сопақша,үшбұрыш, шаршы,тіктөртбұрыш. Шеңбермен және тіктөрт бұрышты салыстыру арқылы сопақша пішінмен таныстыру. Геометриялық фигуралар (дөңгелек,сопақша,үшбұрыш, шаршы,тіктөртбұрыш) мен денелерді(шар,текше,цилиндр	дөңгелек, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш жинақтары салынған конверттер жатыр. Тапсырманы түсіндіреді. Кез келген бала хатқалтадан пішінді шығарып,оны атайды,ал екінші бала қоршаған ортадағы осындай пішіндегі затты атайды. Одан кейін рөлдерімен ауысады. Геометриялық пішіндермен топтық жұмыс.Балалар, қолдарыңа текше мен шаршыларды алыңдар.Осы фигураларды салыстырыңдар.Цилиндрмен дөңгелекті салыстырыңдар. Цилиндр мен дөңгелектің қандай ортақ қасиеттері бар екенін кім түсіндіре алады? Одан кейін практикалық жұмыс.Цилиндрдің негізінде саусақпен, қарындашпен қағазда жүргізіңіз.Қандай пішін пайда болды? 1-тапсырманы дәптерде өздігінен орындау. Практикалық жұмысты орындайды. Балалар практикалық жұмысты орындап, заттарды тексеріп, олардың айырмашылықтары мен ұқсастықтарын табады, сұрақтарға жауап береді. 2-тапсырманы өздігінен дәптерде орындайды. **3.Көркем әдебиет** Шынықсын денеміз. Шешендікке,сөз өнеріне баулу,санамақ,жаңылтпаш	Конус,текше,көпбұрыш. Шеңбермен және тіктөрт бұрышты салыстыру арқылы сопақша пішінмен таныстыру. Геометриялық фигуралар (дөңгелек,сопақша,үшбұрыш,шаршы,тіктөртбұрыш) мен денелерді(шар,текше,цилиндр) дұрыс атап,оларды ажырата білуге жаттықтыру. Бүгін біз геометриялық пішіндер еліне саяхатжасаймыз. Геометриялық елде барлық жерде геометриялық пішіндер бар.Ағаштардың суреттеріне қараңдар. Қандай геометриялық пішіндерді көріп тұрсыңдар. Суреттерге қарап, өздеріне белгілі пішіндерді атайды. Балалар, мына бұйымдарға қараңдар. Олар қандай пішіндерден жасалған? Өз бұйымдарыңдықұрастырыңдар. Бүгінгі сабақта қандай пішін дермен жұмыс істейміз? **«Затты тап» ойыны.** Жинақтағы геометриялық денелерді кезек-кезек көрсетіп, қандай заттардың оларға ұқсайтыны (осындай пішінге ие) туралы сұрау. 1-тапсырманы қарап, оны өздігінен орындау. Тапсырманы түсіндіру: пішіндерді екі белгі – пішін мен түс бойынша бөліңдер. Топтардың әрқайсысына пішін мен түс көрсетілген карточка таратылады.Одан кейін өзара тексеру ұйымдастырылады.	мықты етеді. Дәптермен жұмыс.Суреттердіата. Дауыссыз дыбыстан басталатын сөздерді көк түсті сандықпен, дауысты дыбыстан басталатын сөзді қызыл түсті сандықпен сызып қос.Дыбыстық талдау жаса.Суреттерді штрихта. Үзік сызықтарды бастыр, жалғастырып жаз. **3. Қоршаған ортамен танысу** Киіз үйдің жабдықтары.Қазақ халқының киіз үйінің маңызды лығын,оның құрылысы мен ішкі жабдықтарын білу. Сурет арқылы киіз үй жабдықтарын таныстыру.Киіз ауа райының қандай жағдайын дада пайдалануға өте ыңғайлы. Ішіне жарық жақсы түседі,ауа алмасуы талапқа сай,жел,дауылға көп шайқалмайды.Киіз үйдің негізгі қаңқасын сүйегі деп атайды.Олар:кереге,уық,шаңырақ сықырлауық (жарма есігі). Кереге-киіз үйдің ағаштан жасалған жиналмалы торкөзді сүйегі.Шаңырақ киіз үйдің уықтарын біріктіріп,еңсесін көтеріп,тұтастырып ұстап тұратын дөңгелек шеңбер.Уық-кереге мен шаңырақтың арасын ұстап,қосып тұратын сырық.Киіз есік-сықырлауықты жауып, шаңырақ арқылы өткізіп байланады.Киіз есіктің сырты киіз,ортасы ши,астары жарғақ терден жасалады.Үй жиһаздары: Абажа-тамақ пен ыдыс-аяқ сақталатын кебеженің үлкен

	қорша.Бағдаршамның қай түстерінің атауында л дыбысы бар? Сөздерді буынға бөл. Дыбыстық талдау жаса. **3.Музыка** Қыс келді.Лирикалық,вальс ырғағында баяу әуендерді қабылдау,әннің сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Марш» (Е. Андосов).Балалар марш музыкасымен шеңберде жүріп, аяқты нық басып, бойды тік ұстап, тізені жоғары көтеріп, қолды сермеп, ырғақпен жүреді. Балалармен қыс туралы және қыста ойнайтын ойындар туралы әңгіме өткізу. ***Музыка тыңдау:*** «Көңілді балалар әні» (Б. Дәлденбай). Композитор Б. Дәлденбайдың суретін көрсету.Балалардан әннің не туралы айтылып отырғанын сұрау. Әннің көңіл күйін сұрау.Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап, әуенді таза айтуға ұмтылу. ***Ән айту:*** «Қыс келді» (Б. Жұмабекова).Ән айтар алдында балаларға ән айту ережелерін еске түсіру. ***Билер:*** «Қоян биі» (В. Питерцев).Үйренген «Зырлайды шанамыз» әнін (М. Маңғытаев) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу.	) дұрыс атап,оларды ажырата білуге жаттықтыру. **«Мені таны» ойыны.** Жұмбақ оқиды, балалар оның шешімін тауып, пішіндер бейнеленген карточкаларды көрсетеді. *Сен маған мұқият қара,* *Менің үш қабырғам,* *Үш бұрышым, үш ұшым бар. (Үшбұрыш.)* Жинақтан пішіндерді іздеп, оларды көрсетеді. Үшбұрыш *Сопақша да емеспін,* *Үшбұрышқа дос емеспін,* *Тікбұрышқа аға болам,* *Шаршы деген мен болам. (Шаршы.) Денемнен бұрыштар табылмайды,* *Бірақ көп нәрсе бір маған ұқсайды:* *Әртүрлі табақтар,* *Легендер, медальдар.* *Олар адамдарға өте керек,* *Атым менің (дөңгелек).* *Менен де бұрыштар таппайсың,* *Дөңгелекке аз ғана ұқсаймын,* *Екі жағымнан қысыңқырап,* *Екі жағымнан сәл созыңқырап. (Сопақша.)* *Мына шелекке қара –Қақпағы мен түбі бар, Екі дөңгелекті қосқан –Бір фигураны алған. (Цилиндр.)* *Бұл дене доп болып секіреді,* *Қарбыз болып домалайды,* *Толықсыған ай болып күлімдейді, Күн болып жарқырайды.*	айту,жұмбақ шешу,айтыс өнеріне баулу. Балалар шеңберге тұрып,бір-біріне жылы лебіздерін білдіреді. -Денсаулығың мықтыболсын! -Шымыр болып өс!Жұмбақ жасыру.Қыста ғана болады, ұстасаң,қолың тоңады.Қар. **Қимылды ойын.** **Кім жылдам?** Ойын шарты: Балалар екі топқа бөлінеді. Ортада белгі көрсетілген. Балалар көрсетілген белгіге сырғанап жетіп,өзорындарына сырғанап келуі керек. Б.Соқпақбаев Шыныққсын денеміз өлеңін жаттау. Жүріңдер,балалар, Сырғанақ тебеміз. Құрыспай,құрыштай, Шыныққсын денеміз. Қыста ауырмас үшн не істеу керек?Сырғанақ теуіп ойнасақ,қандай бала боламыз? Жас ұланмын шыныққан, Жасқанбаймын суықтан. Қардан жасап аққала, Сырғанаймын шаттана. Жұмбақтарды шеш. Қайқы тұмсық,қос табан,қос таяқпен ұштаған.Шаңғы. Қыста үйге кірмейді,шойын жолдан аумайды.Шана. **Дидактикалық ойын.** **Кім тез шананы құрайды?** Ойын шарты:Бірнеше қиып алынған шана бөліктері. Берілген белгі бойынша	Бұйымдарды қарап, пішіндерді атайды. Өз бұйымдарын құрастырады.Балалар топтарға бөлініп, топтарда талқылап, заттарды атайды. Әрбір дұрыс жауап үшін фишка алады. Фишкаларды ең көп жинаған топ жеңімпаз атанады.Топтар дың әрқайсысы өз белгілері бойынша пішіндерді таңдап, жинастырады. Фигураларды талдап, өзара салыстырады. **4. Музыка** Қыс келді.Лирикалық,вальс ырғағында баяу әуендерді қабылдау,әннің сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Марш» (Е. Андосов).Балалар марш музыкасымен шеңберде жүріп, аяқты нық басып, бойды тік ұстап, тізені жоғары көтеріп, қолды сермеп, ырғақпен жүреді. Балалармен қыс туралы және қыста ойнайтын ойындар туралы әңгіме өткізу. ***Музыка тыңдау:*** «Көңілді балалар әні» (Б. Дәлденбай). Композитор Б. Дәлденбайдың суретін көрсету.Балалардан әннің не туралы айтылып отырғанын сұрау. Әннің көңіл күйін сұрау.Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап, әуенді таза айтуға ұмтылу. ***Ән айту:*** «Қыс келді» (Б. Жұмабекова).Ән айтар алдында балаларға ән айту	түрі.Ағаштан жасалып,киізбен, былғарымен қапталған.Кебеже-сүр ет,құрт,шай салып сақтау үшін ағаштан жасап өрнектеген үй жиһазы.Әбдіре-зат сақтайтын үлкен сандық.Сырты қаңылтыр мен әшекейленіп қапталады. Ағаш төсек-жату үшін пайдаланатын үй жиһазы. Асадал-тамақ пен ыдыс-аяқ сақталатын кебеже.Жастықағаш-ерте кезде жастықтың астына салынатын ағаш тиянақ. Адалбақан-киім ілуге арналған үй жиһазы.Жүкаяқ-үйде жүк астына қоятын ағаш зат. Сандық-киім-кешек,т.б.зат салуға арналған үй жиһазы. Төсеніштер:алаша,киіз,сырмақ. Тұскиіз-сәндік үшін төсектің тұсына тұтатын үй бұйымы. Қоржын-екі жағын тең етіп, тоқыған,не құрап тіккен зат салатын дорба.Аяққап-ыдыс –аяқ салатын қапшық.Екі бетінкиізден тігіп,бетін ою-өрнек салып не кестелеп әшекейлейді. **Дидактикалық ойын:** **Киіз үйді құрастыр.** **4.Дене шынықтыру** Жайлаудағы ойындар.Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру. **Сезімдік ойын:** **«Табиғаттың төрт құдіреті»** Жайлаудағы ойындар мен шопандардың, жылқышылардың шаруасы жайлы әңгімелерді жалғастыру.Балалар залда бытырап жүреді. Бастаушының

	Жеке және хормен айту. Балалар музыкаға ілесіп қоянның «шөп жұлу», «үрку», «айбат көрсету» секілді қимылдарын үйренеді. ***Ойындар, хороводтар:*** «Кешікпе» орыстың халық әуені (өңдеген М.Раухвергер). *1-4 такт.* Балалар әр бағытта жүгіреді. *5-6 такт.* Орындарында тұрып, алақандарын шапалақтайды. 7-8 *такт.* Соңғы аккордқа дейін орындықтарға отырып үлгеру үшін, өз орындарына жүгіреді. ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Тамшылар» румын халық әні **4.Дене шынықтыру** Қыстаудағы ойындар. Дене шынықтыру мен спортқа қызығушылықты ояту және дене шынықтырумн,спортпен айналысуға баулу. **Сырықтар жерде жатыр.** Қол жаттығуларын орындай отырып, шеңбер бойымен «құрықтарды» аттап жүру.3-4 баладан жүруге болады.Аяқты саннан 90° көтеріп, аяқты алдымен ұшына, сосын өкшеге түсіріп қою. Ырғақпен, қолды еркін ұстап, кідіріспен тыныс алып жүгіру.Негізгі жаттығуларды орындау үшін 4 тізбекке сапқа тұру.Ұзын ағашпен орындалатын жалпы дамыту жаттығулары.Өз қимылын	*Ол қалай аталады? (Шар.)* Балалар, біз қандай геометриялық пішіндерді білеміз? (Пішіндерді тақтада көрсету).Қоршаған ортадан дөңгелек, шаршы, үшбұрыш, текше, шар, цилиндрге ұқсайтын заттарды атаңдар. Тәрбиеші дөңгелек, шаршы, үшбұрыш, текше, шар, цилиндрге ұқсайтын заттар бейнеленген суреттерді көрсетеді. Практикалық жұмыс. Балалар, қызыл сопақшаны алып, саусақпен жиегін сипап өтіңдер. Сопақшаның бұрыш тары бар ма? Қабырғалары бар ма? Сопақша қандай пішінге ұқсайды? Қызыл сопақшаның үстіне жасыл дөңгелекті салыңдар. (Пішіндердің өлшемі бірдей болуы тиіс).Атауларды қайталайды. Олардықоршаған ортадағы заттармен салыс тырады, неге ұқсайтыны туралы қорытынды жасайды. Таратуға арналған материалмен жұмыс істейді, геометриялық пішіндерді–сопақша мен дөңгелекті тексереді. **4.Шығармашылық іс-әрекет** Ормандағы қоян. Жапсыру:Сюжеттік композициялар жасау, жеке және топпен бірлесіп жасау. Мүсіндеу:қалауы бойынша	балаларшананы құрастырады. **4.Дене шынықтыру** Желді қуып жет. Іштің бұлшық еттеріне арналған жаттығулар;екі бала жұптасып жасайды;бірінші бала қолын желкесіне қойып, шалқасынан жатып,денесін көтереді,екінші бала оның аяғына отырады,гимнастика лық қабырғада қолдарымен тартылып тұрып,аяқтарын көтереді.Сапқа және тізбекке бір-бірден тұрады, тізбекпен жүру; тізені жоғары көтеріп жүру; тоқтамастан баяу қарқынмен жүгіру (1,5 минут).Тыныс алу жаттығуы. «Біз спортпен айналысамыз, сондықтан жылдам өсеміз» – қолды жоғары көтеріп, аяқтың ұшымен тұру – тыныс алу.«Күннен-күнге бойымыз өсіп барады» – қолды төмен түсіріп, барлық табанмен еденге түсу дем шығару.Сап түзеп залдың бір шетінен қарама-қарсы жаққа жүру.Екі-екіден тізбекке, сапқа тұрады, қарама-қарсы жаққа жүреді, жүгіреді, адымдарын байқап басады, бір-біріне кедергі келтірмеуге тырысады. Жаттығуды орындағанда әуеде бейнелеуге саусақпен жүргізіп, сурет салып көмектесу.Координацияны дамыту жаттығулары: «Көз-қол»«Көздерімен атыс» оңға – солға, жоғары – төмен (6	ережелерін еске түсіру. ***Билер:*** «Қоян биі» (В. Питерцев).Үйренген «Зырлайды шанамыз» әнін (М. Маңғытаев) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. Жеке және хормен айту. Балалар музыкаға ілесіп қоянның «шөп жұлу», «үрку», «айбат көрсету» секілді қимылдарын үйренеді. ***Ойындар, хороводтар:*** «Кешікпе» орыстың халық әуені (өңдеген М.Раухвергер). *1-4 такт.* Балалар әр бағытта жүгіреді. *5-6 такт.* Орындарында тұрып, алақандарын шапалақтайды. 7-8 *такт.* Соңғы аккордқа дейін орындықтарға отырып үлгеру үшін, өз орындарына жүгіреді. ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Тамшылар» румын халық әні	нұсқауларын бұлжытпай орындайды. Егер«жер» десе, қолдарын төмен түсіреді, егер «су» десе, қолдарын алға созып, суда малтаған сыңай көрсетеді, «ауа» десе, құстай ұшып бара жатқандай болады, «от» десе, қолдарын созып алай-дүлей айналдыра бастайды. Бастаушының нұсқауларын бұлжытпай орындайды. Егер«жер» - десе қолдарын төмен түсіреді, егер «су» - десе қолдарын алға созып, суда малтаған сыңай көрсетеді, «ауа» - десе құстай ұшып бара жатқандай болады, «от» десе қолдарын созып, алға, артқа айналдыра бастайды.Фитболмен орындалатын арқа омыртқасын түзету жалпы жаттығуларын орындау.Фитболды түрлі бағыттарға сырғанату.Музыка әуенімен фитболды, басқаларды қағып кетпей, түрлі бағытта алып жүреді. Музыка тоқтағанда барлығы орнында тоқтап, қатып қалады.Түрлі биіктіктегі арқандардан секіру.Әр арқанға сай екпін алу, аяқпен тірелу және қолдарын уақытылы сермеп секіру.40-30-20 см биіктіктегі арқанның астынан өту.Кедергінің биіктігіне қарай одан өту тәсілі таңдалады.Кедергінің биіктігіне қарай одан өту тәсілін таңдай отырып, барлық білім-біліктерін қолдануға тырысады. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қарсыласыңды көтер»**

	басқа балалармен үйлестіреді. Қолдарын шынтақтан бүгіп, жаттығулар кешені біткенше арқаны тік ұстауға тырысады.Текшелер мен сырық (ұзын ағаштармен) орындалатын негізгі қимылдарды орындау. **Секірулер:** сырықты жалғыз аяқпен секіріп, ілгері қарай айналып жүру. Секіргенде аяқтың басымен итеріліп, аяқтың басына қайта түсу. **«Ең сақ кім екен?»** Текшелерге көтеріп қойылған сырықтардың астынантүрлі әдіспен (шынтақтап жорғалап, еңбектеп, шалқалап жатып) залдың бір жағынан екінші жағына дейін өту.Түрлі әдіспен (шынтақтап жорғалап, еңбектеп, шалқалап жатып) залдың бір жағынан екінші жағына дейін өтеді. **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Лақтыр-қағып ал». (10 рет) Допты лақтырып, қалаған тәсілмен қайта қағып алады.Допты кеудесіне қыспай, екі қолдап қағуға тырысады. Допты жерге құлатпаған жеңіске жетеді.	мүсіндеужәне қосымша заттармен безендіру. Сурет салу:түсті таңдау,жаңа түстер және реңктерді бояуды араластыру арқылы шығару. Құрастыру:табиғи,қалдық материалдардан құрастыру. **Көңілді тренинг:** «Менің көңіл күйім тамаша». Мақсаты: жағымды көңіл күй тудыру. Балалар оң және сол жақтағы достарына «Менің көңіл күйім тамаша» деп қолдарын кезекпен бұлғау керек.Балалар, бүгін бізді қоян қысқы орманға саяхат жасауға шақырды. Ал кәне, көзімізді жұмып орманның бейнесін көз алдымызға елестетіп көрейік. Диалогті оқу арқылы ашық сұрақтар қоя отырып қыс мезгілі туралы білімдерін мнемокесте сызбасы арқылы нақтылау. Қазір жылдың қай мезгілі? Қыста айнала қандай түске боялады? Қыста аспаннан не жауады? Қардың түсі қандай? Қыс мезгілінде қандай ойындар ойналады? Орманда қандай аңдарды кездестіруге болады? **«Фотоаппарат» ойыны.** Аңдарды суретке түсіру кезінде сыртқы ерекшелігіне қарай сипаттау.. Жан-жағына алақ-жұлақ етіп келе жатқан аң? Апанында ұйықтап жатқан аң? Ағаштың басында жаңғағын кеміріп отырған	рет).көздерімен сағат тілімен 6 шеңбер, сағат тіліне қарсы 6 шеңбер салу.1–9 сандарын көздерімен жазу.Көздерімен көлденең 6 сегізді жазу. Көздерімен сағат тілімен 6 үшбұрыш, сағат тіліне қарсы 6 үшбұрыш салу.Сағат тілімен көздерімен үшбұрыш,шаршы, шеңбер салу, сағат тіліне қарсы сол фигуралардысалу. «Желпуіш саламыз» Шаңғының ұшын 180□айнала қозғалып,бұрылады. «Тоннель».Алаң бойымен бағандарға байланған бауларды түрлі биіктікте тартып қою. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Ақшақарлар мен тентек жел»** (тыныс алу гимнастикасын орындау) Балалар екі топқа бөлінеді. «Ақшақарлар» аяғының ұшымен билеп, айнала ұшып жүреді. «Тентек желдер» дем алады.Тәрбиеші:«Желтұрды!» –дегенде «тентек желдер» шығып, «ш-ш-ш-ш-ш» деп оларды ұшыра бастайды. «Ақшақарлар» қашып, жата қалады, тығылады.		Балалар бір-біріне қарама-қарсы отырады. Түзу қолдарына гимнастикалық таяқшаны ұстап, табанымен тіреледі. Белгі бойынша, әр ойыншы таяқты өзіне тартып, қарсыласын орнынан жұлып алуға тырысады. Қарсыласын жұлып тұрғызған бала жеңеді.Таяқты жоғары көтеріп, жан-жаққа сермеуге болмайды.

		сүйкімді аң? Аяғының ұшымен, білдірмей жүріп, қулығын асырып жүретін аң? Үлестірмелі материал. «Ормандағы қоян» тақырыбындағы сюжетті сурет.Балаларға қоянның дене бөліктерін, азығын, айналасындағы ағашты, жауып тұрған қарды қандай геометриялық пішіндердің элементтерінен дайындауға болатынын түсіндіру. Сюжеттегі бейнелердің қандай геометриялық пішіндерден дайындалғаны туралы талдау жұмысын жүргізу. Қоянның дене бөліктерін үлгіден қиып дайындап алу. Басын, денесін шаршылардың бұрышын қию арқылы дөңгелек пішінге айналдыру арқылы дайындау. Алдыңғы және артқы аяқтарын, ұзын құлақтарын дөңгелек пішінді екіге бүктеп симметриялы кесінді арқылы кесіп дайындау. Ормандағы қар омбыларында дөңгелектерді екіге бүктеп қию арқылы дайындау. Шыршаның бейнесін шаршының бұрыштарын екіге бүктеп үшбұрыш пішінге келтіріп қию. Қоянның сәбізін пішіннің бұрыштарын қию арқылы дайындау, сабағын қалдық қағаздардан дайындау. Қалдық қағаз бөлшектерінен қар			

		түйіршіктерін жырту тәсілі арқылы дайындау және қоянның көзін, аузын, мұрнын қажетті түстерді қолдана отырып дайындау. Дайын кесілген пішіндерді қағаз бетіндегі кеңістікті бағдарлай отырып орналастырып жапсыру. Балалар шығармашылығы.			
Серуенге дайындық	Өз бетінше киіну және белгілі бір ретпен шешіну, заттарыңызды шкафқа дұрыс орналастыру және ұқыпты бүктеу, сондай-ақ әр түрлі бекіткіштерді қолдану қабілетін бекіту				
Серуен	Боранды бақылау Мақсаты: қыстың белгілері туралы білімді бекіту. Еңбек қызметі: кіре берісті қардан тазарту. «Қарға сурет салу» ойын жаттығуы. «Дауыстан тану» дидактикалық ойыны Мақсаты: есту қабілетін дамыту «Оқтау тартыс (арқан тартыс)» қимылды ойыны Мақсаты: күшті дамыту. «Нысананы көзде» қимылды ойыны Мақсаты: лақтыру дағдыларын, көзбен өлшеуді дамыту. (Қоршаған ортамен танысу + дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту)	Қарлы боранды бақылау Мақсаты: қыстың белгілері туралы білімді бекіту. Еңбек қызметі: қар үйіндісін салу. «Тұзақ» қимылды ойыны Мақсаты: жүгіруді, қимылды үйлестіруді дамыту; басқалар мен соқтығыспай жүгіруді үйлестіру. «Көкпар» қимылды ойыны Мақсаты: Затты берудегі жылдамдықты,ептілікті жетілдіру. «Кім алысқа лақтырады» ойын жаттығуы Мақсаты: алысқа қар лақтыру дағдысын дамыту. (Қоршаған ортамен танысу + дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту)	Ұшқан қар ұшқынын бақылау Мақсаты: байқағыштықты дамыту; табиғаттағы өзгерістерді байқауға үйрету. Еңбек қызметі: ғимараттарды қардан тазарту. «Орман алаңқайы» қимылды ойын Мақсаты: екі аяқпен секіруді дамыту. Балалармен қозғалыстарды дамыту бойынша жеке жұмыс – лақтыру. «Таны да, ата» дидактикалық ойыны Мақсаты: аумаққа ұшып келген құстар туралы білімді бекіту. Шығарылатын материалмен ойындар: мұзшана, күректер. (Қоршаған ортамен танысу + дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту)	Әртүрлі ауа-райында қардың жай-күйін бақылау Мақсаты: сөздікті белсендіру; себептері мен салдарын түсіндіру қабілетін дамыту. Еңбек қызметі: қардан мүсіншелер жасау. «Қар үймегімен жүру» ойын жаттығуы Мақсаты: қозғалыстарды үйлестіруді жетілдіру. «Қармен жүр және оның аяқ астында сықырын тыңда» ойын тапсырмасы «Теңіз толқиды» қимылды ойыны Мақсаты: қиялды, фантазияны дамыту. Қашықтағы материал ойындары: күректер. (Қоршаған ортамен танысу + дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту)	Терезедегі қар өрнектерінің пайда болуын бақылау Мақсаты: байқағыштықты дамыту. «Қаңтар – ең суық ай» әңгімелесу Мақсаты: қыс айлары туралы білімді бекіту. Еңбек қызметі: аулаға ұшып келген құстарды тамақтандырамыз. «Қояндар мен қасқыр» қимылды ойыны Мақсаты: қозғалыс белсенділігін дамыту. «Қысқы қызықтар» қимылды ойыны Мақсаты: сөйлеуді қозғалыспен үйлестіруді, жалпы сөйлеу дағдысын дамыту. Шығарылатын материалмен ойындар «Мұз жолымен сырғанау». (Қоршаған ортамен танысу + дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту)
Серуеннен	Жуыну, шешіну, киіну кезінде дағдыларды қалыптастыруды жалғастыру; жуыну әдістерінде жаттығу: жеңді түру, қолды сабынмен сабындау, сумен жуғаннан кейін				

оралу	қолдағы суды түсіру. Өзіндік ойын әрекеті. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)				
Балалардың өзіндік жұмысы	«Үй салу» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: балалардың техниканың рөлі мен құрылыстың әртүрлі кезеңдері, сондай-ақ құрылысшы мамандығы туралы білімдерін бекіту және кеңейту. (Қоршаған ортамен танысу + құрастыру + сөйлеуді дамыту) «Кім әрекетті көбірек атайды?» дидактикалық ойын Мақсаты: адамдардың іс-әрекеттерін мамандықпен байланыстыра білу, сөздікті белсендіру. (Сөйлеуді дамыту) «Ұшады-ұшпайды» қимылды ойыны Мақсаты: ойлауды, реакцияны дамыту. (Сөйлеуді дамыту)	«Біз кемеде жүземіз» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: балалардың су көлігі және оның мақсаты туралы білімдерін кеңейту және нақтылау, ойын тәжірибесі мен сөздігін байыту. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу) «Ұқсайды - ұқсамайды» дидактикалық ойыны Мақсаты: заттарды салыстыру, түсі, пішіні, мөлшері, материалы бойынша ұқсастық белгілерін байқау. (Математика + сөйлеуді дамыту) Дидактикалық ойын «Мен өзім не жасай аламын?» Мақсаты: балалардың еңбек дағдылары, өзіне-өзі қызмет көрсету және өзара көмек туралы түсініктерін дамыту. (Қоршаған ортамен танысу)	Театр қызметі: Цирк қойылымы Мақсаты: цирк әртістерінің мамандықтарымен таныстыру; цирк нөмірлерін ойлап табу процесінде балалардың қиялын дамыту. (Көркем әдебиет + музыка) «Тест» - сұрақтар, жауаптар дидактикалық ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды, сөйлеуді, есте сақтауды дамыту. (Математика + сөйлеуді дамыту) Балалардың қалауы бойынша үстел ойындары. Таңдау бойынша сурет бұрышындағы жұмыс (бояулар, қарындаштар, қарындаштар, киізден жасалған қаламдар, ермексаз) Мақсаты: шығармашылық қабілеттерін дамыту. (Сурет салу)	«Аурухана» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: балалардың дәрігерлік кәсіптер, жұмыс орны, еңбек әрекеттері, еңбек құралдары, еңбектің қоғамдық маңызы туралы білімдерін бекіту. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу) «Менің кім екенімді тап?» дидактикалық ойын Мақсаты: балалардың пантомималық шығаруын дамыту. (Сөйлеуді дамыту + Көркем әдебиет) «Бұйрықты орында» ойын жаттығуы (Дене шынықтыру) «Карусель» балалар арнасын қарау (ертегілер мен сүйіктімультфильмдер)	«Бұл бола ма?» дидактикалық ойын Мақсаты: өмірдегі дұрыс құбылыстар туралы түсінікті қалыптастыру. (Қоршаған ортамен танысу) «Керісінше айт» ойын жаттығуы Мақсаты: сөздерді таңдау. (Сөйлеуді дамыту) «Түтікшеге қара» жаттығуы Мақсаты: танымдық-зерттеушілік мінез-құлықты дамыту, заттың қарама-қарсы қасиеттерін игеру. (Қоршаған ортамен танысу) «Жұмбақтар мен жауаптар» дидактикалық ойыны Мақсаты: талдау және салыстыру. (Сөйлеуді дамыту)
Балалармен жеке жұмыс	Қарым-қатынас дағдылары «Бір сөзбен ата» дидактикалық ойыны Мақсаты: жалпылама сөздерді таңдауда жаттығу	Шығармашылық дағдылар, зерттеу қызметі «Қызыл бүйір бауырсақ» жаттығуы Мақсаты: танымдық қиялды, шығармашылық ойлауды, үйлесімді сөйлеуді дамыту	Әлеуметтік-эмоционалды дағдылар «Қуыршақ ауырып қалды» рөлдік ойыны Мақсаты: науқасқа қамқорлық көрсетуге үйрету; мінез-құлық мәдениетін тәрбиелеу	Танымдық және зияткерлік дағдылар «Санды құрастыру» (лего-конструкция) Мақсаты: қолдың ұсақ моторикасын дамыту; сандарды құрастыруды үйрету	Шығармашылық дағдылар, зерттеу қызметі «Бұл қандай дақ!» дидактикалық ойын Мақсаты: қиялды, шығармашылықты, қиялды дамыту. «Моншақтар» ермексазбен жұмыс Мақсаты: ермексаздан геометриялық фигураны мүсіндеу қабілеті
Балалардың	«Абайлаңыз, көктайғақ», «Аязды ауа-райы туралы ата-аналардың алты қате түсінігі» стендтік кеңестер				

үйге қайтуы	Мақсаты: ата-аналар арасында балаларды тәрбиелеу мәселелері бойынша педагогикалық білімді тарату. «Экран алдындағы бала», «Тыйымдар мен шектеулер» жеке кеңестер. Мақсаты: ата-аналарды балалардың телехабарларды көру ережелерімен таныстыру; балалардың бос уақытын ұйымдастыру үшін ата-аналардың жауапкершілігін дамыту

ОҚУ-ТӘРБИЕ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ
Мектепалды сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас

Жоспар қай кезеңге жасалды: 29.01–02.02.

Күн тәртібі	Дүйсенбі 29.01	Сейсенбі 30.01	Сәрсенбі 31.01	Бейсенбі 01.02	Жұма 02.02.
Балаларды қабылдау	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: отбасылық дәстүрлер туралы жеке әңгімелер, балалармен қарым-қатынас жасау және жақсы көңіл-күй қалыптастыру ойындары. Достық атмосферасын құру.				
	«Менің отбасым» әңгімелесу Мақсаты: жақындарына деген мейірімділік пен сүйіспеншілікті, жанашырлық пен көмек көрсету қабілетін тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен танысу)	«Мейірімді сөз айт» дидактикалық ойыны Мақсаты: балаларды сөз тіркестерін қолдана отырып, сыпайы сөздерді қолдануға үйрету. (Сөйлеуді дамыту)	Күн, аспан және жер! Мен сенімен біргемін! Мен бүкіл әлемге айтамын: «Өз отбасымды жақсы көремін». «Менің отбасым» дидактикалық ойыны Мақсаты: барлық жақынына сүйіспеншілікті тәрбиелеу. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)	Апта өлеңі Отбасы – бақыт, махаббат, сәттілік, Отбасы – жазда саяжайға сапар, Отбасы – бұл мереке, отбасы күні, Сыйлықтар, жағымды шығындар. (Көркем әдебиет)	«Отбасылық дәстүр» әңгімелесу Мақсаты: отбасылық құндылықты дамыту, назар аудару. «Отбасы мүшелерінің аты кім?» дидактикалық ойын Мақсаты: барлық отбасы мүшелерін атымен атау. (Қоршаған әлеммен танысу)
Ата-аналармен кеңес, әңгімелесу	Ересек жастағы балалардағы сөйлеу дамуының ерекшеліктері мен мәселелері туралы әңгімелесу. «Ұялшақтықты қалай жеңуге болады» тақырыбындағы жеке әңгімелер				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптар қарау және басқалар)	«Заттар не үшін қажет?» дидактикалық ойын Мақсаты: балалардың ойлау қабілетін, белсенділігін және дербестігін дамыту; балалардың тұрмыстық заттарды, құралдарды, жабдықтарды мақсаты туралы білімдерін бекіту; оларға ұқыпты қарауға тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту) «Суық – ыстық» аз қимылды ойыны Мақсаты: есту қабілеттерін, физикалық қасиеттерін	«Әрекетті бағалау» дидактикалық ойыны (сюжеттіксуреттер) Мақсаты: балалардың жақсы және жаман істер туралы түсініктерін бекіту; іс-әрекеттерді сипаттау және бағалау; сезімталдыққа, қайырымдылыққа тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту) «Кегльді құлат» аз қимылды ойыны Мақсаты: қимылдарды үйлестіру дағдысын бекіту: дәлдікті, зейінді, лақтыруға күш беру қабілетін дамыту. (Дене шынықтыру + математика) «Жұп сурет» үстел үсті-баспа ойындары	«Өз көшеңді картадан тап» дидактикалық ойын Мақсаты: кеңістіктегі бағдарды жетілдіру. (Математика + қоршаған әлеммен танысу) «Қармақ» қимылды ойыны Мақсаты: орнында секіру жаттығулары; ептілікті, қимылдарды үйлестіруді, зейінді дамыту. (Дене шынықтыру + математика) Баспа ойындары «Орманда не өседі?» Мақсаты: орман және бақша өсімдіктері туралы білімді бекіту. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту)	«Бөлшектерден үй құра» дидактикалық ойын Мақсаты: үй мен автобус бөліктерін табу қабілетін дамыту; балалардың шеңбер, шаршы, тіктөртбұрыш туралы білімдерін бекіту; зейінді, көзді, табандылықты дамыту. (Математика + қоршаған әлеммен танысу) «Кім кетті?» қимылды ойын Мақсаты: зейінді, тапқырлықты, жетіспейтінді тез таба білу қабілетін дамыту. (Дене шынықтыру + математика) «Телефон» театрландырылған ойыны Мақсаты: қиялды, диалогтық сөйлеуді дамыту. (Шығармашылық + сөйлеуді дамыту)	«Әрекетті таңда» дидактикалық ойыны Мақсаты: балалар сөздігінде етістіктерді белсендіруді жалғастыру. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту) «Айырмашылықты тап» қимылды ойыны Мақсаты: зейінді, есте сақтауды, сигнал бойынша әрекет ету қабілетін дамыту. (Дене шынықтыру + математика) «Арқан» театрландырылған ойын Мақсаты: өз денесін меңгеру дағдысын жетілдіру, қол мен аяқтың қимылын еркін және қысылмай пайдалану; қарапайым бейнелі-экспрессивті дағдыды бекіту (Музыка + сөйлеуді дамыту)

	дамыту. (Дене шынықтыру + сөйлеудідамыту) «Іздесең табасың» үстел үсті ойындары Мақсаты: жылдың жекелеген уақыттарына тән белгілерді ажырата білу қабілетін бекіту. (Қоршаған ортамен танысу + математика)	Мақсаты: суреттерде бейнеленген заттарды салыстыруда, ұқсастықтарды табуда және бірдей суреттерді таңдауда шеберлікті бекіту; ойын ережелерін орындау қабілетіне тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен танысу + математика)			
Ертеңгілік жаттығу	Кешенді жаттығу				
ҰІӘ дайындық	«Жақсы деген не, жаман деген не?» Мақсаты: балаларда басқалармен қарым-қатынастың моральдық нормалары туралы идеяларды қалыптастыру; ұжымда достық, достық қатынастарды дамыту. (Қоршаған ортамен танысу)	Әңгіме «Анам, әкем және мен – тату отбасымыз!» Мақсаты: «Отбасы», «махаббат», «туысқан» ұғымдарын білуді бекіту. (Қоршаған ортамен танысу) Дидактикалық ойын «Мейірімді сөздердің тізбегі» Мақсаты: сөздікті байыту (сөйлеуді дамыту)	«Мені еркелетіп айт» этюд Мақсаты: балаларды әртүрлі мейірімді есім түрімен таныстыру; бір-біріне оң көзқарас қалыптастыру (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту)	«Ойлан, тап» ойын жаттығуы Мақсаты: балаларды белгілері мен сипаттамалары бойынша тануға үйрету. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)	«Смайлик» дидактикалық ойыны Мақсаты: балаларды әртүрлі эмоция көрінісімен таныстыру; оларға адамның бет әлпеті бойынша негізгі эмоцияны ажырата білуге үйрету. (Қоршаған әлеммен танысу)
Ұйымдасты рылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен танысу** Тірі және өлі табиғат.Тірі және өлі табиғат құбылыстары туралы білімдерін кеңейту. Тәрбиеші балаларға жанды және жансыз заттар туралы не білетіндерін сұрап, сол туралы әңгімелеулерін ұсыныс жасайды.Аудиоматериалды (жанды және жансыз табиғаттағы дыбыстар) тыңдатады. Табиғат – адамның көмегінсіз тіршілік етеді. Ал адамның қолымен жасалған заттардың бәрі табиғат нысаны болып табылмайды.	**1.Сөйлеуді дамыту** Біз де ойнаймыз.Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөйлемдегі сөздерді үйлестіре білуді жетілдіру. -Бүгін қай күн? -Кеше қандай күн болды? -Ертең қандай күн болады? -Бүгін ауа райы қандай? Табиғат өзгерістерін атайық. Ағашқа байланысты мақал-мәтелдердің мағынасын түсіндіру. Мақал-мәтелдер: Ағаш – тамырымен, адам – достарымен мықты. Адамға үш нәрсе көмек:	**1.Сауат ашу негіздері** Біз нені үйрендік,нені білдік? Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру,сөздің мағына сына қызығушылыққа баулу. **Жалпы атауын айт» дидактикалық ойыны.** Тәрелке, құмыра, кесе, шанышқы – ... *(ыдыстар)* Карамель, ирис, шоколад – ... *(кәмпиттер)* Басбармақ, балаң үйрек, ортан терек, кішкене бөбек, шылдыр шүмек – ... *(саусақтар)* Күрте, пальто, тон, плащ – ...	**1. Сөйлеуді дамыту** Мамандықтың бәрі жақсы. Тілдің грамматикалық құрылымы.Сөйлемдегі сөздерді: зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен үйлестіре білуді жетілдіру. Балалар бір-бірінің қолдарынан ұстап тұрады. Тәрбиеші «Бақытты бала» деп жазылған бойтұмарды қасындағыбаланың мойнына тағып: «Сен бақытты баласың, өйткені сеніңдостарың көп», – дейді.Осы кезде есік қағылып, топқа аспазшы апай	**1. Көркем әдебиет** Қарлығаш пен дәуіт. Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу. Жұмбақтар шешу. Қонып алып жарға, қарқылдайды.(қарға) Өзі жасыл әрі батыр,ол не? (дәуіт) Өзі қара,бауыры ақ,ол не? (қарлығаш)Қарлығаш пен Дәуір ертегісін таныстыру. -Қарлығаштың ұясы қайда орналасқан? -Жылан не үшін келді? -Қарлығаш көмекке кімді

	Табиғатты: Жанды табиғат әлемі және жансыз табиғат әлемі деп екі үлкен бөлікке бөлуге болады. **Күрделі сұрақ**: Қолдан адам қолымен жасалған әлемге қандай заттар жатады деп ойлайсыңдар?Балалартерезеден не көріп тұрғандарын атап береді. Табиғатқа – ағаштар да, аспан да, шөп те, ауа да, адам да жатады деген ұйғарымға келеді.Топтағы жанды заттарды атап көрсетеді. Үстелдің неліктен жансыз затқа жататынын дәлелдейді. Тірі ағзаның қандай әрекеттер жасайтынын, мәселен, тыныстайтынын,тамақтанатынын, өсетінін, көбейетінін айтып береді.Қолдан жасалған (жансыз) әлемге киім, аяққиім, ыдыс-аяқ, жиһаз т.б. жататынын түсіндіру. **«Тағы не істейді?» деген ойыны.**Ойын тәртібі бойынша балалар заттың іс-әрекеттерін немесе қасиетін атап көрсетуі тиіс.Балалардың жауаптары: Дәурен: Үйрек суда жүзе алады,тағы не істейді? Сүгір: Сүңгиді, жерде жүреді,ұшады, барылдайды. Д: Мысық тышқан аулайды, одан басқа тағы не істей алады? С: Бетін сипалайды, пысылдайды, мияулайды, серуендейді, ұйықтағанды жақсы көреді. Д: Күн жарық сәуле шашады.	шөл далада қазылған құдық, салынған көпір және жол бойына егілген ағаш. Қарағайға қарап – тал өсер, Қатарына қарап – бала өсер. Тақтаға ертегі мазмұнына байланысты сурет ілінеді. Алдымен балаларды екі топқа бөліп, бір топқа «шыршаның», екінші топқа «қайыңның» сөзін тәрбиешінің соңынан қайталап отыруды ұсыну. М.Төрежановтың «Біз де ойнаймыз» әңгімесін оқып беру. **Дидактикалық ойын: «Берілген дыбысқа сөзді ата».**Ойын шарты: Ойынды тәрбиеші бастап, бір сөзді айтады, сол сөз қандай дыбыспен аяқталса, ойынды жалғастырушы бала сол дыбыстан басталатын жаңа сөз айтуы тиіс. **2.Қазақ тілі** Менің киімдерім.Киімінің қазақша атауларымен таныстыру:оларды топтай алуға үйрету.Қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтып,айыра білу. **Дидактикалық ойын: «Не артық?».** Тақтадағы суреттерді атап, ондағы артық суретті табады. (Жануарлар және көйлек суреттері). Көйлек неге артық? Көйлек – киім.	*(киім)* Тымақ, қалпақ – *...(баскиім)* Дыбыстармен жаттығулар. **Дидактикалық жаттығу** **«Тиісті белгіні көтер»** Тәрбиеші жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды араластырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда, сары түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда, қызғылт сары дөңгелекті көтереді. **Буындармен жаттығулар.** **Дидактикалық ойын:** **«Буынды қос»(доппен)** Балалар, шеңберге тұрайық. Мен буынды айтып, бір балаға допты лақтырамын, бала допты ұстап алып, бір немесе бірнеше буынды қосып, сөзді жалғастырады. Кім дұрыс айта алмаса немесе тез буынды айтпаса, айыбын өтейді. Мысалы:(ас+паз, кі+тап, ба+лық, ба+ла). **Дидактикалық ойын: «Бір буыннан басталатын бірнеше сөз».**Тәрбиеші балаларды екі топқа бөледі. Тәрбиеші бір буынды айтады, балалар жалғастырып, келесі буынды табады. Бір буыннан бірнеше сөз құрауға жарысады. Сөз айтқан балаларға жұлдызша беріліп отырады. Мысалы: (те-) те -(геш) , те -(рек), те -(мір), те -(сік), те -(тік), көр -(пе), (ор-) ор -(та), ор -(ман), ор -(ақ), (өр-) өр	кіреді. Аспаз:Сәлеметсіңдер ме, балалар! Мен сендердің денсаулықтарың жақсы болсын деп, дәрумендер әкелдім. (Дәрумендерді балаларға таратады.)Енді аспаз апайдан тамақты дәмдеу үшін қандай көгөністер қосатынын сұрайық. Аспазшы тағамға сәбіз, картоп, жуа, асқабақ қосатынынайтады. Балалар, аспаз бізге дәмді тағам дар пісіреді екен, ол бізге өте қажет адам. Сендер басқақандай мамандықтарды білесіңдер? Көптеген мамандық иелерін біледі екенсіңдер, бұлмамандықтардың бәрі адам баласына қажет.Өз ата-аналарың қандай жұмыс жасайды? Қандай мамандық иесі? Білесіңдер ме? балаларға М.Хакімжановаңың «Кім немен ойнайды?» өлеңін мәнерлеп оқып беру. **Дидактикалық ойын: «Кімге не керек?»**Ойын шарты: Әртүрлі мамандық иелеріне қандай құрал қажет,жапсырмалар орнын тауып жабыстырады.Дәптермен жұмыс: Дәптердегітапсырмаорындалады. Балалар **«Кім болам?»** деген тақырыпта шағын әңгіме құрайды. **2.Қазақ тілі** Ұлттық киім.Ұлттық киім қазақша атауларымен таныстыру. Сөздерді қолданып сөйлем құрауға жаттықтыру. **Дидактикалық ойын: «Бұл кім?».** Аталған киімдері (көйлек, шалбар, жейде) бойынша баланы	шақырды? -Көкек не деді? -Қарға ше? Дәуіт не істеді? Қарлығашқа кім көмектесті? Ертегіні рөлге бөліп ойнату. Тыйым сөздер:сурет бойынша сызбамен жаттау. Құстың ұясын бұзба! Құстың балапанына тиіспе!Құсқа тас лақтырма! Кәне қанат қағайық, қарлығаш боп ұшайық, Ұшып-ұшып алайық, орнымызға қонайық. Қарлығаш боп ұшайық, торғай болып қонайық, сауысқан боп секіріп, тоқылдақ боп шоқиық. **Дидактикалық ойын:** **Ұшты-ұшты.** Ойын шарты:Ұшты-ұшты қарлығаш деген кезде балалар қолдарын көтереді.Ұшпайтын затты айтқанда,қолдарын көтермеуі керек. Қарлығаш-адамға дос. Дәуіт-адал,достарыңа көмектеседі.Қиындықта достарыңа көмектесу керек. **2. Сауат ашу негіздері** Буын.Сөздерді буынға бөлеміз.Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру. Сөздерді буынға бөлу, олардың саны мен ретін анықтау.Суретпен жұмыс.Ал енді осы сөздерді сендерден алыста тұрған сияқтысозып, айғайлап айтып көріңдер.

	Тағы не жарық шашады? С: Қалта шам, шам, көліктің шамы... **«Менің достарым» дидактикалық ойыны.** Балалар қолдарына белгілі бір заттардың суреті салынған карточкаларды алады. Содан соң тәрбиеші атаған адам немесе басқа да бір заттың атын атап, оның не істей алатынын атап айтады. Мысалы: Менің достарым – тыныстай алады.Балалар жанды табиғат бөліктері бейнеленген үлгілерді көрсетеді. **2.Сауат ашу негіздері** Біз нені үйрендік?Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру,сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. **«Кім не істейді?» ойыны.** Шофер не істейді? Ұшқыш не істейді? Етікші не істейді? Бағбан не істейді? Ұста не істейді? **Дидактикалық ойын-жаттығу: «Жалауша»** Тәрбиеші дыбыстар айтады. Егер дыбыс дауысты болса, балалар қызыл жалаушаны, егер дыбыс дауыссыз болса, көк жалаушаны желбіретеді. **Дидактикалық ойын: «Дұрыс таңда»** Сөздегідыбыстардыанықтаңдар Қай сөзге қандай дыбыстық сызба тиісті?Балалар дыбыстық	Сендерде қандай киім бар? Қуыршақ киімдері арқылы *жейде, шалбар* сөздерін естеріне түсіру. Көйлек, шалбар, жейде – нелер? Көйлек – киім. Шалбар – киім. Көйлек, жейде, шалбаркиімдер. Мынау – ұзын жең жейде. Мынау қандай жейде? Мынау – ұзын жең жейде. Мынау – қысқа жең көйлек. Мынау қандай көйлек? Мынау – қысқа жең көйлек. Сөйлемдерді айтып жаттығады. *Жең, ұзын* сөздерін дұрыс айтып жаттығу. Ең-ең-жең. Ұұзын жең.Қа-қа-қысқа – қысқа жең. Суреттермен жұмыс. Дыбыстық жаттығу (айнамен орындалады). Ұ-ұ-ұ-ұ- шұұ-лық – шұлық І-і-і-і- жем-жем-піір-жемпір. Қима материалдар арқылы меншіктеп айтып жаттығу. *Менің жейдем ақ. Менің жемпірім көк. т.с.с.* Қима суреттермен жұмыс. **Дидактикалық ойын: «Қайтала, көрсет».** Тәрбиеші киімдердің атауларын жекеше, көпше түрде және олардың түр-түстерін атайды. Балалар сөздерді қайталап, сөзге сәйкес суретті көрсетеді.	-(мек), өр -(кеш), өр, -(ле), өр -(мек-ші), өр(т), (да-) да(мыл-да), да(был), да(қыл) , да(уыс), Да (риға), Да (рия)**.** **Ойын: «Кәне, тауып көр»** Балалар мен сендерге сөз, буын, дыбыс айтамын, сендер алдарыңдағы сызбадан мен не айтсам, соны дыбыс па, сөз ба, буын ба анықтап, сызбасын көтересіңдер. Тәрбиеші алдын ала балаларға дыбыс, сөз, буын сызбаларының үлгілері сызылған карточкалар таратып береді. Мысалы:[р], -ба-, аққала, ар-, ос- , қа-, [е], [т], [к], та-, ен-, ар- , алма, сабақ, жаңа, дә-, мы-, мон-, [г],[ш], сөз, көз, бала, жа-, үс-,ші-, то-, ки-, [з], [и], са-, ша- , ет, елік, блезік, күнбағыс, ұр-, ын-,лек-, діз-, тик-, қыш-, дол, қол, бол, сал, мал, тау, қы-, тық-, ем-, ек-,іс-, діз-, ік-. **Дидактикалық ойын: «Эстафета».** Тәрбиеші сөйлемді айтады, оны қайталайды. Бір баланың алдына текше немесе кішкене зат қояды, ол дереу бірінші сөзді айтады.Тәрбиеші келесі балаға текше бергенде, ол екінші сөзді айтуы керек т.б. **2.Математика негіздері** Біз нені білдік? Геометриялық фигуралар мен денелерді дұрыс атап,оларды ажырата білуге жаттықтыру. **«Қай цифр жоқ»**	табады. Бүгін біз ата мен әжеге қонаққа барамыз.Киіз үйдің макеті, ұлттық киімдер (немесе суреттер) қолданылады. Ата және әже қуыршақтары. Сәлемдеседі. Ата не киген? (Тәрбиеші ұлттық киімдер атауымен таныстырады.(ұлттық киімдер немесе суреттер). Шапан,қамзол,қалпақ, бөрік, тақия, мәсі – қазақ халқының ұлттық киімдері. **Сөздерді бекітуге арналған ойын: «Ата, көрсет, қайтала»** **Өткенді қайталауға, сөздерді бекітугеойын«Менде,сенде...».** Балалар алдарындағы суреттегі киімді атайды, көршісінде қандай киім екенін сұрайды. Мысалы: Менде шапан бар. Сенде не бар?Тақпақты жаттау. **Киім-бұйым** Бір дегенім – бөрік, Кисең береді көрік. Екі дегенім – етік, Киер сәнді етіп. Үш дегенім – ішік, Теріден тігер пішіп. Төрт дегенім-тымақ, Қыста кисең, жылы-ақ. Бес дегенім – байпақ, Іші жылы, жайпақ. Алты дегенім – алқа, Мойыңа тақ, қалқа. Жеті дегенім – жейде, Көйлек деп жүр кейде. Сегіз дегенім сеңсең, Жылысы тонның сенсең. Тоғыз дегенім – телпек,	*Балалар сөздерді айғайлап, созып айтады: лақ, қас-қыр, бағ-дар-шам.*Сөздерді қайталатқызады және буынға бөлдіртіп айтқызады.Дауысты дыбыстар буын құрайды. Сөзде қанша дауысты дыбыс болса, сонша буын болады. Сөздерді созып, дауыстап айтқанда, сөздің қанша буыннан тұратынын білуге болады.Буын – сөйлеу мүшелерінің тұтастай қимылынан пайда болған бір немесе бірнеше дыбыстың тіркесі. Дауысты дыбыс өз алдына тұрып та, төңірегіне дауыссыз дыбыстарды алып та буын құрайды.Сөзде қанша буын бар екенін білу үшін, алақандарымызбен шапалақтаймыз. Тәрбиеші *қолын шапалақтау арқылы лақ сөзін буынға бөледі , «лақ» деп бір рет шапалақтап, «лақ» сөзі бір буыннан тұратындығын түсіндіру.* *Тәрбиеші* балаларға «*қасқыр* «сөзін буынға бөлдіреді. *«Қас-қыр» сөзін* екі рет шапалақтап айтады. «*Қасқыр* сөзі неше буыннан тұрады? Екі буыннан тұрады.Иә, екі буыннан тұрады екен, өйткені «*қасқыр»* сөзінде созылып айтылатын екі дауысты дыбысбар.Тәрбиеші балаларға «*бағ-дар-шам»* сөзін буынға бөлдіреді. Осы сөзде үш

	талдау жүргізеді. Суреттерді тиісті сызбамен салыстырады **Дидактикалық ойын «Үйшігін дұрыс тап»** Балалар, мен сендерге суретті карточкалар таратып беремін, сендер карточкадағы суретті атайсыңдар. Сол сөз дауысты дыбыстан басталса, тақтада тұрған қызыл үйшікке, ал дауыссыз дыбыстан басталса, көк үйшікке саласыңдар. **Дидактикалық ойын: «Кері сөзді ата»**(доппен) Балалар мен сендерге допты лақтырып сөз айтамын, сендер сол сөзге кері сөзді тауып айтасыңдар да, допты кері лақтырасыңдар. Мысалы: *жаман-жақсы, ақ-қара, ақылды-ақымақ, білімді-білімсіз, қайырымды-қайырымсыз, биік-аласа, жылады-күлді, отырды-тұрды, ашты- тәтті, жапты-ашты, кір- шық, таза-лас, ыстық-суық, көрікті-көріксіз, жұмды-ашты, қатты-жұмсақ, ұзын-қысқа, жалпақ-жіңішке т.б.* **Дидактикалық ойын: «Буынға бөл»** Мен сендерге суреттер көрсетем, сендер суретті атап, атуын шапалақпен буынға бөліңдер. Мысалы: *жа-ны-рақ, жү-зім, ке-ру-ет, тү-йе, та-бақ, ке-рік, пи-яз, ө-рік, жыл-қы, ши- е, мы-сық, а-ғаш, ал-ша, қа-ла, үс-*	Мысалы: көйлек, көйлектер, сары көйлек, қысқа жең жейде.Жұмыс дәптерімен жұмыс.Киімдерді ата.Атауында қазақ тіліне тән Ұ дыбысы бар киімдерді қызыл, І дыбысы бар киімдерді көк қарындаштармен белгіле. Киімдерді өз киіміне сәйкес боя. Сенің киіміңнің түсі қандай?*Менің жемпірім сары. Менің шалбарым көк.* **3.Математика негіздері** Бөлшектерден фигура құрастыру және фигура ларды бөлшектерге бөлу. Геометриялық фигуралар мен денелерді дұрыс атап, оларды ажырата білуге жаттықтыру.Шеңбер,доғал, тікбұрыш,шаршы,үшбұрыш, төртбұрыш,шар,текше,цилиндр геометриялық фигураларды ажырату. 8-10бөліктерден пішіндерді жинап,құрастыру.Сурет бойынша жұмыс.Суретте берілгензаттарды ата.Кемеге қарап,онда неше үшбұрыш, неше шаршы,неше шеңбер, неше тіктөртбұрыш барын ата.Пойыз,ұшақ,жүк көлігі. Үлестірмелі материалмен жұмыс.Тапсырма:геометриялық фигуралардан зат құрастыру керек. Негіздеу:Затты құрастыру кезіндеқандай геометриялық фигуралар қолданылады?	*Цифрларды тану, зейіндерін дамыту.* Таныс сандардан сандар қатары құрастырылады. Балалар көзін жұмған кезде (түн) бір сан алынып тасталады. Содан соң балалар сандар қатарына қарап, жетпей тұрған санды айтады. Геометриялық фигуралармен, кез келген заттармен осыған ұқсас ойын ұйымдастыруға болады. **«Жұбын тап»*Жіктеу.*** Қандай да бір белгі бойынша айырмашылығы бар ұқсас заттар жұбы таңдап алынады, бір заттың жұбы болмайды. Мысалы: жасыл текше және қызыл текше, ағаш қасық және темір қасық, т.б. Заттар үстел үстіне орналастырылады. Балалар кезекпен келіп, өз таңдауын түсіндіре отырып, заттар жұбын табады. **«Не өзгерді?»** *Геометриялық пішіндер атауын, сөздерді дұрыс қолдану дағдыларын қайталау.* Ойын үшін, кішірек себет, балаларға белгілі геометриялық пішіндер керек. Балаларға берілетін тапсырма: Пішіндерді ата. Үшбұрыш қайда жатыр? «Түн» (Балалар басын партаға қояды). Не өзгерді, үшбұрыш енді қайда жатыр? (Себетте, себеттің оң жағында, себеттің астында, т.б.) **3.Көркем әдебиет** Киіз үй.Сюжетті таңдауда	Болма, бала, тентек. Он дегенім – оймақ, Жүрме босқа ойнап. -Қандай таныс сөздер бар? (Балалар таныс сөздердіатайды: бөрік, етік, жейде, тон). Жұмыс дәптерімен жұмыс. Ұлттық киімді ата. Кім не киеді? Сызықпен қос. Сөйлем құра. Үлгі: *Ата шапан киеді*. **3. Математика негіздері** Геометриялық фигуралар. Танымдық-зерттеушілік қызығушылықты,ойлауды,алдына қойылған міндетті шешуде не істеу,қалай істеу керек екенін түсінуге,күрделі формадағы заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру. **Затты ата дидактикалық ойыны.** Мақсаты:геометриялық фигуралар туралы білімдерін қалыптастыру.Балалар командаларғабөлініп,капитан сайлайды. Әрбір команда капитаны геометриялық фигура салынған карточканы суырады.Қоршаған ортаның таңдап алған фигураға ұқсас заттарын еске түсіру үшін командаларға бірнеше минут беріледі.Әрбір дұрыс жауап үшін тәрбиеші фишкалар береді.Фишкаларды басқаларға қарағанда көп жинаған команда жеңіске жетеді. **Практикалық жұмыс**.Әрбір геометриялық фигураға тоқталу,қасиеттерін атау, айырмашылықтарын ажырату,	дауысты дыбыс бар екенін анықтатып, сондықтан бұл сөз үш буыннан тұратындығын түсіндіреді. Буынға тән негізгі белгілері: 1.Дауыссыз дыбыс буын болмайды. 2.Дауысты дыбыстың өзі де буын бола алады (а-та, а-па) 3.Бір буында бір ғана дауысты дыбыс болады.Сөздің құрамында қанша дауысты дыбыс болса, сонша буын болады. Буынды қол шапалақтау арқылы көрсетуге үйрету.Балалар, мен сендерге бір, екі, үш буынды сөздерді айтамын, сендер менімен бірге шапалақтау арқылы буынға бөліп, қайталап отырыңдар. **Бір буынды сөздер*:*** ақ, ат, бақ, бас, доп, тас, топ т.б. **Екі буынды сөздер:** ал-ғыс, а-дал, а-дым, а-зат, ай-бын, ай-на, жа-зық, жаң-быр т.б. **Үш буынды сөздер*:*** а-за-мат, бал-мұз-дақ, бас-пал-дақ, көгіл-дір, сыр-ға-нақ т.б. **Дидактикалық ойын: «Кім көп сөз біледі?»** Шарты: әр балаға түрлі түсті қаламдары немесе санамақтар, бос стақан беріледі. Сөз айтқан бала, сөзді буынға бөліп, айтқан әр сөзіне бір қаламнан стақанға салып отыруы керек. Бір сөз екі рет қайталауға болмайды. **«Сөз жарыс»**

	тел, шал- ма, тек-ше, те-ре-зе, са-ғат, са-ғыз, қой, қо-ян, түл-кі, піл, ке-се, ша-ныш-қы, ти-ін, и-не, пи-ма, ли-мон, ал-мұрт, қар-быз, қа-лам, ше-лек, қы-за-нақ, а-рыс-тан, жол-ба-рыс, тас-ба-қа, ба-қа, қай-мақ, көбе-лек т.б. **3.Музыка** Айнала ақша қар. Балалар шығаршылығын дамыту:оларды белсенділікке, дербестікке баулу. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Көңілді балалар» литва халық әуені (өңдеген Т.Ломова). Балалар шеңберде жүріп, музыкаға ілесіп қимылдар жасайды. ***Музыка тыңдау:*** «Вальс» (Қ. Шілдебаев). Балаларға Қ. Шілдебаевтың суретін көрсетіп, оның өмірі туралы қысқаша мәлімет беру.«Вальс» –би музыкасы, көбіне ол музыкаға жұптасып билейді.Балалар қыс көріністерінің бейнелейтін суреттерге көз салыңдаршы, қандайқұбылыстыбайқадыңдар Қазір жылдың қай мезгілі? Қыс сендерге несімен ұнайды? ***Ән айту:*** «Айнала ақша қар» (И. Мамақов).Ән айтар алдында дауысты қалыпқа келтіріп, денені тік ұстап, ережені еске түсіру. Әуенді дұрыс айтуына көңіл аудару.«Қыс келді» әнін (Б. Жұмабекова) сөздерін анық	Сурет қандай фигуралардан құрастырылған?Бұл заттарды барлығын бір сөзбен қалай атауға болады?Көлік. №2тапсырма.Тапсырманың мақсаты:сызба бойынша жұмыс істеу дағдыларын бекіту:қызыл,кішкене шеңбер:көк,үлкен квадрат: жасыл,кішкене үшбұрыш; сары,үлкен шеңбер.Қай зат қандай геометриялық фигураға ұқсас келеді? Үлкен шеңбер-үлкен түймеге,кіші шеңбер-кішкентай түймеге ұқсайды. **Сиқырлы суреттер ойыны.** Қағаз бетінде шеңбер, квадрат,тіктөртбұрыш,үшбұрыш берілген.Осы фигура ларды толықтырып бір заттың суретін салу. **4.Шығармашылық іс-әрекет** Сандық. Құрастыру:көрнекілікке сүйене отырып,елестетуі, ойлауы бойынша қолдан бұйымдар жасай білу. Сурет салу:түрлі өлшемді өрнектерді біріктіру. Мүсіндеу:түрлі бедерлер жасау. Жапсыру:сюжеттік композициялар жасау. **Ойын жағдаяты.** Балалар:	бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру. Кең даланың ежелгі, Қазақ дейтін халқымыз. Өзге ұлттай біздің де, Бар дәстүр мен салтымыз. Киіз үйді, киіз үй ішіндегі жиһаздардың, киіз, текемет суреттерін көрсету. Суреттен не көріп тұрсыңдар? Бүгін қазақ халқының ежелгі баспанасы – киіз үй туралы әңгімелейміз. Киіз үй – ата-бабамыздан келе жатқан асыл мұра. Киіз үй көшіп-қонып жүргенге өте қолайлы. Киіз үй тегіс, су баспайтын құрғақ жерге тігіледі. Қыста жылы, жазда салқын. Үйдің жабулары киізден жасалғандықтан, «киіз үй» деп атаған. Үлкен шеңбер құрамыз, Дөңгелене тұрамыз. Керегені кереміз, уықтарды ілеміз, Айналамыз, ойнаймыз, Киіз үйді құрамыз. Бүгін біз ақын Қастек Баянбайдың «Киіз үй» өлеңімен танысамыз. *Өлең мазмұны бойынша сұрақтар:* – Өлең саған ұнады ма? – Авторы кім? – Өлең қалай аталады? – Өлеңде не туралы айтылған? – Киіз үйдің пішіні қандай? Киіз үйдің суретін сал. Жұмбақты шеш.	қайсысында неше бұрыш бар?Неше қабырғасы бар?Қай геометриялық фигура өз орнында тұрған жоқ?Адасқан геометриялық фигураны табу.Бос орынға тиісті көпбұрышты салу үшін алдымен бар геометриялық фигуралардың бұрыштарын санап ал.Бұрыштар санының өсу ретіне қарай табасың? Торкөздегі нүктеге карындаш тың ұшын қойып,карындашпен сызып шығу.Қандай геометрия лық фигура шықты?Қандай қасиеттерін білесің?Көлемін қалай анықтайсың? **«Ғажайып қапшық» ойыны** Мақсаты:заттардың геометрия лық пішінін зерттеуге көмектеседі,балалар пішіндерді ажыратуға жаттығады. Қапшықта геометриялық пішіндердің үлгілері бар. Бала оларды зерттеп көреді, қолымен сипайды, содан соң көрсеткісі келіп тұрған пішіннің атын атайды. Ол үшін жүргізуші «ғажайып қапшықтың» ішінен белгілі бір пішінді табу жөнінде тапсырма береді. Балаға тиісті пішінді тапқанша бірнеше үлгіні зерттеп көруге мүмкіндік беріледі. **«Геометриялық пішіндерден құрастыр» дидактикалық ойыны.** Балалардың әрқайсысына 3 геометриялық пішіннен таратып,әртүрлі пішіндерді құрастыруды ұсыну.Дөңгелектер, шаршылар, тіктөртбұрыштар,	**дидактикалық ойыны** Балалар, «*Сөз жарысын»* ұйымдастырайық. Мен бір тақырып айтамын сендер сол тақырыпқа байланысты ғана сөздерді буынға бөлулерің қажет. Мысалы: ыдыстар, жануарлар, түстер т.б. Кім көп сөз айтып, буынға бөлсе, сол жеңімпаз болады (сөз айтып, буынға бөлген балаға түрлі түсті қаламнан беріліп отырады). Қаламдарды санау арқылы жеңімпаз анықталады. **3. Қоршаған ортамен танысу** Табиғат тіршілік нәрі. Табиғатпен таныстыру. Сүйейік, табиғатты аялайық, Біз одан жақсылықты аямайық. Анадай табиғаттың аясында Жадырап, аунап-қунап демалайық. **«ЖАҚСЫ – ЖАМАН» дидактикалық ойыны.** Мақсаттары: Балалардың табиғатта өзін-өзі ұстау тәртібі туралы білімін нығайту. Тәрбиеші балаларға табиғат аясындағы мінез-құлықтың сызбалық ережелерін көрсетеді. Балалар суреттерге қарап, онда не бейнеленгенін жан-жақты баяндап береді. Нені істеуге болатынын, неніболмайтынын айтады. Себебін түсіндіріп береді.**Ойын:**

	айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. ***Билер:*** «Қоян биі» (В.Питерцев).Балалар музыкаға ілесіп қоянның қимылдарын үйренеді, «шөп жұлу», «үрку»,«айбат көрсету» секілді қимылдарды үйренеді. ***Ойындар, хороводтар:*** **«Көлеңке»** (К. Қуатбаев). Балалар шеңбер бойымен тұрады.Тәрбиеші топ ішінен бойы ұзын бір баланы және бойы аласа баланы таңдап алады. Бойы қысқа баланың «көлеңке» болатынын түсіндіреді.Яғни, әнді айта жүріп, бойы ұзын бала қандай қимыл жасаса, «көлеңке» соның қимылын шатаспай қайталауы тиіс. Ойын шарты бұзылса, айып ретінде тақпақ немесе ән орындап береді. *Музыкалық аспапта ойнау:*«Тамшылар» румын халық әні **4.Дене шынықтыру** Арқанмен ойнаушынықтырады. Негізгіқимылдар.Кеудеге арналған жатығулар.Іштің бұлшық еттеріне арналған жаттығулар.«Үлкен шеңбер бойына, Жиналыпты достарым. Алдымен солға жүреміз, Сосын оңғажүреміз.Ортасынажиналып ,Шыркөбелек айналып, Жымиямыз, күлеміз, Ойын құрып жүреміз!» Бір тізбекпен жүру, шашырап жүгіру. Алдымен тізбекке белгі	Сәлеметсіз бе, әже? Тәрбиеші: Әже, сіз балаларды өткенде киіз үйдің жабдықтарымен таныстырдыңыз, бүгін біз осы үйдегі үй жиһаздары туралы мағлұмат алғымыз келіп сізге қонаққа келдік. Әже: Дұрыс, балалар, «білгенге маржан» деп жатады ғой халқымыз. Тәрбиеші: Балалар, әженің үйінде ұлттық бұйымдар жетерлік екен. Әже: Иә, балалар, мынау – тұскиіз, текемет, көрпе, сандық. Сандықты «әбдіре» деп те атайды. Әбдіре – зат сақтайтын үлкен сандық. Оны темірден, ағаштан жасап, бетін сәндеу үшін ою-өрнектер қолданылады. «Оюлар» бүктемесінен «Тұмар», «Қошқармүйіз», «Ботакөз», «Қызғалдақ» ою түрлерін еске түсіру. Үлестірмелі материалмен жұмыс. Дайын үлгідегі геометриялық пішінді қиып алу, ұзын жолақты қағазды үшке бүктеп геометриялық пішін бастыру, жоғары жағына кеңістікті бағдарлай отырып арақашықтығын сақтап жапсыру. «Қошқармүйіз» оюын	Ұқсайтын шеңберге Қабырғасы жиылып, керіледі. Жиһазы мол кең бөлме, Төбесінен жұлдыздар көрінеді. *(Киіз үй)* Киіз үй өлеңін жаттау. **4.Дене шынықтыру** Өз бетімізше жаттығамыз. Негізгі қимылдар.Арқаға арналған қимылдар:отырып алға,артқа еңкею,жаттығуларды орындау. **Ойын жаттығулары «Тыңда, орында»**Бастаушы 1-2 қимылды көрсетеді, Бір-бірден тізбекке тұру. Қолдарды ауыстырып, жартылай отырып, тапсырмаларды орындау. Бір тізбекке сап құрып жүру. Қолдарын еркін ұстап, ырғақпен қимылдауға тырысады.Үш-үштен тізбекке қайта тұру.Остеопатиялық жаттығулар.Топтарға бөлініп, негізгі жаттығуларды орындау Тепе-теңдіксақтаужаттығулары. Тепе-теңдікті сақтап жаттығулар орындау. Себетке доп лақтыру.Гимнастикалық қабырғаға қиғаш өрмелеу. Қол мен аяқтың қимылын үйлестіру.Гимнастикалық қабырғамен жоғары өрмелеп, төмен қарай қиғаш түсу.Қолмен сатылардан ұстап алып отырады. Сосын аяқтарын сатыларға қояды.Қолды дұрыс қойып ұстау. Төрт саусақты үстінен, бас бармақты астынан	үшбұрыштарды топтан бөледі. Әр топта әртүрлі нұсқалар болуы мүмкін. Біреулер түстер бойынша орналастыруы мүмкін Басқалары өлшемі бойынша бөледі.Сұрақтарға жауап береді: әр топ өз пішіндерін атайды: дөңгелектер,шаршылар, тіктөртбұрыштар,үшбұрыштар. Суреттендөңгелек,тіктөртбұрыш, үшбұрыш пішінді заттарды табады. Пішіні бірдей заттарды сызып қосады. **4. Музыка** Айнала ақша қар. Балалар шығаршылығын дамыту:оларды белсенділікке, дербестікке баулу. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Көңілді балалар» литва халық әуені (өңдеген Т.Ломова). Балалар шеңберде жүріп, музыкаға ілесіп қимылдар жасайды. ***Музыка тыңдау:*** «Вальс» (Қ. Шілдебаев). Балаларға Қ. Шілдебаевтың суретін көрсетіп, оның өмірі туралы қысқаша мәлімет беру. «Вальс» – би музыкасы, көбіне ол музыкаға жұптасып билейді.Балалар қыс көріністерінің суреттерге көз салыңдаршы, қандай құбылысты байқадыңдар? Қазір жылдың қай мезгілі? Қыс сендерге несімен ұнайды? ***Ән айту:*** «Айнала ақша қар» (И. Мамақов).Ән айтар алдында	**«Болады –болмайды»** (Болады дегенде қол шапалақтаймыз, болмайды дегенде аяғымызбен дүрсілдетеміз) Орманға саңырауқұлақ пен жидек теру үшін жалғыз баруға бола ма? Орманға ата-аналарымызбен баруға бола ма? Тауға, далаға жалғыз шығып кетуге бола ма? Ата-анаңнан қашып, көрші көгалға кетіп қалуға бола ма? Ылғи ата-анаңмен бірге бол. **4.Дене шынықтыру** Жан-жағыңа жылулық сыйла. Дене шынықтыру мен спортқа қызығушылықты ояту және дене шынықтырумен, спортпен айналысуға баулу. «Балалар, бір-біріңнің көздеріңе жылулықпен қарасаңдар, сол жылулықты жүректеріңмен, алақанда рыңмен сезінесіңдер. Кәне, сезесіңдер ме? Енді әрқайсы сымыз қасымыздағыларға жылы лебіз білдіріп, ізгі ниеттер айтайық. Айтқан сөздерден жүрек жылуы бойымызға тарап, алақандары мыз ысып бара жатыр» Жай жүріс пен аяқтың басымен қолдарын жоғары көтеріп жүруді, өкшемен қолдарын екі жаққа созып жүруді, аяғын бүгіп қолдарын беліне қойып жүруді,аяқта

	бойынша сап құрады; **«ине- жіп» ойыны,** арқаны алға қаратып 4 м жүру.Секіру, секектеу, бір орында тұрып секіріп айналу. Оң аяқ пен сол аяқты алмастырып секіреді. Сандарынан аяқты 90°-қа көтереді.Әртүрлі екпінде үзіліссіз жүгіру. (1,5 минут) Тыныс алуды қалыпқа келтіру. Остеопатиялықжаттығулар Жаттығуларды баяу үйлестіріп қажетті екпінде жасайды. **«Жаңылысқан ұтылады»** «Доп» тақтайшасын көрсеткенде секіре жөнеледі, «тас» тақтайшасын көрсеткенде арқасын дөңгелетіп отыра қалады, «тырна» тақтайшасын көрсеткенде бір аяқпен тұра қалады.Топтарға бөлініп,негізгі жаттығуларды орындау. Арқанмен айналмалы жаттығулар **«Қайтпас қайсарлар»** Арқандармен қырындап жүру.Аяқ басы еденде, өкшелерін арқан үстіне басып, қырындап жүру.Арқан үстіне аяғының өкшелерін қойып, аяғының басын жерге қойып, дұрыс жүруін қадағалау. **«Ең шапшаң»** – айналдырып тұрған арқаннан жүгіріп өту. Айналдырып тұрған арқаннан арқанның ең биік нүктеден өтер шағында жүгіріп өтіп үлгеруі керек.Айналып жүгіріп келіп, тізбекке тұра қалады. **Қимыл-қозғалыс ойыны:**	бастырып қиып, қағазды бүктеу әдісі арқылы (ою санына қарай) ұзын жолақты қағазды бастыра отырып қиып алу, кеңістікті бағдарлап, сандықтың екі бұрышына, бұрыштарын сәйкестендіріп, ортасына оюды желімдеу. Геометриялық ромб пішінді осы жолдар арқылы санына қарай, сандықтың төменгі жағына, оң және сол жағына желімдеу. Өсімдік пішінді өрнекті қиып, бастырып ромб пішін өрнегінің ортасына кеңістікті бағдарлай отырып, желімдеу. **Саусақ жаттығуы: Бес саусаққа бұйрық.** Бас бармағым – батырым, бар ғой сенің ақылың. Сұқ саусағым батылым, барлық саусақ жақының! Ортан қолым – алыбым, ағасысың бәрінің! Аты жоқ қол – көкешім, қалай бөлек кетесің? Шынашағым – бөпешім, қашан сен ер жетесің? Барлығыңа бұйрығым: жиналмапты үй бүгін, Босқа ойнап жүрмеңдер, кәне, жұмыс істеңдер! Балалар шығармашылығы.	қойып ұстайды. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Ұсталып қалма!»** Ойыншылар еденге шеңбер жасап қойылған жіп бойымен тұрады. Шеңбер ортасында екі бастаушы тұрады. Тәрбиешінің белгісімен балалар алдымен екі аяқтап шеңберге, сосын шеңберден сыртқа секіреді. Бастаушылар оларды тек шеңбердің ортасында ғана ұстай алады.«Ұсталған» ойыншы ойыннан шығады.	дауысты қалыпқа келтіріп, денені тік ұстап, ережені еске түсіру. Әуенді дұрыс айтуына көңіл аудару.«Қыс келді» әнін (Б. Жұмабекова) сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. ***Билер:*** «Қоян биі» (В. Питерцев). Балалар музыкаға ілесіп қоянның қимылдарын үйренеді, «шөп жұлу», «үрку»,«айбат көрсету» секілді қимылдарды үйренеді. ***Ойындар, хороводтар:*** «Көлеңке» (К. Қуатбаев). Балалар шеңбер бойымен тұрады.Тәрбиеші топ ішінен бойы ұзын бір баланы және бойы аласа баланы таңдап алады. Бойы қысқа баланың «көлеңке» болатынын түсіндіреді.Яғни, әнді айта жүріп, бойы ұзын бала қандай қимыл жасаса, «көлеңке» соның қимылын шатаспай қайталауы тиіс. Ойын шарты бұзылса, айып ретінде тақпақ немесе ән орындап береді. ***Музыкалық аспапта ойнау:***«Тамшылар» румын халық әні	рын қолымен артқа сілкіп қағып жүруді кезектестіру. Тізбекпен жылдамдықты өзгерте отырып жүгіру. Тыныс алуды қалыпқа келтіру.Төрт-төрттен тізбекке қайта тұру.Текшелермен орындалатын жалпы дамыту жаттығулары. Топтарға бөлініп негізгі қимылдарды жасау. Баскетбол себетіне доп лақтыру.Допты кеуде деңгейінде ұстап, балалар қолдарын өзіне қарай төмен айналдырып, сосын түзете жазып жоғары көтереді де, қолының басы мен саусақ тарын ашып, итерген қимыл жасайды. Доптан көзін алмай, шынтақтарын екі жаққа жібермей, жинап ұстайды. Баскетбол қалқанынан 2,5 метр қашықтықта тізбектерге тұрады. Бастапқы қалыпқа дұрыстап тұрады. Аяқтарын тізеден аздап бүгеді.Аяқтарын иық деңгейіне қойып, бір аяғын аздап алдыға шығарады.Денесі алдыға итеріліп, бар салмақ екі аяққа бөлінеді.Қолдар шынтақтан аздап бүгіліп, кеуденің тұсында тұруы керек. Допты бір орында тұрып, екі қолмен кеудеден себетке лақтырады. Гимнастикалық қабырғамен өрмелеу.Гимнастикалық қабырғаға аяқты аяқтың қасына қоя отырып, қиғаш қозғалып өрмелеп, алма-кезек

	«Арқаннан секіру» Ойыншылар шеңбер құрып тұрады. Шеңбердің ортасында бастаушы тұрып алып, арқанның бір ұшынан ұстап екінші ұшын жерге домалата отырып, айналдырады. Айналдыруды баяулап, тездетіп тұрады.Айналдырып тұрып, ойыншыларғы тигізуге тырысады. Ойыншылар аяғының дәл астына келген сәтте арқаннан секіріп, аяғын алып қашып үлгереді. **Сезімдік ойын: «Тыныста, ойлан»**Әрқашан, тіпті қобалжысаң да терең, бірқалыпты тыныс алуға тырыс.Көзіңді жұм. Терең тыныс ал, іштей қайтала: дем алу мен дем шығаруды дұрыс алмастыруға тырыс. «Мен құспын» – дем шығару, дем алу. «Мен тастаймын» – дем шығару, дем алу. «Мен гүлмін» – дем шығару, дем алу. «Мен сабырлымын» – дем шығару, дем алу. Сен шынымен сабырлысың! Дем алу, дем шығаруды алмастырып орындайды.				адымдап түсу.Қолдарымен сатыдан мықтап ұстап, алма-кезек адымдап қозғалады. Сатыдан ұстағанда төрт саусағын сатының үстінен, басбармағын астынан келтіріп, дұрыс ұстайды. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Тұзақ»**Ойыншылар бірінің ішінде бірі орналасқан екі шеңберге тұрады. Екі шеңбер екі бағытта қозғалады. Бастаушының белгісімен екі шеңбер бір уақытта тоқтап, ішкі шеңбердегі балалар қолдарын жоғары көтеріп, «қақпа» жасайды. Сыртқы шеңбердегі балалар «қақпадан» бір кіріп, бір шығып жүреді. Бастаушы тағы белгі бергенде ішкі шеңбер«қақпаны» күрт жабады да, шеңбер ішінде қалып қойған балалар тұзаққа түседі. Олар енді ішкі шеңберге қосылады. Ойын осылайша жалғаса береді. Өзін-өзі уқалау: «Балақан, қандай жақсы алақан!»
Серуенге дайындық	Өз бетінше киіну және белгілі бір ретпен шешіну, заттарды шкафқа дұрыс орналастыру және ұқыпты бүктеу, сондай-ақ әр түрлі бекіткіштерді пайдалану қабілетін бекіту. Бекіткіштерді бекітеміз Сенің киіміңізде: Түйме мен түймешені Әртүрлі тойтарма бар. (Сөйлеуді дамыту)				

Серуен	Желді бақылау Мақсаты: балалардың табиғи құбылыстар туралы білімдерін жүйелеу. Сөздік қорын байыту: тікенді, солтүстік. Еңбек қызметі: ғимараттардан қарды тазалау. «Бұл қай кезде болады?» дидактикалық ойын Қимылды ойын «Шай-шай, көмектес!» Мақсаты: балаларды «мұқтаж» ойыншыны көруге және оған көмек беруге үйрету. Балалардың еркін ойындары. (Қоршаған ортамен танысу + дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту)	Ағаштар мен бұталарды бақылау Мақсаты: өсімдік туралы білімді кеңейту және тереңдету. Еңбек қызметі: қарды ағаштарға тырмалау Мақсаты: еңбек құралын мақсатына сай пайдалану қабілетін дамыту. «Бұл кім екенін тап?» қимылды ойын Мақсаты: балаларды жүгіруге үйрету; негізгі қозғалыстарды жетілдіру. Шығарылатын материалмен дербес ойындар: күрек. (Қоршаған ортамен танысу + дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту)	Көк шымшықты бақылау Мақсаты: құстар туралы түсінігін кеңейту; талдау, салыстыру, қорытынды жасау қабілетін дамыту. Еңбек қызметі: қысқы құстарды тамақтандыру Мақсаты: балаларды қауырсынды достарына қамқорлық жасауға тәрбиелеу. «Қаздар-аққулар» қимылды ойыны Мақсаты: ептілікті дамыту, қызығушылықты қалыптастыру. Серуендеудегі дербес әрекет (Қоршаған әлеммен танысу + дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту)	Ауа температурасының өзгеруін бақылау Мақсаты: күннің биіктігі мен ауа температурасы арасында байланыс орнату. Еңбек қызметі: жолдарды қардан тазарту. «Қар ұлпасы» ойын жаттығуы Мақсаты: қозғалысты үйлестіруді дамыту. «Екі аяз» қимылды ойыны Мақсаты: ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалардың дербес ойындары (Қоршаған әлеммен танысу + дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту)	Аула сыпырушының жұмысын бақылау Мақсаты: қызығушылықты дамыту. Көркем сөз Қыс бекер ашуланбайды, Оның уақыты өтті – Көктем терезені қағады Оны ауладан қуады. Мақсаты: табиғатқа деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу. «Лентамен ұстау» қимылды ойыны Мақсаты: қимылды үйлестіруді дамыту. Шығарылған материалмен дербес ойындар – күрек (Қоршаған әлеммен танысу + дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту)
Серуеннен оралу	Жуыну, шешіну, киіну кезінде дағдыларды қалыптастыруды жалғастыру; жуыну әдістерінде жаттығу: жеңді түру, қолды сабынмен сабындау, сумен жуғаннан кейін қолдағы суды түсіру. Өзіндік ойын әрекеті. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)				
Балалардың өзіндік іс-әрекеті	Дидактикалық ойын «Қалай істеу керек?» Мақсаты: балаларды мұқтаж адамға көмек көрсетудің дұрыс нұсқасын таңдауға үйрету. (Сыртқы әлеммен танысу) Этюд «Мені еркелетіп ата» Мақсаты: балаларды әртүрлі мейірімді есім түрлерімен таныстыру; бір-біріне оң көзқарас қалыптастыру.	«Ханзадалар мен ханшайымдар» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: үйде және қоғамдық орындарда қарым-қатынас пен мінез-құлық нормалары мен ережелерін қалыптастыру. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу) «Қоян үйшігі» орыс халық ертегісінің драматизациясы Мақсаты: қарым-қатынас мәдениетін, сезімталдықты, жауаптылықты, эмпатияны тәрбиелеу. (Көркем әдебиет)	Аппликация жасау «Бақыт құсы» (жақсы көңіл-күйді барлығымен бөлісу) (жапсыру) «Жақсы және жаман істер» дидактикалық ойыны Мақсаты: балалар ұжымында достық қарым-қатынасты қалыптастыруды жалғастыру. (Қоршаған әлеммен танысу)	Көркем әдебиет оқу К. В. Лукашевич «Ана құс» Мақсаты: әңгімелерге деген қызығушылықты, кейіпкерлерді тыңдауға және оларға жанашырлық танытуға деген ұмтылысты, мұғалімнің сұрақтарына сюжет бойынша жауап беру қабілетін дамыту; балаларда шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекеттерін бағалау қабілетін дамыту. (Көркем әдебиет + қоршаған әлеммен танысу)	Отбасы және достық туралы мультфильм көру «Жақсы әдеттер» сурет қарау Мақсаты: балалар арасындағы мәдениетті арттыру. (Қоршаған әлеммен танысу)

	(Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)				
Балалармен жеке жұмыс	Қарым-қатынас дағдылары «Сөзді аяқта» дидактикалық ойыны Мақсаты: [з], [с] дыбыстарын дұрыс айтуға машықтану. Есту зейінін дамыту	Шығармашылық дағдылар, зерттеу қызметі «Бояулар» дидактикалық ойыны (Қазақ ұлттық ою-өрнегі) Мақсаты: контурдан шықпай сурет салуға үйрету	Әлеуметтік-эмоционалды дағды «Әрқашан сыпайы бол» дидактикалық ойыны Мақсаты: кездесу және қоштасу кезінде сыпайылықтың ауызша көрінісін бекіту	Танымдық және зияткерлік дағды «Менің бөлмемде» ойын жаттығуы Мақсаты: кеңістіктік көріністерді бекіту: заттарды кеңістікте орналастыру: солға, оңға, жоғарғы, төменгі; қозғалысты бағыттау: солдан оңға, оңнан солға, жоғарыдан төмен, алға, артқа, сол бағытта.	Қарым-қатынас дағдысы «Сурет бойынша айт» ойын жаттығуы Мақсаты: өзара байланысты дәйекті сюжет құру; сөйлеуде бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды қолдану
Балалардың үйге қайтуы	Айболит кеңестері «Балабақшада қалай ауырмауға болады», «Дене қызуын түсірудің 5 әдісі» Мақсаты: денсаулықты нығайту мәселелерінде ата-аналарға психологиялық-педагогикалық білім беру. «Балаларды гендерлік тәрбиелеу», «Ұлдар мен қыздар – екі түрлі әлем» жеке кеңестер.				

ОҚУ-ТӘРБИЕ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ
Топ: мектепалды сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспар қай кезеңге жасалды: 12.02–16.02

Күн тәртібі	Дүйсенбі 12.02	Сейсенбі 13.02	Сәрсенбі 14.02	Бейсенбі 15.02	Жұма 16.02
Балаларды қабылдау	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: отбасылық дәстүрлер туралы жеке әңгімелер, балалармен қарым-қатынас жасау және жақсы көңіл-күй қалыптастыру ойындары. Достық атмосфера құру				
	«Адами құндылық деген не?» әңгімелесу Мақсаты: өмірге деген тұтас көзқарасты қалыптастыру. «Кім көп жақсы сөз айтады!» ойын Мақсаты: бір-біріне деген мейірімді қарым-қатынасты тәрбиелеу. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)	«Мейірімді болу пайдалы» әңгімелесу Мақсаты: балалардың мейірімділік туралы түсінігін жалпылау; жақсы істер жасауға деген ұмтылысты ояту. «Кім көп жақсы сөз айтады» сөз ойыны А. Бартоның «Вовка – мейірімді бала» өлеңін оқу Мақсаты: бір-біріне деген жақсы қарым-қатынасты тәрбиелеу. «Егер сен мейірімді болсаң» («Леопольд мысық» мультфильмінен) (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)	«Менің көңіл-күйім» әңгімелесу Мақсаты: балаларда жағымды эмоционалды жағдай туғызуға ықпал ету; сезім және эмоциямен таныстыру. «Ойлан және айт» жаттығуы Мақсаты: балалардың осы тұжырымдамаға сәйкес келетін мейірімділік пен эмоционалды күй туралы түсінігін жалпылау; жақсы істер жасауға деген ұмтылысты ояту. Ойын «Бұл менмін, бұлар менің достарым!» Мақсаты: қуанышты көңіл-күй қалыптастыру. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)	«Күлімсіреуден...» Біз шеңберге тұрып, «Күлімсірегеннен бәрі жақсы болады» әнін айту (В. Шаинский) «Күлімсіресең әлем әдемі» әңгімелесу Мақсаты: әдептілікке үйрету. «Көршіңді күлдір» ойыны Мақсаты: көңілді көңіл-күй қалыптастыру. (Музыка + сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)	«Жақсы көру деген қалай?» әңгімелесу Мақсаты: сүйіспеншілік туралы алғашқы түсінікті қалыптастыру. «Сүйіспеншілік пирамидасы» ойыны Мақсаты: әлемге және адамдарға құрметпен қарауға тәрбиелеу. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың сұрақтары және оларға қалай жауап беру және жауап беру туралы әңгіме. «Денені таза ұстау әдетін қалай тәрбиелеу керек» тақырыбындағы жеке әңгімелер				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және т.	«Зат не үшін қажет?» дидактикалық ойын Мақсаты: балалардың ойлау қабілетін, белсенділігін және дербестігін жетілдіру; балалардың тұрмыстық заттың, құралдың, оның мақсаты туралы білімдерін	«Әрекетті бағала» дидактикалық ойыны Мақсаты: жақсы және жаман әрекет туралы түсінікті дамыту; іс-әрекетті сипаттау және бағалау. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту) «Кегльді құлат» қимылды ойыны	«Өз көшеңді картадан тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: кеңістіктегі бағдарды жетілдіру. (Математика + қоршаған әлеммен танысу) «Қармақ» қимылды ойыны Мақсаты: орнында секіру	Дидактикалық ойын «Бөлшектен үй тұрғыз» Мақсаты: үй мен автобустың бөліктерін табу дағдысын дамыту; балалардың шеңбер, шаршы, тіктөртбұрыш туралы білімін бекіту;	«Әрекетті таңда» дидактикалық ойыны Мақсаты: балалар сөздігінде етістіктерді белсендіру. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту) «Айырмашылықты тап»

б.)	бекіту; оларға ұқыпты қарауға тәрбиелеу. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту) «Суық – ыстық» қимылды ойыны Мақсаты: есту қасиетін, физикалық қасиетін бекіту. (Дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту) «Ізде де, тап» үстел үсті ойындары Мақсаты: жылдың жекелеген уақыттарына тән белгілерді ажырата білуге машықтану (Қоршаған әлеммен танысу + математика)	Мақсаты: қимылды үйлестіру дағдысын бекіту: дәлдікті, зейінді, лақтыруға күш беру қабілетін жетілдіру. (Дене шынықтыру + математика) «Жұп суреттер» үстел үсті-баспа ойындары Мақсаты: суреттерде бейнеленген заттарды салыстыруда, ұқсастықты табужәне бірдей суреттерді таңдау шеберлігін жетілдіру; ойын ережелерін орындау қабілетіне тәрбиелеу. (Қоршаған әлеммен танысу + математика)	жаттығулары;ептілікті, қимылды үйлестіруді, зейінді дамыту. (Дене шынықтыру + математика) «Орманда не өседі?» үстел үсті ойыны Мақсаты: орман және бақша өсімдіктері туралы білімді жетілдіру. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту)	зейінін, көзін, табандылығын дамыту. (Математика + қоршаған әлеммен танысу) «Кім кетті?» қимылды ойын Мақсаты: зейінді, тапқырлықты, жетіспейтінді тез табу қабілетін дамыту. (Дене шынықтыру + математика) «Телефон» театрландырылған ойын Мақсаты: қиялды, диалогтық сөйлеуді дамыту. (Шығармашылық + сөйлеуді дамыту)	қимылды ойыны Мақсаты: зейінді, есте сақтауды, сигнал бойынша әрекет ету қабілетін дамыту. (Дене шынықтыру + математика) «Арқан» театрландырылған ойын Мақсаты: балалардың денесін игеру, қол мен аяқтың қимылын еркін және ширақ пайдалану дағдысын дамыту. (Музыка + сөйлеуді дамыту)
Ертеңгілік жаттығу	Жаттығулар кешені				
Ұйымдасты рылған іс-әрекетке дайындық	Дидактикалық ойын «Әрекетті бағала» Мақсаты: балаларда басқалармен қарым-қатынастың мораль нормасы туралы түсінік қалыптастыру; достық, достық қарым-қатынасты дамыту	«Сиқырлы сөздер шумағы» дидактикалық ойыны Мақсаты: сөздікті байыту	«Көңіл-күй» дидактикалық ойыны Мақсаты: балаларды әртүрлі эмоция көрінісімен таныстыру; оларға адамның бет әлпеті бойынша негізгі эмоцияны ажырата білуге үйрету	«Кішкентай Жанат және тоғанда отырушы» мультфильмін көру	«Мейірімділік сабақтары» Мақсаты: балалардың бір-біріне деген достық қарым-қатынасын тәрбиелеу
Ұйымдасты рылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен танысу** Су-тіршілік көзі.Өлі табиғат ұғымымен таныстыру. (Су,жаңбыр,мұзсүңгілері,қар, бұлт)Өлі табиғат заттарын адамның қолымен жасалған заттардан ажырата білу. Балалар, адам, өсімдік, жануарлар тіршілік ету үшін не керек?Тіршілік үшін ең алдымен су, жарық, ауа керек. Біз бүгін судың тіршілік үшін	**1.Сөйлеуді дамыту** Ақсақ құлан.Түбірлессөздерді жасау және қолдана білу. Суретпен жұмыс. Балалар, құлан – жылқы тектес жануар.Сендер жылқыны білесіңдер ме? Құланның да, жылқы сияқты, жалы бар, бірақ ол – жабайы жануар. Ертеде аң сияқты, құланды да аулап етін жеген.	**1. Сауат ашу негіздері** Қонақта Буратина достарымен. Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Қонақта Буратина достарымен. **«Бөлшектерінен тап» ойыны.** Көз, ауыз, желбезек – ... *(балық)* Бас, қанат, аяқ – ... *(құс)* Құлақ, көз, жал – ... *(жылқы)* Бас, мүйіз, сақал – ... *(ешкі)* **«Жоғалған дыбысты тап»**	**1.Сөйлеуді дамыту** Су торғайы.Сөйлеу әдебін қалыптастыру. **«Торғайлар мен мысық» ойыны.**Тәрбиеші –«мысық», ал қалғандары «торғайлар» болады.Бөлмеде жағымды баяу әуен ойналады. «Торғайлар» алаңқайда секіріп, ұшып-қонып жүреді. Мысықтың дауысын естісімен «торғайлар» өз	**1.Көркем әдебиет** Түлкі мен қоян. Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу,онда рөлді таңдауда бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру. *Ғажайып жағдаят*. Балалар, бұл сиқырлы қорапша екен. Оның ішінде не бар екен, ашып көрейік. Тәрбиеші

	қандай маңызы бар екенін білетін боламыз. Глобусты көрсету. Глобуста қандай түс көп?Глобуста көк түс көп. Глобуста суды қандай түспен белгілейді?Глобуста су көк түспен белгіленеді.Осы арқылы не айтуға болады? Бұл табиғатта құрлыққа қарағанда судың көп екенін көрсетеді.**«Су кімдерге немесе нелерге қажет?» дидактикалық ойыны.** Үстел үстінде әртүрлі заттар дың суреттері бейнеленген карточкалардың ішінен суды қажет ететін заттардың суретін таңдап алады. **«Жылға және көл» сергіту жаттығуы.** Балалар «жылға» дегенде топ ішінде тарап кетеді,«көл» дегенде қол ұстасып шеңбер құрады. Өзен-көлдің, теңіздің суын адамдар қалай пайдаланады? (Дұрыс жауаптарға фишкалар таратылады).Суда ыстық күндері шомылады, кемелер жүзеді, балық аулайды, тұщы суды адам тамақ дайындауға пайдаланады, сумен кір жуады, ыдыс жуады, үй тазалайды т.б.Адамдар ежелден-ақ суқоймалары бар жерге қоныстанған. Сендер тұратын жерде қандай өзен, көлдер бар.Ал су туралы қандай мақалдар, өлеңдер білесіңдер? Жер бетінде су көп болса да, барлығы бірдей	Мен сендерге «Ақсақ құлан» аңызын оқып берейін. Аңыз – бұл түп нұсқасы болған оқиға. Ауыздан-ауызға ұмытылмай жеткен оқиғаны аңыз деп айтамыз. Қазір мен сендерге «Ақсақ құлан» аңызын мәнерлеп оқып беремін. Сендерге «Ақсақ құлан» аңызы ұнады ма?Аңызда не туралы айтылған?Ашуына тиген құлан әңгісі балаға не істеді?Міне, балалар, аң екеш аңға да зәбір көрсетіп, қорлауға болмайды екен. Әңгі – үйірді басқаратын, бастап жүретін айғыры. Балалар, «Л» – «Р» дыбыстарымен танысайық. «Л» – «Р» дыбыстарының дұрыс артикуляциясы мынадай: ерін, тіл сәл ашылып, тілдің ұшы үстіңгі тістің түбіне тиеді. «Л» дыбысын айтқанда тілдің ұшы жоғары көтеріліп, тістің түбіне тиеді. Ал тілдің артқы жағы көтеріңкі, ортасы ашық болып, екі жағы тіске тимей, дем осы тілдің ортасынан шығады. «Л» – дауыссыз дыбыс."Л" дыбысының буын арасында кездесуі. **2.Қазақ тілі** Азық түлік.Азық түліктің қазақша атауларымен таныстыру.Сөздік қорларын тағам атауларымен молайту. Алған білімдерін күнделікті	**дидактикалық ойыны.** Мен сендерге суреттерді көрсетіп бір дыбысы жоғалған сөз айтамын, сендер сол жоғалған дыбысты орнына қойып қайта айтасыңдар. Мысалы: *көгерші...(н), балмұзда...(қ), домбыр...(а), қасқы...(р), шырш...(а), банк...(а),шеле...(к), арб...(а), сегі...(з), уылдыры...(қ), күнбағы...(с), монш...(а), кіта...(п), журна...(л), үсте...(л), орынды...(қ) баспалда...(қ),мекте...(п),қолға...(п);(а)...лқа, (м)...оншақ, (т)...ауық, (а)...лжапқыш, (б)...ояу, (ж)...олбарыс, (а)...рыстан, (ж)...ылқы, (б)...алық,(т)...өсбелгі т.б.* **«Дұрыс көрсет» дидактикалық ойыны** Балалар, мен сендерге қандайда бір дыбыстың сөздің басында, ортасында, соңында кездесе тініне мысал келтіремін. Егер дыбыс сөздің басында тұрса, қызыл жалаушаны, соңында тұрса, көк жалаушаны, орта сында тұрса, екі жалаушаны да көтересіңдер.Мысалы: **-қ дыбысы:** (*қасқыр, қамыс, асқабақ, бақ, мақта, қымбат, ақылды, барлық, бақа, балық, қаймақ, қант, лақ, қылыш, қоңыз, қораз, дақ, аңқау, қанат, қарлығаш, сауысқан, аққу, таңқурай, домалақ, кемпір қосақ, қаз, жастық, батпақ, қымыз, қаңылтыр, құймақ,*	ұяларына ұша жөнеледі. Ұсталған «торғай» «мысық» болып ауысады. Жазушы М.Зверевтің «Су торғайы» атты әңгімесін мәнерлеп оқып беремін. «Су торғайы» Қыстыгүні қатты аязда таудан аққан өзеннен бу шығып жатады. Екі жағаға көкпеңбек жалтыр мұз қатады. Өзеннің тек ортасы ғана мұзсыз.Осындай кезде шыр-шыр етіп, мұз үстінде жорғалап торғай жүреді. Ол – қайқы құйрық, кішкентай қара торғай. Торғай шолп етіп ағынды суға сүңгіп кетеді. Оның мөлдір судың түбіндежорғалап, тастардың ара-арасын шұқылап жүрге нін анық көруге болады.Әне, ол пыр етіп қайтадан жағаға ұшып шықты.Тырнақтары ның ұшына мұз қатып қалған.Оныдаелеңқылмастан зыр-зыржорғалап,баяғы сынша әндетумен болады. Бұл қандай ғажап құс!Бұл құсты су торғайы дейді. Ол қысы-жазы бірдей жемін су түбінен табады. Әңгіме мазмұны бойынша сұрақтар қояды.Әңгімеде жылдың қай мезгілі? Әңгімеде нетуралы? Су торғайын кім сипаттап береді?Су торғайы жемін қайдан табады?Су торғайын не үшін ғажап құсқа теңейді? Балалар, құстар үй құстары және жабайы құстар болып	сиқырлы қорапшаның ішінен екі аңды алып, көрсетеді. Бұларды қалай атаймыз?*(Түлкі, қоян)* Түлкі мен қоян туралы қандай ертегі білесіңдер? Түлкі – қу, айлакер аң. Орманды, даланы кезіп жүреді. Қоян керемет сақ,құлақ, сужүрек аң. Бүгін «Түлкі мен қоян» ертегісімен танысамыз. Ертегі – әдеби жанрдың бір түрі.Ертегіде кейіпкер дің мінез-құлқын салыстыра сипаттайды. Ертегіні ойдан, қиялдан құрастырады. Тәрбиеші ертегіні оқып, мазмұнын ашады Сөздік жұмыс: *қу* – зымиян, әккі *айлакер* – амал тапқыш.*Ертегі мазмұны бойынша сұрақтар:* -Ертегі ұнады ма? -Ертегі не туралы? -Ертегі қалай аталады? -Түлкі қоянды көргенде не істеді? -Қоян түлкіге не деді? -Түлкі қоянға не туралы айтты? -Ертегі қалай аяқталды? Дәптермен жұмыс: Суретте не бейнеленген? Досыңмен кейіпкерлердің диалогін құр. Жақсы көретін тағамдарымен сызып қос. Үйқасын тап. Кезіп жүріп өзекті, Үстап

	ішуге жарамды болабермейді. Су тұщы және тұзды (ащы) болады. Біз ішу үшін қандай суды пайдаланамыз?Біз ішу үшін тұщы суды пайдалана мыз. Судың қасиеттерін еске түсірейік. Су мөлдір. Судың дәмі жоқ. Судың иісі жоқ. Судың пішіні жоқ. Су еріткіш. №1 тәжірибе. «Бу – бұл су». Тәрбиеші ыстық су құйылған шәйнекті ашып, балалардың назарын буға аударады. Оның үстіне әйнек ұстайды, әйнекте тамшылар пайда болады. Будың су екендігіне көздерін жеткізеді. №2 тәжірибе. «Су сұйық». Суды бір ыдыстан екінші ыдысқа құяды. Су қандай? Су – сұйық, сондықтан ағады. №3 тәжірибе. Мөлдір ыдыстағы суға 2–3 түйір тасты салады. Тас көріне ме? Судың түсі қандай? Су мөлдір. №4 тәжірибе. Қатты суықта су неге айналады? Су мұз болып қатады. №5 тәжірибе. Суға қант салып көрейік. Қант еріп кетті. Су еріткіш. №6 тәжірибе. Суды ішіп көріңдер. Дәмі бар ма? Судың дәмі жоқ. *Дәптермен жұмыс.* Жеке жұмыс жүргізу.Тапсырма	өмірде қолдануға талпындыру. **Дидактикалық ойын: «Сиқырлы дорба»,** ішінде азық түлік (суреттер нан, сүт, май) бар. Сиқырлы дорбада не бар?Балалар дорбадан таныс азық түлікті (нан, сүт, май) алады, атайды.Сиқырлы дорбаны көрейік, тағы не бар екен. Ол үшін дорбамызды сиқырлайық, дорба туралы жақсы сөздер айтыңдар: Балалар сөздерді, сөйлемдерді жеке, хормен айтып жаттығады. **Сөздік ойын «Тыңда, қайтала».** -Мен шырын іштім. -Сен не іштің? -Мен шырын іштім. -Мен алма шырынын іштім. -Сен қандай шырын іштің? -Мен алма шырынын іштім. Үлгі бойынша балалар сөйлем құрайды: Мен нан, ірімшік жедім. Ірімшік дәмді. Шырын іштім. Шырын дәмді.Тағам дардың барлығы қадірлі, оларды ысырап етуге болмайтынын түсіндіріп, тыйым сөздіжаттату. Нанды баспа, ақты төкпе. Қазақ халқы «ақ», – деп сүт, айран, қымыз, шұбатты айтқан. Нан, сүт және етті қайдан аламыз?Азық-түлік дүкеннен аламыз. **Сюжеттік ойын: «Дүкен».** Тәрбиеші – сатушы. -Сәлеметсіз бе!	*қоңыр, қол, қорап, тоқ т.б.)* **-т дыбысы:** *(тор, тоқылдақ, отыр, теп, кет, жат, тамақ, қақпа, қатық, торсық, от, тотықұс, кептер, трактор, темір, терең, кактус, шахмат, тау, тазы, трамвай, троллейбус, автобус, тарақ, тон т.б.)*Сызбамен жұмыс. Сөйлемдегі сөздерді тіктөртбұрыштармен белгілейміз. Әр сөздің арасына арақашықтықалдырамыз. Сөйлемнің сызбасының басындағы тіктөртбұрыштың бірінші сызығы биігірек болады. Тәрбиеші тақтаға сызып көрсетеді. Сөйлемде қанша сөз болса, сонша тіктөртбұрыштың арасына бірдей арақашықтық қалдырылады. Соңынан нүкте қойылады.Сөз неден жасалады?Сөздің сызбасы немен белгіленеді?Сөйлем сызбасы қалай сызылады? Дыбыс сызбасы немен белгіленеді? **«Сөйлемді толықтыр» дидактикалық ойыны.** Ойын шарты: балалар тәрбиешінің бастаған сөйлемін өз ойларымен жалғастыру керек. Бәрін жасап қоятын (ол кім?) – (пысық).Тышқанның жауы – (мысық). Әжем иірді – (ұршық).Шәуілдеп үрді – (күшік). Ең қу аң – (түлкі). Үсті ине – (кірпі).Қол жуғышта ілулі – (сүлгі).Дәптермен	екіге бөлінеді.Әңгімедегі су торғай қандай құсқа жатады деп ойлайсындар?Қыстап қалатын құстар, жылы жаққа ұшып кететін құстар және жыртқыш құстар болып бөлінеді.Жыртқыш құстарға қандай құстар жатады? Суретпен жұмыс. Жемсауытта отырған құстарды – торғай, қарға, көгершін, сауысқан.Балалар, қазір аулаларыңнан қай құсты көріп жүрсіңдер? Оларға ерекше қамқорлық көрсетіп, жем, нан үгінді лерін сеуіп жүру керектігін ұмытпаңдар.Мына жерден өздерің білетін құстарды атаңдаршы, қандай құсты білесіңдер?.Балалар, құстар дың қандай пайдасы бар? Тоқылдақты алатын болсақ, ол ағаштың арасынан құрттарды теріп жейді, сондықтан оны ағаш дәрігері деп те атайды екен.Ал қарлығаш болса, ол – адамға дос.Қарлығаш ұясын қандай жерлерге салады?Торғайдың ұясын бұзған баланы қандай бала дейміз? «Ж» – «Ш» дыбыстарының дұрыс артикуляциясы: «Ш» – «Ж» дыбыстарын айтқанда ерін дөңгеленеді де алға қарай жиырылады.Тіл ұшы жалпақтанып, тістердің түбіне жуықтайды, бірақ тимейді.«Ш» дыбысын	алдым ... . *(көжекті)* Суретті аяқтап сал. Боя. Ертегіні қуыршақ театры арқылы сахналау. – Мен сендерге режиссер боламын. Кімнің қандай қимыл-әрекет жасайтынын бақылаймын. Сиқырлы қоржыннан шыққан ертегі кейіпкер лерінің қуыршақтары бойынша рөлдерге бөліп, сахналайды. Қалған балалар көрермен болады. Сахналау аяқталған соң көрермендерге қарап, бас иеді. Көрермендер қол шапалақтайды. **2.Сауат ашу негіздері** Сөз сызбасы.Дыбыстың сөздегі орны.Сөйлем сөздерден тұратынын түсіну. **“Қайсысы қалай дыбыстайды?” ойыны.** Жылқы . . . *(кісінейді)* Сиыр . . . *(мөңірейді)* Ит . . . *(үреді)* Қой . . . *(маңырайды)* Мысық . . . *(миялайды)* **Дидактикалық ойын: «Пішініне қара»** Тәрбиеші балаларға көк түсті шаршыны көрсетіп, қатаң дауыссыз дыбыс тардан басталатын сөздерді айтуларын сұрайды. Мысалы: *парта, фабрика, көйлек, қала, трактор,*

	ларды орындайды.Балалар, суды не үшін қорғауымыз керек? Жер бетінен су жоғалып кетсе, не болар еді? Біз суды қорғау үшін қандай көмек көрсете аламыз? Су – тіршілік көзі. Біріншіден, суды үнемді қолдану керек. Кранды дұрыстап жабу керек. Суды ластауға болмайды. Оған қоқыс, қалдықтар лақтыруға болмайды. **2.Сауат ашу негіздері** Сызба бойынша сөздерді буынға бөлу.Буындардан сөздер құрастыруға үйрету. **«Кері іс-әрекетті айт» ойыны.** Әкем киімін киді, інім ...*(шешті)* Анам отырды, әкем ... *(тұрды)* Анар отырды, Ажар ... *(тұрды)* Асан кірді, Қасан ... *(шықты)* **«Сөздерді буынға бөл» дидактикалық жаттығуы.** Мен сендерге заттардың атын айтамын, сендер қол шапалақтау арқылы буынға бөліңдер. Мысалы: са-ғат, жас-тық, сө-ре, қа-лам, көр-пе, көй-лек, ал-тын, сыр-ға, құ-лақ, қол-ғап, си-ыр, қас-қыр, жыл-қы, май-мыл, қо-ян, та-уық, үс-тел, тыш-қан, қа-сық, ав-то-бус, қа-лам, те-ле-фон, қа-рын-даш, ар-ба, тор-ғай, то-	-Сәлеметсіз бе! -Нан беріңізші. -Қандай нан? -Ақ нан. -Міне, нан, алыңыз. -Рақмет. Сау болыңыз. Балалар үлгі бойынша диалог құрайды.Жұмыс дәптерімен жұмыс.Тағамдарды ата. Сұраққа жауап бер. Сен не жедің? Не іштің? Сөйлем құра.*Мен нан жедім. Мен дәмді шырын іштім.* **3.Математика негіздері** Дөңгелек,тіктөртбұрыш, үшбұрыш,шаршы. Танымдық-зерттеушілік қызығушылықты,ойлауды, алдына қойылған міндетті шешуде не істеу,қалай істеу керек екенін түсінуге, күрделіформадағы заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру. **«Мені таны» ойыны**.Жұмбақ оқиды, балалар оның шешімін тауып, пішіндер бейнеленген карточкаларды көрсетеді. *Сен маған мұқият қара, Менің үш қабырғам,* *Үш бұрышым, үш ұшым бар. (Үшбұрыш.)* Балалар ойын жағдаятына тартылады. Жинақтан пішіндерді іздеп, оларды көрсетеді. Үшбұрыш *Сопақша да емеспін, Үшбұрышқа дос емеспін, Тікбұрышқа аға болам, Шаршы деген мен болам.*	жұмыс.Сызбаны сурет бойынша түсіндір. Сөйлем мен сөздің сызбасын анықта. Сызбаға байланысты сөйлем құра.Әр топтағы заттарды бір сөзбен ата. Заттардың жалпы атын қатыстырып, сөйлем құра. Сызбасын сыз.Дыбыстық талдау жаса. **2.Математика** Дөңгелек және сопақша. Пішіннің бір формасынан екіншісін қалай жасау керектігі туралы ұғымдарды дамыту. Пішіндер әлеміне саяхат. Жұптық жұмыс. Үстелдерде пішіндердің дөңгелек, үшбұрыш, шаршы, тіктөрт бұрыш жинақтары салынған конверттер жатыр. Тапсырманы түсіндіреді.Кез келген бала хатқалтадан пішінді шығарып, оны атайды,ал екінші бала қоршаған ортадағы осындай пішіндегі затты атайды.Одан кейін рөлдерімен ауысады. Геометриялық пішіндермен топтық жұмыс.Балалар, қолдарыңа текше мен шаршы ларды алыңдар.Осы фигура ларды салыстырыңдар. Цилиндрмен дөңгелекті салыстырыңдар.Цилиндр мен дөңгелектің қандай ортақ қасиеттері бар екенін кім түсіндіре алады? Одан кейін Практикалық жұмыс. цилиндрдің негізінде саусақпен, қарындашпен қағазда жүргізіңіз.	дұрыс естіп, ажыратуға арналған жаттығулар: Аш-аш-аш – ашық. Ұш-ұш-ұш – ұшқыш. Ыш-ыш-ыш – қыш. **2.Қазақ тілі** Әжемнің базарлығы.Ұлттық тағамдармен таныстыру. Сөздік қорларын молайту. Балалар, әже бізге мына қоржынды беріп жіберіпті. Онда не бар екен? **Дидактикалық ойын: «Ғажайып қоржын».** Суреттермен жұмыс. Жаңа сөздермен таныстыру. Мынау – бауырсақ.Мынау не?Мынау – бауырсақ (балалар жеке, хормен, жай, жылдам айтады). **Бауырсақтың дәмі қандай? Дыбыстық жаттығу.** Қ-қ-қ-қ – қққымыз - қымыз Қ-қ-қ-қ – ққұрт – құрт. «Сиқырлы қаламмен» жұмыс:Тағамдар **Ойын: «Дұрыс ата».** Тағамдарды атайды, қаламмен тексереді. Жұмыс дәптерімен жұмыс. Ұлттық тағамдарды ата. Суреттен ұлттық тағамдарды тап. Оларды үстел үстіне сызып көрсет. Сен не жедің? Не іштің?Балалар сөйлем құрайды.*Мен бауырсақ жедім. Мен қымыз іштім.* **3.Математика негіздері** Шар,текше,цилиндр. Қоршаған ортадан геомет	*шахмат, сағыз, хат, циркуль, чемпион, щетка, піл, фотоаппарат, киіз,қасық,тасбақашегірт ке, сүт, халық, цирк, шабадан, чек т.б.* Тәрбиеші балаларға көк түсті дөңгелекті көрсетіп, ұяң дауыссыз дыбыстар дан басталатын сөздерді айтуларын сұрайды. Мысалы: *балық, вагон, гараж, ғалым, диктор, жүзім, зәкір, баспахана, велосипед, газ, ғарыш, дос, жалбыз, зырылдауық, баспалдақ, вагон, гүл, ғарышкер, дөңгелек, жер, зауза, балта.б.* Тәрбиеші балаларға көк түсті үшбұрышты көрсетіп, үнді дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді айтуларын сұрайды. Мысалы: *мысық, лақ, нан, радио, уық,.мылтық, литр, нәреste, раушан, уылдырық, мәшине, нарын,рауғаш, лала гүл, марғау, мал, мерген, нар, лашын, уыс т.б.* Тәрбиеші балаларға алдарындағы дыбыстық сызбасы бар карточка ларды алуларынсұрайды. **Дидактикалық ойын: «Сөйлемді жалғастыр»** Балалар, мен айтқан сөйлемді сендер

	ты-құс, ұ-шақ, ба-ра-бан, сый-лық, тас-ба-қа т.б. **«Сөз ойла» дидактикалық жаттығуы.** *тарақ, тамыз, тал, табыс, тап, тапқыр, тау, тауық, таутеке, тазы, тамызық, таға, тақылдақ, таң т.б.* *балық, батпақ, бақа, бағдат, бақ, бақ-бақ, банка, бақыр, Бағжан, байғазы, бай, байлық, базар, Базаргүл, балшық т.б.* *сағыз, сабын, салт, Самал, сарай, сары, сай, самал, сал, сауық, сауыншы, сатушы, сауап, сауықшыл, сан т.б.* Дәптермен жұмыс.Суретте бейнеленген заттарды ата. Буынға бөл. Сәйкес сызбамен сәйкестендір.Суреттен **л** дыбысы бар сөздерді ата. Буынға бөл.Дәптермен жұмыс *(графикалық жұмыс)* Боя.Үзік сызықтарды бастыр, жалғастыр. **3.Музыка** Бесік жыры.Музыка тыңдау. Би шығармашылығы. Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау. Балалар шеңбер бойында тұрып, қосаяқтап қоянша секіреді де, музыка өзгергенде аюдың жүрісін салып, қорбаңдап жүреді. Балаларға интерактивті тақтадан «бесікке салу» рәсімдерімен таныстыру.	*(Шаршы.) Денемнен бұрыштар табылмайды, Бірақ көп нәрсе бір маған ұқсайды:* *Әртүрлі табақтар, Легендер, медальдар.* *Олар адамдарға өте керек, Атым менің (дөңгелек).* *Менен де бұрыштар таппайсың, Дөңгелекке аз ғана ұқсаймын,* *Екі жағымнан қысыңқырап,* *Екі жағымнан сәл созыңқырап. (Сопақша.)* *Мына шелекке қара –Қақпағы мен түбі бар, Екі дөңгелекті қосқан –Бір фигураны алған. (Цилиндр.) Бұл дене доп болып секіреді, Қарбыз болып домалайды,* *Толықсыған ай болып күлімдейді, Күн болып жарқырайды.* *Ол қалай аталады? (Шар.)* Балалар, біз қандай геометриялық пішіндерді білеміз? (Пішіндерді тақтада көрсету).Қоршаған ортадан дөңгелек, шаршы, үшбұрыш, текше, шар, цилиндрге ұқсайтын заттарды атаңдар. Тәрбиеші дөңгелек, шаршы, үшбұрыш, текше, шар, цилиндрге ұқсайтын заттар бейнеленген суреттерді көрсетеді. Практикалық жұмыс. Балалар, қызыл сопақшаны алып, саусақпен жиегін сипап өтіңдер. Сопақшаның	Қандай пішін пайда болды? 1-тапсырманы дәптерде өздігінен орындауды ұсынады.Тәрбиешінің нұсқауларын тыңдап, практикалық жұмысты орындайды. Балалар практикалық жұмысты орындап, заттарды тексеріп, олардың айырмашылықтары мен ұқсастықтарын табады, сұрақтарға жауап береді. «Аяқпен жерді бір тебінеміз, Бір рет шыр айналамыз. ол ұстасып: «ах» дейміз, Фигураларға қонаққа барамыз. Біз геометриялық пішіндерге қонаққа келдік. **«Бұл неге ұқсайды?» ойыны.** Тәрбиеші алдымен фигура ларды және оларға ұқсайтын заттарды көрсетеді, ал одан кейін балаларға фигуралардың немесе фигуралардың топтары неге ұқсайтынын табуды ұсынады. **3. Көркем әдебиет** Көкек ертегісі. Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу. Жұмбақ:тал басында тамаша үй Шешуі:Құстардың ұясы.Ұяны құстар мекендейді.Құстар адамға дос.Олар ағаштардан құрт-құмырсқаларданқорғайды. Көкек-бұл атын шақыратын құс.Бұл құстың жаман қасиеті жұмыртқа баспайды.Өзінің жұмыртқасын басқа құстардың	риялық фигураларға ұқсас заттарды табу,олардың пішіндерін анықтау. Бүгін біз геометриялық пішіндер еліне саяхат жасаймыз. Геометриялық елде барлық жерде геометриялық пішіндер бар.Ағаштардың суреттеріне қараңдар. Қандай геометриялық пішіндерді көріп тұрсыңдар? Шаттық шеңберіне тұрып, өздері білетін өлеңді бәрі қосылып айтады, мәтінге сәйкес қимылдар жасайды. Суреттерге қарап, өздеріне белгілі пішіндерді атайды. – Балалар, мына бұйымдарға қараңдар. Олар қандай пішіндерден жасалған? Өз бұйымдарыңды құрасты рыңдар. Бүгінгі қандай пішіндермен жұмыс істейміз? **«Затты тап» ойыны.** Жинақтағы геометриялық денелерді кезек-кезек көрсетіп, қандай заттардың оларға ұқсайтыны (осындай пішінге ие) туралы сұрайды. Тапсырманы түсіндіреді: пішіндерді екі белгі – пішін мен түс бойынша бөліңдер. Топтардың әрқайсысына пішін мен түс көрсетілген карточка таратылады. Одан кейін өзара тексеру ұйымдастырылады. 2-тапсырманы орындау ұсынылады.Балалармен	мағынасына қарай жалғастыруларың керек. Ойын шарты: Тәрбиеші сөйлемнің басын айтады, сөйлемді балалар аяқтау керек.Дәптермен жұмыс Суреттерді ата. Дауыссыз дыбыстардан жасалатын сөздерді көк киіз үймен, дауысты дыбыстан басталатын сөздерді қызыл киіз үймен сәйкестендір.Дыбыстық сызба дұрыс па? Тексер. **3.Қоршаған ортамен танысу** Күн мен ауа.Өлі табиғат ұғымымен таныстыру. (Күн,ауа.)Өлі табиғат заттарын адамның қолымен жасалған заттардан ажырата білу. Құдіретті күн,мен сені жақсы көремін,Құдіретті күн,мен сенен өтінемін. Құдіретті күн,маған тыныштық пен қайырымдылық бере гөр, Құдіретті күн,маған денсаулық пен жылулық сыйла.Жұмбақ жасыру: Үлкен алтын табақтан, Әлемге нұр таратқан.(Күн) Күннің жарығы көрінетін және көрінбейтін шуақтар дан тұрады.Көрінбейтін шуағына ультра күлгін

	Бесікке салудың қандай пайдасы бар екенімен таныстыру.Бесікті не үшін аластайтынын айта кету. Бала ұйықтар алдында айтылатын әнді «Бесік жыры» дейміз. ***Музыка тыңдау:*** «Бесік жыры» (Ш. Мұхамеджанов). Бесік жыры қалай орындалады? Бесік жыры күннің қай мезгілінде орындалады? ***Ән айту:*** «Бесік жыры» (И. Нүсіпбаев). «Айнала ақша қар» әнін (И. Мамақов) сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу.Жеке және хормен айту. ***Билер:*** «Полька» хорват халық әуені.Балалармен полька музыкасына жеңіл, аяқты жеңіл көтеріп секіру (подскоки) биін үйрену. ***Ойындар, хороводтар:*** «Көлеңке» (К. Қуатбаев). Ойын шартын түсіндіру. Балалар шеңбер бойымен тұрады.Тәрбиеші топ ішінен бойы ұзын бір баланы және бойы аласа баланы таңдап алады. Бойы қысқа баланың «көлеңке» болатынын түсіндіреді. Яғни, әнді айта жүріп, бойы ұзын бала қандай қимыл жасаса, «көлеңке» соның қимылын шатаспай қайталауы тиіс. Ойын шарты бұзылса, айып ретінде тақпақ	бұрыштары бар ма? Қабырғалары бар ма? Сопақша қандай пішінге ұқсайды? Қызыл сопақшаның үстіне жасыл дөңгелекті салыңдар. (Пішіндердің өлшемі бірдей болуы тиіс). Атауларды қайталайды. Оларды қоршаған ортадағы заттармен салыстырады, неге ұқсайтыны туралы қорытынды жасайды. Таратуға арналған материалмен жұмыс істейді, геометриялық пішіндерді– сопақша мен дөңгелекті тексереді. **4.Шығармашылық іс-әрекет** Әжеме арналған камзол. Құрастыру:қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған заттарымен таныстыру, Сурет салу:қазақ ою-өрнектерінің түрлері туралы түсінігін кеңейту,қазақ ою элементтерін салу. Мүсіндеу: сюжеттік композицияларды құру дағдыларын жетілдіру. Жапсыру:жапсырудың түрлі әдістерін мен тәсілдерін қолдану. Қазақ әйелдерінің ұлттық киім үлгілерін көрсетіп, балаларға сұрақтар қояды. -Бұл қандай киімдер? -Қалай аталады? -Сендерге ұнай ма?	ұясына салып кетеді.Балапанын басқа құстар басып шығарады. Көкек тек улы құрттарды жейді.Көктемде алғаш ұшып келетін құс.Бұл құсты көктем жаршысы дейміз. **Ұшты-ұшты ойыны.Не қайда тұрады,Не қайда өмір сүреді?** **Ойыны.**Сауысқан мен көкек ертегісін оқу.Ертегіні сахналау. **4.Дене шынықтыру** Спорт түрлері.Спорт түрлері мен таныстыруды жалғастыру. Спортзалда және спорт алаңында қауіпсіздікті сақтауға баулу. Тізбекпен жай жүрісті және қолды жоғары көтеріп аяқ басымен жүру, қолды екі жаққа созып өкшемен жүру, аяқтың тізесін көтеріп қолдарын белге қойып жүру, қолдарын артқа созып, аяқты қырынан қағып жүруді алмастыра отырып шеңбер бойымен жүру.Жылдам дықты өзгерте отырып, бір тізбекпен жүгіру.Тыныс алуды қалыпқа келтіру.Төрттен тізбекке тұру.Гимнастикалық таспамен орындалатын жалпы дамыту жаттығулары. Негізгі қимылдарды орындау.Үлкен қадамдар аттап жүгіру.Үлкен қадамдар аттап, бірінен кейін бірі қойылған заттардан секіріп жүгіреді. Жерден көтерілуге дайындалып, уақытылы	бірге тапсырманың орындалуы талқыланады. 3-тапсырманы орындауды ұсынады.Бұйымдарды қарап, пішіндерді атайды. Өз бұйымдарын құрастырады. Балалар топтарға бөлініп, топтарда талқылап, заттарды атайды. Әрбір дұрыс жауап үшін фишка алады. Фишкаларды ең көп жинаған топ жеңімпаз атанады.Топтардың әрқайсысы өз белгілері бойынша пішіндерді таңдап, жинастырады. Фигураларды талдап, өзара салыстырады. **4.Музыка** Бесік жыры.Музыка тыңдау. Би шығармашылығы.Таныс би қимылдарын қолдана отырып,музыканыңсипатына сәйкес ойдан би қимылдарын шығару. Балалардың музыкалық аспаптарында қарапайым, таныс әуендерді үйрету. Балалар шеңбер бойында тұрып, қосаяқтап қоянша секіреді де, музыка өзгергенде аюдың жүрісін салып, қорбаңдап жүреді. Балаларға интерактивті тақтадан «бесікке салу» рәсімдерімен таныстыру. Бесікке салудың қандай пайдасы бар екенімен таныстыру.Бесікті не үшін аластайтынын айта кету. Бала ұйықтар алдында	шуағыжатады.Міне,солардың әсерінен біздің тері мізде адам ағазасы үшін маңызды Д дәрумені бар. Қауіпсіздік мектебі:Күнге ұзақ күюге болмайды. Релаксацияға арналған жаттығулар. Тәжірибе:Әр балаға бір-бір шар беріледі.Олар оны үрлеп суға салып және ақырындап ауасын шығарады.Тәрбиеші балаларға адамның оттегімен демалып, көмірқышқыл газын шығаратынын айтады.Таза ауа-табиғат байлығы,оны қорғауыңкерек.Гүлдермен ағаштарды көп отырғызыңдар.Күн мен ауа-табиғат сыйы.Оларсыз адам баласы тіршілік етуі мүмкін емес.Өсімдіктерді күтіп бапта.Олар ауаны тазартады. **4.Дене шынықтыру** Жаттығу-жеңіс кепілі! Айналмалы жаттығулар. Дербес қимылбелсенділігі. Спорттық жаттығулар. **Ойын жаттығулары: «Шашырау»** Шеңбер құрып тұру.Шеңбердің ортасында бастаушы

	немесе ән орындап береді. ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Құлыншақ» (С. Урбах). Аспаптарды таратып беріп, орындау ретін түсіндіреді. **4.Дене шынықтыру** Мұздағы ойын.Сырғанау. Өз бетінше мұзды жолмен сырғанау,жүгіріп келіп сырғанау. **Тренинг-ойын: «Өзіңді тыңда»** «Өзіңе қалай ыңғайлы, солай тұр. Көздеріңді жұмыңдар. Не естіңдер?Сендерге не кедергі жасайды? Қандай дыбыстар кедергі жасайды? Сендерге шыныққан, дені сау болуға не кедергі болуы мүмкін?»Балалар қоршаған ортадағы денсаулыққа зиянды, жағымсыз факторларды атап айтады. **«Ине-жіп»**Бір-бірден тізбекпен бұралаңдап жүру. Жүріп келе жатып, бағытты өзгертуге назар аударту – геометриялық фигуралар түрінде көрсету: шеңбер, үшбұрыш, шаршы, сопақ. **«Түсіріп алма!»** Бір затты алаң бойымен жұпта, сүйем қадам аттай отырып алып жүруді ұсыну. Балалар екі-екіден бір-біріне қарап тұрады. Имек ағашта рына екеуіне ортақ бір затты қойып, алаңның екінші жағына бірігіп жеткізеді.	Қамзол жайында әңгімелеп, оның пішініне, көлеміне, ою-өрнектермен әшекейленуіне назар аудару. Қамзол – әйелдерге арналған ұлттық киімнің бір түрі, оны көйлек сыртынан киеді. Ол барқыт, мақпал сияқты сапалы маталардан тігіледі. Қамзолда жең, жаға болмайды. Қамзол өте сәнді болады. «Оюлар» бүктемесінен «Тұмар», «Қошқармүйіз», «Ромб», «Қызғалдақ» ою түрлерін көрсету. Ғажайып жағдаят. Телефон қоңырауының даусы естілді. Әсел атты қуыршақ телефон шалып тұр. Әсел әжесіне қонаққа бара жатыр. Әжесіне әдемі қамзол сыйлағысы келеді. Балалардан әженің қамзолын әшекейлеуді сұрайды. Үлестірмелі материал: «Әженің қамзолы» суреті.Қызыл, жасыл жолақтарды бүктеу әдісімен қиюды түсіндіреді. Қызыл түсті қағаздан 4 қиықшаны бүктеу әдісімен қию. Жасыл түсті қағазды бүктеп, «Қошқармүйіз» оюын қию. Бүктеу әдісімен қиып алған бөліктерді әжеміздің қамзолына жапсырамыз. Балалар шығармашылығы. Ақ әжем әнін орындау.	қолдарын сермеп көмектеседі. **«Баскетбол»** Допты бір-біріне кеудеден лақтырып беру. **«Гимнастика»** Тепе-теңдік сақтау – гимнас тикалық ұзын орындықпен бір аяғын бүгіп, екінші аяғын орындықты жанай айналдырып барып аттап жүру.Жоғары көтерілген нысанада тұрып тепе-теңдік сақтаужаттығулары **«Қалашық»** Балаларды ойын ережелерімен және қажетті жабдығымен таныстыру: «Қалашық» – ерекше тәсілмен жиналған арнайы фигуралар. Олар цилиндр пішінді 5 қысқа таяқ шадан тұрады. Ойын шарты бойынша бес-бес таяқшадан 15 фигура құрылады.Ойыншылар 3 метр қашықтықтан фигураны таңдайды. **Ойын жаттығуы:** **«Қарама-қарсы қозғалыс»** Ойыншылар екі қатарға бір-біріне қарама-қарсы тұрады. Бірінші қатар не істесе де, екінші қатар соған қарама-қарсы қимылдар жасайды. Бұлшық ет релаксациясына арналған зат бейнесін елестетіп орындалатын жаттығулар. **Ұшатын шар.** Мұрынмен терең дем алу. «Сендердің іштерің – ұшатын шар. Терең тыныс алған сайын, шарларың үлкейе береді. Енді ауызбен демімізді баяу шығарамыз, шардағы ауа ұшып	айтылатын әнді «Бесік жыры» дейміз. ***Музыка тыңдау:*** «Бесік жыры» (Ш. Мұхамеджанов). Бесік жыры қалай орындалады? Бесік жыры күннің қай мезгілінде орындалады? ***Ән айту:*** «Бесік жыры» (И. Нүсіпбаев). «Айнала ақша қар» әнін (И. Мамақов) сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу.Жеке және хормен айту. ***Билер:*** «Полька» хорват халық әуені.Балалармен полька музыкасына жеңіл, аяқты жеңіл көтеріп секіру (подскоки) биін үйрену. ***Ойындар, хороводтар:*** «Көлеңке» (К. Қуатбаев). Ойын шартын түсіндіру. Балалар шеңбер бойымен тұрады.Тәрбиеші топ ішінен бойы ұзын бір баланы және бойы аласа баланы таңдап алады. Бойы қысқа баланың «көлеңке» болатынын түсіндіреді. Яғни, әнді айта жүріп, бойы ұзын бала қандай қимыл жасаса, «көлеңке» соның қимылын шатаспай қайталауы тиіс. Ойын шарты бұзылса, айып ретінде тақпақ немесе ән орындап береді. ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Құлыншақ» (С. Урбах). Аспаптарды таратып беріп,	тұрады. Бастаушының белгісімен хормен айқайлап айтады: *«Ау, балалар, санайық, Санап болсақ, қашайық!»* Балалар бірінші-екіншіге саналады. Саналу нұсқау шы көрсеткен ойыншыдан басталады. Саналу біткен соң барлығы жан-жаққа қаша жөнеледі.Бастаушы ның мақсаты –ойыншылар дың біреуін ұстап қалу. Қайталанба жаттығулар түрінде негізгі қимылдар ды орындау.Допты бір қолымен еденге соғып, екінші қолымен қағып алу.Аяғын иық еніндей, қолдарын белге қойып, бастапқы қалыпқа келіп тұрады.Допты оң қолына алып, еденге соғып, сол қолымен қайта қағып алады. Доп кеуде деңгейі нен аспай ұшатындай етіп лақтыру үшін күшін бөлуге тырысады.Ұзын орындықтың жіңішке қырымен жүру.Шектеулі жазық бетіменжаттығулар орындайды.Орындықтың жіңішке беті табанның ортасында болатындай етіп қою.Секіртпеден бір орында тұрып секіру. Бастапқы қалыпқа тұрады. Ырғақпен секіртпенің дәл табан астының тұсына келген сәтте секіріп

	Әрекеттерін үйлестіріп, затты түсіріп алмауға тырысады. **«Мұздағы кегельдер».** Алаңқайдың ортасында кегельдер тұр. Ойыншылар кегельге шайбаны имек ағаштарымен атып, тигізуге тырысады.Имек ағашты дұрыс ұстауларын еске салу керек: бір қолымен (күші басымдау) имек ағаштың ұшынан, екінші қолымен (күші аздау) имек ағаштың ортасына таман ұстап, шайбаны осы қолымен бағыттау.Шайбаны соққанда имек ағаштың астыңғы қыры толық мұз бетінде жататын дай етіп ұстауға тырысады. Жаттығуды орындағанда бұрын білгендерін пайдаланады. **«Шарларды қуалау».** Баумен жасалған жіңішке дәліз бойымен имек ағаштар ды пайдаланып, целлулоид шарларды алаңқайдың қарама-қарсы шетіне жеткізу. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Жердің төрт күші».** Ойыншылар шеңбер бойында тұрады. Жүргізушінің нұсқауларын орындайды. Егер «жер» десе, қолдарын төмен түсіреді, «су» десе, қолдарын алға созып, жүзу қимылдарын жасайды,«ауа» десе, құстай ұшады, «от» десе, қолдарын айналдырады. Қателескен бала ойыннан		кеткенін келтіреміз. Аздап үзіліс жасап барып, 5-ке дейін санап, қайталаймыз».	орындау ретін түсіндіреді.	үлгеруге тырысады.Допты кегельдерге тигізбей бірқалыпты, оң және сол аяқпен кезек алып жүргізеді. Кегельдер арасымен допты алып жүреді. Допты аяқ басының ішкі жағымен итеріп, кегельдерге тигізбей бірқалыпты, оң және сол аяқпен кезек алып жүргізеді. **«Денсаулық» дискісімен жаттығу.** Дискімен нұсқаулық бойынша жаттығулар орындау. Орындау барысында тепе-теңдік сақтап, қажет жағдайда дисктен түсіп кетеді. **Қозғалыс ойындары: «Қимылды есте сақта»** Жүргізушінің белгісімен қол мен аяқ қимылдарын қайталайды.Қимылдардың ретін сақтап алған соң, белгі бойыншаойыншылар оларды кері ретпен орындайды.

	шығады.Көзге арналған жаттығулар				
Серуенге дайындық	Өз бетінше киіну және шешіну қабілетін белгілі бір ретпен бекіту, заттарды шкафқа дұрыс орналастыру және ұқыпты бүктеу, әр түрлі бекіткіштерді қолдану қабілетін бекіту. Бекіткішті бекітеміз Сенің киіміңде: Түймелер мен қалталар, Әр түрлі тойтармалар. (Сөйлеуді дамыту)				
Серуен	Желді бақылау Мақсаты: балалардың табиғи құбылыстар туралы білімдерін жүйелеу; сөздік қорын байыту: «тікенді», «солтүстік». Еңбек қызметі: ғимараттардан қар тазалау. Дидактикалық ойын «Бұл қай кезде болады?». «Шай-шай, көмектес!» Мақсаты: балаларға «мұқтаж» ойыншыны көруге және оларға көмек көрсетуге үйрету (Дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)	Ағаштар мен бұталарды бақылау Мақсаты: өсімдіктер туралы білімді кеңейту және тереңдету. Еңбек қызметі: ағаштардан қарды түсіру Мақсаты: еңбек құралын мақсатына сай пайдалану қабілетін дамыту. «Бұл кім екенін тап» қимылды ойыны Мақсаты: балаларды жүгіруге үйрету; негізгі қимылдарды жетілдіру. Шығарылатын материалмен дербес ойындар: күрек. (Дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)	Көк шымшықты бақылау Мақсаты: құстар туралы түсініктерін кеңейту; талдау, салыстыру, қорытынды жасау қабілетін дамыту. Еңбек қызметі: қысқы құстарды тамақтандыру Мақсаты: балаларды қауырсынды достарына қамқорлық жасауға тәрбиелеу. «Қаздар-аққулар» қимылды ойыны Мақсаты:ептілікті дамыту, қызығушылықты қалыптастыру. Серуендеудегі дербес әрекет (Дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)	Ауа температурасы өзгерісін бақылау Мақсаты: күннің биіктігі мен ауа температурасы арасында байланыс орнату. Еңбек қызметі: жолдарды қардан тазарту. «Қар ұлпасы» ойын жаттығуы Мақсаты: қозғалысты үйлестіруді дамыту. «Екі аяз» қимылды ойыны Мақсаты:ептілікті, жылдамдықты дамыту. Балалардың дербес ойындары (Дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)	Аула сыпырушының жұмысын бақылау Мақсаты: қызығушылықты дамыту. Көркем сөз Қыс бекер ашуланбайды, Оның уақыты өтті – Көктем терезені қағады Оны ауладан қуады. Мақсаты: табиғатқа деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу. «Лентамен ұстау» қимылды ойыны Мақсаты: қимылды үйлестіруді дамыту. Шығарылған материалмен дербес ойындар – күрек (Дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)
Серуеннен оралу	Жуыну, шешіну, киіну кезінде дағдыды қалыптастыруды жалғастыру, жуыну әдістерінде жаттығу: жеңді түру, қолды сабынмен сабындау, сумен жуынғаннан кейін қолдың суын сарқу. Дербес ойын әрекеті. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу				
Балалардың өзіндік іс-әрекеті	«Автобус» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: балалардың жүргізуші мен кондуктор жұмысы туралы білімдерін нақтылау; ойынның сюжетін өз бетінше ойлап табуға және оны дамытуға үйрету;	Жоспар бойынша бала тұратын көше туралы әңгімелер құрастыру Мақсаты: қала көшелері туралы түсінікті, жол қозғалысы ережесін бекіту.	«Көше» сюжетті-рөлдік ойыны Жүк және жеңіл автомобильдер көшеде жүреді, жаяу жүргіншілер тротуарда жүреді.	«Біз жаяу жүргінші» сюжетті-рөлдік ойыны. Мақсаты: аялдамада, көлікте жаяу жүргінші мен жолаушының мінез-құлық ережелерін пысықтау.	«Көлік жүргізуші» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: рөлдерді бөлу және өзіне қабылданған рөлге сәйкес әрекет ету; ойыншылар арасындағы

	қоғамдық көліктегі жолаушының мінез-құлық ережелерін, этикетін еске түсіру Қарым-қатынас. «Менің мекенжайым» дидактикалық ойыны Мақсаты: үй мекенжайын, тегін, атын, әкесінің атын бекіту	«Қиылыста не істеуге болмайды» тақырыбындағы жағдайды модельдеу	Автокөліктер көлік бағдаршамының сигналдарына бағынады, жаяу жүргіншілер жаяу жүргіншіге арналған бағдаршамға назар аударады «Қарбалас сағат» дидактикалық ойыны Мақсаты: қала көшелерінде жол қозғалысының негізгі ережесін меңгеру; мамандық туралы білімін нақтылау	«Бұлай болмайды» плакаттарын қарау. Мақсаты: балаларды қайда жерде және неге онда ойнауға болмайтынын түсіндіру. ЖҚЕ бойынша мультфильм көру (Смешарики)	қарым-қатынасты көрсету; көлік қызметкерлерінің еңбегіне деген қызығушылық пен құрметке тәрбиелеу; жол қозғалысы ережесін білуді бекіту. «Бөлінген белгілер» дидактикалық ойыны Мақсаты: зейінді, есте сақтауды дамыту; жол белгісін білуді және мақсатын бекіту
Балалармен жеке жұмыс	Қарым-қатынас дағдысы «Дыбысты тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: бір және екі буынды сөздерді табу	Шығармашылық дағды, зерттеу қызметі «Жақын адамыңа жылулық сыйла» Мақсаты: қайшымен жұмыс істеу дағдысын жетілдіру, көршісіне деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу	Әлеуметтік-эмоционалды дағды Дидактикалық ойын «Не жақсы, не жаман» Мақсаты: балаларды балалардың іс-әрекеттерін талдауға үйрету, оларға моральдық баға беру	Әлеуметтік-эмоционалды дағды «Мені кешір» ойын жаттығуы Мақсаты: балаларды қарсыласының татуласуын талап ететін жағдайды көруге үйрету және балада дұрыс кешірім сұрау қабілетін қалыптастыру	Қарым-қатынас дағдысы Кітап бұрышындағы жұмыс Мақсаты: «жақсы» істер, адал достар, жақсы істер туралы айтылатын таныс шығармаларды табу
Балалардың үйге қайтуы	«Қандай тамаша ертегілер!» ата-аналармен бірлескен іс-шара (ертегі бойынша КТК). «Бала өміріндегі сюжетті-рөлдік ойындар» стендтік кеңес беру. «Қимыл белсенділігінің жоғарылауы. Не істеу керек?» жеке кеңес беру Мақсаты: ата-аналар арасында баланы тәрбиелеу мәселесі бойынша педагогикалық білімді тарату				

ОҚУ-ТӘРБИЕ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ
Топ: мектепалды сынып
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспар қай кезеңге жасалды: 19.02–23.02

Күн тәртібі	Дүйсенбі 19.02	Сейсенбі 20.02	Сәрсенбі 21.02	Бейсенбі 22.02	Жұма 23.02
Балаларды қабылдау	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: отбасылық дәстүрлер туралы жеке әңгімелер, балалармен қарым-қатынас жасау және жақсы көңіл-күй қалыптастыру ойындары. Достық атмосфера құру				
	«Топта бізде қандай жиһаз бар? Оның мақсаты не?» әңгімелесу Мақсаты: біртұтас сөйлеуді дамыту; сөздікті белсендіру	«Сәлеметсің бе, досым!» (доппен) «Отбасы» саусақ ойыны Мақсаты: күн жоспарларын талқылау	Мақтау ойыны «Тиін» саусақ ойыны. «Құлын» артикуляциялық гимнастикасы	Саусақ гимнастикасы «Таң». С. Остердің «Зиянды кеңестер» шығармасынан үзінді оқу. Неліктен бұлай істеуге болмайтыны туралы әңгіме. Жақсы әрекеттерге мысал келтіруді ұсыну	Психогимнастика «Ине және жіп» Балалар бір-бірінің соңынан тұрады. Біріншісі – ине. Ол бағытын өзгертіп жүгіреді. Қалғандары – жіп – одан қалмауға тырысып, соңынан жүгіреді. (Өзін қалай сезінетінін айту)
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен жеке әңгімелер. Балаларды мектепте оқуға дайындау бойынша ата-аналардың көзқарасын анықтау				
Балалардың дербес әрекеті (аз	«Жануарларға анасын табуға көмектес» дидактикалық ойыны	«Логикалық кесте» дидактикалық ойыны Мақсаты: геометриялық фигура,	«Серуенге шығу» дидактикалық ойыны Мақсаты: әр маусымға сәйкес	«Төртінші артық» дидактикалық ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды,	«Не естіледі?» дидактикалық ойын Мақсаты: есту зейінін

қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және т. б.)	Мақсаты: сөйлеуді дамыту; сөздік қорын кеңейту. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу) «Қайталап көр!» қимылды ойын Мақсаты: визуалды зейін мен қозғалысты үйлестіруді, сондай-ақ жарты шар аралық байланысты дамыту. (Дене шынықтыру + математика) «Саусақ бұрау» үстел ойыны Мақсаты: саусақ қимылын үйлестіруді, ұсақ мотериканы, жарты шар аралық өзара әрекеттесуді, зейінді дамыту; түс пен оның реңктерін бекіту; кеңістіктегі бағдар: сол-оң, жоғарғы-төменгі. (Математика + сөйлеуді дамыту)	түсті, реңкті бекіту; қабылдауды, зейінді, логикалық ойлауды дамыту. (Математика + сөйлеуді дамыту) «Орын ауыстыру» қимылды ойыны Мақсаты: балалардың шығармашылық белсенділігін дамыту; қиялды ояту, көңіл-күйді көтеру; жинақылық, зейінді, эмоция мен іс-әрекетті басқару қабілетін, ұжымдық және үйлесімді іс-әрекет дағдысын дамыту. (Дене шынықтыру + математика) «Үлкен жуу» үстел ойыны Мақсаты: зейінді, есте сақтауды, логикалық ойлауды, келісу қабілетін дамыту. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)	киім мен аяқ киімді таңдау. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу) «Епті саусақтар» қимылды ойыны Мақсаты: мотор импровизациясының қабілетін, мотор тапқырлығын, мотор мәселесін бірлесіп шешу кезінде әрекетті үйлестіру қабілетін дамыту (Дене шынықтыру + математика) «Күшікті тамақтандыр» үстел ойыны Мақсаты: мысал шешуде санау дағдысын жетілдіру; толық сөйлеммен жауап беру кезінде баланың сөйлеуін дамытуға ықпал ету (Сөйлеуді дамыту + математика)	зейінді және өз ойын дәлелдеу және қорғау қабілетін дамыту. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту) «Жаңғырық» қимылды ойыны Мақсаты: баланың шығармашылық белсенділігін арттыру, қиялын ояту, көңіл-күйін көтеру; жинақылық, зейінді, эмоция мен іс-әрекетті басқару қабілетін, ұжымдық және үйлесімді іс-әрекет дағдысын дамыту. (Сөйлеуді дамыту + шығармашылық) «Саусақты бұрау» үстел ойыны Мақсаты: саусақ қимылын үйлестіруді, ұсақ мотериканы, жарты шар аралық өзара әрекеттесуді, зейінді дамыту; түс пен реңкті бекіту; кеңістіктегі бағдар: сол-оң, жоғарғы-төменгі. (Математика + сөйлеуді дамыту)	дамыту. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу) «Қайталап көр!» қимылды ойын Мақсаты: визуалды зейін мен қозғалысты үйлестіруді, сондай-ақ жарты шар аралық байланысты дамыту. (Дене шынықтыру + математика) «Анасының көмекшісі» үстел ойыны Мақсаты: сөздік қорын толықтыру; сөйлем мен әңгіме құрастыру. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)
Ертеңгілік жаттығу	Жаттығулар кешені				
Ұйымдасты рылған іс-әрекетке дайындық	«Өз қолыңмен ыдыс-аяқ» дидактикалық ойыны Мақсаты: біртұтас сөйлеуді, сондай-ақ қолдың ұсақ моторикасын дамыту. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту)	«Ыдыс-аяқ және оның мақсаты» тақырыбындағы әңгіме, сурет қарау Мақсаты: жиһаз, ыдыс-аяқ, тұрмыстық техника заттарын дәл атай білу қабілетін дамыту; олардың құрамдас бөліктерін ажырату, олар жасалған материал бойынша заттарды ажырату.	«Затты сипатта» дидактикалық ойыны (ыдыс-аяқ, жиһаз) Мақсаты: ойлауды, зейінді, есте сақтауды дамыту. Үстел ойындары: - лото (жиһаз); - бөлінген суреттер (ыдыс-аяқ) Мақсаты: зейінді, ойлауды дамыту. (Сөйлеуді дамыту + математика)	«Ас үйде қандай ыдыс-аяқ тұрады?» дидактикалық ойын Мақсаты: біртұтас сөйлеуді дамыту, сөздікті белсендіру. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту)	«Қонақ бөлмеге арналған жиһаз» құрастыру ойыны (атауы, мақсаты, сыртқы ерекшеліктері) Мақсаты: сөздікті дамыту және белсендіру. (Математика + қоршаған әлеммен танысу)

		(Қоршаған әлеммен танысу + математика)			
Ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен танысу** Күн,ауа және су-біздің жақсы достарымыз.Өлі табиғат ұғымымен таныстыру,өлі табиғат заттарын адамның қолымен жасалған заттардан ажырата білу. Қуан,шаттан!Алақай! Қуанатын келді күн. Қайырлы таң! Қайырлы күн! Күліп шықты бүгін күн! **Дидактикалық ойын Егер де ...не болар еді?** Ешқашан ауырмай, күшті,дені сау болып өсу үшін не керек?Қиялдау: **Жақсы,жаман ойыны.** Күн:жақсы,жаман. Ауа: жақсы,жаман. Су: жақсы,жаман. Дамытушы жаттығу: Артық сөзді тап?Күн,су, жылу,өзен,шомылу,қар. Өз жауабыңды түсіндір. Психожаттығу: Бір-біріңе қарап,ыңғайланып отырыңдар.Бір-бірлеріңнің көздеріңе қарап,жымиып күліңдер. Сендердің көңілкүйлерің жақсы болсын. Қорытынды:Күн,ауа, және су-бізідң тамаша достарымыз.Бұл табиғат сыйлары арқылы	**1.Сөйлеуді дамыту** Қыс қызықтары.Түбірлессөздерді жасау және қолдана білу, етістіктерді жалғаулармен қолдану,сөйлеу әдебін,жайжәне жайылма сөйлемдерді қолдану дағдыларын қалыптастыру. Қазір жылдың қай мезгілі? Қыс мезгілінің ерекшеліктері қандай?Қардың түсі қандай? Қар қайтіп жауады? Қыс мезгілінде неше ай бар? Бүгін аптаның нешінші күні? Қыс мезгілі, тамаша мезгіл, қандай ойын ойнайсыңдар? *Даладағы аппақ қар күмістей жарқ-жұрқ етеді. Қардың аппақ тазалығы сондай, бетіне ештең тастағың келмейді.* Енді сендер осы қыс қызықтары туралы әңгіме құраңдар. Қар туралы «Қар қандай?» ертегісін оқып берейін. «Қар қандай?»Бірде құстар дауласады. Олар қардың, кәдімгі қардың қандай болатынын анықтайды. Ұшып жүріп сұрақ қояды:Қар қандай болушы еді?Алтындай жарқырап тұрады, – дейді Таң. Көгілдір түсті, – дейді мұнтаздай көгілдір Аспан. Тастай суық, – деп жауап береді Үйрек, тұмсығын қанатының астына тыға түсіп. Жып-жылы шығар, – деп жауап қатады Тауық. Жеп-жеңіл! Сондай жеңіл! –	**1. Сауат ашу негіздері** Жіңішке дауысты дыбыстар Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. Суретпен жұмыс. Тақтада ер, үзеңгі, ірімшік, әткеншек, өрмекші және инеліктің суреттері.Балалар әр заттың атын атайды. Сөздердің мағынасын түсіндіру. Ер – аттың үстіне адам отыру үшін ағаштан жасалған әбзел. Үзеңгі – атқа отырған адам аяғын салып отыратын темірден жасалған әбзел. Ірімшік – сүттен жасалатын тағамның түрі. Әткеншек – балалар ойнайтын ойынның түрі. Өрмекші – жәндік. Инелік – жәндік. Осы сөздердің бірінші дыбысын айтқанда айтылуына мән берсеңдер, тілдің ұшы ілгері созылып жіңішкереді. Жіңішке дауысты дыбыстар: *ә, ө, і, е, и, ү.* Айнаны алып жіңішке дауысты дыбыстарды айтып көрейік. Жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда тіл ілгері созылады екен. **«Кім көп сөз айтады?» дидактикалық жаттығуы.** Балалар, сендер жіңішке дауысты *е, і, ө, и, ә, ү* дыбыстарынан басталатын	**1.Сөйлеуді дамыту** Кеме. Түбірлес сөздерді жасау және қолдана білу,етістіктерді жалғаулармен қолдану,сөйлеу әдебін,жай және жайылма сөйлемдерді қолдану дағдыларын қалыптастыру. Әртүрлі көліктердің суреті. Дәптердегі тапсырманы орындау. Адамдармәшинемен, автобуспен, пойызбен жерде жүреді, тікұшақпен, ұшақпен аспанда ұшады, кememен, қайықпен суда жүзеді. Бұл заттарды бір сөзбен көліктер деп атаймыз.Тәрбиеші жүк мәшинесін көрсетіп, әңгімелеседі.Мынау қандай мәшине?Жүк мәшинесі не тасиды?Мәшинеңің қорабы, кабинасы, дөңгелегі, моторы бар.Мәшинені кім жүргізеді? Суда жүзетін қандай көлік түрлерін білесіңдер?Кемеде матростар жұмыс істейді, оларды капитан басқарады.Кемелер жүзу үшін не керек?Тәрбиеші ыдысқа су құйып, қағаз кемені суға жібереді.Кеме не үшін керек? Кеме тез жүзу үшін үрлеп толқын жасайық. Енді кемеге ат қояйық. Өзімізді кемеде отырмыз деп елестетейік те, Ермек Өтетілеуұлы «Кеме» өлеңін оқу. Өлең не туралы?Кемеге жол серік деп нелерді айтып отыр? Алыс шалғайда не көрінеді? Өленді жаттау.Пойыз өленін айту. **Дидактикалық ойын.**	**1.Көркем әдебиет** Қол не үшін керек? Бастамашылық пен дербестік танытуға ынталандыру. Жағымды көңіл-күй.Сен бізбен бірге шапалақта.Бүгін бізге кішкентай қоян келді. Ол анасын тыңдамады, секірді,жүгірді,нәтижесінде аяғын зақымдады,өзіне қызмет көрсете алмайды. Проблемалық сұрақ.Адамға не үшін қол қажет?Қолды қарау.Енді екі қолды үстелге салыңдар.Оларға мұқият қарап,маған:адамның қанша қолы бар?Біздіңқолдарымыз бір-біріне ұқсайды? 5саусақтары бар.Екі қолдың бір-бірінен айырмашылығы неде?Егер бір қолынекіншісі не қойса,олар сәйкес келмейді.Алдымен оң және сол қолды ажырата аламыз ба,соны тексерейік.Оң қолдарыңды көтеріңдер,сол қолдарыңды көтеріңдер. Қарындашты оң қолға алып,қағазға күн салыңдар. Енді сол күнді сол қолмен салыңдарҚандай қолмен салу ыңғайлы?Е.Пермяк Қолдар не үшін керек? әңгімесімен танысу.Әңгіме желісі бойынша сұрақтар: Атасы немересіне қандай сұрақтар қойды?Немересіне

	шынығу жұмыстары жүргізіледі.Түрлі ауруға қарсы күреседі. **2.Сауат ашу негіздері** Жуан дауысты дыбыстар Сөздерді дыбыстық талдау:сөздегі дыбыстар дың ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **«Құпия сөз» дидак тикалық жаттығуы** Балалар, сендер мені мұқият тыңдауларың қажет. Мен сөздің өзін айтпаймын, бірақ сол туралы айтамын. Кім құпия сөзді тапса, сол бала 1 ұпай алады.Ол қаладан алыста да,жақын да, да орналаса береді. Ол жердің ауасы таза, табиғаты әдемі. Онда төрт-түлік малдың бәрі бар. Ол жерде адамдар қалаға қарағанда аз тұрады. **Құпия сөз-Ауыл.** Олар өте тату, бір-бірін жақсы көреді, сыйлайды, көмектеседі. Олар көбіне бірге тамақтанады. Кешкілік бәрі жиналады, әңгімелеседі. **Құпия сөз-отбасы.** Оны құрайдан, шөптен, ағаштан, балшықтан да жасайды, оны ағашқа, тасқа, қабырғағаорналас тырады. Қараторғайға	деп шу ете қалады Жел. Сондай ауыр! Кереметтей ауыр! – деп күрсінеді ағаш Бұтақтары.Күмістей, әрине! – деп күлімсірейді аспандағы сұлу да сымбатты Ай.Жер-көкті шарлаған құстар алуан түрлі жауаптар естиді, бірақ олар әртүрлі болып шығады. Балалар қар қандай?– деген сұраққа әр қайсысы әртүрлі жауап берді, неге? Сөздік жұмыс:Ұлпа – жұмсақ. **Дидактикалық ойын:«Қай мезгілде ойнаймыз?»** Ойын шарты: Шаңғы, асық, шана, доп, хоккей, секіргіш жіп суреттеріне қарап, қай мезгілде ойнайтынын айту. **2.Қазақ тілі** Нан қайдан келеді? Азық түліктің қазақша атауларымен таныстыру. Балалар, аналарың нанды қайдан алады? Дүкенге нан қайдан келеді білесіңдер ме? «Нан қайдан шығады?» (М. Етекбаев) иллюстрациялар арқылы ертегіні оқу. Ертегі не туралы? Жаңа сөздермен таныстыру. Мынау – сатушы. Са-ту-шы. Мынау кім?Сатушы нан сатады.Сатушы не істейді? Мынау наубайшы. Нау – бай - шы.Мынау кім?Наубайшы нан пісіреді.Наубайшы не пісіреді? Мынау – бидай.Мынау не? Мынау – диірменші.Мынау кім?Диірменші бидайдан ұн	сөздерді ойлап айтуларыңкерек, әр дұрыс сөзге бір фишкадан беріледі. Кім көп сөз айтса, сол жеңімпазатанады. **«Е дыбысы қайдатығылды?» ойын-жаттығуы.** *Тәрбиеші алма, бақа, мысық, өрік, банан, садақ, ит, емен, кеме, күшік, бидон, елік, трактор* сөздерін айтады. Балалар осы сөздерді айтқанда, қолдарын шапалақтап, сөзді айтулары керек. **Сызбамен жұмыс**.«*ер*» сөзінің сызбасын сызуды балаларға ұсынады. Бір баланы тақтаға шығарады. «*Ер*» сөзінде неше дыбыс, неше дауысты дыбыс бар? Бала дауысты дыбысты қызыл текшемен белгілейді. Ол жуан жіңішке екендігін анықтайды. **«Жіңішке дауысты дыбысты сөзден баста» ойын жаттығуы.** Тәрбиеші қойған сұрақтарға балалар жіңішке дауысты дыбыстан басталатын сөздердермен жауап беру керек. -Сүйікті тағамың қандай? (*Мысалы: ет, ірімшік т.б.)* -Достарыңның аты кім? (*Әмірхан, Ерасыл, Інжу, Инабат, Үміт).* -Сүйікті ойыншығың не? *(Әткеншек, үкі т.б.)* **2.Математика негіздері** Заттың бірнеше тең бөліктері Қағаз парағын тең және тең емес бөліктерге бөлу, бүтін мен	Ойын шарты: Суреттегі көлік түрлерінің жолдарын салу. Құрлықта жолмен жүретін болса астына жол, аспанда ұшатын болса бұлттар, суда жүзетіндерге көл салып беру керек. **2.Қазақ тілі** Ыдыс аяқ дүкені.Алғанбілімдерін күнделікті өмірде қолдануға талпындыру. Демонстрациялық суретпен жұмыс.Мынау қандай дүкен?Ыдыс – дүкені.Дүкенде қандай ыдыстар бар? Балалар таныс ыдыстарды атап, көрсетеді. Жаңа сөздермен таныстыру.Дүкенде қазан бар. Мынау – қазан.*Мынау ... қазан* сөзін айтып жаттығады. Дүкенде не бар? Дүкенде қазан бар.Мынау – аққұман. Мынау – ... аққұман.Аққұман – ыдыс. Дүкенде не бар?Дүкенде аққұман бар.**Сюжеттік ойын: «Дүкен»** Балалар кезекпен дүкенге келеді. Тәрбиеші – сатушы. Ән «Дастархан»Жаңылтпаш жаттау. Шеше, неше кесе сынды кеше? Қатты, ақырын, жай және жылдам қайталап айту.Жұмыс дәптерімен жұмыс.Суретте қандай дүкен бейнеленген? Дүкенде нелер бар?Кім не сатып алды? Арманның әжесі қандай кесе сатып алды? Неше кесе? Сәуленіңанасы не сатып алды? **3.Математика негіздері** Геометриялық фигуралар және денелер.Қоршаған ортадангеомет риялық фигураларға ұқсас заттар ды табу,олардың пішіндерін	қалай жауап береді? **2.Сауат ашу негіздері** Ойнаймыз да,ойлаймыз. Сөйлемді ауызша талдау, берілген сөзге сөйлем құрастыру.Сызықтарды үзбей салу. **Дидактикалық ойын: Болады,болмайды.** Күйші болуға ... (*болады* Биші болуға ... (*болады),* Ерке болуға ...(*болмайды).* Серке болуға *(болмайды),* Пысық болуға ... (*болады)*. Кішік болуға ... (*болады)*, Әкім болуға ... (*болады)*. Ақын болуға ... (*болады)*, Маман болуға ... (*болады).* Жаман болуға*(болмайды),* Айтпақшы,Жаман болуға ... *(болмайды).* **«Буынға бөл» дидактикалық жаттығуы.** Балалар сөздерді буынға бөледі, неше буын бар екенін айтады.Буынға бөлуге болатын сөздер: *күй-ші, би-ші, пы-сық, кі-ші, ә-кім, а-қын, ма-ман.* **«Жоғалған буын» дидактикалық ойыны** *Шарты: тәрбиеші* бір буынды айтады, балалар жалғастырып, келесібуынды табады. Бір буыннан бірнеше сөз құраса болады.те-(*геш)*, те -(*рек)*, те -(*мір)*, те -(*сік)*, те -(*тік). ор -(та),* ор -*(ман),* ор -(*ақ).*өр -(*мек)*, өр -(*кеш)*, өр -(*ле),* өр -(*мек-ші)*

	оны адамдар жасап береді. Ол жерге жұмыртқа салады, балапандарын өсіреді. **Құпия сөз – *ұя***. Ол темір, әйнек, қыш пластмасса, шойыннан да жасалады. Адамдар оны күнде пайдаланады. Әсіресе асүйде. Онымен тамақ пісіреді, су ішеді, тамақ ішеді. **Құпия сөз-ыдыстар.** Ол ағаштан жасалады. Өзі ұзын, жіңішке, көп, бір басы доғалдау, екінші басы тесіліп, оған жіп тағылған. Онымен ертеректе көп пайдалан ған. Қазір сирек кездеседі. Оны киіз үй құрғанда пайдаланады. Ол – киіз үйдің қажетті заты. Онымен киіз үйдің шаңырағы көтеріліп тұрады.**Ол-уық.** Дауысты дыбыстар тілдің қатысына қарай 2-ге бөлінеді.Жуан дауысты дыбыстар: а,о,ы,ұ,ы,у. Дәптермен жұмыс (*графикалық жұмыс)* Үзік сызықтардыбастыр. Тәрбиеші графикалық жұмысты бастамастан бұрын үстелде жазу барысында қалай отыру керек екенін түсіндіріп өтеді. Балаларға	жасайды.Диірменші бидайдан не жасайды?Мынау – ұн. Дыбыстық жаттығу (айнамен орындалады) І-і-і-і – егінші – егінші І-і-і-і – диірменші – диірменші. – Егінші қандай адам? (Егінші – еңбекшіл, еңбекқор адам). Тышқан қандай? (Тышқан жалқау).Қанатты сөз. Ас атасы – нан, Нан атасы – дән. Қандай тыйым сөз білесіңдер? Нанды баспа, ақты төкпе. Нан қоқымын шашпаңдар, Жерде жатса баспаңдар. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаңдар. **Дидактикалық ойын:** **«Мен 5 тағам білемін».** Ойынның мақсаты: сөздерді бекіту, ойлауға дағдыландыру. Шарты: Допты жерге ұрған сайын бір сөз айтады.Балалар білетін тағамдарын айтады. **3.Математика негіздері** Бүтін және бөлік.Бүтін мен бөлікті салыстыру,8-10бөліктер ден пішіндерді жинап, құрастыру. Ойын жағдаяты. Бізге кірпі келді. Ол қысқа азық жинамақшы–алма және саңырауқұлақтар. Кірпі жинаған азығын санап беруімізді сұрайды. Оған көмектесе аламыз ба? Полотнода кірпі мен екі дорба берілген.Тәрбиеші бірінші дорбаға 2 алма, екінші дорбаға 3 саңырауқұлақ салыңдар.	бөлікті салыстыру,8-10бөліктер ден пішіндерді жинап,құрас тыру. Балаларға шаршылар, дөңгелектер, сопақшалар, тіктөртбұрыштар тарату. Одан кейін тақтаға геометриялық пішіндердің бөлшектерінен құрастырыл ған жапсырманы іледі.Сендер жапсырмадан не көріптұрсыңдар? Саңырауқұлақ тың қалпағы жасалған пішінді қалай атауға болады?Дөңгелек бөліктерге бөлінген. Мына бөлік – жартысы. Пішіндерді ортасынан бөлуді үйренеміз. Ол үшін дөңгелектің жиектерін сәйкестендіріпмұқиятбүктейміз Неше жарты дөңгелек пайда болды?Егер жарты дөңгелек тердің әрқайсысын тағы да бүктесек, дөңгелектің төрттен бір бөлігі пайда болады.Уақыт беріп, дөңгелектің төрттен бір бөлігін жасауға көмектеседі. Одан кейін жасалған төрттен бір бөліктерді санауды сұрайды.Тыңдаңдар, төрттен бір бөлік.**«Дөңгелекті құрастыр» ойыны.** Шаршының жартысын, шаршы ның төрттен бір бөлігін жасап көріңдер.Оларды қалай жасауға болатынын айтыңдар.Жапсыр маны талдайды.Дөңгелек, шаршы атауларын қайталайды. Практикалық жұмыс жүргізеді –пішіндерді ортасынан бөледі. 2 жарты дөңгелек.Одан кейін 4-тен бір бөлік. Кеседі. Тәрбиеші	анықтау. Балалар, біз қандайгеометриялық пішіндерді білеміз? (Пішіндерді тақтада көрсету).Қоршаған ортадан дөңгелек, шаршы, үшбұрыш, текше, шар,цилиндрге ұқсайтын заттарды атаңдар. Тәрбиеші дөңгелек, шаршы, үшбұрыш, текше, шар, цилиндрге ұқсайтын заттар бейнеленген суреттерді көрсетеді.Практикалық жұмыс. Балалар, қызыл сопақшаны алып, саусақпен жиегін сипап өтіңдер. Сопақшаның бұрыштары бар ма? Қабырғалары бар ма? Сопақша қандай пішінге ұқсайды? Қызыл сопақшаның үстіне жасыл дөңгелекті салыңдар. (Пішіндердің өлшемі бірдей болуы тиіс).Атауларды қайталайды. Оларды қоршаған ортадағы заттарменсалыстырады, неге ұқсайтыны туралы қорытынды жасайды. Таратуға арналған материалмен жұмыс істейді, геометриялық пішіндерді– сопақша мен дөңгелекті тексереді. **«Мені таны»** ойынын ойнау. Жұмбақ оқиды, балалар оның шешімін тауып, пішіндер бейнеленген карточкаларды көрсетеді. **4.Музыка** Менің туыстарым. Би шығармашылығы.Әуендерді орындауға үйрету,музыкалық аспаптарда ойнауға үйрету. ***Музыкалық-ырғақтық***	**«Буынды қос» дидактикалық ойыны** Балалар шеңберге тұрайық. Мен буынды айтып, бір балаға допты лақтырамын, бала допты ұстап алып, буынды қосып, сөзді жалғастырады.Мысалы: (*ас+паз,кі+тап, ба+лық, ба+ла)*. Дәптермен жұмыс Суреттердегі заттарды ата. Буынға бөл. Неше буыннан тұрса, сонша терезелі үйге қос **3.Қоршаған ортамен танысу** Жер-біздің ортақ үйіміз. Табиғатпен достасайық. Балалардың зерттеу әрекеті үшін жағдай жасау,табиғат пен танысыру барысында заттар мен құбылыстардың өзіне тән,сипаттамалаық белгілерін бақылау,талдау, салыстыру,ажырату. Балалармен табиғат әлемі жайлы әңгімелесу.Флора-өсімдік әлемі.(ағаштар, гүлдер,бұталар,шөптер т.б.) Фауна-жануарлар әлемі. (жануарлар,құстар,балықтар ,жәндіктер)Суретпенжұмыс. **Жақсы,жаман ойыны.** Қасиеттері.Ағаш отырғызу. Орманды кесу,өзендер мен теңіздерді ластау,су тазар татын қондырғылар салу, жануарлар мен құстарды ұстау,құстардың жемсал ғышына дәндер салу,ештеңе

	тапсырманы бірінші ауада жазып көрсетеді, балалар ауада жазып қайталайды.Үзік сызықтарды бастыр. **3.Музыка** Менің туыстарым. Би шығармашылығы. Әуендерді орындауға үйрету,музыкалық аспап тарда ойнауға үйрету. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Шеңберге тұр» (Л. Бетховен). Балалар шеңберде тұрып, бір-бірінің қолынан ұстап ортаға жиналып, кері қайтып, қимылдар жасайды.Балалармен отбасы мүшелері туралы әңгімелесу. Сендер отбасы дегенді қалай түсінесіңдер? Отбасы мүшелеріне кімдер жатады және олар қайда тұрады? ***Музыка тыңдау:*** «Жан анам»(Е. Өміров). Сендер аналарыңа қандай көмек көрсете сіңдер? Ананың еңбегі туралы балаларға түсіндіру. ***Ән айту:*** «Екеуміз әйбат баламыз» (И. Нүсіпбаев). ***Билер:*** «Тырналар биі» (Д. Абиров). Балалар екі топқа бөлініп, екі бұрыштан шығады. Жеңіл, құстарға	Бірінші дорбада не жатқанын тексеріңдер. Екінші дорбада не жатқанын тексеріңдер. Барлығын бір үлкен дорбаға біріктіріп салыңдар. Заттармен не істедіңдер? *(Жинадық, салдық, бір үлкен дорбаға біріктірдік.)* Бөліктерден бүтінді қалай жасауға болады? *(Біріктіру арқылы.)* Қорытынды: бөліктерден бүтінді алу үшін бөліктерді біріктіру немесе қосу қажет. Бүтін мен бөліктердің үстінен саусақтарымен жүргізіп, қоршауды ұсынады. Практикалық жұмыс жүргізеді, сұрақтарға жауап береді. Топтық жұмыс.Тапсырманы ауызша орындайды.Тапсырма да бөліктерді санайды және атайды. Саусақтарымен үстінен жүргізеді.Тәрелкеде барлығы неше алма? (Үш.) Бұл – бүтін. Табақшадағы алмалар неше бөлікке бөлінген? (Бір және екі.)Бүтіннен бір алманы алып тастаса, қандай бөлік қалады? (Екі бөлік қалады). Тәрбиеші мұны «–» таңбасының көмегімен көрсетеді.Егер бүтіннен екі алманы алып тастаса, қандай бөлік қалады? (Үлкен бір алма қалады.) Тәрбиеші мұны «–» таңбасының көмегімен көрсетеді. Таңбалардың үстінен саусақтарымен жүргізеді.	үш бөлікке бөлінген дөңгелекті таратып береді. Балалар жұппен де жұмыс істей алады. Балалар дөңгелек шығатындай бөліктерді біріктіреді. Бөліктерді қалай атауға болады? (Үштен бір бөлік). Олар бөліктерді дөңгелек шығатындай етіп біріктіреді. Бұл бөліктерді қалай атауға болады? (үштен бір, үштің бір бөлігі) **3. Көркем әдебиет** ШықбермесШығайбай.Белгілі образды сомдауда эксперимент жасауға,түрлендіруге мүмкіндік беру. Бұл сиқырлы қоржын. Оның ішінде не бар екен, ашып көрейік. Сиқырлы қоржынның ішінен үнтаспа және Алдаркөсе нің суретін алып көрсетеді. Үнтаспадан «Ертегілер» әнін тыңдатады. Әнде не туралы айтылды? Сендерге ертегі тыңдаған ұнай ма? Алдаркөсе туралы ертегі тыңдап, мульт фильм көрдіңдер бе?Алдаркөсе нің басынан кешкен біроқиғасы туралы қызықты ертегімен танысамыз. Алдаркөсе қулығымен, айласымен адамдарға жақсылық жасап, көмектесіп отырған. Ол әрдайым ән айтып, көңілді жүреді. Тәрбиеші «Шықбермес Шығайбай» ертегісін оқып береді, мазмұнын ашады. ***Ертегі мазмұны бойынша сұрақтар:***	***қимылдар:*** «Шеңберге тұр» (Л. Бетховен). Балалар шеңберде тұрып, бір-бірінің қолынан ұстап ортаға жиналып, кері қайтып, қимылдар жасайды.Балалармен отбасы мүшелері туралы әңгімелесу. Сендер отбасы дегенді қалай түсінесіңдер? Отбасы мүшелеріне кімдер жатады және олар қайда тұрады? ***Музыка тыңдау:*** «Жан анам» (Е. Өміров). Сендер аналарыңа қандай көмек көрсетесіңдер? Ананың еңбегі туралы балаларға түсіндіру. ***Ән айту:*** «Екеуміз әйбат баламыз» (И. Нүсіпбаев). ***Билер:*** «Тырналар биі» (Д. Абиров). Балалар екі топқа бөлініп, екі бұрыштан шығады. Жеңіл, құстарға тән қимылдар жасайды. Екі шеңберде жүруді үйренеді. ***Ойындар, хороводтар:*** «Төлдер» (Д. Ботбаев). Шеңбер бойында жүріп әндетіп сұрақ қойып, оған жауап береді. Төлдердің қылығына лайық қимылдар жасайды.	ге қызықпайтыннемқұрайлы болу,табиғаттың қорғаушы болу.**Лото-ойыны:** Қазақстанның флорасы мен фаунасы. **Дидактикалық ойын:**Біз сенімен қандаспыз. **4.Дене шынықтыру** Қазақстан Республикасы халықтарының ойындары. Дене шынықтыру мен спортқа қызығушылықты ояту. **Тренинг: «Күлкі сыйла»** ҚР қонақжайлылық пен толеранттылық дәстүрлеріне назар аудару.Шеңберге тұрып бір-біріне бастарын бұрып, күлімсірейді. Келесі балаға бұрылып,күлімсіреу ді әрі қарай, келесі балаға сыйлайды.Осылайша күлімсіреуді бір-біріне бере отырып, бірінші ойыншыға қайтып келеді. **«Миға гимнастика»**Жаттығу: **«Айқас қадамдар»** Сол аяқтың ырғағымен оң қол қимылдайтындай етіп қозғалу. Ал енді оң аяқтың ырғағымен сол қол қимыл дайды.Жүріп келе жатып, сол қолмен оң аяқты тигізу, оң қолмен, сол аяқты тигізу. **Жаттығу: «Жалқау сегіздер»**Оң қолдарында қарындаш бар деп ойлап, ауада жатып қалған сегіздің суретін салу. («шексіздік» таңбасы), енді – сол қолмен.

	тән қимылдар жасайды. Екі шеңберде жүруді үйренеді. ***Ойындар, хороводтар:*** «Төлдер» (Д. Ботбаев). Шеңбер бойында жүріп әндетіп сұрақ қойып, оған жауап береді. Төлдердің қылығына лайық қимылдар жасайды. **4.Дене шынықтыру** Стадион.Спорт түрлері мен таныстыруды жалғастыру.Спорт залда және спорт алаңында қауіпсіз дікті сақтауға баулу. Бір-бірден тізбекке тұрады.Оңға, солға, артқа бұрылады. Бір-бірден, екі-екіден тізбекпен жүреді. Бір-бірден, екі-екіден тізбекпен жүгіреді. **Ырғақты гимнастика.** Өз еркінше залға шашырап тұрады. Музыка ырғағымен қимылдарды ырғаққа сай, жаттығулар кешенін толық орындап біткенше арқасын тік ұстап орын дайды.Дұрыс тыныс алуға, қалыпты тыныс алуға тырысады.Топтарға бөлініп негізгіжаттығуларды орындайды. **«Баскетбол»** Допты 4 метр қашық тықта заттардың	Бүтінді бөліктерге бөліп жапсыру тапсырылады **4.Шығармашылық іс-әрекет** Алдар Көсенің шапаны Құрастыру:табиғи және қалдық заттардан құрастыруға баулу. Сурет салу:қазақ ою-өрнегінің элементтерін салу. Мүсіндеу:ойдан өз бетінше мүсіндеуге баулу. Жапсыру: түрлі материал дардан жапсыру. «Алдаркөсе мен бай» ертегісінен үзінді оқып беру. -Бұл қандай ертегі? -Алдаркөсе қандай? -Бай қандай? -Байдың шапаны қандай? -Ал, Алдаркөсенің шапаны ше? Үлестірмелі материалдағы түрлі түсті үлкен, кіші қиықтарды жырту әдісімен алу керек. Жырту әдісімен алған түрлі түсті қиықтарды: алақан арасына салып умаждау; қолмен бүктеу; умаждалған қағазды жайып, тегістеу. Үлгі шапанға өз қалауларыңмен «жамауларды» жапсырыңдар, фломастермен бірнешеуіне тігіс салуға болады. Балалар шығармашылығы.	Ертегі ұнады ма? Ертегі қалай аталады? Шықбермес Шығайбай қандай адам? Алдаркөсе Шығайбайды алдау үшін қандай құлық ойлап тапты? Алдаркөсе жабықтан сығалағанда не көрді? Алдаркөсе үйге кіргенде, үйдегілер қандай әрекет жасады? Шығайбай Алдаркөседен не туралы сұрады? Алдаркөсе не деп жауап берді? Ертегінің желісін сурет бойынша баянда. Бай немен айналысып отыр? Бәйбіше не істеп отыр? Қызы ненің жүнін жұлып отыр? Ертегі кейіпкерлерінің қимыл-әрекетін, эмоциясын келтір. Алдаркөсенің көңіл күйіқандай Көрсет. Суреттерді аяқтап сал. Боя. Мақал:Берместің асы піспес, Қазаны оттан түспес. ***Ойын-жаттығу: «Өз көңіліңмен бөліс».*** Балалар, біз Алдаркөсені көргенде не істейміз? *(Қуанамыз)* Ал сараң бай Шығайбайды көргенде не істейміз? *(Ашуланамыз)* Ертегіні музыкалық театр арқылы сахналау. Ертегі кейіпкерлері бойынша рөлдерге бөледі. Басқа балалар көрермен болады. Музыкалық театр аяқталған соң көрермендерге		Енді екі қолмен бірдей салу. **«Отарға шапқан қасқыр»** (Қырғыз ойыны). (4 рет) Қасқыр тек соңғы лақты ұстай алады. Ұсталған лақтарды басқа жерге қамап қояды. Егер қасқыр лақты ұзақ уақыт ұстай алмаса, басқа қасқыр сайланады. Ойыншылар бірінің артына бірі тұрып, ұзын тізбек құрайды. Бір-бірін шынтағынан ұстайды. Бұл –лақтар. Ең бірінші болып олардың бастаушысы тұрады. Бір ойыншы қасқыр болады. Қасқыр ақырындап, оны алдап келіп, соңғы лақты ұстап алуы керек.Ал бастаушы болса, қасқыр қайжақтан айналса, сол жаққа тұра қалып, оған кедергіжасайды. **«Орын ал» (Татар ойыны) (**5 рет)Шеңбер «Жүгір!» дегенде, тоқтай қалуы керек. Тек шеңбермен жүгіруге болады. Шеңберді кесіп өтуге болмайды. Жүгіріп келе жатып, шеңберге тиіп кеткен ойыншы ойыннан шығады.Ойыншылардың біреуін жүргізуші етіп сайлайды. Қалғандары қолдарынан ұстап, шеңбер бойымен жүреді. Жүргізуші шеңбер бойымен қарсы бағытта жүреді: **«Соқыртеке» (орыс ойыны)** (5 рет)Ойын кезінде ешкім шеңберден шыға

	арасымен екі қолмен жүргізу.Допты оң қолына алып, еденге соғып, сол қолмен қайта қағып алады. Доп кеуде деңгейінен аспай ұшатын дай етіп лақтыру үшін күшін бөлуге тырысады. **«Гимнастика»**Ұзын орындықтың бетімен жүру.Шектеулі бетпен жаттығулар орындайды. **«Футбол»**Допты 2 метрден екі аяқпен кезек-кезек жүргізу. **«Қалашық»** Балаларды ойын ереже лерімен және қажетті жабдығымен таныстыру: «Қалашық» – ерекше тәсілмен жиналған арнайы фигуралар. Олар цилиндр пішінді 5 қысқа таяқшадан тұрады. Ойын шарты бойынша бес-бес таяқшадан 15 фигура құрылады.Ойыншылар 3 метр қашықтықтан фигураны таңдайды. Ұратын таяқшаны жер бауырлап ұшатындай етіп лақтырудың ойындағы ең басты шарты екендігін естен шығармай, балаларға жеткізе білу керек. **Зейінді дамыту жаттығулары: «Жазу мәшинесі»** Әр ойыншы бір дыбысты		бас иеді. Көрермендер қол шапалақтайды. **4.Дене шынықтыру** Бір,екі,үш балалар алды күш! Спорттық жаттығулар. Сырғанау.Шаңғымен жүру. Дербес қимыл белсенділігі. Балалармен бірлесіп жаттығу бағытын таңдап алу. «Бір, екі, екі, бір, Бізбен бірге жүр! Үш, төрт, төрт, үш, Кәне, жина күш! Біреу күлсе – елеме, Жаттығуды тастама, Көп тырыссаң – жетерсің Сен де бір күн жеңіске!» Залдың ортасы арқылы бір-бірден тізбекке тұрып жүру, жүгіру, екі-екіден тізбекке тұрып жүру, жүгіру.Төрт-төрттен тізбек құру. **Ырғақты гимнастика.** Бүкіл жаттығулар кешенін орындап біткенше арқасын тік ұстап, музыка әуенімен қимылдарды дұрыс орындауға тырысады. Топтарға бөлініп, негізгі жаттығуларды орындау. **«Баскетбол»**Допты бір қолмен жүргізу. **«Секіргіштер»**15 см биіктікке бір орыннан екі аяқпен итеріліп, секіріп, екі аяқпен қону.Секіру сызығына келіп тұрады. Жерден екпіндеп итеріледі де, қолдарын сермеп көмектеседі. Секіріп түскен кезде тізелерін аздап бүгіп, қолдарын алдыға созады.		алмайды.Ойыншылар үлкен шеңберге тұрады.Жүргізу шіні сайлап, көздерінбайлап, шеңбердің ортасына қояды. Жүргізуші ойыншыларды ұстап алып, атын атауы керек. Ал ойыншылар одан еңкейіп, шалқайып,ұстатпай қашады. Тек шеңберден шықпайды. Егер жүргізуші бір ойыншыны ұстап, атын дұрыс айтса, барлық балалар «көзіңді аш!» деп айқай лайды,ал егер дұрыс атай алмаса, балалар дыбысын шығармай, тек жан-жақтан шапалақ ұрып, қателескенін білдіреді. Ойын одан әрі жалғаса береді. **Сезімдік жаттығу: «Өз-өзіңді қолға ал!»**

	таңдайды. Жүргізуші бір сөз айтады. Ойыншылар сол сөздегі дыбыстар реті бойынша өзіне берілген дыбыстың реті келгенде бір шапалақ ұрады. Сөйтіп әр «дыбыс» өз кезегінде шапалақтайды. Сөз толық басылған кезде барлық ойыншылар бірге шапалақтайды.		**«Футболшылар» –** «Допты дәл беру»Дөңгелене тұрып, футбол добын оң аяқ және сол аяқпен бір-біріне береді.		
Серуенге дайындық	Өз бетінше киіну және шешіну қабілетін белгілі бір ретпен бекіту, заттарды шкафқа дұрыс орналастыру және ұқыпты бүктеу, әр түрлі бекіткіштерді қолдану қабілетін бекіту. Бекіткішті бекітеміз Сенің киіміңде: Түймелер мен қалталар, Әр түрлі тойтармалар. (Сөйлеуді дамыту)				
Серуен	Желді бақылау Мақсаты: балалардың жел күшінің өзгеруін байқауға деген қызығушылығын қалыптастыру. Еңбек қызметі: шағын қалыптарды тазарту Мақсаты: еңбекқорлық пен ұжымдық жұмыс істей білуге тәрбиелеу. Дидактикалық ойын «Бұл қандай жел?» Мақсаты: сын есімдерді таңдау. «Қаздар-аққулар» қимылды ойын Мақсаты: ойын ережелерін сақтау. «Тұзақ» қимылды ойыны	Ауа-райын бақылау Мақсаты: балалардың ауа-райының жағдайын анықтау дағдысын қалыптастыру; күнделікті өзгерістерді байқау. Еңбек қызметі: кіреберістегі қарды сыпыру Мақсаты: еңбекқорлық пен еңбекті құрметтеуге тәрбиелеу. «Қаздар – аққулар» қимылды ойын Мақсаты: ойын ережелерін сақтауға үйрету. «Біз көңілді балалар» қимылды ойыны Мақсаты:ептілік пен жүгіруді дамыту. Шығарылатын материалмен ойын: қалақша	Ауа-райын бақылау Мақсаты: балаларды табиғаттағы маусымдық өзгерістермен таныстыруды жалғастыру; ақпан айында қандай өзгеріс болғанын атап өту. Еңбек қызметі: кіреберістегі қарды сыпыру Мақсаты: басталған істі соңына дейін жеткізуге үйрету. Дидактикалық ойын «Бұл қай кезде болады?» Мақсаты: жыл мезгілдері туралы білімді бекіту. «Бұрыштар» қимылды ойыны Мақсаты: реакцияны дамыту. «Біз көңілді балалар» қимылды ойыны Мақсаты: ептілік пен жүгіруді дамыту.	Аула тазалаушының жұмысын бақылау Мақсаты: қыста ересектердің жұмысы туралы білімдерін кеңейту; еңбекке деген құрметке тәрбиелеу. Еңбек қызметі. «Қыстайтын құстарды ата» дидактикалық ойыны Мақсаты: құстардың 2-3 түрін атауға үйрету. «Мысық пен тышқан» қимылды ойыны Мақсаты: ойын ережелерін сақтауға үйретуді жалғастыру; қозғалыс белсенділігін арттыру. «Бұрыштар» қимылды ойыны Мақсаты: ептілікті, жүгіру жылдамдығын бекіту. Ашық ауада балаларға	Күнді бақылау, күндізгі жарықтың өзгеруі, күннің ұзақтығы туралы Мақсаты: ауа-райының белгілі бір белгісі, өсімдік пен жануарлар өміріндегі маусымдық өзгерістер, күннің тірі және өлі табиғатқа әсері арасындағы байланысты анықтауға көмектесу. Еңбек қызметі: жолды қардан тазарту Мақсаты: бір-біріне көмектесу арқылы бірге жұмыс істеуге деген ұмтылысты дамыту. «Мөңке балық және шортан» қимылды ойыны Мақсаты: рөлді бөлу туралы өз бетінше

	Мақсаты: ептілікті дамыту. Шығаратын материал: жел диірмендері, сұлтандар		Шығаратын материал: қалақша	арналған еркін ойындар: күректер, сыпыртқы	келісуге үйретуді жалғастыру. Ойындар: «Көңілді үштік», «Карусель шана», «Скок, скок, секіру» Мақсаты: балаларды жүгіру, секіру, оңға, солға бұру жаттығулары. Шығаратын материал: шелек, күрек
Серуеннен оралу	Жуыну, шешіну, киіну кезінде дағдыды қалыптастыруды жалғастыру, жуыну әдістерінде жаттығу: жеңді түру, қолды сабынмен сабындау, сумен жуынғаннан кейін қолдың суын сарқу. Дербес ойын әрекеті. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу				
Балалардың өзіндік іс-әрекеті	«Отбасы» сюжетті-рөлдік ойыны (Анам кешкі асқа дастархан жайады) Мақсаты: топтарда ойнауды үйрену, рөлдерді бөлу, үстелді орнату, сюжетті дамыту «Біз ертегі ойнаймыз» Мақсаты: ертегі ойнау (Бибабо қуыршағы) «Маша мен аю» ертегісі	«Жиһаз дүкені» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: балалар жасаған ғимараттармен сюжетті ашуға жағдай жасау. Дидактикалық ойын «Не үшін?»(Ыдыс-аяқ не үшін қажет? Төсек не үшін қажет?) Мақсаты: ойлауды, сөйлеуді дамыту. «Жануарлардың қыстауы» ертегісін драмалау Мақсаты: еліктеуді, эмоционалдылықты үйрену; сөйлеуді, есте сақтауды дамыту	«Ыдыс-аяқ» тақырыбында жұмбақ шешу «Ыдыс-аяқ дүкені» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: рөлдерді жоспар бойынша ойнауға үйрету; ойлау, есте сақтау, дербестікті дамыту, белгілі бір тағамдарға арналған ыдыс-аяқтарды таңдау. Театр бұрышы «Біз ертегі ойнаймыз» Мақсаты: ертегі ойнау (Бибабо қуыршағы); балаларға «Қасқыр мен жеті лақ» ертегісін ойнауды ұсыну	Жиһаз туралы жұмбақтар. Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту. «Ақылды машиналар» дидактикалық ойыны Мақсаты: жұмыста адамдарға әртүрлі машиналар көмектесетіні туралы білімді бекіту; машиналарды мақсатына қарай топтастыру; сөздікті белсендіру (электр құрылғылары)	Дидактикалық ойын «Адам қайда тұрады?» Мақсаты: адамдардың үйі туралы білімді бекіту, әртүрлі құрылымдарды дұрыс атау. «Жиһаз фабрикасы» дидактикалық ойыны Мақсаты: балалардың ойын жүзеге асыру үшін жағдай жасау
Балалармен жеке жұмыс	Қарым-қатынас дағдысы «Төртінші артық» дидактикалық ойыны Мақсаты: ойлауды, зейінді дамыту	Шығармашылық дағды Оригами «Орындық» Мақсаты: балаларды қағазбен жұмыс істеуге үйрету, оны диагональ бойынша бүгу, бұрышты туралау; жиһазды (орындық, үстел) жасауды ұсыну; салу (комод, шкаф)	Әлеуметтік дағды «Үй және жабайы жануарлар» дидактикалық ойыны Мақсаты: жануарларды топтай білу	Танымдық дағды Ойын «Санау таяқшасынан және танграмнан жиһазды схема бойынша және ойдан сал» Мақсаты: ойлауды, қиялды дамыту	Шығармашылық дағды Сурет салу «Табақ» Мақсаты: табаққа өрнек салу қабілетін дамыту; әртүрлі түстер палитрасын қолдана отырып, гуашьпен сурет салуды үйрену
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналарға арналған практикалық сабақ (WhatsApp мессенджері). Тақырыбы: «Сұраңыз, жауап береміз» Мақсаты: ата-аналарға баламен қарым-қатынас сипатын түсінуге көмектесу; балалар мен ата-аналар арасындағы қарым-қатынас контекстінде сындарлы қарым-қатынас дағдысын кеңейту. «Қысқы ойындар» фотокөрме				

	Мақсаты: ата-аналарды балалармен және педагогтармен бірлескен қызметке тарту; балабақша өміріне қатысуды жандандыру

ОҚУ-ТӘРБИЕ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Топ: мектепалды сынып

Балалардың жасы: 5 жас

Жоспар қай кезеңге жасалды: 26.02–01.03

Күн тәртібі	Дүйсенбі 26.02	Сейсенбі 27.02	Сәрсенбі 28.02	Бейсенбі 29.02	Жұма 01.03
Балаларды қабылдау	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: отбасылық дәстүрлер туралы жеке әңгімелер, балалармен қарым-қатынас жасау және жақсы көңіл-күй қалыптастыру ойындары. Достық атмосфера құру				
	«Барлық мамандық қажет, барлық мамандық маңызды» әңгіме «Шуақты күн» ойыны	«Жақсы көңіл-күй» Мақсаты: балаларда керемет көңіл-күй қалыптастыру. Саусақ гимнастикасы	«Сәлеметсің бе, күн!» «Мен балабақшаға барар жолда не көрдім» топтық қарым-қатынас	«Жылулық сыйла» Мақсаты: қарым-қатынас қиындықтарын жеңу. Саусақ гимнастикасы	«Алғыс айту күні» әңгімелесу Мақсаты: балаларды жанашыр, ризашылық

	Мақсаты: балалардың бұлшықетті босаңсыту қабілеті. «Мамандық» саусақ гимнастикасы Мақсаты: қол мен сөйлеудің ұсақ моторикасын дамыту; әр мамандықтың атын есте сақтау. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту)	«Қыздар мен ұлдар достасады» Мақсаты: қолдың ұсақ моторикасын дамыту, сөйлеуді дамыту. «Көңілді биші» ойын жаттығуы Мақсаты: кемпірқосақ түсі туралы білімді бекіту	Мақсаты: табиғаттағы, ауа-райындағы өзгеріс туралы білімді бекіту. Ойын жаттығуы «Мұқият қара»	«Құлып» Мақсаты: қолдың ұсақ моторикасын дамыту. «Кеме» ойын жаттығуы Мақсаты: есту зейінін дамыту, психоэмоционалды шиеленісті жеңілдету	білдіретін және қайырымды болуға шақыру. Көркем сөз: Көктем күні әдемі, Жерде гүлдер өскенде. Көктем күні әдемі, Жерде шөптер өскенде. Көктем күні шуақты, Гүлдер, шөптер қуатты. Құстар ұя салады, Барлық бала қуанды. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Егер олар агрессивті ойындар ойнаса, балалармен не болатыны туралы әңгімелесу. «Спорт және бала» тақырыбындағы жеке әңгімелер				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және т. б.)	«Барлығы үйге қайтады» дидактикалық ойын Мақсаты: зейінді, реакция жылдамдығын жақсарту. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту) «Орныңа тұр» қимылды ойын Мақсаты: заттардың орналасуын табу дағдысын бекіту: алдыңғы, артқы, сол, оң, алдыңғы, артында. (Дене шынықтыру + математика) «Үй салу» ойыны Мақсаты: әртүрлі мөлшердегі үйлерді құрастыру қабілетін дамыту; осы үйдің көлеміне сәйкес келетін есік, терезе, шатыртаңдау. (Құрастыру + математика)	«Ұшады, жүгіреді, жүзеді...» дидактикалық ойын Мақсаты: жәндік, аңдар, құстардың қозғалу тәсілдері туралы білімді жетілдіру. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту) «Сонша қимыл жаса» қимылды ойын Мақсаты: белгілі бір қозғалыстарды көбейту қабілетін жетілдіру. (Дене шынықтыру + математика) «Қай ғимарат қирады?» ойын Мақсаты: зейін, логикалық ойлау, геометриялық фигураны тану және атау дағдыларын бекіту. (Құрастыру + математика)	«Ізде және тап» дидактикалық ойын Мақсаты: жылдың жекелеген мезгілдеріне тән белгіні ажырата білу қабілетін бекіту; зейінді, есте сақтауды, сөйлеуді жетілдіру. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту) «Жұбын тап»қимылды ойын Мақсаты: жіктеу және сұрыптау дағдысын бекіту, қол-көзді үйлестіру, қол моторикасы, ойлау дағдысы. (Дене шынықтыру + математика) «Үлгі шеберханасы» ойыны Мақсаты: балалардың геометриялық пішін туралы білімін бекіту; геометриялық фигура мен затты жағдайға сәйкес орналастыру (Құрастыру + математика)	«Алдымен не? Содан кейін не болады?» дидактикалық ойын Мақсаты: табиғаттағы маусымдық өзгерісреттілігі туралы білімді бекіту. (Қоршаған әлеммен танысу +математика) «Қалай өмір сүресің?» қимылды ойын Мақсаты: балалардың қимылды дұрыс сипаттау және бір уақытта сөйлеу қабілетін, ойлау дағдысын, қимылды үйлестіруді бекіту. (Дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту) «Бақытты арал» ойыны Мақсаты: қиялды дамыту, командада жұмыс істей білу; геометриялық фигура атауын бекіту (Құрастыру + математика)	«Таны және ата» дидактикалық ойыны Мақсаты: тапсырмаға сәйкес суретті тез табу қабілетін дамыту. (Қоршаған әлеммен танысу + математика) «Қайтарма» қимылды ойын Мақсаты: физикалық қасиетті, ұжымшылдықты, сигнал бойынша әрекет ету қабілетін дамыту. (Дене шынықтыру + қоршаған әлеммен танысу) «Таяқшадан құрастыр» ойыны Мақсаты: геометриялық фигура туралы білімді бекіту; балалардың логикалық ойлауын дамыту. (Құрастыру + математика)
Ертеңгілік	Жаттығулар кешені				

жаттығу					
Ұйымдасты рылған іс-әрекетке дайындық	«Шеберлер қаласы» дидактикалық ойыны Мақсаты: білімді бекіту Қазақстанның мамандықтары мен қалалары туралы. Қазақ және ағылшын тілдерінде сөздерді қолдану	Дидактикалық ойын «Жұмыста кімге не керек?» Мақсаты: жұмысқа қажетті құралдар туралы білімдерін бекіту; қазақ тіліндегі сөздерді қолдану	Ойын жаттығуы «Кім не істейді?» Мақсаты: адамдардың қызметі, олардың еңбегінің қажеттілігі туралы білімдерін бекіту; кәсіптерді қазақ және ағылшын тілдерінде атау	Ойын жаттығуы «Ата-аналар кім болып жұмыс істейді?» Мақсаты: ата-ананың кәсіптерін, олардың функцияларын білу; қазақ және ағылшын тілдерінде атау	Ойын жаттығуы « қандай мамандық таңдау керек?» Мақсаты: әртүрлі кәсіптің жағымды және жағымсыз жағын көруге үйрету; талдай білу және қорытынды жасай білу. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту)
Ұйымдасты рылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен танысу** Біз жас зерттеушіміз. Адам өмірі үшін судың, құмның,күн,ай сәуле сінің,саздың,тастардың және т.б.маңызын түсіну. Балалардың арасында жедел сауалнама жүргізу: Қандай жыл мезгілдерін білетінін сұрайды және жыл мезгілдерінің ауысу тәртібіне қарай айтып беруді сұрайды. Жаз кезінде отбасы мүшелері жиі табиғат аясына демалысқа барады. Осы кезде тек демалып қана қоймай, зерттеу жұмысын жүргізуге болады. Мысалы: Құм қандай? Құм неге ыстық? Қандай жемістер мен көгөністер пісті? Ауа райы қандай? Жазғы жаңбыр мен күзгі жаңбырдың айырма шылығы қандай? Осындай сұрақтарға жауапты ересектердің көмегімен шешуге болады.Қазір	**1.Сөйлеуді дамыту** Кім ақылды?Интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы,сұраулы,лепті) ажыратып,сөйлегенде қолдана білуді дамыту. Бүгін біз сөздерді буынға бөліп үйренеміз. Сөздер буыннан тұрады, сөзде неше дауысты дыбыс болса, сонша буын болатынын білесіңдер. Кәне, енді тобымыздағы заттардың немесе ойыншықтардың атын айтыңдаршы? Сол сөздерді буынға бөлейік. Сағат, доп, айна, кітап, үстел, орындық, кілем, сөре, сүлгі, ойыншықтар. Балалар қолдарын шапалақтау арқылы тәрбиешімен бірге бөледі, неше буыннан тұратынын анықтайды. О-йын-шық-тар. Сендер М.Төрежановтың өлеңдерін, әңгімелерін	**1. Сауат ашу негіздері** Біз нені үйрендік,нені білдік? Сөйлемді ауызша талдау:жай сөйлемдерді сөздерге бөлу,сөйлемдегі сөздердің ретін,санын анықтау,берілген сөзге сөйлем құрастыру. **«Саңырау телефон» ойыны.** Балалар шеңберге отырады, бастаушы қасындағы баланың құлағына бір сөзді сыбырлап айтады. Ол шеңберде отырған қасындағы балаға айтады. Ойын жалғасын табады.Ойын соңында кім шатасады, сол айыбын төлейді. **«Жалауша» дидактикалық ойыны.** Тәрбиеші қандай да бір дыбысты айтады, егер дыбыс дауысты болса, балалар қызыл жалаушаны, егер дыбыс дауыссыз болса, көк жалаушаны желбіретеді.	**1.Сөйлеуді дамыту** Алтын сақа. Интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы,сұраулы,лепті) ажыратып,сөйлегенде қолдана білуді дамыту. Сюжетті сурет.Алтын сақа ертегісі.Ертегілер 3 топқа бөлінеді. 1.Қиял-ғажайып. 2.Хайуанаттар 3.Тұрмыс-салт Сақа-деген асықтардың ішіндегі үлкендеуі және ауырлауы себебі оған қорғасын құйылады,онымен асық атып ұтуға болады. Ертегіні бөлім бойынша оқып,мазмұнын түсіндіру. 1бөлім-Бай мен жалмауыз дың кездесуі. 2бөлім-бала мен жалмауыз кемпірдің қашуы. 3бөлім-кемпірдің түлкілер мен кездесуі. 4бөлім-баланың жалмауыз	**1.Көркем әдебиет** Көктем.Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету,олардың мазмұнын түсіну. Бүршік шашып, жапырақ ашып, Даланы гүлдер басады. Сұлу көктем есігін ашып, Шуағын бізге шашады. Көктемде қандай өзгерістер болады? Жұмбақ жасыру: Күн күледі, Жер түлейді. *(Көктем)* Енді, балалар, ақын Төлеген Айбергеновтің «Көктем» өлеңімен танысамыз. Көктем қандай көңілді, Көктен жаңбыр төгілді. Мөлдір аспан ашылып, Күннің көзі көрінді. Сөздік жұмыс: *мөлдір* – тұнық, таза *жаңбыр төгілді* – жаңбыр жауды. ***Өлең мазмұны бойынша сұрақтар:*** Өлең ұнады ма? Өлең не туралы? Авторы кім? Көктемде неге бәрі көңілді болады? Қандай жаңбыр жауады? Көктемде аспанның түсі қандай болады? Неліктен көктемді жақсы көресің? Суреттерге қарап, көктем мезгілі туралы әңгіме құра. Суретті аяқтап сал. Боя. Жұмбақты шеш. Тал басында түндіксіз отау. *(Құстың ұясы)* Есіңде сақта! Торғай шырылдайды.

	жапырақты зерттейік. Ол үшін мына сұрақтарға жауап беруіміз қажет?Жапырақтың түсі неліктен жасыл болады?Өйткені су жеткілікті.Өйткені оларға күннің сәулесі жақсы түседі. Өйткені жылу жеткілікті. Міне, көрдіңдер ме, осылайша жаз мезгілінде көптеген зерттеу жұмысын жүргізуге болады. Оларды фотосуретке түсіріп алу қажет. Кейін жасыл жапырақты күзгі жапырақпен салыс тыруға болады. Бұл да – зерттеу жұмысы.Сурет бойынша әңгіме құрайды. **«НЕ БОЛАР ЕДІ? ...» дидактикалық** ойынын ойнауға шақырады. Мақсаттары: өзінің табиғатқа қатысты іс-әрекетінің салдарын түйсінуге үйрету.Тәрбиеші балаларға талқылайтын мысал ұсынады. Нәтижесінде балалар әр нәрсенің шегі барын түсініп, табиғатты аялау керек деген қорытынды жасайды. Мысалы: «Егер гүлді жұлып алса не болады? Көбелектерді құртып жіберсе не болар еді?» деген сынды сұрақтар қояды. Сенің алдағы жазды қалай өткізгің келеді? **2.Сауат ашу негіздері**	білесіңдер. Ол кісінің әңгімесімен, өлеңдерімен танысқанбыз. Ал қазір мен сендерге осы кісінің «Кім ақылды?» әңгімесін оқып, мазмұнын түсіндіремін. Балалар бүгін кімнің әңгімесімен таныстық? Әңгіме қалай аталады? Әңгімедегі жағымды кейіпкер кім? Жағымсыз кейіпкер кім? Мақал жаттау.Ақыл азбайды,білім тозбайды. **Төрт қадам қимылды жаттығу.Дидактикалық ойын:Ойлан,тап!** Ойын шарты:тәрбиеші буын айтады,балалар жалғасын ойлап тауып,жалғастырады. **2.Қазақ тілі** Асханада.Сөздік қорларын тағам атауларымен молайту. **Ойын «Асханада».** Тәрбиеші асхана туралы түсініктеме береді: Асханада аспаз жұмыс істейді. Аспаз тамақ пісіреді. Асханада адамдар тамақ ішеді.Балалар кезекпен аспаз болады. Балалар тағамға (өздеріне таныс күнделікті тағамдар) тапсырыс береді. Аспаз ол тағамға қажетті азық	**«Тиісті белгіні көтер» дидактикалық жаттығуы** Тәрбиеші жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды араластырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда, сары түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда, қызғылт сары дөңгелекті көтереді. **«Кім көп сөз ойлапайтады?» дидактикалық ойыны** *Н* дыбысынан басталатын сөздер ойлаңдар, сөздерді шапалақпен буынға бөліндер, қанша буын атасындар.*Нан, нар, ну, нарын, немене, не, неге, нағыз, Нұрлан, Нұргүл, неке, нақ, неліктен*. *Р* дыбысынан басталатын сөз ойлаңдар. Кім көп сөз ойласа, соған бір фишкадан беріліп отырады.*Радио, рауғаш, рас, рет, резеңке, рең*.Ойын соңында фишкаларды санап, жеңімпазды анықтайды. **«Сөздерді буынға бөл» дидактикалық жаттығуы** Мен сендерге заттардың атын айтамын, сендер қол шапалақтау арқылы буынға бөліңдер. Мысалы: са-ғат, жас-тық,	дан құтылуы. Ертегіні рөлдерге бөліп сахналау. Кейіпкерлер:бай,бала,жалмауыз кемпір,түлкілер,қарлығаш,төбеттер,ат.Жағымды, жағымсыз кейіпкерлерге мінездеме беру. **2.Қазақ тілі** Қандай түстер?Балаларға сөйлем құратуда сынесімдерді пайдалануға үйрету:түсін сипаттай білуді меңгерту. Қандай? сұрағына жауап беруге үйрету. Кемпірқосақ түстері Жаңбырдан соң тамаша! Күнмен бірге шағылысып, Шуақтары алуан-алуан. Қызыл-қызғылт,сары сарғыш, Көк-көгілдір,жасылы бар. Көз тоймайды қараса! Тәрбиеші балалардан білетін түстерін сұрау. Балалар түстерді атайды. Қима материалмен жұмыс. Мынау –жапырақтар. Мынау жапырақтың түсі қандай?Жапырақтың түсі сары.Мынау жапырақтың түсі қандай?Жапырақтың түсі жасыл.Алманытүсі қандай? Алманың түсі қызыл.Мынау қарындаштыңтүсі қандай?Көк түсті.Топта	Тоқылдақ тоқылдатады. Қарға қарқылдайды. ***Дидактикалық ойын: «Тамаша»*** Ойын шарты: тәрбиеші сөздер айтады. Жақсы, тамаша сөз болса, балалар жұдырығын түйіп, басбармағын көтеріп көрсетеді. Ал жаман сөз болса, басбармақты төмен қаратып жауап береді. Гүлдің иісі қандай? Лай суды ішуге бола ма? Құстардың даусы қандай? Құстарды таспен атуға бола ма? Жайқалып өскен көк шөп қандай? т.б. **2.Сауат ашу негіздері** Ақылды үкі балаларда қонақта. Сөйлемді ауызша талдау:жай сөйлем дерді сөздерге бөлу,сөйлемдегі сөздер дің ретін,санын анықтау,берілген сөзге сөйлем құрастыру. **«Қарама-қарсы іс-әрекетті айт» ойынын ойнату.** Үміт жылады, Іңкәр ... *(жыламады)* Марат үндемей отыр, Таңат ... отыр. *(шулап)* Ардақ жазып отыр , Асыл ... *(жазбай отыр)* Қыздар биледі, ұлдар ... *(билемеді)* Ақтөс үрді, Құтжол ... *(үрмеді)* **Дидактикалық ойын-жаттығу: «Жалауша»** Тәрбиеші қандай да бір дыбысты айтады. Егер дыбыс дауысты болса, балалар қызыл жалаушаны, егер дыбыс дауыссыз болса, көк жалаушаны желбіретеді. **Дидактикалық жаттығуы: «Жуан дауысты сөзден баста»** Тәрбиеші қойған сұрақтарға балалар

	Біз нені үйрендік? Сөйлемді ауызша талдау: жай сөйлемдердісөздерге бөлу,сөйлемдегі сөздер дің ретін,санынанықтау, берілген сөзге сөйлем құрастыру. **Артығын тап ойыны.** Жол, жаға, жастық, қастық. *(қастық)* Кәмпит, киік, керует, төрлет. *(төрлет)* Шана, шаңғы, шалма, қалма. *(қалма)* Сурет, сәбіз, сағыз, қоңыз. *(қоңыз)* Домбыра, долана, дорба, арба. *(арба)* Балалар сөздегі бірінші дыбыс арқылы артық сөзді табады. **«Дұрыс көрсет» дидактикалық ойыны** Тәрбиеші балаларға дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздер айтады, балалар сөз қатаң дыбыстан басталса, көк төртбұрыш, ұяң дауыссыз дыбыстан басталса, көк түсті дөңгелекті, ал егер сөз үнді дауыссыз дыбыстан басталса, көк түсті үшбұрышты көрсетеді және қандай дауыссыз дыбыс екенін атап береді. **«Буынды өзгерт» дидактикалық жаттығуы** Мен сендерге қатаң	түлікті таңдап алып атайды. Мысалы:Мен палау жеймін. Палау беріңізші. (Аспаз ет, сәбіз, пияз, күріш суреттерін тауып атайды).Рақмет. Палау дәмді болды.Жаңылтпаш. Ас аспай бас азпаз, Ас асты жас аспаз. Суретке жұмыс. Балалар қайда отыр? Не істеп отыр?Аспаз не пісірді? «Өзің пісірген ас дәмді» тақпақты жаттау. Жаңа сөздермен таныстыру. **3.Математика негіздері** Геометриялық пішіндегі заттар.Қоршаған ортадан геометриялық фигура ларға ұқсас заттарды табу,олардың пішіндерін анықтау. **Ғажайып қапшық ойыны.** Заттың геометриялық пішінін зерделеу,пішін дерді ажыратып жаттығу.Қапшықтағы геомет риялық фигура ларды ажыратады. **Кім көп көреді?ойыны.** Тақтада геометриялық фигуралар.Балалар оларға көзжүгіртіп,	сө-ре, қа-лам, көр-пе, көй-лек, ал-тын, сыр-ға, құ-лақ, қол-ғап, си-ыр, қас-қыр, жыл-қы, май-мыл, қо-ян, та-уық, үс-тел, тыш-қан, қа-сық, ав-то-бус, қа-лам, те-ле-фон, қа-рын-даш, ар-ба, тор-ғай, то-ты-құс, ұ-шақ, ба-ра-бан, сый-лық, тас-ба-қа т.б. Суреттердегі заттарды ата. Буынға бөл. Тиісті сызбамен қос.Суретке қара. Жыл мезгілдерінің қайсысы **к** дыбысынан басталады? Суреттен **к** дыбысы естілетін сөздерді ата. Буынға бөл. Дыбыстық талдау жаса. **2.Математика негіздері** Не неге ұқсайды? Қоршаған ортадан геометриялық фигураларға ұқсас заттарды табу,олардың пішіндерін анықтау.Геометриялық фигураларды көшеде жүру ережесі қолданысымен салыстырмалы түрде түсіндіру.Көше қиылыста рында жолаушылар мен көліктердің жүрісін реттеп тұратын бағдаршам. Олардың 3көзі бар. Қызыл,сары,жасыл. Көздері неге ұқсас? Дөңгелекке.Әр көзінің өз	қандай заттардың түсі көк? (Балалар атайды). Жаңа сөздермен таныстыру. Сәуле түрлі түсті қарындаш тарды көрсетіп, түстерді атайды.Мынау – қоңыр түс, қо-ңыр.Қандай түс?Қоңыр түс.Мынау – қара түс, қара. Қандай түс?Қара түс. Мынау – күлгін түс, күлгін. Қандай түс?Күлгін түс. Мынау – көгілдір түс, кө-гіл-дір.Қандай түс?Көгілдір түс.Мынау – қызғылт түс, қызғылт.Қандай түс? Қызғылт түс.Дыбыстық жаттығу(айнамен орындалады). Ң- ң- ң –қо-ңыр. Қ –қ- қ- қара. Ү -ү -ү – күлгін Ө -ө -ө –кө-гіл-дір. Ғ- ғ-ғ- ғылт – қызғылт. **Ойын: «Осындай түсті затты тап».** Тәрбиеші топтан қоңыр, күлгін, көгілдір, қызғылт және қара түсті заттарды табуды сұрайды. Балалар заттарды тауып, олардың түстерін атайды, сөйлем құрайды. Мысалы: Мынау – аю. Оның түсі қоңыр. Мынау – текше. Оның түсі күлгін. Жұмыс дәптерімен жұмыс.Кемпірқосақтың түстерін ата.Шарларды боя. **Дидактикалық ойын: «Аудармашы».** Тәрбиеші түстерді қазақ тілінде	жуан дауысты дыбыстан басталатын сөздердименжауап беру керек. Қандай көлікпен бардың? (Ұшақпен ұштым т.б.) Сүйікті сусының? (Айран т.б.)Достарыңның аты? (Орал, Ұлпан, Омар, Асқар, ЫнтымақҚ, Олжас.) Сүйікті ойыныңның аты қандай? («Асық», «Арқан тартыс» т.б.) **Ойын: «Дұрыс қос»** Тәрбиеші тақтаға екі қатарға суреттер іледі. Балаларға әр қайсысын атап айтқызады.Балаларды бір-бірден тақтаға шақырып, тапсырманы орындатады.Бір буыннан тұрып, тамақты білдіретін екі суретті қос (нан-қант).Екі буыннан тұрып, төсек-орынды білдіретін екі суретті қос (жастық, көрпе).Үш буыннан тұрып, көгөністі білдіретін екі суретті қос (асқабақ, қызанақ). **Ойын-жаттығу: «Сөз таңда»** Тәрбиеші мақалды оқиды, мақалдың мазмұнын балаларға түсіндіреді. Балалар суреттегі заттардың тиістісін айтып, мақалды толықтырады. Суреттегі заттардың атын буынға бөледі. Мақал – сөздің мәйегі. Оқу ... құдық қазғандай. *и-не, кү-рек, қа-сық.* Ата көрген ... жонар *оқ, оқ-тау, ер.* Ана көрген ... пішер. *жей-де, тон, көй-лек.* Асықпаған арбамен . . . алады.*түл-кі, қо-ян, а-ю.* Дәптермен жұмысСуреттерді ата. Сөздерді буынға бөл.Дыбыстық талдау жаса.

	дауыссыз дыбыстардан басталатын буындар айтамын, ал сендер қатаң дауыссыз дыбыстарды ұяң немесе үнді дауыссыз дыбыстарға ауыстырып айтасыңдар. Мысалы: па-ба, фа-ва, ка-га, қо-ғо, то-до, ше-же, са-за, ха-ма, һа-ла, ца-на, чо-ро, ще-уе,хо-йо. **«Белгі бер» дидактикалық жаттығуы** Тәрбиеші балаларға ұяң (б) дыбысын басқа дыбыстармен араластырып айтады, балалар (б) дыбысын естігенде, қол шапалақтап дыбыс береулері керек. Сол сияқты басқа ұяң в, г, ғ, д, ж, з дыбыстарымен ойнатылады. **3.Музыка** Ақ әжем.Мәтінге сәйкес әнді сахналау,шығарма шылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру, ойдан би қимылдарын шығару.Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Сағат» (Е. Андосов). Балалар шеңбер бойында жүріп, қолды белге қойып, сағат тілі секілді оңға, солға иіліп, сол ырғақпен ортаға жиналып, кері қайтып, қимылдар жасайды. «Әже мен немересі», «Менің әжем» суреттерін	естеріне сақтап қалуы тиіс.Жүргізуші үшке дейін санайдыда,фигура лардың бетін жауып қояды.Балалар тақтада болған фигуралардың түрлерін атайды. **Дәл осындайын тап ойыны**. Балалардың алдына үш-төрт түрлі геометриялық фигура бейнеленген карточкалар қойылады. Тәрбиеші өз карточкасын көрсетеді.Балалар дәл осындай карточканы тауып,көрсетеді. **Айналаңа қара ойыны.** Геометриялық фигуралар туралы түсінікті бекіту. Белгілі пішіндегі заттарды табуға үйрету. **Геометриялық мозаика ойыны.** Балалардың геометриялық фигуралар туралы білімін бекіту, түрлендіру дағдысын қалыптастыру.Бөлшек терді орналастыру тәсілдерін талдау, фигура құрастыру,үлгіге қарап бағдарлау. **4.Шығармашылық іс-әрекет** Дауылпаз	сырын түсіндіру.Жол бойында Жол белгілері дөңгелектің ішінде көрсетілген.Әр белгінің мәнін ашу.Қарапайым доптар,спорттық ойындар ға арналған волейбол, футбол,баскетболдоптары, шарлар,олардың түрлері т.б.Бірінші шеңбер сызамыз.Сол шеңбердің ішкі бөлігін қиып аламыз.Екінші суретте дөңгелек.Шеңбер сызып, оның ішкі бөлігін бояу Үйлердің суретінен үшбұрыштарды табу. Берілген үйшіктерге ұқсас жапсырма жұмыстарын жүргізу.Үшбұрыштың қабырғалары үш кесіндіден тұрады. Үшбұрыш-тұйықталған сынық сызық.Ол:сүйір бұрышты,тікбұрышты, доғал бұрышты болып бөлінеді.Құрастыру жұмыстарын жүргізу. Үйшіктерден шаршыны тапқызу.Текшенің әрбір қабырғасы өзара 4 кесіндіден тұрады.Текше нің беттері шаршылардан тұрады.Текшенің неше беті бар?Текшені жазу.	атайды, балалар орыс тіліне аударады. **3.Математика негіздері** Біз нені білдік?Пішіннің бір формасынан екіншісін қалай жасау керектігі туралы ұғымды дамыту. **Дабыл соғу жаттығуы.** Керекті материалдар.Бірден төртке дейінгі нәрсенің суреті салынған карточкалар. Жаттығудың мазмұны. Тәрбиеші дабыл соғады немесе столды тақылдатады. Балалар неше соққы болға нын іштерінен санап, карточ касында осыншама нәрсенің суреті бар бала оны жоғары көтереді.Балалардың бір тобы ауызша жауап береді. Мысалы:сіз 3рет соқтыңыз, ал менің карточкамда үш балапанның суреті бар. **Кім алғыр ойыны.** Қолданылатын көрнекіліктер: таңбалар,10 көлеміндегі сандар.Ойынның барысы: балалардың қолдарына сандар мен таңбалар үлестіру.Өрнек құрастыру.Ойын барысында жазбаша есептеуге дағдыландыру.	**3.Қоршаған ортамен танысу** Ағаш және бұта.Туған өлкенің өсімдіктері ағаштар,бұталар туралы түсініктерін кеңейту. **«Иә немесе жоқ» дидактикалық ойыны.** Сендердің үйлеріңнің алдында қандай ағаштар, бұталар немесе гүлдер өседі? Ағаштар қалай аталады? Олардың үлкендігі қандай? Үйдің қасында өсетін ағаштар мен бұталар қалай аталады? Өсімдіктер үш топқа бөлінеді: ағаштар, бұталар және шөптер. Ағаш – жанды табиғаттағы ең ірі және ұзақ тіршілік ететін өсімдік. Ал бұта дегеніміз: сабағы көп, жапырағы, тамыры, гүлі мен тұқымы бар өсімдік. Шөптің тамыры, көп сабағы, гүлі мен тұқымы болады. **Өзекті сұрақ:**ағаштар не үшін қажет және олардың пайдасы қандай?Ағаштар ауаны тазартады, салқындатады, кейбірі – жеуге жарамды тәтті жемістер береді. Кесілген ағаш – тамаша құрылыс материалы бола алады:кептірілген ағаштың діңінен тақтай, фанера, жиһаз,ойыншықтар мен қағаз жасайды. Ағаштар өте баяу өседі. Ал көктемге ата- аналарымызбен бірге жас тал егуге қатысуымыз керек. Сурет арқылы тапсырмалар: Мектеп жанында өсіп тұрған ең биік ағаштың атауын атаңдар (терек). Ең бірінші болып гүлдейтін 2 бұтаны атаңдар (мойыл, мамыргүл). Инесі бар 3 ағаштың атын атаңдар (қарағай, шырша, балқарағай). Қараағаштың қасиетін атап беріңдер (биік және т.б.).

	көрсету.Балалармен отбасындағы анамыздың, әкеміздің аналары – әже туралы сұхбат жүргізу. Әжелеріңнің сүйікті немересіңдер, оларға қамқор болуды ұмытпаңдар. Музыка тыңдау: «Ақ әжем» (К. Қуатбаев). Әнде кім туралы айтылып отыр? Ән қандай көңіл күйде жазылған? Әжелерің сендерді қалай еркелетеді? Ән айту: «Әже тілегі» (Т. Қоңыратбай). «Екеуміз әйбат баламыз» (И. Нүсіпбаев), ән сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. Билер: «Полька» эстон халық биі.Балаларға полька қимылдарын жасату, аяқты тізеден бүгіп жоғары көтеру дағдыларын қайталап үйрету. Ойындар, хороводтар: «Қоянды ұстаңдар» (К. Қуатбаев). Балалар шеңбер бойында тұрады да, ортада бір бала қоян болады, ортадағы қоянның қимылдарын шеңберде тұрған балалар қайталайды.Қоян шеңбер ден шығуға тырысады, балалар жібермейді. Музыкалық аспапта ойнау: «Янка» беларусь халық биі. **4.Дене шынықтыру**	Құрастыру:қалдық заттардан құрастыруға баулу. Сурет салу:қазақ ою-өрнегінің элементтерін салу. Мүсіндеу:жұмысты ұқыпты орындау,қауіпсіздік ережелерін сақтау. Жапсыру:түрлі материалдардан жапсыру. Жұмбақ жасыру . Сызылған үні, Сүйкімді тілі. Үрлесең ойнайтын, Аспаптың бірі. (Сыбызғы) Бір нәрсе қараңғыда қаймалайды, Азынаса көмейінде мал жылайды. Құйрығын қара жерге тіреп алып, Келеді баяғының әнін салып. (Қобыз) Жеті ішектен жеті түрлі үн шығар, Әуезінен жеті тарау мұң шығар. Ойнап кетсең, түрлі-түрлі жыр шығар, Қандай аспап табуға кім құлшынар? (Жетіген) **«Таны және ата» дидактикалық ойыны.** Мақсаты: қазақ халқының ұлттық аспаптары туралы білімді ойын барысында игереді.Ойын ережесі: Балаларға слайд арқылы аспаптардың түрі көрсетіліп және үні,	Практикалық жұмыс. Жазылған текшені жинастыру тапсырмасын орындау. Дөңгелек-тұйықталған қисық сызықпен шектелетін фигура. Шаршы-тұйықталған төрт бірдей сынық сызықпен шектелетін фигура.Текше-өзара тең алты текшеден тұратын дене. **3. Көркем әдебиет** Қазақтың салт-дәстүрі. Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу. Суретпен жұмыс.Қазақтың салт-дәстүрлері:кіндік кесер,ат қою,қырқынан шығару,тыштырма,шілде хана,базарлық,тұсау кесер,бесікке салу, байғазы,тілашар,жеті ата, асату,ат тергеу,асар жасау. **Дидактикалық ойындар:** Қазақтың ұлттық тағамдары.Қазақтың ұлттық киімдері.Қазақтың ұлттық ойындары. **Теңге ілу ойыны.** **4.Дене шынықтыру** Ойна,ойна,доптан айырылып қалма.Негізгі қимылдар.Спорттық жаттығулар.Қауіпсіздікті	**Сен де осынша көрсет ойыны.**Мақсаты:балалар дың көрген нәрселерін немесе естіген дыбыстарын санап,есте сақтап,оған басқа нәрселерді сәйкестендіруге үйрету.Керекті материалдар: фигуралардың ою-таңбалар дың суреті салынған карточ калар бала санайтын мате риалдар.Ойынның мазмұны: тәрбиеші карточканы көрсетеді де,алып қояды. Балалар карточкада неше фигура,ою-таңба бар екенін айтып,сонша жалауша көрсетуі тиіс. **4.Музыка** Ақ әжем.Мәтінге сәйкес әнді сахналау,шығармашылық тапсырмаларды орындауға ынталандыру,ойдан би қимылдарын шығару. Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Сағат» (Е. Андосов).Балалар шеңбер бойында жүріп, қолды белге қойып, сағат тілі секілді оңға, солға иіліп, сол ырғақпен ортаға жиналып, кері қайтып, қимылдар жасайды. «Әже мен немересі», «Менің әжем» суреттерін көрсету.	Біздің өлкемізде өсетін 3 бұтаның атауын атаңдар. Ағаш бұтақтарының 2 қасиетін айтыңдар (иіледі, салбырап тұрады).Діңі қалың бір ағаштың атын атаңдар. **«Мен қандай пайда әкелемін?» атты дидактикалық ойыны.** Тәрбиеші балаларға түрлі нысандардың суретісалынған карточкаларды көрсетеді. Нысанның әкелетін пайдасы туралы айтады. П: Ағаштардың қандай пайдасы бар? Б: Ыстықта сая болады, ауаны салқындатады. Жапырақтары мен жәндіктер қоректенеді. Құстар үшін де пайдалы. Оның бұтақтарына құстар ұясалады. **4.Дене шынықтыру** Футбол ойнаймыз.Дербес қимыл белсенділігі.Футбол ойынына жағдай жасау.Салауатты өмір салты туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. «Футбол» презентациясы, ойын ережелері мен қауіпсіздік ережелерін еске түсіреді. Футболшыларға қажетті адам қасиеті туралы, әйгілі ойыншылар, командадағы қорғаушы, голкипер, қақпашы, шабуылшылардың міндеті жайлы ой қозғайды. Тренер рөлінде команда береді – алдымен бір-бірден қатарға тұрғызып, бір-екіге саналту. Сосын екі-екіден қайта сап құру.Тәрбиешінің командасымен сапқа тұру жаттығуларын орындайды. **Ойын жаттығуы: «Әр нөмірді шақыру»** Шақырылған нөмірлі ойыншылар ғанаорындайды: «Артқа бұрыл!» командасыберілмейінше, бұрылмайды.

	Волейболшының жаттығулары.Дербес қимыл белсенділігі. **Ойын жаттығуы: «Спорт түрлері»** «Шыныққан адам шырайлы Қызығып бәрі қарайды. Шынығуға спортты таңдап, Жаттықсаң,сол жарайды! Волейболшылардың ерекше жаттығуына шақыру. Спортшылар сапқа тұрады. Тізбекке, қатарға қайта сап құрады. Бір-бірден қолдарын әртүрлі ұстап, тізені жоғары көтеріп, тізбекке сапқа тұру. Үздіксіз баяу 2 минут жүгіру. Қолдары мен аяқтарының қимылын үйлестіріп, баяу жүгірісті орындайды. Жүгіру ден кейін тыныс алуды қалыпқа келтіреді. **Тыныс алу жаттығулары** «Шұғылданып спортпенен, Тез үлкейіп өсеміз!» – аяқ ұшына көтерілу, қолдарын жоғары көтеру – демін ішке тарту. «Күнде-күнде өсеміз! Сағат санап өсеміз!– қолдарын төмен түсіріп, табанын толық басу – демін сыртқа шығару.Негізгі қимыл қозғалыстар **Ойын жаттығулары:** **«Допты жұпта ұстап қал»,** «Ғажайып фигура» – ұсақ моториканы дамыту	дыбысы тыңдатылады. «Дауылпаз» аспабы туралы әңгімелеу. Дауылпаз ұрып ойналатын музыкалық аспап. Халық тұрмысында кең қолданылады.Жаугерші лік кезде дабыл қағып белгі беру үшін кеңінен қолданылған. Ол тұтас ағаштан ойылып жасалады. Бет шанағы терімен қапталып, иыққа асу үшін қайыстан арнайы бау тағылады. Үлестірмелі материал дағы дауылпаздың құрылысына талдау жүргізу: Дайын дауылпаз музыкалық аспабы үлгісін ою-өрнекпен безендіру жолдарын түсіндіру. Қағазды екі бөлікке теңдей қатпарлап бүктеп, «қошқармүйіз» оюын қию. Дайын кесілген оюды дауылпаз аспабына орналастыру. **«Алақан, үш саусақ, жарайсың» ойын жаттығуы.** Балалар шығармашылы ғы.Балалар шашылып жатқан музыкалық аспаптардың суреттерін алып, жалпы және ұлттық музыкалық аспаптарды ажыратып екі шеңбер ішіне	сақтауға баулу. **Ойын жаттығуы: «Допты тауып көр!».** Допты өздері таңдайды. Әртүрлі доптардың ішінен волейбол, футбол, баскетбол доптарын көзді жұмып тауып алады. Бұл доптардың басқа доптардан өзгешелігін айтып береді. **«Доптарды шеңберге қой!» ойын жаттығуы** Допты әртүрлі жүргізіп жүреді, жүгіреді. Бір-біріне қақтығыспай шашырап жүреді, жүгіреді. «Допты шеңберге қой!» – дегенде доптарды құрсауларға тез әкеліп қояды. Допты қолына ұстап,әртүрлі жаттығу ларды жүріп келе жатып орындау.Доппен орында латын жалпы дамыту жаттығулары. Допты аяқ басымен қысып жүреді. Залдың бір жағына екі қатарға тұрады. Допты аяқ басымен қысып, залдың екінші жағына дейін секіріп барады. Допты түсірмеуге тырысады. Жерден шұғыл итеріліп секіргенде қолмен серпіп көмектеседі. Бірқалыпты тыныс алуға тырысады. **«Шапшаң доп»** (Баскетбол)Өлең жол дарына сәйкес қимылдар	Балалармен отбасындағы анамыздың, әкеміздің аналары – әже туралы сұхбат жүргізу. Әжелеріңнің сүйікті немересіңдер, оларға қамқор болуды ұмытпаңдар. Музыка тыңдау: «Ақ әжем» (К. Қуатбаев). Әнде кім туралы айтылып отыр? Ән қандай көңіл күйде жазылған? Әжелерің сендерді қалай еркелетеді? Ән айту: «Әже тілегі» (Т. Қоңыратбай). «Екеуміз әйбат баламыз» (И. Нүсіпбаев), ән сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. Билер: «Полька» эстон халық биі.Балаларға полька қимылдарын жасату, аяқты тізеден бүгіп жоғары көтеру дағдыларын қайталап үйрету. Ойындар, хороводтар: «Қоянды ұстаңдар» (К. Қуатбаев). Балалар шеңбер бойында тұрады да, ортада бір бала қоян болады, ортадағы қоянның қимылдарын шеңберде тұрған балалар қайталайды.Қоян шеңберден шығуға тырысады, балалар жібермейді. Музыкалық аспапта ойнау: «Янка» беларусь халық биі	Дұрыс дем алып, қозғалыс бағытын сақтауға тырысады. Залдың ортасы арқылы тізбекке, екі тізбекке қайта сап түзейді.Екі тізбек ойыншылары бір-біріне қарама-қарсы тұрады. Өз әрекетін жұптарындағы балалардың әрекетімен үйлестіреді.Жұпта орында латын жалпы дамыту жаттығулары **Негізгі қимыл жаттығуларын орындау.** Футболшылардың жұппен орындайтынжаттығу түрлері.Алдымен 1 бала екіншіге, сосын 2 бала біріншіге қарай қозағалады. Қимыл-қозғалыстарын бұрыннан орындап келе жатқан қимыл түрлерімен байланыстырады.Қолдары мен аяқтарының қимылдарын үйлестіреді: **«Қорғаушылар»** (6 рет). Аяқ басының арасына доп қыстырып секіріп жүру.Аяқтың ұшымен секіріп қонып, допты түсіріп алмауға тырысады.Алдымен 1 бала екіншіге қарай барып, орнына қайтып келеді де, сосын 2 бала біріншіге қарай қозғалады. Допты басымен итеріп, еңбектеп қозғалу. Алдымен 1 бала екіншіге қарай барып, орнына қайтып келеді де, сосын 2 бала біріншіге қарай қозғалады.**«Шабуылшылар»** Допты 2,5 м қашықтыққа әртүрлі тәсілмен апару – оң аяқпен, сол аяқпен, екі аяқпен.Аяқ басының ішкі жағымен сергек қимылдап,алдыға қарай, жұбына дейін алып бару. Тәрбиешінің командасымен допты алдымен бір аяқпен, сосын екінші аяқпен, сосын екі аяқпен бірге жүргізеді. Допты алысқа жібермей, доптың артынан үлгеруге тырысады. Доптың бағытын жоғалтпайды.

	жаттығулары. Өз жұбын көзді жұмып тауып алады. Допты екеулеп кішкентай бармақтарымен ғана ұстап тұруы керек. Сосын тек сұқ саусақтарымен, тек оң қолдарымен, тек сол қолдарымен, тек аяқтарымен, басқа да дене мүшелерімен ұстап тұрады. **Ойын-тренинг: «Өзіңді тыңда».**	орналастырады.	орындау. Допты жоғары лақтырып, қайта қағып алады. Допты жерге соғып,қағып алады. Қайта жоғары лақтырып, қағып алады да, қайта жерге соғады. **«Допты дәл беру»** (Футбол)Футбол добын бір-біріне дөңгелене тұрып оң аяғы және сол аяғымен беру.		**«Қақпашылар»** (4 рет). «Артпен қарап, аяқтарының арасында допты қысып отыру» – бастапқы қалпынан допты лақтырады. 1– ойын шыға допты лақтырады. 1-ойыншы шапшаң орнынан атып тұрып,допты қағып алады.Барлыққимылдарында шапшаңдыққа тырысады. **Ойын жаттығулары** **«Епті саусақтар»** – допты жұпта екеулеп кішкентай бармақтарымен, сосын тек сұқ саусақтарымен, тек оң қолдарымен, тек солқолдарымен, тек аяқтарымен, басқа да дене мүшелерімен ұстап қалу.Допты екеулеп кішкентай бармақтарымен ғана ұстап тұруға тырысады. Сосын тек сұқсаусақтарымен, тек оң қолдарымен, тек сол қолдарымен, тек аяқтарымен, басқа да дене мүшелерімен ұстап тұрады. Әрқайсысы өз әрекетін жұбымен келісіп істейді.Эмоционалдық ахуал тудыру **жаттығуы: «Қошемет».**
Серуенге дайындық	Өз бетінше киіну және шешіну қабілетін белгілі бір ретпен бекіту, заттарды шкафқа дұрыс орналастыру және ұқыпты бүктеу, әр түрлі бекіткіштерді қолдану қабілетін бекіту. Бекіткішті бекітеміз Сенің киіміңде: Түймелер мен қалталар, Әр түрлі тойтармалар. (Сөйлеуді дамыту)				
Серуен	Құстарды бақылау Мақсаты: қыстайтын құстар туралы түсініктерді бекіту және нақтылау, оларды сыртқы белгілері бойынша ажырата білу; қазақ тілінде атауға үйрету. Еңбек қызметі: құстарды азықтандыру және астауды	Эксперимент Серуенге екі банка су алып шығу. Біреуін қарға көміп, екіншісін қарға қойыңыз. Қай құмырада су тезірек қатады? Мақсаты: логиканы, ойлауды, қорытынды жасау қабілетін дамыту. Қорытынды. Ауада су тезірек	Қардағы іздерді бақылау Мақсаты: қардағы адамның, құстардың, машинаның іздерін ажырата білуге үйрету; байқау, есте сақтау қабілетін дамыту. Еңбек қызметі: ғимараттар үшін қар жинау «Сипатта, біз табамыз»	Аула тазалағыш жұмысын бақылау Мақсаты: ересектердің жұмысы туралы түсінікті кеңейту; құралдар туралы білімді бекіту; адамға құрмет көрсетуге тәрбиелеу. Еңбек қызметі: ғимараттан қарды сыпыру	Ауа-райын бақылау Әңгіме «Орманда аңдар қалай өмір сүреді?», «Қыстағы қоян», «Қоян қорқақ па?», «Қоянның құлағы неге ұзын?» Мақсаты: қыста жануарлардың табиғатқа бейімделу белгілерін

	тазалау. «Жұптық жүгіру» қимылды ойыны Мақсаты: өз іс-әрекеттерін ойын серіктестерінің іс-әрекеттерімен үйлестіру қабілетін дамыту	қатып қалады. Еңбек қызметі: қардан жолдарды сыпыру. «Қардың қасиетін айт» дидактикалық ойыны Мақсаты: сөздікті белсендіру, сын есім сөздерді таңдай білу. «Құстардың ұшуы» қимылды ойыны Мақсаты: бір-біріне соқтығыспай, алаңның қарама-қарсы жағына жүгіру қабілетін бекіту;ептілікті, реакция жылдамдығын дамыту	дидактикалық ойыны Мақсаты: құстарды сыртқы белгілері бойынша сипаттауға үйрету; қазақ тілінде атау. «Ізбен тап» эстафетасы Мақсаты: кеңістіктегі бағдарды бекіту; зейінді дамыту. Шығарылатын материалмен ойындар: шелектер, күрек	Дидактикалық ойын «Ұқсас – ұқсас емес». Мақсаты: заттарды жалпы белгісі бойынша топтастыруға үйрету: материал, түс, қолданылуы, түрі. «Шанамен жарыс» қимылды ойыны Мақсаты: сигнал бойынша әрекет ету қабілетін бекіту (шанада отыру, аяқпен итеру, ішпен жату, қолмен итеру). Шығарылатын материалмен ойындар: шана, мұзшана	анықтау және түсіну. Еңбек қызметі. Дидактикалық ойын «Не өзгерді?» Мақсаты: қоршаған табиғаттың сұлулығын, маусымдық өзгерістерді байқауға үйрету. «Түлкі мен қоян» қимылды ойыны Мақсаты: алға жылжумен екі аяқпен секіру, сигнал бойынша әрекет ету. Шығарылатын материалмен ойындар
Серуеннен оралу	Жуыну, шешіну, киіну кезінде дағдыды қалыптастыруды жалғастыру, жуыну әдістерінде жаттығу: жеңді түру, қолды сабынмен сабындау, сумен жуынғаннан кейін қолдың суын сарқу. Дербес ойын әрекеті. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу				
Балалардың өзіндік іс-әрекеті	«Мектеп» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: мектеп туралы білімдерін нақтылау, қандай сабақтар бар, мұғалім не үйретеді; мектепте оқуға деген құштарлықты, мұғалімнің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу; сөздік қорын кеңейту: «мектеп керек-жарақтары», «портфель», «қарындаш», «қорап», «оқушы» және т.б.; қазақ және ағылшын тілдеріндегі сөз қолдану. Дидактикалық ойын «Жұмысқа кімге не керек?» Мақсаты: мамандыққа арналған құралдармен сурет таңдай білу; қазақ және ағылшын тілдерінде сөз қолдану	«Кітапханада» сюжетті-рөлдік ойын Мақсаты: балалардың ой-өрісін кеңейту; кітапханашы мамандығы туралы білімдерін бекіту және кітапқа ұқыпты қарау; балалардың сөздік қорын кеңейту: «кітапханашы», «оқу залы»; қазақ және ағылшын тілдерінде сәлемдесу және қоштасу сөздерін қолдану. «Ферма» үстел үсті ойыны Мақсаты: ойын сюжетін дамытуға, ғимараттар салуға үйрету; үй жануарларының атауларын қазақ және ағылшын тілдерінде бекіту	«Супермаркет» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: ойын сюжетін дамытуға үйрету; қоғамдық орындардағы мінез-құлық ережелері туралы білімдерін бекіту; сәлемдесу, қоштасу, сыпайы өтініш, қазақ және ағылшын тілдеріндегі заттардың атауларын қолдану. Домино «Техника» Мақсаты: ойлауды, жазықтықта бағдарлауды дамыту; көлік туралы білімді бекіту; көлікті қазақ және ағылшын тілдерінде атау	«Ателье» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: ательеде, тігін фабрикаларында ересектердің жұмысы туралы, сәнгер, пішуші, тігіншінің жұмысы туралы, ересектердің өз ісіне деген көзқарасын қалыптастыруды жалғастыру; ересектердің еңбегіне құрметпен қарауға, киімді ұқыпты киюге тәрбиелеу; қиялын, киім үлгілерін салу қабілетін дамыту; киім түрлерін белгілеу үшін қазақ және ағылшын тілдеріндегі сөздерді қолдану «Көлік» үстел үсті ойыны Мақсаты: ұжымда ойнау қабілетін дамыту, ойын	«Олимпиада» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: әртүрлі спорт түрлерімен таныстыру, командалар арасында жарыс ұйымдастыра білу; спортпен шұғылдануға деген ұмтылысты қалыптастыру; әлемдік спорттық жарыстарға қызығушылықты дамыту; қазақ және ағылшын тілдерінде спорт түрлерін атау. «Біз мамандықта ойнаймыз» қуыршақ театры Мақсаты: шығармашылық қабілетті дамыту; мінез-құлық мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру; қазақ және ағылшын тілдерінде

				ережелерін сақтау	сәлемдесу
Балалармен жеке жұмыс	Қарым-қатынас дағдысы «Алдымен не, содан кейін не» дидактикалық ойыны Мақсаты: үйлесімді сөйлеуді дамыту; логикалық ойлау, шеберлікті қалыптастыру	Шығармашылық дағды, зерттеу қызметі «Қиып ал да желімде» ойын жаттығуы Мақсаты: қайшымен жұмыс істеудің техникалық әдістерінде жаттығу; қауіпсіздік ережелерін бекіту	Әлеуметтік-эмоционалды дағды «ЖҚЕ сақтау және орындау» ойын жаттығуы Мақсаты: ЖҚЕ, жол белгілері, қоғамдық көліктегі мінез-құлық ережелері туралы білімді бекіту	Танымдық және зияткерлік дағды «Қанша, сонша» дидактикалық ойыны Мақсаты: берілген зат санын санау дағдысын бекіту	Қимыл дағдысы «Құрсауға түс» қимылды ойыны Мақсаты: дәлдікті, ептілікті дамыту
Балалардың үйге қайтуы	«Жол-көлік жарақатының себептері» әңгімесі Жеке әңгімелер: «Бала және компьютер», «Бала дене қалпының бұзылуының алдын алу» «Өмір гүлдері» акциясы (ата-аналарға арналған қолөнер). Мақсаты: балаларды қамқорлық пен көңіл бөлуге, ата-аналарына ризашылық білдіруге үйрету.				

ОҚУ-ТӘРБИЕ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ
Топ: мектепалды сынып
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспар қай кезеңге жасалды: 04.03–07.03

Күн тәртібі	Дүйсенбі 04.03	Сейсенбі 05.03	Сәрсенбі 06.03	Бейсенбі 07.03
Балаларды қабылдау	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: жеке әңгімелер, қарым-қатынас ойындары және балаларда жақсы көңіл-күй қалыптастыру. Достық атмосфера құру			
	«Таңертеңгі сәулелер» психогимнастикасы Мақсаты: балалардың эмоционалды әлемін дамыту. «Біз доспыз» саусақ гимнастикасы Мақсаты: қолдың ұсақ бұлшықеттерін дамыту. Көркем сөз: Қыс бекер ашуланбайды: Оның уақыты өтті. Көктем терезені қағады Қысты ауладан қуады. (Сөйлеуді дамыту + көркем әдебиет)	«Көктемгі көңіл-күй» Мақсаты: эмоционалды зарядты, бір-біріне мейірімді қатынасты дамыту. «Сағаттар» артикуляциялық гимнастикасы Мақсаты: артикуляциялық аппаратты, зейінді, ырғақ сезімін дамыту. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)	«Тамаша көктем күні» Мақсаты: балаларда керемет көңіл-күй қалыптастыру. «Көктем белгілері» ойын-тренингі Мақсаты: есту қабілетін дамыту, ширығуды жою. Көркем сөз: Даламызға көктем келді! Қар еріді, су ақты Ұйқысынан оянды. Күндер келді шуақты Шуағын төгіп әлемге. Жылуын күннің әкелер! (Сөйлеуді дамыту + көркем әдебиет)	«Көктем мезгілі» әңгімесі Мақсаты: балалардың көктем мен көктемгі белгілер туралы түсініктерін бекіту. «Көктем бізге келді» саусақ ойыны Мақсаты: қолдың ұсақ моторикасын дамыту. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Егер бала маңызды істермен айналысқысы келмесе, не істеу керектігі туралы әңгіме. «Баланы интернеттің теріс әсерінен қалай қорғауға болады?» тақырыбында жеке әңгімелер			
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және т. б.)	«Үйге қайтайық» дидактикалық ойын Мақсаты: зейінді, реакция жылдамдығын жетілдіру. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту) «Орныңа тұр» аз қимылды ойын Мақсаты: заттардың орналасуын табу дағдыларын бекіту: алдыңғы, артқы, сол, оң, алдыңғы, артында. (Дене шынықтыру + математика) «Үй салу»ойыны Мақсаты: әртүрлі мөлшердегі үйлерді құру; берілген үйдің көлеміне сәйкес келетін есік, терезе, шатыр таңдау дағдысын бекіту. (Құрастыру + математика)	«Ұшады, жүгіреді, жүзеді...» дидактикалық ойын Мақсаты: балалардың жәндік, аң, құстардың қозғалу жолдары туралы білімін жетілдіру. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту) «Сонша қимыл жаса» аз қимылды ойын Мақсаты: белгілі бір қозғалыстарды көбейту қабілетін жетілдіру. (Дене шынықтыру + математика) «Қай құрылыс құлады?» ойын Мақсаты: зейін, логикалық ойлау дағдыларын бекіту; геометриялық фигураларды тану және атау. (Құрастыру + математика)	«Алдымен не? Содан кейін не болады?» дидактикалық ойын Мақсаты: табиғаттағы маусымдық өзгеріс реттілігі туралы білімді жетілдіру (Қоршаған әлеммен танысу + математика) «Сен қалай өмір сүресің?» Мақсаты: балалардың қимылды дұрыс сипаттау және бір уақытта сөйлеу қабілетін, ойлау дағдысын, қимылды үйлестіруді жетілдіру. (Дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту) «Бақытты арал» ойыны Мақсаты: қиялдың шеберлігін бекіту; командада жұмыс істеу; геометриялық фигура атауларын бекіту. (Құрастыру + математика)	«Біл және атап айт» дидактикалық ойыны Мақсаты: тапсырмаға сәйкес суретті тез табу қабілетін бекіту. (Қоршаған әлеммен танысу +математика) «Челночок» аз қимылды ойыны Мақсаты: физикалық қасиеттерді, ұжымшылдықты, сигнал бойынша әрекет ету қабілетін бекіту. (Дене шынықтыру + қоршаған әлеммен танысу) «Таяқшадан құрастыру» ойыны Мақсаты: геометриялық фигуралар туралы білімді жетілдіру; балалардың логикалық ойлауын дамыту. (Құрастыру + математика)
Ертеңгілік	Жаттығулар кешені			

жаттығу				
Ұйымдасты рылған іс-әрекетке дайындық	«Мен істей аламын» ойын жаттығуы Мақсаты: сәттілік жағдайын құру, балалардың өзіне деген сенімділігін дамыту. (Сөйлеуді дамыту + қарым-қатынас дағдылары)	«Көңілді дөңгелек биі» ойын жаттығуы Мақсаты: кемпірқосақтың түстерін, реңктерін бекіту. «Керісінше айт» дидактикалық ойыны Мақсаты: талдау, логикалық қорытынды құру, антоним таңдау, сөз тіркестерін дұрыс құру. (Сөйлеуді дамыту)	«Бұрыштар» ойын жаттығуы Мақсаты: жазықтыққа бағдарлау. (Математика) «Үшінші артық» дидактикалық ойыны Мақсаты: көрнекі қабылдауды дамыту. (Математика + сөйлеуді дамыту)	«Гүл шоқтары» аз қимылды ойыны Мақсаты: балаларды халықтық ойынның негізгі жанрының бірі – дөңгелек биімен таныстыру; орыс ойындарының тарихына қызығушылық таныту. (Көркем әдебиет + дене шынықтыру) «Жұмбақтар елінде» Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту, реттік санау. (Сөйлеуді дамыту + көркем әдебиет)
Ұйымдасты рылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен танысу** Тұқымнан не өсіп шығады? Өсімдіктерге өсу үшін не қажет? Өсімдіктердің тірі тіршілік иесі екендігін бақылау және себеп-салдарлық байланыстарды ажырату. **«Қандай өсімдік екенін тап» атты ойыны.**Мақсаттары: балалардың затты суреттеу және оларды суреттемеге қарай тану қабілеттерін дамыту. Балалардың бірі өсімдікті суреттейді. Басқа балалар оның қандай өсімдік екенін табады. **«Кімге/неге айналамыз?»** ойыны. Тұқым неге айналады?Жұлдызқұрт неге айналады? Жұмыртқа кімге айналады?Балапан кімге айналады?Ұн не болады? Бала кім болады? **«ГҮЛ ДҮКЕНІ» ойыны.** Мақсаттары: балаларды өсімдіктерді өсетін орнына қарай топтастыра білуге, олардың сырт келбетін сипаттап беруге үйрету.Өсімдіктерге не қажет? Өсімдіктің біздің бес саусағымыз сияқты бес түрлі көмекшісі бар.Балалар сатушылар мен сатып алушылар рөлдерін	**1.Сөйлеуді дамыту** Көктем.Айналасындағылармен өздігінен диалогті бастауға ынталандыру,әңгімелесушіні мұқият тыңдауға баулу. Көктем мезгілі бейнеленген суреттер. Көктем екенін қалай білдіңдер?Жетекші сұрақтар:Көктемде неше ай бар?Қай айдан басталады?Жерде,далада,ағаштар да қандай өзгерістер болады?Көктемде алғаш қандай құстар ұшып келеді? Ұзақ,қараторғай,су құстары. Т.Молдағалиев Көктем өлеңін оқу. Көктемгі өзгерістер,көктемгі еңбек туралы әңгімелеу. **Көктемгі гүлдер дидактикалық ойыны.**Шарты.себеттегі гүлдердің ішінен көктемде гүлдейтін гүлдерді шығарып алып,сол гүлді сипаттайды. Мысалы:бәйшешек.қызғалдақ,сарғалдақ т.б.Бәйшешектің суретін салу.Өрік ағашы әңгімесін оқу.Сұрақ-жауап әдісі арқылы әңгіменің мазмұнын қалай түсінгендерін сұрау. **2.Қазақ тілі** Көктем.Көктемге байланысты сөздерді қазақша айтуға үйрету. Суретте көктем мезгілі бейнеленген.	**1.Сауат ашу негіздері** Құстар қайдан тамақтанады? Наурыз сөзіне дыбыстық талдау. Буындардан сөздер құрастыруға үйрету. Дыбыстармен жаттығулар. **«Соңғы дыбыстан баста» дидактикалық ойыны.**Тәрбиеші балаларға сөз айтады да бір баланы көрсетеді, бала сол сөз қандай дыбыспен аяқталса, сол дыбыстан басталатын сөз айтады, келесі бала жалғастырады. Мысалы: м*аймыл - лақ - қарбыз - зәкір - радио - от - тауық - қарлығаш -шапалақ – қайық- қасық - қылыш - шаш - шахмат - тамыз - зырылдауық -қант - ту - уық - қу - уәде - емізікт.б.* **«Дұрыс көрсет» дидактикалық ойыны** Тәрбиеші дыбыстарды айтады, ал балалар дыбысқа тиісті түстерді көрсетеді (қызыл, көк). Сөздермен жаттығулар. **«Бірінші дыбысты анықта» дидактикалық ойыны** Балалар, мен суреттерді көрсетемін, сендер суретте бейнеленгендердің атындағыбірінші дыбысты айтасыңдар. Мысалы: *ана(а), әке(ә), етік(е), нан(н), гүл(г), ыдыс(ы), алма(а), есек(е), ұшақ(ұ), аң(а),омыртқа(о), ине(и), алмұрт(а),*	**1.Сөйлеуді дамыту** Аналар мерекесі.Сұрақты дұрыс қоюға және қойылған сұрақтарға қысқаша немес толық жауап беруге баулу.Балалар дөңгелене тұрып,әр бала өздерінің аналары туралы ойлап,аналарының өздерін қалай еркелететінін айтады.Мысалы:Мені анам:айым,күнім,боташым,ақылдым, -дейді.Көктемде болатын мерекелер туралы әңгіме жүргізу.Сурет бойынша жұмыс.Аналар мерекесін бейнелеген сурет арқылы көктемнің алғашқы мерекесі туралы түсінік беру.Анама сыйлық деген тақырыпта сурет салдыру. Ғ.Ормановтың Жан анам өлеңін жаттау.**Кімнің дауысы,табайық дидактикалық ойыны.** Шарты:балалар диктафон немесе таспаға алдын ала жазылған аналарының,әжелерінің сөздерін тыңдап,дауысынан танып айтады. **2.Қазақ тілі** Көктемгі еңбек.Жыл мезгілінің ерекшеліктерін қазақша айта алу. Демонстрациялық суретпен жұмыс. Жаңа сөздермен таныстыру.

	ойнайды. Сатып алу үшін балалар өздері таңдаған гүлді суреттеп беруі тиіс. Бірақ оның атауын атамай, тек оның қай жерде өсетінін айтады. Оның қандай гүл екенін сатушының өзі табуы тиіс. Содан соң оның атын айтады және сатады.Тыңдайды, гүлге топырақ, жарық, жылу, ауа мен су қажет деп жауап береді. Балаларды экологиялық ертегі тыңдауға шақырады. «Рәбиға әжей мен Қазтамақ» ертегісін мұқият тыңдайды. «Өсімдіктерге тіршілік ету үшін не қажет?» деген тақырып бойынша «Жиынтық» құрауға шақырады. Нұсқалар.Өзіндік жұмыс. Әр бала қолындағы материалдардан жиынтық жасайды. Мәселен, әр бала өзінде бар материалдардан жиынтық құрады. Мысалы, сөздің айналасына. Жұптасып жұмыс істейміз. Әр бала жанындағы серіктесіне өзінің жасаған жиынтығын көрсетеді және оны жаңа мәліметпен толықтырады. Топпен бірігіп жұмыс істеу. Әр жұп өзінің жиынтығын екінші топқа көрсетіп, жаңасөздер/суреттер/ жетондар қосады. Жалпылама жұмыс. Балалар ватманға бейне ленген жиынтықты толықтырады. Балалармен жеке-жеке жұмыс істейді.Балалар: Суретке қарап, қайсы өсімдіктің ауру, қайсысының сау екенін анықта. Өсімдікті қалай емдеуге болады?Суреттерді қарап шық. Өсімдіктердің адам үшін маңызы жайлы айтып бер. Үйіңде өсіп тұрған бөлме гүлінің суретін сал.**Дидактикалық ойыны: «Не**	Жаңа сөздермен таныстыру.Жылдың қай мезгілі бейнеленген?Жыл мезгілі – көктем.Көктем айлары: наурыз, сәуір, мамыр.Көктем айларын ата? Көктем айлары: наурыз, сәуір, мамыр. Көктемде күн жылынады. Жылы, жы-лы-на-ды. Күн жылынады. Көктемде күн қайтеді? Көктемде күн жылынады. Көктемде қар ериді. Қар ... (ериді) Қар қай жыл мезгілінде ериді? Көктемде қар ериді. Көктемде құстар ұшып келеді. Құстар қай жыл мезгілінде ұшып келеді? Көктемде құстар ұшып келеді. Мынау не?Мынау – ағаш.Ағашта қандай өзгеріс байқалады? Мынау не? Мынау – бүршік.Ағашта бүршік. Ағашта не?Ағашта бүршік. Дыбыстық жаттығу. (Айнамен орындалады). Ү-ү-ү- бүршік – бүүүршік – бүршік. Ө-ө-ө- көктем – көөөктем – көктем. Тақпақ оқу, таныс сөздерді тапқызу. **Дидактикалық ойын «Сөйлемді аяқта».** Берілген сөздергежалғастырып, сөйлем құрау.Көктем ...Күн ...Қар ... Ағаштар ... Көктемде ... Көктем айлары ... **3.Математика негіздері** 1және 2 саны мен цифры.Қағаз парағын бағдарлай білуді бекіту. Сиқырлы паровозбен саяхат жасау. («Паровоз және вагондар» кестесі). Суретте неше паровоз бар? (Біреу). Вагондарға ондағы терезе санына сәйкес әртүрлі ертегілердің кейіпкер лері отырғызылады Тәрбиеші тақтаға бір паровоз бен бірнеше вагонды (3-тен 5-ке дейін) бекітеді. Ойынға қосылады.	*от(о), орындық(о), елгезек(е), ешкі(е), өмір,(ө), ұлу(ұ),ұршық(ұ), ірімшік(і), ін(і).* Қандай дыбыстан басталатын сөздерді айттыңдар? (Дауысты дыбыстан басталатын).Оны қайдан білдік? Өкпеден шыққан ауа еш кедергісіз шықты. Бұлай дауысты дыбыстар жасалады. Балалар, мен тағы суреттер көрсетем айтып, *пияз(п), ферма(ф), пима(п), түн(т), күй(к), хат(х), щетка(щ), күрек(к), шана(ш), сырмақ(с), таға(т), халық(х).*Қандай сөздерді айтып, қандай дыбыстарды анықтадыңдар? Қатаң дауыссыз дыбыстарды. Бұл дыбыстар тез және қысқа айтылады, созып айтуға мүлдем келмейді. Өйткені тек салдырдан жасалады. Үн мүлдем болмайды.Келесі суреттердегі заттардың атын атап, бірінші дыбысын қайталайық. Мысалы: *бала (б), доп(д), зер(з), бақа(б), би(б), вагон(в), бұрыш(б), ғалым(ғ), бұлт(б), домбыра(д), дақ (д), вагон(в), жидек(ж), гүл(г), ғарыш(ғ),бидон(б), жалау(ж), жалбыз(ж).* Балалар, сендер қандай дыбыстарды атадыңдар? (Ұяң дауыссыз дыбыстар). Ұяңдарда салдыр мен үн жартылай қатысады, үнге қарағанда салдыр басымырақ.Келесі суреттерді айтып, бірінші естілген дыбысты анықтаңдар. Мысалы: *рауғаш(р), уыз(у), лақ(л), мысық(м), нан(н), мылтық(м), моншақ(м), литр(л), нар(н).* Бұл дыбыстар қалай айтылды? Қалай аталады? – Үнді дауыссыз дыбыстар. Өкпеден шыққан ауа кедергіге ұшырайды. Балалар үнді дауыссыз дыбыстарда салдыр мен үн жартылай қатысады, салдырға қарағанда үн басымырақ. **2.Математика негіздері**	Суретте жылдың қай мезгілі бейнеленген? (Көктем). Көктемде ауланы тазалайды. Таза – тазалайды. Көктемде не тазалайды? Көктемде ауланы тазалайды. Мынау – арық. (Суретті көрсетеді). Мынау не?Мынау – арық. Көктемде арықты тазалайды. Көктемде арықпен не істейді? Көктемде арықты тазалайды. Көктемде ағаш отырғызады. (Суретті көрсетеді). Көктемде не істейді?Көктемде ағаш отырғызады.Балалар сөздерді, сөйлемдерді қайталайды. **Дидактикалық ойын: «Сөйлемді аяқта»** Көктемде ағаш ... Көктемде (сөйлемді аяқтау үшін суреттер: ағаштар, гүл, гүлдер көрсетіледі).Көктемде ауланы тазалайдыКөктемде ... ... Дыбыстық жаттығу (айнамен орындалады). Ө-ө-ө-ө- көк- көк- көк- көктем Ө-ө-ө-ө-шөп-шөп-шөп **Дидактикалық ойын: «Дұрыс па, дұрыс емес пе?».** Сөйлем дұрыс болса, «иә» деп жауапберіп сөйлемді қайталайды. Сөйлем құрлымы қате болса, сөйлемді дұрыстап айтады. Көктемде гүл өседі. Көктемде көгөніс піседі. Көктемде отырғызады ағаш. т.с.с. Жұмыс дәптерімен жұмыс. Суретке қара. Көктемде қандай жұмыс істейді? Сөйлем құра. Атауында «Ө» дыбысы бар суретті қорша. **3. Математика негіздері**

	болар еді…»Балалар ойды аяқтайды. Сұрақтарға жауап береді. Егер өсімдікті қараңғы жерге қойса не болар еді? Егер өсімдікке су құюды ұмытып кетсе не болар еді?Егер өсімдікке уақтылы су құйып, топырағын қопсытып, қоректендіріп тұрса не болар еді? **2.Сауат ашу негіздері** Көктем сөзіне дыбыстық талдау. Сөздерді дыбыстық талдау:сөздегі дыбыстардың ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **Дыбыстармен жаттығулар.** **Дидактикалық ойын «Дұрыс көрсет»**Тәрбиеші балаларға дыбыстарды айтады, балалар алдарындағы қызыл, көк түсті белгілерді көрсету арқылы дауысты, дауыссыз дыбыстарды ажыратады. Мысалы: *й, ц, к, е, н, г, ш, щ, з, х, ф, ы, в, а, п, р, о, л, д, ж, э, с, м, и, т, б.* Тәрбиеші балаларға дауысты дыбыстарды айтады, балалар жіңішке дауысты дыбыстарға қызыл, жуан дауысты дыбыс айтылса, қара түсті белгілерді көрсетеді. Мысалы: *а, о, ұ, ы, ә, ө,е, э, і, у, и, ү, у.* **Сөздермен жаттығулар.** **«Дауыссыз дыбыстан басталатын сөз жалға» дидактикалық ойыны** Тәрбиеші балаларға суреттер көрсетеді де, балалар суретті атайды, сол сөзге дауыссыз дыбыстан басталатын сөз жалғайды. Мысалы: *доп ... (қызыл), бал ... (тәтті), ара ... (сары), етік ... (жылы), ет ... (дәмді),* *мысық ... (сүйкімді), қыз ... (пысық), алма ...(дәмді), құмыра ...(қызыл),*	Әрбір вагонда 2 кейіпкерден болуы мүмкін екенін айқындайды. Оларды іріктеп отырғызады.Паровозға неше вагон тіркедік? Әрқайсысын көрсете отырып, балалармен бірге дауыстап санайды. Одан кейін ұсынады:Терезе лерді санаймыз: бір, екі. Келесі вагонда: бір, екі және т.с.с.Вагондардың әрқайсы сында 2 терезе немесе терезелер жұбы бар. Екі-екіден көрсетілген заттарды іздейік.Сендерде неше қол, аяқ, көз және құлақ бар?«Екі» сөзінің «жұп» дегенді білдіретінімен таныстырады. Қолғаптар жұбы, шұлықтар жұбы. Бір-бірден көрсетілген заттардыатаңдар. Бір затты (бір саны) және заттар жұбын (екі саны) қандай цифрмен белгілейміз? Тәрбиеші тақтада 1 және 2 цифрларын көрсетеді.Не туралы бір деп айтуға болады?Не туралы екі (немесе жұп) деп айтуға болады? Цифрдың үстінен саусақтарымен жүргізулерін ұсынады. кейін 1 және 2 цифрларын ермексаздан жасауларын тапсырады. Біз санадық, біз шаршадық, Орнымыздан тұрамыз. Қол соғамыз: бір, екі. Аяқпен топылдатамыз: бір, екі.2 рет секіреміз, оң аяқпен 2 рет, сол аяқпен 2 рет аяқпен топылдатамыз. 2 рет қол соғамыз. Досымызбен екі рет алақандарымызды соғамыз және т.с.с. Тапсырмада 1 және 2 цифрларын тауып, бояу қажет.Әрбір топтан 2 затты қоршап сызуды ұсынуға болады. Вагондарды, вагондардағы кейіпкер лерді және терезелерді санайды. «Екі» және «жұп» сөздерін дауыстап қайта лайды.Жеке-дара және жұп заттарды іздейді. 1-тапсырманы орындайды.Бір-	3 және 4 саны мен цифры.Заттарды кеңістікте орналастыру. Жад пен логикалық ойлауды дамытуға арналған тапсырма. «Артық затты тап» кестесі.Төрт суреттің әрқайсысынан артық затты тап. Неліктен оның артық екенін түсіндіріңдер.Топтар дың әрқайсысында неше зат қалғанын түсіндір. Топтардың әрқайсысында неше зат бар?Бүгін қандай сандармен және цифрлармен танысатынымызды кім айтады?Артық затты тауып, оның неліктен артық екенін түсіндіреді. Қалған заттарды санайды. Олардың үш-үштен екенін анықтайды. 1-тапсырма.Мәшинелерді санаймыз. Қуыршақтарды санаймыз. Мәшинелер саны 3 нүктемен белгіленеді.Қуыршақтар саны 4 нүктемен белгіленеді. 3 және 4 цифрлары туралы өлең оқу. Қадір Мырза Әлі Жол бойында, ел білер, Үшбұрышты белгілер. Төрт түлік мал – дәулет, Оған ие әулет. Арталарда жөн бөлек, Оларда төрт дөңгелек. Туралап тарт, Бұлтарма. Төрт тұяқ бар тұлпарда. Төрт бұрышты орамал, Төрт қабырға орамал. 3,4 цифрының үстінен саусақтарыңмен жүргізіңдер.Одан кейін оны ауада жазамыз. Енді еденде аяқпен жазамыз. Осы цифрларды ермексаздан жасауларын тапсырады. рет секіреміз, 4 рет қол соғамыз, әрбір аяқпен 3 рет еденді топылдатамыз. Көршімізбен бір-біріміздің алақандарымызды соғамыз. тапсырма.Цифрды, заттарды және санның	5 және 6 саны мен цифры. Сөйлеуде белгілі бір заттың өзіне немесе басқа қатысты орнын көрсете білуге үйрету. Тәрбиеші ертегі кейіпкерлерін шақырады. Алдымен 4 әртүрлі ертегі кейіпкерлерін шығарып, рет-ретімен санауды ұсынады. Одан кейін тағы бір кейіпкердің жүгіріп келгенін хабарлайды. «Енді кейіпкерлер нешеу болды?» деген сұрақ қойылады. (Бес). Қалай кейіпкерлер саны 5 болды? (5 дегеніміз – 4 және тағы 1).Ертегі кейіпкерлерін санайды.Тапсырма. Неше моншақ бейнеленгенін санаймыз.Бұл сан 5 цифрымен белгіленеді. 5 цифрын табамыз.Тәрбиеші тақтада, ал балалар үстелдерде 5 моншақтан дөңгелектер құрастырады. Оларға тағы біреуін қосуды ұсынады. Енді неше моншақ болғанын қайта санаймыз (алты). Тапсырма. 6 моншақты бастырып сызыңдар және оларды бояңдар. 5,6 цифрларын ауада жазамыз. Енді аяқпен еденге жазамыз. Тапсырма.Саусақтарың мен сызық бойымен жүргізіңдер. Цифрларды ермексаздан жасаңдар. 5 рет секір, 6 рет қол соқ, әрбір аяқпен 5 рет еденді топылдат, көршіңмен 6 рет қолдарыңды соғыңдар.Цифрды, санды және санның нүктелер түріндегі моделін сәйкестендіру (айқармадан желімделген текше). 1 – 6 зат бейнеленген кез келген суреттерді көрсетіп, текшенің қажетті тұсын және кесетін материалдан жасалған

	ата ... (еңбекқор), қазан ...(қара), жүзім ... (дәмді), ешкі ... (мүйізді), орындық ... (ыңғайлы), ат ... (жүйрік), түйе ...(қоңыр), маса ... (кішкентай), кітап ... (қалың), үй ... (жасыл), шырша ... (биік), кілем ... (қысқа), үстел ... (қоңыр) т.б. Дәптермен жұмыс.Суреттерді ата. «С» дыбысы бар суреттерді қорша. Сөздерді буынға бөл. Балалармен бірге тапсырманы талқылайды. Көктем сөзіне дыбыстық талдау жаса.Тәрбиеші балаларға жұмыс дәптерлерінде өз беттерімен дыбыс тық талдау жасауға тапсырма береді. Балалар тапсырманы орындайды. **3.Музыка** Ана-өмір шырағы.Музыкалық аспаптарда ойнау,ойнау тәсілдері мен таныстыру. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Ленталармен жаттығу» (В. Моцарт). Балалар шеңбер бойында, қолдарына лента ұстап, сол ленталармен музыкаға ілесіп қимылдар жасайды, екі қолды кезек кезек көтеріп, бастан жоғары ұстап, айналады. Балалармен ана туралы әңгіме өткізу, өз сезімдері, ой-пікірлері туралы сұхбаттасу. Балаларға әртүрлі көңіл күйдегі аналардың суреттерін көрсетіп, әңгіме құрастыру. ***Музыка тыңдау:*** «Аман болшы, анашым» (Б. Қабиева). Әнді тыңдап болып, әннің кім туралы айтылып отырғанын сұрау.Музыканың көңіл күйі, сипаты қандай?Музыка тыңдап отырып сендер ана туралы не ойладыңдар?	бірден тұрған заттарды бояйды. Балалар цифрлардың үстінен саусақтарымен жүргізеді. Ермексаздан жасайды. Мәтінге сәйкес жаттығуларды орын дайды.Ауада және тақтада саусақпен жазады. Цифрларды қажетті бағытта айналдырып бастырады. Тапсырманы өздігінен орындайды. **4.Шығармашылық іс-әрекет** Гүлдер.Құрастыру:Дербестікті,шығарма шылықты қолдау. Сурет салу:Ұжыммен бірге жұмыс істеу,міндеттерді өзара келісіп алу,салынған суретпен түрлі ойындар ойнау. Мүсіндеу:Қалауы бойынша мүсіндеу. Жапсыру:Қалауы бойынша қиып жапсыру. Балалардың қолдарына гүлдер беріледі. Баяу музыка қойылады. Балалар бір-біріне гүл туралы сөздер айтады. Гүлдерді құмыраға салады. Тәрбиеші сұрақ қояды: Гүлді не үшін өсіреміз? Суреттен неше түрлі топ бөлмесіндегі, бақшадағы, дәліздегі гүлдер көрсетіліп, әңгімеленеді. Топ бөлмесіндегі, бақшадағы гүлдерді күту туралы әңгіме өткізу. **Ойын жағдаяты**. Тәрбиеші хат алып кіреді, хатты бірігіп ашады. Хат «Балдырған» балабақшасынан келіпті. Ондағы балалар өте шебер екен, бізге сыйлыққа гүл салыпты. Қараңдаршы, қандай әдемі! Үлестірмелі материалдағы «Гүлдер» суретіне балалардың назарын аударады. Бұл гүлдің ерекше жасалғанын көрсетіп, гүлдің сабағы мен күлтелері, олардың орналасуы туралы түсіндіреді. Алдымен гүл сауытының суретін қиып алу. Гүл жасайтын бөліктерді қиып дайындау.	нүктелер түріндегі моделін сәйкестендіру. Нүктелерде 1, 2, 3, 4 сандарын көрсетіңдер.Суреттерден заттардың белгілі бір санын табыңдар (1-ден 4-ке дейін). Тәрбиеші саны 1-ден 4-ке дейінгі аралықтағы заттарды көрсетеді және оларды сәйкестендіріп, сызып қосуларын тапсырады.Қажетті цифрды жапсырады. Суреттегі заттарды санайды.Неше мәшине және неше қуыршақ болса, шаршыға сонша нүкте салады. Ермексаздан цифрларды жасайды.3 және 4 цифрларының үстінен саусақтарымен бастырып жүргізеді. Цифрды, санды және нүктелерден құрылған санның моделін сәйкестендіру жөніндегі 3-тапсырманы орындайды. Балалар әр топтағы заттарды санап, цифрды жапсырады. **3.Көркем әдебиет** Көктемнің сәні.Әже.Не сыйлау керек? Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету,олардың мазмұнын түсіну.Ғажайып жағдаят. Балалар, қараңдаршы, бүгін біздің сиқырлы қоржынымыз үлкейіп кетіпті. Оның ішінде не бар екен? Қоржыннан ертегідегі кейіпкерлердің ойыншықтарын алып, көрсетеді. Олардың қимылын, дауысын, жүрісін салуды ұсынады. Сиқырлы қоржынның ішіндегі кейіпкер лерді, аңдарды атайды. Осы аңдардың ішіндегі ең батыл, үлкені қай аң? (Арыстан) Арыстан бір күні барлық аңдарды жинапты. Не үшін жинағанын біз ертегі арқылы білеміз. Ол ертегі «Көктемнің сәні» деп аталады. Сөздік жұмыс: нөсер – тынбай, толассыз жауатын жаңбыр жасыл желек – айнала дағы жасыл өсімдіктер.Ертегі мазмұны	карточкада цифрды көрсетуді сұрайды.Санауға арналған материал ды таратып, кері тапсырманы орындауға – модель және цифр бойынша заттардың қажетті санын жасауға болады.Одан кейін 4-тапсырманы орындауды – 5 және 6 цифрларын тауып, бояуды сұрайды. 5-тапсырма. Вагондар саны 5 және 6 болуы үшін тағы да вагондарды жапсыруды ұсынады.Заттарды санайды. 5 цифрын тауып, талдайды. Тәрбиешінің нұсқауы бойынша моншақтармен іс-әрекет жасайды. Тапсырманы орындайды.Цифрды ауада, аяқпен еденде, саусақтарымен үстінен жүргізеді және ермексаздан жасайды.Нүктелерден құрылған санның моделін және қажетті цифрды көрсетіп, текшемен жұмыс жасайды. **4.Музыка** Ана-өмір шырағы.Музыкалық аспаптарда ойнау,ойнау тәсілдері мен таныстыру. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Ленталармен жаттығу» (В.Моцарт). Балалар шеңбер бойында, қолдарына лента ұстап, сол ленталармен музыкаға ілесіп қимылдар жасайды, екі қолды кезек кезек көтеріп, бастан жоғары ұстап, айналады. Балалармен ана туралы әңгіме өткізу, өз сезімдері, ой-пікірлері туралы сұхбаттасу. Балаларға әртүрлі көңіл күйдегі аналардың суреттерін көрсетіп, әңгіме құрастыру. ***Музыка тыңдау:*** «Аман болшы, анашым» (Б. Қабиева).

	Ән айтар алдында дауыс жаттығуын орындатып, әуенді таза айтуға ұмтылу. ***Ән айту:*** «Анашым» (Е. Хасанғалиев).Тәрбиеші әнді орындап, мазмұны бойынша әңгіме өткізеді.Әнді тыңдағанда қандай әсерде болдыңдар?Әннің көңіл күйі қандай?Ән сендерге ұнады ма, несімен ұнады.Әнді бір мезгілде бастау және аяқтау, әуенді дұрыс бере білу. «Әже тілегі» (Т. Қоңыратбай), ән сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу.***Билер:*** «Киіз басу» («Келіншек» халық күйі, өңдеген Б. Дәлденбай). Қыздар қолдарына екі таяқша ұстап, биге шығады.Қыздар шеңбер бойымен жүгіріп, таяқшаны бір-біріне соққылап,Бір қатарға тізіліп, тізерлеп отырады. Таяқты жерге кезек-кезек ұрғылайды, «сабау сабап» отырған қимылды көрсетеді. Таяқшаны жерге қойып, алақан дарымен еденді шапалақтайды, Жүнді жөндеп қойып жатқан қимылды көрсетеді.Таяқтың біреуін алып, қамыр жайған секілді қимыл жасайды. Білектерін кезек-кезек жерге тигізіп, «киіз басуды» әрі қарай жалғастырады.Орындарынан тұрып, таяқшаларын басынан жоғары көтеріп, бір-біріне соғып, шығып кетеді.«Полька» эстон халық биі. Би қимылдарын үйренуді жалғастыру, қайталау. Әуенге ілесе мәнерлі орындауға дағдылану. ***Ойындар, хороводтар:*** «Балақан да алақан» (Ө. Байділдаев). Шеңберде тұрып, ырғаққа ілесіп шапалақпен	Ол үшін қатпарланып бүктелген қағаздан бірдей бірнеше пішіндерді қиямыз. Жапсырудың мынадай реті мен әдісі бар: гүл сауытын жапсыру, әшекейлеу; гүлдің сабағын жапсыру (дөңгелек қағазды екіге бүктеп, астыңғы бөлігіне желім жағып жапсырамыз). гүл күлтелерін де сол әдіспен жапсырамыз.Жапсыру барысында реттілікті сақтау керек, өйткені бір-бірін басып қалады. **«Қонаққа барамыз»** ойын жаттығуы. Бас бармақтың үйіне, Келді бүгін қонақтар. Бес саусағың – бақытың, Сонда балам, бар құтың. Бес саусағың біріксе, Текке кетпес уақытың. Барлық саусақтар – достар, Бір-бірінсіз болмайды.	бойынша сұрақтар: Ертегі қалай аталады? Ертегі не туралы? Арыстан аңдарды не үшін шақырды?Қандай аңдар жиналды? Арыстан қандай сұрақ қойды? Аңдар не деп жауап берді? Елік дұрыс айтты ма? Көктемнің сәні деген – гүлдер, көбелектер, алғашқы ұшып келген құстар, күннің жылуы, мөлдір су, көкмайса шөп. Бүршік шашып, жапырақ ашып, Даланы гүлдер басады. Сұлу көктем есігін ашып, Шуағын бізге шашады. Дәптермен жұмыс: Суретте жиналған аңдарды ата. Арыстан аңдарды не үшін жинады? Аңдар арыстанның сұрағына қалай жауап берді? Көктемнің сәні не? Ойынды ортаға сал. Қай суреттер көктемнің сәні дегенге сәйкес келеді? Белгіле. Ертегіні сахналау. Бала сиқырлы қоржыннан қай аңның суретін алса, сол аңның қимылын көрсетіп, сөзін айтады. Басқа балалар көрермен болады. Сахналау аяқталған соң көрермендерге бастарын иеді. Көрермендер қол шапалақтайды. Көктемнің ең алғашқы мерекесі – аналар, әжелер, қыздар мерекесі. Біз анамыз бен әжемізге арнап қандай тақпақ дайындадық? Бүгін ақын Әбубәкір Қайранның «Әже» өлеңімен танысамыз. Өлеңді жаттау. **4.Дене шынықтыру** Менің достарымның ойыны. Қазақстан халықтарының ойындары. Балалардың назарын ағзасы мен денсаулығының ерекшеліктеріне аудару. Табанына арналған түзету жаттығу ларын орындау: аяқ басымен жүру, өкшемен жүру, табанның ішкі қырымен, сыртқы қырымен жүру.Қысқа, алшақ аттап жүгіру.Тыныс алуды қалыпқа келтіру.**Көз бұлшық еттерін белсендіру**	Әнді тыңдап болып, әннің кім туралы айтылып отырғанын сұрау.Музыканың көңіл күйі, сипаты қандай?Музыка тыңдап отырып сендер ана туралы не ойладыңдар? Ән айтар алдында дауыс жаттығуын орындатып, әуенді таза айтуға ұмтылу. ***Ән айту:*** «Анашым» (Е. Хасанғалиев).Тәрбиеші әнді орындап, мазмұны бойынша әңгіме өткізеді.Әнді тыңдағанда қандай әсерде болдыңдар?Әннің көңіл күйі қандай?Ән сендерге ұнады ма, несімен ұнады.Әнді бір мезгілде бастау және аяқтау, әуенді дұрыс бере білу. «Әже тілегі» (Т. Қоңыратбай), ән сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу.***Билер:*** «Киіз басу» («Келіншек» халық күйі, өңдеген Б. Дәлденбай). Қыздар қолдарына екі таяқша ұстап, биге шығады.Қыздар шеңбер бойымен жүгіріп, таяқшаны бір-біріне соққылап,Бір қатарға тізіліп, тізерлеп отырады. Таяқты жерге кезек-кезек ұрғылайды, «сабау сабап» отырған қимылды көрсетеді. Таяқшаны жерге қойып, алақан дарымен еденді шапалақтайды, Жүнді жөндеп қойып жатқан қимылды көрсетеді.Таяқтың біреуін алып, қамыр жайған секілді қимыл жасайды. Білектерін кезек-кезек жерге тигізіп, «киіз басуды» әрі қарай жалғастырады.Орындарынан тұрып, таяқшаларын басынан жоғары көтеріп, бір-біріне соғып, шығып кетеді.«Полька» эстон халық биі. Би қимылдарын үйренуді

	қимылдар жасайды. ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Күншуақ» (Е. Құсайынов). **4.Дене шынықтыру** Волейбол алаңында жаттығу.Адам ағзасы мен оның қызметінің ерекше ліктері туралы түсініктерді кеңейту. **Сезімдік жаттығу: «Санауды тыңда».** 1-2-3 – деп санап жүреді.4 – секіреді, 1-2-3 – жүреді, 4 – 360°-қа айналып бұрылады, 1-2-3 – жүру, 4 – малдас құрып отыра қалады.Жүру, секектеу, бір орында көзін жұмып, айналып тұрып секектеу. 2 минут бағытты өзгерте отырып, орташа жылдамдықпен жүгіру.«У-шу» жаттығулар кешенімен тыныс алуды қалыпқа келтіру. Негізгі қимылдарды орындау. **«Саусақтарды жаттықтыру»** – допты кез келген бағытта бір қолмен домалату.Допты керілген жіптен асырып лақтыру. **Шапшаңдыққа жаттықтыру»** Волейбол добын керілген жіптен асырып лақтырып, астынан өтіп, шапшаң аттап, екінші жағынан қайта қағып алады. **«Секіргіштікті жаттықтыру»** 20 см биіктікке жүгіріп келіп, секіріп шығу. Секіріп бір аяғына қонады. Зейінді дамытуға арналған **Сезімдік ойын: «Еріккендер».** Ойыншылар қолдарынан ұстанып, шеңбер бойымен жүреді. Белгі бойынша тоқтап, бір шапалақ ұрып, шұғыл бұрылып, енді артпен жүгіре береді. Әрбір белгі бойынша қозғалыс бағыты өзгереді. Дұрыс бұрылмаған ойыншы ойыннан		**жаттығулары.** (Е. Жуйков) **«Арқаннан секіру»** (6 рет). Арқанды біресе тез, біресе ақырын, ойыншылардың біріне тигізу үшін шатастырып айналдыру.Арқанның аяғының астынан өту сәтінде, жүргізушінің алдағанына көнбей, секіріп немесе қашып үлгеруге тырысады.**«Аңшылар»** (6 рет). Балалардың назарын ұшып келе жатқан доптан қаша білуге, ол үшін түрлі тактикаларды қолдана білуге, шапшаң қимылдауға аударту.Балалар екі топқа бөлінеді. «Қасқырлар» диаметрі 4 м шеңбердің ішінде жүреді. «Аңшылар» оларды шеңбердің сыртында тұрып, доппен атып алуға тырысады.Барлық аңшы қолындағы доптарымен атып біткенде, шеңберде қалған қасқарларды санап, оларға ұпай беріледі. Енді олар орын ауыстырады. Көп ұпай алған команда жеңіске жетеді. **«Тосқауыл»** (4 рет)Ойыншылар бірінің ішінде бірі тұрған екі шеңберге бөлініп тұрады. Екі шеңбер екі бағытта жүреді. Кенет екі шеңбер де күрт тоқтайды да, ішкі шеңбердегі балалар қол ұстасып «қақпа» жасап тұрады. Сыртқы шеңбер дегі балалар оларды айналып жүре бастайды (шеңберден бір шығып, бір кіріп жүреді). Белгі бойынша ішкі шеңбер қолдарын шұғыл төмен түсіреді (қақпа жабылады). Шеңберден шығып үлгермей, іште қалған ойыншылар ішкі шеңберге қосылады. Ойын жалғаса береді. Екі топтың орнын ауыстырып қайталау. **Ине-жіп ойыны.** Бір-бірден тізбекпен бұралаңдап (ирелеңдеп) жүру. Жүріп келе жатып, бағытты өзгертуге назар аударту – геометриялық фигуралар түрінде көрсету:	жалғастыру, қайталау. Әуенге ілесе мәнерлі орындауға дағдылану. ***Ойындар, хороводтар:*** «Балақан да алақан» (Ө. Байділдаев). Шеңберде тұрып, ырғаққа ілесіп шапалақпен қимылдар жасайды. ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Күншуақ» (Е. Құсайынов).

	шығады		шеңбер, үшбұрыш, шаршы, сопақ. Қазақ халқының ұлттық ойындары.	
Серуенге дайындық	Өз бетінше киіну және шешіну қабілетін белгілі бір ретпен бекіту, заттарды шкафқа дұрыс қою және мұқият бүктеу; түрлі сыдырмаларды қолдану қабілетін бекіту. Сыдырманы саламыз Сенің киіміңде: Түйме мен ілгекті, Түрлі батырманы. (Сөйлеуді дамыту)			
Серуен	Тамшыны бақылау Мақсаты: көктем туралы жұмбақтар, өлеңдер және оның көріну белгілері. Қармен тәжірибе. Судың үш қалыптағы түрін көрсету. Табиғаттағы су айналымы (карта-схема) «Бұл қай кезде болады?» дидактикалық ойын Мақсаты: маусымдық өзгерістер, күннің бөліктері, уақыт. Еңбек қызметі: қоқыс жинау бойынша ұжымдық жұмыс. «Салки» қимылды ойыны Мақсаты: кеңістікті шарлау мүмкіндігі. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру)	Құстарды бақылау Қандай құстарды көреміз? Олар не істеуде? Қыста құстардың әрекеті олардың көктемгі әрекетінен несімен ерекшеленеді? Неліктен? Еңбек қызметі: құстарға жем беру. «Мысық және құстар» қимылды ойыны Мақсаты:ептілік, ұқыптылық. «Ақ сүйек» қимылды ойыны Мақсаты: ойын ережелерін сақтау. Шығарылатын материалмен (күрек) тәуелсіз ойындар. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру)	«Наурыз – көктем айы» әңгімесі Мақсаты: ерте көктемде балалардың табиғат туралы білімдерін байыту және нақтылау; балаларды табиғат құбылыстарымен таныстыруды жалғастыру. Еңбек қызметі «Серуендеу» дидактикалық ойыны Мақсаты: көктемде киімді топтау. «Лақтыру-ұстау» қимылды ойыны Мақсаты: доппен ойнау. Балалардың қалауымен қимылды ойын. «Аяқ киімнің бауын байла» ойын жаттығуы Мақсаты: балалардың өзіндік іс-әрекетін дамыту. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру)	Еріген қарды бақылау Мақсаты: көктем белгісі туралы түсінікті кеңейту. Күн сайын көктемгі қар еріп жер қарая бастайды. Күн сәулесі жерді қыздырып, қарды ерітеді. Ала қардың қай жерде пайда болуы мүмкін екенін белгілеу: күн жақта ма, көлеңкеде ме. Қара ала қар – бұл буланған, ылғалды ала қарлы жер. Еңбек қызметі: ғимараттардан қар тазалау. «Кімнің ұсталғанын тап» қимылды ойын Мақсаты: байқауды, белсенділікті, бастаманы дамыту. «Біз көңілді балалар» қимылды ойыны Мақсаты: ауызша сигнал бойынша қимылды орындау қабілетін дамыту. (Дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту + сыртқы әлеммен танысу)
Серуеннен оралу	Жуыну, шешіну, киіну кезінде дағдыды қалыптастыруды жалғастыру, жуыну әдістерінде жаттығу: жеңді түру, қолды сабынмен сабындау, сумен жуынғаннан кейін қолдың суын сарқу. Дербес ойын әрекеті. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу			
Балалардың өзіндік іс-әрекеті	«Түлкі мен тырна» қазақ халық ертегісін сахналау ойыны Мақсаты: көркемдік-бейнелі орындаушылық дағдыны жетілдіру; диалогтік сөйлеуді дамыту. «Қатені тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: себеп-салдарлық	Ойыншық шеберханасы Мақсаты: сынған ойыншықтарды жөндеуге көмек. «Біздің көмекшілер» дидактикалық ойыны Мақсаты: балалардың біздің көмекшіміз: көз, қол, құлақ туралы білімін кеңейту	«Қонақты қарсы алу» дидактикалық ойыны Мақсаты: жақсы тон ережелерін бекіту, қазақ тілінде диалог жүргізе білу. «Көктем келе жатыр» фильмінің суретін мониторда қарау Мақсаты: ой-өрісін кеңейту.	Шығармашылық қызмет «Қазақстанның шексіз кеңістігі» Мақсаты: қиялды дамыту; көргендерін бейнелеуде жаттығу. Пазлдар Мақсаты: моториканы, жазықтықта бағдарлауды, үлгі бойынша қою

	байланыстарды анықтау; ойлауды дамыту. (Көркем әдебиет + сөйлеуді дамыту + математика)	және дамыту. (Қоршаған әлеммен танысу) «Әр қадамға сөз» қимылды ойыны Мақсаты: қимылдарды үйлестіру, сөйлеуді дамыту, бағдарлау. (Дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту) Изостудия: балалардың бояу, қарындаш және фломастермен өзіндік жұмысы. (Сурет салу)	«Маша мен аю» мультфильмін көру. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту)	қабілетін дамыту. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту)
Балалармен жеке жұмыс	Шығармашылық дағдылар «Кітап емханасы» Мақсаты: балалардың кітап беттерін желімдеу үшін түзу жолақтарды кесуге үйрету	Шығармашылық дағдылар, зерттеу қызметі «Суретті аяқта» дидактикалық ойыны Мақсаты: шығармашылық қиялды дамыту; геометриялық фигураларды бекіту	Танымдық және зияткерлік дағдылар «Неге ұқсас?» дидактикалық ойын Мақсаты: ұқсастық пен айырмашылық бойынша заттарды салыстыру	Қарым-қатынас дағдылары «Ертегіні суретте» ойын жаттығуы Мақсаты: балаларды ертегі кейіпкерінің ең тән белгілері ишара және мимика арқылы жеткізуге үйрету
Балалардың үйге қайтуы	«Ойнау арқылы дамимыз!» әңгімелесу. «Экологиялық тәрбие – адамгершілікке, руханилыққа және интеллектке тәрбиелеу» кеңес беру. «Баланы дос болуға қалай үйрету керек» жадынамасы «Менің сүйкімді анам» ата-аналардың қатысуымен өтетін мереке (видео). «Анаға арналған гүлдер» (құттықтау ашықхаты)			

ОҚУ-ТӘРБИЕ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ
Топ: мектепалды сынып
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспар қай кезеңге жасалды: 11.03–15.03

Күн тәртібі	Дүйсенбі 11.03	Сейсенбі 12.03	Сәрсенбі 13.03	Бейсенбі 14.03	Жұма 15.03
Балаларды қабылдау	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: отбасылық дәстүрлер туралы жеке әңгімелер, балалармен қарым-қатынас жасау және жақсы көңіл-күй қалыптастыру ойындары. Достық атмосфера құру.				
	Психогимнастика Қазақстан - туған елім, Біз сені өте жақсы көреміз. Теңізің, тауларды, кең даласын – бұл менің Отаным! Апта өлеңі Менің жерім! Менің Қазақстаным! Мен сенің кеңдігіңді жақсы көремін, Сенің шексіз далаңды, Төбелер мен тауларды. (Сөйлеуді дамыту + көркем әдебиет)	Психогимнастика «Қазақстан - туған елім, Біз сені өте жақсы көреміз. Теңізің, тауларды, кең даласын – бұл менің Отаным! Қазақ халық костюміндегі қуыршақты қарау (балалар түстерді атайды), (басқа ұлттық костюмдердегі қуыршақтар). Мақсаты: балалардың ұлттық киім туралы білімін бекіту. «Тақия» халықтық ойыны. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)	Психогимнастика «Сәлем, таңғы күн!» Сәлем, таң, сәлем, күн! Сәлем, мереке және көктем! Бүкіл планета халқына Біз жақсылық тілейміз! Туған табиғат суреттерін (бейнематериалдарды) қарау. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)	«Жақсы мерекелік күн» Мақсаты: балаларда керемет көңіл-күй қалыптастыру. «Сылдырмақ» ойын-тренингі Мақсаты: есту қабілетін дамыту, ширығуды жою. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)	Психогимнастика «Көктемгі көңіл-күй» Мақсаты: эмоционалды зарядты, бір-біріне мейірімді қатынасты дамыту. «Сағаттар» артикуляциялық гимнастикасы Мақсаты: артикуляциялық аппаратты, зейінді, ырғақ сезімін дамыту. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ойын арқылы баланың есте сақтау қабілетін, зейінін, сөйлеуін қалай жақсартуға болатындығы туралы әңгіме. «Күн режимі» тақырыбындағы жеке әңгімелер				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және т. б.)	«Сипаттама бойынша аңды тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: табиғат бұрышында ұсталатын аңдар туралы білімді бекіту. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту) «Табу» аз қимылды ойыны Мақсаты: есте сақтау	«Бұл қай кезде болады?» дидактикалық ойын Мақсаты: жыл мезгілдері туралы білімді бекіту. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту) «Бұршақ патша» отырықшы ойыны Мақсаты: зейінді, тапқырлықты, қимыл және мимикамен іс-әрекетті жеткізе білуді жетілдіру. (Сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру)	«Бұрын не, кейін не?» дидактикалық ойын Мақсаты: жеке өсімдіктердің даму реттілігі, сондай-ақ жыл мезгілдерінің реттілігі туралы білімді кеңейту. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту) «Епті саусақтар» қимылды ойыны Мақсаты: қимыл тапқырлығын, қимыл мәселесін бірлесіп шешу кезінде іс-әрекетті үйлестіру	«Фигураны жина» дидактикалық ойыны Мақсаты: қандай да бір фигураны құрайтын заттардың есебін жүргізу қабілетін дамыту. (Математика негіздері + сөйлеуді дамыту) «Орын ауыстыру» қимылды ойын. Мақсаты: балалардың шығармашылық белсенділігін арттыру, қиялын ояту, көңіл-күйін көтеру; жинақылықты,	«Жетеді ме?» дидактикалық ойын Мақсаты: әр түрлі көлемдегі заттардың теңдігі мен теңсіздігін көру қабілетін дамыту; сан өлшемге тәуелді емес деген ұғымға келтіру (Математика негіздері + сөйлеуді дамыту) «Қолтырауын» қимылды ойыны Мақсаты: ептілікті, байқауды, зейінді дамыту. (Математика

	қабілетін, зейінін, допты игеру қабілетін жетілдіру. (Сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру) «Дұрыс таңдау» үстел ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды жетілдіру. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту)	«Мен өзіммен жолға аламын» үстел ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды жетілдіру. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту)	қабілетін дамыту. (Математика + дене шынықтыру) «Құстарды орналастыру» үстел үсті ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту)	зейінді, эмоциясы мен әрекетін басқару қабілетін, ұжымдық және үйлесімді іс-әрекет дағдысын дамыту. (Математика + дене шынықтыру) «Қауымдастық» үстел үсті ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту)	+ дене шынықтыру) «Мен жасырдым...» үстел үсті ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту)	
Ертеңгілік жаттығу	Жаттығулар кешені					
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Біз Қазақстанда тұрамыз!» ситуациялық әңгіме Мақсаты: балаларды өздері тұратын ел туралы, басты назар аударарлық жерлер, Қазақстанда тұратын халықтар туралы әңгімелеуге үйрету. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)	«Тату-тәтті халықтар отбасы» дидактикалық ойыны Мақсаты: балаларды Қазақстанда тұратын түрлі халықтармен, олардың дәстүрі, ұлттық киімі, ойындарымен таныстыруды жалғастыру. (Қоршаған әлеммен танысу) «Бұрыш» ойын жаттығуы Мақсаты: жазықтыққа бағдарлау. (Математика)	«Дұрыс айт!» дидактикалық ойын Отан туралы мақал-мәтелдер оқу. «Көктемдегі табиғат» презентациясы Мақсаты: табиғаттың сұлулығын көрсету; көктем туралы түсінікті кеңейту. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)	«Қазақ халқының әдет-ғұрпы»әңгімесі Біз қай Республикада тұрамыз? Қазақстанда тұратын халық қалай аталады? Қандай әдет-ғұрыптарды білесіңдер? «Қазақстан халықтарының зергерлік әшекейлері» сурет қарау (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)	«Адамдар наурызға қалай дайындалуда» ойын жаттығуы Мақсаты: Наурызды мерекелеуге дайындық туралы түсінікті кеңейту. «Үшінші артық» дидактикалық ойыны Мақсаты: көрнекі қабылдауды дамыту. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)	
Ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен танысу** Бөлме өсімдіктері және оларды күту. Өсімдіктердің тірі тіршілік иесі екендігін бақылау және себеп-салдарлық байланыстарды ажырату: өсімдік жапырақтары,сабақтардың қозғалуы,гүлдердің күн шыққанда жапырақтарының ашылуы және кешке жабылуы,тамырдың суды сорып,сабағы арқылы суөткізіп, басқа бөліктерін коректендіруі, өсімдіктердің өсуі үшін ылғалдың,	**1.Сөйлеуді дамыту** Менің анам.Әңгімелесу кезінде өзін мәдениетті ұстау,әдепті және сабырлы болу. Ана! Бұл сөз жер бетіндегі әр елде бар. Ол – көркем, сүйкімді әрі ұлы сөз.Әрқайсымыздың да анамыз бар, дұрыс емес пе? Ендеше өз аналаларыңды суреттеп, «Менің анам»	**1.Сауат ашу негіздері** Үстел сөзіне дыбыстық талдау.Сөздерді дыбыстық талдау:сөздегі дыбыстардың ретін,дауысты және дауыс сыз дыбыстарды анықтау. Дыбыстармен жаттығулар. **Дидактикалық ойын «Дұрыс көрсет»**Тәрбиеші балаларға дыбыстарды айтады,балалар алдарын дағы қызыл, көк түсті	**1.Сөйлеуді дамыту** Күшік пен мысық.Шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру. Балалар, бүгін бізге «мысық» пен «күшік» қонаққа келіпті. Екі қонағымызды үстел басына отырғызайық.Ал сендердің үйлеріңде мысық пен күшік бар ма?Сендер	**1.Көркем әдебиет** Наурыз көже.Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну. Қазақтың ұлттық тағамдары мен сусындары бар суреттер. Балалар өздеріне таныс тағамдар мен сусындарды атайды.. Балалар бауырсақ, қымыз, наурызкөжені атайды. – Балалар, наурызкөже	

	жарықтың,жылу мен тыңайтқыштың қажеттігі олардың жылуды,суықты, күнді немесе бұлтты ауа райын сезуі,олардың өсуі мен көбеюі. Гүл жаттығуы. Гүлдер,гүлдер,көпгүлдер Қызыл гүлдер,көкгүлдер. Жайнар кезім келді деп. Қанаттарың желбіреп, Таңмен бірге оянып, Күн нұрына боянып, Көрік бердің далаға. Өсімдіктердің ортақ белгілерін атапкөрсетеді: сабағы, жапырағы, гүлі мен тамыры. Айырмашылығы: жапырақтарының түсі мен пішіні. Сұрақ: жасанды гүлді көрсетіп, «Оны өсіруге бола ма?» – деп сұрайды.Тәрбиеші балаларды «объективті деректер бойынша бөлу» техникасын пайдалана отырып, топтарға бөледі. Топқа бөлінеді. Бір топқа жеке басына қатыстыерекшеліктеріне қарай топта сады (ақ құба, қараторы, сары балалар; қой көзділер, көк көздер, көзінің түсі жасылдар; бойына қарай; белгілі бір жұмысқа – сурет салуға, құрылысқа, балықтарға күтім жасауға,биге және өлең айтуға қызығушылықтарына қарай). Парақтың ортасына бөлме гүлінің суреті бейнеленген немесе БӨЛМЕ ГҮЛІ деп жазылған карточканы орналастырыңдар.Қоршапсызыңдар. БӨЛМЕ ГҮЛДЕРІ деген сөз айтылған кезде көз алдарыңа елестейтін басқа заттар туралы ойлап көріңдер.Карточкалардың арасынан БӨЛМЕ ГҮЛДЕРІН	тақырыбынаәңгімекұраңдар. –Анаңның аты кім? -Кім болып жұмыс істейді? -Анаңды сипаттап бере аласың ба? -Ол қандай адам? -Анаң сені жақсы көреді ме? -Оны қайдан білесің? Мақал-мәтелдер: «Ананың сүті – бал, баланың тілі – бал». «Ана» сөзіне дыбыстық талдау жасауды ұсынады. А – жуан дауысты. Н – үнді дауыссыз. А – жуан дауысты. **Дидактикалық ойын: «Анама сыйлық».** Дәптермен жұмыс. Дәптердегі тапсырманы орындау. Анасына таңдаған әшекейді түрлі түсті қаламмен бояйды. Әшекей бұйымды қай жерге тағатыны, қалай аталатыны туралы айтып береді. **2.Қазақ тілі** Көктем келді,құс келді. Құстардың қазақша атау ларымен таныстыру.Құстар ды танып дұрыс атау.Кейбір жыл құстары туралы қысқаша мәлімет беру. Келіп көктем құстары, Бау-бақшада ән салды. Оларды жас достары Ұя жасап қарсы алды. Қазір жылдың қай мезгілі? Қай ай?Ғажайып сәт. Қонаққа қуыршақтар –	белгілерді көрсету арқылы дауысты, дауыссыз дыбыстарды ажыратады. Мысалы: *й, ц, к, е, н, г, ш, щ, з, х, ф, ы, в, а, п, р, о, л, д, ж, э, с, м, и, т, б.* Тәрбиешібалаларға дауысты дыбыстардыайтады, балалар жіңішкедауыстыдыбыстарға қызыл, жуан дауысты дыбыс айтылса, қара түсті белгілерді көрсетеді. Мысалы: *а, о, ұ, ы, ә, ө, е, э, і, у, и, ү, у.* Сөздермен жаттығулар. **«Дауыссыз дыбыстан басталатын сөз жалға» дидактикалық ойыны.** Тәрбиешібалаларға суреттер көрсетеді де, балалар суретті атайды, сол сөзге дауыссыз дыбыстан басталатын сөз жалғайды.Мысалы: *доп ... (қызыл), бал ... (тәтті), ара ... (сары), етік ... (жылы), ет ... (дәмді),мысық ... (сүйкімді), қыз ... (пысық), алма ...(дәмді), құмыра ...(қызыл), ата ... (еңбекқор), қазан...(қара), жүзім ... (дәмді), ешкі ... (мүйізді), орындық ... (ыңғайлы), ат ...(жүйрік), түйе…(қоңыр), маса ... (кішкентай), кітап ... (қалың), үй ... (жасыл), шырша ... (биік), кілем ... (қысқа), үстел ...(қоңыр)* Дәптермен жұмыс.Суреттер ді ата. «С» дыбысы бар	мысық пен күшіктеріңе не бересіңдер? Олар қандай тамақ жейді?Мысықтың дауысын кім салып береді? Ал сенің күшігің қандай дыбыс шығарады? Тәрбиеші күшік пен мысықтың үлгі суреттерін іліп қояды.Балалар, сендер ненің суретін көріп отырсыңдар?Күшіктің анасын қалай атаймыз? «Ит» деген сөз неше буыннан тұрады? Балалар, дауысты дыбыс жеке бір буынды құрайды. Ал мысықтың баласын «марғау» деп айтамыз? Енді осы күшік пен мысыққа ат қойыңдаршы. «Ақтөс» пен «мамық» сөздері неше буыннан тұрады? «Күшік пен Мысық» ертегісін оқу. Сұрақ қою арқылы ертегі мазмұнын сұрайды. Балалар, ертегі сендерге ұнады ма? Ертегі кейіпкерлерін атап беріңдерші.Күшік келе жатып неге жолығады? Қасқыр не дейді?Күшік не дейді?Екеуі келе жатып нелерді көреді?Қасқыр нені жейді?Тойған Қасқыр Күшікке не дейді?Іші пысқан Күшік неге жолығады?Мысыққа не дейді?Мысық не дейді? Күшік жолда нелерді	туралы не білесіңдер? Наурызкөже – Наурыз мерекесінде пісірілетін ұлттық тағам түрі. Әр үйде дастарқан жайылады. Наурызкөже пісіріледі. Наурыз мерекесі көңілді өтеді. Бүгін автор Серік Нұғыманның «Наурызкөже» әңгімесімен танысамыз. Әңгіме – әдеби жанрдың бір түрі екенін естеріне түсіру. Әңгіменің басқа жанрлардан ерекшелігі – оқиғаны қысқа баяндайды. Сөздік жұмыс: *таңырқап* – таңғалып *тегене* – қымыз құятын үлкен дөңгелек, шұңғыл ыдыс. *Әңгіме мазмұны бойынша сұрақтар:* Әңгіме ұнады ма? Әңгіме не туралы? Әңгіме қалай аталады? Нартай әжеден нені сұрады? Әжесі Нартайға не деді? Әжесі наурызкөжеге қандай тағамдар қосты? Әжесі наурызкөжеге қандай дәндерді қосты? Наурыз тойын әдемі Әжем еске түсірді. Біздерге арнап әдейі Наурызкөже пісірді. Ашылды да кебеже, Дәм әзірлеу басталды. Әжем наурызкөжеге Жеті түрлі дәм салды. Суретте не бейнеленген? Досыңмен сурет бойынша рөлдік диалог құр.

	білдіретіндерін немесе ойыңдағы затты білдіретінін таңдап алыңдар; Оларды бірінші шеңбердің айналасына орналастырып, орталықтағы шеңбермен сызық арқылы қосыңдар. Әр топ қолдағы бар материалдар жиынтығын жасайды. Мысалы: БӨЛМЕ ГҮЛДЕРІ сөзінің айналасынан құмыра, топырақ, су сепкіш, таяқша, қазтамақ т.б. сөздерді/суреттерді көруге болады.Бөлме гүлдерін мұқият қарап шығып, оларды зерттеуге шақырады.Қазтамақ гүлімен танысыпшығады.Қазтамақ гүлі бұтаға көбірек ұқсайды. Оның сабағы тік,жапырақтары дөңгелек пішінді, ашық-жасыл түсті болып келеді. Қазтамақтың гүлі өте мол болады. Гүлдерінің түсі әртүрлі: қызғылт, ақ, қоюқызыл болады. Гүлдер қолшатыр сынды гүл шоғырына біріккен. Бұл өсімдік күнді өте жақсы көреді және көп су ішеді.Колеус – ірі өсімдік. Халық арасында ол «қалақай» деп те атайды. Ол бұтаға ұқсас болып келеді. Сабағы ұзын, ашық жасыл түсті, бояуы қанық. Жапырақтары сопақша пішінді, ала- ала, жиегі ұсақ «тістермен» көмкерілген. Колеус күнді жақсы көреді. Егер ылғал мен жарық жеткіліксіз болса, түсі бозарып, бойы ұзарып өсіп кетеді. Көпжылдық традесканция гүлі де бұтағаұқсайды. Оның бір емес, бірнеше сабағы болады және олар құмырадан салбырап тұрады. Яғни бұл – шырмалып өсетін өсімдік. Топта жасыл түсті, тегіс, бояуы	Сәуле мен Арман келеді.Сәлеметсіздер ме?! «Көктемгі еңбек» өткен тақырыпты суреттер бойын ша қайталау. «Көктемде не істейді?» сұрағына жауап беру. Тәрбиеші суреттерді көрсетеді,балалар атайды. Жаңылтпашпен таныстыру. Мағынасын түсіндіру. Құс қайтты, қыс келді, Қыс қайтты,құс келді. Балалар жай, жылдам қайталайды.Суреттермен жұмыс. Жаңа сөздермен таныстыру.Көктемде құстар келеді.Көктемде не келеді? Көктемде құстар келеді. Мынау – қараторғай. Мынау не? Көктемде қараторғай келеді.Көктемде қандай құс келеді?Мынау – қарлығаш.Мынау не? Көктемде қарлығаш ұшып келеді.Көктемде (қарлығаш) ұшып келеді.Көктемде келетін құстарды жыл құстары дейді.Көктемде келетін құстарды қалай атайды?Көктемде келетін құстарды жыл құстары дейді.Көктемде келетін құстарды жыл құстары дейді. Жыл құстары: қарлығаш, қараторғай. Құстар – адамға дос. Оларға біз де қамқор болуымыз керек.**Дидактикалықойын: «Жыл құстарын ата, көрсет»** (сиқырлы қаламмен	суреттерді қорша. Сөздерді буынға бөл. Үстел сөзіне дыбыстық талдау жаса. **2.Математика негіздері** 9 саны мен цифры. Цифрды заттардың санымен сәйкестендіруді үйрету; заттарды санау дағдыларын дамыту; дұрыс тану мен бейнелеуді үйрету. **1-ші ойын Факс.** Мақсаты:1-9цифрлары туралы білімдерін бекіту: 9 санын жазу білімін қалыптастыру,командада жұмыс істеу іскерлігін дамыту.Командалар бойын ша жұмыс істеу.Әрбір команданың қатысушылары бір-бірінің артына тұрады,ал команда капитаны тақтаға қарап,қолына бор ұстап, бірінші тұрады.Тәрбиеші әр команданың ең соңында тұрған қатысушысына сан жазылған карточка береді. Бұл қатысушылар карточка дағы санды алдына тұрған баланыңаркасына саусағына салады.Хабарламаны алған қатысушылар оны әрі қарай жалғастырады.Капитан хабарламаны алған соң оны тақтаға бормен салады. **2-ші ойын.Адасқан сандар.** Мақсаты:1-9 сандарының тура және кері реттілігі білімін қалыптастыру. Тәрбиеші 16 баланы шақырып,оларды2командаға	көреді?Түйеге күшіктің шамасы келе ме? Міне, балалар әлін білмеген әлек деген осыдан қалған екен.Енді осы ертегіні рөлдерге бөліп сахналайық (атрибуттарын кигізу). Марғау мысықтың баласы екенін түсіндіреді. **Дидактикалық ойын: «Ертегі кейіпкерлерін тауып жүрісін сал».** Ойын шарты:Ертегі кейіпкер лерінің жүрісін салады. **2.Қазақ тілі** Ұлттық ойындар.Қазақ тіліндегі сөздер менсөйлем дерді түсінуді және қолда нуды үйрету.Қазақ халқы ның ұлттық ойындары :ақсүйек,тобықжасыру,тең ге алу,арқантарту,көкпар, қыз қуу.Асық ойыны:3-6 бала қатысады.Шеңбер ішіне әр бала екі-үштен тіккен,тізіле қойылған асықтарды 4-5 қадам жерде тұрып сақамен дәлдей атып,тигізіп, шеңберсыртына шығара алған асықты ұтып ала береді.Қазақша күрес. **3.Математика негіздері** 0 саны мен цифры. Цифрды заттардың саны мен сәйкестендіруді үйрету;заттарды санау дағдыларын дамыту; дұрыс тану мен	Наурыз күні айтылатын тілекті жаттап ал. Ақ мол болсын! Қайда барсаң, жол болсын! *Ақ мол болсын!–сүт, айран мол, тоқшылық болсын* деген мағынада. *Қайда барсаң, жол болсын!–* жолаушыға ақ жол тілеу. Наурызкөжеге қосылмайтын нәрсені қоршап сыз. **2.Сауат ашу негіздері** Орындық сөзіне дыбыстық талдау. Сөздерді дыбыстық талдау:сөздегі дыбыстардың ретін,дауысты және дауыс сыз дыбыстарды анықтау. Дыбыстармен жаттығулар. **«Соңғы дыбыстан баста» дидактикалық ойыны** Тәрбиеші балаларға сөзайта ды да бір баланыкөрсетеді, бала сол сөз қандайдыбыспен аяқталса, сол дыбыстанбаста латын сөз айтады, келесі бала жалғастырады.Мысалы: м*аймыл - лақ - қарбыз - зәкір - радио - от - тауық - қарлығаш -шапалақ - қайық- қасық - қылыш - шаш - шахмат - тамыз - зырылдауық -қант - ту - уық - құ - үәде - емізік.* **«Дұрыс көрсет» дидактикалық ойыны** Тәрбиеші дыбыстардыайтады, ал балалар дыбысқа тиісті түстерді көрсетеді (қызыл, көк).Сөздермен жаттығулар. **«Бірінші дыбысты анықта» дидактикалық ойыны.**

	қанық, сопақ пішінді жапырақ тары болады. Узамбар шегіргүлі. Өсімдікті мұқият қарап шығады және оның жапырақтарының пішіні мен түрі қандай болып келетінін айтып береді. **«Гүлдер» атты дидактикалық ойыны.** Мақсаттары: балалардың бөлме гүлдері мен бақша гүлдерін атауларын білу және оларды жіктеу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрып тұрады. Балалардың бірі бөлме гүлінің атын айтады (қожағай), содан соң допты көрші балаға береді. Ол басқа гүлдің атын айтады (бегония). Ойын осылай жалғаса береді. Жауап бере алмаған бала ойыннан шығады. Екінші айналымда ойынды жүргізуші бақша гүлінің атын атайды. **«Неге ұқсайды» ойыны.** Тәрбиеші айтқан затқа ұқсас заттарды атай бастайды. П: Кактустың инелері неге ұқсайды? Б: инеге, кірпінің инелеріне, ұстараның жүзіне, қаламның ішіндегі білігіне… Тапсырмаларды орындайды. **2.Сауат ашу негіздері** Ақбота балаларда қонақта.Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру,сөздің мағына сына қызығушылыққа баулу. Дыбыстармен жұмыс. **Дидактикалық ойын: «Кім білгіш?»**Мысалы: *б, л, р, ө, т, и, м, с, о, г, н, е, щ, у, ш, д, ж, з, с, ч, і, з, в, ы, ф, й, ц, у, к, а, н.* Тәрбиеші дыбыстарды айтады, балалар дөңгелектерді көтеру	тексереді). **Ойын «Құстар не істейді»** Құстар ұшады. Құстар не істейді? Құстар ұшады. Құстар ұя жасайды. Құстар не істейді? Құстар ұя жасайды. «Ұя» сөзінде бірінші дыбыс –Ұ.Дыбыстық жаттығу (айнамен орындалады). Ұ-ұ-ұ-ұя – ұя - ұя **Дидактикалық ойын: «Ұ» дыбысы бар ма, жоқ па».** Тәрбиеші сөздерді айтады, балалар «иә»,«жоқ», – деп жауап береді. Сөздер: үстел, тақта, аю, жануар, құс, жұмыс, ұя, көктем,шөп. **Ойын «Біреу – көп»** Тәрбиеші бір және бірнеше құстың суретін көрсетіп, оны өзі айтады.Құс – құстар. Қарлығаш – қарлығаштар. Қараторғай – қараторғайлар. Жұмыс дәптерімен жұмыс. Суретте нелер бейнеленген? Ата. Құстар не істейді? Сөйлем құра. Сөйлем үлгісі: Құстар ұшады.Құстарды ата. Сана. Жекеше, көпше түрде ата. Үш қараторғайлар, төрт қаздар,бес қарлығаштар. Қараторғай – қараторғайлар, қаз – қаздар, қарлығаш – қарлығаштар. **3.Математика негіздері** 7 және 8 саны мен цифры. Цифрды заттардың санымен сәйкестендіруді үйрету;	бөледі.Әрбір командаға тәрбиеші 1-ден 9-ға дейінгі сандар жазылған карточка лар береді.Әрқатысушыға бір карточкадан үлестіреді. Музыка қосылып,балалар билей бастайды.Музыка тоқтағанда команда қатысушылары 1-ден 9-ға дейін сандар ретімен өз қатарларына сапқа тұруы керек. **3-ші ойын.Жұбыңды тап.** Мақсаты:9-дың көлемінде есептік санау дағдыларын дамыту.Балалар 2 топқа бөлініп,бір-бірінеқарама-қарсы қарап тұрады. Біріншілері 1-ден 9-ға дейін жазылғанкарточкалар,екінші леріне әртүрлі мөлшердегі заттар бар карточкалар үлестіріледі.Сандар берілген қатысушылардың міндеті-заттарының мөлшері өзінің санына тең келетін қатысу шымен жұп құру. **3.Көркем әдебиет** Наурыз өлеңі.Жанрларды ажырату,тілдің көркемдігін сезіну. Наурыз келді, балалар, Көктеді қыр, жағалар. Наурыз тойын тойлайық, Жаңа жылда, балалар. Балалар, барша адамның көптен күтетін жыл мезгілі – көктем де келді. Көктемде Жер ана, табиғат ерекше түрленеді. Көктемде ең	бейнелеуді үйрету. **1-ші ойын.Жолбарыс тарды үйретуші.** Мақсаты:0-9 сандарының тура және кері реттілігі білімдерін бекіту. Тәрбиеші 10 баланы шақырып,әрқайсысына 0-ден 9-ға дейін сандар жазылған карточкалар үлестіреді.Бөлмеге,балалар дың санынан 1-уі кем, 9орындық қойылады.Кар точкасына0 саны жазылған бала үйретуші болады. Қалған9 бала-жолбарыстар болады,олар әзірленген орындықтарға еркін түрде орналасып,отырады.Үйре туші шеңбер бойымен жүріп,1-ден 9-ға дейін сандарды тура ,кері ретпен атайды.Саны аталған жолбарыс орнынан тұрып, үйретушінің соңынан жүреді.Үйретуші барлық сандар аталған кезде Назар аударыңдар,аңшылар!дей ді,албарлық қатысушылар, үйретушімен қоса,бос орындықтарға отыруға тырысады.Орын алып үлгермеген бала жолбарыс тарды үйретуші болады. **2-ші ойын.** **Математикалық текшелер.** Мақсаты:9-дың көлемінде 0 санымен қосқанда және азайтқанда есептеу	Балалар, мен суреттерді көрсетемін, сендер суретте бейнеленгендердің атындағы бірінші дыбысты айтасыңдар. Мысалы: *ана(а), әке(ә), етік(е), нан(н), гүл(г), ыдыс(ы),алма(а), есек(е), ұшақ(ұ), аң(а),омыртқа(о), ине(и), алмұрт(а), от(о), орындық(о), елгезек(е), ешкі(е), өмір,(ө), ұлу(ұ), ұршық(ұ), ірімшік(і), ін(і).* Орындық сөзіне дыбыстық талдау жаса. **3.Қоршаған ортамен танысу** Орман.Туған өлкеніңөсімдік тері туралы түсініктерін кеңейту,орман,шалғын және бақша ұғымдарын таныстыру. С.Сейфуллин Орман өлеңін оқу. Аппақ қайың, қарағай Қосылыпты табысып. Сұлу терек, жасыл желек Құшақтасып қабысып, Қарағайым, жұпар майың Жібек жолмен аңқиды. Жұмбақ: Ағаштардан тұратын үй – қызық үй.Үй толы – жан-жануар. Бұл не ғажайып үй? (Орман) Суретте небейнелен ген? Ең биік ағаштарды ата (қарағай, шырша). Суретші мұнда қандай бұталардың суретін салыпты? (Бөртегүл). Суретте шөп бар ма? Орманда нелер мекендейді? Балалар суреттерді қарап шығады. Орманды қандай жануарлар мекендейтінін,

	арқылы дауысты немесе дауыссыз дыбыс екенін ажыратады.Дауысты дыбыстарға қызыл текшені;дауыс сыз дыбыстарға көк текшені көтеру арқылы ажыратады. **«Ж дыбысы бар сөз айт» ойын-жаттығуы** Тәрбиеші балаларға«ж» дыбысы ортасында келетін сөз ойлап айтуларын сұрайды.Мысалы: Ажар, қоржын, Қожа, Бағжан т.б.«Ж» дыбысы сөз басында келетін сөз ойла: жапалақ, жаз, жадыра, жайлау, жалқы, жалбыз, жан, жоқ, жоғал, жұлдыз, жолақ, жомарт, жұт, жорық, жол, жалпақ, жаным т.б.**«Дауысты дыбысты сөз қос» дидактикалық ойыны** Мен сөз айтамын, сендер сол сөзге дауысты дыбыстан басталатын сөз жалғауларын керек, мағынасы бойынша ұқсайтын сөз болу керек. *Алма ...(үлкен), қой ... (арық), домалық ... (өрік), жасыл ... (жапырақ), тәтті ... (ірімшік),сары ... (өрік), кішкентай ... (ұлу), әдемі ... (әтеш), жылы ... (етік), мықты ... (экскаватор),ұзын ... (уық), жаман ... (ит), пайдалы ...(кітап), мүйізді ... (жануар), ашты ...(алма) т.б.***«Сөзді буынға бөл» дидактикалық ойыны** Тәрбиеші қандай да бір сөзді айтады, балалар қолдарын шапалақтап, сөзді буынға бөледі.Осы сөзде неше буын бар екенін айтады.Кітап, қалам, дәптер, қарындаш, өшіргіш, бес, мектеп. **3.Музыка** Домбыра сазы.Балалардың	заттарды санау дағдыларын дамыту; дұрыс тану мен бейнелеуді үйрету. Құртақандар суреті.Рет-ретімен санауды және құртақандардың қасиеттері нің сипаттамасын айтып отыруға ынталандыру: бірінші құртақан үлкен және көк шалбар киген, екінші...(№ 1 кесте). Алдымен 6 құртақанды шығарады. (2, 2.1-кесте) Одан кейін тағы біреуінің сабаққа келгенін айтады. Сұрақ қойылады: енді құртақандар нешеу болды? Қалай құртақандар саны 7 болды? (7 дегеніміз – 6 және тағы да 1).Құртақандарға Ақшақар келді. Енді сабақта неше қонақ бар? (Сегіз). Олардың саны қалай сегіз болды? (8 дегеніміз – 7 және тағы да 1).Ханзада да келіп қалыпты! Енді сабағымызда неше қонақ бар? Қалай қонақтар саны 9 болды? (9 дегеніміз – 8 және тағы да 1).14.2 кестеден 7 баланы төбешікке орналастырады. Ал8-шібаланыбаспалдақтың қасына қояды.Қанша бала төбешікте сырғанағысы келіп тұр?7 цифры жазылған карточканықояды.Қараңдар шы, тағы бір бала жүгіріп келіп, төбешікке көтеріліп жатыр. Олар енді нешеу болады?Бүгін біз қандай сан	тамашаұлттық мерекелердің бірі – Наурыз мерекесін тойлаймыз. Наурыз мерекесінің басқа мерекеден ерекшелігі неде? Қазақ халқының ұлттық мерекесі – Наурыз – Ұлыстың ұлы күні деп аталады. Бүгін біз ақын Қастек Баянбайдың «Наурыз» өлеңімен танысамыз.*Өлең мазмұны бойынша сұрақтар:* Өлеңде не туралы айтылған? Өлең ұнады ма? Авторы кім? Қай мезгілде ағаштар бүршік жарады? Наурыз мерекесі қай уақытта тойланады? Қай уақытта малдар төлдейді? «Сары уыз» деген не? Наурыз» өлеңін қайталап оқиды. Өлеңнің бірінші жолы қалай басталады? Өлеңді эмоциямен 2-3 рет қайталатады. 3-4 балаға өлеңді жатқа айтқызады. Дәптермен жұмыс: 1. Өлеңді суреттер бойынша қайтала.Тәрбиеші мнемокес тедегі суреттер арқылы өлеңді оқып береді, балалар қайталайды. Наурыз айында күн мен түннің теңеліп, ұзақтығы бірдей болатыны туралы айтып түсіндіреді. **4.Дене шынықтыру** Ойын ойнап өсеміз. Салауатты өмір салтының маңызды компонентері:	дағдыларынқалыптастыру. Тәрбиеші қабырғаларына сандар жазылған 2 текшені лақтырады.Егер әртүрлі сандар түссе,онда олар қосылады,егер бірдей сандар түссе-олардың айырмаларын табады. **4.Музыка** Домбыра сазы.Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау.Музыкалық және шулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Айна» орыс халық әуені (өңдеген М. Раухвергер).Бір бала ортаға шығып, түрлі қимылдарды көрсетіп тұрады, балалар айнаның көрсеткен қимылдарын музыкаға ілесіп жасайды. ***Музыка тыңдау:*** «Келіншек» халық күйі (өңдеген Б. Дәлденбай). Балаларға күй мағынасын түсіндіру.Өлеңге қоспай-ақ әуенмен түрлі оқиғаларды суреттеуге болатынын түсіндіру. Қазақтың ұлттық аспабы домбыраны көрсету.Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап, әуенді таза айтуға ұмтылу. ***Ән айту:*** «Домбыра сазы» (И. Нүсіпбаев). Елдің жырын жырлаған, Қайғысын да толғаған,	онда қандай ағаштар өсетінін айтады. Суретте қайсы ағаштың биік, қайсысының аласа екенін, орманда қандай бұталар өсетінін анықтайды. Ормандағы өсімдіктерді көп қабатты үйдің қабаттарымен салыстыруға болады деген тұжырым жасайды.Топтарға бөлініп, тәрбиешінің алдын ала дайындаған орман суреті не жануарларды орналасты рады. Орман қабаттарын айтады. Жануарлардың көп шілігі төменгі қабаттарды тұрады. Жерде жауынқұрттар мен түрлі қоңыздар тұрады. Көртышқандар жер астын мекен етеді. Біздіңәрқайсы мыздың үйіміз бар. Сол сияқты орман тұрғындарының да өз үйлері бар**. «Қайсысы қайда тұрады?» ойыны.** **4.Дене шынықтыру** Аңшылар.Балалардыңназарын ағзасы мен денсаулығының ерекшеліктеріне аудару. Қолға арналған жаттығуларды орындап, жүріп келе жатып белгі бойынша тоқтау; белгі бойынша жүгіру бағытын өзгерту.**Қозғалысжаттығуы: «Аңшылар із кеседі»** – еңбектеуді жүру және жүгірумен кезектестіру. Із кесуші аңшылардың қимыл дарын орындайды. Қырда жүгіріп, тыныс алуын қалыпқа келтіреді. Қысқа найзаларын (таяқшаларды)

	музыкалық аспаптарында ойнау. Музыкалық және шулы аспаптарда ойнау тәсілдерімен таныстыру. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Айна» орыс халық әуені (өңдеген М. Раухвергер).Бір бала ортаға шығып, түрлі қимылдарды көрсетіп тұрады, балалар айнаның көрсеткен қимылдарын музыкаға ілесіп жасайды. ***Музыка тыңдау:*** «Келіншек» халық күйі (өңдеген Б. Дәлденбай). Балаларға күй мағынасын түсіндіру. Өлеңге қоспай-ақ әуенмен түрлі оқиғаларды суреттеуге болатынын түсіндіру. Қазақтың ұлттық аспабы домбыраны көрсету.Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап, әуенді таза айтуға ұмтылу. ***Ән айту:*** «Домбыра сазы» (И. Нүсіпбаев).Елдің жырын жырлаған, Қайғысын да толғаған, Домбырасыз ешқашан Жүрекке ем қонбаған, –деп халқымыз қасиет тұтқан аспап туралы әнді И. Нүсіпбаев ағамыз жазған. «Анашым»(Е. Хасанғалиев) әнінің сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. ***Билер:*** «Апатайым-ай» биі («Билеп үйренейік» жинағынан). Би өте көңілді, жеңіл, ойнақы биленеді. ***Ойындар, хороводтар:*** **«**Қос дабыл» (А. Райымқұлова). Балаларды екі түрлі дыбысты ажырата білуге ұмтылдыру. ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Ұйықташы, бөпешім» **4.Дене шынықтыру** Қазақстан халықтарының ойындары. Адам ағзасы және оның қызметінің	туралы айтамыз? Біз санадық: суретте 8 бала бар. Тағы бір рет санайық (әр баланы төбешіктен домалатып, бәрі хормен санайды) біз ешкімді жіберіп алған жоқпыз ба?Санын 8цифрымен көрсе теді. 8 цифрын табайық. 8 санының құрамы.Кестеден – тұрғындарды –14.2 кестедегі балаларды әр қабатқа орналастырады. Сонымен қатар әр қабатқа 21кестеден саны бар карточкаларды қояды. Топтық жұмыс. Әрбір топтың үстелінде 10 дөңгелек пен үш қағаз тәрелкеден құралған үш жинақтан бар.Тәрбиеші тапсырма орындауды ұсынады: қонақтарымызға дастарқан жаю қажет. Әрбір тәрелкеге тәтті тоқаштардың белгілі бір санын салу керек. Бірінші тәрелкеге жеті тоқаш. Балалар салады, қайта есептейді. Тәрбиеші цифрды көрсетеді, балалар оны ауада «жазады». Одан кейін балалар екінші тәрелкеге сегіз «тоқаш» салады. Тәрбиеші цифрды көрсетеді, балалар оны ауада «жазады». Үшінші тәрелкеге тоғыз тоқаш салынады.Тәрелкелердің әрқайсысында неше тәтті тоқаштан болуы тиіс? Әрбір тәрелкеге жетіспейтін «тәтті	Дұрыс тамақтану,қимылдар, ұйқы және күн,ауа мен су және денсаулыққа зиян келтіретін факторлар туралы түсініктерді кеңейту. Қозғалыс кезінде бірден, екіден қайта сап құру. Жиі аттап жүгіру – қысқа, жиі аттап жүгіру. Қозғалыс кезінде қайта сап құрады.Тәрбиешінің белгісі мен қимылдың бір түрінен екінші түріне ауысады. Бір ырғақпен қол мен аяқтың қимылдарын үйлестіріп, қозғалыстың бағытын сақтап қимылдайды.Түзету жаттығуларын орындайды. Екі тізбекке, екі қатарға сап түзейді.Доптармен орында латын жалпы дамыту жаттығулары.Бастапқы қалыпқа тұрады. Допты басынан асырып, артқа ұстайды. Сосын допты алысқа лақтырады.Лақтыру бағытынөзгертпей,қолдарын шұғыл жазады.Неғұрлым алысқалақтыруға тырысады. Негізгіқимылдардыорындау: Лақтыру – қатарда тұрып, допты алысқа басынан асырып, бүгілген қолдарын шұғыл жазып лақтырады. Нұсқау – залды не оңынан, не солынан айналып өтіп, доптың артынан белгі берілгеннен кейін ғана жүгіру керек.Жұппен тапсырмалар орындау. Тепе-	Домбырасыз ешқашан Жүрекке ем қонбаған, –деп халқымыз қасиет тұтқан аспап туралы әнді И. Нүсіпбаев ағамыз жазған.Балаларғақайталап, қосылып айтуға үйретеді. Әнді бір мезгілде бастау және аяқтау, әуенді дұрыс бере білу. Әнді асықпай, мәнеріне келтіріп орындау керек. «Анашым» (Е. Хасанғалиев) әнінің сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. ***Билер:*** «Апатайым-ай» биі («Билеп үйренейік» жинағынан). Би өте көңілді, жеңіл, ойнақы биленеді. ***Ойындар, хороводтар:*** **«**Қос дабыл» (А. Райымқұлова). Балаларды екі түрлі дыбысты ажырата білуге ұмтылдыру. ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Ұйықташы, бөпешім»	алып,таяқшалармен орындала тын түзету жаттығуларын орындайды.Аяқ ұшымен жүруді, қолға таяқшаларды әртүрлі етіп ұстап, өкшемен жүруді түзету жаттығулары. Үш-үштен тізбектерге сапқа тұру.Таяқшалармен жалпы дамыту жаттығуларын орындау – қатарда жеткілікті арақашықтықты сақтауға дағдылану.Қолдарын шынтақ тан түзулейді, арқаларын бүкіл жаттығулар кешені біткенше, тік ұстауға тырысады. Негізгі қимыл-жаттығуларын орындау үшін таяқшалардан жол жасап қояды.Ойын түрінде жалпы дамыту жаттығуларын орындау.Ойын түрінде екі топпен жаттығу:**«Қай аңшы мықты екен?»** (3 рет).Аяқты санын жоғары, 90□-қа көтеріп, тепе-теңдік сақтай отырып, жерге қатар-қатар қойылған таяқшалардан аттап жүру**.**Жерден 40 см көтеріліп, қатар-қатар қойылған таяқша лардан жүгіріп өту.Аяқты санынан жоғары, 90□-қа көтеріп, тепе-теңдік сақтай отырып, жерге қатар-қатар қойылған таяқшалардан аттап жүреді**. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Аңшылар мен үйректер»** Ойыншылар «аңшылар» мен «үйректерге» бөлінеді.Алаңқайда Ұзынкөл жасалады (сызық сызылады).

	ерекшеліктері туралы түсініктерін кеңейту. «Отбасы» Шеңберге алақандарын түйістіріп, дөңгелене тұра қалып, жаттығуларды ырғақты орындайды. «Отбасы»«Бір-бірімізбен қол ұстасып тұрып, бір бүтін екенімізді, бір отбасы екенімізді сезінейік! Бәріміз бірге демімізді ішке тартып, қайта шығарамыз (3 рет). Өте жақсы. Жүрегіміздің соғысын тыңдайық...» «Дүк» – ілгері бір адым аттау, «дүк» – артқа бір адым аттау **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Жұбыңды тап!»,** тізбекке екі-екіден тұрады. Жүру, жүгіру. Бір-бірінің аяқтарын басып кетпеулерін қадағалау.Түрлі түсті қолорамал дарын алып, орамалдардың түстеріне сәйкес жұп болып тұрады. Зал ішінде педагогтің белгісі бойынша шашырап жүреді. «1, 2, 3 – өз түсіңді тап!» деген бұйрық бойынша жұп болып екі тізбекке жылдам тұрады. Жүруді жүгірумен алмастырады. Бағыт қозғалысын сақтайды. Шеңберге тұру.**Қимыл-қозғалыс ойыны: «Шарбақ»** Ойыншылар бір-бірінің қолдарынан ұстанып, төрт-төрттен бір-біріне қарама-қарсы қатарға тұрады.Орыс халық әуендерімен әр қатар қарама-қарсы қатардағы балаларға барып иіледі. Сосын өз орнына қайтып келеді. Көңілді әуен басталғанда бар білетін қимылдарын жасап, балалар шашырап, секіріп билей бастайды. Музыка тоқтай қалғанда әр қатар өз орнына қатарға тұра қалуы керек. Олар айқастырып қол ұстасып,	тоқашты»жапсырыңдар.Балалар топтарда таратуға арналған материалмен жұмыс істейді. Тапсырманы орындап, жетіспейтін тәтті тоқаштарды жапсырады. Саусақтарымен цифрлардың үстіненжүргізудітапсырады. Ермексаздан цифрларды жасайды. **4.Шығармашылық іс-әрекет** Әдемі орамал. Құрастыру:Пішіндердің түрлі қалыптарын бере білу, оларды күрделі емес композицияға біріктіруді қалыптастыру. Сурет салу:Ою-өрнектермен қазақтың ұлттық киімдерін салу,оларды пішіндердің ортасында және шеттеріңде орналастыру. Мүсіндеу:жұмыс барысында әртүрлі пішінді кескіштерді қолдану,олардың бетіне бедерлер жасау. Жапсыру:ою-өрнектермен безендіру. Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік! Тәрбиеші балаларды орамалдан жасалған көрмеге алып барып, көрмедегі заттардың атауы, пішіні, өрнегі, түсі, қолданылуы	теңдік сақтау – текшелерден аттап, ұзын орындықпен дененің бір жағымен қырындап жүру. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «**Кім шапшаң?» (3 рет).Төрт жүргізуші таңдап алынып, оларға әртүрлі түсті орамал беріледі.Ойынға қатысады. Төрт жүргізушінің соңынан тұрады. Тәрбиешінің белгісі бойынша көздерін жұмады. Жүргізушілер көрсетілген жерге кетіп қалады. Ойыншылар өз командирлерін тез тауып, артынан барып, тізбекке тұра қалуға тырысады.**Релаксация: «Жарқын күн».** Шеңбер бойымен айнала алақандарын түйістіріп ұстап отырып, бір-біріне күн жылуын береді.Үнтаспадан тыңдайды:Күн: «Балалар, мен сендерді жақсы көремін! Сендердің көздеріңді, күлкілерің, мейірімді,қамқор қолдарыңды жақсы көремін!Мен сендердің терезелеріңнен қарап, осындай ұйымшыл, ақылды балаларды көре алатындығыма қатты қуанамын!Осы қуанышым маған одан да жарық болып жануға, өз жылуымды баршаңа сыйлауғакөмектеседі.Кәне, бір-біріңмен қол ұстасып, менің жылуымды сезініңдер. Бұл жылу		«Аңшылар » көл сыртына (сызықтың сыртына), ал «үйректер» сызықтардың ортасынатұрады. Тәрбиешінің белгісі бойынша «аңшылар» доппен «үйректерді» атып алуға тырысады. «Оқ тиген» үйректер ойыннан шығады. Барлық үйректер ұсталған соң, топтар орын ауыстырып, ойынды жалғастырады. **Релаксация: « Мерген».** Психологиялық күйзелісті тарқатужаттығуларын жасайды.Тістенеді. Қатты қысымды сезініп, қайта босаңсиды. 2-3 рет қайталау.Аузын ашып тұрады. 3–5 сек. Сосын қайта босаңсиды. 2-3 рет қайталау.Басын солға иіп, оң жақ мойын бұлшық еттерін қатайту. Қайта босаңсып, бастапқы қалыпқа келу.Ішті ішке тартып, бұлшық етті қатайту. 5–10 сек ұстап тұрып, қайта босату. Аяқты жерден аздап қана көтеріп, 5–10 сек ұстап тұрып, қайта түсіріп, босату.

	«шарбақ тоқиды». **«Тентек доп» – армян халқының ойыны.** Ортаға диаметрі 3-4 м үлкен шеңбер сызады. Ойыншылар екі топқа бөлінеді. Бір топ шеңбер ішіне кіреді, екінші топ шеңбер сыртына бір-бірінен бірдей арақашықтықта орналасады. Жүргізушіден доп алған соң, сырттағы ойыншылар – шабуыл шылар шеңберден асырып, бір-біріне доп лақтыра бастайды. Допты үш рет лақтыр ғаннан кейін барып қана шабуылшылар шеңбер ортасындағы қорғаушы ларды ата бастайды. Қорғаушылар болса, тек үстілерінен үш рет доп өткен соң ғана одан қашып, тигізбейді.Бірақ, допты қағып алуға тырысады. Қорғау сәтті өтсе, ойыншылар рөлдерін ауыстырады. **Азқимылдайтынойын: «Ұябасар».** Тәжік ойыны.Алаңқайдың бір шетінде шеңбер сызады. Бұл – қыранның ұясы.Қыран ұясында отыр, ал тауық балапандарымен далада дән теріп жеп жүр.Белгі бойынша қыран қанаттарын жазып (қолдарын екі жаққа жазып, қалқып), ұшып жүріп, балапандарды ұстап алуға тырысады.Балапандар өз анасы – тауықтан алыстамай, оның артына тығылады. Тауық оған мүмкіндік бермейді.Балапандарым ды мен өсірдім. Саған оларды бермеймін. Олар менің қасымда қалады. Оларға жолаушы болма» Қыран балапандарды ұстап алып, ұясына алып кетуге тырысады.	жайлы сұрайды. Тәрбиеші : Балалар, нені тамашалап тұрсыңдар? Наурыз айында болатын қандай мерекелерді білесіңдер? 8 Наурыз қандай мереке? Ал сендер, аналарыңа сыйлық жасағыларың келе ме? Олай болса, аналарға арналған орамалды әшекейлейік. Үлестірмелі материалдағы орамалдың суретіне назар саламыз. Орамалдың пішіні неге ұқсайды? Түсі қандай? Өрнектері қандай пішінді? Жапсырудың жолдары мен техникасын түсіндіреді. Алдымен үлкен үшбұрышты орамалды қиып аламыз. Енді, үлгі сызық бойымен шаршыларды қиямыз. Шаршыларды үшбұрышты етіп қию керек. Балалар, неше үшбұрыш қидық? Неше үлкен үшбұрыш бар? Төрт кішкентай үшбұрышты орамалдың ортасына жапсырамыз. Қалғандарын орамалдың екі жағына жапсырамыз. **Саусаққа арналған «Қуырмаш» жаттығу.** **Балалар шығармашылығы.**	сендердің қолдарыңмен кетіп барады. Сендер оны бір-біріңе сыйлаңдар!		
Серуенге дайындық	Өз бетінше киіну және шешіну қабілетін белгілі бір ретпен бекіту, заттарды шкафқа дұрыс қою және мұқият бүктеу; түрлі сыдырмаларды қолдану қабілетін бекіту.				

	Сыдырманы саламыз Сенің киіміңде: Түйме мен ілгекті, Түрлі батырманы. (Сөйлеуді дамыту)				
Серуен	Табиғаттағы маусымдық өзгерісті бақылау Мақсаты: табиғаттағы өзгеріс туралы түсінік қалыптастыру. Еңбек қызметі Мақсаты: тапсырма орындауға үйрету, еңбекқорлыққа тәрбиелеу, ересектерге көмектесуге деген ұмтылыс. Қимылды ойындар: «Мысық-тышқан», «Біркелкі шеңбер», «Мені қуып жет» Мақсаты: бір-біріне соқтығыспай, әртүрлі бағытта жүгіру жаттығулары; көрсетілім бойынша қимылды орындау; ойын ережесін сақтау. Тәуелсіз ойын қызметі: шығарылатын материалмен ойындар. Мақсаты: қызығушылық бойынша ойын таңдау және құрдастарымен қарым-қатынасты қалыптастыру. (Қоршаған әлеммен танысу + дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту)	Мұзсүңгіні бақылау Мақсаты: судың қасиетімен, оның әртүрлі күйімен таныстыру; логикалық ойлау, эрудиция, эмоционалды саланы дамытуға ықпал ету. Еңбек қызметі: бөлме өсімдіктерін суару үшін еріген суды жинау. «Біз тамшылаймыз», «Жанды лабиринт» қимылды ойыны Мақсаты: қос қатарды құруға, кең шеңбер құруға үйрету; ұжымдық іс-әрекеттің үйлесімділігін, реакция жылдамдығы мен тапқырлықты үйрету. Жеке жұмыс Қимылды дамыту Мақсаты: тепе-теңдікте қимылды орындау кезінде өзін-өзі сақтандыруға үйрету; төзімділікті дамыту (Қоршаған әлеммен танысу + дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту)	Балабақша учаскесінде құстарды бақылау Мақсаты: құстарды қауырсыны, өлшем, дауыс бойынша ажыратуға үйрету; байқауды, есте сақтауды дамыту; құстарға эмоционалды оң көзқарасты тәрбиелеу. Еңбек қызметі: құстарға жем беру. «Ұстап ал-лақтыру» қимылды ойыны Мақсаты: допты кеудеге тигізбестен ұстауға үйрету; айтылған сөздердің ырғағына сәйкес мұғалімге екі қолмен дәл лақтыру. «Салки» қимылды ойыны Мақсаты: әр түрлі бағытта қозғалуға, сигнал бойынша әрекет етуге үйрету. Өзіндік ойын әрекеті (Қоршаған әлеммен танысу + дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту)	Еріген қардың пайда болуын бақылау Мақсаты: көктемнің белгілері туралы түсініктерді кеңейту. Күн сайын көктемгі қардың арасында ала қар пайда болады. Күн сәулесі жерді қыздырып, қарды ерітеді. Ала қардың қай жерде пайда болуы мүмкін екенін белгілеу: күн жағында ма немесе көлеңкеде ме. Қара ала қар – бұл буланған, ылғалды ала қарлы жер. Еңбек қызметі: ғимараттардан қар тазалау. «Кімнің ұсталғанын тап» қимылды ойын Мақсаты: байқауды, белсенділікті, бастаманы дамыту. «Біз көңілді балалар» қимылды ойыны Мақсаты: ауызша сигнал бойынша қимылды орындау қабілетін дамыту. (Дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)	«Наурыз – көктем айы» әңгімесі Мақсаты: ерте көктемде балалардың табиғат туралы білімдерін байыту және нақтылау; балаларды табиғат құбылыстарымен таныстыруды жалғастыру. Еңбек қызметі «Серуендеу» дидактикалық ойыны Мақсаты: көктемде киімді топтау. «Лақтыру-ұстау» қимылды ойыны Мақсаты: доппен ойнау. Балалардың қалауымен қимылды ойын. «Аяқ киімнің бауын байла» ойын жаттығуы Мақсаты: балалардың өзіндік іс-әрекетін дамыту. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру)

Серуеннен оралу	Жуыну, шешіну, киіну кезінде дағдыларды қалыптастыруды жалғастыру. Жуыну әдістерінде жаттығуды жалғастыру: жеңді түру, қолды сабынмен сабындау, қолды жуып болғаннан кейін суды сарқу. Өзіндік ойын әрекеті. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)				
Балалардың өзіндік іс-әрекеті	«Мерекеде» сюжеттік-рөлдік ойын Мақсаты: қоғамдық орында мінез-құлық мәдениетін бекіту, шыдамдылық таныту, өзін әдемі ұстау. «Такия тастамақ» қазақ халық ойыны Балалардың таңдауы бойынша баспа ойындары Мақсаты: балалардың бос уақытын қызықты және пайдалы өткізу, қызығушылықтары бойынша микро топтарға бірігу, ойын өзара әрекеттесуі туралы келіссөз жүргізу қабілетін қалыптастыру. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)	«Әжеге қонаққа» сюжеттік-рөлдік ойыны Мақсаты: сюжетті дамыту. «Қаршыға мен қарлығаш» қазақ балалар ойыны «Ашкөздік - жаман әдет»әңгімесі Мақсаты: балаларға ашкөз болу нені білдіретінін, неге ашкөздік сапасыз, ал жомарттық жақсы деп саналатынын анықтауға көмектесу; балалармен әртүрлі жағдайларда қалай әділ әрекет ету керектігін талқылау. (Сөйлеуді дамыту + сыртқы әлеммен танысу)	«Көктем келеді» фильмінің суретін мониторда қарау Мақсаты: ой-өрісін кеңейту. Қауіпсіз мінез-құлық негіздері бойынша әңгімелесу «Қауіпсіздік мектебі. Көшеде қауіпсіз жүріс-тұрыс ережелері» Мақсаты: бейтаныс ортадағы мінез-құлық ережелерін түсіну. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)	«Түлкі мен тырна» қазақ халық ертегісін сахналау ойыны Мақсаты: көркемдік-бейнелі орындаушылық дағдыны жетілдіру; диалогтік сөйлеуді дамыту. (Көркем әдебиет + сөйлеуді дамыту) «Қатені тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: себеп-салдарлық байланыстарды анықтау; ойлауды дамыту. (Математика)	Мерекелік дастархан «Қонақты қарсы алу» дидактикалық ойыны Мақсаты: жақсы тон ережелерін бекіту, қазақ тілінде диалог жүргізе білу. «Маша мен аю» мультфильмін көру. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту
Балалармен жеке жұмыс	Қарым-қатынас дағдылары Дидактикалық ойын «Бұл қай кезде болады?» Мақсаты: сұрақтарға толық жауап беру қабілетін дамыту; жыл мезгілдері, тәуліктің бөліктері туралы түсінікті бекіту	Шығармашылық дағдылар, зерттеу қызметі Трафарет бойынша сурет салу (қазақ ою-өрнегінің элементтері) Мақсаты: трафарет пен қарындашпен жұмыс істеудің техникалық әдістерінде шеберлікті бекіту	Әлеуметтік-эмоционалды дағдылар «Көмекшілер» дидактикалық ойыны Мақсаты: бір-біріне көмектесу қабілетін дамыту; есте сақтау қабілетін, зейінін дамыту.	Танымдық және зияткерлік дағдылар «Біз сиқыршымыз» ойын жаттығуы Мақсаты: шотты 10-ға дейін, логикалық есептерді, әзіл-қалжыңдарды бекіту	Қарым-қатынас дағдылары Сөзді дыбыстық талдау Мақсаты: дыбыстық-әріптік талдау жасау қабілетін бекіту
Балалардың үйге қайтуы	«Экологиялық тәрбие – адамгершілікке, руханиятқа және интеллектке тәрбиелеу» консультациясы (Whatsapp мессенджері) «Неге мен мектепке барғым келеді» балалар пікірінің стенді (бейнеролик). «Баланы дос болуға қалай үйрету керек» ата-аналарға арналған жадынама (Whatsapp мессенджері)				

ОҚУ-ТӘРБИЕ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

мектепалды даярлық сынып

Балалардың жасы: 5 жас

Жоспар қай кезеңге жасалды: 18.03–20.03

Күн тәртібі	Сәрсенбі 18.03	Бейсенбі 19.03	Жұма 20.03
Балаларды қабылдау	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: жеке әңгімелер, қарым-қатынас ойындары және балаларда жақсы көңіл-күй қалыптастыру. Достық атмосфера құру		
	«Таң басталады» Мақсаты: қарым-қатынас қиындықтарын жеңу. «Көктем» саусақ ойыны Мақсаты: қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Көркем сөз: Міне, наурыз айы келді. Терезені тамшы қағады. Қақпада қар мысығы Қақ суын ішеді.	«Достық» Мақсаты: балалар арасындағы достық қарым-қатынас, үлкендерге құрметпен қарау. Көркем сөз: Көктем келді өлкеме, Табиғатым тамаша. Гүл қаптады бөктерді, Нұрға толды айнала «Отбасы» саусақ ойыны Мақсаты: қолдың ұсақ моторикасын	«Көктем» Мақсаты: балаларда жақсы көңіл-күй қалыптастыру. «Қоңырау» артикуляциялық гимнастикасы Мақсаты: артикуляциялық аппаратты дамыту. «Көктем келді» музыкалық сүйемелдеуімен қимылды ойын (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу + музыка)

	(Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)	дамыту. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)	
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балаларда қызығушылықты қалай дамыту керектігі туралы әңгіме. «Күн режимі» тақырыбындағы жеке әңгімелер		
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және т. б.)	«Бұрын не, кейін не?» дидактикалық ойын Мақсаты: жеке өсімдіктердің даму реттілігі, сондай-ақ жыл мезгілдерінің реттілігі туралы білімді кеңейту. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту) «Епті саусақтар» қимылды ойыны Мақсаты: қимыл тапқырлығын, қимыл мәселесін бірлесіп шешу кезінде іс-әрекетті үйлестіру қабілетін дамыту. (Математика + дене шынықтыру) «Құстарды орналастыру» үстел үсті ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту)	«Фигураны жина» дидактикалық ойыны Мақсаты: қандай да бір фигураны құрайтын заттардың есебін жүргізу қабілетін дамыту. (Математика негіздері + сөйлеуді дамыту) «Орын ауыстыру» қимылды ойын. Мақсаты: балалардың шығармашылық белсенділігін арттыру, қиялын ояту, көңіл-күйін көтеру; жинақылықты, зейінді, эмоциясы мен әрекетін басқару қабілетін, ұжымдық және үйлесімді іс-әрекет дағдыларын дамыту. (Математика + дене шынықтыру) «Қауымдастық» үстел үсті ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту)	«Жетеді ме?» дидактикалық ойын Мақсаты: әр түрлі көлемдегі заттардың теңдігі мен теңсіздігін көру қабілетін дамыту; сан өлшемге тәуелді емес деген ұғымға келтіру (Математика негіздері + сөйлеуді дамыту) «Қолтырауын» қимылды ойыны Мақсаты:ептілікті, байқауды, зейінді дамыту. (Математика + дене шынықтыру) «Мен жасырдым...» үстел үсті ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту)
Ертеңгілік жаттығу	Жаттығулар кешені		
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Мейірімді бол» ойын жаттығуы Мақсаты: мәдени дағдыларды дамытуды жалғастыру	«Дорба» ойын жаттығуы Мақсаты: қиялды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту	«Бұрыштар» ойын жаттығуы Мақсаты: санау жаттығуы, жазықтыққа бағдарлау, түс
Ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен танысу** Өсімдіктерді қалай күту қажет? Өсімдіктерге қажеттіліктеріне сәйкес күтім жасау әдістерін білу:оларды суару,түбін қопсыту,жапырақтың	**1.Сөйлеуді дамыту** Наурыз көктем мерекесі.Негізгі ойды жеткізе білу,әңгімені бірізді айту,шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру.	**1.Сауат ашу негіздері** Біз нені үйрендік,нені білдік? Сөйлемді ауызша талдау:жай сөйлемдер ді сөздерге бөлу,сөйлемдегі сөздердің ретін,санын анықтау,берілген сөзге

	шаңын сүрту. Балалардан бәйшешекті бөлме гүліне жатқызуға бола ма деп сұрайды? Бәйшешектен білеміз, Көктем келіп қалғанын. Мәз боламыз, күлеміз Көрсек гүлін жарғанын : Ауа райында қандай өзгерістер байқадыңдар? Ең алғашқы гүлдер қай кезде пайда болады? Сендер көктем шыққанда бірінші болып бүр жаратын қандай гүлдерді білесіңдер? Оларға күтім жасау қажет пе? Пікірталасқа қатысады. Сұрақтарға жауап береді. Көктемнің белгілерін атап көрсетеді. Алғашқы гүлдердің қар еріп, жердің ақ көрпесі түрілген кезде пайда болатынын айтады. Балалар тек бөлме гүлдеріне күтім қажеттігін түсіндіреді. Ал, көктемнің алғашқы гүлдері табиғат та, өз бетінше өседі. Оларға күтім жасау дың қажеті жоқ. Олар еріген қар суын, жаңбыр суын ішеді. Күннен жылуалады деген тұжырым жасайды. . Бөлме гүл деріне күтім жасаудың негізгі ереже лерін естерінетүсіреді.Тәрбиеленушілер өсімдіктерге қалай күтім жасау қажет тігі туралы ойларын айтады. Ұмытпай күнде, су құям гүлге. Тұрады гүлім, құлпыртып түрін. Жақсылықты қолдаймыз, Табиғатты қорғаймыз. Гүл егеміз бақтарға. Айналасын қоршаймыз. Балаларға «Дала гүлдеріне күтім жасау	Бүгін зерек болып, алғырлық танытқан балаларға мына оюлар сыйға беріліп отырады. Алдын ала тәрбиешідайындаған «Ботагөз», «Қошқармүйіз», «Құс қанаты», «Қызғалдақ» оюлары сұраққа жауапберген әр балаға беріліп, сабақ соңында кімде қанша ою бар екені анықталып, сол арқылы «ең зерек бала» аталынып, марапатталынатынын айтады.Топ бұрышына кішкене көрме сахна құрылады. Тәрбиеші балаларға өнер туралы түсінік беріп өтеді.Қазақ халқында өнер көп. Соның бірі – айтыс өнері. Айтыстың түрлері көп, соның бірі – жұмбақ айтыс. Ал бізге бүгін ақын Сара апамыздың жолын қуған Кәмшат атты қызжұмбақ айтысымен келіп отыр. Үнтаспадан Кәмшаттың дауысы қосылады. Сәлеметсіңдер ме, балалар. Менің атым – Кәмшат. Менің бүгін сендерге ұлттық киім киіп қонаққа келгенім тегін емес. Себебі жақында Наурыз мерекесі болады.Мен қазір жұмбақ жасырамын, егер жұмбақтың жауабын білсеңдер, айтыңдар. Дұрыс жауабы табылған жағдайда мен келесі жұмбаққа көшемін. Егер дұрыс болмаса,жасырылған бұйымды сипаттауды жалғастырамын.Наурыз мерекесі туралы айтып берейін:Наурыз шығыс күнтізбе сінде Жаңа жыл басы деп саналады. Наурыздың 21-інен 22-сіне қараған түні күн мен түн теңеледі.Наурыз – жақсының жаршысы, ынтымақтың белгісі, халық	сөйлем құрастыру. **«Қарама-қарсы іс-әрекетті айт» ойыны.** Үміт жылады, Іңкәр ... *(жыламады)* Марат үндемей отыр, Таңат ... отыр. *(шулап)* Ардақ жазып отыр , Асыл ... *(жазбай отыр)* Қыздар биледі, ұлдар ... *(билемеді)* Ақтөс үрді, Құтжол ... *(үрмеді)* **Дидактикалық ойын-жаттығу: «Жалауша»**Тәрбиеші қандай да бір дыбысты айтады. Егер дыбыс дауысты болса, балалар қызыл жалаушаны, егер дыбыс дауыссыз болса, көк жалаушаны желбіретеді. **Дидактикалық жаттығуы: «Жуан дауысты сөзден баста»** Тәрбиеші қойған сұрақтарға балалар жуан дауысты дыбыстан басталатын сөздердерменжауап беру керек. Қандай көлікпен бардың? (Ұшақпен ұштым т.б.)Сүйікті сусының? (Айран т.б.)Достарыңның аты? (Орал, Ұлпан, Омар, Асқар, Ынтымақ, Олжас.) Сүйікті ойыныңның аты қандай? («Асық», «Арқан тартыс» т.б.) **Ойын: «Дұрыс қос»**Тәрбиеші тақтаға екі қатарға суреттер іледі. Балаларға әр қайсысын атап айтқызады.Балаларды бір-бірден тақтаға шақырып, тапсырманы орындатады.Бір буыннан тұрып, тамақты білдіретін екі суретті қос (нан-қант).

	қажет пе?» деген мәселені талқылауды ұсынады. Дала гүлдеріне күтімді күн, жылы жел мен жаңбыр жасайды деп ой қорытады.Дала гүлдеріне өсіп, жетілу үшін қажетті заттар бейнеленген сурет терді қоршап сыз. **2.Сауат ашу негіздері** Біз нені үйрендік?Сөйлемді ауызша талдау:жай сөйлемдерді сөздерге бөлу, сөйлемдегі сөздердің ретін,санын анық тау,берілген сөзге сөйлем құрастыру. **«Кім не істейді?» ойыны.** Шофер не істейді? Ұшқыш не істейді? Етікші не істейді? Бағбан не істейді? Ұста не істейді? **Дидактикалық ойын-жаттығу: «Жалауша»** Тәрбиеші дыбыстар айтады. Егер дыбыс дауысты болса, балалар қызыл жалауша ны, егердыбыс дауыссыз болса, көк жалаушаны желбіретеді. **Дидактикалық ойын: «Дұрыс таңда»** *Тақтаға алма, ағаш суреттерін және олардың дыбыстық сызбасын ілу.* Сөздегі дыбыстарды анықтаңдар. Қай сөзге қандай дыбыстық сызба тиісті? Балалар дыбыстық талдау жүргізеді. Суреттерді тиісті сызбамен салыстырады. **Дидактикалық ойын «Үйшігін дұрыс тап»**Балалар, мен сендерге суретті	қастерлейтін, бірігіп тойлайтын күн.Ал енді өздерің отбастарында бұл тойды қалай өткізесіңдер, соны айтып беріңдер. Сендер мерекеде наурызкөже пісіресіңдер ме?Суретпен жұмыс.Наурыз мерекесі туралы әңгімелеу.Оны кім пісіреді? Оған не қосады? **Дидактикалық ойын:«Бір сөзбен ата».**Ойын шарты: Сұраққа жедел жауап беру көзделеді. Тәрбиеші көп сөз айтады да, қолындағы добын кез келген балаға лақтырады. Допты қағып алған бала, сол айтылған көп сөздердің бір сөзбен қалай аталатындығын айтып допты кері тәрбиешіге лақтырады. Өрік, шие, алмұрт – ... Түлкі, қоян, қасқыр – ... Шай, май, тұз – ... Бет, мұрын, аяқ – ... Қауын, қарбыз, сәбіз – ... **2.Қазақ тілі** Армысың әз Наурыз!Ұлттық мерекеге байланысты сөздерді қазақша айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру.Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсінуді және қолдануды үйрету. «Құтты болсын, әз Наурыз» әнін тыңдату. Бұл ән қандай, көңілді ме? Не туралы? Көктемде Наурыз мерекесі болады. Бұл мерекені достарымызбен біргетойлаймыз. Наурыз мерекесі және оған дайындық туралы қысқаша түсінік беру.«Наурыз – жаңа күн» деген мағынаны білдіреді. Жаңа күн, жаңа жыл. Құттықтау:Наурыз құтты	Екі буыннан тұрып, төсек-орынды білдіретін екі суретті қос (жастық, көрпе). Үш буыннан тұрып, көгөністі білдіретін екі суретті қос (асқабақ, қызанақ). **Ойын-жаттығу: «Сөз таңда»** Тәрбиеші мақалды оқиды, мақалдың мазмұнын балаларға түсіндіреді. Балалар суреттегі заттардың тиістісін айтып, мақалды толықтырады. Суреттегі заттар дың атын буынға бөледі. Мақал – сөздің мәйегі. Оқу ... құдық қазғандай. *и-не, кү-рек, қа-сық.* Ата көрген ... жонар *оқ, оқ-тау, ер.* Ана көрген ... пішер. *жей-де, тон, көй-лек.* Асықпаған арбамен . . . алады. *түл-кі, қо-ян, а-ю.* Дәптермен жұмыс.Суреттерді ата. Сөздерді буынға бөл. Дыбыстық талдау жаса. **2.Математика негіздері** Біз не үйрендік? Сөйлеуде белгілі бір заттың өзіне немесе басқа затқа қатысты орнын көрсете білуге үйрету. **«Санды айт» ойын-жаттығуы.** -Тесік күлшеге ұқсайтын сан?0 -Тебен инеге ұқсайтын қандай сан?1 -Аққуға ұұсайтын қандай сан?2 -Екі ілмек і әріпке ұқсайтын қандай сан?3 -Төңкерілген орындыққа ұқсайтын сан?4 -Мектепте қоятын ең жақсы бағаны

	карточкалар таратып беремін, сендер карточкадағысуретті атайсыңдар. Сол сөз дауысты дыбыстан басталса, тақтада тұрған қызыл үйшікке, ал дауыссыз дыбыстан басталса, көк үйшікке саласыңдар.Балалар жеке-жеке түсіндіріп, суреттерді өз үйшіктеріне салады. **Дидактикалық ойын: «Кері сөзді ата»(доппен)**Балалар мен сендерге допты лақтырып сөз айтамын, сендер сол сөзге кері сөзді тауып айтасыңдар да, допты кері лақтырасыңдар. Мысалы: *жаман-жақсы, ақ-қара, ақылды-ақымақ, білімді-білімсіз, қайырымды- қайырымсыз, биік-аласа, жылады-күлді, отырды-тұрды, ашты-тәтті, жапты-ашты, кір-шық, тазалас, ыстық-суық, көрікті-көріксіз, жұмды-ашты, қатты-жұмсақ, ұзын-қысқа, жалпақ-жіңішке т.б.* **Дидактикалық ойын: «Буынға бөл»** Мен сендерге суреттер көрсетем, сендер суретті атап, атуын шапалақпен буынға бөліңдер.Мысалы: *жа-пы-рақ, жү-зім, ке-ру-ет, тү-йе, та-бақ, ке-рік, пи-яз, өрік, жыл-қы, ши-е, мы-сық, а-ғаш, алша, қа-ла, үс-тел, шал- ма, тек-ше, тере-зе, са-ғат, са-ғыз, қой, қо-ян, түл-кі, піл, ке-се, ша-ныш-қы, ти-ін, и-не, пима, ли-мон, ал-мұрт, қар-быз, қа-лам, ше-лек, қы-за-нақ, а-рыс-тан, жол-барыс, тас-ба-қа, ба-қа, қай-мақ, көбе-*	болсын! Ұлыс оң болсын! Наурыз мерекесі – Қазақстанның халқы үшін ерекше мереке. Демонстрациялық материалмен жұмыс.Мерекеде ән айтып, тақпақ оқиды, ойын ойнайды.Мынау кім? Мынау – ата. Мынау не? Мынау – домбыра. Ата домбыра ойнап отыр.Ата не істеп отыр?Атадомбыра ойнап отыр.Мынау – алтыбақан.Мынауне? Мынау – алтыбақан. Балалар алтыбақан тебеді.Балалар не істейді? Балалар алтыба қан тебеді. Адамдар ұлттық киім киеді. Қандай қазақ ұлттық киімдерін білесіңдер? Балалар таныс ұлттық киімдерді атайды. Адамдардың көңіл күйлері жақсы. Адамдар дың көңіл күйлері қандай? Адамдардың көңіл күйлері жақсы.*Ән: «Дастарқан».* Ей, халайық, халайық,Бар өнерге салайық. Ас ұсынып, бас тартқан, Жаюлы тұр дастарқан. Дастарқан-ау, дастарқан, Берекелі дастарқан, Мерекелі дастарқан Наурыз мерекесінде ұлттық тағамдар дайындалады. Наурыз мерекесінің басты тағамы наурызкөже. (Түсінік беру). Әжей наурызкөже пісіреді.Наурызкөжені кім пісіреді?Әжей наурызкөже пісіреді. Қандай ұлттық тағам білесіңдер? Суретпен жұмыс.Балалар таныс тағамдарды атайды, суреттерін көрсетеді: бауырсақ, қымыз, шұбат, құрт.**Ұлттық ойын: «Сақина».** Ойынды бастайтын баланы санамақ арқылы анықтайды. Санамақ айту.Бір, екі – Жердің беті.Сары шымшық, Тез ұшып шық. Балалар шеңбер болып қатарға	білідіретін қандай сан?5 -Құлыпқа ұқсайтын қандай сан?6 -Көсеуге ұқсайтын қандай сан?7 -Жатпайтын қуыршаққа ұқсайтын қандай сан?8 -Төңкергенде 6 санына айналатын қандай сан?9 **1-ші ойын.Пойыз.** Мақсаты:10-ның көлемінде сандарды есептеу дағдыларын қалыптастыру, қимыл-қозғалыс белсенділігін дамыту. Алдын ала 4 орындық қойылады,олардың әрқайсысына 7,8,9,10 сандары жазылған карточкалар жатады.Тәрбиеші 8 баланы таңдап алып,оларға бүктелген түрде билеттер үлестіреді.Әр билетте бір-бір мысалдан берілген:4+3.9-1,7+3;8+2,5-2; Тәрбиешінің белгі беруі бойынша балалар билеттерді ашып,мысалдарды шешеді және өз орындарын табады.Орын дықтарға отырып үлгермеген балалар ойыннан шығады.Әрі қарай 2орындық қалдырып,басқа балаларға жаңа билеттер үлестіріледі.Ең соңғы бала жеңіске жетеді. **2-ші ойын.Математикалық безбендер.** Мақсаты:10-ның көлемінде сандарды салыстыру іскерлігін дамыту.Тәрбиеші ойынға қатысушылардың әрқайсысына 0-ден 10-ға дейінгі сандар жазылған карточ каларды еркін түрде үлестіріп,балаларды 2командағабөледі,оларды қатарластырып тұрғызады.Әр жолы бір жұп баладан

	лек т.б. **3.Музыка** Көктем әндері.Балалардың музыкалық аспаптарында ойнау. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Ленталармен жаттығу» (В. Моцарт). Түрлі түсті ленталармен әуенді сезіне ырғақтық қимылдарды бірге, мәнерлеп орындауға үйретуді жалғастыру. Жұмбақ жасыру: Сулар ағып жылғадан, Құстар әнін жырлаған. Бұлт айдары желбірейді, Бұл мезгілді қалай дейді? Балалармен көктем туралы, көктемде қайтып оралатын жыл құстары туралы сұхбат жүргізу. Көктемде табиғатта болатын құбылыстар туралы әңгімелесу.Көктем көріністері, жыл құстары туралы суреттер көрсету. ***Музыка тыңдау:*** «Қараторғай» (Ақан сері, өңдеген Б. Ерзакович). Көптеген әндер табиғатпен байланысты, тау-тас, өзен-сумен байланысты болса, енді біреулер табиғат аясында жүрген құстарды әнге қосқан.Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап, әуенді таза айтуға ұмтылу. ***Ән айту:*** «Көктем» (Д. Гусинцев). Бұл әнде құстардың қайтуы, өлкенің жаңаруы көтеріңкі көңіл күймен жырланады. Әнді бір мезгілде бастау және аяқтау, әуенді дұрыс бере білу. Үйренген «Домбыра сазы» әнін (И. Нүсіпбаев) еске түсіру, сөздерін анық	отырады. Алақандарын бір-біріне қысып, қолдарын алдында, тізе үстінде ұстайды. Ойын бастаушының қолында сақина болады. Ол өз алақандарымен сақинаны балалардың алақандарын ашып салған сияқты боп, біреуінің алақанына салу керек. Бәрін аралап өткен соң ортаға келіп: «Бір, екі, үш – сақинам ұш!» – дейді. Сонда қолында сақинасы бар бала тұру керек. Оң жақта отырған көршінің тапсырмасы оны ұстау керек. Егер сақинаға ие болып жүрген ойнаушыны көршісі ұстай алмаса, онда көршісін жазалайды, ал егер сақина бар бала тұра алмаса, онда оның өзін жазалайды. Жаза әртүрлі болуы мүмкін:жеңімпазды арқасына отырғызып жүріп келу, бір аяқпен секіру, билеу, ән айту және т.б. Жазаланған тапсырманы жасағаннан кейін жүргізуші болады және ойын жалғаса береді. **3.Математика негіздері** 10 саны мен цифры. Сөйлеуде белгілі бір заттың өзіне немесе басқа затқа қатысты орнын көрсете білуге үйрету. Бүгін бізге спортшылар (9 бала) келді. Бірақ балалар өз орындарын таба алмады. Оларға өз орындарын табуға көмектес. Терме полотнода (тақта) балалар спортшы ларды нөмірлері бойынша орналастырады. Ойын жағдаятына қызығушылық танытады. Ойыншының қате нөмірін табуға қатысады.Біз 0 рет секіре аламыз	ойнайды.Олар өз карточкаларындағы сандарды салыстырады.Саны үлкен болып шыққан бала екі карточканы да өзіне алады,ал карточкасыз қалған қатысушы ойыннан шығып,орнына отырады.Егер сандар бірдей болса,онда екі ойыншының да карточкалары өздерінде қалады.Әрі қарай балалардың келесі жұбы ойынға шығады. **3.Көркем әдебиет** Әз,Наурызым армысың! Әдеби жанрларды эмоционалды қабыл дауына ықпал ету,жанрларды ажырату, тілдің көркемдігін сезіну. Наурыз келді, балалар, Көктеді қыр, жағалар. Наурыз тойын тойлайық, Жаңа жылда, балалар Балалар, барша адамның көптен күтетін жыл мезгілі – көктем де келді. Көктемде Жер-ана, табиғат – барлығы ерекше әдемі болып кетеді. Көктемде ең тамаша ұлттық мерекелердің бірі – Наурыз мерекесін тойлаймыз. Наурыз мерекесінің басқа мерекеден ерекшелігі неде деп ойлайсыңдар? Қазақ халқының ұлттық мерекесі – Наурыз – Ұлыстың ұлы күні деп аталады. Бүгін біз Оразақын Асқар ағамыздың «Әз Наурызым, армысың» өлеңімен танысамыз. -Әдеби жанрдың бір түрі өлең екенін түсіндіру. Өлең сөз адамның жан тебіренісін әсерлі етіп жеткізеді.

	айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. Жеке және хормен айту. ***Билер:*** «Апатайым-ай» биі («Билеп үйренейік» жинағынан).Әуенді тыңдай отырып, ырғаққа ілесе нық қимылдар жасау. ***Ойындар, хороводтар:*** «Балақан да алақан» (Ө. Байділдаев). ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Латыш полькасы» (М. Раухвергер). **4.Дене шынықтыру** Футбол ойнап шыныға түс.Балалардың салауатты өмір салтына деген қажеттілігін қалыптастыру. Тізбекте бір-бірден, сонан кейін екі-екі ден сап түзеп жүру, қайтадан бір тізбек болып жүру. Аяқты айқастырып жүру, жартылай отырып, толық отырып жүру, көзді жұмып, 4 м жерге дейін жүру. Тізені қатты бүгіп, артқа жіберіп; тізені жоғары көтеріп жүгіру. **Тыныс алу жаттығуы** «Спортпен айналыссақ, жылдам өсеміз» – аяқтың ұшымен тұру, қолды жоғары көтеріп, дем алады. «Күннен-күнге бойымыз өсіп жатыр» – қолды төмен түсіріп, табанды жерге толық басып, дем шығару.Екі-екіден тізбекке тұрады.Жарыспақ – 30 метр дистанцияға қуып, озып кетіп жүгіру. **«Балапан ұядан ұшады»** Б.қ.: аяқтарын иық еніндей етіп қою. Қолдары шынтақтан бүгіліп, білектерін	ба? 0 рет қол соға аламыз ба? Неліктен? Өйткені енді ол 10 болады.Тәрбиеші бірлік тің жанына нөлді қойып, сұрақ қояды: Мына санды жазу үшін неше цифрды пайдаландық?Адамның қолдарында неше саусақ бар?10 санын үшбұрыш пішінінде орналастырылған нүктелер арқылы бейне леуге болады.Бұл санды үшбұрышты сан деп атауға болады. Суретке қарап, сұрақ тарға жауап береді. 2 цифрды. Екі қолда 10 саусақ бар. 10 дөңгелекті санап, үшбұрыш құрады. **1-ші ойын.Тізбек.** Мақсаты:10-ның көлеміндегі сандар білімін бекіту.Ойынды тәрбиеші бастайды және 10-ның көлеміндегі кез келген бір санды атайды.Бірінші қатысушы ол санды қайталайды және 10-ның көлеміндегі кез келген басқа бір санда атайды.Оныңжанын да отырған қатысушыға аталған екі санды қайталайды және өзінің санын атайды. Барлық қатысушылар осылайша тізбек бойынша ойнап,ойын олардың біреуі сан дардың реттілігін ұмытып қалғанша жал-ғасады,ол кезде ойын басынан қайта бас-талады. **2-ші ойын.Көршілер.** Мақсаты:10-ның көлемінде реттік санау дағдыларын дамыту,10-ның көлеміндегі сандар реттілігі білімін бекіту.Тәрбиеші 11 баланы шақырып,әрқайсысына 0-ден 10-ға дейін сандар жазылған карточкалар үлес тіріп береді.Балалар сандардың реттілігі	Айрықша сезімдерді ұйқас сөздермен суреттейді. Өніп еккен дәніміз, Бүршік жарды бағымыз. Сәскеде жаз, түнде қыс Секілді екен Наурыз Балалар, барша адамның көптен күтетін жыл мезгілі – көктем де келді. Көктемде Жер-ана, табиғат – барлығы ерекше әдемі болып кетеді. Көктемде ең тамаша ұлттық мерекелердің бірі – Наурыз мерекесін тойлаймыз. Наурыз мерекесінің басқа мерекеден ерекшелігі неде деп ойлайсыңдар? Қазақ халқының ұлттық мерекесі – Наурыз – Ұлыстың ұлы күні деп аталады. Бүгін біз Оразақын Асқар ағамыздың «Әз Наурызым, армысың» өлеңімен танысамыз. - Әдеби жанрдың бір түрі өлең екенін түсіндіру. Өлең сөз адамның жан тебіренісін әсерлі етіп жеткізеді. Айрықша сезімдерді ұйқас сөздермен суреттейді. Өніп еккен дәніміз, Бүршік жарды бағымыз. Сәскеде жаз, түнде қыс Секілді екен Наурыз. Сұрақ-жауап: Өлеңде не туралы айтылған? Сендерге ұнады ма? Наурыз мерекесі қай мезгілде тойланады? Қай мезгілде ағаштар бүршік жарады, малдар төлдейді?

	көлденең, саусақтарының арасы ашыл ған, алақандарын кеудесіне қаратып ұстап тұру. Шынтақтарын мүмкінді гінше артқа қарай жібергенде демін ішке тарту. Ал б.қ. қайта оралғанда – демін сыртқа шығару (6 рет қайталау). **Тырна қанат жазады.** (Екі жаққа бұрылыстар). Б.қ.: қолдарын алдыға – жоғары – алдыға – екі жаққа баяу көтер ген кезде оң аяғының тізесін бүгіп,жер ге параллель етіп көтеріп, біраз кідіру – демін ішке тарту. Б.қ. – демін сыртқа шығару. Келесі аяқпен осы қимылдарды қайталау. **Жылан билейді.** Б.қ.: аяқтары иық еніндей етіп қою, қолдарымен ұстасып, желкесіне қойылған. Шынтақтары мүм кіндігінше артқа тартылған. Басы мен табанын қозғалтпай, белінайналдырады. Жасыл желекті жел тербейді. Б.қ.: аяқтарын алшақтау қойып тұру. Сол аяғына қарай қисаю, қол саусақ тарын аяғына тигізу – демін ішке тарту. Б.қ.: демін шығару.Сол қимылдарды оң жағына қайталау. **Қолыңмен көкті итер.** Б.қ.: тұру. Қолдарын баяу алдыға көтеру. Денені түзеп, тыныс алуды қалпына келтіру. 8 рет.**Футбол** – жұптарға бөлініп, 3 метр қашықтықтан бір-біріне допты дөңге лету. (10 рет) Нұсқау – допты серігінің дәл аяғына беру, допты ұру күшін мөлшерлеу, допты тек табанымен	бойынша бір қатарға тұрып,нөлінші,бірін ші,екінші,үшінші т.с.с. деп санап шығуға тиіс.Сосын тәрбиеші 0-ден 10-ға дейінгі сандардың бірін атайды.Өз карточкасын дағы сан аталған санның көршісі болып шыққан балалар қолдарын көтереді. **4.Шығармашылық іс-әрекет** Наурыз мерекесі. Құрастыру:Дербестікті,шығармашылықты, бастаманы қолдау. Сурет салу:ұжыммен бірге жұмыс істеу, міндеттерді өзара келісіп орындау, салынған суретпен түрлі ойындар ойнау. Мүсіндеу: жұмыс барысында түрлі кескіштер қолдану,олардың бетіне бедерлер жасау. Жапсыру:Қазақ халқының тұрмыстық заттары,киіз үй жабдықтарымен таныстыру,қиып жапсыру. Наурыз мерекесіне арналған суреттер. Көктем көріністері. Күлімде күн күлімде, Жер жасарып көгерсін. Күлсін барлық бала шат. Жарқын болсын болашақ. Наурыз тойы. Күн менен түн теңелді, Жер шуаққа бөленді. Соны тойлар ел енді. Наурыз тойы салтымыз. **Кімге не қажет?дидактикалық ойыны.** Ұлттық киімдер. **Сен білесің бе ойыны.Наурыз көже.**	Суреттен не көріп тұрсыңдар? Қай мезгіл деп ойлайсың? Балалардың көңіл күйлері қандай? Наурызкөжеге қосатын дәндерді атайық. Наурыз мерекесі туралы не білесің? **4.Дене шынықтыру** Өрмелеп үйренеміз. Салауатты өмір салты туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Бір-бірден тізбекке сап құру. 2 минут баяу жүгіру.Аяқты өкшеден бастап, аяқ басына қарай басады. Қолдарын иықтан бастап бос ұстайды. Тыныс алудықалып қа келтіру.Баяу жылдамдықпенбірқалып ты жүгіреді. Дұрыс тыныс алуын қадаға лайды.Айналдырмалы құрсаулармен жал пы дамыту жаттығуларын орындау (№2). Еңкейгенде аяғын бүкпей, кідіріспен тыныс алады. Құрсаудың үстімен әртүрлі жүрістер орындайды: өкшесін еденге, аяғының басын құрсауға басып, аяғының басын еденге, өкшесін құрсауға басып жүреді.Негізгі қимылдарды орындау: Әртүрлі тәсілдермен гимнастикалық қабырғаға өрмелеу – кезекпен аттап өрме леу, сатылардан дұрыс ұстану,қауіпсіздік ережелері. (3 рет)Баспалдаққа шығуды орындайды. **Ойын жаттығуы: «Іліп кетпе!»** – айналып тұрған секіртпеден секіріп өту.Ойынға белсене қатысады. Секіртпе қозғалыс амплитудасының ең жоғарғы нүктесіне келген сәтте оның орта тұсының астынан шапшаң жүгіріп

	тоқтату. **Қимыл-қозғалыс ойыны:«Көккұтан».** Бір-бірінен бір адым қашықтықтақұрсаулар жерде жатады. Бір аяқпенсекіргенде статикалық тепе-теңдікті сақтауға назар аудару.	Шығармашылық орталықтың тапсырмалары. 1топ.Бәйшешек. 2топ. Жауқазын. 3топ.Алма гүлі. 4топ. Биші Айгерім Балалар шығармашылығы.	өтіп үлгеруге тырысады. (2рет)
Серуенге дайындық	Өз бетінше киіну және шешіну қабілетін белгілі бір ретпен бекіту, заттарды шкафқа дұрыс қою және мұқият бүктеу; түрлі сыдырмаларды қолдану қабілетін бекіту. Сыдырманы саламыз Сенің киіміңде: Түйме мен ілгекті, Түрлі батырманы. (Сөйлеуді дамыту)		
Серуен	Еріген қардың пайда болуын бақылау Мақсаты: көктемнің белгілері туралы түсініктерді кеңейту. Күн сайын көктемгі қардың арасында ала қар пайда болады. Күн сәулесі жерді қыздырып, қарды ерітеді. Ала қардың қай жерде пайда болуы мүмкін екенін белгілеу: күн жағында ма немесе көлеңкеде ме. Қара ала қар – бұл буланған, ылғалды ала қарлы жер. Еңбек қызметі: ғимараттардан қар тазалау. «Кімнің ұсталғанын тап» қимылды ойын Мақсаты: байқауды, белсенділікті, бастаманы дамыту. «Біз көңілді балалар» қимылды ойыны Мақсаты: ауызша сигнал бойынша қимылды орындау қабілетін дамыту.	Қарды бақылау Мақсаты: қардың түсін өзгерткеніне, кірленгеніне назар аударту, неге екенін талқылау. «Көктем туралы сөздерді ойлап тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: сөздікті байыту; фонематикалық есту қабілетін дамыту. Еңбек қызметі: жолдарды сыпыру. «Нысананы көзде» қимылды ойын Мақсаты: лақтыру қабілетінде жаттығу. «Ағын арқылы» қимылды ойын Мақсаты: кедергілерден екі аяқпен секіру. Шығарылатын материалмен дербес ойындар (күрек.) (Дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)	Наурыз айындағы ауа-райын бақылау Мақсаты: бүгін қандай күн (суық, жылы, шуақты, бұлтты, қар жауады (ериді). Табиғатта не өзгерді? Еңбек қызметі: кіреберістісыпыру. «Тартыс» қимылды ойыны Мақсаты: арқан тарта білу. «Қуып жету» қимылды ойыны Мақсаты: таза ауада сауықтыру, қозғалыс белсенділігі. Дербес ойындар. (Дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)

	(Дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту + сыртқы әлеммен танысу)		
Серуеннен оралу	Жуыну, шешіну, киіну кезінде дағдыды қалыптастыруды жалғастыру, жуыну әдістерінде жаттығу: жеңді түру, қолды сабынмен сабындау, сумен жуынғаннан кейін қолдың суын сарқу. Дербес ойын әрекеті. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу		
Балалардың өзіндік іс-әрекеті	«Концертте» сюжетті-рөлдік ойын Мақсаты: жаңа мазмұнмен, жаңа эпизодтармен байыту арқылы сюжетті-рөлдік ойынды ұзартуға үйрету; сөздікті байыту; балалардың сөйлеуін дамыту. «Суретті аяқта» дидактикалық ойыны Мақсаты: шығармашылық қабілеттерін дамыту. «Кімге не керек?» дидактикалық ойын Мақсаты: балалардың сөздік қорын байыту. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу + сурет салу)	«Орманға саяхат» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: рөлдерді бөлу, бір-бірімен қарым-қатынас жасау; ертегі кейіпкерлерін қоса, ойынның сюжетін дамыту. «Көктем туралы сөз ойлап тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: сөздікті байыту; фонетикалық есту қабілетін дамыту. Үстел үсті ойындары Мақсаты: логикалық ойлауды, қолдың ұсақ моторикасын, табандылықты дамыту. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)	«Қонақты қарсы алу» дидактикалық ойыны Мақсаты: жақсы тон ережелерін бекіту, қазақ тілінде диалог жүргізе білу. «Көктем келеді» фильмінің суретінн мониторда қарау Мақсаты: ой-өрісін кеңейту. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)
Балалармен жеке жұмыс	Әлеуметтік-эмоционалды дағдылар «Болады-болмайды» дидактикалық ойыны Мақсаты: балалардың қоршаған ортадағы өзгерістер туралы білімдерін байыту	Танымдық және интеллектуалдық дағдылар «Атап айт және көрсет» дидактикалық ойыны Мақсаты: геометриялық фигураларды, сандарды бекіту. «Неге ұқсайды?» дидактикалық ойын Мақсаты: ұқсастық пен айырмашылық бойынша заттарды салыстыру	Қарым-қатынас дағдылары «Отбасы мерекеге қалай дайындалады» ситуациялық ойын Мақсаты: нақты, толық сөйлеммен сөйлей білу, 5-6 сөйлемнен тұратын шағын әңгіме құра білу
Серуен	«Бәйге» қимылды ойыны Мақсаты: жүгіру, ептілік, кеңістіктегі бағдар. «Аңшылар мен қояндар» қимылды ойыны Мақсаты: екі аяқпен секіру, сигнал бойынша әрекет ету. Балалардың қалауы бойынша қимылды ойындар. (Дене шынықтыру)		
Балалардың үйге қайтуы	«Экологиялық тәрбие – адамгершілікке, руханиятқа және интеллектке тәрбиелеу» консультациясы (Whatsapp мессенджері)		

ОҚУ-ТӘРБИЕ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ
Топ: мектепалды сынып
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспар қай кезеңге жасалды: 01.04–05.04

Күн тәртібі	Дүйсенбі 01.04	Сейсенбі 02.04	Сәрсенбі 03.04	Бейсенбі 04.04	Жұма 05.04
Балаларды қабылдау	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: жеке әңгімелесу, қарым-қатынасқа арналған ойындар және балаларда жақсы көңіл-күй туғызу. Достық атмосферасын құру				

	«Сұлу көктем» Мақсаты: балалардың жақсы көңіл-күйін қалыптастыру. «Қоңырау» артикуляциялық гимнастика Мақсаты: артикуляциялық аппаратты дамыту. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)	«Таңғы күн басталды» Мақсаты: қарым-қатынастағы қиындықтарды жеңу. «Отбасы» саусақ ойыны Мақсаты: қолдың ұсақ моторикасын дамыту. (Сөйлеуді дамыту + сыртқы әлеммен танысу)	«Досыңмен болса» Мақсаты: бір-біріне қатысты жағымды эмоцияларды дамыту. «Қызғалдақ гүлдейді» саусақ гимнастикасы (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)	«Достық» Мақсаты: балалар арасында достық қарым-қатынас, үлкендермен сыйластық қарым-қатынас орнату. Психогимнастика «Күншуақ қоян» Мақсаты: қарым-қатынастағы қиындықты жеңу. (Сөйлеуді дамыту+қоршаған ортамен танысу)	«Шуақты күн» Мақсаты: балалардың жақсы көңіл-күйін қалыптастыру. Көктем туралы тақпақ, мақал-мәтел оқу. А. Саврасов «Ұзақ ұшып келді» сурет қарау. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу + көркем әдебиет)
Ата-аналармен кеңес, әңгімелесу	Балалардың адамгершілік мінез-құлқы, үлкенді сыйлау, бір-бірін сыйлау туралы әңгімелесу. «Баланы кітап оқуға қалай үйретеміз» ұсыныстар				
Балалардың дербес іс-әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау)	«Ұқсас – ұқсамайды» дидактикалық ойыны Мақсаты: заттар мен құбылыстардың негізгі, сипатты белгісін анықтау, оларды салыстыру, қарама-қарсы қою, сабақтас әңгіме құрастыру қабілетін арттыру. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу) «Тап, үндеме» аз қимылды ойын Мақсаты: балалардың шыдамдылығын, сигнал бойынша қимылды орындау қабілетін арттыру; зейін сапасын дамыту. (Дене шынықтыру) «Үлгі бойынша құрастыру» ойыны Мақсаты: дайын үлгі бойынша құрылыс салу. (Құрастыру)	«Жетеді ме?» дидактикалық ойын Мақсаты: әр түрлі көлемдегі заттардың теңдігі мен теңсіздігін көру қабілетін дамыту; сан өлшемге тәуелді емес деген ұғымға келтіру (Математика негіздері + сөйлеуді дамыту) «Қолтырауын» қимылды ойыны Мақсаты:ептілікті, байқауды, зейінді дамыту. (Математика + дене шынықтыру) «Мен жасырдым...» үстел үсті ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)	«Қоян үйіне жол тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: қозғалыс бағытын (оң, сол, түзу) анықтау қабілетін жетілдіру. (математика) «Қоянның ізін тап» аз қимылды ойын Мақсаты: бақылауды, көрнекі зейінді жетілдіру. (Математика + дене шынықтыру) «Санау және құрастыру» ойыны Мақсаты: мектеп жасына дейінгі балалардың логикалық ойлауын жетілдіру. (Математика + құрастыру)	«Колумб жұмыртқасы» ойыны Мақсаты: шығармашылық және ақыл-ой қабілетін жетілдіру. (математика) «Кім кетті?» аз қимылды ойын Мақсаты: зейінді дамыту, бірге ойнауға үйрету. (Сөйлеуді дамыту +математика) Ойын «Жануарларға үй салып берейік» Мақсаты: есте сақтау, сөйлеу қабілетін дамыту; балаларды басқа мәліметтерді қосу арқылы дизайн нұсқаларын жасауға шақырыңыз. (Құрастыру + сөйлеуді дамыту)	«Ғажайып квадарат» ойыны Мақсаты: дербес ойлау логикасын жетілдіру. (математика) «Не өзгерді?» аз қимылды ойыны. Мақсаты: балалардың кеңістікте бағдарлануын жетілдіру; көру зейінін дамыту. (математика) «Балалардың қалауы бойынша» ойыны Мақсаты: балалардың конструктормен жұмыс істеу дағдысын жетілдіру; құрылымды безендіруді үйрену, оны жөндеу; ойыннан, ұжымдық әрекеттен ләззат алу. (Құрастыру + сөйлеуді дамыту)
Ертеңгілік жаттығу	Жаттығулар кешені				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Бізге көктем тез келеді» әңгімелесу Мақсаты: ерте көктемнің белгілері туралы балалардың ойларын жинақтау; монологтық және диалогтік сөйлеуді дамыту. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)	«Көктемде не болады?» дидактикалық ойын Мақсаты: балалардың көктемгі табиғат құбылыстары туралы түсінігін жаңарту; осы тақырып бойынша сөздік қорын белсендіру және толықтыру. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)	Табиғаттағы көктемгі өзгеріс туралы әңгіме. Неліктен «Сұлу көктем» дейміз? Көктемге кім көбірек қуанады? П. И. Чайковский «Жыл мезгілдері» музыкасын тыңдау. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу + музыка)	«Мен тұратын үй» әңгімелесу Мақсаты: тұратын мекенжайын білу, диалог жүргізе білу. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)	«Жасыл дәріхана» дидактикалық ойыны Мақсаты: балалардың дәрілік өсімдікр туралы білімін бекіту. Дәрумен туралы ситуациялық әңгіме Мақсаты: көкөніс пен жемістің пайдасы туралы балалардың назарын аудару. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)
Ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен танысу** Көктем белгілері.Табиғаттағы маусымдық өзгерістер жайлы бірлесіп зерттеулер жүргізуге деген қызығушылығын ояту. **«Көктемде не болады?» дидактикалық ойыны.** Көктемде болатын құбылыс тарды атап береді.Көктемде күн жарқырап сәуле шашады.Көктемде қар ериді. Көктемде қар еріп, әр жер қарайып жатады. Көктемде шалшықтар пайда болады. Көктемде ағаштар бүршік жарады. **Ойын түріндегі жаттығу. «Күнмен ойнайық».** Тақтада сары түсті дөңгелектің суреті ілінеді. Тәрбиеші үстел үстін жатқан сары түстіжолақ қағаздарды дөңгелектің айналасына ілу керектігін айтады. Күн сәулесі қандай болады? Жылы, – деп, бір жолақты шеңбердің айналасына	**1.Сөйлеуді дамыту** Күшік пен мысық. Шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру. Балалар, бүгін бізге «мысық» пен «күшік» қонаққа келіпті. Екі қонағымызды үстел басына отырғызайық.Ал сендердің үйлеріңде мысық пен күшік бар ма?Сендер мысық пен күшіктеріңе не бересіңдер? Олар қандай тамақ жейді?Мысықтың дауысын кім салып береді? Ал сенің күшігің қандай дыбыс шығарады?Тәрбиеші күшік пен мысықтың үлгі суреттерін іліп қояды. Балалар, сендер ненің суретін көріп отырсыңдар?Күшіктің анасын қалай атаймыз? «Ит» деген сөз неше буыннан тұрады?Балалар, дауысты дыбыс жеке бір буынды құрайды.Ал мысықтың баласын «марғау» деп	**1.Сауат ашу негіздері** Түрлі-түсті сөздер. Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру,сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. Түрлі түстер әлеміне саяхат жасаймыз. 1-аялдама.Шарлар аялдамасы. Қызық,сары,көк түсті. Міне шарлар көп тіпті. Кане қайсысын таңдайсың. Түсін біліп алғайсың. **Шарларды өз себетіне жинаймыз ойыны.** Шарларды себетке салады. 2-аялдама Үйшік.Үйдің терезелерін саламыз ойыны. Балалар өз түсінесәйкестендіріп геометриялық пішіндермен терезе қояды. 3-аялдама.Балалар пирамида сын ретімен жинайды. **2.Математика негіздері** Жыл мезгілдері.Уақытты бағдарлау.Айлар,жылмезгілдері туралы түсініктерді қалыптас	**1.Сөйлеуді дамыту** Қасқыр мен түлкі. Шығармашылықпен әңгіме леп беруді жетілдіру: ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығару. Ертегі: «Қасқыр мен түлкі»ертегісін оқып беру. Мазмұнын айтып түсіндіру. Сонан соң ұл балаларға қасқырдың, қыздарға түлкінің сөзін қайталауды ұсыну). Ертеде бір Қасқыр мен Түлкі дос болыпты. Екеуі келе жатып жол үстінен бір кесек ет көреді. Екеуінің де жегісікеліпті.ҚасқырТүлкіге :Сен жей ғой, досым, – депті. Түлкі арсаландап: Менің аузым ораза ғой, сен-ақ жей ғой, – депті.Қасқыр етті жейін деп тұмсығын соза бергенде мойнын қақпан қауып алып, ет ұшып кетіпті. Түлкі етті қағып	**1.Көркем әдебиет** Аққөжектің достары. Кейіпкерлерге және олар дың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру. Жұмбақ жасыру. Көлеңкесінен қорқып, безектейді, Ал оның баласын көжек дейді. Ол не? *(Қоян)* Балалар, көжек деген не? *(Қоянның төлі)* Көжек қандай болады? *(Көжек кішкентай, жүні жұп-жұмсақ, сүйкімді болады)* Бүгін Ботан Қошымовтың «Аққөжектің достары» ертегісімен танысамыз. *Ертегі мазмұны бойынша сұрақтар:* Ертегі ұнады ма? Ертегі не туралы? Ертегі қалай аталады? Авторы кім? Аққөжекті туған күнімен нелер құттықтап келді?

	жапсырады.Жарық. **«Бұл не?» атты дидактикалық ойын ойнауға шақырады:**заттың қасиетін немесе қызметін атайды.Сол қызметті атқаратын немесе аталған қасиетке сай келетін заттардың атауын мейлінше көбірек атап көрсетуге тырысады. Тәрбиеші : Тамшылайтын зат, ол не? Балалар: Жаңбыр, нөсер жауын, сүңгі, кранның шүмегінен тамшылаған су… **2.Сауат ашу негіздері** Тапсырмаларды орындауға көмектесеміз.Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру. **«Қызықты құрылымдар» ойыны.** Дидактикалық міндеті: балаларды сөзді дыбыстық құрамына талдауға жаттық тыру.Қажетті заттар: сөздердің құрылымдары, жетондар.Мазмұны: тақтада үш сөздің құрылымдары, мысалы: *доп, шана, қоян, әке және* т. б. Балалар берілген құрылымдар бойынша сөздерді тауып айтады. Жеңімпаз балаларға жетондар беріледі. **«Біз суретте нені көреміз?» ойыны.** Дидактикалық міндеті: сурет бойынша сөйлемдерді құрауға	айтамыз?Енді осы күшік пен мысыққа ат қойыңдаршы. «Ақтөс» пен «мамық» сөздері неше буыннан тұрады? «Күшік пен Мысық» ертегісін оқу.Сұрақ қою арқылы ертегі мазмұнын сұрайды.Балалар, ертегі сендерге ұнады ма? Ертегі кейіпкерлерін атап беріңдерші.Күшік келе жатып неге жолығады?Қасқыр не дейді?Күшік не дейді?Екеуі келе жатып нелерді көреді?Қасқыр нені жейді? Тойған Қасқыр Күшікке не дейді?Іші пысқан Күшік неге жолығады?Мысыққане дейді? Мысық не дейді?Күшік жолда нелерді көреді?Түйеге күшік тің шамасы келе ме? Міне, балалар әлін білмеген әлек деген осыдан қалған екен.Енді осы ертегіні рөлдерге бөліп сахналайық (атрибуттарын кигізу). Марғау мысықтың баласы екенін түсіндіреді. **Дидактикалық ойын: «Ертегі кейіпкерлерін тауып жүрісін сал».** Ойын шарты:Ертегі кейіпкер лерінің жүрісін салады. **2.Қазақ тілі** Жайлауда. Жайлау туралы түсінік беру, тақырып бойынша жаңа сөздермен тіл байлығын жетілдіру. ***Сөздік ойын:*** **«Сұрақ-жауап»**	тыру,олардың ретін білу және атау. **«Бұл қашан болады?» ойыны.** Жыл мезгілдерінің белгілерін атайды.Бұл қашан болады? Күн суық, жаңбыр жиі жауады. Жапырақтар сарғайып, жерге үзіліп түседі. Құстар жылы жақтарға ұшып кетеді. Адамдар жеміс-жидек пен көгөністерді жинап алады. Бұл қашан болады? Далада аяз болады, қар жауады. Үлпілдек қар жауса, одан аққала соғуға болады. Сусылдақ қар да жауады. Өзен-көлдердің суы мұз болып қатады. Мұз қатты, салқын және тайғанақ. Бұл қашан болады? Күн жылынып, қар ери бастайды, жылғалардан су ағады. Жерде шөп және алғашқы гүлдер шығады, ағаштар бүршік атып, жапырақ жаяды. Жылы жақтар дан құстар оралып, ұя салады. Бұл қашан болады? Күн ыстық болады. Өсімдіктер гүл атады. Адамдар өзен-суларға шомыла ды. Құстардың ұяларында балапандар пайда болады. Қуыршақты жыл мезгіліне сай киіндіруді ұсынады.Далада күн суық болғанда қалай киіну керек? Ал күн ыстық болғанда ше? Киім таңдауға көмектесу лерін сұрайды.Тақтаға киім таңдауға көмек көрсету қажет баланың суреті ілінеді.Суреттің астында – жыл мезгілдерінің суреттері.Жыл мезгілдері	алып жеп қойыпты.Қасқыр: Ей, досым-ау, сенің аузың ораза емес пе еді? – десе, Түлкі:Оразам сенің мойныңа түсті ғой, – деп зыта және ліпті.Сөздік жұмыс:«Ораза – тамақ жемей өзін ашқұрсақ ұстау» деген мағына екенін түсіндіреді.Ертегіде нелер жайлы айтылған?Қасқыр мен Түлкі дос болған ба? Екеуі жолдан не көрді? Қасқыр Түлкіге не деді? Сонда Түлкі не дейді? Еттегі қақпанға қайсысы түседі?Түлкі сияқты айлакер, қу болу керек пе? Ертегі қызық бекен, сендерге ұнады ма? **Дидактикалық ойын: «Түлкінің құйрығын тап».**Ойын шарты: балалар қима суреттерден Түлкінің құйрығын тауып көрсетеді. Дәптердегі тапсырма орындалады. **2.Қазақ тілі** Киіз үй. Киіз үй жабдықтарымен таныстыру.Ұлттық бұйым дарды дұрыс айтуға үйрету. Фланелді тақтада «Жайлау» суретінқұрау.Берілгенсөздер ден сөйлем құрастырады: шөп, көп, жайылады, үй жануарлар, жейді, таулар, өзен, киіз үй.*Жайлауда шөп көп. Жайлауда үй жануар лары жайылады. Олар шөп жейді. Жайлауда таулар,*	Ақкөжектің көңіл күйі қандай болды? Достар не істеді? Жайлаудан Аққөжекті құттықтауға тағы қандай төлдер келді? ***Ертегі мазмұны бойынша сұрақтар:*** Ертегі ұнады ма? Ертегі не туралы? Ертегі қалай аталады? Авторы кім? Аққөжекті туған күнімен нелер құттықтап келді? Аққөжектің көңіл күйі қандай болды? Достар не істеді? Жайлаудан Аққөжекті құттықтауға тағы қандай төлдер келді? Суретке қарап, әңгімеле. Суреттегі төлдердің көңіл күйі қандай? Көжекті қандай төлдер құттықтады? Ұйқасын тап. Дамыл таппай бір мезет, Жортумен жүр ақ ... . *(көжек)* Сен досыңның туған күніне не сыйлағың келеді? Суретін сал. «Туған күніңмен құттықтаймын!» деген сөйлемді түрлі екпінде айт. Қалай айтқан дұрыс? **2.Сауат ашу негіздері** Дауыссыз б-п.Сөздегі дыбыстардың ретін,дауыс ты және дауыссыз

	үйрету; жай сөйлемдерді толықтыруға үйрету.Қажетті заттар: «Балабақшада», «Мектеп»,«Жазғы орманда», «Дүкенде»тақырыптарындағы мазмұнды суреттер.Мазмұны: тәрбиеші балаларға суретті көрсетіп, жайсөйлемді құрап айтады, мысалы: *Әсем келе жатыр*. Балалар сөйлемді қайталап, бір-екі сөзді қосып айтады, мысалы: *Әсем балабақшаға келе жатыр*. Келесі бала тағы бір-екі сөйлемді қосады. Кім ең үлкен сөйлемді құрап айтса, сол жеңімпаз болады. **«Ойлан да аяқта» ойыны.** Мақсаты: балалардың сөздік қорын байыту, дұрыс ауызекі сөйлеу дағдыларын қалыптас тыру. Ат шабады, ал қарға ... (ұшады)Ит үреді, ал қарға ... қылдайды) Жылан жорғалай ды,ал балық ... (жүзеді) Қасқыр ұлиды, ал қой ... (маңырайды) Түйе боздайды, ал жылқы ... (кісінейді) Лимон қышқыл, ал қант ... (тәтті) Өзен арықтан терең, ал арық ... (саяз)Егер үстел орындық тан биік болса, ондаорындық ... (үстелден аласа) Сен аяғыңмен жүресің, ал затты ұстағанда немен ұстайсың... (қолыңмен) Егер Самал үйден Айманнан бұрын шықса, ал Айман ... (кейін) **3.Музыка** Көктем әндері.Музыка	Біздің Отанымыз қалай аталады?Біздің Отанымыз - Қазақстан Республикасы Қай қалада (ауылда) тұрасың? (Қаласының, ауылының атын айтады).Отанымыздың бас қаласын ата?Отанымыздың бас қаласы –Астана. Өлкеміздің табиғаты бейнеленген «Жайлау» суретімен жұмыс. Жаңа сөздермен таныстыру. Мынау не?Мынау – жайлау. Жайлауда ауа қандай? Жайлауда таза ауа. Мынау – таулар. Жайлауда таулар бар. Шағын мәтін құрап айтады: *Жайлауда салқын. Таза ауа. Жайлауда шөп көп.Жайлауда үй жануарлары жайылады. Олар шөп жейді. Жайлауда таулар, өзен, киіз үй бар.* Жаңылтпаш жаттау. Малға шөп керек, Шөп көп керек, Көк шөп керек. Тәрбиеші «Жайлауда» тақпақты оқиды. **Ойын: «Дұрыс па, бұрыс па?»**Ойынның мақсаты: зейін қойып тыңдауға, сөйлемді дұрыс құруға жаттықтыру. Ойынның шарты: сөйлемді тыңдап, қатесін түзету. Мысалы: Жайлауда таулар жоқ – Жайлауда таулар бар. **3.Математика негіздері** Апта күндері.Уақытты бағдарлау.Әртүрлі оқиғалар дың,апта күндерінің реті	туралы өлең оқу. **Жыл мезгілдері** Анасы балаларына ат қойыпты: Бірі Көктем, екіншісі Жаз, Үшіншісі Күз, Төртіншісі Қыс. Көктем келсе, дала көкке оранып, Бұлбұл құстар сайрайды.Жаз келсе, айнала гүлге малынып, Жеміс-жидек піседі.Күз келгенде егін пісіп, Қамба астыққа толады. Қыс келгенде аппақ қарға оранып, Тынығады қара жер. Таңдалған карточкаға сәйкес қуыршақ үшін киім таңдап, таңдауын түсіндіреді. Жыл мезгілдерін атайды **3.Көркем әдебиет** Төлдер айтысы.Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып,эмоциямен,қи сынды қайталап айтып беру, диалогтік сөйлеуді дамыту. **Дидактикалық ойын Төлін тап.**Ойын шарты:тақтаға үй жануарлары ілінеді.Балалар әрбір үй жануарларыныңқасына өз төлін тауып ілуі тиіс.Төлдер айтысы ертегісімен таныстыру. Төлдер бір-бірімен не үшін айтысты?Лақ не айтты?Құлын ше?Бұзау не деді?қошақан,бота не деді?адам не деп жауап берді? Айналайын торпақ,бола берме қорқақ,Айналайын қозым,малда жуас бозым.Айналайын ботам, қандай күлте жотаң,Жалт-жұлт етіп лақ,жағалайсың бұлақ. Жұмбақ:Жарысуға дайын,менің	*өзен, киіз үй бар.*Киіз үйдің суреті. Киіз үйде не бар? «Киіз үй» суретімен жұмыс. Киіз үй туралы қысқаша мәлімет беру. Жаңа сөздер мен таныстыру. **Дыбыстық жаттығу** Қ-қ-қ-қ- дық-дық – әдемі сандық. Қ-қ-қ-қ - мақ-мақ – сырмақ.Шағын мәтін : *Мынау – киіз үй. Киіз үйде сандық бар. Сандық ағаш тан жасалады. Киіз үйде сырмақ бар. Сырмақ әдемі, жылы. Сырмақ жүннен жасалады. Киіз үйде алаша және домбыра бар.* Киіз үй ішінің көрінісі бойынша **ойын: «Қайтала, көрсет».** Тәрбиеші киіз үй ішіндегі заттарды атайды, балалар сөзді қайталап, суретін көрсетеді.Суретке қара. Сұраққа жауап бер. Киіз үйде не бар?Балаларға сұрақ тар бере отырып 6 сөйлем дер құрату. Мысалы: *Киіз үйде сандық бар.*Суреттерге қара. Атауында «Қ» дыбысы бар заттарды көк қарындаш пен қорша. **Дидактикалық ойын: «Мен бес сөз білемін»** «Жайлау» тақырыбы бойынша балалар 5 сөз айтады. **3.Математика негіздері** Жыл айлары. Уақытты бағдарлау.Айлар,жыл мезгіл дері туралы түсініктерді	дыбыстарды анықтау. Суретпен жұмыс. «Бала» сөзі «Б» дыбысы нан басталып тұр. Кәне, бәріміз бірге «Б» деп айтайық.Енді «П» дыбысын айтайық. "П" дыбысы парта сөзінде бірінші болып тұр. Екі дыбыс бір-біріне өте ұқсас дыбыстар. «Б» мен «П» дыбыстарының дұрыс артикуляциясы мынандай: «Б» – «П» дыбыстары кішкене тіл ашық тұрып, дем ауыз арқылы қатты жұмылған еріндердің кілт ашылуынан сыртқа шығу нәтижесінде жасалады. Тәрбиеші балаларға "б","п" дыбысынан басталатын сөздер ойлап айтқызады.Тәрбиеші «Б» дыбысының буын ішінде келетін сөздерге мысал келтіреді: «П» дыбысының буын ішінде кездесетін сөздерге мысал келтіреді: Ба-ба-ба-бала. Бо-бо-бо-бота. Бө-бө-бө-бөрік. Табыл-дабыл. Бақа-бақбақ. Тәрбиеші балаларға «бала», «парта», «бақа», «бақбақ» сөздеріне сөйлем құратады.Сөздерді дыбыс талуы бойынша салыстыру Клуб, штаб, араб, куб; Мектеп, кәсіп, ғажайып,

	тыңдау.Қазақ халық аспап тары:домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшелік терімен,күй жанрымен,таныс тыру.***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Ленталармен жаттығу» (В. Моцарт). Түрлі түсті ленталармен әуенді сезіне ырғақтық қимылдарды бірге, мәнерлеп орындауға үйретуді жалғастыру. Балаларға жұмбақ жасыру: Сулар ағып жылғадан, Құстар әнін жырлаған. Бұлт айдары желбірейді, Бұл мезгілді қалай дейді? Балалармен көктем туралы, көктемде қайтып оралатын жыл құстары туралысұхбат жүргізу. Көктемде табиғатта болатын құбылыстар туралы әңгімелесу.суреттер көрсету. ***Музыка тыңдау:*** «Қараторғай» (Ақан сері, өңдеген Б. Ерзакович). ***Ән айту:*** «Көктем» (Д.Гусинцев).Үйренген «Домбыра сазы» әнін (И. Нүсіпбаев) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. Жеке және хормен айту. ***Билер:*** «Апатайым-ай» биі («Билеп үйренейік» жинағынан).Әуенді тыңдай отырып, ырғаққа ілесе нық қимылдар жасау. ***Ойындар, хороводтар:*** «Балақан да алақан» (Ө. Байділдаев).	туралы білімді бекіту. Тәрбиеші аттары апта күндеріне сәйкес келетін ағайындылармен ойын ойнауға шақырады: дүйсенбі ... жексенбі.Ағайынды апта күндері бейнеленгенсурет тер.Оларды санайды (7). Олардың атауларын қайталай ды.Тәрбиеші ағайынды апта күндері әрқашан рет-ретімен келетінін айтады. Одан кейін күндерге реттік нөмірлер тағ йындауды сұрайды және олар дың астына 1-ден 7-ге дейін цифрлар жазылған карточка ларды қояды. 1-тапсырма.Атауы мен ретін хормен қайталау. дүйсенбі – бірінші күн, сейсенбі – екінші күн...Адамдар қашандемала ды? Қашан жұмысқа шығады? Бүгін қандай күн? Кеше қан дай күн болды? Ертең қандай күн болады? 2-тапсырма: апта күндерінің атауларын жаттауға жаттығу. Одан кейін бұл үйлерде ағайындылар – апта күндері тұратынын хабарлайды. Оларға реттік нөмірлерді жапсырамыз.Кімнің ... алдында, ... кейін, ... арасында тұратынын анықтаңдар. 3-тапсырма. Тәрбиеші апта күні мен түстерді шашыраңқы атайды. Мысалы, сәрсенбі – көк, сейсенбі – қызыл, дүйсенбі – сары, сенбі – жасыл, жексенбі – қызғылт	қасқа ..тайым.Тастан тасқа секірген ұзын салпаң құлақты, Қойдан маза кетірген,кімбіледі.. лақты.Моп-момақан өзі,сүп-сүйкімді...қозы **4.Дене шынықтыру** Шабандоздар. Спорттық ойындар элементтері. **Қимыл жаттығуы: «Кім шапшаң?** Сапқа тұрып жарысу. Ат шабысы естілетін күй әуенімен қамшыға арналған түзету жаттығуларын орындау. Арқа омыртқаның қисаюы мен жалпақтабанның алдын алу. Қамшымен жалпы дамыту жаттығуларын жасау.Жарыс түріндегі **негізгі қимылдарды орындау (3 рет).**Тік қойылған баспалдақ сатыларының ара сымен жорғалау.Белгібойынша алғашқы ойыншы баспалдақ сатыларының арасымен жорға лайды, модульды айналып өтіп, дәл сол тәсілмен қайта қайтып, қолындағы қамшыны келесі ойыншыға береді. **«Жылан»** Фитболды заттардың арасынан ирек жолмен алып жүру. **Шабандоз. Тепе-теңдік сақтау** – ұзын орындықтың үстімен жанына қарай, текшелерден аттап жүру. Тепе-теңдік сақтау ға назар аудару.Тепе-теңдік сақтау жаттығуларын орын дайды.Ұзын орындықтың үсті мен жанына қарай, текшелер ден аттап жүреді. Қолдарын беліне қойып, басын төмен түсірмеуге тырысады.	қалыптастыру,олардың ретін білу және атау. **Сөздік жұмыс:** жыл, ай. жыл мезгілдерін рет-ретімен атауды ұсынады. Балалар жыл мезгілдерінің әрқайсы сында үш ай болатынын айтады.Айлардыңатауларын хормен қайталау. ***«Жыл бойы»*** **ойыны.** Тәрбиеші допты лақтырып, сұрақ қояды:Ақпан жыл ішінде нешінші ай? Жылдың соңғы айы қандай?Қазаннан кейінгі қандай ай? Жаз айларын ата және т.б. **«Не істегенімізді айтпаймыз,не істегенімізді көрсетеміз» ойыны.** Балаларға екі топқа бөлінуді ұсынады. Таңертең, күндіз, кеште не істегенін анықтай ды.**Ойын жаттығуы:** Мен сөйлемді бастаймын, ал сендер жалғастырыңдар. Алдымен көктем, одан кейін ...Алдымен күн..., одан кейін... Алдымен дүйсенбі, одан кейін ...Алдымен бүгін, одан кейін ...Алдымен қаңтар,одан кейін ...Екі топқа бөлінеді. Бір топ жасырылған іс-қимылды көрсетеді, екінші топ оны шешеді. Мұқият тыңдап, сөйлемді мағынасына сәйкес жалғастырады: **4.Музыка** Көктем әндері.Музыка тыңдау.Қазақ халық аспап	доп, нәсіп. «Б» ұяң – дауыссыз, ал «п» дыбысы – қатаң дауыссыз. **3.Қоршаған ортамен танысу** Мемлекеттік мерекелер. Мемлекеттік мерекелердің Тәуелсіздік,Республика күні,жаңа жыл,Наурыз,ға рышкерлер,аналармерекесі Отанқорғаушылар,балалар күні,Астана күні маңызды лығын түсіну,оларға белсенді қатысу. Жылы сөздер- Қандай жақсы,біз біргеміз. Қандай жақсы,біз бақыттымыз. Қандай жақсы,біз татумыз. Қандай жақсы,біз бір-бірімізге қажетпіз. Қандай жақсы, біз бір-бірімізге көмектесеміз. Қандай жақсы, ,біз бір-бірімізге қуаныш сыйлаймыз. Қандай жақсы, ,біз бір-бірімізді толықтырамыз. Қандай жақсы,біз тәуелсізбіз.Қазақстанда қандай мерекелер бар? Наурыз мерекесі:ұлыстың ұлы күні.Күн мен түн теңесетін кез.Қазақтың жаңа жылы. Бірлік мерекесі:1мамыр-Қазақстан халқының бірлігі күні. Жеңіс мерекесі:ата бабаларымыздың соғыста

	Музыкалық аспапта ойнау: «Латыш полькасы» (М. Раухвергер). **4.Дене шынықтыру** Көшбасшы бол.Баскетбол эле менттері.Кеуде тұсынан екі қолымен допты бір-біріне лақ тыру.Допты оң және сол қол мен алып жүруге жаттықтыру. **«Суретті құрастыр» ойын жаттығуы.** Бөліктерге бөлінген суреттер ді қайта құрастырады. Берілген тапсырманы талдай ды. Қимыл-қозғалыс жоспа рын жасайды. Өздері білетін жаттығулармен салыстырады. Топқа бөлініп, негізгі қимыл дарды орындау.Өз бекетте ріне тізбектерге бөлініп тұрады. Тәрбиешінің белгі сімен топтар орындарын ауыстырады.Себетке доп лақтыру. (3 рет)Допты кеуде тұсында ұстап тұрып, ілгері-төменге қарай доға жасай отырып түсіріп, қолын қайта жоғары көтеріп түзеп,қолдары ның басы мен саусақтарын аша отырып, допты екпінмен себетке бағыттап лақтырады. Баскетбол қалқанынан 2,5 метр қашықтықта тізбектерге тұрады. Гимнастикалық қабырғаға аяқты аяққа сүйеп аттап, қиғаш өрмелеу. (3 рет) Баспалдақтан-баспалдаққа өткенде аяқ пен қол қимыл дарын үйлестіру, қауіпсіздік ережелерін сақтау.Гимнас	сары, бейсенбі-көгілдір, жұма – қызғылт. Апта күндерінің атауларын қайталайды. Күндерді рет-ретімен және шашыраңқы айтуға, «көршілерін» анық тауға жаттығады.Тапсырманы орындап, апта күндерінің ретін айтады.Жапсырмаларды жапсырады.Тапсырманы орындап, әрбір күннің күндер жолағындағы орнын тауып, көрсетілген түске бояйды. **4.Шығармашылық іс-әрекет** Қайыңдағы құстың ұясы. Құрастыру:жұмысты бірге келісіп орындау,ұжыммен бірге жұмыс істеуді үйрету, қауіпсіздік ережелерін сақтау. Сурет салу:ұжымдық жұмыс тарды орындап,ойдан сурет салуды үйрету. Мүсіндеу:заттардың ұзын және қысқа,жуан және жіңіш ке белгілерін көрсете білу, бөліктердің салыстырмалы көлемдерін сақтау. Жапсыру:дайын үлгілермен жұмыс істеуді үйрету. Сұлтан Қалиұлының «Жыл құстары келгенде» өлеңінен үзінді оқу. Жыл құстары көктемде Шаршап бізге жеткенде, Құшақ жая қарсы алсақ, Ұя жасап, ән салсақ, Бір ғанибет емес пе? Тәрбиеші бүктемелерден құстардың суретін көрсете	**Қимыл-қозғалыс ойыны: «Шеңбер» (3 рет).**Құрсаулар ды шеңбер бойыменорналасты рып қою.Ойыншылар өз құрсау ларына тұрады. Әр құрсауда тек 2 ойыншы тұра алады.Бір ойыншы үлкен шеңбердің дәл ортасында тұрады. Белгібойын ша ойыншылар өзқұрсауларына жүгірген кезде ортадағы орта дағы «үйі жоқ» ойыншы кез келген құрсауға тұрып алады. Артық ойыншы енді ортаға тұрып, өзіне үй іздейді.	тары:домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшелік терімен,күйжанрымен,таныс тыру.***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Ленталармен жаттығу» (В. Моцарт). Түрлі түсті ленталармен әуенді сезіне ырғақтық қимылдар ды бірге, мәнерлеп орындау ға үйретуді жалғастыру. Балаларға жұмбақ жасыру: Сулар ағып жылғадан, Құстар әнін жырлаған. Бұлт айдары желбірейді, Бұл мезгілді қалай дейді? Балалармен көктем туралы, көктемде қайтып оралатын жыл құстары туралысұхбат жүргізу. Көктемде табиғатта болатын құбылыстар туралы әңгімелесу.суреттер көрсету.***Музыка тыңдау:*** «Қараторғай» (Ақан сері, өңдеген Б. Ерзакович). ***Ән айту:*** «Көктем» (Д.Гусинцев).Үйренген «Домбыра сазы» әнін (И. Нүсіпбаев) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. Жеке және хормен айту. ***Билер:*** «Апатайым-ай» биі («Билеп үйренейік» жинағынан).Әуенді тыңдай отырып, ырғаққа ілесе нық қимылдар жасау. ***Ойындар, хороводтар:*** «Балақан да алақан» (Ө. Байділдаев).	жеткен күні. Тәуелсіздік мерекесі: Қазақстан Республикасы ның еркіндік,тәуелсіздік алған күні. мерекесі. Наурыз айында қандай мейрамдар бар?Наурыз мейрамы туралы не білесің?Наурыз сөзікөктем мерекесі,күн мен түн теңе седі.Жаңа өмірдің басы, жер бетінде жақсылық орнайды.Сүйіспеншілік мейрамы,рақымдылық мейрамы.Үйдіңайналасын тазалайды,бұлақтың көзін ашады.Наурыз көжеге дайындалады.Бата береді. Ұлттық ойындаройналады. Алтыбақан,күш сынасу, қыз қуу,арқан тартыс, бәйге.**Сөзді тап ойыны.** Жұппен жұмыс.Сен білесің бе? **4.Дене шынықтыру** Спортпен шұғылданамыз. Спорттық ойындар элементтері. «Жаттығуды бастадық – бұл бір! Алшақ – алшақ басайық – бұл екі! Тоқтама сен, кідірме – бұл үш! Күн күлімдеп тұр көкте! Тамаша! Үлкен боламын, күшті болам, ер болам! Тамаша!» Мәтін бойынша қимылдар жасайды.Бірден-екіден тізбекке тұру. Қозғалыс кезінде қайта сап құру.Ара

	тикалық қабырғамен жоғары өрмелеп шығады да, аяқты аяққа сүйеп аттап, қиғаш түседі. Баспалдақ сатыла рынан мықтап ұстайды: төрт саусақпен үстінен, бас бармақ пен сатынан ұстайды. **Ойын жаттығуы «Тыңда, орында!».** (2 рет)Жүргізуші 1-2 қимылды айтып, қайта лайды. Балалар тура сол ретпен қимыл-қозғалыстарды қайталауы керек. **«Дұрысын көрсет!» ойын жаттығуы.** Жүргізуші: «Көңіл күйлерің қалай?», «Көңіл күй қандай?».	отырып сұрақтар қояды: Көктемде құстар қай жақтан ұшып келеді? Ұшып келген құстарға қандай қамқорлық көрсетеміз? Қандай құстарды білеміз? Бүгін сендермен бірге осы құстарға ұя жасаймыз. Үлестірмелі материалдағы суреттер.Үлестірмелі мате риалдағы сюжетті суретке мұқият қарап, қоңыр түсті ұя бөліктерін қиямыз. Қағазды екіге бүктеп қию және шаршы шеттерін қию арқылыдөңге лек пішіндерді қиып алу әдістерімен ұяның бөліктерін қиып аламыз. Енді дайын болған ұя бөліктерін жапсырамыз. Балалар қимыл-қозғалыстар жасайды. Құстар дем алуда. Құстар ұшады. Құстар жем шоқиды, Құстар ұясына қонады. «Құстар – біздің досымыз» тақырыбына әңгіме құрасты рады.Балалар шығармашы лығы.		***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Латыш полькасы» (М. Раухвергер).	қашықтықты сақтауға тырысады.Ырғақты гимнас тика. Зейінін шоғырланды рып, қимылдарды ырғақты орындап, бірқалыпты тыныс алуға тырысады. Негізгі жаттығуларды ойын түрінде орындау.Оң қол, сол қолмен лақтыру. Қолдарын алдымен төмен қарай айналдырып, сосын артқа толық жазылғанша сермеп лақтыру. Денені жұмырлап, алдыға қарай дөңгелеп, арқасына аунап түсу.Денені жұмырлау – отырып, тізесін біріктіріп, қолдарын еденге, шынтақ тарын денесіне қысып, арқасын дөңгелету.Бастап қы қалыптан негізгі акроба тикалық жаттығуларжасау. **«Орындарыңмен ауысыңдар» қозғалыс ойындары.**Залды екіге бөлетіндей етіп, ортаға арқан төселіп салынады. Әр команда залдың бір бөлігіне орналасады. «Жүгір!» деп белгі берілгенде, балалар өз бөлігінде шашырап жүгіреді. «Ауысамыз!» деп белгі берілгенде,екі топ ауысады. Қай топ бірінші болып толық ауысып үлгереді, сол топ жеңіске жетеді.Дыбыстарды айту арқылы тыныс алу

					жаттығуларын орындау.
Серуенге дайындық	Өз бетінше киіну және шешіну қабілетін белгілі бір ретпен бекіту, заттарды шкафқа дұрыс қою және мұқият бүктеу; түрлі сыдырмаларды қолдану қабілетін бекіту. Сыдырманы саламыз Сенің киіміңде: Түйме мен ілгекті, Түрлі батырманы. (Сөйлеуді дамыту)				
Серуен	Адамдардың киімін бақылау Мақсаты: талдау және қорытынды жасау қабілетін дамыту; қысқы және маусымдық киімдерді атау. Еңбек қызметі: учаскедегі жұмыс - су ағыны үшін ойық тазалау. Мақсаты: бірлесе жұмыс істеу қабілетін дамыту. «Түйе мен бота» қимылды ойыны Мақсаты: моторика, коммуникативті және шығармашылық қабілетті дамыту. Жеке жұмыс: қимылдарын дамыту Мақсаты: кеңістікте бағдарлауды, тепе-теңдік сезімін жақсарту. «Көктемде аулада қандай қауіп бар?» ситуациялық әңгіме Мақсаты: қауіпсіз мінез-құлық ережесін тәрбиелеу. (Сөйлеуді дамыту + сыртқы дүниемен таныстыру + дене шынықтыру)	Күнді бақылау Мақсаты: күннің қозғалысы туралы алғашқы түсінікті қалыптастыру; күн қызуына байланысты табиғаттың көктемгі өзгерісі туралы түсінікті жүйелеу. Еңбек қызметі: үйілген қарды тез еруі үшін арасын ашу. Мақсаты: ересектерге көмектесуге деген құштарлықты тәрбиелеу; судың бір күйден екінші күйге өту қасиетін бекіту. «Қаз көпірі» қимылды ойыны Мақсаты: жаңа ойынмен танысу;ептіліктерін, төзімділігін дамыту. Жеке жұмыс: секіруді дамыту Мақсаты: 1-2 м қашықтықта екі аяқпен алға секіруге жаттықтыру. Аулада балалардың дербес дене белсенділігі. (Сөйлеуді дамыту + Қоршаған ортамен танысу + дене шынықтыру)	Бұлтты бақылау Мақсаты: дүниені тұтас қабылдау негізі ретінде жер-көктің бірлігі жайлы түсініққалыптастыру. «Нысананы көзде» қимылды ойын Мақсаты: балаларды тік және көлденең нысанаға допты лақтыруға үйрету. Еңбек әрекеті: балаларға қарды шашуға көмектесу. Мақсаты: бірлесе жұмыс істеуге, істелген істен қуаныш алуға тәрбиелеу. «Жылға» қимылды ойын Мақсаты: балаларды қол ұстасып, әр түрлі бағытта жүруге және жүгіруге, жүресінен отыру, тұруға үйрету.«Жаңа сөз тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: баланың бір дыбысты қабылдау кезіндегі ойлауын дамыту. Баланың серуендегі өзіндік әрекеті, таңдау ойындары. Мақсаты: балалардың қарым-қатынас, жанжалды жағдайдан шығуға назар аудару.Жеке жұмыс	Ауа-райын бақылау Мақсаты: көктемде табиғаттың өзгеруі Жердің Күнді айналуымен байланысты екендігі туралы түсінік қалыптастыру; табиғаттағы маусымдық өзгеріс туралы білімді бекіту. Еңбек қызметі: жолды сыпыру, қоқыс жинау. Мақсаты: бірлесе жұмыс істеу қабілетін дамыту. «Қаз көпірі» қимылды ойын Мақсаты: қимыл дағдысы мен білігін жетілдіру; дене рефлексиясын дамыту; балалардың спортқа қызығуын қолдау. Жеке жұмыс: секіруді дамыту Мақсаты: тепе-теңдікте қимыл жасада өзін-өзі сақтандыруға үйрету. Балалардың дербес әрекеті Педагог бақылауымен балалардың өз бетінше әрекеті. (Сөйлеуді дамыту + Қоршаған ортамен танысу + дене шынықтыру)	Тамшыны бақылау Мақсаты: температураға байланысты судың өзгеруі туралы білімді бекіту; зерттеушілік әрекетке үйрету. Еңбек қызметі: қоқыс жинау. Мақсаты: бірлесе жұмыс істеу қабілетін дамыту. «Қоян» қимылды ойын Мақсаты:ептілікті, реакция жылдамдығын дамыту, сигнал бойынша әрекет етуге үйрету; кеңістікте бағдарлауды дамыту. «Жаңа сөз тап» дидактикалық ойыны (айтылған дыбысқа) Мақсаты: баланың бір дыбысты қабылдауда ойын дамыту. Баланың серуенде өз бетінше әрекеті, таңдау ойындары. Мақсаты: баланың қарым-қатынасына, жанжалды жағдайдан шығу жолдарына назар аудару. (Сөйлеуді дамыту +

			Мақсаты: тәулік реті туралы білімді бекіту. (Сөйлеуді дамыту + Қоршаған ортамен танысу + дене шынықтыру)		Қоршаған ортамен танысу + дене шынықтыру)
Серуеннен оралу	Киімді реттілікпен шешу, шкафқа салу, қолды жуу. Белгілі бір реттілікпен өз бетінше киіну және шешіну, өз заттарын шкафқа дұрыс орналастыру дағдысын жетілдіру. Жуыну кезінде «Тазалап жу, суды аяма. Алақандар қардай аппақ болсын» тақпақ айту (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Қуыршақ» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: үйлесімді сөйлеуді, сюжетті дамыту, киімді топтау: көше, үй, мерекелік, жұмыс. «Не артық?» дидактикалық ойын Мақсаты: логикалық ойлауды, зейінді дамыту. «Теңіз толқиды» қимылды ойыны Мақсаты: қиялды, реакцияны дамыту. Үстел үстіндегі дидактикалық ойындар Мақсаты: қолдың ұсақ моторикасын, табандылығын дамыту. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту)	«Саяхат» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: сюжетті дамыту, рөлдерді өз бетінше бөлу. Ойын жаттығуы «Лентаны кім тезірек шешеді?» Мақсаты: зейінді, ептілікті, реакцияны дамыту. «Қатені тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: себеп-салдарлық байланысты, ойлауды анықтау. «Әр қадамға арналған сөз» қимылды ойыны Мақсаты: қимылдарды үйлестіру, сөйлеуді, бағдарлауды дамыту. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту + математика)	«Банк» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: рөлді таңдап, соған сәйкес әрекет ету; ынтымақтастық дағдысын дамыту; ойында әлеуметтік шындық құбылысын бейнелеу; балалардың бақылау, экскурсия, ересектермен қарым-қатынас барысында көргендерін ойынға беру. «Жұмбақ жасыр, шешеміз» дидактикалық ойыны Мақсаты: балалардың бақшада және бақта өсетін өсімдіктер туралы білімін бекіту, оның белгілерін атау. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)	«Отбасы. Қарлығаштың туған күні» сюжетті-рөлдік ойын Мақсаты: ойында әлеуметтік шындық құбылыстарын көрсету; бірге тұратын адам ретінде отбасы туралы түсінік қалыптастыру; жақындарына қамқорлық жасауға деген ұмтылысты тәрбиелеу; өз отбасына деген мақтаныш сезімін дамыту; балалардың сөздік қорын белсендіру. «Ертегіні айт» дидактикалық ойыны Мақсаты: кейіпкерлердің маскаларын мақсатына және мәтінге сәйкес қолдана білу. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен танысу)	«Петрушка» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: балаларда түрлену қасиетін, көркемдік шеберлігін дамыту; мерекелік көңіл-күй туғызу. «Сурет салу» дидактикалық ойыны Мақсаты: шығармашылық қабілетті дамыту (еркін сурет салуға арналған қарындаш, фломастер). «Кімге не керек?» дидактикалық ойыны. Мақсаты: балалардың сөздік қорын байыту. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)
Балалармен жеке жұмыс	Қарым-қатынас дағдысы «Әдемі айтуға көмектес» дидактикалық ойыны Мақсаты: зат есімді сын есіммен келісе білуге жаттықтыру	Танымдық және интеллектуалдық дағды Графикалық диктант Мақсаты: кеңістікте бағдар, қол моторикасын дамыту, жазуға дайындау	Қарым-қатынас дағдыы «Ағашты тап» дидактикалық ойын Мақсаты: Ағаштарды белгісі: пішіні, бұтақтың орналасуы, қабығы, жапырағы, гүлінің түсі мен сыртқы түрі бойынша тану	Шығармашылық дағды «Гүлдер» жапсырмасы Мақсаты: қайшымен жұмысты бекіту, қиялды дамыту.	Танымдық және интеллектуалдық дағды «Ол жасырынған жерді тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: кеңістікте бағдарлауға үйрету
Балалардың үйге қайтуы	«Мен ғарышты саламын» балалар сурет байқауы Мақсаты: балалардың қоршаған әлемді тану мәселелеріне бірыңғай тәрбиелік көзқарасты жүзеге асыру. «Баланың белсенділігі – оның денсаулығының кепілі» стендтік кеңес Мақсаты: мектеп жасына дейінгі баланың жеке ерекшелігі туралы ата-ананың түсінігін жалпылау, оны отбасы тәрбиесінде пайдалану.				

ОҚУ-ТӘРБИЕ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ
Топ: мектепалды сынып
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспар қай кезеңге жасалды: 08.04–12.04

Күн тәртібі	Дүйсенбі 8.04	Сейсенбі 9 .04	Сәрсенбі 10.04	Бейсенбі 11.04	Жұма12.04
Балаларды қабылдау	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: жеке әңгімелесу, қарым-қатынасқа арналған ойындар және балаларда жақсы көңіл-күй туғызу. Достық атмосферасын құру				
	«Жаңа күн» Мақсаты: балалардың жақсы көңіл-күйін қалыптастыру. Көркем сөз (Қарым-қатынас іс-әрекеті:сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)	«Біз тұратын өлке» әңгімелесу. Мақсаты: балалардың кіші Отаны туралы түсінігін кеңейту. Шығармашылық ойын «Суретші нені шатастырды?» Мақсаты: ой-өрісін, зейінін дамыту. (Қарым-қатынас іс-әрекеті: Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)	Қимыл-қозғалыс ойыны Аспаннан көк жұлдыздар түсті. (Балалар жайлап отырады.) Орман оларға сиқырлана қарайды, Жел оның үстінен тыныш айналады, (Орындарынан тұрып, жүрелеп отыру.) Көк жұлдыздарға қарайды (Орнында айналады. Қолды белде ұстайды). Жүгері гүліақырын тербеледі, Көк, жұлдыз сияқты, сиқырлы түсте.(Қолды жоғары көтеру. Қол ұстасып шеңбер бойымен жүгіру). (Дене тәрбиесі + сөйлеуді дамыту)	Психогимнастика «Ғарышқа ұшу». Тәрбиеші балаларды айға ұшуға шақырады: ғарышкер болып және ғарышқа ұшып бара жатқанды елестету. Көзді жұму, денені босатамыз, ал, ұшамыз. Ғарышта не қызықты нәрсе көргенін айту. (Қарым-қатынас іс-әрекеті: Сөйлеуді дамыту + көркем әдебиет)	Апта өлеңі. «Юрий Гагарин» В. Степанов В космической ракете С названием «Восток» Он первым на планете Подняться к звездам смог. Поет об этом песни Весенняя капель: Навеки будут вместе Гагарин и апрель. (Қарым-қатынас іс-әрекеті:Көркем әдебиет)
Ата-аналармен кеңес, әңгімелесу	Бала мінезінің қалыптасуына үлкендердің әсері туралы ата-аналармен әңгімелесу. Ата-аналардың өтініші бойынша консультация (жеке)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау)	«Қорап» дидактикалық ойыны Мақсаты: объектіні түсі бойынша көрнекі белгілеу қабілетін арттыру. (Математика + шығармашылық) Құрылыс материалымен ойындар «Қай ғимарат қирап қалды?» Мақсаты: зейінді дамыту; логикалық ойлау,	«Сол қолда не, оң қолда не бар» дидактикалық ойыны. Мақсаты: бағытты, қағаз парағында бағдарлауды, көрнекі зейінді, көрнекі есте сақтауды бекіту. (Математика + сөйлеуді дамыту) «Зоологиялық лото» тақтадағы ойындар Мақсаты: аңдардың атын бекіту, зейінін, есте сақтау	Дидактикалық ойын «Сүңгуірші» жаттығуы Мақсаты: ауызбен тыныс алу және мұрыннан дем шығару қабілетін жетілдіру; дифференциалды тыныс алуды дамыту. (Сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру) «Сәулетші» құрылыс материалымен ойындар Мақсаты: қатар құра білуді	Дидактикалық ойын «Білемін - білмеймін» Мақсаты: балалардың дағдысын және олардың денесінің физикалық мүмкіндіктерін дамыту; өзін-өзі бағалауды дамыту. (Қоршаған ортамен танысу + дене шынықтыру) «Ізде, тап» үстел-баспа ойындары Мақсаты: жыл мезгілдеріне	«Баспасөз конференциясы» дидактикалық ойыны Мақсаты: тиімді қарым-қатынас дағдыын жетілдіру; басқа балалармен қарым-қатынас жасауға, қарым-қатынас орнатуға деген ұмтылысты тәрбиелеу; берілген тақырып бойынша әртүрлі сұрақ

	геометриялық пішінді тану және атау. (Құрастыру + математика) «Пошташы» аз қимылды ойын Мақсаты: бір-бірімен қарым-қатынас жасау қабілетін арттыру; ұжымда достық қарым-қатынасты дамыту. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)	қабілетін дамыту. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту) «Ойлан, айналып өт» аз қимылды ойын Мақсаты: үш өлшемді немесе жазық типтегі нысанды құлақ арқылы анықтау және жадыға қалпына келтіру. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)	жетілдіру, құрылыс жоспарын құру мүмкіндігі. (Математика + құрылыс) «Салат» аз қимылды ойын Мақсаты: жеміс пен көкөністі атай білу дағдысын жетілдіру; есте сақтау, зейінін дамыту. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)	тән белгілерді ажырата білу дағдыын жетілдіру. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)	қою, әңгімені жалғастыру. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту) Тақта және баспа ойындары «Пазл» Мақсаты: зейінді, табандылықты дамыту. (Қоршаған ортамен танысу + математика)
Ертеңгілік жаттығу	Жаттығулар кешені				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Ғарыш туралы әңгіме. Мақсаты: балалардың планета, жұлдыз туралы не білетінін анықтау. «Робот» дидактикалық ойыны Мақсаты: геометриялық пішіндер туралы білімін бекіту. (Қоршаған ортамен танысу + математика + сөйлеуді дамыту)	Күн жүйесі туралы жұмбақтар Мақсаты: мұқият тыңдай білу; логиканы дамыту. «Бір сөз айт» дидактикалық ойыны Мақсаты: «Ғарыш» тақырыбына сөздік қорын молайту. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)	«Ұшақта кім ұшады?» дидактикалық ойыны. Мақсаты: сөздік қорын белсендіру, синоним таңдай білу. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)	«Мен немен саяхаттаймын» дидактикалық ойыны Мақсаты: балалардың әуе көлігі туралы түсініктерін бекіту және нақтылау. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)	«Білгірлер» дидактикалық ойыны. Мақсаты: тапқырлыққа, зеректікке, аз уақытта дұрыс жауапты таба білуге тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)
Ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен танысу** Тұңғыш ғарышкер. Қазақстанның тұңғыш ғарыш керлері Тоқтар Әубәкіров, Талғат Мұсабаевті білу, оларды құрметтеу. **Ғарыш эткеншегі ойыны.** Шарты:ортада бір бала Күн болып тұрады.Қалған балалар күн жүйесіндегі ғаламшарлар, мысалы,Жер,Сатурн,Уран, Меркурий,т.б. болады.Көңілді музыка әуенімен балалар Күнді айналып жүреді.Байқо ңыр ғарыш айлағы.1991 жылы	**1.Сөйлеуді дамыту** Өрмекші,құмырсқа және қарлығаш.Шығармашы лықпен әңгімелеп беруді жетілдіру:бақылаулар мен суреттер бойынша сипат тау және хабарлау әңгіме лерін құрастыру. Әңгімелесу.Еңбек дегеніміз не?Еңбек ету адамға қажет пе?Еңбекқор деп қандай адамды айтамыз?Ы.Алтынсарин нің «Өрмекші, құмырсқа және қарлығаш» әңгімесі.	**1.Сауат ашу негіздері** Дауыссыз дыбыстар в-ф. Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **Ойын: Әріптер әлемі.** Шарты:өткен дыбыстарды пысықтап,олармен сөз,сөйлем ойлату. Жұмбақ:бір құлағы сөйлесе, Бір құлағы тыңдайды. Білсең айтшы ендеше, Жұрт не дейді мұндайды? Телефон. Ф дыбысы-қатаң	**1.Сөйлеуді дамыту** Маңдай тер. Шығармашы лықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: сөйлегенде бейнелісөздерді,эпитеттерді, салыстыруларды қолдану. Бөлмеге «сауысқан» келеді де,саңқылдаған дауыспен: Хат келді!Хат келді! – деп саңқылдайды.Тәрбиеші хат ты алып оқып, бұл хатта әңгіме жазылғанын және әңгімеге тақырыпты балалардың ойлап табуы керектігін айтады.Енді мен	**1.Көркем әдебиет** Тоқтар батыр.Өлеңдерді жатқа,мәнерлеп,интонация мен айту. Көкке ұшамын, Ұшқыш болар баламын. Соңынан ерем, Ер ғарышкер ағаның. Жұмбақ:Ұшады қанатсыз, зырлайды аяқсыз. Зымыран.Аспан әлеміне шыққан тұңғыш қазақ Тоқтар Әубәкіровпен таныстыру.Т.Молдағалиев Тоқтар батыр өлеңімен

	2 қазанда тұңғыш қазақғарыш кері Т.Әубәкіров ғарыш кеме сімен Байқоңырдан көтерілді. Ресеймен бірлескен бағдарла ма бойынша қазақ ғарышкері Т.Мұсабаев ғарышта 2рет болып,зерттеу жұмыстарын жүргізді.Пікірталас:ғарышкер болу үшін қандай болу керек? Зымыран суретін салу. **2.Сауат ашу негіздері** Дауыссыз дыбыстар з-с. Сөздің мағынасынақызығушы лыққа баулу,дауыссыз дыбыс тарды анықтау.Балалардың назарын жыл мезгілдері суретіне аудартады.Жыл мезгілдерінің ерекшеліктері қандай?Сендерге барлық жыл мезгілдері ұнай ма? Балалар, бір жылда неше мезгіл бар?Енді сол жыл мезгілдерін атаңдаршы? Қай мезгілдің атауында «С» дыбысы және «З» дыбысы бар екен?Кәне, қолымызға айна алып, «З-З-З»,«С-С-С», – деп айтайық.«З», «С»дыбыстарын айтқанда ерін езу тартып, күлген кездегідей керіліп, тістер көрінеді, тілдің ұшы төменгі тістерге тиеді, тіл ортасы сәл дөңестеніп, екі жағы астыңғы тістерге жанасады. Деміміз тіл ортасынан шығады. Тілімізді жаттықтырайық: За-за-за – таза. Зе-зе-зе – зере. «З» дыбысының буын ішінде	Ы. Алтынсарин – қазақ ағартушысы, ақын, жазушы. Ең алғаш қазақ балаларына мектеп ашып, балаларды білімге шақырып ұстаздық еткен дара тұлға. Сендер ең алғаш мектепке барғанда ол кісінің "Кел, балалар, оқылық!" атты өлеңімен танысасыңдар. Балаларға арналған "Әке мен бала", "Екі дос","Өнер білім бар жұртта" "Киіз үй мен ағаш үй","Мейірімді бала", "Асыл шөп", " "Аурудан аяған күштірек", "Бұл кім?", "Ананың сүюі" деген шығармалары бар. "Өрмекші, құмырсқа және қарлығаш" әңгімесін оқу. Атасы мен баласы далада келе жатып, атасы бала сынан сұрайды:Анауөрмек шіні көрдің бе? Бала: Көрдім,өрмек тоқып жүр. Ата:Анау құмырсқаны көрдің бе? Бала:Көрдім, аузында наның ұнтағы бар, кетіп барады. Ата:Жоғары қара, аспанда не көрінеді? Бала:Жоғарыда қарлығаш ұшып жүр, аузында тісте ген шөбі бар, – дейді. Сонда атасы былай дейді: Олай болса, шырағым, ол кішкентай жәндіктер – саған үлгі. Өрмекші маса мен шыбынды тұзақ құрып ұстаған соң, өзіне азық	дауыссыз дыбыс.Созылып айтылмайды.Орыс тілінен енген дыбыс Ф дыбысының дұрыс артикуляциясы :үстіңгі ерін сәл көтеріңкі қалыпта болады да тіске тимейді,иек сәл төмендейді,астыңғы еріннің ішкі жағы үстіңгі тіске жанасады.Тіл ауыз қуысында еркін жатып,дем үстіңгі тіспен астыңғы ерін арқылы дауыс қосыла шықса Ф дыбысы жасалады. Фонтан сөзіне дыбыстық талдау. **Жалғасын тап ойыны.** Шарты:сөздің алғашқы буын дарын айту.Фут-бол,фер-ма, фир-ма,фо-то,факс,теле-граф, В дыбысы.Жұмбақ.Қосылса 1,3арасы,қандай әріп қарашы? **Шашылған әріп ойыны.** Мысалы:Афлив-вафли,огавн-вагон,мартвйа-трамвай,ковлаз-вокзал,кавриума-аквариум. **2.Математика негіздері** Циферблат бойынша уақытты анықтау.Циферблат бойынша уақытты анықтауды үйрету. **«Жанды апта» дидактикалық ойыны .**1-ден 7-ге дейінгі Цифрларараласып, тәрбиешінің үстелінде бетімен төмен қарап қойылады.Балалар таңдаған карточкасының цифріне қарай ретімен қатарға тұрады, олар аптаның күндеріне айналды. Сол жақтағы бірінші бала алға қарайшығып:«МенДүйсенбімін. Келесі қай күн?» т.с.с. Ойынға қатыспаған балалар «апта күндеріне» тапсырма береді.	әңгімені оқиын, ал сендер мұқият тыңдаңдар:Хамит атасымен әңгімелескенді ұнатады. Балабек қария көп жыл бойы сушы болған.Қазір құрметті демалыста. Сонда да үйде отырғанын көрмейсің. Хамитті ертіп, үй жанындағы бақ ішіне жеміс егіп жүргені. Ешқашан шаршамайды.Ата, «маңдай тер» деген не? – деп сұрады бірде Хамит. Атасы ойға шомды. Көзін бір нүктеге қадады. Сонан соң Хамитті жетектеп, өзі көшет алып жүргентоғайға келді.Қолына күрек ұстатты да: Кәне, екі-үш көшет қазып ал, – деді.Өзі шеткерірек барып, ағаш көлеңкесіне жайғасты. Хамит пора-пора боп терледі. Үйге келген соң да атасы жақ ашпады.Жылдар өтіп жатты. Көшеттер үлкен ағашқа айналды. Алма мен жүзім мол жеміс салды. Қоңыр күзде атасы Хамитті ертіп бақ ішіне келді. Қып-қызыл алманың біреуін үзіп, қолына ұстатты.Сондай дәмді! – деді Хамит.Маңдай тер деген осы, Хамитжан. Өзіңнің маңдай теріңнің жемісі, – деді атасы. Хамит атасын құшақтап алды. әңгіме мазмұнына байланысты сұрақтар қояды: -Әңгімеде кімдер туралы	таныстыру. Айналады бір сенен, Есіміңді білсе әлем. Ғарышқа ұшқан қазақтың Тұңғышына бір сәлем! **Дидактикалық ойын Ұшақ.**Ойынның шарты: балалар ұшаққа отырады, ұшақ оталды,қанатымызды жаямыз,баяу қозғаламыз, асапан әлеміне ұшамыз. Міне,көкте ұшып жүрміз. Ғарыш кемесінің суретін салу.Тоқтар ерлігі. Біз ұшамыз,ұшамыз, Бар әлемді құшамыз. Әрбір ел мен қалаға. Қуаныш,бақытсыйлаймыз. **2.Сауат ашу негіздері** Дауыссыз дыбыстар г-к. Сөздерді дыбыстық талдау:сөздегі дыбыстар дың ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау.Жұмбақ жасыру: Ақ сандығым ашылды, Ішінен жібек шашылды. Күн.Алуан түсті,аңқыған иісті,Қырларда олар, жаңбырмен өсті.Гүл. Балалар, «күн» сөзі қандай дыбыстан басталады? Бәріміз бірге «күн» деп айтайықшы. «Гүл» сөзі қандай дыбыстан басталады? «Г» мен «К» дыбыстарының дұрыс артикуляциясы мынадай: ерін ашылып тілдің ұшы

	келуі: Жүзім-күзім, Жүзік-білезік, Жазым-назым. Енді айнаға қарап «С» дыбысын айтайық.Байқап көрсеңдер, еріндерің жай ғана ашылды. Енді «С» дыбысынан басталатын сөздерді айтайық. Са-са-са-сана. Се-се-се-кесе. Со-со-со-соқа. Сө-сө-сө-сөре. Бұл екі дыбыстар да – дауыссыздыбыстар. Дауыссыз дыбыстарды көк түспен белгілейміз. Екі дыбыс – айтылуына қарағанда бір-біріне ұқсас дыбыстар. Жаздың бір аптасы өлеңі. Біраптадабаржұмыстыбөлеміз Бірінші күн-дүйсенбіде, Біздер кино көреміз. Екінші күн-сейсенбіде, Бақтан алма тереміз. Үшінші күн-сәрсенбіде, Үйге жәрдем береміз. Төртінші күн-бейсенбіде, Шалғымен шөп орамыз. Бесінші күн жұмада, Саяхатқа барамыз. Алтыншы күн –сенбіде, Тазалықты ойлаймыз. Жетінші күн жексенбіде, Допты қуып ойнаймыз. **3.Музыка** Наурыз жыл басы.Қазақ халық аспаптары:домбыра мен қобыз үнінің тембрлік	етеді. Құмырсқа балала рына тамақ алып бара жатыр. Қарлығаш балапан дарына ұя салу үшін шөп жинап жүр. Жұмыссыз жүрген бір жан жоқ. Сен де жұмыс істеуге әдетте нуің керек.Балалар, әңгіме сендерге ұнады ма?Әңгіме не туралы айтылған? Әңгімедегі кейіпкерлер қандай екен?Енді осы әңгімені келген қонақтар бізге сахналап берсін. Балалар сендер буынға бөле аласыңдар. Әңгіме дегі өрмекші, құмырсқа, қарлығаш сөздерін буынға бөліңдерші?Неше буыннан тұрады?Бір дауыстыдыбыс бір буынды құрайды. *Ата, бала, құмырсқа, өрмекші, қарлығаш* дегеннің бәрі – сөздер. Сөз буыннан тұрады. Мақал-мәтел жаттау.1.Еңбек – адамның екінші анасы. 2.Еріншек түске дейін ұйықтайды. 3.Жалқаулық – жаман ауру. **2.Қазақ тілі** Әжемнің оюлары.Қазақ ою-өрнектерінің аттары мен таныстыру.Сөздік қорларын ою аттарымен молайту. Әжем сырмақ сырады. Әдетімен күндегі. Сырмақтағы оюы. Кең даланың гүлдері.	-Барлық демалыс күндерін атаңыз. -Аптаның екінші күнін атаңыз. Сөйлемдерді тыңдайды,сурет терді дұрыс ретімен сызып қосады.Дүйсенбі күні күн ашық болды. Сәрсенбі күні қатты жел соқты.Бейсенбі күні күн бұлтты болды.Сенбіде найзағай ойнады. Жексенбіде жаңбыр жауды.Тапсырманы талқылай ды,сол жағындағы цифрлар апта күндерін бағдарлайды, табиғат құбылыстары бар суреттерімен сызып қосады. Тапсырма:Тәрбиеші уақытты циферблатпенайту қаншалықты маңызды екенін сұрайды. Суретте не бейнеленген? Сағат неше болғанын көрсетіп тұр? Циферблатта қандай сан жетіспейді?Жазуды ұсынады. Тапсырманы орындау.Суреттегі айырмашылықтарын табады. Қанша айырмашылық тапса, сонша дөңгелек салады. Суреттерді бірдей етіп жасайды. «Математикалық жазулар» дәптерімен жұмыс. **3.Көркем әдебиет** Мен ғарышкер боламын. Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен,қисынды қайталап айтып беру,диалогтік сөйлеуді дамыту.*Ойын жағдаяты.* Көздерін жұмып, ғажайып аспан әлеміне саяхаттап қайтуға шақырады. –Ол үшін қолыңды жайып, көз	айтылады? -Хамит атасынан не туралы сұрады? -Атасы осы кезде не деді? -Хамит тоғайдан не қазып әкелді? -Көп жылдар өткен соң не болды? -Атасы Хамитті қайда әкелді? -Бақтағы атасы мен Хамиттің іс-әрекеті? **Дидактикалық ойын: «Қандай сөйлем екенін тап».**Ойын шарты: тәрбиеші сөйлемдер айтады. Балалар қандай сөйлем екенін табады. **2.Қазақ тілі** Көлік.Көліктердің қазақша атауымен таныстыру.Көлік атауларын дұрыс айтуға жаттықтыру **«Сұрақ-жауап» ойыны.** Сен бүгін таңертең қайда келдің?Балабақшаға кіммен келдің? (Мен анаммен келдім).Балабақшаға немен келдің?Менавтобуспен кел дім.Мен мәшинемен келдім. Автобус, мәшине – көлік. Мәшине не?Мәшине(көлік). Автобус не?Автобус(көлік). Жаңа сөздермен таныстыру. Демонстрациялық материал Мынау – ұшақ, ұшақ.Мынау не?Ұшақ не?Ұшақ – көлік. Саяхатқа немен баруға болады?Саяхатқа ұшақпен баруға болады.Қандай ұшақ	астыңғы тістің түбіне тиеді. Тілдің үстіңгі жағы таңдайға тиеді. Дем жоғары көтеріліп, тіл мен таңдайдың арасынан шыққанда «К» дыбысы жасалады.Дауысшымылды ғыныңдірілінен «Г» дыбысы естіледі. Бұл екі дыбыс та – дауыссыз дыбыстар.Қолайналарың ды алып, «Г», «К» деп айтып көріңдер.Бұл екі дыбыс бір-біріне ұқсас ағайынды дыбыстар. «Г», «К» дыбыстарынан басталатын сөздерді айтыңдаршы? Иә, сендер осы екі дыбыстан басталатын біраз сөз біледі екенсіңдер. Балалар, мына сөздерде "г" "к" дыбыстары қай буында кездесіп тұрғанын айтыңдар: Гүлім,көгім. Гүріл,жүгір. Көлік,көлеңке. Кесе,кесте. **3.Қоршаған ортамен танысу** Жабайы жануарлардың тіршілігі.Қазақстан аума ғын мекендейтін жануар лар мен олардың төлдерін атау және олардың өздері не тән белгілері бойынша ажырату.Жануарлардың қысқы тіршілігін бейнелей тін суретпен жұмыс.

	ерекшеліктерімен,күй жанры мен,күйші композиторлар шығармаларымен таныстыру. *Музыкалық-ырғақтық қимылдар:* «Аюлар биі» (Е. Тиличеева). Балалар музыкаға ілесіп, қорбаңдап, аюдың жүрісін салады. *Музыка тыңдау:* «Ақ сиса» (Жаяу Мұса). Балалармен наурыз мерекесі туралы әңгіме өткізу. Бұл мереке күн мен түннің теңе луімен, табиғаттың жаңару ымен байланысты екенін ұғындыру.Мерекеде жасала тын наурызкөже туралы айту. Дастарқанда дәміміз, Жайдарымыз бәріміз. Көжесі көп, қыры көк – Қандай жақсы наурыз. *Ән айту:* «Наурыз тойы» (Т. Мұратов) *Билер:* «Қамажай» халық әуені .Халық биінің элемент терін үйрену: жүн түту,ұршық иіру, жүнді сабау. Қолдыбілек буынынан бұрап жаттығу. ***Ойындар,*** *хороводтар:* «Үйшік» (В. Витлин). Балалар төртке бөлініп, төрт бұрышта тұрады. Үйшікте құстар, қояндар, аттар, аю тұрады. Құстар музыкасы ойналғанда, құстар ұшып шығады. Қанаттарын қағып, шеңберді бір айналыпшығады да, музыка аяқталғанда орын дарына барып тұрады.Аттар музыкасы ойналғанда аттар	Тақпақ не туралы? Әже не сырады? Оюлар неге ұқсайды? Кең даланың гүлдеріне ұқсайды.Тақтадаға тақы рыпқа байланысты «Әжелер сырмақ жасап отыр» суреті ілінеді. Сурет бойынша жұмыс жүргізі леді. Жаңа сөздермен таныстыру. Әжелер не істеп отыр?Әжелерсырмақ жасап отыр.Сырмақты ою мен өрнектеп отыр.Сыр мақты немен өрнектеп отыр?Сырмақты оюмен өрнектеп отыр.Үлгілер бойынша оюмен таныс тыру. Ою – оюлар. Мына ою қалай аталады?Мынау ою «гүл» деп аталады.Түсі қандай болады? (Суреттегі түстерді атайды). Мынау қандай ою?Мынау«қошқар мүйіз» ою. Мынау – тұмар ша, тұ-мар-ша.Мынау қандай ою?Мынау – тұмарша.Мынау – балта, бал-та.Мынау қандай ою? Мынау – балта.Ою ерекше ліктерін, оны қолдану жол дары, олардың түстері туралы әңгімелеу. Ұлттық бұйымдардың өз оюлары, түстері болатынын түсіндіру.Тәрбиеші шағын мәтін құрап айтады: *Әже лер сырмақ жасап отыр. Сырмақты оюмен өрнек теп отыр. Мынау – гүл*	алдыңа ғарыш әлемін елестет. Жарқыраған сан алуан жұлдыз дар... Сен аспанда ғарышкер болып ұшып жүрсің... Балалар ғарышкеме мен аспан әлемі туралы ойлайды. Ғарышкер дегеніміз кім? Ғарышкер – аспан әлеміне ұшатын адамдар. Ғарышкерғарышқазымыранмен ұшады.Оны ғарышкеме деп атайды. Олар ғарышқа ұшып барып, аспан әлемін зерттейді. Кім ғарышкер болғысы келеді? Қандай ғарышкерлерді білесің дер? Суреттен қазақстандық ғарышкерлерді көрсетіп, атау. Бүгін біз ақын Жақан Смақовтың «Мен ғарышкер боламын» өлеңімен танысамыз. Мен ғарышкер боламын тақпағын жаттау**.** Аспан, аспан, арайлым, Саған жиі қараймын. Сені көзбен шоламын, Мен ғарышкер боламын. *Өлең мазмұны бойынша сұрақтар:*Өлеңде не туралы айтылған? Саған ұнады ма? Авторы кім? Аспанға қарап, бала не айтады? Нені армандайды? Ғарышкер қандай болуы керек? *(Денсаулығы мықты, ақылды, білімді, батыл.)* Ғаламат ерлік көп қандай, *(Қол шапалақтайды)* Ғажайып неткен ел еді. *(Екі қолын айқара ашады)* Ғарыштан келген Тоқтардай, *(Оң қолын жоғары көтереді)*	болады?(Үлкен, кішкентай). Мынау – пойыз. Пойыз не? Пойыз – көлік.Саяхатқа неменбаруға болады?Саяхат қа пойызбен баруға болады. Дыбыстық жаттығулар: Ө-ө-ө-ө – көөө-лік- көлік І-і-і-і- лік -лік – көлік Қ-қ-қ-қ- шақ-шақ – мынау – ұшақ. Ұ-ұ-ұ-ұ -ұш-ұш - ұшақ ұшты. Ұшақ ұзақ ұшты. Орнымыздан тұрайық, Қолымызды созайық. Бойымызды жазайық Алақанды соғайық. Бір отырып, бір тұрып Біз тынығып алайық. Жаңылпашпен таныстыру. Ұшып кетті үш құс, Ұшып келді ұшқыш**.** Балалар жаңылпашты бірнеше рет қатты, ақырын, баяу және жылдам қайталайды. **Ойын: «Дұрыс па, бұрыс па?».** Тәрбиешіні тыңдап, сөйлемнің дұрыстығын анықтайды да, дұрыс сөйлемді қайталайды. Мысалы: Автобус – көлік. Коньки – көлік. Ұшақ – көлік. Жылқы – көлік. Астанаға трамваймен баруға болады. т.с.с. Жұмыс дәптерімен жұмыс. Көлікті ата. Саяхатқа немен барасың?Сызыпқос. Сөйлем құра. Балалар үлгі бойынша суретке қарап, сөйлем	«Аңдар қысқы суықтан қорықпайды. Оларды суықтан жылы, жұмсақ терілері сақтайды.Қоян мен тиін жауларынан қорғану үшін, терілерінің түсін ақ түске өзгертеді. Тиін өзінің жазда, күзде жинаған азығын іздеп табады. Ал аю болса, қыс бойыапанында ұйықтайды. Борсықтаініндеұйықтайды. Олардың денесіне жиып алған майы олардың аш болмауына көмектеседі. Ал қоян, қасқыр, түлкі, бұлан қысқа азық жинамайды. Қоян ағаштың қабығын кеміреді. Бұлан да ағаш бұтақтарымен қоректенеді. Түлкі үнемі қар бетін иіскелеп жүреді. Олқарастынан тышқанның інін іздейді. Бірақ қыста жануарлар үшін азық азайып кетеді. Сондықтан қыста оларға қосымша азықбергендұрыс. Орманға жем-шөп, орамжапырақ, жаңғақ,еменжаңғақапарып төгу керек». **Дауысынан таны дидактикалық ойыны.** Шарты:аудио таспадан әртүрлі жануарлардың дауыстарын тыңдатып, олардың атын ату. **Жануарлар тіршілігі дидактикалық ойыны.** Үлгі жауап:Аю апанында

	шығып, аттың шабысын салып шабады.Қояндардың музыкасы ойналғанда қояндар ортаға шығып, қосаяқтап секіреді. Олар да музыка аяқ талғанда орындарына барады. Соңында аюдың музыкасы ойналғанда аю қорбаңдап шығады, музыка аяқталғанда олар да орындарына барады. *Музыкалық аспапта ойнау:* «Сәулем-ай» қазақтың халық әні. **4.Дене шынықтыру** Ғарышқа саяхат.Спорттық ойындар элементтерін үйрету. «Байқоңыр» ғарыш айлағында барлығымыз жаттығудан өттік. Енді зымырандармен ғарышқа ұшып, саяхатқа шығамыз. **«Кім зейінді?» Зейінді тексеруге қимыл-қозғалыс ойыны.** «Ғарышкерлердің» әрқайсысы зымырандағы өз орнын есте сақтап алуы керек.Басқарушылардың артынан төрт тізбекке тұрады. Тәрбиеші белгі бергенде көздерінжұмады.Бастаушылар тәрбиеші көрсеткен жерге барып орналасады да жалаудыкөтереді.Ойыншылар өз командирлерін тез тауып, зымыранға отырып үлгеруі керек. Командир қолына батареялы ойыншық рөлді алады. Балалар «паровоз» жасап, төрт тізбекке бес-бестен тұрып, залмен	*ою. Мынау ою «қошқар мүйіз» деп аталады. Мынау – тұмарша. Мынау – балта. Сырмақ әдемі, жылы. Сырмақ жүннен жасалады.*Дыбыстық жаттығу (айнамен орындалады). Ү-ү-ү-ү – гүл – гүл Қ-қ-қ-қ – қошқар – қошқармүйіз Ұ-ұ-ұ-ұ – тұмарша – тұмарша **Сөздік ойын «Үйқасын тап»**Медведь – ... (аю) , Орнамент –... (ою). Глаза – ... (көз), Слова – ... (сөз). **Ойын «Кім жылдам?»** Мақсаты: ою атауларын, түстерді бекіту. **3.Математика негіздері** Тәулік бөліктері.Тәулік бөліктерінің ауысуын кеше,бүгін,ертең,оқиғалардың ретін анықтау. **«Не істегенімізді айтпай мыз, не істегенімізді көрсетеміз» ойыны.** Балаларға екі топқа бөлінуді ұсынады. Таңертең, күндіз, кеште не істегенін анықтайды. **Ойын жаттығуы: Мен сөйлемді бастаймын, ал сендер жалғастырыңдар.** Алдымен көктем, одан кейін ...Алдымен күн..., одан кейін... Алдымен дүйсенбі, одан кейін ...	Ғарышкер болғым келеді. *(Өзін көрсетеді)* Жұмбақты шешу. Аспанда бір алып құс Ызғып ұшып барады. Қарап тұрсаң, ғажайып, Соңында із қалады. *(Зымыран)* **4.Дене шынықтыру** Секіртпе-супертренажер. Баскетбол элементтері.Кеуде тұсынан екі қолымен доптыбір-біріне лақтыру.Допты оң және сол қолмен алып жүругежаттық тыру.Секіртпені неге «супер тренажер» деп атайды, неге онымен кез келген спортшы жаттығады екен, соны анықтап алу.Секіртпеден аттап жүріп келе жатып, қолға арналған жаттығулар орындау. Секірт педен аттап жүріп келе жатып, қолға арналған жаттығуларды орындайды. Аяқтарын 90□ көтеріп, алдымен аяқ басымен басып, сосын толық табанға басады. Біркелкі, бір ырғақпен, қолдарын еркін ұстап, дұрыс тыныс алуға тырысады.(4 бала дан қатарға тұрып орындау). Жұптық секіртпемен орында латын негізгіжаттығулар (№2) Өз қимылдарын басқа балалар дың әрекеттерімен үйлестіріп жүруге тырысады. **Секірулер:** ілгері жылжи отырып, бір аяқпен секіртпеден айналып секіру. Аяғының басы мен итеріліп секіру. Бірінің артынан бірі секіртпені айна лып, бір аяқпен секіріп жүру.	құрайды.Сөйлем: *Мен автобуспен барамын* (сызықпен қосады). **3.Математика негіздері** Уақыт арасындағы қатынас. Уақытты бағдарлау.Жұмбақ жасыру.Үш тілі бар, Тықылдаған үні бар.Сағат. Сағат бойынша жұмыс. 1.Үйқымыздан тұрамыз, Беті-қолды жуамыз. Әкемізге ереміз. Мектепке біз келеміз. Бұл қай кезде болады? Таңертең. 2.Біз тәртіпті баламыз. Сабақты да оқимыз. Серуенге шығамыз, қыдырамыз.Бұл қай кез.Түс. 3.Үйқыдан тұрып, беті қолды жуып, төсекті жинап, тазалықты сақтап, таза ауа жұтып, кешкісін үйге қайтамыз. Бұл қай кез?Бесін. 4.Күн батады қызарып, Анамызды күтемізБұл қай кез?Кеш. 5.Үйге келіп кино көріп, Ойыншықтарды жинасты рып,Беті қолды жуып,тісімді тазартып,ұйықтауға жата мын.Бұл қай кез?Түн. Уақыт қатынастары 6 кезеңге бөлінеді. 1.таңертең 2.күндіз 3.Түс 4.Бесін	қысқы ұйқыға кетеді. **4.Дене шынықтыру** Аңшы боламыз. Спорттық ойындар элементтерін үйрету.Ежелгі адам мен қазіргі адамның өміріндегі аңшылық пен аңшылық орны туралы әңгімелеу. Ежелгі аңшыларға айналып ойнауұсынылады. Қолға арналғанжаттығулар ды орындап, жүріп келе жатып белгі бойынша тоқтау; белгі бойынша жүгіру бағытын өзгерту. **Қозғалыс жаттығуы: «Аңшылар із кеседі»** – еңбектеуді жүру және жүгірумен кезектестіру. Даланы аралап, аңдарды іздеп, із кесуші аңшылар дың қимыл әрекеттерін келтіріп қозғалады.Әртүр лі қимылдарды кезектес тіріп орындайды.Бірқалып ты тыныс алуға тырысады. Үш-үштен тізбекке тұру. Таяқшалармен жалпы дамыту жаттығуларын орындау (№3). Қатарлар арасындағы арақашықтық ты сақтаулары шарт.Қысқа таяқшаларын (найзаларын) қолдарына алып, түзету жаттығуларын орындайды. Негізгі қимылдарды орындау. Жаттығулар ойын түрінде орындалады. Үш тізбекке сап түзеп тұру.**«Ең епті аңшы кім**

	командирлерінің артынан шеңбер бойымен түрлі бағытта жүре бастайды.Ойын жаттығуы: «Зымыранның ұшуы».Зымырандарды басқа ру тетігін қосу, «1-2-3 – кеттік!» сигналы. Нұсқау – тура тәрбиешінің артынан «ұшу».Музыкалы ғаламшар Біркелкі тыныс алып, ырғақтық гимнастика жасау. Жаттығуларды дұрыс, басқалармен бірдей жасауға тырысады.«Секектегіш» ғаламшары.Бұл ғаламшарда балалар секіріп жүреді. Екі аяқтап биіктігі 20-30см заттардан аттап секіру. «Түрлі түсті ғаламшар» – бұл ғаламшардың тұрғындары түрлі түсті доптарды жақсы көреді. Допты еденге бір қолмен соғып, алақан жайып қайта саусақтың басымен қарсы алып, қайтарып, аяқтың жанына қарай еденге соғу. Себеттен түрлі доптарды алып, қалауынша тұра қалады. Допты еденге бір қолмен соғып, алақан жайып, саусақтың басымен қарсы алып, қайта қайтарып аяқтың жанына қарай еденге соғуға тырысады.Допты соққанда күш мөлшерін есептеп, дұрыс пайдалануға тырысады. Тәрбиешінің белгісімен келесі ғаламшарға ұшады – (көзді жұмып) қараңғыда залмен қозғалысын жалғастырады.	Алдымен бүгін, одан кейін ...Алдымен қаңтар, одан кейін ... Екі топқа бөлінеді. Бір топ жасырылған іс-қимылды көрсетеді, екінші топ оны шешеді. Мұқият тыңдап, сөйлемді мағынасына сәйкес жалғастырады: Барлық суреттер араласып кетіпті. Мен жұмбақ оқимын, ал сендер оның жауабына байланысты қоршап сызыңдар. Жұмбақ оқиды. Гүл-гүл жайнап жер беті, Гүрілдейді сайда өзен. Гүлжазира жарасқан, Гүлдерімен қай кезең? Күннің көзі шуақты, Балалар жүр шомылып. Көбелек қуып ойнайтын, Қай мезгіл деп ойлайсың? Жиын-терім болатын, Қамбаға астық толатын. Жапырақтар сарғайып, Қай мезгіл деп ойлайсың? Шана зырғып желетін, Шаңғы,коньки тебетін, Аққала жасап ойнайтын, Қай мезгіл деп ойлайсың? 2-тапсырма:Балалар суреттегі заттарды ретімен сызып тапсырады. Мысалы, дүйсенбі күні кешке жаңбыр жауды. 3-тапсырма кейіннен тексерумен өздігінен орындауға арналған. 3-тапсырманы орындап, өз	Секіртпені басып кетпеуге, оған жақын жүруге, белгі бойынша секіртпені тез ала қоюға тырысады.50 см, 40 см, 30 см биіктікке көтеріліп тартылған секіртпенің астынан өту.Нұсқау –денені барынша жинақтап, жұмырлану, секіртпені іліп кетпеуге, қолымен жерге таянып қоймауға тырысу. Секіртпенің астынан өту тәсілін оның керілу биіктігіне қарай таңдап, тиімді жол қолданады. Денені барынша жинақтап, жұмырланып, секіртпені іліп кетпеуге, қолымен жерге таянып қоймауға тырысады. Балаларға қалауынша топтарға бөлініп алып, еденге геомет риялық фигуралар, ұзын жол құрастыру ұсынылады.	5.кеш 6.Түн. Апта күндері.Бір аптада неше күн бар? Ребус шешу. **Алдымен-содан кейін ойыны.** **4.Музыка** Қайырлы таң.Лирикалық, вальс ырғағында баяу әуен дерді қабылдау,әннің сипаты на сәйкес биқимылдарын орындай білу,әннің қарқыны ның өзгеруін байқау,шығар маларды сипаттай білу. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Жеңіл би» (Т. Ломова). Балаларды шеңбер бойымен жүргізіп, музыка әуеніне ілесе жеңіл қимылдар жасауғаталпынту, серіппе, аяқты өкшегеқойып үйрену, қол ұстасып жеңіл секіру. ***Музыка тыңдау:*** «Бұлбұл» (Д. Нұрпейісова).Дина Нұрпейісованың суретін көрсету, шығармалартуралы әңгіме өткізу.Балаларға күйді тыңдатып, ішінен бұлбұлдың сайрағанын есті білуге ұмтылдыру, қазақтың киелі аспабын құрметтей білуге дағдыландыру. ***Ән айту:*** «Қайырлы таң» (Е. Өміров).Әнді бірмезгілде бастау және аяқтау, әуенді дұрыс бере білу.Әннің ішінде кездесетін «рауан», «шапақ» сөздерінің	**екен?»** (4 рет).Аяқтарын саннан 90°-қа жоғары көтеріп таяқшалардан тепе-теңдікті сақтап жүріп өтеді.Таяқшалардан жол салып келесіжаттығуларды жасауға дайындалады. Бір қатарға қойылған таяқтар дың арасымен жүру.Бірін шіде таяқшалардан аяқты жоғары көтеріп аттапөтеді. Қолдарын белге қояды. Екіншіде көзді жұмып өтіп көреді. Таяқшаларды бас пауға тырысады.Таяқша ларды оңынан-солынан айналып жүгіріп өтеді. Таяқшаларды баспай, бірақ жақын жүгіруге тырысады. **Биіктікке секіру (4 рет).** Баланың қолын созған дағыдан 25 см биіктікке ілінген таспаны жүгіріп келіп секіріп алу. Аяқпен итерілу күші мен қолдың сермей қозғалуын түзету. Жүгіріп келіп екі аяқпен жоғары секіреді – аяқпен қажет жерден итеріледі: алыс та емес, лентаның дәл түбінен де емес.Орын даған соң өз орындарына келіп тұрады.**Арқанның астынан әртүрлі тәсілдер мен өту.** Өту тәсіліне қарай аяқ қолын жинап ұстау.(3 рет).Керіп тартыл ған арқанның астынан өтеді. Арқанды басымен

	«Жорғалаушылар ғалам шары» – бұл ғаламшардың тұрғындары тек еңбектеп, жорғалап қозғалады. Модуль дерден аттап шынтақтап, тізерлеп, еңбектеп жүруге жаттығу.Шынтақтап,тізерлеп, еңбектеп залдың келесі жағына модульдерден асып өтеді.Қолдары мен аяқтары ның жұмысын үйлестіруге, бағытын сақтап қозғалуға, басқа балаларға соғылмауға тырысады.«Сиқырлы ғаламшар» бұл ғаламшардың тұрғындары алыптардан қортықтарға айнала алады. **«Алыптар мен қортықтар» қимыл-қозғалыс ойыны.** Залға шашырап бытырыңқы жүрісті орындайды. Әртүрлі музыка әуенімен сәйкес қимылдар жасайды: шапшаң әуенге үлкен адымдап, қолын жоғары көтеріп жүреді. Баяу әуенге кішкентай қадамдар жасап, қолдарын беліне қойып жүреді. «Табиғат дыбыстары» музыкасын тыңдау.	іс-әрекеттерін түсіндіреді. **4.Шығармашылық іс-әрекет** Желкенді қайық. Құрастыру:дайын құрылыс пен ойнап,ұжыммен бірге жұмыс істеуді үйрету. Сурет салу:сюжеттік суреттерді салу Мүсіндеу:заттардың ұзын және қысқа,жуан және жіңішке белгілерін көрсете білу,бөліктердің салыстырмалы көлемдерін сақтау. Жапсыру:геометриялық элементтерден құрастыру. Қуан, шаттан, алақай! Қуанатын күн бүгін! Қайырлы таң, балақай! Күліп шықты күн бүгін! – деп, балалар бір-біріне күлімсірейді. Жұмбақ:Үтікке міндім, Теңізде жүздім. (Қайық) Ақ шатырлы бір қала, Суда жүзіп жүр дара. (Кеме) Тақтаға әртүрлі су көліктерінің суреті ілінеді (қайық, кеме). Қайық, кеме қандай көліктер? (Суда жүзетін көліктер.) – Олармен не тасиды? (Олармен жолаушыларды, жүкті тасиды.) Ғажайып жағдаят. Теңізші Мақсат топқа келеді. Көмек сұрайды. Мақсат досымен бірге теңізге саяхатқа шықпақ шы болды. Бірақ олардың		мағынасын түсіндіру. ***Билер:*** «Қоян биі» (В. Питерцев).Балалар би үйрену барысында қоянның қимылдарын көрсетеді. Қосаяқтап секіріп, орындарында тұрып айналып билейді. ***Ойындар, хороводтар:*** «Төлдер» (Д. Ботбаев). Ойын кезінде жануарлардың төлдерін шатастырмай атап, солардың қимыл-қозғалыс тарына мән беріп ойнайды. ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Латыш полькасы»	іліп кетпеу үшін еңкеюге тырысады. Арқанның астынан өткен соң құрсаудан-құрсауға айналып өтіп, жүгіріп өз орнына келіп тұра қалады. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қасқырға қақпан» (3 рет)**Шеңберде қол ұста сып тұрады. Бұл –аңшылар дың қақпанын құруы.Белгі бойынша«аңшылар» қолда рын көтереді, «қасқырлар» әртүрлі бағытта еңбектеп жүреді. «Аңшылар»: «Кәне, кәне, халайық, Қасқыр қақпан құрайық. Кәне, қақпан берік бол, Қасқыр, қасқыр, келіп көр!» деген тақпақты хормен айтып, қолдарын түсіреді. Қақпан ішінде қалып қалған «қасқырлар» ойыннан шығады.

		қайығы суға бата бастады. Үлестірмелі материалдағы «Желкенді қайық» сюжетті сурет.Сурет бойынша балаларға сұрақ қояды. Қайықтың бөлік терін геометриялық пішіндермен салыстыру жұмысын жүргізеді. Қайық қандай геомет риялық пішіндерден тұрады?Желкені неге ұқсайды? Шаршыларды үшбұрышты етіп қию және екіге бүктелген қағаздан бейнелерді қию тәсілдерін қолданып қайықтың бөліктерін қиып аламыз. Қиып алған бөліктерді желімдеп жапсырамыз. Балалар шығармашылығы.			
Серуенге дайындық	Өз бетінше киіну және шешіну қабілетін белгілі бір ретпен бекіту, заттарды шкафқа дұрыс қою және мұқият бүктеу; түрлі сыдырмаларды қолдану қабілетін бекіту. Сыдырманы саламыз Сенің киіміңде: Түйме мен ілгекті, Түрлі батырманы. (Сөйлеуді дамыту)				
Серуен	Құстарды бақылау Мақсаты: көктемдегі құс тіршілігімен таныстыру. Көркем сөз. Жасыл көктем келеді Самал беттен өбеді. Көкте бұлттар көбейсе Мөлдір тамшы төгеді. (Көктем) Еңбек қызметі: учаскенің айналасындағы жолдарды сыпыру.	Ағашты бақылау Мақсаты: табиғаттағы зат мен құбылыс тәуелділігін түсіну қабілетін бекіту. Көркем сөз Жасыл, шалғын емес, Ақ, қар емес, Бұйра, бас емес. (қайың) Еңбек қызметі: гүл бақшасын қоқыстан тазарту.	Құстарды бақылау Мақсаты: қыс мезгіліндегі құстардың тіршілігі туралы білімін бекіту. Көркем сөз Еңбек қызметі «1, 2, 3 - ағашқа жүгір» қимылды ойын Мақсаты: реакция жылдамдығын, сайтта шарлау қабілетін дамытуды жалғастыру.	Аспанды бақылау Мақсаты: қиялды дамыту, себеп-салдар байланысын анықтау. Көркем сөз «Күншуақ қоян» (Н. Пименова) Милый, легкий и пушистый, Золотистый, озорной, Зайчик солнечный, искристый Прибежал ко мне домой.	Жүргіншілерді бақылау Мақсаты: адамның киіміндегі өзгерісті байқай білуге, ауа райына сай киіну ережесін сақтамау себебі мен салдарын түсінуге үйрету. Көркем сөз Еңбек қызметі «Күн-түн» қимылды ойын Мақсаты: уақытбағдарлауды,

	«Ұшақтар» қимылды ойын Мақсаты: ғарышта жылдам жүру, жүгіру қабілетін дамыту. Дидактикалық ойын «Сипатта, біз болжаймыз» Мақсаты: заттарды атамай-ақ сипаттай білуге үйрету. Шығаратын материалмен ойын: құрсау, секіргіш. (Қоршаған ортамен танысу + дене тәрбиесі + сөйлеуді дамыту)	«Нысанаға тигіз» қимылды ойын Мақсаты: нысанаға лақтыруды дамыту және жетілдіру. «Шиырманы шеш» дидактикалық ойын Мақсаты: балаларға заттарды өз мақсатына сай еркін пайдалануға үйретуді жалғастыру; кеңістіктегі бағдарды бекіту. (Қоршаған ортамен танысу + дене тәрбиесі + сөйлеуді дамыту)	«Қауырсын ұшыру» ойын жаттығуы Мақсаты: дауыс аппаратының күшін дамыту. Аулада дербес әрекет. (Қоршаған ортамен танысу + дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту)	Еңбек қызметі «Ұшты-Ұшты» қимылды ойын Мақсаты: зейінін, реакция жылдамдығын дамыту. «Аспан» сөзіне анықтама таңда» дидактикалық ойын Мақсаты: сөйлеуді дамыту, сөздік қорын байыту. (Қоршаған ортамен танысу + дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту)	реакция жылдамдығын, ептілік дамыту «Неге ұқсайды» дидактикалық ойыны Мақсаты: қиялды, зейінді, жадты дамыту. (Қоршаған ортамен танысу + дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту)
Серуеннен оралу	Киімді реттілікпен шешу, шкафқа салу, қолды жуу. Белгілі бір реттілікпен өз бетінше киіну және шешіну, өз заттарын шкафқа дұрыс орналастыру дағдысын жетілдіру. Жуыну кезінде «Тазалап жу, суды аяма. Алақандар қардай аппақ болсын» тақпақ айту (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Ғарышкер» сюжетті-рөлдік ойын Мақсаты: ғарышкердің ғарыштағы жұмысы туралы түсінік қалыптастыру, батылдыққа, төзімділікке тәрбиелеу; балалардың сөздік қорын кеңейту. «Бас қатырғыш» ойын жаттығуы Мақсаты: логикалық ойлауды, көрнекі қабылдауды дамыту. (Қоршаған ортамен танысу + математика + сөйлеуді дамыту).	«Ғарыштық шытырман оқиға» сюжетті-рөлдік ойын Мақсаты: алған білімдері мен дағдысын тәжірибеде қолдану; балалар арасында достық атмосфера құру; олардың жауапкершілігін, қызығушылығын дамыту; Сөздік білімін кеңейту. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)	«Айға ұшу» сюжетті-рөлдік ойын Мақсаты: балалардың кеңістік туралы білімін кеңейту, рөлдерді өз бетінше бөлу, келіссөздер жүргізу. «Домино» дидактикалық ойыны Мақсаты: ойын ережесін сақтау, есепті бекіту. (Қоршаған ортамен танысу + математика + сөйлеуді дамыту).	«Дала фольклорының дәстүрі» мұражайына тақырыптық экскурсия Мақсаты: балаларды ата-бабаларының мәдени және рухани мұрасымен таныстыру; туған өлке тарихына қызығушылығын дамыту. (Қоршаған ортамен танысу + математика + сөйлеуді дамыту).	«Ғарыш кафесінде» сюжетті-рөлдік ойын Мақсаты: шығармашылық қабілетті, қиялын дамыту. «Зымыран құра» дидактикалық ойыны Мақсаты: балалардың бөлшектерден бүтін құрастыру қабілетін арттыру; бейнені көруге үйрету. (Конструктор) (Қоршаған ортамен танысу + математика + сөйлеуді дамыту)
Балалармен жеке жұмыс	«Сөз тіркесін аяқта» дидактикалық ойыны. Мақсаты: [з], [с] дыбыстарын дұрыс айтуға жаттықтыру; есту зейінін дамыту	Танымдық және интеллектуалдық дағды «Сиқырлы сандық» дидактикалық ойыны Мақсаты: қазақ, ағылшын тілінде ұстау арқылы пішінді анықтауға, фигура	Коммуникативті дағды «Мейірімділік ыдысы» дидактикалық ойыны Мақсаты: құрдастарымен ынтымақтасуға үйрету; дағдысын қалыптастыру; эмоционалдық жағдайды	«Сыз және боя» Мақсаты: балаларды қазақтың ою-өрнегімен таныстыруды жалғастыру; сурет салу техникасын жетілдіру	Физикалық дағды «Шаңырақ» қимылды ойын Мақсаты: қимылды үйлестіруді, реакция жылдамдығын дамыту

		мен түсті атауға жаттықтыру	реттейді. шығармашылық дағды		
Балалардың үйге қайтуы	Топ учаскесінде сенбілікке ата-аналарды тарту. «Отбасындағы баланың дене тәрбиесі» стендтік кеңестер Мақсаты: мектеп жасына дейінгі баланың жеке ерекшелігі туралы ата-ананың түсінігін жалпылау, оны отбасы тәрбиесінде пайдалану.				

ОҚУ-ТӘРБИЕ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ
Топ: мектепалды сынып
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспар қай кезеңге жасалды: 15.04–19.04

Күн тәртібі	Дүйсенбі 15.04	Сейсенбі 16.04	Сәрсенбі 17.04	Бейсенбі 18.04	Жұма 19.04
Балаларды қабылдау	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: жеке әңгімелесу, қарым-қатынасқа арналған ойындар және балаларда жақсы көңіл-күй туғызу. Достық атмосферасын құру				
	«Жаңа күн» Мақсаты: балалардың жақсы көңіл-күйін қалыптастыру. Көркем сөз (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)	«Таңғы күн басталды» Мақсаты: қарым-қатынастағы қиындықты жеңу. Көркем сөз (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)	«Егер досыңмен» Мақсаты: бір-біріне жағымды эмоцияны дамыту. «Жұлдызқұрт» ойыны (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)	«Достық» Мақсаты: балалар арасында жағымды қарым-қатынас құру, үлкендерді сыйлай білу Көркем сөз (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)	«Ашық күн» Мақсаты: балалардың жақсы көңіл-күйін қалыптастыру. «Жұлдызқұрт» ойыны (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)
Ата-аналармен кеңес, әңгімелесу	Дұрыс тамақтану және витамин тапшылығының алдын алу туралы әңгімелер. Ата-аналардың өтініштері бойынша жеке әңгімелер				
Балалардың дербес іс-әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-	«Зат не үшін қажет?» дидактикалық ойын Мақсаты: балалардың ойлау қабілетін, белсенділігін және дербестігін жетілдіру; балалардың тұрмыстық	«Әрекетті бағала» дидактикалық ойыны Мақсаты: жақсы және жаман әрекет туралы түсінікті дамыту; іс-әрекетті сипаттау және бағалау. (Қоршаған ортамен	«Өз көшеңді картадан тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: кеңістіктегі бағдарды жетілдіру. (Математика + қоршаған ортамен танысу)	Дидактикалық ойын «Бөлшектен үй тұрғыз» Мақсаты: үй мен автобустың бөліктерін табу дағдысын дамыту; балалардың шеңбер,	«Әрекетті таңда» дидактикалық ойыны Мақсаты: балалар сөздігінде етістіктерді белсендіру. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді

әрекеті, кітап қарау)	заттың, құралдың, оның мақсаты туралы білімін бекіту; оларға ұқыпты қарауға тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту) «Суық – ыстық» қимылды ойыны Мақсаты: есту қасиетін, физикалық қасиетін бекіту. (Дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту) «Ізде де, тап» үстел үсті ойындары Мақсаты: жылдың жекелеген уақыттарына тән белгілерді ажырата білуге машықтану (Қоршаған ортамен танысу + математика)	танысу + сөйлеуді дамыту) «Кегльді құлат» қимылды ойыны Мақсаты: қимылды үйлестіру дағдысын бекіту: дәлдікті, зейінді, лақтыруға күш беру қабілетін жетілдіру. (Дене шынықтыру + математика) «Жұп суреттер» үстел үсті-баспа ойындары Мақсаты: суреттерде бейнеленген заттарды салыстыруда, ұқсастықты табужәне бірдей суреттерді таңдау шеберлігін жетілдіру; ойын ережелерін орындау қабілетіне тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен танысу + математика)	«Қармақ» қимылды ойыны Мақсаты: орнында секіру жаттығулары;ептілікті, қимылды үйлестіруді, зейінді дамыту. (Дене шынықтыру + математика) «Орманда не өседі?» үстел үсті ойыны Мақсаты: орман және бақша өсімдіктері туралы білімді жетілдіру. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)	шаршы, тіктөртбұрыш туралы білімін бекіту; зейінін, көзін, табандылығын дамыту. (Математика + қоршаған ортамен танысу) «Кім кетті?» қимылды ойын Мақсаты: зейінді, тапқырлықты, жетіспейтінді тез табу қабілетін дамыту. (Дене шынықтыру + математика) «Телефон» театрландырылған ойын Мақсаты: қиялды, диалогтық сөйлеуді дамыту. (Шығармашылық + сөйлеуді дамыту)	дамыту) «Айырмашылықты тап» қимылды ойыны Мақсаты: зейінді, есте сақтауды, сигнал бойынша әрекет ету қабілетін дамыту. (Дене шынықтыру + математика) «Арқан» театрландырылған ойын Мақсаты: балалардың денесін игеру, қол мен аяқтың қимылын еркін және ширақ пайдалану дағдысын дамыту. (Музыка + сөйлеуді дамыту)
Ертеңгілік жаттығу	Жаттығулар кешені				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Жәндіктер» әңгімесі Мақсаты: балалардың жәндіктер туралы түсініктерін жалпылау. (Қоршаған ортамен танысу)	«Төртінші артық» дидактикалық ойыны Мақсаты: балалардың жәндік туралы білімін бекіту. Жұмбақ шешу. (Көркем әдебиет + қоршаған ортамен танысу)	«Сөйлемді аяқта» сөйлеу ойыны Мақсаты: сөздік қорын кеңейту. (Сөйлеуді дамыту)	«Жәндіктер үйі» әңгімесі Мақсаты: жәндіктердің тіршілік ету ортасы туралы түсінік қалыптастыру. (Қоршаған ортамен танысу)	«Бұл қандай жәндік?» дидактикалық ойын Мақсаты: жәндіктердің түрін тану және атау. Жәндіктер туралы өлең оқу. (Көркем әдебиет + қоршаған ортамен танысу)
Ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен танысу** Үй жануарлары.Бақылау арқылы төрт түліктің пайдасын білу,оларды күтіп-баптау,жылдыңәр мезгілінде олардың сыртқы түрі мен тіршілік ету ерекшеліктерін сипаттау. Төрт бұлағы – сүт, өзі күшті,	**1.Сөйлеуді дамыту** Ғарышкерлер күні. Сөйлегенде бейнелісөздерді, эпитеттерді,салыстырулар ды қолдану. Аспанда бір ана бар, Маңы толған балалар. Ай мен жұлдыздар әлемін ғарышкерлер зерттейді. Сендер қазақтың ғарышкер	**1.Сауат ашу негіздері** Дауыссыз дыбыстар ж-ш. Сөздерді дыбыстық талдау:сөздегі дыбыстардың ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **«Торғайлар мен мысық» ойыны.** Тәрбиеші г – «мысық», ал қалғандары	**1.Сөйлеуді дамыту** Түлкі мен қоян. Бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру. Қырда жүрер ол жортып, Іні де жоқ бармайтын. Құйрығымен бұлаңдап, Қандай аң ол алдайтын?	**1.Көркем әдебиет** Кел,балалар, оқылық. Өлеңдердіжатқа,мәнерлеп,интонациямен айту.Ы.Алтынсарин-қазақ халқының тұңғыш ағартушысы, балалар әдебиетінің атасы. Ы.А. балаларға арнап мектеп ашқан.Тұңғыш рет қазақ әріптерінің алфавиттік ретін жасап,оқулық жазып шығарыпты.Оның Қазақ

	мүйізі мықты, Шайнаңдағаны сағыз.Сиыр. Қамыс құлақ, тостаған тұяқ, Мінсең – қанат, сүті – дәрі, еті – тамақ.Жылқы. Кішкентай ғана бойы бар, Айналдырып киген тоны бар.Қой. Жарға шығып ойнайды, Ойынға бір тоймайды, Болса-дағы сақалы, Секеңдеуді қоймайды.Ешкі. Кездесті бір жануар, Үстінде екі тауы бар.Түйе. Бұлардың бәрін бір сөзбен қалай атауға болады? Оларды бір сөзбен үй жануарлары дейді. «Адамдар үй жануарларын неге ұстайды жәнеолардың қандай пайдасы бар?» деген сұраққа жауап іздейді. Неге үйде мысық пен ит ұстайды? Адамдар қандай жануарлар дан жүн алады? Неліктен адамдар түйе, сиыр, жылқы, қой мен ешкіні үй жануары деп атаған? Олардың төлдерін қалай атайды? Үй жануарлары орманда тіршілік ете алмайды. Себебі олар ондай жағдайда тіршілік етуге үйренбеген. Төлдер әнін айту. **«Ой-пой-пой» дидактикалық ойыны.** Тәрбиеші мынадай жағдай ларды мысалға келтіреді: Үй жануарлары орманда тіршілік ете алады. Адам үй	лерін білесіңдер ме?Ғарыш кер немен ұшады?Ғарышкер қандай болу қажет? Ж.Смақовтың «Мен ғарышкер боламын» өлеңін мәнерлеп оқу. Аспан,аспан арайлым, Саған жиі қараймын. Сені көзбен шоламын, Мен ғарышкер боламын! Ғарышкер мен де боламын, Боламын десем,боламын. Таудай үлкен талабым, Мен бармақтай баламын. Көктің жүзін барлаймын, Үлкен ғалым боламын, Боламын десем,боламын. Өлеңдегі бала кім болуды армандайды?Өз арманына жетеді деп ойлайсыңдар ма? Арманға жету үшін жақсы оқып, спортпен айналысу керек. Яғни көп еңбектенген адам арманына жетеді. Ал сендер өскенде кім болуды армандайсыңдар? Ол үшін сендер көп білім алып, оқуларың керек. Ал «Оқу – инемен құдық қазғандай». Мақалды жаттау. **2.Қазақ тілі** Аулада.Сөздік қорларын молайту. Кішкентай әліппе Бота: Б-ны Ө- ге қосып,«Бө», – дейді. Лақ: М-ны Е-ге қосып,«Ме», – дейді. Қозы: М- ны Ә- ге	«торғайлар»болады.Бөлмеде жағымды баяу әуен ойналады. «Торғайлар» алаңқайда секіріп, ұшып-қонып жүреді. Мысықтың дауысын естісімен «торғайлар» өз ұяларына ұша жөнеледі. Ұсталған «торғай» «мысық» болып ауысады. «Ж» – «Ш» дыбыстарының дұрыс артикуляциясы:«Ш» – «Ж» дыбыстарын айтқанда ерін дөңгеленеді де алға қарай жиырылады.Тіл ұшы жалпақ танып, тістердің түбіне жуықтайды, бірақ тимейді.«Ш» дыбысын дұрыс естіп, ажыратуға арналған жаттығулар: Ша-ша-ша-шана. Шу-шу-шу-шуда. Шы-шы-шы-шыны. Ше-ше-ше-ше-шелек. Ши-ши-ши-шие. Шө-шө-шө-шөп. Аш-аш-аш-ашық. Ұш-ұш-ұш-ұшқыш. Ыш-ыш-ыш-қыш. Өш-өш-өш-көш. Жаңылтпаш. Шемішке шақсаң шақ, Шапшаң шақ. Шөбінді шапсаң шап, Шапшаң шап. Ж дыбысын буын ішінде келтіру. Жа-жа-жа-жалау. Жо-жо-жо-жол. Жу-жу-жу-жусан.	Түлкі.Көзі тостақ,өзі қорқақ.Қоян.Түлкі – айлакер аң, ал қоян – қорқақ аң.Балалар, түлкіні жыртқыш аң десек, ал қоян жыртқыш аң емес.Қоян – өте қорқақ аң, қоянды үйде де асырауға болады.Қазір осы қоян мен түлкі туралы орыс халқының ертегісімен танысамыз.Түлкі мен қоян ертегісі.Әуелде түлкінің құйрығы жоқ еді.Қасқыр мен тату тұрмаған соң үнемі қашып жүреді екен. Жүрген ізін жасыра алмай қиналыпты. Сол үшін Қасқыр Түлкінің артына еріп, аңдыпжүріпоның ініне түсіпті. Түлкі інінің екінші тесігінен шығып кетіпті. Шығып кетпесе, Қасқыр Түлкіні өлтіріп тастар еді.Түлкі орманда келе жатып, ағаш түбінде отырған Қоянды көреді. Ол мезгілде Қояндардың құйрығы ұзын, жүгірулеріне кедергі келтіреді екен. Сол жерде Қоян өзін ұстап алған Түлкіге: «Мені өлтірме, құйрығымды сыйға берейін», – деп жалыныпты. Міне, содан бері Түлкінің құйрығы ұзын, ал Қоянның құйрығы қысқа болып қалыпты.Ертегі сендерге	хрестаматиясы қазақ балаларына арналған тұңғыш оқу құралы болып табылады.Ы.Алтынсарин Кел,балалар оқылық өлеңін оқу.Қазақ әліпбиінде 42 әріп бар.оның 9-ы қазақ тіліне тән әріптер,33-і орыс тілі мен қазақ тіліне ортақ әріптер.Қазақ тілінде 12 дауысты және 26 дауыссыз дыбыс әріптері бар.**Бәйге ойыны.** Дауысты дыбыс әріптерінің тапсыр масы.Сөзжұмбақты шешу.Дауыс сыз дыбыс әріптерінің тапсырмасы.Мақал-мәтелдер. **Орамал тастау ойыны.** Жаңылтпаштарды жаңылмай айту **2.Сауат ашу негіздері** Сөйлем.Буындардан сөздер,сөздер ден сөйлем құрастыруға үйрету. **«Кері әрекетті айт» ойыны.** Асан кірді, анам ... *(шықты)* Анам құйды, Марат ... *(төкті)* Айгүл жинады, Айсұлу... *(шашты)* Әкем келді, ағам... *(кетті)* Атам ашты, әжем... *(жапты)* Балалар, біз дыбыстардан сөз құралатынын білеміз. Әтеш, әткеншек – бұлар сөздер, сөйлем болу үшін бір аяқталған ойды білдіру қажет. Бір сөзден сөйлем құралмайды.Ендеше, осы сөздер ден сөйлем құрап көрейік.«*Әтеш*» сөзі үй құсының атын білдіріп тұр. Аяқталған ой жоқ. Онда «*әтеш*» сөзі сөйлем емес.*Әтеш әдемі екен.* Бұл сөйлем бе?Сөйлем.Дұрыс айтасыңдар, сөйлем, өйткені аяқталған ойды білдіріп тұр. Әтештің әдемі екенін хабарлап айтып тұр.Сөйлем үш сөзден

	жануарларын бағады. Шошқа бағушы жылқыға күтім жасайды.Жылқыларға арнап жылқы қора салады. Егер балалар тәрбиешінің айтқанымен келіссе: «Ой-пой-пой, дәл солай!» – деп жауап береді. Егер келіспейтін болса: «Ой-пой-пой, олай емес!» – деп жауап береді. **2.Сауат ашу негіздері** Дауыссыз дыбыстар д-т. Сөздерді дыбыстық талдау:сөздегі дыбыстардың ретін,дауыстыжәнедауыссыз дыбыстарды анықтау.Бала ларға ойын бөлмесіне, ойын бұрышына саяхат жасату. Балалар, мына көріп тұрғандарың "Шаштараз "бұрышы, мынау ақ халат, жедел жәрдем, дәрі-дәрмек, ине, барометр,кеуде тыңдағыш тұрған бұрыш қалай аталады? – деп балалардан сұрайды.Ал ыдыстар, жапқыштар тұрған бұрыш қалай аталады? Көліктер, жол белгілері, бағдаршам тұрған бұрыш қалай аталады? Міне, сендер ойын бұрышындағы түрлі ойыншықтармен таныстың дар.Балалар, сендер ойын бөлмесіненқандай ойыншық тарды көрдіңдер?Ойыншық тар неден жасалған екен?Ойыншықтардың	қосып,«Мә» – дейді. Ал мен: М-ны А-ға қосып,«Ма», – деймін, «Ма-ма», – деймін, «Мама!» – деймін. Қандай төлдер аталды? Бота не дейді?Лақ не дейді?Қозы не дейді? Үй жануарлары қайда тұрады?**Ойын: «Аулада».** Жаңа сөздермен таныстыру. Балалар, мынау – аула. Мынау не?Мынау – аула. Аулада не болуы мүмкін? *Үнтаспадан жануарлардың дауыстары естіледі.* Балалар дауысы бойынша жануарды атап, суретін аулаға орналастырады. Аулада сиыр бар. т.с.с. Құстардың суреттерін аулаға орналастырады Шағын мәтінді оқиды. Мынау – аула. Аулада үй жануарлары бар. Олар сиыр, қой, жалқы, ит, мысық. Аулада үй құстары да бар: әтеш, тауық, қаз, үйрек, күркетауық. Адам үй жануарларға және құстарға шөп, жем береді. **Ойын: «Жалғастыр».** Үй жануарлары не жейді? Үй жануарлары ... жейді. Мысық нені жақсы көреді? Мысық ... жақсы көреді. Мысыққа сүтті кім береді? Адамдар мысыққа ... береді. Адамдар құстарға жем береді.Адамдар құстарға не	Жы-жы-жы-жылан. Жи-жи-жи-жиек. Же-же-же-жер. Жә-жә-жә-жәшік. Аж-аж-аж-гараж. Жаңылтпаш айту. Жоғалды бес ешкі, Жоқ әлі еш сыбыс. Жоқ әлі еш сыбыс, Жоғалды бес шыбыш. **Дидактикалық ойын: «Не жақсы, не жаман?»** Ойын шарты: Берілген суреттерден жақсы және жаман істерді тауып көрсету керек. **2.Математика негіздері** Санау және теңестіру. Әртүрлі оқиғалардың,апта күндерінің,тәулік бөліктері нің реті туралы білімді бекіту. Ойыншық дүкеніне барғыла рың келе ме?Онда не бар екенін көрейік.Артығының бар-жоғын білу үшін ойыншықтарды бір-бірінің астына қоямыз немесе жұптарды сызықпен жалғай мыз.Тәрбиеші тақтаның алдына шыққан балаларға бір сөренің екі жағында орналасқан заттардың арасында өзара бірмәнді сәйкестікті анықтауға көмек теседі.Олар тең болуы үшін не істеу керек?Дұрыс. Бір жағынан артығын алып тастау керек немесе жетіспейтін ойыншық	ұнады ма?Ертегі де нелер туралы айтылған?Ерте заманда Түлкінің құйрығы қандай болыпты?Түлкі Қасқырмен тату тұрмаған соң не істеген?Бір күні не болыпты?Түлкі қалай құтылып кетіпті?Әлден соң ағаш арасына кірген Түлкі нені көреді?Сол жерде Қоян өзін ұстап алған Түлкіге не депті?Иә, балалар, содан бері Түлкінің құйрығы ұзын болыпты, ал Қояннның құйрығы қысқа болып қалыпты. **Дидактикалық ойын: Буынды жалғастыр**. Ойын шарты: тәрбиеші аң аттарының бірінші буынын ғана айтады, балалар соңғы буынын тауып, толық атын айтады.Мысалы, Түл – ..., қо– , қас – ..., кө – ..., мыр – ..., жол – ... . **2.Қазақ тілі** Қазақстан барысы. Сөздік қорларын молайту. **Ойын: «Мен 5 жабайы жануарын білемін»** *Жабайы жануарлардың атауларын қима суреттер арқылы қайталау.*Мынау – арыстан.Арыстан үлкен. Мынау – жолбарыс. Жолбарыс үлкен.Ең үлкен жануар – піл.Мынау – керік. Керіктің мойны	құралып тұр. Сөйлемдегі сөздер бір-бірімен байланысып тұр. Яғни біз өз ойымызды сөйлемдер арқылы жеткізеді екенбіз. Сөйлем аяқталған ойды білдіреді. **«Кім шапшаң сөйлем құрайды?» дидактикалық ойыны.** Тәрбиеші суреттерді көрсетеді (көбелек, көлік, тарақ, кітап, қоян т.б.). Балалар суретке байланысты 2–3 сөзден тұратын сөйлем құрайды. **«Сөз ойла» дидактикалық жаттығуы** *Әр дұрыс жауапқа тәрбиеші балаларға жұлдызша беріп отырады.* **-та** буынынан басталатын сөздер ойлаңдар.*Тарақ, тамыз, тал, табыс, тап, тапқыр, таңқы, тау, тауық, таутеке, тазы,тамызық, таға, тақылдақ, тан т.б.* **-ба** буынынан басталатын сөздер ойлаңдар.*Балық, батпақ, бақа, бағдат, бақ, бақбақ, бақыр, Бағжан, байғазы, байлық, базар, Базаргүл, балшық т.б.* **-са** буынынан басталатын сөздер ойлаңдар.С*ағыз, сабын, салт, Самал, сарай, сары, сай, самал, сал, сауық, сауыншы, сатушы, сауап, сауықшыл, сан т.б.* Ойын соңында жұлдызша ең көп бала жеңімпаз болады. **3.Қоршаған ортамен танысу** Жыл құстары.Жылқұстары мен қыстайтын құстарды ажырата білу,құстардың пайдасы туралы білу,оларға қамқорлық жасау. Тоқылдақ Құртты іздеп ініне

	түстері қандай?Ойын бұрышында көрген доп "Д" дыбысынан басталады. Ал шаштараз бұрышындағы тарақтар "Т" дыбысынан басталып тұр. «Д» және «Т»дыбыстары – бір-біріне ұқсас дыбыстар. Тәрбиеші осы дыбыстарды айнаға қарап айтқызады. (Үш дауыста айтқызады). Екі дыбыс та – дауыссыз дыбыстар.Дыбыстардың дұрысайтылуартикуляциясы «Д» дыбысын айтқанда тіліміз алдыңғы, астыңғы тістерге қатар тиеді. «Т» дыбысын айтқанда тіліміз үстінгі тістің түбіне тиеді.Тәрбиеші «Д» және «Т»дыбыстарын буын ішінде айтқызады. Да – да – дала. До – до – доп. Та – та – тарақ. Енді ойыншықтар арасынан ұнаған ойыншықтарыңды алып, сол туралы әңгіме құрап, суреттеп беріңдер. **Дидактикалық ойын: «Жасырынған ойыншықты тап».** Ойын шарты: балалар тығылған ойыншықтарды тауып, неден жасалғанын, қайда қолданылатынын түсін айтып береді. Жаңылтпаш. Топ бала,топ бала, Ойнап жүр,топтала.	береді?Адамдар құстарға ... береді. **3.Математика негіздері** Тура және кері санау. Әртүрлі оқиғалардың,апта күндерінің,тәулік бөлікте рінің реті туралы білімді бекіту. **Ойын жағдаяты.** Пойызбен саяхат жасауды ұсынады. Нөмірлері бар вагондарды шашыраңқы орналастырады (7-кесте).1-тапсырмағаарналған суреттің материалы бойынша есептік және реттік санауды ұсынады. Одан кейін вагондардың бір-бірден туннельге қарай кетіп жатқанын хабарлайды. Сандық сәуле бойынша тәрбиеші 1-ге азайту амалын көрсетеді.Сонымен 10 –1= 9 9 –1= 8 8 –1= 7 7 –1= 6 Одан кейін тәрбиеші вагондардың бір-бірден туннельден шығып жатқанын хабарлайды. Біз оларды қалай санаймыз? Жазба жазуға болады:1+1=2 – оны оқыңыз. 2+1=3 және т.б.Одан соң ойынның жалғасы ретінде 1-тапсырма орындалады. Осылайша балалар 10-ға дейін тура және кері санауды, 1-ді қоса есептеуді, 1-ге азайтуды білетін болады.1-тапсырманы жалғастыру	тарды қою қажет. Сол жақтағы ойыншықтарды санаймыз. Тәрбиеші ойыншықтарға саусақ тигізіп,дауыстап санауды сұрайды. Мысалы, 4 ойыншық кесе бар.4 саны жазылған карточканы қоямыз.Тәрелкелер ді санаймыз. Олар неше? (3) Қайсысы көбірек? Қайсысы азырақ?Енді басқа сөредегі ойыншықтарды санаймыз. Неше шырша бар? (5). Неше саңырауқұлақ бар? (6) Одан кейін тәрбиеші екі түрлі ойыншықтардың саны тең болған жағдайда оларды салыстыруды ұйымдастыра ды.Алмаларды санаңдар. Олар неше?(5).Алмұрттарды санаңдар. (5). Қайсысы көбірек? Қайсысы азырақ? Олар тең. Олардың санының тең (бірдей) екенін белгілеу үшін біз білетін қандай таңба бар?Дұрыс, ол «=» таңбасы. Жазбаны оқыңдар: 5=5.Бекіту үшін жұмыс дәптерінде 1-тапсырманы орындауды ұсынады. Теңестіру үшін бір жағынан артығын алып тастау керек немесе жетіспейтін ойыншықтарды қою қажет деген қорытындыға келеді. Балалар ойыншықтарға саусақ тигізіп санайды. Цифр жазылған карточка ларды алады. Осы	ұзын.Мынау–маймыл. Балалар әр дұрыс жауап үшін фишкадан алады, ойын соңында фишкалар саналып, жеңімпаз анықталады. ««Қазақстан барысы» *ертегісін оқу.*Қазақстан ның таулы қыратында барыс мекендейді. Барыс Алматы қаласының төлтаңбасында бейнелен ген. Жұмыс дәптерімен жұмыс.Ертегі кейіпкер лерін тап. Ата. Белгіле. Мақалды жатта. Күш- білекте емес,жүректе. **Дидактикалық ойын: «Аудармашы»** Тәрбиеші сөздерді орыс тілінде атайды, балалар қазақ тіліне аударады: сказка, барс, барсук, соревнование. **3.Математика негіздері** Таразы. Салмақ бойынша таразыға өлшеуге болатыны, таразыны теңестіру үшін тағы зат (заттар) салу керек немесе таразытабақшасынан заттарды алу керек деген ұғыммен таныстыру. Салмақ бойынша теңдіктер мен теңсіздіктер құруға,таразыда жатқан ауыр затты анықтауға үйрету.Дүкендегі таразы туралы сұхбат	Қарағайды үңгіген. Тоқылдақ құсы-дәрігер. Қашан да ол әбігер. Жұмбақ жасыру. Ағашта болса егер мен, Хабар беріп морземен, Тұмсығымен емдейді, Сосын көңіл демдейді. Тоқылдақ. Жем көрсе, Шықылықтапқалтаңдайды, Сескенсе,Жыпылықтап жалтаңдайды.Сауысқан. Салатын ұяны.Өткір көзі шегір,Бүргенін құртар тұяғы. Бүркіт.Күрделі сұрақ: жарқанат дегеніміз не, құс па әлде жәндік пе?Талқылайды, жарқанаттың басы, денесі, 4 аяғы, қанаттары бар,бірақ тұмсығы жоқ, аузында тісі бар,балапандарын сүтпен қоректендіреді, сондықтан ол – құс емес, аң деген қорытындыға келеді. Табиғатта құстардың көптеген түрлері бар. Біз қайда қыдырсақ та – қалалық саябақта болсын, теңіз жағалауында болсын, ауылда немесе орманда болсын, құстарды кездестіреміз. Және олардың барлығы дерлік ұша алады. Құстар – қанаты мен қауырсыны бар жануарлар. Қауырсыны олардың денесіндегі жылуды сақтауға көмектеседі және құстарға қайталанбайтын, ешкім дікіне ұқсамайтын әр беріп тұрады. Құстар өз-өзін күтеді. Қауырсындарын жиі-жиі тазартып, оған май жағып тұрады.Сонымен қатар олар ескі қауырсындарды

	Зымырап допты ала, Қуады көп бала. **3.Музыка** Қайырлы таң.Лирикалық вальс ырғағында баяу әуендерді қабылдау,әннің сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау,шығармаларды сипаттай білу. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Жеңіл би» (Т. Ломова). Балаларды шеңбер бойымен жүргізіп, музыка әуеніне ілесе жеңіл қимылдар жасауғаталпынту, серіппе, аяқты өкшегеқойып үйрену, қол ұстасып жеңіл секіру. ***Музыка тыңдау:*** «Бұлбұл» (Д.Нұрпейісова).Дина Нұрпейісованың суретін көрсету, шығармалартуралы әңгіме өткізу.Балаларға күйді тыңдатып, ішінен бұлбұлдың сайрағанын есті білуге ұмтылдыру, қазақтың киелі аспабын құрметтей білуге дағдыландыру. ***Ән айту:*** «Қайырлы таң» (Е.Өміров).Әнді бір мезгілде бастау және аяқтау, әуенді дұрыс бере білу.Әннің ішінде кездесетін «рауан», «шапақ» сөздерінің мағынасын түсіндіру. ***Билер:*** «Қоян биі» (В. Питерцев).Балалар би	үшін тәрбиеші балалардың қала сыртына шана тебу үшін барғаны туралы сюжетті жалғастырады. Тапсырма.Неше бала шанамен төбешіктен сырғанауға дайындалып тұр?Төбешікте неше бала тұр?Барлығы неше адам? Тәрбиеші жазбаларды қарап, жетіспейтін сандарды жапсыруды ұсынады. 1-ден 10-ға дейін санайды. ді қосу мен 1-ге азайтуға арналған есептердішығаруғақатысады 1-тапсырманы орындайды. Суреттің сюжетін қарайды. Сұрақтарға жауап береді. **4.Шығармашылық іс-әрекет** Көлшікте. Құрастыру:жазық қағаз пішіндерді көлемді пішін дерге өзгерту,қауіпсіздік ережесін сақтау. Сурет салу:ойдан сурет салуды үйрету. Мүсіндеу:бөліктердің салыстырмалы көлемдерін сақтау. Жапсыру:дайын үлгілермен жұмыс істеуді үйрету. Бақа туралы жұмбақ жасыру. Сулы жерді мекендеп, Құрлықта да секеңдеп, Шыбын-шіркей аңдиды, «Жемге қашан жетем» деп. (Бақа)	карточкалардыойыншықтардың астына қояды.Ойын шықтардың тең санын салыстырып, теңдік құрастырады. 5=5.Оны оқиды. Тапсырманы орындайды. **3.Көркем әдебиет** Құстар біздің досымыз. Кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру.Балалардың назарын жыл мезгіліне көктемге байланысты табиғаттағы құбылыстарды, өзгерістерді байқауға аудару.Құстардың келуі және ұя салуы,балапан шығаруы.Құстардың дауысына және сыртқы құрылысына қарап ажырату. С.Көбеев Құстың ұясы деген әңгімесін оқып беру. Орнымыздан тұрайық, Құстай қанат қағайық. Бір отырып,бір тұрып, Біз тынығып алайық. Құстардың суреттері. Олардың түрлерімен таныстыру.Құстардың немен қоректенетінін әңгімелеу.Олардың табиғатты қорғаудағы ролі туралы айтып өту.Құстар бау-бақшаны зиянды құрт-құмырсқадан тазартады. Осыған байланысты адамдар да құстарға қамқорлық жасайды.Құс тарға ұя жасау,тамақтан	ұйымдастыру.Суреттердегі таразыларды көрсетеді. Таразы үлгісін көрсетіп, осы құралды қай жерден көргені, оның не үшін қолданылатыны туралы айтып беруді сұрайды. Заттардың айырмашылық тары пішіні және түсімен ғана шектелмейді, олардың салмағы да әртүрлі. Заттардың қайсыбірі жеңіл, қайсыбірі ауыр болады. Заттың сыртқы түрі бойынша қайсысы ауыр, қайсысы жеңіл екенін анықтауға бола ма? Салыстыруға арналған заттар 2 ағаш текше –(біреуі кішкентай, екіншісі үлкен. Көлемі бірдей 2 шар – бірі ағаш, бірі пластмасса.Үлкен, жеңіл зат, мысалы, шар және кішкентай ауыр зат, мысалы, металл мәшине. Салмақты қалай дәл анықтауға болады? Талқылау барысында таразыны пайдалану керек деген қорытынды жасалады. Суретті қарауды сұрайды. Таразыны теңестіру үшін не істеу керек? Балалар сұхбатқа қатысады. Болжамдар ұсынып, заттарды қолға алып, қайсысы ауыр, қайсысы жеңіл екенін анықтайды.	жұлыптастайды. Көп ұзамай орнына жаңасы шығады.Құстар ұяда тіршілік етеді. Әдетте олар ұясын жапырақтардан, шөптен, ағаш бұтақтарынан салады. Бірақ тас үйінділерінің арасында, тауың басында өмір сүретін құстар да бар. Құстың анасы жұмыртқа салады, содан соң оны денесімен жылытып, балапандар жарып шыққанша басыпотырады. **Күрделі сұрақ**: құстар неліктен жылы жаққа күзде ұшып кетеді? Ал күзде құстар топталып, жылы жаққа қыстауға дайындалады. Жәндіктермен қоректенетін құстармен таныстырады. Олар: қараторғай, қарлығаш, көкек, сарыторғай, бұлбұл, қаратамақ торғай.Сіз көк аспанда қалықтап ұшқан құсты, құстардыңтопталып ұшып бара жатқанын көрдіңбе?Біз олардың жылы жаққа ұшып бара жатқанын көп көре бермейміз. Себебі олар қауіпсіздеу болғандықтан негізінен түнде ұшады екен. Ал сендер қыстау үшін жылы жаққа кететін құстардың белгілі бір тәртіпті сақтап ұшатынын білесің бе? Және құстардың ұшу тәртібі де бөлек, бір-біріне ұқсамайды. Суреттерді ұшып кету тәртібі бойынша қарастырады:тырналар, үйректер, аққулар сыналап ұшады, көккұтан, тырна, тырнақұтан қанаттарын бір-біріне қарай жазып, сап түзеп ұшады,үйректер, шалшықшы құстар тік сызық түзеп немесе доға құрап ұшады.Қараторғайлар,

	үйрену барысында қоянның қимылдарын көрсетеді. Қосаяқтап секіріп, орында рында тұрып айналып билейді. ***Ойындар, хороводтар:*** «Төлдер» (Д. Ботбаев). Ойын кезінде жануарлардың төлдерін шатастырмай атап, солардың қимыл-қозғалыс тарына мән беріп ойнайды. ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Латыш полькасы» **4.Дене шынықтыру** Көтеріңкі көңіл-күй. Спорттық ойын элементтері. Допты оң қол және сол қол мен алып жүруге жаттықтыру. **Ойын жаттығуы: «Дәл тауып көрсет»,** жүргізушінің рөлін ойнау: «Көңіл күйлерің қалай?»,Сызық бойында тұрып,жүргізушінің сұрақ тарына жауап береді. Жауаптарын сәйкес қимыл дармен қатар орындайды. Бір-бірден тізбекке қатарға тұрады. Доппен орындала тын түзету жаттығулары: допты оң қолының астына қойып жүру, аяқ басымен жүргенде допты басынан жоғарыкөтеру, өкшемен жүргенде допты алдыға созып ұстау.Үш-үштен қатарға тұру.Доппен орындалатын жалпы дамыту жаттығуларын орындау.	Бақа қайда өмір сүреді? (Суда.) Дұрыс айтасыңдар! Суды немесе көлшіктерді мекен етеді. Сондай-ақ мультфильмдерден көргеніміздей, көлшіктер де тағы нелер мекендейді? бақа мен үйрекке біздің көмегіміз керек екен. Өйткені олар өз көлшік терінен адасып қалыпты. Міне, қараңдаршы! Экраннан ағаш басында отырған бақа мен таудың үстінде жүрген үйрек көрсетіледі. Үлестірмелі материалдағы сюжетті сурет көрсетіледі. Кәнеки, оларды әдемілеп қиып жапсырып, өз көлшіктеріне орналастырайық. Үлестірмелі материалдан үйректің бөліктерін қиып аламыз. Алдымен денесін: екіге бүктелген қағаздан симметриялы пішіндегі денесін қиямыз;басын: шаршы шеттерін қию арқылы дөңгелек пішінді қиып алу;қанатын; - тұмсығын; - көзін. Қиып алынған үйректің бөліктерін бір шетке қою керек. Әйтпесе ол бақаның бөліктеріне араласып кетеді. Енді бақаның бөліктерін дайындаймыз. -денесін: үлкен үшбұрышты қиямыз; басын: тікбұрыштың	дыру,жем шашу,т.б. Құстар туралы мақалдар. Тырна көлге қонады, Ара гүлге қонады. Қыран құс құз қиянын сағалайды, Болар бала ізгі істі сағалайды. Жұмбақ: Көлдің көркі сәні екен, Ұшқанда сазды әні екен. Ақындар оны мақтаған, Адамдар қорғап ақтаған.Аққу. **Бұл қандай құс дидактикалық ойыны.** Мақсаты:ерекшеліктеріне қарай құстарды сипаттап айтуға үйрету және оларды ажырата білу. **4.Дене шынықтыру** Өз денемізді өзіміз басқарамыз. Спорттық ойын элементтері. **Ойын жаттығулары: «Шеңберге шапшаң тұра қал!»**Шеңберге шапшаң тұру, бастапқы қалыпқа дұрыс келу, белгіленген жерге тұру: алдына- артына, оңына-солына.Кинезио логиялық гимнастика. Негізгі қимыл жаттығу ларын кезек-кезек орындау: секіртпемен жаттығудағы қауіпсіздік ережелерін сақтау.Қысқа секіртпеден секірулер – бастапқы қалыпқа тұру (секіртпені артқа қарай қойып ұстау),	Сыртқы түрі бойынша заттың салмағын ажырату мүмкін емес деген қорытынды жасайды. Салмақ заттың қандай материалдан жасалғанына байланысты болады.Қарап, сұрақтарға жауап береді: бір табақшада заттар көбірек,сондықтантабақша төменге түскен.Соңғы суретте табақшалардағы заттар тең.Ойланады, заттарды қосу немесе азайту керек деген қорытынды жасайды. **4.Музыка** Ғарыш әлеміне саяхат. Лирикалық вальс ырғағында баяу әуендерді қабылдау,әннің сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу,әннің қарқынының өзгеруін байқау,шығармалар ды сипаттай білу. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Көңілді би» (И. Штраус). Балалармен би қимылдарын көңілді, жеңіл, ойнақы билеу. ***Музыка тыңдау:*** «Айды әперші, апатай» (Е. Өміров).Әннің мәтінін орындап болған соң, балаларменәңгіме жүргізу. Балаларға 12 сәуір Ғарышкерлер күні екенін айтып, интерактивті тақтадан ғарыш әлеміне	барылдақ торғайлар мен өзге де ұсақ құстар ешқандай тәртіп сақтамай, қалай болса солай ұшабереді. Ал бүркіт, қаршыға сынды ірі құстар жалғыз ұшқанды жақсы көреді. **«Үйшік» ойыны.**Өзқолындағы заттың тәрбиешіңқолындағыдан айырмасын немесе ұқсастығын табуды ұсынады. Б: Түк-түк. Үйшікте қай жануар тұрады? П: Бұл – мен, әтеш. Өзіңше? Б: Мен қарғамын. Кіргізші мені үйіңе. П: Кіргізейін. Бірақ сен ол үшін біз бір-бірімізге ұқсаймыз деуің керек. Б: Біз құстармыз ғой. Сен де сайрай аласың, мен де... сенің де қанатың бар, менің де қанатым бар. Мен астықпен қоректенемін, сен де... П: Ал енді біздің айырмашылықтарымызды айтып бер. Б: Сен әтешсің, үй құсысың. Ал мен дала құсымын. Бір-бірімізге түсіміз де ұқсамайды. Мен жақсы ұшамын, ал сен ұша алмайсың… **«Үшіншісі артық» дидактикалық ойыны.** Мақсаттары: балалардың құстардың алуан түрлілігі туралы білімдерін бекіту. Тәрбиеші құстардың аттарын араластырып, шатастырып айтады. Қатені байқаған бала қол шапалақтауы тиіс (торғай, қарға, шыбын, суықторғай және т.б.).Өзекті мәселе: Құстар бізге қандай пайда

	Арақашықтық сақтау.Бастапқы қалыпқа допты түсірмей дұрыс тұруды қадағалау. Негізгі қимылдарды орындау (10 рет):Допты жоғары лақтырып, жерге түсіп, қайта ұшқан кезде екі қолмен қағып алу – допты алдына ұстап тұрып жоғары-алдыға лақтыру, саусақ бастарымен қағып алу, кеудеге тигізбеу.Допты басынан асырып жібермеуге тырысады.Бір орында тұрып, жерге соғылған соң допты екі қолдың басымен қағып алады. Егер доп домалап кетсе, қолына беруге тырысады. Допты себетке алдымен бірінші, сосын екінші тізбек апарып салады. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Тым-тырақай».** Ойыншылар шеңбер құрып қол ұстасады, тек бір бала – «малай» ортада тұрады. Ойыншылар шеңбермен жүріп, қайталап айтады: «Ал, кәнеки, балалар, Бір, екі, үш – деп санаңдар Бір, екі, үш – ал тараңдар!» Сол сөздерді айтып, залмен шашырап қаша жөнеледі. Малай болса, оларды ұстап алуға тырысады. **Ойын жаттығуы: «Күлімдейміз күндей!»** Малдас құрып дөңгелетіп отырады. Бір-біріне	шеттерін қию арқылы сопақша пішінді қиып алу; - шаршыларды үшбұрышты етіп қию әдісімен аяқтарын қиып аламыз: кіші үшбұрыш – артқы аяғы, ұзын, ұсақ үшбұрыштар – алдыңғы аяғы; көзін: екіге бүктелген қағаздан симметриялы пішіндегі заттарды қию әдісімен дайындаймыз; қызыл жарты дөңгелек – аузы. Енді бөліктерді жапсырамыз.Балалар шығармашылығы.	аяқтың басымен ырғақпен жеңіл секіреді. **Ойын жаттығуы: «Ойна, ойна, доптан жаңылып қалма!».**(10 рет)Допты жоғары лақтырып, қолдары мен арт жағында шапалақ ұрып барып қайта қағып алу. Шапалақ ұрып үлгеру үшін допты жоғарырақ лақтыруға тырысады. Допты қайта қаққанда саусақтарын еркін ұстайды.Тепе-теңдік сақтау.**Қимыл-қозғалыс ойыны: «Теңіз толқиды»** Ойыншылардың ішінен жүргізуші сайланады. Басқалары бір адым қашықтық ұстап, шеңбер бойымен тұрады. Олардың әрқайсысы тұрған жерінде шеңбер сызады. Жүргізуші балалардың арасымен «жыланша» аралап жүреді. Қай баланың қасына келіп: «Теңіз толқиды» деп айтса, сол бала орнынан тұрып, артынан еріп, тізбек құрайды. Бірнеше бала қосылып, тізбек ұзарғанда кенет: «Теңіз тыныш» десе, барлығы өз орындарына жүгіреді. Шеңберіне тұра алмай қалған ойыншы жүргізуші болады.	саяхат жасап,ғарышкерлермен таныстыру.Ғарышкерлердің суреттерін көрсету. Ғарыш аймағы орналасқан Байқоңыр қаласы туралы атап өту.Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап, әуенді таза айтуға ұмтылу. ***Ән айту:*** «Ғарышкер боламыз»Ш.Мұхамеджанов. Әнді бір мезгілде бастау және аяқтау, әуенді дұрыс бере білу.Жылдам екпіні мен ырғағына мән беру, секірмелі фа-си, соль-до дыбыстарын таза айтуға көңіл бөлу. Үйренген «Қайырлы таң» әнін (Е. Өміров) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. ***Билер:*** Балаларға белгілі бір әуенді орындап, сол әуенге лайық ойдан би қимылдарын жасату. Өз беттерінше би билеуге мүмкіндік беру. ***Ойын:*** «Қанша дыбыс» ойыны («Дидактикалық ойындар» жинағынан). Балалардың есту қабілетіне арналған ойынды балаларға жеткізе білу. Ойналып отырған дыбыстың нешеу екенін анықтау. ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Тамшылар» румын халық әні	әкеледі?Талқылау. «Зиянкес жәндіктер мен кеміргіштерді жояды» **4.Дене шынықтыру** Таза ауада ойындар. Спорттық ойын элементтері.Негізгіқимылдарды ойын түрінде орындау: **«Киіз үй» татар халқының ойыны**. Балалар төрт бұрышқа төрт дөңгелек болып қол ұстасып, төрт топқа бөлініп тұрады. Әр шеңбердің ортасында оюлы орамал жатады. Балалар қырындап, жанына қарай қозғалып жүріп айтады. **«Сек-секек» татар халқының ойыны.** Әртүрлі бағытта бір аяқпен секіру.Ойыншылар дөңгелете қойылғанқұрсауларғаорналасады. Жүргізуші ортада тұрады.Жүргізуші «Сек-секек» дегенде, ойыншылар бір аяқпен секіріп, тез орындарын ауыстырады. Жүргізуші де олармен бірге бір аяқпен секіріп орын табуға тырысады. **«Тастар» орыс халқының ойыны.** Өкшеге басып отырған күйден «тастарды» лақтырып, қайта қағып алу – алақанды ауыстыру. Өкшеге басып отырған күйден «тастарды» алақанын жазып лақтырып, қағып алады. Келесі лақтырғанда алақанын аударады. **«Қасқырға қақпан» қазақ халқының ойыны** Ойыншылар екі топқа бөлінеді. Бір топ қасқырға қойылған қақпан құрып, дөңгелене қол ұстасып

	күлімсіреп, көңіл күйін береді.				тұрады. Ал екінші топ еңбектеп, қақпанның астынан кіріп-шығып аралап жүреді.«Кәне, кәне, халайық, Қасқырға қақпан құрайық. Кәне, қақпан берік бол,Қасқыр, қасқыр, келіп көр»! – дегенде, бірінші топ қолдарын төмен баса қалады. Қақпан жабылды. Қақпанда қалып қойған қасқырлар ойыннан шығады. Сосынкоманда лар орындарынауыстырып ойын жалғаса береді. **Аз қимылдайтын ойын: «Сақау-мылқау» тәжік халқының ойыны**. Ойыншылар шеңберге тұрады. Бастаушы не оң жағындағы, не солжағындағы балаға бір қимылды көрсетеді. Ал ол бала әрі қарай келесі балаға көрсетеді. Ойыншылардың мақсаты– біреуді сөйлету, немесе күлдіру. Ойында ең төзімді болған бала жеңеді.
Серуенге дайындық	Өз бетінше киіну және шешіну қабілетін белгілі бір ретпен бекіту, заттарды шкафқа дұрыс орналастыру және ұқыпты бүктеу, әр түрлі бекіткіштерді қолдану қабілетін бекіту. Бекіткішті бекітеміз Сенің киіміңде: Түймелер мен қалталар, Әр түрлі тойтармалар. (Сөйлеуді дамыту)				
Серуен	Көктемгі күнді бақылау Мақсаты: балаларға ерте көктем туралы алғашқы түсінік беру; табиғаттағы көктемгі алғашқы өзгеріс – шуақты күн туралы түсінік қалыптастыру. Еңбек қызметі: учаскедебұтақ жинау.	Бұлтты бақылау Мақсаты: жансыз табиғат құбылыстары туралы білімді бекіту. Еңбек қызметі «Құлын» қимылды ойын Мақсаты: балаларды бір-бірден бірге қимылдауға,	«Жыл құстарымен танысу» бақылау Мақсаты: балалардың қыстайтын және қоныс аударатын құстар туралы түсінігін кеңейту. Көркемсөз Қараторғай келді -	Желді бақылау Мақсаты: ауа райының өзгеруі туралы ойларын бекітуді жалғастыру; жел, оның қасиеті туралы түсінік қалыптастыру; желдің бағытын анықтауға үйрету. Еңбек қызметі	Ауа райын бақылау Мақсаты: табиғаттың маусымдық өзгерісі туралы білімді бекіту. Еңбек қызметі: учаскедебұтақ жинау, ағаш-бұтабұтағын кесу және байлау.

	«Үйсіз қоян» қимылды ойын Мақсаты: ойын ережесін сақтай білуді қалыптастыру; дербестікке тәрбиелеу. «Ормандағы аюда» қимылды ойын Мақсаты: тәрбиешінің белгісі бойынша жылдам қозғалуға үйрету; дыбысты айтуға жаттықтыру. (Дене тәрбиесі + сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)	қимылды үйлестіруге үйрету «Сұр қоян отыр» қимылды ойын Мақсаты:ептілікті, жылдамдықты арттыру (сигнал бойынша жүгіру). Аулада балалардың дербес дене белсенділігі. (Дене тәрбиесі + сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)	Біздің өлкеге. Торғайлар шалшықта Су ішеді, Үйшігіне тасиды Тұмсығымен шөпті. Г.Ладонщиков Еңбек қызметі «Аю мен ара» қимылды ойын Мақсаты: дене белсенділігін дамыту. (Дене тәрбиесі + сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)	Қимылды ойын: «Желден де жылдам», «Кім биік?». Мақсаты: жүгіру жылдамдығын дамыту; оңай секіруді үйрену. «Тауыққорадағы түлкі» қимылды ойын Мақсаты: кеңістікте бағдарлауға үйретуді жалғастыру; бір-біріне соқтығыспау қабілетін дамыту. (Дене тәрбиесі + сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)	«Құстың ұшуы» қимылды ойын Мақсаты: тәрбиешінің белгісі бойынша қимылды жылдам орындауға үйрету. «Күн мен жаңбыр» Мақсаты: балаларды бір-біріне соқтығыспай, жан-жақты жүгіруге, сигнал бойынша әрекет етуге үйрету. (Дене тәрбиесі + сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)
Серуеннен оралу	Киімді реттілікпен шешу, шкафқа салу, қолды жуу. Белгілі бір реттілікпен өз бетінше киіну және шешіну, өз заттарын шкафқа дұрыс орналастыру дағдысын жетілдіру. Жуыну кезінде тақпақ айту «Тазалап жу, суды аяма. Алақандар қардай аппақ болсын» (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Жәндікті құрастыр» дидактикалық ойыны Мақсаты: зейінін, есте сақтау қабілетін дамыту. «Теңіз толқиды» қимылды ойын Мақсаты: қиялды, реакцияны дамыту. Үстел-үсті баспа дидактикалық ойындар Мақсаты: қолдың ұсақ моторикасын, табандылығын дамыту. (Сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру + қоршаған ортамен танысу)	«Саяхат» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: сюжетті дамыту, рөлдерді өз бетінше бөлу. «Ата және көрсет» дидактикалық ойыны Мақсаты: ең типтік белгілер бойынша сипаттауға үйрету. «Өрмекші мен шыбын» қимылды ойыны Мақсаты: дене белсенділігін дамыту. (Сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру + қоршаған ортамен танысу)	Жәндіктер туралы тақпақ оқу. Жұмбақ шешу. «Көбелек» дидактикалық ойыны Мақсаты: зейінін, есте сақтауын, қиялын дамыту. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу + көркем әдебиет)	Қимылды ойын: «Көбелек», «Жұлдызқұрт» Мақсаты: қозғалыс белсенділігін, зейінін, есте сақтауын, қиялын дамыту. (Сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру + қоршаған ортамен танысу)	«Суретті аяқта» дидактикалық ойыны Мақсаты: шығармашылық қабілеттерін дамыту (еркін сурет салуға арналған қарындаш, фломастер). «Кімге не керек?» дидактикалық ойыны. Мақсаты: балалардың сөздік қорын байыту. (Сөйлеуді дамыту + сурет + қоршаған ортамен танысу)
Балалармен жеке жұмыс	Қарым-қатынас дағдысы «Әдемі айтуға көмектес» дидактикалық ойыны Мақсаты: зат есімді сын есіммен	Танымдық және интеллектуалдық дағды Графикалық диктант Мақсаты: кеңістікте	Қарым-қатынас дағдыы «Ағашты тап» дидактикалық ойын Мақсаты: Ағаштарды белгісі:	Шығармашылық дағды «Гүлдер» жапсырмасы Мақсаты: қайшымен жұмысты бекіту, қиялды	Танымдық және интеллектуалдық дағды «Ол жасырынған жерді тап» дидактикалық ойыны

	келісе білуге жаттықтыру	бағдар, қол моторикасын дамыту, жазуға дайындау	пішіні, бұтақтың орналасуы, қабығы, жапырағы, гүлінің түсі мен сыртқы түрі бойынша тану	дамыту.	Мақсаты: кеңістікте бағдарлауға үйрету
Балалардың үйге қайтуы	«Біздің торғай ұясы» балалар сурет байқауы Мақсаты: ата-ананың назарын экология тәрбиесі мәселесіне аудару. Ата-ананы топ учаскесінде сенбілікке тарту «Баланың белсенділігі – оның денсаулығының кепілі» стендтік кеңес Мақсаты: мектеп жасына дейінгі баланың жеке ерекшелігі туралы ата-ананың түсінігін жалпылау, оны отбасы тәрбиесінде пайдалану.				

ОҚУ-ТӘРБИЕ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ
Топ: мектепалды сынып
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспар қай кезеңге жасалды: 22.04–26.04

Күн тәртібі	Дүйсенбі 22.04	Сейсенбі 23.04	Сәрсенбі 24.04	Бейсенбі 25.04	Жұма 26.04
Балаларды қабылдау	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: жеке әңгімелесу, қарым-қатынасқа арналған ойындар және балаларда жақсы көңіл-күй туғызу. Достық атмосферасын құру				
	«Мен демалыс күнін қалай өткіздім» әңгімелесу Мақсаты: үйлесімді сөйлеуді, есте сақтауды дамыту. «Қонақтарды қарсы алу» дидактикалық ойыны	«Үй жануарлары» әңгімелесу Мақсаты: үй жануарлары туралы түсінікті бекіту. Саусақ гимнастикасы. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)	«Орманда аңдар жойылса не болады?» әңгімелесу. Мақсаты: қоршаған шындықты суреттеу, монологтық сөйлеу қабілетін дамыту. «Кім жасырынғанын тап?» ойыны. (Қоршаған ортамен	«Аю қайда тұрады?» әңгімелесу Жануарлар туралы жұмбақ, мақал-мәтелдер. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)	«Біз тұратын өлке» әңгімелесу. Мақсаты: балалардың кіші Отаны туралы түсінігін кеңейту. Шығармашылық ойын «Суретші нені

	Мақсаты: жақсы форма ережелерін бекіту; қазақ тілінде диалог жүргізе білу. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)		танысу + сөйлеуді дамыту)		шатастырды?» Мақсаты: ой-өрісін, зейінін дамыту. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)
Ата-аналармен кеңес, әңгімелесу	Балалардың ересектерге деген құрметі туралы ата-аналармен әңгімелесу, құрдастарымен дұрыс диалог жүргізу мүмкіндігі. Сұраныс бойынша жеке кеңес беру				
Балалардың дербес іс-әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау)	«Оқиғалар тізбегі» дидактикалық ойыны Мақсаты: ерікті зейін дағдыларын жетілдіру. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу) «Жаңа жерлерге» аз қимылды ойын Мақсаты: мотор-қозғалтқыш назарын бекіту; қозғалыс жылдамдығын дамыту. (Дене шынықтыру) «Жұп суреттер» ойыны Мақсаты: суреттерде көрсетілген заттарды салыстыру, ұқсастықтарды табу және бірдей бейнелерді таңдау қабілеттерін арттыру; ойын ережесін сақтай білуге тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен танысу +математика)	«Жеуге болады – болмайды» дидактикалық ойыны (доппен). Мақсаты: зейінін қалыптастыру; заттардың негізгі, маңызды белгілерін анықтау қабілетін дамыту. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту) «Ассоциация» ойыны. Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту. (Математика + сөйлеуді дамыту) Үстел ойындары «Ертегіге бару» Мақсаты: пікірталас барысында басқа балалармен қарым-қатынас жасау және шешімді іздеу. (Математика + сөйлеуді дамыту)	«Қорап» дидактикалық ойыны Мақсаты: объектілерді түсі бойынша көрнекі корреляциялау қабілетін арттыру. (Математика + шығармашылық) Аз қимылды ойын «Ойлан, айналып өт» Мақсаты: құлақ арқылы анықтау және ішке қалпына келтіру қабілетін жетілдіру көлемдік немесе жазық типтегі жады объектісі. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту) Үстел ойындары «Ізде және тап» Мақсаты: жеке жыл мезгілдеріне тән белгілерді ажырата білуге жаттықтыру. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)	«Білемін – білмеймін» дидактикалық ойыны. Мақсаты: өз денеңіздің дағдылары мен физикалық мүмкіндіктерін дамыту; өзін-өзі бағалауды дамыту. (Қоршаған ортамен танысу+ дене шынықтыру) «Суық – ыстық» аз қимылды ойын Мақсаты: есту қасиеттерін, дене қасиеттерін дамыту. (Сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру) Құрылыс материалынан таяқша құрастыру ойыны Мақсаты: геометриялық пішін туралы білімдерін бекіту; балалардың логикалық ойлауын дамыту. (Құрастыру)	«Кім көп сөз ойлап табады» дидактикалық ойыны Мақсаты: сөздікті белсендіру; ой-өрісін кеңейту. (Қоршаған ортамен танысу+ математика) Аз қимылды ойын «Кім кетті?» Мақсаты: зейінділік, тапқырлық, жетіспейтінді тез табу қабілетін арттыру. (Дене шынықтыру + математика) Үстел-баспа ойындар арқылы өзін-өзі таңдау әрекеттері
Ертеңгілік жаттығу	Жаттығулар кешені				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Қазақстан халықтарының достығы» сабағы Мақсаты: балалардың Отанымыз туралы білімі мен түсінігін кеңейте отырып, патриоттыққа, бейбітшілікке, ұлттық	Үй және жабайы жануарлардың суреттерін қарау Мақсаты: жануарлар мен олардың мекендейтін ортасын өз бетінше ажырата білу. (Қоршаған	«Біздің орман жануарлары» тақырыбына бейнематериал таңдау. «Еліктеушілер» ойын жаттығуы Мақсаты: балалар мұғалім көрсететін жануарлардың әрекеттеріне еліктейді, оларды	«Ертегілерге саяхат» дидактикалық ойыны Мақсаты: кейіпкерлері жабайы аңдар болатын ертегілердің мазмұнын білу. Экожүйемен дидактикалық ойын «Далада не өмір сүреді»	«Не жоқ болды» дидактикалық ойыны Мақсаты: бақылауды дамыту. (Математика) «Олар қайда тұрады» дидактикалық ойыны Мақсаты: балалардың

	келісімге тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен танысу) «Түрлі түсті ою-өрнек» үстел үсті ойыны. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)	ортамен танысу + сөйлеуді дамыту) «Аңдарды тамақтандыру» дидактикалық ойыны Мақсаты: балаларда берілген тапсырмамен сан сәйкестігін қалыптастыру (тақырып, әртүрлі аңдарға қажетті жемді дұрыс таңдай білу). (Математика)	шақырады немесе мұғалімнен кейін қайталайды. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)	Мақсаты: эмоционалды жауап беруді, эмпатияны дамыту. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)	жабайы және үй жануарларының мекендейтін ортасы туралы білімдерін бекіту. (Қоршаған ортамен танысу + сөйлеуді дамыту)
Ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен танысу** Құстардың пайдасы.Құстардың пайдасы туралы білу, оларға қамқорлық жасау. Суретпен жұмыс.Үй құстарын атайды.Адам күтіп-бағатынқұстардыүй құстары деп атайды. Адамдар оларға қамқорлықжасайды.Балапандарды: балапан, үйректің балапаны, бала қаз, күрке тауық балапаны деп атайды. Адамдар құстарға жем, су береді, оларға арнап күрке, қора салады.Құстардың пайдасы көп. Олардың еті мен жұмыртқасы – тамақ, жүнін тұрмыста қолданады, яғни көрпе. Жастық жасайды.Қарындашпен қоршап сызады. Балалардан суреттерді құрастырып, онда ненің бейнеленгенін айтып беруді сұрайды. Балаларбөлінгенбөліктерден әтеш,күркетауық, қаз, үйрек, тауықтыңсуреттері бейнелен генкарточкаларқұрастырады Үй құстарының қауырсыны	**1.Сөйлеуді дамыту** Күн,Ай және Қораз. Шығармашылықпенәңгімелеп беруді жетілдіру, әңгімелер құрастыру. Біз қандаймыз,қандаймыз, Шұғылалы таңдаймыз. Жарқыраған күндейміз, Ренжісуді білмейміз. Жұмбақ жасыру.Алтын кетті,күміс келді.Күн мен Ай.«Ай, Күн және Қораз» туралы аңызды оқу.Айтылған аңыз бойынша балаларға сұрақтар қояды.Аңызда нелер туралы айтылған? Күн жарық сәуле шашуға кеткенде ай не істейді? Мән жайды түсінген Күн Айға не дейді?Екеуі қалай келіседі?Күн шығып келе жатқанда Қораз не істейді? Түн батып ай шыққанда ше?**Дидактикалық ойын: «Дыбыстың орнын анықта»** Ойын шарты: Тәрбиеші бір дыбысты айтады да, сол дыбыс кездесетін сөздерді айтады. Балалар «Қ»	**1.Сауат ашу негіздері** Сөйлем құрап үйренеміз. Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру,сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін анық тау.Буындардан сөздер,сөйлемдер құрастыруға үйрету. **«Жалпы атауын ата» ойыны.** Құлпынай, таңқурай, қарақат – ...*(жидектер)*Түймедақ, қызғалдақ, раушан – ... *(гүлдер)* Көбелек, қоңыз, маса, құмырсқа – ...*(жәндіктер)*Сиыр, ешкі, қой, жылқы – ... *(малдар)* Күн, түн, таңертең, кеш – ... *(күн уақыты)* Дыбыстармен жұмыс.**«Тиісті түсті көрсет» дидактикалық ойыны** Тәрбиеші дыбыстарды айтады: а, б, у, о, и,с, п, р, л, д, ф, ж. Балалар тиісті түсті көтереді, егер дыбыс дауысты болса, қызыл, ал дыбыс дауыссыз болса, көк фишканы көтеру керек.**«Сөз айт, тез айт» дидактикалық ойыны.** Тәрбиеші балаларды үш топқа бөледі. Бірінші топқа дауысты дыбыстарданбасталатынсөздер, екінші топқа қатаң дауыссыз	**1.Сөйлеуді дамыту** Жаздың кезі көңілді. Сөйлегенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді салыстыруларды қолдану.Балаларға саяхатқа шығатындары туралы хабарлайды.Саяхатқа немен шығамыз, қандай көлік түрлерін білесіңдер? Тәрбиеші саяхатқа пойызбен шығатын дарын айтады.Ол үшін пойыздың паравозын жүргізетін машинист тағайындауымыз керек.Кәне,сендердің арала рыңда кімнің бойы ұзын? Үнтаспадан пойыздың дыбысы мен жүрісі естіледі. Балалар, біз жолда қарап отырмай, терезеден көргені мізді айта отырайық.Қараңдар шы, табиғат қандай сұлу болып,құлпырып кеткен.Қазір қандай мезгіл?Ендеше, «жаз» сөзіне дыбыстық талдау жасайық.Балалар, біздің пойыз ауылдың шетіндегі стансыға келіп тоқтады. Балаларға көмек ретінде жаз мезгіліндегі ауыл бейнесінің суреті ілінеді. Кәне, не көріп тұрмыз?	**1.Көркем әдебиет** Менің отбасым. Шығарма мазмұнын сюжеттің біріз ділігін сақтай отырып, эмоциямен,қисынды қайталап айтып беру,диалогті сөйлеуді дамыту,кейіпкерлерге және олардың әрекет теріне өз көзқарасынбілдіру. Кел,балалар,күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік! Отбасы мүшелері.Туған үйіміз сондай ыстық.Отбасы мүшелері қандай сүйкімді, көңіл күйіміз өте жақсы! Балалар өз отбасы жайлы әңгімелейді. **Дидактикалық ойын: Менің отбасым.** Ойыншарты:балалар шеңберге тұрады.Допты бір-біріне лақтырып,отбасы туралы жақсы сөздер айтады. Менің отбасым тату. Менің отбасым көңілді. Ынтымағы жарасқан отбасы суретіне қарап,әңгіме құрау. Біздің үйде ән тарап,

	мен тәжірибелік жұмыстар ұйымдастырады.Қауырсын ның қасиеттерін анықтайды. (тығыз, қатты, үлкен). Бұл қауырсын жеңіл ма, ауыр ма?Салыстыру үшін балалар бір қолына қауырсынды, екінші қолына тас салады (жеңіл екен). Жоғары қарай лақтырады. Қауырсын жерге айналып, асықпай қалықтап түседі.Өзің зерттеген қауырсынның суретін сал. **«Іс-әрекетті таңда» ойыны.(доппен ойналады).** Балалар бір-біріне доп лақтырып, құстардың іс-қимылдарын атайды: ұшады, шоқиды, секіреді, сайрайды, қауырсынын тазалайды,ұясалады,балапан басады,балапандарына қам қорлықжасайды,ұйықтайды, ағаштың бұтағына қонып отырады, қорек іздейді. **2.Сауат ашу негіздері** Сөйлем сызбасы.Буын тура лы ұғымдарды қалыптас тыру,сөздерді буындарға бөлу,олардың саны мен ретін анықтау.Буындардан сөздер құрастыруға үйрету. **«Бөлшектерінен тап» ойыны.** Көз, ауыз, желбезек – ... *(балық)* Бас, қанат, аяқ – ... *(құс)* Құлақ, көз, жал – ... *(жылқы)*	дыбысы сөздің басында тұрса бір рет қол шапалақтайды, егер дыбыс сөз ортасында тұрса, екі рет шапалақ ұрады, ал сөз соңында тұрса, үш рет шапалақ ұрулары керек. «Қ» –қала, аққала, сандық. «М»-моншақ, отырмын, өшірдім. **2.Қазақ тілі** Оқушыға не керек?Сөздік қорларын молайту. Қима материалмен жұмыс. **Ойын «Алтын сақа сөз жинайды»** (Мектеп,оқу құралдары бойынша) Арман: Мен бүгін бір оқушыныңсөмкесін әкел дім. Ішінде не бар?Балалар кезекпен келіп сөмке ішіндегі таныс заттарды алып атап, топтайды. Ойын барысында жаңа сөздермен таныстыру. **Сөздік ойын: «Оқушы не істейді»** Оқушы қаламмен жазады.Оқушы қайшымен қағаз қияды. Оқушы қылқаламменсурет салады. Оқушы сурет дәптерінде сурет салады.Оқушыға оқу құралдары не үшін керек?Оқушы қаламмен жазады. Қайшымен қағаз қияды.Қылқаламмен сурет салады. Сурет дәптерінде сурет салады.Балалар сөздерді, сөйлемдерді қайталайды.Сөздерді	дыбыстан басталатын, үшінші топқа ұяң және үнді дыбыстар дан басталатын сөздер айтуға тапсырма береді. Сөз айтқан командаға тәрбиеші жалауша беріп отырады. Мысалы: дауысты дыбыстардан бастала тын сөздер: *алма, ана, арна, ай, алқа, ауыз, орындық, от, Омар, он,оң,ол, ыдыс, ымырт,ірімшік, ілгіш, үтік, үй, үйшік, үлкен, өрмекші, өшіргіш, уық, уыз т.б.*Қатаң дауыссыз дыбыстан басталатын сөздер: *қаймақ, қалта, қазан, қоңыз, қора, қап, қатық, құй, қасқыр, қоқыс, таң, ферма, шаш, сабын, хат, циркуль, щетка, картоп, парта, сағыз т.б.*Ұяң және үнді дыбыстардан басталатын сөздер: *бақа, вагон, гараж, ғарыш, доп, жаңбыр, зәкір, лақ, мақта, нағашы, радио, суық, гүл, балық, май, литр, жұлдызқұрт, жұдырық, жұмыртқа, дақ, Дана т.б.* **«Сөйлемді жалғастыр» дидактикалық ойыны.** Балалар, мен сөйлемнің басын бастап айтамын, сендер мағынасынақарайаяқтайсыңдар. Ойын шарты: тәрбиеші сөйлемнің басын айтады, сөйлемді балалар аяқтау керек. **«Бөлшектерінен тап» ойыны.** Тәрбиеші бір заттың бөлшектерін тізіп айтады. Балалар ненің бөлшегі екенін тез табу керек.Терезе, шатыр, қабырға – ...*(үй)*Жапырақ,	Тәрбиеші балалардан «ауыл» сөзіне дыбыстық талдайды. Пойыздың үні естіліп,балалар келесі стансыға келіп тоқтай ды.Стансы «Көл жағасында» деп аталады.Осы тақырыпқа байланысты әңгіме құрайды. Үнтаспадан пойыздың дауы сы естіліп, құстардың дауысы қосылады да, тәрбиеші орман ның ортасынан өтіп бара жат қандарын айтады.Тәрбиеші балалардан құстарды дауысы нан танып, атауларынсұрайды -Ток-ток, ток-ток. Ку-кук, ку-кук.-Қарқ-қарқ.«Орман» сөзі не дыбыстық талдау жасайық. Балалар, саяхатымыз ұнады ма? **Дидактикалық ойын: «Орнын тап».**Ойын шарты: Дала құстары мен үйқұстарын бөліп, әрқайсын өз орындары на орналастыру. **2.Қазақ тілі** Біз мектепке барамыз. Мектеп туралы түсінік. Сөздік қорларын молайту. Жабырқауды білмейміз, Жалқаулықты сүймейміз. Біз талантты жас ұлан, Үлгі аламыз жақсыдан. Балалар мектепке келді. Балалар қайда келді? Балалар мектепке келді. Мынау – мектеп. Мек-теп. Мынау не?Мынау – мектеп. Мектепте оқиды, білім алады. Мектепте не істейді?Мектепте оқиды, білім алады.Мынау – оқушы. Мынау кім?Мынау –	Думандатар өмірді. Біздің үйде салтанат, біздің үйде көңілді. Отбасым- бақыт мекені. **2.Сауат ашу негіздері** Біз нені үйрендік?Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптас тыру,сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу. **«Мамандықты тап» ойыны.**Науқасты кім емдейді? *(Дәрігер)*Шашты кім қияды? *(Шаштараз)* Үйлерді кім салады? *(Құрылысшы)*Көмірді кім табады? *(Шахтер)*Кітапты кім жазады? *(Жазушы)* **«Түсіне қара» дидактика лық ойыны.**Тәрбиеші балаларға көк түсті шаршыны көрсетіп, қатаң дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді айтуларынсұрайды.Мысалы: *палатка, ферма, көбелек, қала, трактор, шахмат, сағыз, хат, циркуль, чемпион, щетка, піл, фотоаппарат, киіз, қасық, тасбақа, шегіртке, сүт, халық, цирк, чек т.б.* Тәрбиеші балаларға көк түсті дөңгелекті көрсетіп, ұяң дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздерді айтула рын сұрайды. Мысалы: *вагон, балық гараж, ғалым, диктор, жүзім, зәкір, баспахана, велосипед, газ,*

	Бас, мүйіз, сақал – ... *(ешкі)* **«Жоғалған дыбысты тап» дидактикалық ойыны** Мен сендерге суреттерді көрсетіп бір дыбысы жоғалған сөз айтамын, сендер сол жоғалған дыбысты орнына қойып қайта айтасыңдар.Мысалы: *көгерші...(н),балмұзда...(қ), домбыр...(а), қасқы...(р), шырш...(а), банк...(а), шеле...(к), арб...(а), сегі...(з), уылдыры...(қ), күнбағы...(с), монш...(а), кіта...(п), журна...(л),үсте...(л), орынды...(қ),баспалда...(қ),мектe...(п),қолға...(п);(а)...лқа, (м)...оншақ,(т)...ауық, (а)...лжапқыш, (б)...ояу, (ж)...олбарыс, (а)...рыстан, (ж)...ылқы, (б)...алық, (т)...өсбелгі т.б.* **«Дұрыс көрсет» дидактикалық ойыны** Балалар, мен сендерге қандай да бір дыбыстың сөздің басында, ортасында,соңында кездесетініне мысал келтіремін. Егер дыбыс сөздің басында тұрса, қызыл жалаушаны, соңында тұрса, көк жалаушаны, ортасында тұрса,екі жалаушаны да көтересіңдер.Мысалы: **-қ дыбысы:** (*қасқыр, қамыс, асқабақ, бақ, мақта,қымбат, ақылды, барлық, бақа, балық, қаймақ, қант, лақ, қылыш,*	бекітуге арналған **«Сақ бол» *ойыны.*** Тәрбиеші оқу құралдарын бірде дұрыс, бірде қате айтады. Зейін қойып тыңдап, балалар «қатесін» түзетеді. **Дидактикалық ойын: «Сөйлем құра».** Берілген сөздермен сөйлем құрау. Оқушы, керек, кітап. (Оқушыға кітап керек). Жаз, қалам. (Қаламмен жазады). Сынып, мектеп, бар. (Мектепте сынып бар) **3.Математика негіздері** Өлшеу.Өткенді қайталау. Практикалық жұмыс. Таразымен жұмыс.Заттарды салмағы бойынша салыстыру. Балаларға жұптарға бөлініп,үстелдерге өту ұсынылады. Теңестіруге арналған тәжірибе.Таразының басқа табақшасына бір немесе бірнеше зат салу арқылы заттарды теңестіруді ұсынады.Балалар жұптарға бөлінеді.Жұптағы бір бала таразы табақшасына бір затты салады, екінші бала екінші затты салады,заттардың салмағы әртүрлі.Балалар ауырлаған таразы басының төмен түскеніне көңіл аударады. 1-тапсырманы жұмыс дәптеріндеорындау Балаларға әртүрлі таразы үлгілерін көрсетеді. 3–5	діңгек, бұтақ – ...*(ағаш)* Дөңгелек, кузов, кабина, руль – ...*(көлік)*Бас, аяқ, ауыз, өркеш – ...*(түйе)* **Дидактикалық ойын: «Сөздің бірінші дыбысын айт».**Мен сендерге сурет көрсетем, сендер суреттегі заттың атын атап, бірінші дыбысын анықтап айтасыңдар. Тәрбиеші балаларды екі командаға бөледі, бірінші бір командамен содан кейін екінші командамен ойнайды.Мысалы: *апельсин (а), оқтау (о), ұя (ұ), ыдыс(ы), уық (у), әткеншек(ә), өрмекші(ө),ешк(е)і,элеватор(э), ірімшік(і), ине(и), үтік(ү), арыстан(а), оймақ(о), ұлу(ұ), әтеш(ә),өширгіш (ө), етік(е), экскаватор (э), ілгіш(і), ит(и), үкі(ү)* т.б.Балалар, сендер қандайдыбыстардан басталатын сөздер айттыңдар. Иә, дауысты дыбыстардан басталатын сөздер. Дауысты дыбыс екенін қайдан білдіңдер? Дыбысты айтқандакедергігеұшырамайды. Қатаң дауыссыз дыбыстарға сөздер: *пима (п), фабрика (ф), кілт (к), киіз (к), қант (қ), тышқан (т), шымшық (ш), сақина (с), хат (х), циркуль (ц), щетк (щ), күре к(к), трактор (т),сағыз (с), тау (т), қайшы (қ), қамшы (қ), парта (п), шар (ш), сиыр (с), су (с), қап (қ) т.б* **«Берілген дыбысқа сөз ойла» ойын-жаттығуы** Мен сендерге қандай да бір дыбысты айтамын, сендер сол	оқушы.Мынау – оқушылар. Мынау кімдер?Мынау – оқушылар.Мынау – мұғалім. Мынау кім?Мұғалім. Дыбыстық жаттығу (айнамен орындалады). Қ-қ-қ-қ- оқушы – оқушы. І-і-і-і- білім – білім. Ғ-ғ-ғ-ғ – мұғалім – мұғалім. Жаңылтпашпен таныстыру. Сыныпта ақ бор бар, Көк бор бар, Көп бор бар. Мақалды жаттау. Оқу-білім бұлағы,білім-өмір шырағы. **Ойын «Сөз ойла, тез ойла».** Тәрбиеші кез келген сөздің бірінші буынын айтады, балалар жалғастырады, мысалы мұ...,мек... т.с.с. **3.Математика негіздері** Білімді қайталау. Білімді бекіту.Математикалық жарыс №1 тапсырма. Топтар бойынша хормен тура және кері санайды. Бір санды аттап санайды. №2 тапсырма.Тақтадағы фишкаларға қараңдар.Олардың ұқсастығы қандай? Айырмашылығы қандай? Соңғы фишканы толықтыр. №3 тапсырма.Неше пішін? Бұлар қандай пішіндер? Оларды атаңдар. №4 тапсырма.Есептер құрастырып, мысалдар жазыңдар. №5 тапсырма.Ұзындығы бойынша салыстырыңдар.	*ғарыш, дос, зырылдауық, жалбыз, гүл, дөңгелек, ғарышкер, жер, бал т.б.*Тәрбиеші балаларға көк түсті үшбұрышты көрсетіп, үнді дауыссыздыбыстардан басталатын сөздерді айтуларын сұрайды.Мысалы: *лақ, мысық, нан, уық, мылтық, литр, нәресте, раушан, уылдырық, мәшине, радио, рауғаш, лалагүл, марғау, мал, мерген, нар, лашын, уыс т.б.* **«Буынға буын қос» дидактикалық жаттығуы** –Мен сендерге сурет көрсетіп бірінші буынын айтамын, сендер екінші буынын айтасыңдар. Мысалы: *ал...ма,бақта...шы, қар...быз,қа...уын, қала...қай, қыза...нақ,қор...жын,дәп...тер, қа...лам,қай...шы, жыл...қы,бе...сік, бал...та, көр...пе, сә...біз, бара...бан, қо...зы,құмырс...қа,шы...бын, қо...ян, ал...мұрт, май..мыл, бал..та, бал..ға, пар..та, қызғал..дақ, түйме..дақ, ке..рует, кәм..пит, ке..се, ке..ме, қуыр..шақ т.б.* **«Сөздегі дыбыстың орнын дұрыс анықта» дидактикалық жаттығуы** Балалар мен сендерге сөздер айтамын, мен айтқан дыбыс сөздің басында болса, қызыл жалаушаныжелбіретесіңдер, соңында болса, көк

	қоңыз, қораз, дақ, аңқау, қанат, қарлығаш, сауысқан, аққу, таңқурай, домалақ, кемпірқосақ, қаз, жастық, батпақ, қымыз, қаңылтыр, құймақ, қоңыр, қол, қорап, тоқ т.б.) **-т дыбысы:** *(тор,тоқылдақ, отыр, теп, кет, жат,та мақ, қақпа, қатық, торсық, от, тотықұс, кептер, трак тор, темір, терең, кактус, шахмат, тау, тазы,трам вай, троллейбус, автобус, тарақ, тон т.б.)*Сөз дыбыс тан, сөзден сөйлем құрыла тынын білеміз. **Сызбамен жұмыс.**Сөйлемдегі сөздерді тіктөртбұрыштармен белгі лейміз. Әр сөздің арасына арақашықтыққалдырамыз. Сөйлемнің сызбасының басындағытіктөртбұрыштың бірінші сызығы биігірек болады. Тәрбиеші тақтаға сызып көрсетеді. Сөйлемде қанша сөз болса, соншатік төртбұрыштың арасына бір дей арақашықтық қалдыры лады. Соңынан нүкте қойы лады. **«Сөйлемді толықтыр»дидактикалық ойыны.**Ойын шарты: бала лар тәрбиешінің бастаған сөйлемін өз ойларымен жалғастыру керек. Бәрін жасап қоятын (ол кім?) – (пысық).Тышқанның жауы – (мысық). Әжем иірді – (ұршық).Шәуілдеп үрді –	баладан кезек-кезек шақырып, оларға әртүрлі заттардың жұптарынөлшеу ді ұсынады. Не ауыр ашық хат па немесе қарындаш па?Таразы табақшаларын теңестіру үшін не істеу керек?2 , 3-тапсырмаларды өздігінен орындап, кейін нен тексеруді сұрайды. Балалар төмен түскенін анықтайды. Таразы бас тарын теңестіру үшін зат тарды қосады.Тапсырманы орындайды.Өлшеуге арналған практикалық жұмыс.Балалар заттардың жұптарын өздігіненөлшей ді.Балалар «жеңіл»,«ауыр» сөздерін қолдана отырып, өздерінің іс-әрекетін түсіндіреді. 2,3-тапсырма ларды өздігінен орындап, өздерінің іс-әрекетін түсіндіреді. **4.Шығармашылық іс-әрекет** Шалғындағы балапандар Құрастыру:жазық қағаз пішіндерді көлемді пішін дерге өзгерту,жұмысорнын да қауіпсіздік ережелерін сақтауды меңгерту. Сурет салу:сюжеттік сурет терді салу,ұжымдықжұмыс тарды орындап,ойдан сурет салуды үйрету. Мүсіндеу:мүсіндеу әдіс-тәсілдерін үйрету.	дыбыс кездесетін сөздерге мысал келтіресіңдер.Мысалы: -ы- дыбысы сөз басында: *ыдыс, ымырт, ынта, Ықылас, ыстық, ырыс, ылғи, ырылдады т.б.* ы- сөз ортасында: *маймыл, мамық, жастық, қатық, қымыз, қылыш, қытық, қырғыз, қылқалам, қалжын, қақтығыс, құдық, құйрық, мың, жылқы, жалбыз, қарбыз, қауын, қоңыз т.б.*-у- дыбысы кездесетін сөз: *тауық, қауын, жауын, бау, тау, уық, уыз, бу, қу, сау т.б.)* -ү- дыбысы кездесетін сөз: *үтік, үміт, күл, күшік, түтік, күнделік, күн, күш, күнбағыс, күміс, үміт, үзеңгі, күз, түз, түс, үзінді т.б.* **«Сөзді өлшейміз» дидактикалық жаттығуы** Алақандарыңды үстелге қойыңдар. Сөз айта бастағанда алақанды бір-бірінен алшақтата беріңдер. Егер алақандардың арасы жақын болса, онда сөздің қысқа болғаны, егер алыс болса, онда сөз ұзын болғаны. Мына сөздерді өлшейік: *дос, бейбіттшілік.* **2.Математика негіздері** Математикалық ойындар. Білімді бекіту. **«Қай цифр жоқ» ойыны.** *Цифрларды тану, зейіндерін дамыту.* Таныс сандардан сандар қатары құрастырылады. Балалар көзін жұмған кезде (түн) бір сан алынып тасталады. Содан соң	№6 тапсырма.Түсі, пішіні, өлшемі бойынша қораптарға салу, яғни түймелерді салу керек – қорапқа қарай сызық жүргізу. №7 тапсырма. Балалардың таразы туралы түсініктері тексеріледі.Топтар бойынша тура және кері, бір саннан аттап дауыстап санайды. Шаршыларды санайды, ол бойынша мысалдар құрастырады. **4.Музыка** Құстар біздің досымыз. Музыка тыңдау.Лирикалық вальс ырғағында баяу әуендерді қабылдау,әннің сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау,шығармаларды сипаттай білу. Балалар марш әуенімен кіріп, шеңбер бойында тұрып, «Жануарлар әлемі» әуенінен жануарлардың, құстардың қимылдарынжасайды.Тәрбие ші балалармен құстар туралы, оларға жасалатын қамқорлық туралы, жыл құстары туралы әңгіме өткізеді. Адамдар қолдан үйшіктер жасайды, олармен дос болып, күтім жасап, балапандарына жағдай жасайды. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:***«Құстар»Балалар шеңбер бойында тұрып, қолдарын қанат секілді	жалаушаны, ортасында болса, екі жалаушаны да желбіретесіңдер. -р- (*ара, арман, арық, рақмет, қарбыз, қырық, рахат, рауғаш, ару, Ардақ, көзілдірік, көрік, көмір, күрес, күрек, рухани, қару, қарыз, қорық, қар, қарақат, қора, сиыр, сырмақ, қоңыр, қарға, қарлығаш, қарт, қырғыз, қырыққабат* т.б.); -ә- (*әтеш, әткеншек, әңгіме, кәрі, әтір, күнә, Күләш, бәтеңке, бәліш, әріп, Мәлік, Әлімжан, Әмір, тәтті, тәкәпар, тәрелке т.б.*); -м- (*мақта, мал, мамық, қамыр, монша, моншақ, Әмина, қамзол, қаймақ, тамыр, тамыз, көмір, комбайн, мата, мысық, том, әмір, темір, жемір т.б.).* **Дидактикалық ойын: «Сиқырлы сандық»** Тәрбиеші әдемі сиқырлы сандықтан неше түрлі ойыншықтарды шығарады (*бота, құлыншақ, аю, мысық, мәшине*). Балалар ойыншықтар арқылы бір-бірімен байланысқан сөйлемдер құрап береді. Тәрбиеші балалардан сөйлемдегі сөздердіретімен айтуға тапсырма береді. Мысалы,бірінші сөз – Мәлік, екінші сөз – ботамен,

	(күшік).Ең қу аң – (түлкі). **3.Музыка** Ғарыш әлеміне саяхат. Лирикалық вальс ырғағында баяу әуендерді қабылдау, әннің сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау,шығармаларды сипаттай білу. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Көңілді би» (И. Штраус). Балалармен би қимылдарын көңілді, жеңіл, ойнақы билеу. ***Музыка тыңдау:*** «Айды әперші, апатай» (Е. Өміров). Әннің мәтінін орындап болған соң, балалармен әңгіме жүргізу.Балаларға 12 сәуірҒарышкерлер күні екенін айтып, интерактивті тақтадан ғарыш әлеміне саяхат жасап,ғарышкерлер мен таныстыру.Ғарышкер лердің суреттерін көрсету. Ғарыш аймағы орналасқан Байқоңыр қаласы туралы атап өту.Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап, әуенді таза айтуға ұмтылу. ***Ән айту:*** «Ғарышкер боламыз»Ш.Мұхамеджанов. Әнді бір мезгілде бастау және аяқтау, әуенді дұрыс бере білу.Жылдам екпіні мен ырғағына мән беру, секірмелі фа-си, соль-до дыбыстарын таза айтуға көңіл бөлу.Үйренген	Жапсыру:қайшы мен желімді дұрыс қолдану, еңбек қауіпсіздігі мен жеке гигиена ережелерін сақтауды үйрету. «Үй құстары» бүктемесі бойынша жұмыс жүргізу. Үй құстары және олардың пайдасы туралы әңгімелеу. Олар үй маңында аулада тіршілік етеді. Адамдар үй құстарына жем, су береді, қора дайындайды, қамқорлық жасайды. **«Баласын табуға көмектес» ойыны.** Балалар суреттер бойынша үй құстарының балапан дарын табады, атайды. Тауықтың балапаны жоқ. **«Ғажайып себет» ойыны.** Тәрбиеші балалардың назарын беті жабық тұрған себетке аударады. – Балалар, қараңдаршы, қандай әдемі себет. Ішінде не бар екенін жақындап көрейік. Мынау не? Балапан табылды. Балапан қандай екен? Ол қалай дыбыстайды? Балапандар шалғында ойнағанды жақсы көреді. Санамақ арқылы 4 шағын топқа бөлінеді. Үлестірмелі материалдағы «Шалғындағы балапан дар» сюжетті суретке назар аударту. Балапан дардың бөліктерін қатпар	балалар сандар қатарына қарап, жетпей тұрған санды айтады. Геометриялық фигуралармен, кез келген заттармен осыған ұқсас ойын ұйымдастыруға болады. **«Алдымен – содан кейін» ойыны.***Кеңістіктік және мөлшерлік түсініктер* Алдымен көктем, ал содан кейін ... Алдымен күндіз, ал содан кейін ... Алдымен кішкентай, ал содан кейін ... Алдымен 2, ал содан кейін ... Алдымен 4, ал содан кейін ... Алдымен жұмыртқа, ал содан кейін ...Алдымен жұлдызқұрт, ал содан кейін ... Алдымен түйін, ал содан кейін ... **«Зейінді бол!» ойыны.** *Тәулік бөліктері, зейінді дамыту.* Егер дұрыс болса, балалар алақандарын шапалақтайды, дұрыс емес болса, аяқтарын топылдатады. -Алдымен кеш түседі, содан соң түн болады. -Біз таңертеңгілік тамақты кешке ішеміз. -Біз түнде серуендейміз. -Күндізден кейін кеш болады... **3.Көркем әдебиет** Көліктер.Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып,эмоциямен,қисынды қайталап айтып беру,диалогті сөйлеуді дамыту,кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру.	жайып, музыкаға ілесе жеңіл аяқтың ұшымен құс болып ұшады. ***Музыка тыңдау:*** «Көкек» (Х. Мұхамедова).Музыка тыңдап болған соң ән сипатын, мағынасын әңгімелеп, балалардан сұрау.Көктем, көктем, көктемде, Бұл құстардың бәрі де Әнші болып келген бе?Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап, әуенді таза айтуға ұмтылу. ***Ән айту:*** «Көктем» (А. Жайымов). Балаларға қайталап, қосылып айтуға үйретеді.Әнді орындау барысында ырғақтық ерекшеліктерге тоқталу, дыбыс ұзақтықтарын алақандарымен шапалақтап көрсету.Үйренген «Ғарышкер боламыз»әнін(Ш.Мұхамеджа нов)еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу.Жеке немесе топпен ән айту. ***Билер:*** «Көкпар» биі Балаларға «көкпар» сөзінің мағынасын түсіндіріп, атқа шауып жүріп қимыл жасау керектігін түсіндіру. Биге ұл балалар қатысады. ***Ойын:*** **«Не қалай шақырады?» музыкалық-дидактикалық ойын.** Ойында аңдардың, жануарлардың, құстардың қалай шақыратынын	үшінші сөз – ойнады. Сөйлемніңсызбасын сызады. **3.Қоршаған ортамен танысу** Жануарларды топтастыру. Жануарларды әртүрлі белгі лері бойынша:құстар,балық тар,жануарлар,аңдар,жәндік тер,мекендеу орны:қозғалу тәсілі,жүзу,табиғи климат тық аймақтар бойынша топ тастыру.**Қандай жануар дидактикалық ойыны.** Шарты:бір бала хатқалтадан жануарлардың суретін алады.Сол жануардыңқысқы тіршілігі туралы әңгімелейді **Сұхбат дидактикалық ойыны.**Ойынның шарты: Тәрбиеші –тілші,ал оқушы халық болады.Тапсырма: Жануарларды бөл,салыстыр Жануарлардың нақ пішінде рін муляж көрсету.Балалар дан жануарлардың аттарын сұрау.Құстардың басқа жану арлардан өзгешелігіолардың тұмсығы,қауырсыны,қанаты екі аяғы мен құйрығы болады.Құстардың көпшілігі ұша алады.**Мен қандай жануармын ойыны.** **4.Дене шынықтыру** Жұпта орындалатын жаттығулар. Спорттық ойындар элементерін үйрету.«Қолды көтеру» Б.қ. – негізгі тұрыс, бір-біріне қарап, қол ұстасып тұру; 1 – қолдарды екі жаққа

	«Қайырлы таң» әнін (Е. Өміров) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. ***Билер:*** Балаларға белгілі бір әуенді орындап, сол әуенге лайық ойдан би қимылдарын жасату. Өз беттерінше би билеуге мүмкіндік беру. ***Ойын:*** **«Қанша дыбыс» ойыны** («Дидактикалық ойындар» жинағынан). Балалардың есту қабілетіне арналған ойынды балаларға жеткізе білу. Ойналып отырған дыбыстың нешеу екенін анықтау. ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Тамшылар» румын халық әні. **4.Дене шынықтыру** Жұптағы спорттық ойындар. Бадминтон.Воланды ракетка мен белгілі бір жаққа бағыттай отырып лақтыру. Бадминтон және қалашық ойындарының бір-бірімен қарым-қатынас жасау, араласуға,денсаулыққа пайдасы жайлы айтады. Таза ауадағы спорттық ойын дар арқылы, сауығуға бала ларды баулу.Бір-бірден тізбекке тұру.Оңға, солға бұрылу,айналып бұрылу, бірден, екіден тізбекпен қайта сап құрып жүру.Бір-бірден тізбекке тұрады.	ланып бүктелген қағаздан бірдей бірнеше пішіндерді қию әдісімен қиып аламыз. Дайын бөліктерді ватманға жапсырамыз. Балалар шығармашылығы.	М.Әлімбаев Троллейбус өлеңімен таныстыру. Бағанға ілінген. Аспалы сым жолы бар, Көшелерде жүгірген, Троллейбус жолығар. Сым жолымен зулайды, Басқа жаққа бұрмайды. **Дидактикалық ойын:Жолдан өте білесің бе?**Ойын шарты: Балалар екі топқа бөлінеді. Көліктер,жаяу жүргіншілер. Бірінші топ көліктерге мінеді, екінші топ жаяу жүргіншілер. Бағдаршамға,жол белгілеріне қарап,жолдан өтуі керек. Жұмбақ шешу:төбесіндеебелек, ұшады өзі керемет.Тікұшақ. Табанында жолы бар,төбесінде қолы бар.Трамвай.Қандай көлік түрлерін білесің?Қандай көлікті ұнатасың?Суретін салып, әңгімеле. **4.Дене шынықтыру** Тату бола білеміз!Спорттық ойындар элементерін үйрету. Баскетбол элементтері. «Ол – мен, ол – мен, Және менің достарым!» Еңбегімен өз үйін көркем етер кім екен? Қалам, дәптер, кітабын жинап қояр кім екен? Айтыңдаршы, таңертең жуынбаған кім екен? Тапсырманы үйдегі орындаған кім екен?Бір сағаттай сабаққа кеш келетін кім екен?Терезені доп соғып сындыратын кім екен?Ал шынығып,	түсіндіріп, өздеріне сол дыбысталуды қайталауды талап ету. **Музыкалық аспапта ойнау:** «Ұйықташы, бөпешім»	созу; 2 – қолдарды көтеру; 3 – қолдарды екі жаққа созу; 4 – қайтадан бастапқы қалыпқа келу (8 рет). «Отырып-тұру» Б.қ. – негізгі тұрыс, бір-біріне қарап, қол ұстасып тұру; 1-2 – серігінің қолын жіберместен кезек-кезек отырып-тұру; 3-4 – қайтадан бастапқы қалыпқа келу «Бұрылу» Б.қ. – негізгі тұрыс, бір-біріне қарап, қолдарын айқастырып, аяғын иық ені деңгейінде қойып тұру; 1 – денені оңға (солға) бұру; 2 – қайтадан бастапқы қалыпқа келу (8 рет). «Құрсақ тығыршығын қатайту» Б.қ. – бірінің аяғын екінші аяғымен қысып, қолдарын желкесіне қойып, шалқалап жату, 1-2 кезек- кезек дене сін көтеріп, отырады; 3-4 – қайтадан бастапқы қалыпқа келу (8 рет). «Еңкею» Б.қ. – аяғын иық деңгейінде етіп қойып, қолдарын төменде ұстап тұрады. 1– оңға бұрылады, оң қолы төменде қалады да, сол қолы жоғары көтеріледі. 2 – қайтадан бастапқы қалыпқа келу (8 рет). «Секіру» Б.қ. – негізгі тұрыс, бір-біріне қарап, қол ұстасып

	Оңға, солға бұрылып,айна лып бұрылады, бірден,екі ден тізбекпен қайта сап құ рып жүреді, жүгіреді. Жүріп келе жатып, қайта сап құрады.120 метрге жүгіру. Орташа жылдамдықпен, қол дарын еркін ұстап жүгіреді. Бадминтон.Желбіршекпен жаттығулар орындау: Бір орында тұрып, желбіршекті бір қолынан екінші қолына лақтырып ауыстырады; бір орында тұрып, желбіршекті бір қолымен жоғары лақты рып, екінші қолымен ауада қағып алады.Ракеткамен жат тығулар орындау: ракетканы бір қолынан екінші қолына дұрыс ұстауды сақтап сала ды, қол білезігін ракеткасы мен бірге айналдырады.Жел біршекті ракеткамен сызық тан асырып ату.Желбіршекті жоғары-алға бағыттап, траек ториясын дұрыс мөлшерлеп, желбіршекті алдыдан ұру керектігіне назар аударту. Алаңқайдың бір шетіне қатар түзеп тұрады.6 м, 8 м қашықтыққа сызықтан асы рып ұруға тырысады.Желбір шекті қайта алып келу үшін барлық бала ұрып болған соң, **«Қалашық»**5 метр қашықтықтан фигураны соғып алу ұсынылады. Ұратын таяқшаны жербауыр лап, айнала ұшатындай етіп жеңіл лақтыру керектігіне		жаттыққанды ұнататын кім екен?Шеңберге тұрып, сұрақтарға жауап береді: «Ол – мен, ол - мен және менің достарым!» **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Жұбыңды тап»,** Екі-екіден сапқа тұру.Сапта жүгіру бір-бірінің қимылдарын байқап, өз қимылдарын үйлестіре білу.Түрлі түсті орамалдарды алып, сол орамалдардың түстеріне қарай жұпқа тұрады. Жұбын біліп алған соң белгі бойынша залда шашырап кетеді.Қайтадан «1,2,3 – жұбыңды тап!» – деп белгі берілгенде қайта жұп құрып, тізбекке тұра қалады. Жұпта орындалатын құрсақ тығыршығына арналған жаттығулар қолдарын басының артына қойып, шалқасына жатып орындалады. Негізгі қимыл-қозғалыстарды алмастырып орындау: «Баскетбол» – допты еденге оң қол, сол қолды алмастырып соғу.**Қимыл-қозғалыс ойыны: «Күн мен түн»** (Әзірбайжан халқының ойыны) (4 рет)Бір-бірінен белгілі бір қашықтықта екі сызық сызылады. Бір сызыққа ұлдар, екінші сызыққа қыздар тұрады. Жүргізуші орталарына тұрады.Ұлдар тобы – «түн», ал қыздар тобы – «күн». Жүргізуші белгісімен ойынбасталады:«Түн!» дегенде, қыздар ұлдарды ұстап алуға,		тұру; 1-2 – орнында тұрып секіру – 8 рет. Қозғалмалы ойындар **Қазақтың балаларға арналған ойындары** «Арқаннан секіру»Ойынды тегіс алаңда ойнаған жөн. Оған радиусы арқан ұзынды ғымен немесе бір-біріне бай ланған секірменің ұзындығы мен бірдей шеңбер сызып сызу керек. Осыдан кейін санамақ көмегіменжүргізуші саналады.Жүргізуші шеңбер дің ортасында тұрып, арқан ды ойыншылардың тізелері деңгейінде айналдырады, бұл ретте айналдыружылдам дығын ақырындатып немесе арттырып отыруға болады – арқанмен ойыншылардың аяқтарына тиюге тырысу керек.Шеңбердегі ойыншы лардың Мақсаты –жүргізуші нің айласына алданбай арқаннан аттау немесе одан секіру. Ал аяғына арқан тиген ойыншы келесі ойында жүргізуші болады.

	назар аударту.		«Күн!» дегенде, ұлдар қыздарды ұстап алуға тарасады. Ұсталғандар қарсыластарының командасына көшеді. Көзге арналған гимнастика: «Көркем көбелек».		
Серуенге дайындық	Өз бетінше киіну және шешіну қабілетін белгілі бір ретпен бекіту, заттарды шкафқа дұрыс қою және мұқият бүктеу; түрлі сыдырмаларды қолдану қабілетін бекіту. Сыдырманы саламыз Сенің киіміңде: Түйме мен ілгекті, Түрлі батырманы. (Сөйлеуді дамыту)				
Серуен	Бұталарды бақылау Мақсаты: зейінін, қиялын, сөйлеуін дамыту. Еңбек қызметі: алаңнан құрғақ бұтақ жинау. Мақсаты: еңбексүйгіштікке, топпен жұмыс жасай білуге тәрбиелеу. Қимылды ойындар: «Қуып жет», «Айлакер түлкі». «Лақтыр» ойыны Мақсаты: допты лақтыруға және қағып алуға жаттықтыру. Жеке жұмыс: төмпешектен секіру. Дербес әрекет. (Қоршаған ортамен танысу+ дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту)	Шуақты күнді бақылау Мақсаты: қоршаған ортаға қызығушылықты дамыту, тек ересектер мен балалардың ғана емес, құс, аңдардың да күнге қалай қуанатынын байқау. Еңбек қызметі: серуенуге шығаратын материал дайындау. Мақсаты: тәуелсіз болуға ұмтылуын дамыту. «Біреу бізге қонаққа асығып келеді» қимылды ойын Мақсаты: көзді дамыту, топта ойнау. «Қуып жет» қимылды ойыны Мақсаты: жылдамдық, зейінді, көзді дамыту. Төменнен екі қолмен тік нысанаға лақтыру жеке жұмыс.	Құстарды бақылау Мақсаты: танымдық қабілеттерін дамыту; Сұрақтарға жауап бер: «Неліктен құстың қауырсыны болады? Құстың киімі біздікіне қалай ұқсайды? Еңбек қызметі: фидердегі арнаны жаңарту. Мақсаты: құстарға деген қамқорлық, қамқорлық сезімдерін дамыту. Қимылды ойындар: «Құстар мен балапандар», «Тауық қорадағы түлкі». Мақсаты: зейінді, кеңістікте бағдарды дамыту,құрбысына достық қарым-қатынас. Жеке жұмыс: ирелеңдеп жүгіру. Дербес әрекет. (Қоршаған ортамен танысу+ дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту)	Торғайды бақылау Мақсаты: зейіндідамыту, көктем келуімен торғайдың мінез-құлқы, сыртқы түрі өзгерісін байқай білу. Еңбек қызметі: балалар күрегімен құмсалғыштағы құмды қазу. Мақсаты: аумақты таза ұстауға құштарлықты дамыту. Қимылды ойындар: «Торғайлар мен мысық», «Адроит бұғы өсіруші» Мақсаты: зейінін, көзін,ептілігін дамыту. Жеке жұмыс: тапсырмамен жүгіру Дербес әрекет. (Қоршаған ортамен танысу+ дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту)	Қарғаны бақылау Мақсаты: қарғаның сыртқы түрін еске түсіру. Еңбек қызметі: тұқым себу үшін топырақ салынған қорапты дайындау. Мақсаты: еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Қимылды ойындар: «Жүрдік, жүрдік және келдік», «Арықтағы қасқыр». Мақсаты: кеңістікте бағдарлауды, зейінді, көзді дамыту. «Менен кейін қайтала» жеке жұмыс. Дербес әрекет. (Қоршаған ортамен танысу+ дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту)

		Дербес әрекет. (Қоршаған ортамен танысу+ дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту)			
Серуеннен оралу	Киімді реттілікпен шешу, шкафқа салу, қолды жуу. Белгілі бір реттілікпен өз бетінше киіну және шешіну, өз заттарын шкафқа дұрыс орналастыру дағдысын жетілдіру. Жуыну кезінде тақпақ айту «Тазалап жу, суды аяма. Алақандар қардай аппақ болсын» (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Цирк» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: қиялды дамыту, цирк аңдарымен танысу. (Сөйлеуді дамыту + музыка) Жануарлар туралы жұмбақ шешу. «Ойлан, тап». (Көркем әдебиет)	«Хайуанаттар бағы» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: жануарларды ажырата білу; жануарларға күтім жасау қабілетін дамыту. (Қоршаған ортамен танысу)	Д. Мамин-Сибиряктің «Сұр мойын». ертегісін оқу. (Көркем әдебиет) Балалардың қалауы бойынша ойындар. Балалардың қалауы бойынша қимылды ойын	«Отбасын атап айт» дидактикалық ойыны Мақсаты: жалпылау кезінде маңызды белгілерді анықтауға, бір түрдегі жануарларды табуға үйрету. (Қоршаған ортамен танысу) «Түлкі мен құмыра» ертегісін оқу. (Көркем әдебиет)	«Үй жануарлары – адамның досы және көмекшісі» әңгімесі Мақсаты: балаларға қандай үй жануарлары белгілі екенін анықтау; адамға достық пен көмек деген не екенін айту. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен танысу)
Балалармен жеке жұмыс	Қарым-қатынас дағдысы «Әңгіме құрастыру» дидактикалық ойыны Мақсаты: тірек тақырыптық суретті қолдана отырып, үйлесімді сөйлеуді дамыту. (Түзету жұмыстары)	Танымдық және зияткерлік дағды «Көрші санды» ата» дидактикалық ойын Мақсаты: натурал қатардың әрбір саны үшін алдыңғы және кейінгі 10 санды атау	Шығармашылық және зерттеу дағдысы «Камзолды сәндеу» қосымшасы Мақсаты: қайшымен жұмысты бекіту; қиялды дамыту	Танымдық және зияткерлік дағды «Логикалық тізбек» дидактикалық ойыны Мақсаты: балалардың қателіктерді байқау қабілетін қалыптастыру; байқауды дамыту	Қарым-қатынас дағдысы Графикалық диктант Мақсаты: қол моторикасын дамыту; жазуға дайындық
Балалардың үйге қайтуы	«Мен ғарыш суретін саламын» балалар сурет байқауы Мақсаты: балалардың қоршаған әлемді тануы мәселелеріне бірыңғай тәрбиелік тәсілді іске асыру. «Көктемгі дәрумен тапшылығын қалай реттеу керек», «Дәрумен терапиясы» Айболит кеңестері				

ОҚУ-ТӘРБИЕ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ
Топ: мектепалды сынып
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспар қай кезеңге жасалды: 29.04–03.05,1май –мереке,4мамыр

Күн тәртібі	Дүйсенбі 29.04	Сейсенбі 30.04	Бейсенбі 02.05	Жұма 03.05	04.04 (8мамыр)
Балаларды қабылдау	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: жеке әңгімелер, қарым-қатынас ойындары және балаларда жақсы көңіл-күй қалыптастыру. Достық атмосферасын құру				
Ата-аналармен кеңес, әңгімелесу	«Шуақты күн» Мақсаты: бұлшықет тобын босаңсыту. «Жұдырық» саусақ гимнастикасы Мақсаты: қолдың ұсақ моторикасын дамыту, сөйлеуді дамыту, санау. (Сөйлеуді дамыту+дене шынықтыру)	«Жылулық сыйла» Мақсаты: балалардың бір-бірімен, ересектермен қарым-қатынасындағы қиындықтарды жеңу. «Қоңырау» ойын-тренингі Мақсаты: есту күйін дамыту, күйзелісті жеңілдету. (Сөйлеуді дамыту+дене шынықтыру)	«Бір жаңбыр, екі жаңбыр» Мақсаты: бұлшықет релаксациясы. «Дымбілместің қиялы» ойын жаттығуы Мақсаты: логиканы, қиялды дамыту. «Менің отбасым» саусақ ойыны Мақсаты: қолдың ұсақ моторикасын, сөйлеуін дамыту. (Сөйлеуді дамыту+дене шынықтыру)	«Көңіл-күйіңді бөліс» Мақсаты: қолайлы орта құру. «Отан қорғаушылар күні» әңгімелесу (Қоршаған ортамен таныстыру) «Солдат ботқасы» саусақ гимнастикасы Мақсаты: ұсақ моториканы дамыту, үйлестіру. (Сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру)	«Бұрын не, кейін не?» дидактикалық ойын Мақсаты: жеке өсімдіктердің даму реттілігі, сондай-ақ жыл мезгілдерінің реттілігі туралы білімді кеңейту. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту)
Балалардың дербес іс-әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау)	«Бұл қай кезде болады?» дидактикалық ойыны. Мақсаты: жыл мезгілдері туралы білімдерін бекіту. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту) «Бұршақ патша» аз қимылды ойыны Мақсаты: зейінін, интеллектін, іс-әрекетті ым-ишарамен және мимикамен жеткізе білуді жетілдіру. (Сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру) «Жолға өзіммен не аламын» үстел-үсті ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды жетілдіру. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту)	«Бұрын не, кейін не?» дидактикалық ойын Мақсаты: жеке өсімдіктердің даму реттілігі, сондай-ақ жыл мезгілдерінің реттілігі туралы білімді кеңейту. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту) «Епті саусақтар» қимылды ойыны Мақсаты: қимыл тапқырлығын, қимыл мәселесін бірлесіп шешу кезінде іс-әрекетті үйлестіру қабілетін дамыту. (Математика + дене шынықтыру) «Құстарды орналастыру» үстел үсті ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту)	«Фигураны жина» дидактикалық ойыны Мақсаты: қандай да бір фигураны құрайтын заттардың есебін жүргізу қабілетін дамыту. (Математика негіздері + сөйлеуді дамыту) «Орын ауыстыру» қимылды ойын. Мақсаты: балалардың шығармашылық белсенділігін арттыру, қиялын ояту, көңіл-күйін көтеру; жинақылықты, зейінді, эмоциясы мен әрекетін басқару қабілетін, ұжымдық және үйлесімді іс-әрекет дағдыларын дамыту. (Математика + дене шынықтыру) «Қауымдастық» үстел үсті ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту)	«Жетеді ме?» дидактикалық ойын Мақсаты: әр түрлі көлемдегі заттардың теңдігі мен теңсіздігін көру қабілетін дамыту; сан өлшемге тәуелді емес деген ұғымға келтіру (Математика негіздері + сөйлеуді дамыту) «Қолтырауын» қимылды ойыны Мақсаты:ептілікті, байқауды, зейінді дамыту. (Математика + дене шынықтыру) «Мен жасырдым...» үстел үсті ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту)	«Ұшады, жүгіреді, жүзеді...» дидактикалық ойын Мақсаты: балалардың жәндік, аң, құстардың қозғалу жолдары туралы білімін жетілдіру. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту) «Сонша қимыл жаса» аз қимылды ойын Мақсаты: белгілі бір қозғалыстарды көбейту қабілетін жетілдіру. (Дене шынықтыру + математика) «Қай құрылыс құлады?» ойын Мақсаты: зейін, логикалық ойлау дағдыларын бекіту; геометриялық фигураларды тану және атау.(Құрастыру +

					математика)
Ертеңгілік жаттығу	Жаттығулар кешені				
Ұйымдасты рылған іс-әрекетке дайындық	«Халықтарды біріктірген ел» тақырыптық әңгіме. «Сиқырлы саусақ» ойын жаттығуы Мақсаты: саусақпен алақанға қиялдағы затты сала білу. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту)	«Керісінше айт» дидактикалық ойын Мақсаты: зейінді, реакцияны дамытуға жаттығу. (Сөйлеуді дамыту)	«Үшінші артық» ойын жаттығуы Мақсаты: 10-ға дейін және кері санау, ойлау қабілетін дамыту. (Математика)	«Отан қорғаушылар» ойын жаттығуы Мақсаты: әскер мамандықтары туралы білімдерін кеңейту. (Қоршаған ортамен таныстыру)	«Бұл қай кезде болады?» дидактикалық ойыны. Мақсаты: жыл мезгілдері туралы білімдерін бекіту. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту)
Ұйымдасты рылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен танысу** Экологиялық соқпақ. Қарапайым экологиялық ұғымдарды,адамның табиғаттың бір бөлігі екендігін және оны қорғау,сақтау керек екендігін,күн мен ауаның адам,жануарлар мен өсімдіктер өміріндегі маңызы туралы,табиғатпен қарым-қатынас барысында денсаулықты нығайтуды, табиғатты сақтауда жауапкершілікті сезіне білу. Табиғатым тамаша, Көз тоймайды қараса. Табиғатты аялап, Жүрейікші жараса. Экологиялық соқпақ-дегеніміз арнайы таңдалған бағытпен табиғат аясында,табиғатты қорғауға байланысты ұйымдастырылған іс-шара. Ә.Дүйсенбиевтің Жорық жыры өлеңін оқу. Ауласында бақшаның Айналада-нұрлы өмір. Дала бүгін тым жақсы. Тым тамаша гүлді өңір. Көкте күліп күміс күн, Қуанышқа кенелдік.	**1.Сөйлеуді дамыту** Асфальттағы суреттер. Айналасындағылармен өздігінен диалогті бастауға ынталандыру,әңгімелесушіні мұқият тыңдап,сұрақтарды дұрыс қоюға және қойылған сұрақтарға қысқаша немесе толық жауап беруге баулу,әңгімелесу кезінде өзін мәдениетті ұстау,әдепті және сабырлы болу. Ж.Смақов Қоңырау өлеңін мәнерлеп оқу. Дың-дың-қоңыраумын, Дың-дың-соғыламын. Дың-дың қағыламын, Мектептен табыламын. Н» мен «Ң» дыбыстарын жеке-жеке дыбыстату арқылы айтылуына көңіл аударту. «Н» дыбысын айтқанда дем мұрын арқылы еркін шығады, тіл үстіңгі тістің түбіне тиеді.«Ң» дыбысы да «Н» дыбысы сияқты мұрын жолды. «Н» дыбысынан оның айырмасы – тілдің арт жағы таңдайға тиеді. Мысалы: тоң.Балалар, бір қатарға «Н», екіншісіне «Ң» дыбысы бар сөздерді ойлап тауып қояйық. Балаларға дыбыстарды қайталату:	**1.Сөйлеуді дамыту** Ынтымақ мерекесі. Айналасындағылармен өздігінен диалогті бастауға ынталандыру,әңгімелесушіні мұқият тыңдап,сұрақтарды дұрыс қоюға және қойылған сұрақтарға қысқаша немесе толық жауап беруге баулу,әңгімелесу кезінде өзін мәдениетті ұстау,әдепті және сабырлы болу.Достығымыз жарасқан әнін орындау.Бір-біріне мерекеге арналған тілектер тілейді.Ұлттар достығы бейнеленген сурет арқылы әңгімелеу.Ынтымақ-адамдар арасындағы бірлік.Мереке-салтанатты той,мейрам.Қазақстан Республикасында тұрып жатқан халықтардың тұрмысы мен мәдениеті жайлы түсіндіру.1-мамыр-Қазақстан халқының бірлігі мен достығын паш ететін айтулы мереке.Еліміздегі ұлттар мен ұлыстардың достығы мен бірлігі,татулығы мен ынтымағы өзге елдерге өнеге боларлықтай.Заманындақазақтың дарқан даласы көптеген ұлттарға пана,қамқорболды.Соның нәтижесінде қазақ жері бауырластар мекені,достықтың құтты ұясы атанды.Жүректеріжомарт,алақан	**1.Көркем әдебиет** Ағайынбыз бәріміз. Өлеңдерді жатқа,мәнерлеп, интонациямен айту. Туыспыз біз бәріміз, Бір Отанды сүйеміз. Бақытты елде туған соң, Бақытты өмір сүреміз! Қазақстан-көп ұлтты мемлекет.Еліміздеорыс,татар,ұйғыр, неміс,кәріс,тағы да басқа ұлт өкілдері тұрады.Әрбір ұлттың өз ана тілі,салт-дәстүрлері, ұлттық киімдері,тағамдары, ойындары болады.Олар бірлікте,татулықта өмір сүреді. Ә.Дүйсенбиев Ағайынбыз бәріміз өлеңін жаттау. Ортақ болсын асқар тау, Жеміс толы бақша-тау. Болсын жер мен су ортақ, Болсын кең де,көл ортақ. Ақпыз,қара,сарымыз, Ағайынбыз бәріміз. Ынтымақ бар жерде бақытбар **Дидактикалық ойын:** **Досынды тап.**Ойынның шарты:Балалар екі топқа бөлінеді.Бір топтың балалары көздерін таңып,өз достарын табуы керек..Олар өздосының қолын,шашын,киімін ұстап, сипау арқылы табады. Достық	**1.Сауат ашу негіздері** Мамандық түрлері. Сөздерді дыбыстық талдау:сөздегі дыбыстардың ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау.Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру. **«Мамандықты ата» ойыны** 1.Асты кім пісіреді? 2.Өлеңді кім жазады? 3.Суретті кім салады? 4.Ауланы кім сыпырады? 5.Хатты кім таратады? **«Мамандықты тап» ойыны** 1.Науқасты кім емдейді? (дәрігер) 2.Шашты кім қияды? (шаштараз) 3.Үйлерді кім салады? (құрылысшы) 4.Көмірді кім қазады? (шахтер) 5.Кітапты кім жазады? (жазушы) **«Кім не істейді?» ойыны** 1. Шофер не істейді? 2.Ұшқыш не істейді? 3.Етікші не істейді? 4.Бағбан не істейді? 5.Ұста не істейді?

	Әнге бөлеп жер бетін Жорыққа біз жөнелдік. **Саяхат дидактикалық ойыны.**Мақсаты:таныс өсімдіктердің атауы бойын ша соқпақты табу.Кейбір ағаштар мен бұтақтарды сыртқы көріністеріне қарап ажырату. **2.Сауат ашу негіздері** Біз нені үйрендік,нені білдік?Сөздерді дыбыстық талдау:сөздегі дыбыстар дың ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау.Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру. **«Артығын тап» ойыны.** 1.Кесе, тәрелке, қазан, қасық, асық .(асық) 2.Жылқы, қой, қозы, түйе, бие, шие. (шие) 3.Шахмат, хоккей, футбол, волейбол, бокс, фокус. (фокус) 4.Пияз, қияр, қызанақ, сәбіз , жүзім. (жүзім) 5.Балға, балта, ара, егеу, шеге, терезе. (терезе) **Дидактикалық жаттығу: «Тиісті текшені көтер»** Тәрбиеші дауысты, дауыс сыз дыбыстарды айтады (дауысты дыбыстарды айтқанда созып, әндетіп айтады). Балалар дауысты дыбысты айтқанда қызыл түсті текшені, дауыссыз дыбыстарды айтқанда көк түсті текшені көтереді. **Дидактикалық жаттығу: «Тиісті белгіні көтер»** Тәрбиеші жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды араластырып айтады, балалар жуан дауысты	Ян-ян-ян-жүгіріп жүр қоян. Ың-ың-ың-әп-әдемі қайың М.Әлімбаев Асфальттағы суреттер өлеңін жаттау. Мынау-биік кезең, Сен көрмеген бір тау. Көкпеңбегі-өзен, Ал жасылы-бұл бақ. Өтсең асфальт жолмен, Түрлі түсті бормен Қызығардай көрген Сурет салған ол-мен! **Дидактикалық ойын: «Жанрды тап».**Ойын шарты: Суреттердегі бос орынға қажетті суретті жапсырмамен жапсырып, сурет жанрын табу. «Н» – «Ң» дыбыстарының дауысты немесе дауыссыз екенін сұрайды. «Ң» дыбысына байланысты жаңылтпаш айтқызу. Шапсаң,шапшаң, Бұрқырайды ақ шаң. Шапшаң сөзі тез,жылдам деген мағына береді. **2.Қазақ тілі** Көңілді тапқырлар клубы. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсінуді және қолдануды үйрету. Арайлап таң атты, Алтын сәуле таратты. Қайырлы таң, алтын күн Қайырлы таң, кең далам! Қайырлы таң, балалар! Ән «Кел, балалар, ойнайық» тыңдату.Ән қандай?Ән көңілді. Кө-ңіл-ді.Ғажайып сәт**.** Қонаққа қуыршақтар – Сәуле мен Арман келеді.Сәлеметсіздер ме?!Бәрін ойын ойнауға шақырады. **Көңілді ойын: «Көңілді тапқырлар клубы»** Балалар екі топқа бөлінеді. Тәрбиеші балаларға түрлі түсті	дары ашық қазақтар өзге ұлт өкілдерімен бір ананың баласын дай ұғымыр кешуде. Бірлік бар жерде-тірлік бар. Ырыс алды-ынтымақ дейді халық даналығы.С.Оспанов достық туралы өлеңін оқып,мазмұнын түсіндіру. Біз-балдырған тең басқан, Дос құшағын елге ашқан. Тілегіміз-бейбіт күн, Ашық болсын кең аспан! Ұлттар достығын бейнелейтін сурет салдыру. **2.Қазақ тілі** Қазақстан ортақ үйіміз.Қазақстан халқы тату,көп ұлтты мемлекет екенін түсініктерін кеңейту. Сөздік қорларын молайту. Арайлап таң атты. Алтын сәуле таратты. Қайырлы таң, алтын күн! Қайырлы таң, кең далам! **Ғажайып сәт.** Қонаққа қуыршақтар – Сәуле мен Арман келеді.Сәлеметсіздер ме?! Біздің Отанымыз қалай аталады? Қай қалада (ауылда) тұрасың? Тәрбиеші Қазақстан халқының бірлігі күніне арналған әңгімені жүргізеді.Қазақстан – көпұлтты республика. Қазақстан қандай республика?Қазақстан –көпұлтты республика.Қазақстан халқы тату тұрады.Қазақстан халқы қалай тұрады? Қазақстан халқы тату тұрады.Қазақстан – ортақ үйіміз. Ортақ үйіміз – ...Қазақстан. Дима, сенің досың кім? Сен досыңмен қалай ойнайсың? Тәрбиеші шағын мәтін құрап айтады: *Біздің Отанымыз – Қазақстан. Қазақстан - көпұлтты республика. Қазақстан халқы тату тұрады. Қазақстан біздің ортақ үйіміз.*	туралы ән. **2.Сауат ашу негіздері** Жануарлар атаулары. Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау.Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру. **«Ойлан да аяқта»ойыны.** Мақсаты: балалардың сөздік қорын байыту, дұрыс ауызекі сөйлеу дағдыларын қалыптастыру. Ат шабады, ал қарға ... (ұшады) Ит үреді, ал қарға ... (қарқылдайды) Жылан жорғалайды, ал балық ... (жүзеді) Қасқыр ұлиды, ал қой ... (маңырайды) Түйе боздайды, ал жылқы ... (кісінейді) Лимон қышқыл, ал қант ... (тәтті) Өзен арықтан терең, ал арық ... (саяз) Егер үстел орындықтан биік болса, онда орындық... (үстелден аласа) Сен аяғыңмен жүресің, ал затты ұстағанда немен ұстайсың... (қолыңмен) Егер Самал үйден Айманнан бұрын шықса, ал Айман ... (кейін) **«Қатесін тап» ойыны** Мақсаты: балалардың есту қабілеттерін дамыту, көп буынды сөздерді анық айтуға үйрету. Ойын барысы:Тәрбие ші балаларға аңның немесе ойыншықтың суретін немесе муляжын көрсетіп, ол істемей тін іс-әрекетті айтады.Балалар дұрыс-дұрыс емес екенін	**«Жалпы атауын ата»ойыны** 1.Дәрігер, аспаз, тігінші – . . . (мамандықтар) 2.Ұшақ, зымыран, тікұшақ, дельтаплан – . . . (ұшатын көліктер) 3.Футбол, волейбол, хоккей – . . . (спорттық ойындар) 4.Қасқыр, арыстан, қоян, керік – . . . (жабайы аңдар) 5.Көлік, қуыршақ, доп, секіртпе – . . . (ойыншықтар) 1.Әке, аға, ана, әпке – ... 2.Орындық, үстел, сөре, керует – ... 3.Шалбар, тымақ, шалма, жейде – ... 4.Кітап, дәптер, қалам, сызғыш – ... 5.«Тығылыспақ», «Қуаласпақ», «Мысық – тышқан», «Ақ серек – көк серек» – ... . **2.Математика негіздері** Геометрия элементтері. Нүктелерді,өрнектердісалу ға,тік және көлбеутаяқша ларды,қисық және қиғаш сызықтарды дәптердің тор көзінде сызуға үйрету. **1-ші ойын.Түзу сызықпен жүріп өт.**Мақсаты:түзу сызық,қисық сызық түсінік терімен тәжірибелік түрде танысу.Тәрбиеші еденге түзу сызық салады.Ойынға қатысушылардың міндеті-осы сызықтың бойымен аяқты бір де бір рет жаңы лыс баспастан жүріп өту. **2-ші ойын.Түзу сызық құр.**Мақсаты:түзу сызық, қисық сызық түсініктерін

	дыбысты айтқанда, сары түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда, қызыл дөңгелекті көтереді. **Дидактикалық ойын: «Дұрыс көрсет»** Тәрбиеші балаларға дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздер айтады, балалар сөз қатаң дыбыс тан басталса, көк төрт бұрыш, ұяң дауыссыз дыбыстан басталса, көк түсті дөңгелекті, ал егер сөз үнді дауыссыз дыбыс тан басталса, көк түсті үш бұрышты көрсетеді және қандай дауыссыз екенін атап береді. **Ойын: «Сөз тізбегі»** Тәрбиеші балаларға допты беріп сөз айтады, бала сөз аяталған дыбыстан баста латын сөз бір сөз айтып допты келесі балағабереді. Ойынға барлық бала қаты сады. Сөздің басындағы және соңындағы дыбыс тарды мұқият тыңдау, дұрыс айту ескертіледі. **3.Музыка** Құстар біздің досымыз. Музыкатыңдау.Лирикалық вальс ырғағында баяу әуендерді қабылдау,әннің сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу,әннің қарқынының өзгеруін байқау,шығарма ларды сипаттай білу. Балалар марш әуенімен кіріп, шеңбер бойында тұрып, «Жануарлар әлемі» әуенінен жануарлардың, құстардың қимылдарын	қима материалдарды таратады. Балалар түрлі түсті қима материалдарды түстеріне сәйкес біріктіреді. Екі топқа ортақ тапсырма беріледі, топтар кезекпен жауапбереді. Әрбір дұрыс жауап – бір ұпай. 1-тапсырма.Балабақша тақыры бы бойынша сұрақтар: Балабақша қандай?Балабақша да кімдер жұмыс істейді?Топ тарың қандай?Сурет бойынша сөйлем құра. 2-тапсырма.Отбасы.Отбасы мүшелерің ата.Сенің отбасында кімдер бар?Сурет бойынша сөйлем құра. 3-тапсырма.Қазақстан Республикасы.Қай Республика да тұрасың?Қазақстан қандай республика?Біздің Отан қалай аталады?Республика рәміздерін ата, сипатта.Елорда қай қала? Елорда қандай қала?Қай қалада (ауылда)тұрасыңдар? Қай көшедетұрасың? Қалад(ауылда) не бар? 4-тапсырма.Жануарлар.Үй жануарларын атаңдар.Төлдерді атаңдар.Жабайы жануарларды атаңдар.Жануарлар туралы қандай ертегі, жұмбақ білесіңдер?Ойын соңында ұпайларын санап жеңімпазды анықтайды. **3.Математика негіздері** Біз нені үйрендік?Заттар мен құбылыстардың мәнін тануға қызығушылық пен эмоционал ды көзқарасты,ойлау мәдение тін,таным процесін ерікті рет теу,шыдамдылық,ұқыптылық, өзіне деген сенімділікті қалыптастыруға баулу. Математикалық жарыс. Топтарға бөлінеді.	**Дидактикалық ойын «Жалғастыру».** Біздің Отанымыз – Қазақстан.Біздің Отанымыз – ... Қазақстан – көпұлттыреспублика. Қазақстанреспублика.Қазақстан халқы тату тұрады. Қазақстан халқы тұрады.Қазақстан біздің ортақ үйіміз.Қазақстан – біздің үйіміз.Мақалмен таныстыру. Бірлік бар жерде – бақыт бар. Тәрбиеші мақалдың мағынасын түсіндіреді, балалар қайталайды. «Сиқырлы қаламмен» жұмыс. «Достығымыз жарасқан» Сурет бойынша әңгімеле. Біздің Отанымыз қалай аталады? Жаттап ал.Достық Ортақ мекен жер шары, Төбемізде бір аспан. Барлық ұлттың баласы, Достығымыз жарасқан. **3.Математика негіздері** Сан құрамы. Заттар мен құбылыстардың мәнін тануға қызығушылық пен эмоционалды көзқарасты,ойлау мәдениетін, таным процесін ерікті реттеу, шыдамдылық,ұқыптылық,өзіне деген сенімділікті қалыптас тыруға баулу. Өтілген сандарды еске түсіру. Алдыңғы,кейінгі,оң жақ,сол жақ көршілерін анықтау.Әрбірсанның сандық құрамын анықтау,яғни неше бірліктен тұратынын ажыра ту.0-ден бастап солдан оңғақарай тура санау,керісінше 10-нан бас тап,оңнан солға қарай кері санау. **Көршісін тап ойыны.** **Қай сан жоқ ойыны.** **Жарыс ойыны.** **Кім шапшаң ойыны.** **4.Музыка** Бақшадағы ән-сауық. Музыка тыңдау.Лирикалық вальс ырғағында баяу әуендерді	анықтап айтады. Дұрысы қалай болады, соны толық айтып берулері керек. Мысалы: *Ит кітап оқыды*. Балалар дұрыс немесе дұрыс емес екенін айтады. Тәрбиеші иттің не істейтінін сұрайды. – Ит не істейді? Мысалы: Ит күзетеді. Ит үреді. Ит ұйықтайды. – Ит су ішеді. Ит тістейді т.б. Тәрбиеші балалармен ойында 4–5 сөзді айтып ойнатады. Жылқы мөңіреді. Жылқы мөңіремейді. Жылқы не істейді? Кісінейді, шабады, жайылады, секіреді, тістейді, тебеді, аунайды, жүреді, желеді, құлайды т.б. **«Төлін айт»ойыны** Ешкі төлі – ... (лақ) Қойдың төлі – ... (қозы) Сиырдың төлі – ... (бұзау) Жылқы төлі – ... (құлын) Түйенің төлі – ... (бота) **«Не қалай дыбыстайды?» ойыны** Жылқы ... (кісінейді) Сиыр ... (мөңірейді) Ит ... (үреді) Қой ... (маңырайды) Мысық ... (мияулайды) **3.Қоршаған ортамен танысу** Көлік.Арнайы көлік құрал дарының түрлерін,белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдықталуын түсіну,ұялытелефон,смартфон компьютер,ғаламтор,теледи дар және т.б.қолданылуын білу,оларды қолдануда қауіп сіздікті сақтау. ***«Қатарды есіңе сақта» ойыны.*** Ойынға 5–6 бала қаты сады. Бірінші бала паровоз	бекіту,ұсақ қол қимылда рын дамыту.Командалар бойынша жұмыс істеу.Әр команда мүшелері сап түзеп тұрады.Әр команда дан белгілі бір қашықтықта бетінде саны бірдей санақ таяқшалары бар үстелдер тұрады.Командалардың міндеті-санақ таяқшасын екі шынашақпен қысып, барынша тез жылдамдық пен өз үстелінде түзу сызық етіп қойып шығу. **3-ші ойын.Нүкте арқылы сызық жүргіз.**Мақсаты: фигураларды құрастыру ерекшеліктерімен танысты ру. Командалар бойынша жұмыс істеу.Тақтада бірне ше нүкте салынған.Коман далардың міндеті- барын ша тез жылдамдықпен нүк те арқылы көптеген сызық тар жүргізу. **4-ші ойын.Фигураларды есте сақтап қал және сал.** Мақсаты:геометриялық фи гуралар:түзу,сәуле,бұрыш, кесінді,қисық сызықты бей нелеу іскерлігін қалыптас тыру.Тәрбиеші тақтаға фи гураларды кезекпен кезек салады.Әр фигура 5-6 сек. көрсетіледі,сосын оны өші ріп тастап,орнына басқасы салынады.Сосын тәрбиеші сурет салуға арналған қағаз таратады және осы фигура ларды тәрбиеші қандай реттілікпен сызса,сондай реттілікте сызып шығасың дар деп тапсырма береді. **3.Көркем әдебиет** Достық мерекесі. Өлеңдерді жатқа,мәнерлеп,

	жасайды.Тәрбиеші балалар мен құстар туралы, оларға жасалатын қамқорлық туралы, жыл құстары туралы әңгіме өткізеді. Адамдар қолдан үйшіктер жасайды, олармен дос болып, күтім жасап, балапандарына жағдай жасайды.***Музыкалық-ырғақты қимылдар:*** «Құстар»Балалар шеңбер бойында тұрып, қолдарын қанат секілді жайып, музыкаға ілесе жеңіл аяқтың ұшымен құс болып ұшады. ***Музыка тыңдау:*** «Көкек» (Х. Мұхамедова).Музыка тыңдап болған соң ән сипатын,мағынасын әңгіме леп, балалардан сұрау. Көктем, көктем, көктемде, Бұл құстардың бәрі де Әнші болып кеткен бе?Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап, әуенді таза айтуға ұмтылу. ***Ән айту:*** «Көктем» (А. Жайымов). Балаларға қайталап, қосылып айтуға үйретеді.Әнді орындау барысында ырғақтық ерекшеліктерге тоқталу, дыбыс ұзақтықтарын алақандарымен шапалақ тап көрсету.Үйренген «Ғарышкер боламыз»әнін (Ш.Мұхамеджанов)еске түсіру,сөздерін анық айту ға, ән ырғағымен орындау ға баулу.Жеке немесе топпен ән айту. ***Билер:*** «Көкпар» биі Балаларға «көкпар» сөзінің мағынасын	№1 тапсырма. Топтар бойынша хормен тура және кері санайды. Бір санды аттап санайды. №2 тапсырма.Тақтадағы фишкаларға қараңдар. Олардың ұқсастығы қандай?Айырмашы лығы қандай?Соңғы фишканы толықтыр. №3 тапсырма.Неше пішін? Бұлар қандай пішіндер? Олар ды атаңдар. №4 тапсырма.Есептер құрас тырып, мысалдар жазыңдар. №5 тапсырма.Ұзындығы бойынша салыстырыңдар. №6 тапсырма. Түсі, пішіні, өлшемі бойынша қораптарға салу, яғни түймелер ді салу керек – қорапқа қарай сызық жүргізу. №7 тапсырма. Балалардың таразы туралы түсініктері тексеріледі. Топтар бойынша тура және кері, бір саннан аттап дауыстап санайды. Шаршыларды санай ды, ол бойынша мысалдар құрастырады. Тапсырманы дәптерге орындайды. **4.Шығармашылық іс-әрекет** Қобыз. Құрастыру:жұмысты бірге келісіп орындау,ұжыммен бірге жұмыс істеуді үйрету. Сурет салу:суретті бейнелеуде мәнерлі құралдарды,қазақ оюларының элементтерін қолдану. Мүсіндеу:мүсінделген пішін дердің бөліктерін бір-біріне қосып,біріккен жерлерін тегіс теу,бөліктердің салыстырмалы көлемдерін сақтау. Жапсыру:геометриялық элементтерден құрастырып, заттарды қазақ ою-өрнек	қабылдау,әннің сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау,шығармаларды сипаттай білу. Қанша бала, қанша қыз, Бір шоқ гүлміз баршамыз. Ойын-күлкі ордасы – Біздің балабақшамыз! ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Мерекелік марш» (Б. Дәлденбай).Музыка әуеніне ілесіп, аяқты тізеден көтеріп нық басып, бойды тік ұстап жүріп, екі қолды кезек-кезек сермеп жүру.***Музыка тыңдау:*** «Жас дәуірдің түлегіміз» (Т. Жұмалиева).Музыка тыңдап, сипаты туралы, қандай көңіл күйде болғандарын сұрау.Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап алып, әуенді таза айтуға ұмтылу. ***Ән айту:*** «Біз бақытты баламыз» (Ә.Қонысбеков).Балаларға қайта лап, қосылып айтуға үйретеді. Әнді бір мезгілде бастау және аяқтау, әуенді дұрыс бере білу.Үйренген «Көктем» әнін (А. Жайымов) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. **Билер:** «Көкпар» биі («Билеп үйренейік» жинағынан).Бидің қимылдарын аяғына дейін үйреніп, соңына дейін музыка ырғағымен билеу. ***Ойындар, хороводтар:*** **«Әуенді сағат» ойыны** (Дидактикалық ойындар жинағынан). Тәрбиеші ойын шартын түсіндіреді. Сағат тілімен әуенді ажырата білу, бұрын тыңдаған музыкаларын еске түсіру.***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Күншуақ» (Е.Құсайынов).Балалар кезек	«жүргізушісі», қалғандары «жүргізушінің» артында «вагондар» болып тұрады. «Жүргізушіге» артындағы «вагондарға» 1 минут қарауға рұқсатберіледі. Содан соң ол теріс қарап, артында «вагон» болып тұрған балалардың ат тарын ретімен атап шығуы тиіс.Тәрбиешіжұмбақ«әңгіме» айтады.Бір күні Қанқыз үйіне қайтып келе жатып, бақта екі адамның әңгімесін естіпті. Біріншісі айтады:Менікі жап-жаңа, күшті әрі жылдам жүреді,дейді.Екіншісі:Менікі нің терезесі күндей жарқырайды, өзі жеп-жеңіл, қауырсындай ұшады, дейді. Балалар, айтыңдаршы, бұл екі адам не туралы әңгімелесіп тұр? Қанқыз соны білгісі келіп, осы жерге қонаққа келіпті.Неде нөмір болады? Неде дөңгелек болады?Қай затта жолды көрсететін шамы (фары) болады?Көлік түрлері. Құтқарушылар көлігі, төтенше жағдайларға тап бол ған адамдарды апаттан құтқа рады. («ТЖ» мәшинесі).Бұл көліктер арнайы көліктер деп аталады. Олар адамдарға шұ ғыл көмек көрсетеді. Бұлмәши нелер арнайы жабдықталған. Жедел жәрдем мәшинесінде қандай құрал-жабдықболады? Дәрі-дәрмек, оттегі толтырыл ған баллон т.б.Ал мына сурет тен не көріп тұрсыңдар?Түйе ге, атқа жүк артқан адамдар көшіп барады. Бұрын мәшине болмаған кезде адамдар осы лай көшкен. Қазақ халқы ерте де көшпенді халық болған. Олар жазда жайлауға, қыста	интонациямен айту. Дос болайық бәріміз, Жарасып тұр сәніміз. Тыныштықты сақтайық, Ашық болсын күніміз! 1 Мамыр – халықтар достығы мен ынтымағы ның мерекесі. Бұл мереке несімен ерекше? (Слайд арқылы таныстыру.) Достық – барлықхалықтың бірлігі, берекесі, татулығы. Еліміз тыныш болса, бәрі де жақсы болады. Біз бүгін ақын Серікбай Оспановтың «Тілеріміз бейбіт күн» өлеңімен танысамыз. Өлең – әдеби жанрдың бір түрі екенін түсіндіру. Өлең сөз адам ның жан тебіренісін әсерлі етіп жеткізеді. Айрықша сезімдерді ұйқас сөздермен суреттейді. *Өлең мазмұны бойынша сұрақтар:* Өлең ұнады ма? Авторы кім? Өлең қалай аталады? Өлеңде не туралы айтылған? «Бейбіт күн» дегенді қалай түсінесің? Достар бірге жүреміз, Бірге ойнаймыз, күлеміз. Бірге балық аулаймыз, Міне, біздер қандаймыз! Суретте жылдың қай мезгілі бейнеленген? Суреттегі қай ұлттың бала лары? Қалай ажыраттың? Олардың көңіл күйі қандай? Балаларға ат қойып, достық туралы әңгімеле. Суретті аяқтап сал. Боя. Жаттап ал. Бақытты елде туғанбыз, Бақытты өмір сүреміз.

	түсіндіріп, атқа шауып жүріп қимыл жасау керектігін түсіндіру. Биге ұл балалар қатысады. ***Ойын:*** **«Не қалай шақырады?»музыкалық -дидактикалық ойын.** Ойында аңдардың, жануар лардың, құстардың қалай шақыратынын түсіндіріп, өздеріне сол дыбысталуды қайталауды талап ету. **Музыкалық аспапта ойнау:** «Ұйықташы, бөпешім» **4.Дене шынықтыру** Құрсаумен орындалатын жаттығулар.Спорттық жаттығулар.Спорттық ойындар элементтері. Жаттығулар кешені. Б.қ.: қолдарын жанына салбыратып, құрсаудың ішіне тұру. 1– отырып барып, құрсауды екі жаны нан ұстау; 2– денені түзеу, құрсау бел тұсына келеді; 3 – отырып, қайта орнына қою.4 – қайтадан бастапқы қалыпқа келу (7-8 рет) Б.қ.: аяқтарын иық деңгейінде ашыңқырап қою, құрсауды тігінен артына ұстайды. 1-2 – денені оңға бұру; 3-4 – қайтадан бастапқы қалыпқа келу. Сол жаққа осы қимылдарды қайталау (7-8 рет) Б.қ.: негізгі тұрыс, құрсауды үстінен ұстап, тігінен еденге қою. 1-2 – құрсауға сүйеніп, оң аяғын артқа созу. 3-4 – қайтадан бастапқы қалыпқа келу. Сол аяқпен қайталау. (7	терімен безендіру. **«Қай музыкалық аспап екенін тап?»** музыкалық ойынын ойнайық. Балаларға үнтаспадан әртүрлі музыкалық аспаптардың үнінен үзінді беріледі. Балалар бұл үн қай аспапқа тән екенін табулары керек. Жұмбақ. Бас, құлақ, мойны бар, Үп-үлкен шанағы бар. Әндетіп шығар әні бар, Бұл аспап, қай аспап? (Қобыз) **«Сен білесің бе, балақай?»** айдары бойынша қобыз туралы қысқаша мәлімет беру. Қобыз – қазақ халқының ұлттық аспаптарының бірі. Қобыз қайың, арша сияқты ағаштардың тұтас бөлігінен шауып жасалады. Бас,кеуде, аяқ деген үш бөліктен тұрады.Төменгі бөлігі терімен қапталған, оған тиек қойылады. Екі ішегі жылқы қылынан тартылады. Қобыздың үні адамбойына күш-қуат береді. Сондықтан бүгін біз сендермен қобызды ұлттық ою өрнекпен безендіріп жасайтын боламыз. Үлестірмелі материалға назарын аудару. Қобыздың құрылысына талдау жүргізу: Үлгідегі қағазды екіге бүктеп «Сынық мүйіз» оюын қарын дашпен бастырып сызып алу.Бастырылған оюдың үлгісін қайшымен ұқыпты етіп қию. Үлгіге қарап дайын болған оюды қобыздың беткі бөлігіне жапсыру.Музыкалық әуен: «Қобыз үні». Балалар шығармашылығы.	тесіп, асатаяқпен музыкаға ілесе ырғақты ұстап сілкілеп ойнайды.	қыстауға көшу үшін жүктерін атқа, түйеге артқан.Сендер тағы қандай арнайы көлік терді білесіңдер?Кран, жүк көлігі т.б.Олардың ең басты қызметі қандай?Жүк тасу. Бұл көліктерді құрылыста да қолданады.Автобус, пойыз, ұшақ, кеме – бұлар не? Көліктер.Бұлардың ортақ атауын табыңдар.Жолаушы лар көлігі.Алыс жерлерге ұшақ, кеме, автобус, пойыз бен жетеміз.***«Мәшине жабдықтары» ойыны.*** Тәрбиеші мәшине жабдық тарын айтады, балалар сол құралдың дыбысын келтіреді. **«Сөйлемді дұрыс құрастыр» ойыны.**Тәрбиеші сөздерді айтады, балалар сөздердіорны на қойып, дұрыс сөйлем құрас тыру керек. 1.Көше, жол, жүреді, мәшине. 2.Аспан, ұшады, биік, ұшақ. 3.Мәшине, аурухана, тоқтады, жедел жәрдем. 4.Толқында, кеме, жүзеді, теңіз. **4.Дене шынықтыру** Гимнастикалық таяқшамен орындалатын жаттығулар. Доппен орындалатын жаттығу лар.Спорттық жаттығулар. Жаттығулар кешені. «Біз – зілтеміршіміз». Б.қ.: аяқтарын аздап алшақтатып қойып, тұру; 1 – таяқшаны кеудесіне қояды; 2 – кеудесін жоғары көтереді; 3 – кеудесіне; 4 – б.қ. 8 рет қайталау.«Ескекшілер». Б.қ.: аяқтарын иық енінде қою, таяқшаны ортасына таман көлденең ұстау; оңға, солға бұрылып, ескекті келтіріп	–СендерТәуелсіз Қазақстан ның бақытты баласысыңдар. Елімізде бейбітшілік, сендердің ұйқыларың тыныш, отбасыларың аман, көршілермен тату тұра сыңдар. Бақытты өмір сүру деген – осы. **4.Дене шынықтыру** Секіртпемен орындалатын жаттығулар.Сауықтыру шынықтыру шаралары. №1 жаттығулар кешені «Бастарын ию» Б.қ. – негізгі тұрыс,қолда ры екі жанына төмен түсі рілген. 1 – басын алдыға ию; 2 – б.қ.; 3 – басын артқа шалқайту; 4 – б.қ. – 8 рет.«Секіртпе жоғарыда, аяқ басына тұру»Б.қ. – негізгі тұрыс, секірт пені екіге бүктеп, төмен ұстау. 1-2 – аяқ басына көтеріліп, секіртпені жоғары созу; 3-4 – б.қ.қ. (6 рет).«Еңкею»Б.қ. – негізгі тұрыс, қолдары екі жанына төмен түсірілген. 1 – секірт пені жоғары көтеру; 2– оңға (солға) еңкею; 3– денені түзеу, секіртпені жоғары көтеру; 4 – б.қ.қ. (6 рет).«Отырып-тұру» Б.қ. – негізгі тұрыс,қолда ры екі жанына төмен түсі рілген. 1-2 – отыру, секірт пені алдыға шығару; 3-4 – б.қ.қ.(6 рет).«Қадам аттау, еңкею»Б.қ. – негізгі тұрыс, қолдарындағы секіртпе екі жанына төмен түсірілген. 1 – оңға аттап, секіртпені жоғары көтеру; 2– оңға еңкею; 3 – денесін түзеу,секіртпе жоғары; 4 –

	рет) Б.қ.: аяқтарын табан еніндей ашып, құрсауды бүгілген қолдарымен ұстап тұру. 1-2 – құрсауды алдыға шығарып, отыру; қайтадан бастапқы қалыпқа келу, қайталау. Б.қ.: шалқалап жату. Түзу қолдарымен құрсауды басынан асырып ұстау. 1 – оң аяғын тізеден бүгіп, құрсауды тізесіне тигізеді; 2 – қайтадан бастапқы қалыпқа келу; сол аяғымен осы қимылдарды орындау. (7-8 рет қайталау) Б.қ.: құрсаудың ішінде тұру. Қолдары белде. Бір құрсаудан екіншіге қос аяқтап секіру. **«Құтқар!» ойын.** Балалар шеңбер құрып, ортаға қарап тұрады. Ойын алдында таңдалған екі ойыншышеңберденшығып жүгіреді: біреуі қашады, екіншісі қуады. Қашып бара жатқан бала шеңбер де тұрған басқа ойыншы лардың арқасынатығылып, «Құтқар!» деп айтып құтылаалады. Құтқарушы ойыншышеңберденшығып қашады, ал құтқарылған бала оның орнына тұрады. Егер ойыншы басқа орынға тұрып үлгермесе, оны ұстап алады. Ойын жалғасқан кезде балалар дың басқа жұбы таңдалады.			қозғалту. 6–8 рет қайталау.«Отыруға тырыс». Б.қ.: шалқалап жату, таяқшаны төмен түсірілген қолдарында ұстау; 1 – таяқты серпіп, басынан жоғары асыру; 2-3 – таяқты сермеп алдыға шығару, тартылып отыру; 4 – б.қ. 8 рет қайталау. «Таяқшаға қара». Б.қ.: етбеттеп жату,жұдырықтарын иектің астына тіреу, таяқшаны алдына қою. 1-2– таяқшаны жоғары көтереді, таяқшаға қарау; 3-4 – б.қ. - босаңсу. 6 рет қайталау. «Таяқшаны тізесіне қою». Б.қ.: шалқасынан жату, таяқша санында, 1 –таяқшаны жоғары көтеру; 2 – оң (сол) аяғын бүгу, таяқшаны тізесіне көтеру; 3 – таяқшаны жоғары көтеру; 4 – б.қ. Басы мен иықтарын жерден алмай, аяғының басын созады. 6 рет қайталау.«Аяғыңның басына жеткіз». Б.қ.: отыру, аяқтарын ашу, таяқшаны кеуде тұсында ұстау; 1–3 – алдыға еңкею, таяқшамен аяқтарының басына дейін жету; 4 – б.қ. 6 рет қайталау.Стадионға». Б.қ.: тұру. Таяқшаны шынтақ бүгілуіне ұстау. Бір орында тізесін жоғары көтеріп жүгіру. 3 рет 20 секундтан жүрумен алмастырып, қайталау. **«Доп жүргізушіге» ойын.** Ойыншылар 3-4 бағанға тұрады. Бірінші тұрған ойыншылардан 2–2,5 м қашықтықта қолына добы бар екі жүргізуші тұрады. Ұстаз барлық бағандардағы ойын шылар мен жүргізуші арасына сызық сызады (арқан созып	б.қ.қ. (6 рет).«Аяғыңның басына жеткіз»Б.қ. – негізгі тұрыс,қолдарын дағы секіртпе екі жанына төмен түсірілген.1 – секірт пені жоғары көтеру; 2 алды ға еңкейіп, секіртпені оң (сол) аяқтың басына тигізу; 3 – денені түзеп, секіртпені жоғары көтеру; 4 – б.қ.қ. (6 рет).«Секіру»Б.қ. – аяқта рының арасы ашық, секірт пе артта төмен; екі аяқпен бірге секіртпені айналдыра отырып секіру. **«Шеңбер»ойыны.**Шеңбер лер шеңбер бойымен орна ласады. Ойыншылар өзде рінің шеңберлерінің ішінде тұрады (шеңбердің ішінде тек 2 ойыншы ғана тұра алады), ал ойыншылардың біреуі үлкен шеңбердің ортасында орналасады. Белгі бойынша «үйі» жоқ ойыншы кішкентай шеңбер ішіне тұрып, басқаойыншы мен жұп құрады. Жалғыз қалған ойыншы үлкен шең бер ортасына барыптұрады және ойын жалғасады. Бүкіл ойын бірге болған жұп аталады.

				салады). Ұстаздың белгісі бойынша жүргізушілер өз бағанындағы бірінші тұрған ойыншыларға допты лақты рады, ал олар допты бірден қайтарып, бағанның соңына барып тұрады (бүкіл баған бірінен соң бірі соңғы мәреге жақындай береді). Ойынды бастаған бірінші ойыншы мәреге жеткен кезде ол қолын көтереді – топ жеңді. Ойын қайтадан басталады.	
Серуенге дайындық	Киіну: реттілік, серуенге шығу. Шешініп жатқанда киімді сыртқа айналдыруды, ұқыпты бүктеуді, ретін сақтай отырып, өзі киінуді үйретуді жалғастыру. Сыдырманы саламыз Сенің киіміңде: Түйме мен ілгекті, Түрлі батырманы. (Сөйлеуді дамыту)				
Серуен	Желді бақылау Мақсаты: маусымдық өзгеріс туралы жалпыланған түсінікті бекіту; желдің бағытын анықтау. Еңбек қызметі: жолдарды тазалау Мақсаты: еңбекке деген құштарлығын тәрбиелеу. Қимылды ойындар: «Желден де жылдам», «Кім батыл?» Мақсаты: жүгіру жылдамдығын, өрмелеу дағдыларын дамыту. «Алысқа секір» жеке жұмыс Мақсаты: жүгірумен ұзындыққа секіруді үйретуді жалғастыру. Шығарылатын материалмен дербес ойын (құрсау, доп). (Дене шынықтыру + қоршаған ортамен	Көктеген қайың бүршіктерін бақылау Мақсаты: көктем мезгілінде қайыңмен, оның ерекшеліктерімен таныстыруды жалғастыру. Еңбек қызметі: алаңнан қоқыс жинау Мақсаты: әр баланың еңбек әрекетіне қатысуын қамтамасыз ету. Қимылды ойындар: «Үйсіз қоян», «Сазан шортан» Мақсаты: жүгіруде жаттығу, сигнал бойынша әрекет ету. Жеке жұмыс: «Бос кеңістік», «Туды лақтыр» Мақсаты: жылдам жүгіру қабілетін бекіту; көзді дамыту. Шығарылатын материалмен дербес ойындар (құрсау, доп). (Дене тәрбиесі + қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту)	Күнді бақылау Мақсаты: ауа-райының белгілі бір белгісінің, өсімдік пен жануарлар дүниесінің тіршілігіндегі маусымдық өзгерістің, күннің жанды және жансыз табиғатқа әсері арасындағы байланысты ашуға көмектесу. Еңбек қызметі: учаскені бұтақ пен тастан тазарту Мақсаты: еңбексүйгіштікке, ұжымдық жұмысқа тәрбиелеу. Қимылды ойындар: «Сазан шортан», «Допты қағып ал» Мақсаты: рөлдерді бөлу туралы келісімге өз бетінше үйретуді жалғастыру; допты қағып алу және беру қабілетіне жаттықтыру. Шығарылатын материалмен дербес ойындар (құрсау, доп). (Дене тәрбиесі + қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту)	Гүл жарған өсімдіктерді бақылау Мақсаты: балаларды өсімдіктерді ажыратып, дұрыс атауға, өсімдікті салыстыруға, айырмашылығы мен ұқсастығын табуға үйрету. Еңбек қызметі: кіреберісті сыпыру Мақсаты: балабақша аумағында тәртіпті қалпына келтіру қабілетін қалыптастыру. Қимылды ойындар: «Оттық», «Ұсталып қалма» Мақсаты: жүгіруді жетілдіру, тәрбиеші сигналын тыңдау. Жеке жұмыс: қимылдарын дамыту Мақсаты: төзімділікке тәрбиелеу. Шығарылатын материалмен дербес ойындар (доп, құрсау, шелек, күрек). (Дене тәрбиесі + қоршаған ортамен таныстыру +	Гүл жарған өсімдіктерді бақылау Мақсаты: балаларды өсімдіктерді ажыратып, дұрыс атауға, өсімдікті салыстыруға, айырмашылығы мен ұқсастығын табуға үйрету. Еңбек қызметі: кіреберісті сыпыру Мақсаты: балабақша аумағында тәртіпті қалпына келтіру қабілетін қалыптастыру. Қимылды ойындар: «Оттық», «Ұсталып қалма» Мақсаты: жүгіруді жетілдіру, тәрбиеші сигналын тыңдау. Жеке жұмыс: қимылдарын дамыту Мақсаты: төзімділікке тәрбиелеу. Шығарылатын материалмен дербес ойындар (доп, құрсау,

	таныстыру + сөйлеуді дамыту)			сөйлеуді дамыту)	шелек, күрек). (Дене тәрбиесі + қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту)
Серуеннен оралу	Белгілі бір реттілікпен өз бетінше киіну және шешіну, өз заттарын шкафқа дұрыс орналастыру дағдысын жетілдіру. Жуыну кезінде тақпақ айту «Тазалап жу, суды аяма. Алақандар қардай аппақ болсын» (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен таныстыру)				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Отбасы» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: сюжетті дамыту; отбасы мүшелерінің міндетін орындау. Отбасы туралы мақал-мәтелдерді үйрету. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту + көркем әдебиет)	«Достық біздің тірегіміз» ойыны. Мақсаты: дене белсенділігін дамыту. (Дене шынықтыру) Үстел-үсті ойындары: «Пазлы», «Мозаика». (Математика)	«Менің көршілерім»қарым-қатынас ойыны Мақсаты: зейінін, логикалық ойлауын, өзіне қатысты оң және сол жақтарын дұрыс атай білу дағдыларын дамыту. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту)	«Біз әскерилер» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: балалардың ойын ойлары мен дағдыларын жетілдіру және кеңейту. «Магниттік конструктор» үстел-үсті ойыны Мақсаты: қол моторикасын дамыту, заттардың түс қабылдауын бекіту. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту)	«Біз әскерилер» сюжетті-рөлдік ойыны. Мақсаты: балалардың ойын түпкі ойы мен дағдысын жетілдіру және кеңейту; рөлдік ойындарды ұйымдастыруға құштарлығын қалыптастыру. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту) «Мозаика», «Пазлы» үстел-үсті ойындары Мақсаты: қол моторикасын жақсарту; заттың түсін қабылдауды бекіту
Балалармен жеке жұмыс	Әлеуметтік эмоционалдық дағдылар «Біздің ел» дидактикалық ойыны Мақсаты: туған ел туралы білімдерін тиянақтау	Қарым-қатынас дағдылары «Дыбысқа еліктеу» дидактикалық ойыны Мақсаты: жеке дыбыстардың айтылуын бекіту	Қарым-қатынас дағдылары «Әңгіме құрастыр» дидактикалық ойыны Мақсаты: оқиғаларды ретімен қойып, әңгіме құрастыруға үйрету	Әлеуметтік эмоционалдық дағдылар «Біздің қорғаушылар» дидактикалық ойыны Мақсаты: мереке туралы білімдерін бекіту	Шығармашылық дағды, зерттеушілік әрекеті «Сызу» ойын жаттығуы Мақсаты: дұрыс бояуға үйрету
Балалардың үйге қайтуы	«Бала кезінен патриоттық тәрбие беру» ата-аналарға арналған кеңес. Балалардың жетістігі туралы әңгімелесу. Демалыс күндеріне тілектер				

ОҚУ-ТӘРБИЕ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ
Топ: мектепалды сынып
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспар қай кезеңге жасалды: 06.05–10.05

Күн тәртібі	Дүйсенбі 06.05	Жұма 10.05
Балаларды қабылдау	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: жеке әңгімелер, қарым-қатынас ойындары және балаларда жақсы көңіл-күй қалыптастыру. Достық атмосферасын құру	
	«Жеңіс күні» апта өлеңі (Сөйлеуді дамыту) Әскери … қалай аталады» дидактикалық ойын Мақсаты: Ұлы Отан соғысы жауынгерлерінің еңбегі мен ерлігіне құрметпен қарауға тәрбиелеу; балалардың соғыс жылдарындағы кәсіп, әскери сала туралы білімдерін толықтыру.(Қоршаған ортамен таныстыру) «Мозаика», «Пазлы» үстел-үсті ойындары Мақсаты: қол моторикасын жақсарту; заттың түсін қабылдауды бекіту	«Біз әскерилер» сюжетті-рөлдік ойыны. Мақсаты: балалардың ойын түпкі ойы мен дағдысын жетілдіру және кеңейту; рөлдік ойындарды ұйымдастыруға құштарлығын қалыптастыру. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту) «Достық» дидактикалық ойыны Мақсаты: балалар арасындағы достық қарым-қатынас, үлкенге құрмет.«Күншуақ қоян» психогимнастика Мақсаты: қарым-қатынастағы қиындықтарды жеңу. (Сөйлеуді дамыту)
Ата-аналармен кеңес, әңгімелесу	Балалардың мінезі туралы әңгімелесу, отбасында бала тәрбиелеу туралы кеңестер	
Балалардың дербес іс-әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау)	«Үйге қайтайық» дидактикалық ойын Мақсаты: зейінді, реакция жылдамдығын жетілдіру. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту) «Орныңа тұр» аз қимылды ойын Мақсаты: заттардың орналасуын табу дағдыларын бекіту: алдыңғы, артқы, сол, оң, алдыңғы, артында. (Дене шынықтыру + математика) «Үй салу» ойыны Мақсаты: әртүрлі мөлшердегі үйлерді құру; берілген үйдің көлеміне сәйкес келетін есік, терезе, шатыр таңдау дағдысын бекіту. (Құрастыру + математика)	«Біл және атап айт» дидактикалық ойыны Мақсаты: тапсырмаға сәйкес суретті тез табу қабілетін бекіту. (Қоршаған ортамен таныстыру +математика) «Челночок» аз қимылды ойыны Мақсаты: физикалық қасиеттерді, ұжымшылдықты, сигнал бойынша әрекет ету қабілетін бекіту. (Дене шынықтыру + қоршаған әлеммен танысу) «Таяқшадан құрастыру» ойыны Мақсаты: геометриялық фигура туралы білімді жетілдіру; баланың логикалық ойлауын дамыту. (Құрастыру + математика)
Ертеңгілік жаттығу	Жаттығулар кешені	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Ерлік деген не?» тақырыбына әңгіме. Мақсаты: балаларда ерлік туралы түсінік қалыптастыру; әскерилерге эмоционалды жағымды, әсерлі қатынасты тәрбиелеу.	«Мен істей аламын» дидактикалық ойыны Мақсаты: табыстылық жағдайын жасау; балалардың өзіне деген сенімділігін, қабілетін дамыту. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту)

	(Қоршаған ортамен таныстыру)	
Ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен танысу** Арнайы көліктер.Арнайы көлік құралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдық талуын түсіну. **«Доп пен үрлегіштер» ойыны.** Егер топта жуас және балалармен қосылып ойнай алмай тын балалар болса, «желі шыққан доп» рөлін сол балаларға берген жөн. Ортаға бір бала шығып, желі шығып кеткен «доп» болады. Қалған балалар – «үрлегіштер». «Доп» екі аяғын жартылай бүгіп, денесін бос ұстап, алдыға бүгіп, басын төмен салбыратып тұрады. Барлық балалар қолда рымен «үрлегішпен» жел айдап жатқандай қимыл жасайды. Әрбір қимылды «С-с-с» деген дыбыспен орындайды. «С-с-с» деген дыбысты естіген сайын «доп» желмен «толады». Бірінші «с» дегенде дайындалады, екіншісінде түзеледі, үшіншісінде басын көтереді, осылайша ұртына жел толтырады, қолдарын жан-жаққа жаяды. «Жел» әбден толған кезде, бір бала шығып, үрлегіштің шлангісін суырып алғандай қимыл жасайды. «Доптан» жел шыққандай «ш-ш-ш» деген дыбыс естіліп, қайта «желі шыққан доп» кейпіне енеді. Бір күні мен үйге қайтып келе жатып, жолда екі адамның әңгімесін естідім. Біріншісі: «Менікі жап-жаңа, күшті әрі жылдам жүреді», – деді. Екіншісі: «Менікінің терезесі күндей жарқырайды, өзі жеп-жеңіл, қауырсындай ұшады», – деді. Балалар, айтыңдаршы, бұл екі адам не туралы әңгімелесіп тұр? Тәрбиеші жетекші сұрақтар қояды: -Неде нөмір болады? -Неде дөңгелек болады? -Қай затта жолды көрсететін шамы (фары) болады? Демонстрациялық материалмен жұмыс. -Мынау қандай мәшине? -Өртсөндіргіш мәшинесі. -Ол не істейді? -Өрт сөндіреді. -Мынау қандай мәшине? -Жедел жәрдем мәшинесі.	**1.Көркем әдебиет** Жеңіс күні.Өлеңдерді жатқа,мәнерлеп,интонациямен айту. Отанды біз атамекен Деп аялап атаймыз. Өйткені оны мекен еткен Бабамыз бен атамыз. 9 Мамыр – Жеңіс күні! (Слайд көрсету, әңгімелеу.) Біздің батыр ағаларымыз бен апаларымыз елімізді, жерімізді жаудан қорғап қалды. Ұлы Отан соғысы батырларының суреттерін көрсету. Ұлы Отан соғысына қатысқан батыр аға-апаларымызды атайықшы. *(Бауыржан Момышұлы, Әлия Молдағұлова, Мәншүк Мәметова, Рахымжан Қошқарбаев т.б.)* Жеңіс күні мәңгілік алауға гүл шоқ тарын қойып, соғыс ардагерлеріне құрмет көрсетіледі. Біз бүгін ақын Қайрат Жұмағалиевтің «Жеңіс күні» өлеңімен танысамыз. Өлең – әдеби жанрдың бір түрі. Өлең сөз адамның жан тебіренісін әсерлі етіп жеткізеді. Айрықша сезімдерді ұйқас сөздермен сурет тейді. Тәрбиеші өлеңді мәнерлеп оқиды Сөздік жұмыс: *бейбіт күн* – Отанымыздың, қоғамның тыныштығы *тыныштық* – бейбіт, жарқын өмір сүру *Өлең мазмұны бойынша сұрақтар:* Өлең қалай аталады? Өлең ұнады ма? Авторы кім? Өлеңде не туралы айтылған? Жеңіс мерекесі қай күні екен? Үлкенге де – сіз, Кішіге де – сіз. Бар адамды құрметтеп, Бас иеміз біз! «Жеңіс күні» өлеңін екінші рет қайталап оқып, бірге жаттайды Дәптермен жұмыс: Суретке қарап, тақырыбын болжа. Суреттен кімдерді көріп тұрсың? -Ортада жанып тұрған от туралы не білесің? -Балалардың қолында не бар? Жеңіс ардагерлерін құттықтау ашықхатының суретін сал. Боя. Мақалды түсініп ал. Отан үшін отқа түс, күймейсің. **2.Сауат ашу негіздері** Дыбыстық талдау. Сөздегі дыбыстық талдау:сөздегі дыбыстардың ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. Тәрбиеші сөздер оқиды, балалар қай мезгілге жататынын табады. Қыргүйек, қазан, қараша – Желтоқсан, қаңтар, ақпан – Наурыз, сәуір, мамыр – Маусым, шілде, тамыз – Өткен тақырыптарды қайталау.«Сұрақ-жауап» әдісі арқылы қайталау.Дыбыстар нешеге бөлінеді?Дауысты дыбыстардың жасалу жолы қандай?Жуан дауысты дыбыстардың жасалу жолы?Жіңішке

	-Ол қандай қызмет көрсетеді? Жедел жәрдем дәрігері ауырған адамдарға көмек көрсетеді. -Мына мәшинелер қалай аталады? Қандай қызмет көрсетуге арналған? Апаттық мәшине, полиция мәшинесі. Бұл көліктер арнайы көліктер деп аталады. Олар адамдарға шұғыл көмек көрсетеді. Бұл мәшинелер арнайы жабдықталған. Жедел жәрдем мәшинесінде қандай құрал-жабдық болады? Дәрі-дәрмек, оттегі (ауа) толтырылған баллоны т.б. Суреттегі көлікті ата. Ол көліктің қандай түріне жатады?Өртсөндіргіш мәшинеге қажетті құралды жапсыр. Жүк көлігі нені тасиды? Сызықпен қос. Көліктерді ата. Олар қандай көлік түріне жатады? Су көлігін белгіле. Өз қиялыңдағы болашақ көлік үлгісінің суретін сал (электрмобиль, ұшақ-мәшине, ұшақ-тәрелке, аяқпен жүретін мәшине т.б.). **2.Сауат ашу негіздері** Түлкі сөзіне талдау.Сөздегі дыбыстық талдау:сөздегі дыбыстардың ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **Жалпы атауын ата ойыны.** Дәрігер, аспазшы, тігінші – . . . *(мамандықтар)* Ұшақ, зымыран, тікұшақ, дельтаплан – . . . *(ұшатын көліктер)* Футбол, волейбол, хоккей – . . . *(спорт түрлері)* Қасқыр, арыстан, қоян, керік – . . . *(жабайы аңдар)* Көлік, қуыршақ, доп, секіртпе – . . . *(ойыншықтар)* **«Сұрақ-жауап» әдісі арқылы қайталау.** Дыбыс деген не?Дыбыстар қандай болып бөлінеді? Дауысты дыбысты, дауыссыз дыбыстан қалайажыратамыз? Дауысты дыбыстарды қандай түспен белгілейміз?Дауыссыз дыбыстарды ше?Сөзді буынға қалай бөлеміз?Буынды қалай белгілейміз?Сөйлем деген не?Сөйлем неден тұрады? Сөйлем сызбасын қалай белгілейміз?Дыбыстармен жұмыстар.***Ойын: «Жалауды көтер»*** (дыбыс, буын, сөз) Тәрбиеші дыбыстарды, буындарды, сөздерді айтады: д,р,у, п, ш,н,у, к... Па, шу, ио, уын, қу, ти, са, лау, сур , ту, лақ, ми, ри, на, ту, на, пақ.....Апа, саумал, садақ, шулама, шалбар, аққу, дала, сақина, қауын.....Балалар «у» дыбысын	дауысты дыбыстарды жасалу жолын түсіндір?Дауыссыз дыбыстар нешеге бөлінеді және қалай аталады?Буында неше дауысты дыбыс болады?**Дидактикалық ойын: «Тиісті түсті көрсет»** Тәрбиеші дыбыстарды айтады: к, ө, б, н, т, ч,с, ы, п, р, л, д, ф, ж т.б. Балалар тиісті түсті көтереді, егер дыбыс дауысты болса, қызыл, ал дыбыс дауыссыз болса, көк жалаушаны көтерукерек. **Дидактикалық ойын: Жоғалған дыбыс»** Мен сендерге суреттер көрсетіп бірінші дыбысты айтпай сөз айтамын, сендер жоғалған дыбысты жалғап толық сөзді айтасыңдар да допты кері бересіңдер.Мысалы:... *ерезе (т), ...ілем (і)і, ...алық(б), ...үрек(ж), ...ақыт (б), уыршақ...(қ), ...омбыра(д), ...екемет (т),* *...ышақ (п),... аймақ (қ), ...анан(б), ...ектеп(м), ...рік(ө), ...ияз(п)* т.б. **Ғажайып сәт.** Балалар қуыршақ Айсұлу бізге тапсырмалары бар хатқалта алып келіпті.Қуыршақты үстел үсіне жайғастырады. Тәрбиеші хатқалтаны ашып, тапсырмаларын оқиды. **«Сөз ойла» дидактикалық жаттығуы** (*Әр дұрыс жауапқа тәрбиеші балаларға жұлдызша беріп отырады)* **-ал** буынынан басталатын сөздер ойлап айтуымызды сұрапты. Мысалы: *алма, алтын, алжапқыш, алға, аласа, ала, алқа, Алжан, алмас, алау,Альбина, ал т.б* . **-ок** буынынан басталатын сөздер ойлап айтуымызды сұрапты. Мысалы: *оқу, оқы, оқымысты, оқулық, оқ, оқыс, оқшаулау, оқтар т.б.* **-жа** буынынан басталатын сөздер ойлап айтуымызды сұрапты. Мысалы: *жас, жалын, жалғыз, жат, Жайық , жарқыра,жалқау, жаура, жалау, Жамбыл, жалпылдақ, жалбыз, жаһүт, жау, жарайды, жалмауыз, т.б.*Ойын соңында жұлдызшасы ең көп бала жеңімпаз болады.Дәптермен жұмыс.Суреттерді ата. Сызба бойынша сөйлем құра.Дыбыстық талдау жаса.Таң, бұлт сөздеріне дыбыстық талдау жаса. Тәрбиеші балаларға орындарында өз беттерімен дыбыстық талдау жасатады. Дыбыстық сызбаны тақтаға іліп бір- бір баладан тақтада жасатады. Балалар жұмыстарын тақтадағы талдаумен салыстырады, қателерін түзейді. *Таң* сөзінің дыбыстық талдауы. *Таң* сөзінде 1 буын, 3 дыбыс бар. т – қатаң дауыссыз дыбыс, көк түспен белгілейміз. а – жуан дауысты дыбыс, қызыл түспен белгілейміз. ң – үнді дауыссыз дыбыс, көк түспен белгілейміз.

	естігенде, қызыл жалаушаларын желбіретеді. **Дидактикалық жаттығуы: «Дауыссыз дыбыстан басталатын сөз жалға»**Мен сендерге суретін көрсетіп сөз айтамын сендер тек дауыссыз дыбыстардан басталатын мағынасына келетін сөздер жалғауларың керек. Мысалы: *алма (қызыл), тон (жылы), мысық (сары), тышқан (кішкентай), қасық (темір), жастық (жұмсақ), кітап (қызық), доп (жеңіл), ат (жүйрік), үстел (биік), кірпі (кішкентай), саңырауқұлақ (көп), алма(үлкен), нан (жұмсақ), сабын (сопақ), арба (жалпақ), таңқурай (майда), құлпынай (дәмді), банан (сары), кесе (әдемі), қалам (жасыл), етік (жылы), қозы (сүйкімді)... т.б.* **Дидактикалық жаттығу: «Түсіп қалған буынды жалға»** Мен сендерге соңғы буынын айтпай сөздер айтамын сендер түсіп қалған буынды жалғап отырасыңдар. Мысалы: *сауын...шы, асқа...бақ, таңқу...рай, құлпы...най, жас...тық, мақ...та, балмұз...дақ, қар...быз, жаң..ғақ, бақта...шы, қуыр..шақ, құмырс...қа, қам...шы,қа..йық, қал..қан, ли..мон, апель..син, домбы..ра, дор..ба, жапы..рақ, көр..пе, көзілді..рік, кө..ше,көр..ші, көлең...ке, құр..дас, қалжың..бас, қай..мақ, те..мір, көй..лек, ше..лек, күнба..ғыс,күн..діз, тыр..нақ, те..ңіз, оқ..тау, бала..лар, қыз..дар, жолба..рыс, арыс..тан* т.б. Әр дұрыс жауапқа тәрбиеші жұлдызша таратады. Ойын соңында жеңімпаз анықталады.Дәптермен жұмыс.Дүкен дегі ойыншықтарды ата. Сөздер қандай дыбыстан басталып тұр?Балалар ойыншықтарды атайды.*(Зымыран, робот, ғарышкерлер, қоян, мысық, нар, керік, секіртпе, мүйіз тұмсық,арыстан, скейт, ұшақ, доп, қуыршақтар, көлік).* Зымыран – з – ұяң дауыссыз дыбыс.Робот – р – үнді дауыс сыз дыбыс.Ғарышкерлер - ғ – ұяң дауыссыз дыбыс. Қоян - қ – қатаң дауыссыз дыбыс.Мысық - м – үнді дауыссыздыбыс. Нар - н –үнді дауыссыз дыбыс.Керік - к – қатаң дауыссыз дыбыс. Секіртпе – с – қатаң дауыссыз дыбыс. Мүйізтұмсық - м – үнді дауыссыз дыбыс. Арыстан - а – жуан дауысты дыбыс.Скейт - с – қатаң дауысссыз дыбыс. Ұшақ – ұ – жуан дауысты дыбыс.Доп - д – ұяң дауысты дыбыс. Қуыршақтар - қ– қатаң дауыссыз дыбыс. Көлік – к – қатаң дауыссыз	*Бұлт* сөзіне дыбыстық талдау. *Бұлт* – 1 буын, 4 дыбыс. б – ұяң дауыссыз дыбыс, көк түспен белгілейміз. ұ – жуан дауысты дыбыс, қызыл түспен белгілейміз. л – үнді дауыссыз дыбыс, көк түспен белгілейміз. т – қатаң дауыссыз дыбыс, көк түспен белгілейміз. **3.Қоршаған ортамен танысу** Жүк және жолаушы көліктері. Арнайы көлік құралдарыныңтүрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдықталуын түсіну. Төрт дөңгелек, дөңгелек, Келесің сен дөңгелеп. Жеткізер әр уақытта Қажет болған бағытқа. Оның аты – мәшине Кел, дос, отыр қасыма! -Суреттен қандай мәшинелерді көріп тұрсыңдар? -Жүк көлігі т.б. -Олардың ең басты қызметі қандай? -Жүк тасу. Бұл көліктерді құрылыста да қолданады. -Мына көліктерді атаңдар. -Автобус, пойыз, ұшақ, кеме. -Бұлардың ортақ атауын табыңдар. -Жолаушылар көлігі. -Жолаушылар көлігі не үшін қажет? Жолаушылар көлігі адамдарды бір жерден екінші жерге жеткізеді. -Алыс жерлерге қандай көлікпен жетеміз? -Алыс жерлерге ұшақ, кеме, автобус, пойызбен жетеміз. -Ал қоғамдық көлікке не жатады? -Қоғамдық көлікке автобус, троллейбус, трамвай жатады. -Қоғамдық көлікте тәртіп ережелері болатынын білесіңдер ме? Қандай тәртіп ережелерін білесіңдер? Өздері білетін ережелерді айтады. Тәрбиешінің жетекші сұрақтары бойынша жауап береді. ***«Автобуста» ойыны.*** Бір бала «қарт әженің » рөлін ойнайды. Қалғандары «автобуста» келе жатқан «жолаушылар» болады. «Қарт әже» автобусқа кіргенде балалардың біреуі орын береді. Балалар қоғамдық көліктегі әдептілік ережелерді қайталайды.

	дыбыс.Тәрбиеші балаларға ойыншықтардың басталып тұрған дыбыстарын қайталатып, дұрысайтуға жаттық тырады.Қалай ойлайсыңдар суреттегі балалар қандай ойыншық таңдайды, ал сен қандай ойыншық таңдар едің?Балалардың ойларын тыңдау.Суреттерді ата. Тиісті дыбыстық сызбамен қос.Дыбыстық талдау жаса.Түлкі сөзінің дыбыстық талдауы.Тәрбиеші тақтаға түлкі сөзінің дыбыстық талдауын іледі. Балаларға дәптерде жұмысжасауға тапсырма беріледі. Бір бала тақтада талдау жасайды. Түлкі сөзінде 2 буын, 5 дыбыс бар. Т – қатаң дауыссыз дыбыс, көк түспен белгілейміз. Ү – жіңішке дауысты дыбыс, қызыл түспен белгілейміз. Л –үнді дауыссыз дыбыс, көк түспен белгілейміз. К –қатаң дауыссыз дыбыс, көк түспен белгілейміз. І- жіңішке дауысты дыбыс, қызыл түспен белгілейміз. **3.Музыка** Бақшадағы ән-сауық.Музыка тыңдау.Лирикалық вальс ырғағында баяу әуендерді қабылдау,әннің сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу,әннің қарқынының өзгеруін байқау,шығармаларды сипаттай білу. Қанша бала, қанша қыз, Бір шоқ гүлміз баршамыз. Ойын-күлкі ордасы – Біздің балабақшамыз! ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Мерекелік марш» (Б. Дәлденбай).Музыка әуеніне ілесіп, аяқты тізеден көтеріп нық басып, бойды тік ұстап жүріп, екі қолды кезек-кезек сермеп жүру.***Музыка тыңдау:*** «Жас дәуірдің түлегіміз» (Т. Жұмалиева).Музыка тыңдап, сипаты туралы, қандай көңіл күйде болғандарын сұрау.Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап алып, әуенді таза айтуға ұмтылу. ***Ән айту:*** «Біз бақытты баламыз»(Ә.Қонысбеков). Балаларға қайталап, қосылып айтуға үйретеді. Әнді бір мезгілде бастау және аяқтау, әуенді дұрыс бере білу.Үйренген «Көктем» әнін (А. Жайымов) еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. **Билер:** «Көкпар» биі («Билеп үйренейік» жинағынан).Бидің қимылдарын аяғына дейін үйреніп,	Қоғамдық көліктегі тәртіп ережелері -Жол жүру билетін ал. -Қарт адамдарға, кішкентай баласы бар адамдарға орын бер. -Қоғамдық көлікте қоқыс тастама, сағызды лақтырма. -Қатты дауыстап сөйлеме. -Автобусты, трамвайды, троллейбусты алдынан да, артынан да айналып өтпе. -Жолды кесіп өту үшін жақын маңдағы жаяу жүргіншілер өткеліне бар. -Автобусқа алдыңғы есіктен кір, артқы есіктен шық. *Қосымша ақпарат* – Балалар, бұрынғы кезде атамыз қазақ, түйеге, атқа жүк артып, көшіп жүрген. Бұрын мәшине болмаған кезде адамдар осылай көшкен. Қазақ халқы көшпенді халық болған. Адамдар жазда жайлауға, қыста қыстауға көшу үшін жүктерін атқа, түйеге артқан. **4.Дене шынықтыру** Ұзын жіппен орындалатын жаттығулар. Спорттық жаттығулар. Сауықтыру-шынықтыру шаралары. 1.Б.қ. : түзу тұру, 1 – қолдарын жоғары көтеріп, таспаны бір қолынан екінші қолына береді. 2– қолдарын екі жаққа айналдыра отырып, төмен түсіреді (8 рет). 2.Б.қ. : түзу тұру, қолдары төменде. Таспаны жанына қарай созып, денені оңға (солға) бұрады (8 рет). 3.Б.қ. : түзу тұру, алдыға еңкею, таспаны бір қолынан екінші қолына оң (сол) аяғының артынан беру (8 рет). 4.Б.қ. : өкшелеп отыру. Тізесіне көтеріліп, оң (сол) қолдарын жоғары сермейді. Б.қ. қайта келеді (8рет). 5.Б.қ.: қолдарымен артқа тіреліп отыру, аяқтарын түзу ұстайды. Екі аяғын бірдей бүгіп, таспаны қолдан-қолға ауыстырады. Аяқтарын қайта түзейді. (8 рет) 6.Б.қ. Етпетінен жату. Денесінің алдыңғы жағын көтеріп, қайта түсіреді. (Екі қолына да таспа ұстайды) (8 рет) 7.Б.қ. бір орында тұрып, бір аяқпен секіреді (6 рет). **«Аңшылар» ойыны** Ойыншылар екі топқа бөлінеді – «аңшылар» мен «қасқырлар». «Қасқырлар» диаметрі шамамен 4 метрлік шеңбер ішінде орналасады. «Аңшылар» оның сыртында тұрады. Пәрмен бойынша «аңшылар» өз орындарынан жылжымай, шеңберде орналасқан

	соңына дейін музыка ырғағымен билеу. ***Ойындар, хороводтар:*** **«Әуенді сағат» ойыны** (Дидактикалық ойындар жинағынан). Тәрбиеші ойын шартын түсіндіреді. Сағат тілімен әуенді ажырата білу, бұрын тыңдаған музыкаларын еске түсіру. ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Күншуақ» (Е.Құсайынов). Балалар кезектесіп, асатаяқпен музыкаға ілесе ырғақты ұстап сілкілеп ойнайды. **4.Дене шынықтыру** Заттарсыз орындалатын жаттығулар.Спорттық жаттығулар. Сауықтыру-шынықтыру шаралары. №1 жаттығулар кешені 1.Б.қ.: аяқтарын табан еніндей ашып, қолдарын беліне қою. 1– қолдарын екі жаққа созу; 2– қолдарын жоғарыға апарып, аяқ басына көтерілу; 3– қолдарын қайтадан екі жаққа созу; 4 – б.қ.қ. (7-8 рет) 2.Б.қ.: аяқтарын иық еніндей ашып, қолдарын желкесіне қою. 1 – денені оңға бұру, қолдарын екі жаққа созу; 2– б.қ.қ. Сол жаққа қайталау (8 рет) 3.Б.қ.: аяқтарын иық еніндей ашып, қолдарын төмен қою. 1– қолдарын екі жаққа созу; 2– оң (сол) аяққа иілу, қолдарының саусақтарын аяқ бастарына тигізу; 3– қолдарын екі жаққа жазып, денесін түзулеу; 4– б.қ.қ. (8 рет) 4.Б.қ.: аяқтарын табан еніндей ашып, қолдарын беліне қою. 1-2 – отыру, қолдарын алдыға созу; 3-4– б.қ.қ. (8 рет) 5.Б.қ.: аяқтарын иық еніндей ашып, қолдарын төмен қою. 1– оң аяғын жанына, қолдарын екі жаққа созу; 2– оң қолын төмен, сол қолын жоғары көтеру; 3– қолдарын екі жаққа созу; 4–оң аяғын орнына қайтарып сүйем қадам жасау, б.қ.қ. Сол жағына сол қимылдарды қайталау (8 рет). 6.Б.қ.: аяқтарын табан еніндей ашып, қолдарын беліне қою. 1 – оң аяғының басын созып басып, алдыға қою; 2 – оң жақ жанына қарай апару; 3 – артқа; 4– б.қ.қ. Сол аяқпен сол қимылдарды қайталау (8 рет). 7.Б.қ.: аяқтарын табан еніндей ашып, қолдарын беліне қою; 1 – секіріп аяқтарын алшақтатып, қолдарын екі жаққа созу; 2 – б.қ.қ. 1–8 санап, 3-4 рет қайтару. Музыка әуенімен немесе орташа жылдамдықта қайталау.	«қасқырларды» ата бастайды. «Қасқырлар» еңкейіп, шалқайып допты тигізбеуге тырысады, тағы да допты қолмен ұстап алуға болады, бірақ дәл «аңшылар» сияқты орыннан жылжымауы керек. Әр тигізген үшін «аңшылар» 1 ұпай алады. Ал «қасқырлардың» біреуі допты қағап алатын болса, «аңшылардың» жинаған ұпайлары жанып кетеді. Барлық доптар бір реттен лақтырылғаннан кейін «аңшылар» мен «қасқырлар» орындарымен ауысады. Ұпайларды көбірек жинаған т оп жеңеді. **«Тапқыш» ойыны** Ойыншылар екі топқа бөлінеді және бір-біріне қарама-қарсы екі сызық бойымен отырады.Топтар арасында 2 метрдей арақашықтық болуы керек. Жүргізуші бір топтың шеткі ойыншы қолына допты лақтырып, кез келген сөздің басын айтады, мысалы: «Тере», сол кезде доп лақтырылған ойыншы «Зе» деп сөзді аяқтап, қарсы отырған ойыншыға допты береді. Жүргізуші кез келген кідірісті байқап, ол үшін ойыншыға айып ұпай тағайындайды. Жүргізушінің міндеті ережелердің орындалуын қадағалап, бақылауы тиіс: доптың дәл берілуін, сыбырлап айтылмауын, уақытты үнемдеу. Ойынды қиындату үшін оған шектеу қоюға болады – қаланың атаулары, өсімдіктер, жануарлар. Айып ұпайларының саны азырақ топ жеңімпаз болады.

	«Арқаннан секіру» ойыны Ойынды тегіс алаңда ойнаған жөн. Оған радиусы арқан ұзындығымен немесе бір-бірне байланған секірменің ұзындығымен бірдей шеңбер сызып сызу керек. Осыдан кейін санамақ көмегімен жүргізуші саналады.Жүргізуші шеңбердің ортасында тұрып, арқанды ойыншылардың тізелері деңгейінде айналдырады, бұл ретте айналдыру жылдамдығын ақырындатып немесе арттырып отыруға болады – арқанмен ойыншылардың аяқтарына тиюге тырысу керек.Шеңбердегі ойыншылардың Мақсаты – жүргізушінің айласына алданбай арқаннан аттау немесе одан секіру. Ал аяғына арқан тиген ойыншы келесі ойында жүргізуші болады. **«Дауыста, атыңды айтам» ойыны** Ойыншылар қол ұстасып дөңгелене шеңбер жасап орналасады. Көзі байлаулы бір ойыншы шеңбердің ортасында тұрады да, қолындағы таяғын шеңбер бойында тұрған ойыншылардың кез келгеніне ұсынып: «Дауыста, атыңды айтам», дейді. Таяқтың екінші ұшынан ұстаған ойыншы атын біліп қоймас үшін әдейі даусын бұзып шығарады. (Ойыншылар белгілі бір бағытпен үнемі қозғалыста болады.) Көзі байланған ойыншы бірінші таяқ ұсынған ойыншының атын дұрыс тапса, сол ойыншымен орын ауыстырады. Таба алмаса, таяғын екінші ойыншыға ұсынады, оны таба алмаса, келесіге ұсынады, осылайша үш ойыншының атын анықтай алмаса, ойыннан шығып қалады.	
Серуенге дайындық	Киіну: реттілік, серуенге шығу. Мақсаты: шешінген кезде киімнің ішін сыртқа айналдыруды, ұқыпты бүктеуді, реттілікпен өз бетінше киінуді үйретуді жалғастыру.	

	Сыдырманы саламыз Сенің киіміңде: Түйме мен ілгекті, Түрлі батырманы. (Сөйлеуді дамыту)	
Серуен	Ағашта жапырақ шығуын бақылау Мақсаты: балаларды жапырақ жарған ағаш пен бұталарды табуға шақыру және алдыңғы бақылау нәтижесі бойынша бүршіктің қалай дамығанын, ағаш жапырағының қызметін айту. Еңбек қызметі: алаңды қоқыстан тазалау. «Сарбаздар» қимылды ойыны Мақсаты: балалардың қозғалыс белсенділігін дамыту; балаларды бір-біріне соқтығыспай әртүрлі бағытта жүгіруге үйрету. «Ұшақтар» қимылды ойыны Мақсаты: ойын барысында балаларды сөз бен іс-әрекетті байланыстыра білуге үйрету. Бала таңдауы бойынша ойыншық және спорттық жабдықтармен ойындар Мақсаты: бос уақытын өз бетінше және тиімді өткізу, қызығушылық бойынша іс-әрекетті таңдау. (Дене тәрбиесі + қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту)	Күнді бақылау Мақсаты: ауа-райының белгілі бір белгісінің, өсімдік пен жануарлар дүниесінің тіршілігіндегі маусымдық өзгерістің, күннің жанды және жансыз табиғатқа әсері арасындағы байланысты ашуға көмектесу. Еңбек қызметі: учаскені бұтақ пен тастан тазарту Мақсаты: еңбексүйгіштікке, ұжымдық жұмысқа тәрбиелеу. Қимылды ойындар: «Сазан шортан», «Допты қағып ал» Мақсаты: рөлдерді бөлу туралы келісімге өз бетінше үйретуді жалғастыру; допты қағып алу және беру қабілетіне жаттықтыру. Шығарылатын материалмен дербес ойындар (құрсау, доп). (Дене тәрбиесі + қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту)
Серуеннен оралу	Киімді реттілікпен шешу, шкафқа салу, қолды жуу. Белгілі бір реттілікпен өз бетінше киіну және шешіну, өз заттарын шкафқа дұрыс орналастыру дағдысын жетілдіру. Жуыну кезінде «Тазалап жу, суды аяма. Алақандар қардай аппақ болсын» тақпақ айту (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен таныстыру)	
Балалардың дербес іс-әрекеті	Отан қорғаушылар күніне «Ал қанекей, балалар!» зияткерлік викторина Мақсаты: баланың шығармашылық және жеке тұлғасын қалыптастыру және ашу; тапқырлықты, ептілікті, зейінді дамыту; өзара көмекке тәрбиелеу. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту)	«Менің көршілерім» қарым-қатынас ойыны Мақсаты: зейінін, логикалық ойлауын, өзіне қатысты оң және сол жақтарын дұрыс атай білу дағдыларын дамыту. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту) «Не жоғалды?» дидактикалық ойыны. Мақсаты: көру есте сақтау қабілетін дамыту
Балалармен жеке жұмыс	Қарым-қатынас дағдылары «Тыңда, қайтала, сөздерді өзгертпе» дидактикалық ойыны Мақсаты: балаларды дыбыс құрамы жағынан ұқсас сөз қатарын жаңғыртуға үйрету; фонематикалық есту қабілетін, есте сақтау қабілетін дамыту	Қарым-қатынас дағдысы «Керісінше айт» дидактикалық ойыны Мақсаты: балаларға антоним сөздерді таңдауға үйрету

Балалардың үйге қайтуы	Топ ата-аналарының қатысуымен «Көңілді найзағай» спорттық сайысы. «Жеңіс үшін аталарға рахмет!» балалар суретінің көрмесі. «Бала кезінен патриоттық тәрбие бер» ата-аналарға арналған кеңес. «Бұл мектепке қажет» ата-аналарға арналған бұрышта ақпарат

ОҚУ-ТӘРБИЕ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Топ: мектепалды сынып
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспар қай кезеңге жасалды: 13.05–17.05

Күн тәртібі	Дүйсенбі 13.05	Сейсенбі 14.05	Сәрсенбі 15.05	Бейсенбі 16.05	Жұма 17.05
Балаларды қабылдау	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: жеке әңгімелесу, қарым-қатынасқа арналған ойындар және балаларда жақсы көңіл-күй туғызу. Достық атмосферасын құру				
	Апта өлеңі «Жаз» (С. Городецкий) Если дует ветер теплый, хоть и с севера. Если луг в ромашке и колечках клевера, Бабочки и пчелы над цветами кружатся, И осколком неба голубеет лужица, И ребячья кожица, словно шоколадка... Если от клубники заалела грядка – Верная примета: наступило лето. (Сөйлеуді дамыту)	«Қазақстан бойынша саяхат» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: сюжетті дамыту, рөлдерді өз бетінше бөлу. «Ойлан және қайтала» ойын жаттығуы Мақсаты: зейінін,ептілігін, реакциясын дамыту. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен таныстыру)	«Орман» психогимнастика Мақсаты: есте сақтауды, зейінді, қиялды дамыту. «Бүгін біз орманға барамыз. Сендердің қайсысың орманға бардыңдар? Орманда не көбірек ұнады? Орманға қандай киім киеміз? (Әр баладан сұрау.) Барлығынан сұрап жүріп, кімге қандай киім кигізетінімді ұмытып қалдым. Еске түсірейік. Алақанымызға көбелек, құс, инелік отырды деп елестетейік. Сен не сезінесің?» (Сөйлеуді дамыту)	Саусақ гимнастикасы Сәлем, алтын күн Сәлем, көк аспан Сәлем, еркін жел, Сәлем, кішкене емен. Біз бір өлке тұрғыны Бәріңізге бір сәлем. (Сөйлеуді дамыту)	«Жылулық сыйла» дидактикалық ойыны Мақсаты: балалардың бір-бірімен, ересектермен қарым-қатынасындағы қиындықтарды жеңу. «Қоңырау» ойын-тренингі Мақсаты: есту күйін дамыту, күйзелісті жеңілдету. (Сөйлеуді дамыту)
Ата-аналармен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен балалардың денсаулығы, ауа райына сай киімдер туралы әңгімелесу. Ата-аналармен жеке сұхбат. Балабақшадағы күнделікті тәртіпті сақтаудың маңыздылығын еске түсіру				
Балалардың дербес іс-әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау)	«Сипаттама бойынша аңды тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: табиғат бұрышында ұсталатын аңдар туралы білімді бекіту. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту) «Табу» аз қимылды ойыны Мақсаты: есте сақтау қабілетін, зейінін, допты игеру қабілетін жетілдіру. (Сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру) «Дұрысын таңда» үстел ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды жетілдіру. (Қоршаған әлеммен танысу + сөйлеуді дамыту)	«Бұл қай кезде болады?» дидактикалық ойыны. Мақсаты: жыл мезгілдері туралы білімдерін бекіту. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту) «Бұршақ патша» аз қимылды ойыны Мақсаты: зейінін, интеллектін, іс-әрекетті ым-ишарамен және мимикамен жеткізе білуді жетілдіру. (Сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру) «Жолға өзіммен не аламын» үстел-үсті ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды жетілдіру.	«Бұрын не, кейін не?» дидактикалық ойын Мақсаты: жеке өсімдіктердің даму реттілігі, сондай-ақ жыл мезгілдерінің реттілігі туралы білімді кеңейту. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту) «Епті саусақтар» қимылды ойыны Мақсаты: қимыл тапқырлығын, қимыл мәселесін бірлесіп шешу кезінде іс-әрекетті үйлестіру қабілетін дамыту. (Математика + дене шынықтыру) «Құстарды орналастыру» үстел үсті ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту. (Қоршаған ортамен	«Фигураны жина» дидактикалық ойыны Мақсаты: қандай да бір фигураны құрайтын заттардың есебін жүргізу қабілетін дамыту. (Математика негіздері + сөйлеуді дамыту) «Орын ауыстыру» қимылды ойын. Мақсаты: балалардың шығармашылық белсенділігін арттыру, қиялын ояту, көңіл-күйін көтеру; жинақылықты, зейінді, эмоциясы мен әрекетін басқару қабілетін, ұжымдық және үйлесімді іс-әрекет дағдыларын дамыту. (Математика + дене шынықтыру)	«Жетеді ме?» дидактикалық ойын Мақсаты: әр түрлі көлемдегі заттардың теңдігі мен теңсіздігін көру қабілетін дамыту; сан өлшемге тәуелді емес деген ұғымға келтіру (Математика негіздері + сөйлеуді дамыту) «Қолтырауын» қимылды ойыны Мақсаты:ептілікті, байқауды, зейінді дамыту. (Математика + дене шынықтыру) «Мен жасырдым...» үстел үсті ойыны Мақсаты: логикалық

		(Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту)	таныстыру + сөйлеуді дамыту)	«Қауымдастық» үстел үсті ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту)	ойлауды дамыту. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту)
Ертеңгілік жаттығу	Жаттығулар кешені				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Жаз белгілерін ата» дидактикалық ойыны Мақсаты: қазақ тіліндегі сөздерді пайдалана отырып, жаз мезгілінің белгілерін анықтап, атай білуге үйрету. «Жасыл не болады?» дидактикалық ойыны. Мақсаты: ойлау қабілетін дамыту. (Сөйлеуді дамыту+ қоршаған ортамен таныстыру)	«Бұл қай кезде болады?» дидактикалық ойыны. Мақсаты: жыл мезгілдері туралы білімді бекіту, жеке тәжірибеден алған әсерлерімен бөлісу; сөйлеуін, зейінін, есте сақтауын дамыту. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен таныстыру)	«Әдептілік сабақтары» дидактикалық ойыны Мақсаты: әр түрлі өмірлік жағдайларда; театр, көлік, аулада және үйде мінез-құлық ережесін үйретуді жалғастыру; балалардың сөздік қорын молайту; зейінін, есте сақтау және байланыстырып сөйлеу дағдысын дамыту. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен таныстыру)	«Гүлдерді ата» дидактикалық ойыны Мақсаты: гүл туралы білімдерін толықтыру. «Не өсіп жатыр?» дидактикалық ойыны. Мақсаты: қазақ тіліндегі таныс сөздерді атай отырып, табиғаттағы тәуелділікті көрсету. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен таныстыру)	«Ағашты тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: қазақ тіліндегі сөздерді пайдалана отырып, жапырақтан ағаштың атын анықтауға үйрету. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен таныстыру)
Ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен танысу** Жол қозғалыс ережелері. Жолда қауіпсіздік ережелерін сақтау.Жол белгілерін білу, бағдаршамның белгілеріне сәйкес жолдан өту. Бұзба көше тәртібін Ұрынарсың апатқа. Ұқыпты болсын әр күнің Жақын болма шатаққа! Өлең не туралы? Көшедегі тәртіп туралы. Жұмбақ жасыру. Бағдаршам. ***«Бағдаршам» ойыны*** Жүргізуші: Мен қызыл түсті көрсеткенде, орындарыңнан тұрасыңдар, сары түсті көрсеткенде, шапалақ ұра сыңдар, жасыл түсті көрсеткенде, бір	**1.Сөйлеуді дамыту** Жеңіс мерекесі.Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу,монологты байланыстырып құра білу,әңгімені бірізді айту, шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру. Жеңіс мерекесін-бұл күнді соғыстың алғы шептерінде қайсарлықпен шайқас жүргізіп,ерліктің сан үлгісін көрсеткен ардагерлер тойлайды. Бұл мейрамды өздерінің тылдағы қажырлы еңбегімен жеңістішыңдаған,станоктың қасынан,егіндаласында,күні-түні мал бағып,тынымсыз жұмыс істегенжұмысшылар, ауыл адамдары тойлайды. Ұлы жеңіс күні елі мен жері үшін жанын пида еткен,туған жеріне,ауылына оралмай қалған қаһарман ерлерді бүкіл ел болып ескетүсіреді. Сөздік жұмысы.Отан қорғау	**1.Сауат ашу негіздері** Сөздерге дыбыстық талдау. Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **Жалпы атауын айт»** дидактикалық ойыны. Уық, кереге, шаңырақ, текемет – ... (*киіз үй құралдары)*. Сырға, білезік, сақина – ... (*зергерлік бұйымдар)*. Асық ату, Ханталапай, Алтыбақан, Ақсүйек, Көкпар, Бәйге – ... *(ұлттық ойындар)*. Ірімшік, май, құрт, айран – ... (*сүттен жасалатын тағамдар)*. Тұсаукесер, бесікке салу, шілдехана – ... (*ұлттық салт-дәстүрлер).* **Дидактикалық жаттығу: «Тиісті белгіні көтер»** Тәрбиеші жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды аралас тырып айтады, балалар жуан	**1.Сөйлеуді дамыту** Жайлауда. Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу,монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту,шағын логикалық және хабарлау сипатындағы әңгімелерді құрастыру. Демонстрациялық құрал. Біздің елде бар үй жануарларының суреті ілінеді. -Балалар, ненің суретін көріп отырсыңдар? -Қандай үй жануарларын білесіңдер? -Оларды неге үй жануарлары деп атаймыз? -Үй жануарларының адамдарға пайдасы бар ма? Ал осы жануарлардың төлдерін қалай атаймыз? -Төлдер ең алғашында немен қоректенеді?Иә, дұрыс айта сыңдар, өз енелерінің сүтімен қоректенеді.Балалар, сендер төлдерді қалай шақыратынын	**1. Көркем әдебиет** Ертегілер еліне саяхат. Көркем шығарманы рөлдерге бөліп,сахналау,рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін,бейненің қимылын,интонациясы мен мимикасын беру, қойылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес орындау. Кел, көрейік ертегі, Естіген жанды елітеді. Талай ғажап оқиға Қызық сырын шертеді. Балалар, біз қандай ертегілерді білеміз? Ертегіде кейіпкерлердің мінез-құлқын салыстыра ды, сипаттайды. Ертегіні ойдан, қиялдан шығарады. Ертегі біздің қиялымызға қанат бітіретін қызықты әлем. Ертегі сендерді жамандықтан аулақболуға, жақсылық жасауға,адамгершілікке жетелейді. Ертегі

	орындарыңда тұрып жүресіңдер. Көшеге шыққанда неге мән беру керек? Жол белгілеріне мән беру керек. *Демонстрациялық материалдармен жұмыс.* Қандай жол белгілерін білесіңдер? Олар:автокөлікке арналған жол белгісі, жаяу өтпе жол белгісі,жер асты жаяу жүргіншілер жол белгісі, велосипедпен жүруге тыйым салу белгісі, жаяу жүргіншілер қозғалысына тыйым салу белгілері, дыбыстық тыйым салу белгісі. Жол белгілерінің айырмашылық тарын атаңдар. Тыйым салу белгілері қызыл түспен қоршалған, көрсеткіш белгілер көк түспен белгіленген. Мына суретте не көріп тұрсыңдар? Балалар жол жиегінде доп ойнап жүр). Жолда доп ойнау негеқауіпті? Доп жолға домалап кетеді, оны аламын деп , бала мәшине дөңгелегі астына түсуі мүмкін. Мына суретке назар аударыңдар. Бағдаршамның жасыл түсіне жолдан өтіп бара жатқан бала. Мысалы, саған жолдан өту керекболды. Жақын маңда бағдаршамжоқ. Сен қай жерден өтесің? «Жаяу жүргінші өтетін жер» белгісін тауып, сол жерден өту керек. Балалар, егер жолдан өту керек болса, бағдаршам жоқ болған жағдайда,	шы-Отанды қауіп-қатерден сақтаушы.Жеңіс-соғыста жауды жеңіп,тізе бүктіріп, толық жеңіске ие болушылық.Соғыс ардагері-соғысқа қатысқан ардақты,қадірлі адам.Майдангер-соғысқа қатысқан адам.О.Асқардың Менің атам-майдангер өлеңін жаттау.Бейнетаспадан Женіс шеруін көрсету. Балаларға Жеңіс шеруі жайлы әңгімелету.Сұрақтар: 1.Жеңіс шеруіне кімдер қатысады?2.Өздерің Жеңіс шеруін көрдіңдерме? 3.Жеңіс мерекесіне арналған отшашу қай кезде болады? Жеңіс мерекесіне арналған отшашудың суретінсалдыру. **2.Қазақ тілі** Жаз қызығы.Алақай, жаз келді!Жаз мезгілінің ерек шелігін қазақша айтуға үйрету.Жаз айларын айта білу,қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсінуді және қолдануды үйрету. Суреттер бойынша өткен «Алақай, жаз келді!» тақырыпты қайталау. Қима материалмен жұмыс. «Жазда не болады?» сұраққа жауап беру. Балалар сөйлеммен жауап береді.*Жазда ыстық болады. Жазда гүлдер көп. Жазда жидектер піседі. Жазда кемпірқосақболады.* Балалар әр дұрыс жауап үшін фишкадан алады, соңында фишкалар саналып, жеңімпазанықталады.Демонстрациялық материалмен жұмыс. Жаңа сөздермен таныстырады.Жазда күн ыстық. Ыстық, ыс-тық. Жаз	дауысты дыбысты айтқанда қара түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда қызыл түсті дөңгелекті көтереді.Мысалы: (*а, ө, о , і, и, ұ, ы, ә, е, у, э, ү).* **Дидактикалық жаттығуы: «Белгі бер»** Тәрбиеші балаларға ұяң (д) дыбысын басқа дыбыстармен араластырып айтады, балалар (д) дыбысын естігенде, қол шапалақтап, дыбыс берулері керек. [А, Б, Д, Т, Р, Б, Л, Д, Ш, Г, Д, Б, К, Д У, Д, С, Д, Ч, Б, Д, Я, Ы, Ф, Д, Б, З, Д, Й, Д, Ц, Д, Б.] Сол сияқты басқа да дыбыстармен ойнатса болады. **Дидактикалық жаттығу: «Кім зейінді?»** – Балалар, алдарыңа көк түсті төртбұрыш, үшбұрыш, көк, сары және қызыл дөңгелектерді алыңдар. Мен сендерге қатаң дауыссыз дыбысты айтсам, көк төртбұрыштыны, үнді дауыссыз дыбысты айтсам, көк үшбұрышты, ұяң дауыссыз дыбысты айтсам, көк, жуан дауысты дыбысты айтсам, сары, жіңішке дауысты дыбысты айтсам, қызыл дөңгелекті көтересіңдер. Мысалы: « а-, -й-,-ц-,-у-,-к-,-е-,-н-,-г-,-ш-,-щ-,-з-,-х-,-ф-,-ы-,-в-,-а-,-п-,-р-,-о-,-л-,-д-,-ж-,-э-,-я-,-ч-,-с-,-м-,-и-,-т-,-б-,-ю т.б.» **2.Математика негіздері** 10-көлемінде салыстыру. Заттар мен құбылыстардың математикалық мәнін тануға қызығушылық пенэмоционалды көзқарасты,ойлау мәдениетін таным процесін ерікті реттеу, шыдамдылық,ұқыптылық, өзіне деген сенімділікті қалыптастыруға баулу.	білесіңдер ме?Қойдың қоша қанын «Пұшайт-пұшайт!» – деп шақырады. Ешкі, лақты «Шөре-шөре!» деп шақырады. Жылқы, құлынды «Құрау-құрау!» – деп шақырады. Сиыр, бұзауды«Аухау-аухау!» – деп шақырады. Түйе, бота қанды «Көс-көс!» – деп шақырады. Төлдер қай жануардың төлі екенін түсіндіреді. Жы-жы-жы – жылқы. Жа-жа-жа – Менің атым Қожа Шө-шө-шө – шөре. Шы-шы-шы әкем менің аңшы. Осы төрт түлік малдың бәрі жазда жайлауда болады. Үй жануарлары жазда қайда болады?Дұрыс айтасыңдар, жайлау – малға жайлы мекен. Бүгін біз Н.Жанаев шығармашылығымен танысамыз. Ақынның «Жайлауда», "Боранда", "Лағым"өлеңдері бар. Соның ішіндегі "Жайлауда " өлеңін мәнерлеп оқып беремін. Жаздың күні жайлауда, Қандай жақсы ойнауға. Жүйрік желмен жарысып, Қозы,лақпен табысып, Көл бойында тыныгып, Күнге күйіп,шыныгып, Жүресің сен жайраңдап, Кең даланы сайраңдап, Жайлау,жайлау-жасыл бақ, Мәз боламыз асыр сап. **Дидактикалық ойын: «Таңдап ал да, дауысын сал».**Ойын шарты: Дәптер бойынша орындалады. Дәптердегі тапсырма орындалады.Үй жануарларының суретін таңдап алып, дауысын салып береді. Тыйым сөз жаттату.	кейіпкерлерінің өзіне тән мінез-құлқы болады (ашулы, қатал, мейірімді, адал, қайырымды). Ертегілер еліндегі кейіпкерлерді есімізге түсірейік. – Сен қандай кейіпкерлерді ашулы деп елестетесің? *(Қасқыр, арыстан)* Мейірімді, адал кейіпкерлерді ата. *(Қоян, әтеш, шаруа)* Сөздік жұмыс: *ертегі* – ойдан шығарылған қызықты әлем. ***Дидактикалық ойын: «Бұл қай ертегі?»*** Ойын шарты: Таныс ертегінің кейіпкерлерін тану, қимыл-қозғалысын айту. Сиқырлы қоржынға ертегі кейіпкерлеріне ұқсас ойыншықтарсалынады. Тәрбиешінің ұсынысымен бір бала шығып, қоржын ішінен бір ойыншықты алады, оны сипаттайды. Бұл қандай жануар? Қандай ертегіде кездеседі? Біз балдырған баламыз, Дос құшағын елге ашқан. Тілегіміз тыныштық, Ашық болсын көк аспан. Мықты болсын іргеміз, Бәріміз де біргеміз. Қазір, балалар, сендер үш топқа – *бәйтерек, көгершіндер, қарлығаштар* тобына бөлінесіңдер. Тақтадан не көріп тұрсыңдар?Әр ұяшықта сандар бар. Ұяшық санын айтса, ұяшық ашылады.Ұяшықтан ертегінің суреті шығады. Сендер қай ертегі екенін тауып, сол тапқан

	ерінбей, жаяу жүргіншілер өтетін жерді іздеп тауып, тек сол жерден өту керек! Ол үшін ешқашан ерінбеңдер! Бағдаршамда неше түс бар? Сары түс жанғанда қозғалыс ты бастай беруге бола ма? Қызыл түс нені білдіреді? Жаз мезгіліндегі, қыс мезгі ліндегі жолдардың айырма шылығы неде? Жазда жол құрғақ болады, қыста қар жауғандықтан тайғақ болуы мүмкін. Қай мезгілде мәшине тез тоқтап үлгіреді, қыста ма, жазда ма? Неге? Жазда. Өйткені қыста жол тайғақ болады. Жаяу жүргіншілер жолы қалай аталады? Жаяужол. Сөздік жұмыс: жаяужол. **«Жолдан өту» ойыны.** *Шарты:* балалар «жолақ жолдан» өтеді. Тәрбиеші «Солға қараймыз!», «Оңға қараймыз!» – деп бұйырады. Содан соң «Солға қараймыз. Жолдың ортасына дейін жете міз. Оңға қараймыз. Өтеміз», – деп әрбір іс-әрекетті сөзбен жеткізіп отырады. Топтық жұмыс. ***«Жол белгілерін табу» ойыны.*** Санамақбойын ша балалар екі топқа бөлінеді. Мен сендерге жол ережеле рінің белгілерін дайындап қойып едім. Бірақ олар басқа суреттермен араласып кетті. Әр топ жол белгілерін дұрыс тауып алу керек. Қай топ тез табады, сол жеңіске шығады. **2.Сауат ашу негіздері** Көктемгі саяхат.Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру, сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін	да күн қандай?Жазда күн ыстық.Жазда не істейді? Жазда суға шомылады. Шо-мы-ла-ды.Жазда не істейді? – Жазда күнге қыздырынады. Жазда не істейді? – Жазда адамдар демалыс алады. –Жазда не істейді? –Жазда балалар ойнайды. Шағын мәтін құру үлгісі. *Жазда күн ыстық. Жазда анам, әкем демалыс алды. Біз суға шомылдық. Күнге қыздырындық. Жазда мен доппен ойнаймын. Секірпемен секіремін. Маған жаз ұнайды.*Балалар мәтінді қайталайды.**Ойын: «Ғажайып дөңгелек»** Дөңгелек бөліктеріндегі түстерді тәрбиеші ретімен көрсетеді, сұрақтар қояды: Қандай түс?Қай жылмезгілі? Көрсеткен түске сәйкес бала лар жыл мезгілін: ақ – қыс, сары – күз, қызыл – жаз, жасыл – көктем, айларын айтады.Жыл мезгілінің ерекшеліктерін айтады: – Күзде жеміс, көгөніс піседі. – Қыста шана, шаңғы тебеміз. – Көктемде құстар ұшып келеді, ағаштар гүлдейді. Жазда күн ыстық, жидектер піседі. **Дидактикалық ойын: «Аудармашы».** Тәрбиеші сөздерді орыс тілінде атайды, балалар қазақтіліне аударады. купаются – шомылады загорают – қыздырынады отпуск – демалыс вода – су,нравится – ұнайды	Ойын жағдаяты. Пойызбен саяхат жасауды ұсынады. Нөмірлері бар вагондарды шашыраңқы орналастырады (7-кесте).Ойынға қосылады. тапсырмаға арналған суреттің материалы бойыншаесептік және реттік санауды ұсынады. Одан кейін вагондардың бір-бірден туннельге қарай кетіп жатқанын хабарлайды. Сандық сәуле бойынша тәрбиеші 1-ге азайту амалын көрсетеді. Сонымен 10 –1= 9 9 –1= 8 8 –1= 7 7 –1= 6 Натурал сандар қатарын (немесе сызықшаны) көрсетуіне болады.Одан кейін тәрбиеші вагондардың бір-бірден туннельден шығып жатқанын хабарлайды. Біз оларды қалай санаймыз? Жазба жазуға болады:1+1=2 – оны оқыңыз. 2+1=3 және т.б.Одан соң ойынның жалғасы ретінде 1-тапсырма орындалады. Осылайша балалар 10-ға дейін тура және кері санауды, 1-ді қоса есептеуді, 1-ге азайтуды білетін болады.тапсырманы жалғастыру үшін тәрбиеші балалардың қала сыртына шана тебу үшін барғаны туралы сюжетті жалғастырады. тапсырма.Неше бала шанамен төбешіктен сырғанауға дайындалып тұр?Төбешікте неше бала тұр?Барлығы неше адам?Тәрбиеші жазбаларды қарап, жетіспейтін сандарды жапсыруды ұсынады. 1-ден 10-ға дейін санайды. **3.Көркем әдебиет** Бала біздің болашақ.Көркем	Малды теппе. **2.Қазақ тілі** Дыбыстар әлемі.Сөздік қор ларын молайту.Зейін қойып тыңдауға,таныс сөздерді табуға дағдыландыру. Бүгін ерекше жұмбақшешеміз Жұмбақтың шешуі дыбыстар. Жұмбақ жасыру. Тәрбиеші сөздегі тиісті дыбысты созып оқиды. Әкеңде бар,Атаңда жоқ. Тәтеңде бар,Апанда жоқ.Ә. Жоқта бар,Бардажоқ. Шоқта бар,Талда жоқ.Қ. Күнде бар,Айда жоқ. Түнде бар,Таңдажоқ.Ү. **Ойын: «Кім тапқыр».** Аталған дыбыс бар буын, сөз құрайды. Мысалы: әк- әке, әт-әтеш, әп- әпке.Сөзжұмбақ шештіру. Жауаптағы сөздер дің бірінші және соңғы дыбысы «а». Балалар жауабын айтады.1 – отбасы мүшесі (*ана*).2 – жеміс *(алма*). – отбасы мүшелері (*ата, аға*). – Иілсең иіліп, түйілесің түйіліп, Қарайды кісіге, ұқыпты ісіне. (*Айна)* Атауында «Ғ» дыбысы бар заттарды ата.Қорша.Сурет терді қара. Ата. «Ө» дыбысы ның орнын тап, қызыл қарын дашпен боя. Жеке жұмыс жүргізу. **3. Математика негіздері** Теңге.Монеталар. Заттар мен құбылыстардың математика лық мәнін тануға қызығушы лық пен эмоционалды көзқа расты,ойлау мәдениетін, таным процесін ерікті реттеу, шыдамдылық,ұқыптылық,өзі не деген сенімділікті қалып тастыруға баулу.Теңге-ұлттық	ертегіні рөлге бөліп, сахналап көрсетесіңдер. Ол үшін қуыршақтарды, саусағымызды, ойыншық тар мен музыкалық тәсілдерді қолданамыз. Әр топ өзі таңдаған ертегіні көрсетеді. Дәптермен жұмыс: Әр суретте қандай ертегі бейнеленгенін айт. Есіңде сақта! Ертегі жақсы қасиеттерді бойға сіңіреді. **2. Сауат ашу негіздері** Ақылдылар елінде. Буын туралы ұғымдарды қалып тастыру,сөздерді буындар ға бөлу,олардың саны мен ретін анықтау.буындардан сөздер құрастыруға үйрету. **«Сипатынан тап» ойыны** Бұл – жейтін зат. Ақ, тәтті, қатты. *(қант)* Бұл – жеміс. Сары, сопақ, қышқыл. *(лимон)* Бұл – аң. Ақ, мамық, құлағы ұзын. *(қоян)* Бұл – ойыншық. Домалақ, үлкен, жеңіл.*(доп)* **Дидактикалық ойын-жаттығу: «Жалауша»** Тәрбиеші қандай да бір дыбысты айтады, егер дыбыс дауысты болса, балалар қызыл жалаушаны, егер дыбыс дауыссыз болса, көк жалаушаны желбіретеді. **Дидактикалық жаттығу: «Тиісті белгіні көтер»** Тәрбиеші жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды араластырып айтады, балалар жуан дауысты

	анықтау.буындардан сөздер құрастыруға үйрету. **«Қарама-қарсы сөздер» ойыны.** Артында – ... *(алдында)* Жақында – ... *(алыста)* Аласа – ... *(биік)* Ашық – ... *(жабық)* Үлкен – ... *(кіші)* Дыбыстармен жаттығулар. **Дидактикалық ойын-жаттығу: «Жалауша»** Тәрбиеші қандай да бір ды бысты айтады, егер дыбыс дауысты болса, балалар қызылжалаушаны, егер дыбыс дауыссыз болса, көк жалау шаны желбіретеді. **Дидактикалық жаттығу: «Берілген дыбысқа сөз ойла»**1-тапсырма.Балаларға «л» дыбысынан басталатын сөздер айтуға тапсырма береді.Мысалы: *лақ, лақтыр, лағыл, лимон, лайк.* 2-тапсырма Балаларға «м» дыбысынан басталатын сөздер айтуға тапсырма береді. Мысалы: *маймыл, манты, мақта, махаббат, мал, ми,* мысық, *мылтық, мықты,маржан, Меруерт, минут, мейіз.* 3-тапсырма Тәрбиеші балаларға «к» дыбысынан басталатын сөздер айтуға тапсырма береді. Мысалы: *күрек, күшік, күлкі, кесе, кеше, кеме, көлеңке, көтер, көңіл, көл, көмір,көмбе, көбелек, көлшік, кір, кілем, кілт, күміс.*Ойын соңында кім көп жұлдызша жинаса, сол жеңіске жетеді. Дидактикалық жаттығуы: **«Дауыссыз дыбыстан**	ойнайды скакалка – секіртпе.**Сөздік ойын: «Сұраққа жауап бер»** (доппен). Балалар шеңберге тұрады. Тәрбиеші ортада тұрып, балаларға доп лақты рады, сұрақ қояды:Сен жазда не істейсің ?Балалар допты қағып алып: – Мен жазда шомыламын», – деп жауап береді. Ойын осылай жалғасады. Жұмыс дәптерімен жұмыс. 1. Суретке қара. Қысқа мәтін құра. Жазда балалар не істейді? Жыл мезгілінің ерекшеліктерін, қызықтарын естеріне түсіру. **3.Математика негіздері** Геометрия элементтері туралы түсінік.Заттар мен құбылыстардың математика лық мәнін тануға қызығу шылық пен эмоционалды көзқарасты,ойлаумәдениетін таным процесін ерікті рет теу,шыдамдылық,ұқыпты лық,өзіне деген сенімділікті қалыптастыруға баулу.Жа зықтық ұғымын түсіндіру. Партаның беті,еден,қағаз дың беті.Практикалық жұ-мыс.Қағазға нүкте түсіру. Көп нүкте.Сызық.Сызықтың түрлері:түзу,қисық,сынық. Практикалықжұмыс.Жіппен. Қисық,түзу.Екі нүкте арқы лы түзу жүргізу.Кесіндінің пайда болуы практикада көр сету.Геометриялық фигура лар.Тікбұрыш.шаршы салыс тыру.Жазықтықтың шеңбер мен шектелген бөлігі бола ды.Құрастыру жұмысы.Үй шіктерден шаршыны тапқы зу.Текшенің әрбір қабырға	шығарманы рөлдерге бөліп, сахналау,рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін,бейненің қимылын,интонациясы мен мимикасын беру,қойылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес орындау. -Көктемнен кейін қандай жыл мезгілі келеді? -Жаз мезгілінде қандай өзгерістер болады? -Жаз мезгілі несімен ұнайды? Жаз мезгілінің бірінші күні, бірінші мерекесі – «Балаларды қорғау күні». – Балалар, сендер болашақта елімізді, жерімізді қорғайтын азаматсыңдар. Бұл – сендердің мерекелерің. Бүгін біз ақын Қасым Аманжо ловтың «Бала – біздің болашақ» атты өлеңімен танысамыз. Сөздік жұмыс: *болашақ алдағы уақыт* деген мағынаны білдіреді, *сүйсінеміз* – қызығамыз *Өлең мазмұны бойынша сұрақтар:* Өлең ұнады ма? Авторы кім? Өлеңде не туралы айтылған? Болашақта сен қандай болғың келеді? Өлеңде қандай ұйқас сөздер бар? Таңертең тұрғанда нені көресіңдер? *(Күнді)* Күнді көргенде қалай қуанасыңдар? *(Алақай!)* Күн бізге не шашады? *(Жылуын шашады)* Қане, алақанымызды жылытайық, Қолымызды Күнге созайық! Өлеңді екінші рет қайталап оқып, бірге жаттайды. Дәптермен жұмыс: Атасы немерелерімен қайда барды? Балаларға ат қойып, олардың атасымен саябаққа барғаны туралы әңгіме құра. Суретке қара. Балалар қандай ойын	ақшаның атауы.Оның түрле рі:ұсақ теңгелер темір күйінде болады,5,10,20,50,100,200. Ұсақ теңгелердің құрамын анықтау.Теңгелерге амалдар қолдану арқылы есептеу дағ дыларын жетілдіру.Суретке қарап есеп құрастыру. **Дүкен ойыны.**Мақсаты:теңге туралы білімдерді бекіту,құны аз монеталардан белгілі бір сома жинап алу іскерлігін қалыптастыру,10 санының құрамы туралы білімдерді бекіту.Тақтаға кеңсе заттары ның суреттері ілінген.(түстері мен өлшемдері әртүрлі қарын даштар,өшіргіш резеңке,бет белгі,т.с.)Әрбір заттың жанын да оның бағасы көрсетілген. Тәрбиеші 10теңге деп жазыл ған карточканы іледі.Балалар дың міндеті-10 теңгеге қандай заттар сатып алуға болатынын анықтау.Мысалы:бағасы 6 тең ге қызыл қарындаш пен 4 тең ге тұратын бетбелгі.Әрбір дұрыс жауап үшін тәрбиеші фишка береді.Фишкасы ең көп ойыншы жеңеді. **4.Музыка** Музыка әлеміне саяхат. Музыка тыңдау.Қазақ халық аспаптары:домбыра меңқобыз үнінің тембрлік ерекшеліктері мен,күй жанрымен,күйші-ком позиторлар шығармаларымен таныстыру. **«**Бақытты балалық шақ» («Мен бақыттыбаламын» CD) балалар музыка залына кіріп, осы музыка әуенімен қимылдарын жасайды. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Полька» (М. Красев).Балаларды шеңбер	дыбысты айтқанда сары түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда қызыл дөңгелекті көтереді. **Дидактикалық ойын: «Бірінші дыбысты қайтала»(**доппен). Тәрбиеші бірінші дыбысын анығырақ етіп, қандай да бір сөзді айтып, допты балаларға лақтыра ды, балалар бірінші дыбыс ты қайталап допты, тәрбие шіге кері лақтырады. (Ойынға барлық бала қатысады.) Мысалы: *рррадио(р), ууылдырық(у), ааалма(а), құқасқыр(қ), мммақта(м), құқияр(қ), сссағат(с), құқыс(қ), ааалжапқыш(а), ттттышқан(т), сссазан(с), өөөшіргіш(ө), жжжұлдыз(ж), жжжастық(ж), дддиректор(д), жжжарық(ж), шшшұлық(ш), ммммектеп(м), ууууыз(у), ттттиін(т), құқолшатыр(қ), бббақа(б), ииит(и),* т.б **Дидактикалық жаттығу: «Жуан дауысты дыбысты тап»** Балалар, мен сендерге сөздерді айтамын, сендер жуан дауысты дыбыстан басталған сөзді естісең дер, бір рет шапалақ ұрыңдар.Мысалы: *гүл, жүзім, алма, қатық, апорт, от, пима, Ұлбала, қайшы, ұл, ыдыс, оқтау, аққу, әтеш, тауық,*

	басталатын сөз қос» Мен сендерге сөздер айта мын. Сендер сол сөзгемағына сымен байланысты дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздер айтасыңдар.Мысалы: *жылы... (шұлық), тәтті ...(банан), қатты...(көмір), жасыл.... (шөп), қар...,(пима), дәмді ... (жүзім), сұйық ... (тамақ), қара... (тон), қорқақ ... (қоян), құ ... (түлкі),сүйкімді ... (мысық), пысық ...(қыз), ұзын ... (бала), ақылды ... (қыз), момын ... (қой), ұзын ...(моншақ), сары ...(шаш), дәмді...(шай), тәтті... (торт), жасыл...(қияр), ұзын (бантик)* **Дидактикалық жаттығуы: «Сөз жина, тез жина»** Мен сендерге дыбыстарды айтамын, сендер алақанда рыңды біріктіріп, кесе жасап дыбыстарды жинап отырың дар. Дыбыстар қалай айтыл ды, солай жиналуы керек,олар дың орнын ауыстыруға бір дыбысты түсіріп алуға болмай ды. Сендер сөзді дұрыс жина саңдар, солсөздің суреті тақта дан ашылады. Мысалы: - «к.ү.й.», - «б.ү.р.», - «ә.н.ш.і.», - «м.а.л.», -«ж.е.л.», - «б.а.қ.а.», - «б.а.л.а.п.а.н.», - «с.ә.б.і.з.», - «а.л.м.а.», - «а.р.б.а.», - «ж.ү.р.е.к.», - «д.ә.р.і.». **3.Музыка** Ән салып,би билейміз. Музыка тыңдау.Қазақ халық аспаптары:домбыра менқобыз үнінің тембрлік ерекшеліктері мен,күй жанрымен,күйші-ком позиторлар шығармаларымен	сы өзара 4 кесіндіден тұра ды.Текшенің беттері шаршы лардан тұрады.Текшенің неше беті бар екенін өздері табады.Текшені жазу прак тикада.Дөңгелек-тұйықтал ған қисық сызықпен шекте летін фигура.Шаршы-тұйық талған төрт бірдей сынық сызықпен шектелетінфигура Текше-өзара тең алты текше ден тұратын дене.Практика лық жұмыс.Салыстыру.Үлгі бойынша сызу жұмыстары. **4.Шығармашылық іс-әрекет** Көбелектер. Құрастыру:Ойынға қажетті құрылысты ойдан құрасты ру,жұмысты бірге келісіп орындау,дайын құрылыспен ойнап,ұжыммен біргежұмыс істеуді үйрету. Сурет салу:Сюжеттік сурет терді салу,ұжымдық жұмыс тарды орындап,ойдан сурет салуды үйрету. Мүсіндеу:Заттардың белгі лерін көрсете білу,салыстыр малы көлемдерін сақтау. Жапсыру:Дайын үлгілермен жұмыс істеуді үйрету, заттарды безендіру. А. Сәрсеновтің «Көбелек» өлеңін оқып беру. Мен тимеймін, жасқанба, Дос болайық, көбелек. Жайнап тұрған бақшамда, Гүлдерімді көре кет. Тұтқиылдан састыра, Жаңбыр жауса себелеп. Тақиямның астына, Тығыла ғой, көбелек. Өлең не туралы? Слайдтан түрлі көбелектер дің суреттері көрсетіледі.	ойнап жүр? Сен қандай ойын ойнағанды жақсы көресің? Жұмбақты шеш. Қойны толы жеміске, Көк майсалы егісте Көбелек қуып ойнайтын Қай мезгіл деп ойлайсың? *(Жаз)* **4.Дене шынықтыру** Гантельдермен жаттығулар орындау. Спорттық жаттығу лар.Сауықтыру-шынықтыру шаралары. «Бастарын ию» Б.қ. – негізгі тұрыс, қолдары екі жанына төмен түсірілген. 1 – басын алдыға ию; 2 – б.қ.; 3 – басын артқа шалқайту; 4 – б.қ. – 6 рет. «Гантель жоғарыда» Б.қ. – негізгі тұрыс, қолдары екі жанына төмен түсірілген, қолдарында гантельдер ұсталған, 1 – қолдарын екі жанына түзеп, айналдырып, жоғары көтеру; 2 – б.қ. – 6 рет. «Гантельдер иықта» Б.қ. – негізгі тұрыс, қолдарындағы гантельдер екі жанына төмен түсірілген;1 – қолдарын шынтақтан бүгу, гантельдерді иықтарына әкелу; 2 – б.қ. – 6 рет. «Еңкею» Б.қ. – негізгі тұрыс, қолдары екі жанына төмен түсірілген; 1 – алдыға еңкейіп, гантельдерді еденге қою; 2 – б.қ.; 3 – еңкейіп, гантельдерді алу; 4 – б.қ. – 6 рет. «Секіру» Б.қ. – негізгі тұрыс, қолдары екі жанына төмен түсірілген; 1–8 бір аяқпен секіру. «Бастарын ию»	бойымен жүргізіп, музыка әуеніне ілесе жеңіл қимылдар жасауға талпынту, серіппе, аяқты өкшеге қойып үйрену, қол ұстасып жеңіл секіру. Балаларға интерактивті тақтадан Алматы қаласын дағы Абай атындағы Опера және балет театрының ғима ратын көрсетіп, ондағы әртіс тердің суреттерімен таныс тыру, балаларға бұл өнердің ең биік шыңы екенін айтып түсіндіру. ***Музыка тыңдау:*** «Қыз Жібек» операсынан үзінді (үнтаспа, Е.Брусиловский). Балаларға опера туралы мағлұмат беру. ***Ән айту:*** «Біз бақытты баламыз» (К. Қуатбаев). Әнді көңілді, сөздерін таза, анық айтуға көңіл бөлу. ***Билер:*** «Еркебұлан» («Билеп үйренейік» жинағынан).Биді әрі қарай жалғастырып, бірдей қимыл жасауға ұмтылдыру. ***Ойындар, хороводтар:*** «Үйшік» (В. Витлин). Ойынды еске түсіріп, үйшікте тұратындар біртіндеп өз музыкалары естілгенде шығып, өздеріне тән қимылдарын жасайды. ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Латыш полькасы» (М. Раухвергер). Аспаптарды таратып беріп, орындау ретін түсіндіреді. Балалар аспапта ойнағанда ырғақты ұстап, әуенге ілесе ұрмалы аспаптармен ойнайды.	*Ұлжан, көбелек, ымырт, Алпамыс, айна, етік, қарлығаш, ұлу, жүген, түйе, ұста, ожау, тамаша, алмұрт, ірімшік, сыпырғыш, Олжас, жылан, отын, алақан т.б.* **3. Қоршаған ортамен танысу** Қауіпсіздік ережелері. Жол қозғалысының қара пайым ережелерін,жаяу жүргіншілер мен велоси педшілердің қозғалыс ережелерін сақтау. Жағдаятты шешу: *«Қайсар бүгін үйден шығып, футбол ойнағысы келді, бірақ аулада ешкім болмады, Қайсар допты лақтырып жіберді, ол жолға қарай домалап кетті. Өткен-кеткендер Қайсарға ұрыса бастады, бірақ Қайсар таңғалды, өйткені ол үлкендердің неге ұрысқанын түсінбе ді».*Балалар тәрбиешімен бірге жол жағдайынталдай ды, қауіпсіздік ережелерін еске түсіреді. Қайсар содан кейін көшені кесіп өткісі келді, бірақ мәшине лардың тежегіштерішықыл дап, жүргізушілерҚайсарға айғайлай бастады. Олар неге айғайлады? Қайсар түсінбеді. Кәне, Қайсарға түсіндірейік. Балалар көшеден қалай дұрыс өту керектігін түсіндіреді. **«Ұшқырлар мен тапқырлар» ойыны.** Біздің топта кім ең ұшқыр ойлы және тез тапқыр екенін білгім келеді. Мен

	таныстыру.Балалар көңілді музыка әуенімен шеңбербойы мен жүріп, қоянша секіріп, құстай ұшып, аюдай қорбаң дап, қасқырдай ырылдап жүреді.Музыка ауысқанда өз беттеріне жаңа әуенге ілесіп қимылдар жасайды.Домбырам күмбірлеп, күй шерте аламын, Бұрала би билеп, сурет те саламын, –деп, «Біз өнерпаз баламыз» атты шағын концерт ұйымдастыру. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Мерекелік марш» (Б. Дәлденбай). Музыка әуеніне ілесіп, аяқты тізеден көтеріп нық басып, бойды тік ұстап, екі қолды кезек-кезек сермеп жүру. ***Музыка тыңдау:*** «Балдырғандар маршы» (К. Қуатбаев).Музыка тыңдап, сипаты туралы сұрау. *Ән айту:* «Балдырғандар әні» (Г. Жотаева).Балалармен әннің көңіл күйін анықтау, сипатына көңіл бөлу. ***Билер:*** «Еркебұлан» («Билеп үйренейік» жинағынан). Балаларға бидің қимылдарын көрсету, өз беттерінше жасатып үйрету, әуенге қосылып 1-2 қимылдарын үйрену. ***Ойындар, хороводтар:*** «Соқыртеке» (Е.Хасанғалиев). Балалар бір-бірінің қолынан ұстап, шеңбер жасап тұрады, 3-4 бала шеңбердің сырт жағында тұрады. Ортада – «соқыртеке».Балалар шеңбер мен айналып жүріп, әннің 1-шумағын айтады. 2-шумақты «соқыртеке»айтады. 2-шумақ басталғанда балалар	Тәрбиеші:Балалар, серуен кезінде қандай көбелектерді көріп едіңдер, еске түсірің дерші? Бүгін барлығымыз бірігіп көбелектер әлемін жасауға келісесіңдер ме? Үлестірмелі материалда әдемі сюжетті суретке бала лардың назарын аудару. Жапсыру тәсілдерін түсін діру. Қызыл, сары, қызғылт сары түсті көбелектерді көрсетілген сызық бойымен, екіге бүктеу тәсілін пайда ланып қиямыз. Ол үшін 3 топқа бөлінеміз. 1-топ қызыл көбелекті, 2-топ сары көбелекті, 3-топ қызғылт сары көбелекті қияды. Енді әртүрлі түстегідөңгелектерді қатпарланған қағаздан бір дей пішіндер қиып ала мыз.Балалар, қанша үлкен дөңгелек, қанша кішкене дөңгелек бар? Әр топ қиып алған көбелектерді ватманға жапсырады, түрлі түсті дөң гелектермен қанаттарын әсемдейді. Көбелектің мұр тын қара түсті фломастер мен сызып, бояйды. Шаршағанда ырғалып, Гүлге ұқсап дем алам. Қанатымды бір қағып, Гүлдей болып жайқалам. Балалар шығармашылығы	Б.қ. – негізгі тұрыс, қолдары екі жанына төмен түсірілген. 1 – басын алдыға ию; 2 – б.қ.; 3 – басын артқа шалқайту; 4 – б.қ. – 6 рет. «Гантель жоғарыда» Б.қ. – негізгі тұрыс, қолдары екі жанына төмен түсірілген, қолдарында гантельдер ұсталған, 1 – қолдарын екі жанына түзеп, айналдырып, жоғары көтеру; 2 – б.қ. – 6 рет. «Гантельдер иықта» Б.қ. – негізгі тұрыс, қолдарындағы гантельдер екі жанына төмен түсірілген;1 – қолдарын шынтақтан бүгу, гантельдерді иықтарына әкелу; 2 – б.қ. – 6 рет. «Еңкею» Б.қ. – негізгі тұрыс, қолдары екі жанына төмен түсірілген; 1 – алдыға еңкейіп, гантельдерді еденге қою; 2 – б.қ.; 3 – еңкейіп, гантельдерді алу; 4 – б.қ. – 6 рет. «Секіру» Б.қ. – негізгі тұрыс, қолдары екі жанына төмен түсірілген; 1–8 бір аяқпен секіру. **«Қарлығаш» ойыны** Залда ойыншылар саны бойын ша шеңберлер қойылады, олар – қарлығаштардың ұялары. Қарлығаштар болып ойнайтын ойыншылар залды шарлап жүгі ріп, қанаттарын қағып жүреді. «Қарлығаш, қарлығаш, қарлығаш – біздің үйге ұшып кел!» пәрмені бойынша олар тез орын алуға тырысуы керек. **«Қасқырға қақпан» ойыны** Ойыншылар екі топқа бөлінеді. Үлкен тобы – «қақпан», кіші тобы – «қасқырлар».«Қақпан» болып тұрғандар бір-бірінің		сендерге сұрақтар қоямын, кім дұрыс жауап айтса, қолын көтереді. Хормен берілген жауап қабылдан байды. Кім дұрыс жауап берсе, жұлдызша алады. Ойын соңында жұлдыз шаларды санап, жеңімпаз ды анықтаймыз. Кімде жұлдызша көп болса, сол – жеңімпаз. Автокөліктің қанша дөңгелегі бар? (Төрт). Жаяужолда кім жүреді? (Жаяу жүргінші). Көлікті кім басқарады? (Жүргізуші). Екі жолдың қиылысы қалай аталады? (Жол қиылысы). Жолдың жүріс бөлігі қай жақтан басталады? (Оң жақтан). Жаяу жүргінші немесе жүргізуші жол ережесін бұзса не болуы мүмкін? (Апат немесе жол-көлік оқиғасы). Бағдаршамның үстіңгі шамы қандай? (Қызыл). Жаяу жүргінші лер өткеліндегі жолақтар қандай жануарды еске түсіреді? (Зебра/алаша атты еске түсіреді). Жаяу жүргінші жер астыөткелі не қалай түсе алады? (Баспалдақпен). Егер жаяужол болмаса, жаяу жүргінші қалай қозғалады? (Сол жақтан, қозғалысқа қарсы). Қандай мәшинелер арнайы дыбыстық және жарық сигналдарымен жабдықталған? «Жедел жәрдем», өрт сөндіру және полиция мәшинелері Қауіп төнбеу үшін, қай жерде ойнау керек? (Аулада, балалар алаңында). Жол

	бекіткен қолдарын жоғары көтереді, ал сыртта тұрған балалар ішке еніп,«соқырте кеге» ұсталып қалмас үшін жан-жаққа жүгіреді. "Соқыртеке" біреуді ұстап алуға тырысады. Егер ұстап алса, әннің 4-шумағын айтады, ойын қайталанғанда ұсталған бала "соқыртеке" болады. Егер де ұстай алмаса, әннің 2-шумағын айтып, қайта дан"соқыртеке" болып қалады. *Музыкалық аспапта ойнау:* «Атқа мініп шабамыз» (В. Агафонников.Балалардан музыка ырғағына сәйкес қол соғуды сұрайды.Аспаптарды таратып беріп, орындау ретін түсіндіреді. Балалар аспапта ойнағанда ырғақты ұстап отырып, әуенге ілесе ұрмалы аспаптарымен ойнайды. **4.Дене шынықтыру** Таспамен орындалатын жаттығулар.Спорттық жаттығулар.Сауықтыру-шынықтыру шаралары. №1 жаттығулар кешені «Бастарын ию» Б.қ. – негізгі тұрыс, қолдары екі жанына төмен түсірілген. 1 – басын алдыға ию; 2 – б.қ.; 3 – басын артқа шалқайту; 4 – б.қ. – 8 рет. «Секіртпе жоғарыда, аяқ басына тұру» Б.қ. – негізгі тұрыс, таспаны төмен ұстау. 1– оң аяқ басына көтеріліп, таспаны жоғары көтеру; 2 – б.қ.қ.; 3 – сол аяқпен сол қимылдарды орындау (8 рет). «Күн» Б.қ. - түзу тұру, қолдарында таспа, төменде. 1 – 4 –		қолдарынан ұстап, тізбек құрып тұрады. Ал«қасқыр» тобындағылар арғы беттегі «қораға» еңбектеп, өтіп кетуге тырысады. Қасқырлар осылай өтіп жатқан кезде бастаушы ның«Кәне, кәне, халайық, Қасқыр қақпан құрайық. Кәне қақпан берік бол,Қасқыр, қасқыр, келіп көр» деген белгі сімен көтерілген қолдар төмен түсіріледі. Ойыншылар жүреле рінен отыра қалады. Сөйтіп «қақпан» жабылады. Іште қалғандар«қақпан» тобына қосылады да, «қасқырлар» азая береді. Ойын қайталанып жалғаса береді.		белгілерін есіңе сақта. Бос торкөзге тиісті жол белгі сін орналастыр. Себебін түсіндір. Суретке қара. Қай баланың іс-әрекеті дұрыс? Қорша. Жеке жұмыс жүргізу. **4.Дене шынықтыру** Акробатика элементтері бар жаттығулар. Спорттық жаттығулар.Сауықтыру-шынықтыру шаралары. «Алдыға қадам аттау, қолдарын екі жаққа созу» Б.қ. – негізгі тұрыс, қолдары екі жанына төмен түсірілген. 1 – оң жағына қарай қадам аттау, қолдарын екі жаққа созу; 2 – бастапқы қалыпқа келу. Сол аяқпен қимылдарды қайталау (8 рет) «Бұрыш» Б.қ. – артына қолдарымен тіреліп, еденге отыру; 1– аяқтарын 45°бұрыш жасап көтеріп, ұстап тұру (8-ге дейін санағанша); бастапқы қалыпқа келу (5 рет қайталау). «Қолдарын алдына кеуде тұсына ұстау» Б.қ. – негізгі тұрыс, қолдары екі жанына төмен түсірілген, аяқтары иық еніндей қойылған. 1 – қолдарын кеудесінде бүгіп ұстау; 2 – оңға бұрылу, қолдарын екі жаққа жазу; 3 – қолдарын кеудесінде ұстау; 4 – б.қ. Сол жағына осы қимылдарды қайталау (8 рет) «Қолдары тізеде» Б.қ. – аяқтары параллель,

	қолдарын параллель ұстап, оң жаққа қарай айналдыру; 5 – 8 сол жаққа. 4 рет. «Бұлақ» Б.қ. – түзу тұру, қолдарында таспа, төменде; 1 – қолдарын алдыға қарай түзеп, созу; 2 – 8 қолдарын алдыда ұстап, жоғары-төмен қозғалту, 9-10 – б.қ. 4 рет. «Еңкею» Б.қ. – аяқтарының арасын ашып тұру, таспа ұстаған қолдары төменде. 1-2 – алдыға еңкею, таспаларды жоғары көтеру, артқа шалқаю; 3-4 – б.қ. (5-6 рет). «Бесік» Б.қ. – жерде жатып, таспаларды алдыға созу, 1 – шалқайып, аяқ-қолдарын көтеру, 2 – б.қ. 8 рет. «Секіру». Б.қ. – алдыға-артқа секіру 8 рет. **«Қасқыр мен лақтар»** Алдымен «қасқыр» болып ойнайтын ойыншы таңдала ды. Қалған ойыншылар «лақтар» болып ойнайды. Лақтар залдың бір шетінде орналасады, ал залдың орта сында қасқыр орналасады. Ойнаушылар үйлерінде тұрып:«Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп» – деген сөздерден кейін дүрсілдей жүгіріп «қасқырлар» жаққа беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырлар ұсталмаған балалардан сайланады.				қолдары дене бойымен төмен түскен. 1 – қолдарын екі жаққа жазу; 2 – оң аяғын бүгу, қолдарын тізесіне қою; 3 – аяғын түсіру, қолдарын қайта екі жаққа жазу. Сол аяғымен сол қимылдарды қайталау (9 рет). «Қарлығаш» Б.қ. – тұру. 1–4 – оң аяғымен тұру, денені алдыға еңкею, оң аяғын түзеп жоғары көтеру (8 рет). «Қорапша» Б.қ. – еденге етпетінен жатып, 1 – 4 – аяқтарын жоғары басына тигенше көтеру – 6 рет «Көпір» Б.қ. — жерде жату, қолдарымен басынан асырып, еденге тірелу. Қол-аяғына тіреліп, денесін жерден көтеру – 5 рет **«Соқыртеке» ойыны** Ойыншылар шеңбер құрып, дөңгелене турады да, ортада көзі байланған бір адамды қалдырады. Соқыртеке – сол. Қалған ойыншылар соқыртекені қолымен түртіп қойып, одан айнала қашыпжуреді. Ал соқыртеке сол түрткен адамды ұстап алып, тануға тиісті. Егер ол ұстаған кісі ні таныса, оның көзін бай лап, соңы соқыртеке жасай ды. Өйтпеген жағдайда соқыртеке ойыны әрі қарай жалғаса береді.

	Осылайша ойын жалғасады.				
Серуенге дайындық	Өз бетінше киіну және шешіну қабілетін белгілі бір ретпен бекіту, заттарды шкафқа дұрыс қою және мұқият бүктеу; түрлі сыдырмаларды қолдану қабілетін бекіту. Сыдырманы саламыз Сенің киіміңде: Түйме мен ілгекті, Түрлі батырманы. (Сөйлеуді дамыту)				
Серуен	Сирень бұталарын бақылау Мақсаты: сирень бұтағы мен жапырағынан ажырату дағдысын бекіту. Еңбек әрекеті: ауладан бұтақ жинау Мақсаты: ересектерге көмектесуге ынтаны тәрбиелеу. «Ұшады – ұшпайды» дидактикалық ойыны Мақсаты: аңдардың қозғалыс жолы туралы түсінікті нақтылау; зейінін дамыту. «Ұшақ» қимылды ойын Мақсаты: кеңістікте жылдам жүру, жүгіру қабілеттерін дамыту. Шығарылатын материалы бар ойындар (күрек, доп, пішіндер, шелек). (Дене тәрбиесі + сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен таныстыру)	Бақбақты қарау Мақсаты: бақбақ құрылысы туралы білімді бекіту; өсімдіктің өсу және даму реттілігі туралы түсінік; байқампаздық, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Еңбек қызметі: жаппаны сыпыру Мақсаты: ересектерге көмектесуге деген ынтаны тәрбиелеу. «Нысанаға тигіз» қимылды ойыны Мақсаты: нысанаға лақтыруды дамыту және жетілдіру. Шығарылатын материалы бар ойындар (қалақша, шелек, қарындаш (құмға сурет салуға арналған).(Дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен таныстыру)	Құстардың келуін бақылау Мақсаты: қоныс аударатын құстар туралы түсінікті кеңейту; жиі кездесетін құстардың атын белгілеу, олардың ерекшеліктері. Еңбек қызметі: алаңдағы гүлдерді суару Мақсаты: ересектерге көмектесуге деген құштарлықты тәрбиелеу. «Сипаттамасы бойынша тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: балаларды суреттеу арқылы ағаш пен бұтаны тануға үйрету; зейінін, есте сақтау қабілетін дамыту. «1, 2, 3, өз ағашыңа жүгір» қимылды ойыны Мақсаты: реакция жылдамдығын, аулада шарлау қабілетін дамытуды жалғастыру. Шығарылатын материалы бар ойындар (доп, кегль). (Дене тәрбиесі + сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен таныстыру)	Жүргіншілерді бақылау Мақсаты: себепті-байланысты белгілей білуді бекіту, ауа райының өзгеруіне байланысты адамдардың киімі де өзгеретіні туралы қорытынды жасау. Еңбек қызметі: жаппаны сыпыру Мақсаты: ересектерге көмектесуге деген ынтаны тәрбиелеу. «Кім қалай дыбыстайды» дидактикалық ойыны Мақсаты: балалардың құс дауысын салу қабілетін бекіту; зейінін дамыту, табиғатқа сүйіспеншілікке тәрбиелеу. «Ұшты-Ұшты» қимылды ойыны Мақсаты: зейінін, реакция жылдамдығын дамыту. Шығарылатын материалмен ойындар (күрек, доп, пішіндер, шелек). (Дене тәрбиесі + сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен таныстыру)	Жолды бақылау Мақсаты: көлік, ЖҚЕ туралы білімді бекіту. Еңбек қызметі: учаскедегі гүлдерді суару Мақсаты: ересектерге көмектесуге деген ынтаны тәрбиелеу. «Жүйекте, ағашта не өседі» дидактикалық ойын Мақсаты: жеміс-көкөністі өсу орнына қарай ажырата білуге жаттықтыру. «Күн-түн» қимылды ойыны Мақсаты: уақытты бағдарлау, реакция жылдамдығын, ептілігін дамыту. Шығарылатын материалмен ойындар (қалақша, шелек, қарындаш) құмға сурет алу үшін. (Дене тәрбиесі + сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен таныстыру)
Серуеннен оралу	Киімді реттілікпен шешу, шкафқа салу, қолды жуу. Белгілі бір реттілікпен өз бетінше киіну және шешіну, өз заттарын шкафқа дұрыс орналастыру дағдысын жетілдіру. Жуыну кезінде тақпақ айту «Тазалап жу, суды аяма. Алақандар қардай аппақ болсын» (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен таныстыру)				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Менің отбасым» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: балаларды ойын	«Аурухана» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: балаларды бірге	«Отбасы табиғатта» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: балалардың ойын	«Отбасының үлкені (кішісі) кім?» қарым-қатынас ойыны. Мақсаты: балалардың	«Түлкі мен қасқыр» ертегісін сахналау. Мақсаты: диалогтік

	жағдайында ересектер өмірі туралы білімін көрсетуге үйретуді жалғастыру. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту) «Тыңда-орында» дидактикалық ойыны Мақсаты: зейін мен жадты дамыту. (Музыка)	ойнауға, ойыншыққа күтім жасауды үйрету. «Төлін тап» дидактикалық ойын Мақсаты: балаларда жануардың негізгі белгісіне тоқтала отырып, оны табу қабілетін қалыптастыру. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту)	түпкі ойын кеңейту. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту)	отбасындағы қарым-қатынас туралы білімдерін толықтыру. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту)	сөйлеуді дамыту; рөлге сәйкес дауыс түсін өзгертуге жаттығу. Жұмбақ шешу арқылы рөлдерді ойын түрінде бөлу. (Көркем әдебиет + сөйлеуді дамыту)
Балалармен жеке жұмыс	Қарым-қатынас дағдысы «Сөйлемді аяқта» дидактикалық ойыны Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту, сөздерді тек пен санына қарай дұрыс атай білу	Әлеуметтік эмоционалдық дағды«Қате жасама!» дидактикалық ойыны. Мақсаты: ойлау тездігін дамыту; балалардың күннің әртүрлі уақытында не істейтіні туралы білімін бекіту	Қарым-қатынас дағдысы «Петрушкаға дыбысты айт» дидактикалық ойыны Мақсаты: сөздегі соңғы дыбысты айтуға жаттықтыру	Шығармашылық дағдылар, зерттеушілік әрекеттер «Сызу» ойын жаттығуы Мақсаты: дұрыс бояу	Қарым-қатынас дағдысы Ойын жаттығуы «Үйшікте кім тұрады? (Белгілі бір дыбысы бар сөздерді таңдау)
Балалардың үйге қайтуы	«Сәлем мектеп, қош бол, балабақша!» ата-аналар жиналысы. Ата-аналардың қатысуымен балабақша аумағын тазалау бойынша сенбілік. «Баланы дос болуға қалай үйрету керек»жаднама				

ОҚУ-ТӘРБИЕ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Топ: мектепалды сынып
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспар қай кезеңге жасалды: 20.05–24.05

Күн тәртібі	Дүйсенбі 20.05	Сейсенбі 21.05	Сәрсенбі 22.05	Бейсенбі 23.05	Жұма 24.05
Балаларды қабылдау	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: жеке әңгімелесу, қарым-қатынасқа арналған ойындар және балаларда жақсы көңіл-күй туғызу. Достық атмосферасын құру				
	«Жаңа күн» әңгімесі Мақсаты: балаларда жақсы көңіл-күйін қалыптастыру. Көркемсөз (Сөйлеуді дамыту)	«Достық» ойыны Мақсаты: балалар арасында достық қарым-қатынасты қалыптастыру, үлкенге құрмет көрсету. Тренинг ойыны: «Мектеп дегеніміз не?» (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен таныстыру)	«Таң басталады» ойын жаттығуы Мақсаты: қарым-қатынастағы қиындықтарды жеңу. «Отбасы» саусақ ойыны Мақсаты: қолдың ұсақ моторикасын дамыту. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен таныстыру)	Психогимнастика «Шуақты күн» Мақсаты: бұлшықетті босаңсыту. Саусақ гимнастикасы «Саусақтар» Мақсаты: қолдың ұсақ моторикасын, сөйлеу, санауды дамыту. (Сөйлеуді дамыту+ қоршаған ортамен таныстыру)	«Жылулық сыйла» тренингі Мақсаты: балалардың бір-бірімен, ересектермен қарым-қатынасындағы қиындықтарды жеңу. «Қоңырау» ойын-тренингі Мақсаты: есту күйін дамыту, ширығуды жеңілдету. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен таныстыру)
Ата-аналармен кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен балалардың көңіл-күйі, жазғы демалыс жоспарлары туралы әңгімелесу. Жеке консультация				
Балалардың дербес іс-әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау)	«Шырша» дидактикалық ойыны Мақсаты: биіктікті (биіктік параметрінің бірі) анықтау үшін өлшемді қолдану қабілетін жетілдіру. (Математика + қоршаған ортамен таныстыру) «Қалайсың?» қимылды ойын. Мақсаты: балалардың қимыл-қозғалысын дұрыс сипаттау және бір уақытта айту қабілетін, ақыл-ой қабілеттерін, қимылды үйлестіруді жетілдіру. (Дене тәрбиесі + сөйлеуді дамыту) «Сурет салу» тапсырмасы Мақсаты: бұрыннан бар дағдыларға сүйене отырып, өз бетінше жаңа бейне жасау қабілетін бекіту. (Сурет салу + қоршаған ортамен таныстыру)	«Кім үлкен» дидактикалық ойыны Мақсаты: әр түрлі заттардың бірдей санын көру және сөйлеуде рефлексия жасау қабілетін жетілдіру: 5, 6 және т.б. (математика + сөйлеуді дамыту) «Кім кетті?» қимылды ойын. Мақсаты: зейінділік, шапшаң тапқырлық, жетіспейтінді тез таба білу қабілетін арттыру. (Дене шынықтыру + математика) «Ертегілер патшалығы» ойыны. Мақсаты: ертегі кейіпкерінің бейнелі мазмұнын көру қабілетін жетілдіру, оның кейіпкерін ұжымдық сюжетті-рөлдік ойында бейнелеу. (Сөйлеуді дамыту+көркем әдебиет)	«Сынық баспалдақ» дидактикалық ойыны Мақсаты: құндылықтың өсуінің біркелкілігіндегі бұзушылықты байқап, атай білуді жетілдіру. (Математика + сөйлеуді дамыту) «Суық-ыстық» қимылды ойын Мақсаты: есту қасиеттерін, дене қасиеттерін жетілдіру. (Дене шынықтыру + математика) «Қиялшылар» ойыны Мақсаты: қиялды, бейнелі ойлауды жетілдіру. (Сөйлеуді дамыту+көркем әдебиет)	«Кім дұрыс суретті таңдайды» дидактикалық ойыны Мақсаты: «жиһаз», «киім», «аяқ киім», «жеміс» деген жалпы ұғымды біріктіре отырып, берілген суреттер санын таңдау қабілетін жетілдіру. (Математика + сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен таныстыру) «Айырмашылықты тап» қимылды ойын Мақсаты: зейінді, есте сақтауды, сигнал бойынша әрекет ету қабілетін арттыру. (Дене шынықтыру + математика) Түпкі ой бойынша мүсіндеу Мақсаты: балалардың қиялын, өз жұмысының мазмұнын шығаруға дағдыландыру; алған білімін өз бетінше қолдануға жаттықтыру. (Сөйлеуді дамыту+мүсіндеу)	«Жұптас суретті тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: геометриялық фигуралардан құралған өрнекті сипаттау арқылы тану қабілетін жетілдіру. (Математика + сөйлеуді дамыту) «Бәрі қалай аяқталды» қимылды ойын Мақсаты: есте сақтау, ақыл-ой қабілеттерін арттыру; баланың сөздік қорын кеңейту. (Дене тәрбиесі + сөйлеуді дамыту) «Алақанға сызып, тірілт» ойын Мақсаты: объектінің схемалық кескіні негізінде қиялда бейнелер жасауға ықпал ету. (Сурет салу + математика)

Ертеңгілік жаттығу	Жаттығулар кешені				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Мен мектеп туралы не білемін?» әңгімелесу Мақсаты: алған білімдерін тиянақтау, диалог жүргізе білу. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен таныстыру)	«Мамырда не болады?» дидактикалық ойыны. Мақсаты: балалардың көктемгі табиғат құбылыстары туралы түсініктерін жаңарту; осы тақырып бойынша сөздік қорын белсендіру және толықтыру. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен таныстыру)	«Дорба» ойын жаттығуы Мақсаты: қиялды, қолдың ұсақ моторикасын дамыту. «Ойлан тап» ойын жаттығуы Мақсаты: санауға жаттығу, жазықтықта бағдарлау. (Сөйлеуді дамыту + математика)	«Жұмбақтар елінде» Мақсаты: логикалық ойлауды, қиялды дамыту. «Үшінші артық» дидактикалық ойыны Мақсаты: ойлауды, көрнекі қабылдауды дамыту. (Сөйлеуді дамыту + математика)	Дидактикалық ойын «Керісінше айт» Мақсаты: зейінді, реакцияны дамытуға жаттығу. (Сөйлеуді дамыту+математика)
Ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен танысу** Жаяу жүргінші ережелері. Жол қозғалысының қарапайым ережелерін,жаяу жүргіншілер мен велосипедшілердің қозғалыс ережелерін сақтау.Балалар,трамвайаялдамасы,автобус аялдамасы,жаяу жүргіншілер жолы,велосипед жолы белгілерін білу **Ойын: «Үш түс – үш қозғалыс»**Тәрбиеші бағдаршамның үш түсіне сәйкес қимылдар жасайды. Қызыл – қолын жоғары көтереді, сары – солға бұрылады, жасыл – қолдарын төмен түсіреді. Балалар тәрбиешінің қимыл-қозғалысына байланысты бағдаршам түстерін дұрыс атаулары қажет. Тәрбиеші бір қимылды көрсетіп, басқа түсті айтады, балалар сол түстің қимылын қайталауы керек. Мысалы: қолын көтеріп, бағдаршамның сары түсі дейді, балалар сол түстің қимылын көрсетуі керек (солға бұрылу). **«Жолдан өту» ойыны.** Шарты: Бір бала «бағдаршам» болады.	**1.Сөйлеуді дамыту** Біз мектепке барамыз. Ойыншықтарды,заттарды, сюжеттік суреттер,табиғат құбылыстарын сипаттаудан заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдау,сын есімдер мен үстеулерді қолдану. Армысың,шапағатты Күні міз!Армысың,мейірімді, Жеріміз!Армысың сүйікті балабақшам!Армысың,бірге ойнайтындостарым!Балалар, сендер мектепке баруға дайынсыңдарма?Мектепке барғанда сендерді кім деп атайды?Мектепке бару сен дерге не қажет?Дәптер,кітап қаламсап,қарындаш,сызғыш өшіргіш,т,б.Бұларды бір сөз бен қалай атаймыз?Оқуқұралдары.Мектеп-кеме,білім-теңіз.1-тЛогикалық тапсырма.Суретпен жұмыс.Сызық арқылы қос.2-т.Дыбыстар нешеге бөлінеді?Дауысты дыбысты қандай текше,дауыссыз дыбысты қандай текшемен белгілейміз? **Сөздікойын:Қай дыбыстан басталады?**	**1.Сауат ашу негіздері** Біз нені үйрендік,нені білдік? Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру,сөздерді буынға дарға бөлу,олардың саны мен ретін анықтау.буындардан сөздер құрастыруға үйрету. **«Артығын тап» ойыны.** Кесе, тәрелке, қазан, қасық, асық .(асық) Жылқы, қой, қозы, түйе, бие, шие. (шие) Шахмат, хоккей, футбол, волейбол, бокс, фокус. (фокус) Пияз, қияр, қызанақ, сәбіз , жүзім. (жүзім) Балға, балта, ара, егеу, шеге, терезе. (терезе) «Сұрақ-жауап» әдісі арқылы қайталау. Дыбыс деген не? Дыбыстар қандай болып бөлінеді? Дауысты дыбысты, дауыссыз дыбыстан қалай ажыратамыз? Дауысты дыбыстарды қандай түспен белгілейміз? Дауыссыз дыбыстарды ше? Сөзді буынға қалай бөлеміз? Буынды қалай белгілейміз? Сөйлем деген не? Сөйлем неден тұрады?	**1.Сөйлеуді дамыту** Жаз.Ойыншықтарды,заттарды ,сюжеттік суреттер,табиғат құбылыстарын сипаттаудан заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдау,сын есімдер мен үстеулерді қолдану. Балалармен саяхатқа шығу. Саяхатқа немен шығамыз, қандай көлік түрлерін білесіңдер? Тәрбиеші саяхатқа пойызбен шығатындарын айтады.Ол үшін пойыздың паравозын жүргізетін машинист тағайындауымыз керек.Кәне,сендердің араларыңда кімнің бойы ұзын? Үнтаспадан пойыздың дыбысы мен жүрісі естіледі. Балалар, біз жолда қарап отырмай, терезеден көргенімізді айта отырайық.Қараңдаршы, табиғат қандай сұлу болып, құлпырып кеткен. Қазір қандай мезгіл?Ендеше, «жаз» сөзіне дыбыстық талдау жасайық.Балалар, біздің пойыз ауылдың шетіндегі стансыға келіп тоқтады. Балаларға көмек ретінде жаз мезгіліндегі ауыл бейнесінің суреті ілінеді.Кәне, не көріп тұрмыз?Тәрбиеші балалардан	**1. Көркем әдебиет** Балалар күні.Өлеңдерді жатқа,мәнерлеп,интонациямен айту. Кел,балалар,ойын ойнайық! Бақшамызда балаларды қорғау күнін бірге тойлайық Кел,балалар,Ән де салайық. Балаларды қорғау күнін Қуанышпен қарсы алайық! 1-бала.Балалардың бақшасында бүгін той-Балаларды қорғау күні біліп қой! Тақпақайтып,кезектесіп,бір-бірлеп,Кел,қосылып ән шырқайық,би билеп. 2-бала.Алақай-ау,алақай! Ән шырқайық,балақай! Қызарғанша,алақан, Қол соғайық,балақан! 3-бала.Талшыбықтай бұралған,Қазағымның қыздары- ай.Сүйіндірген биімен,Өнерлі ғой қыздар-ай. Қыздар биі. 4-бала.Сахнада қалықтасын ән қанаты,Дүр сілкінтіп үлкен-кіші жамағатты. Ортаға тағы бір рет шақырамыз,Әнші бала .... Мерекеңмен әнін орындау. Би Батырлар биі. Хор.Бақытымсың

	Қолына жасыл дөңгелекті ұстап тұрады. Балалар «жолақ жолдан» өтеді. Тәрбиеші «Солға қарай мыз!», «Оңға қараймыз!» – деп бұйырады. Содан соң «Солға қараймыз. Жолдың ортасына дейін жетеміз. Оңға қараймыз. Өтеміз», – деп әрбір іс-әрекетті сөзбен жеткізіп отырады. Балалар тәрбиеші көмегінсіз тағы да «жолдан» өтеді. **2.Сауат ашу негіздері** Біз нені үйрендік? Сөздерді дыбыстық талдау:сөздегі дыбыстардың ретін,дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **«Жалпы атауын ата» дидактикалық ойыны.** Дәрігер, аспазшы, тігінші – . . . Гитара, домбыра, барабан – . . . Шеңбер, үшбұрыш, төртбұрыш – . . . Автобус, трамвай, такси – . . . Хоккей, волейбол, футбол – . . . **«Сұрақ-жауап» әдісі арқылы қайталау.** Дыбыс деген не? Дыбыстар қандай болып бөлінеді? Дауысты дыбысты, дауыссыз дыбыстан қалай ажыратамыз? Дауысты дыбыстарды қандай түспен белгілейміз? Дауыссыз дыбыстарды ше? Сөзді буынға қалай бөлеміз? Буынды қалай белгілейміз? Сөйлем деген не?	Біз мектепке барамыз. Өлеңді жаттау. Біз мектепке барамыз, Қолға қалам аламыз. Кітапты да оқимыз, Суретті де саламыз. Үлгілі бала боламыз. **2.Қазақ тілі** Не?Кім?Қайда?Мен не білемін және не істей аламын? Тақырыптарды қайталап, алған білімдерін тиянақтау. Балаларды ғажайып шеңбермен, жаңа сөздермен таныстыру.Кел,балалар ойнайық әні.Кел,балалар ойнайық, Ойнайық та ойлайық. Қандай жұмбақ болса да, Шешпей оны қоймайық. **Не?Кім?Қайда? ойыны.** Ғажайып, ға-жайып. Шеңбер, шең-бер.Ұпай, ұ-пай. Жеңіс, жең-іс. Сөздерді дұрыс айтып жаттығу.Ойын шарты: балаларды топтарға бөлуге болады. Шеңберді айналдыру арқылытапсырманы таңдайды. Тапсырманы орындаған балалар ұпай жинайды. Ойын соңында ұпайларын санап кімнің (қай топтың) жеңгенін анықтайды.Тапсырмаларды орындау барысында суреттерді атайды. Не? кім? қайда? сұрақтарына жауап береді. Мысалы: Мынау кім? Мынау – тәрбиеші. Тәрбиеші қайда жұмыс істейді? Тәрбиеші балабақшада жұмыс істейді.Мынау – төсек. Балабақшада төсек бар. Тақырыптар:Балабақша. Мектеп.Оқу құралдары мен ойыншықтар.Алматы,Астана қалалары.Жыл мезгіл	Сөйлем сызбасын қалай белгілейміз? **Дидактикалық жаттығу: «Тиісті текшені көтер»** Тәрбиеші дауысты, дауыссыз дыбыстарды айтады (дауысты дыбыстарды айтқанда созып, әндетіп айтады). Балалар дауысты дыбысты айтқанда қызыл түсті текшені, дауыссыз дыбыстарды айтқанда көк түсті текшені көтереді. **Дидактикалық жаттығу: «Тиісті белгіні көтер»** Тәрбиеші жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды аралас тырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда, сары түсті дөңгелекті,жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда, қызыл дөңгелекті көтереді. **Дидактикалық ойын: «Дұрыс көрсет»** Тәрбиеші балаларға дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздер айтады, балалар сөз қатаң дыбыстан басталса, көк төрт бұрыш, ұяң дауыссыз дыбыстан басталса, көк түсті дөңгелекті, ал егер сөз үнді дауыссыз дыбыстан басталса, көк түсті үшбұрышты көрсетеді және қандай дауыссыз екенін атап береді. **Ойын: «Сөз тізбегі»** Тәрбиеші балаларға допты беріп сөз айтады, бала сөз аяқталған дыбыстан басталатын сөз бір сөз айтып допты келесі балаға береді. Ойынға барлық бала қатысады. Мысалы: *алша-алмұрт-тарақ-қант-тау-уық-қалам-мал-лақ-қазан-нағашы-ыдыс-сағыз-зәкір-рауғаш-шар-радио-ожау-уыс-сәбіз, Зарина-алқа-аю*.	«ауыл» сөзіне дыбыстық талдау жасауларын сұрайды. Пойыздың үні естіліп,балалар келесі стансыға келіп тоқтайды.Стансы «Көл жағасында» деп аталады.Осы тақырыпқа байланысты әңгіме құрауларыңды сұраймын. Сөздік жұмыс:Балалар, «көл» сөзіне талдау жасайық.Үнтаспадан пойыздың дауысы естіліп, құстардың дауысы қосылады да, тәрбиеші орманның ортасынан өтіп бара жатқандарын айтады.Тәрбиеші балалардан құстарды дауысынан танып, атауларын сұрайды. Тоқ-тоқ, тоқ-тоқ. Ку-кук, ку-кук. Қарқ-қарқ.«Орман» сөзіне дыбыстық талдау жасайық. Балалар, саяхатымыз ұнадыма?Ал енді тобымызға оралып,дәптерімізді ашайық. **Дидактикалық ойын: «Орнын тап».**Ойын шарты: Дала құстары мен үй құстарын бөліп, әрқайсын өз орындарына орналастыру. **2.Қазақ тілі** Ерте,ертеде,ертеде.Ауызекі сөйлеу белсенділігін арттыру. Ерден ата әнін тыңдау**.** Кел,балалар,тұрмаңдар. Бізде қызық думан бар. Атамыздың алуан, Ертегісін тыңдаңдар. Қуыршақ Сәуле балалардан қандай ертегіні жақсы көретіндерін сұрайды. Олардан өздерінің сүйікті ертегілерін атауға тапсырма береді.Сәуле мен Арман балаларға сыйлық әкелді, Ол – «Он тақия» ертегісі.«Он тақия» ертегісін көрсетіп (тыңдатып) талдау.	балдырғаным әнін орындау. **2. Сауат ашу негіздері** Сиқырлы дыбыстар мен әріптер әлемі. Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру, сөздерді буындарға бөлу, олардың саны мен ретін анықтау.буындардан сөздер құрастыруға үйрету. **«Не қалай дыбыстайды?» дидактикалық ойыны.** Жылқы ... (кісінейді). Сиыр ... (мөңірейді). Ит ... (үреді). Мысық ... (мияулайды). Әтеш ... (шақырады). «Сұрақ-жауап» әдісі арқылы қайталау. Дыбыс деген не? Дыбыстар қандай болып бөлінеді? Дауысты дыбысты, дауыссыз дыбыстан қалай ажыратамыз? Дауысты дыбыстарды қандай түспен белгілейміз? Дауыссыз дыбыстарды ше? Сөзді буынға қалай бөлеміз? Буынды қалай белгілейміз? Сөйлем деген не? Сөйлем неден тұрады? Сөйлем сызбасын қалай белгілейміз? **«Тиісті текшені көтер» дидактикалық жаттығуы** Тәрбиеші дауысты, дауыссыз дыбыстарды айтады (дауысты дыбыстарды айтқанда созып, әндетіп айтады). Балалар дауысты дыбысты айтқанда қызыл түсті текшені, дауыссыз дыбыстарды айтқанда, көк түсті текшені көтереді. **«Тиісті белгіні көтер»**

	Сөйлем неден тұрады? Сөйлем сызбасын қалай белгілейміз? **Дидактикалық ойын-жаттығу: «Жалауша»** Тәрбиеші қандай да бір дыбысты айтады, егер дыбыс дауысты болса, балалар қызыл жалаушаны, егер дыбыс дауыссыз болса, көк жалаушаны желбіретеді. **Дидактикалық ойын: «Қайтала»(**доппен) Балалар мен сендерге допты лақтырып бірінші дыбысты айқынырақ айтып сөздер айтамын, ал сендер сол айқынырақ айтқан дыбысты дәл мен сияқты бәрімізге естілетіндей етіп қайталап, допты кері лақтырасыңдар. Мысалы: *қққасқыр(қ), ккккітап(к), бббаққа(б), ввваgон(в), ғғарыш(ғ), дддоп(д), жжжалбыз(ж), зззәкір(з), лллақ(л(, ммmақта(м), ннnан(н), сссағыз(с), пппарта(п), ррradио(р), фффабрика(ф), ччupa-ччupс(ч), ццциркуль(ц), hhhah((h), шшшахмат(ш), ттmшін(т), щщщетка(щ), ххxат(х), ууылдырық(у).т.б.* Балалар осы дыбыстарды айтқанда не байқадыңдар, дыбыстарды айту оңай болды ма?Ауыздан шыға тын ауаға кедергілер жаса лады екен.Ал ол кедергілер нелер? (ерін, тіл, тіс, т.б.). Бұлар қандай дыбыстар? **Дидактикалық жаттығу: «Сөйлемге қажетті сөзді қос»**Мен сендерге бір сөзі жетіспейтін сөйлемайтамын,	дері.**Ойын «Дұрыс па?»** тәрбиеші сөйлемдер айтады. Балалар «иә», «жоқ» деп дұрыс сөйлемді қайталайды, қате сөйлемді түзеп айтады. Жұмыс дәптерімен жұмыс. Кімге не керек? Суреттерді сәйкестендір. Сөйлем құра. Жеке жұмыс жүргізу. **3.Математика негіздері** Қарапайым мысалдар мен есептер шығару. Заттар мен құбылыстардың математика лық мәнін тануға қызығушы лық пен эмоционалды көзқа расты,ойлаумәдениетін таным процесін еріктіреттеу шыдамдылық,ұқыптылық, өзіне деген сенімділікті қалыптастыруға баулу. Балаларды «зоологиялық дүкенге» баруға шақырады. Балық сатып алуға келгені мізді елестетіңдер. Топтар дың әрқайсысы өз аквариу мын жасайды. Сендержұмыс істеуге дайынсыңдар ма? Әрбір топқа екі түсті балық тарды (немесе дөңгелектер, сопақшалар немесе басқа да кесетін материалдар) тара тады.Алдымен қызыл түсті балық сатып аламыз.Олар дың 4-уін аламыз (карточка ны көрсетеді).Ал енді көк түсті (2 саны жазылған кар точканы көрсетеді).Аква риумда неше балық бар? Сандар жазылған карточка ларды шығарады: 4 + 2 = 6 1-тапсырма.Суретті қарап, бірінші аквариумда әрбір түстегі балықтар нешеу? Барлығы нешеу?Практика лық жұмыс .Алдарыңа 5 дөңгелек қойыңдар. Үш	**«Дыбысты тап» дидактикалық ойыны** Қоңыз сөзінде жуан дауысты «о» дыбысы нешінші буында естіліп тұр. Қозы сөзінде жуан дауысты «ы» дыбысы нешінші буында естіліп тұр. Қораз сөзінде жуан «а» дауысты дыбысы нешінші буында естіліп тұр. Тауық сөзінде жуан» ы» дыбысы нешінші буында естіліп тұр. **«Сөздің бірінші дыбысын айт» дидактикалық ойыны** Мен сендерге сурет көрсетем, сендер суретті атап, бірінші дыбысын анықтапайтасыңдар. Тәрбиеші балаларды екі командаға бөледі, бірінші бір командамен содан кейін екінші командамен ойнайды. Мысалы: *ыдыс (ы), уық (у), әткеншек(ә), өрмекші(ө), ешкі(е), элеватор(э), ірімшік(і), ине(и), үтік(ү), арыстан(а), оймақ(о), ұлу(ұ), апельсин (а), оқтау (о), ұя (ұ), әтеш(ә), өшіргіш(ө(, етік(е), экскаватор(э), ілгіш(і), ит(и), үкі(ү) т.б.* Балалар, сендер қандай дыбыстардан басталатын сөздер айттыңдар? Дауысты дыбыстардан басталатын сөздер. Дауысты дыбыс екенін қайдан білдіңдер? Дыбысты айтқанда кедергіге ұшырамайды. Қатаң дауыссыз дыбыстан басталатын сөздер: *кілт (к), киіз (к), қант (қ), тышқан (т), шымшық (ш), пима (п),*	Ертегі ұнады ма? –Ертегі кейіпкерлерін ата. –Бай Алдаркөсеге не деді? – Әй, Алдар, маған да бір тақия тігіп берсеңші. –Алдаркөсе не айтты? – Неге тікпеске. Жарты метр мата, жүз теңге ақша берсеңіз, ертең-ақ дайын болады, байеке. – Соңғы рет келгенде бай не деді Алдаркөсеге? – Өй! Мыналарың кішкене ғой, қалай киемін! –Алдаркөсе не айтты? –Сіздің берген матадан бір үлкен не он кішкене тақия шығады. Тақияларды кезек пен киесіз. –Кім тапқыр? (Алдаркөсе) –Кім сараң? (Бай) –Саған кім ұнады? Сипатта. **«Сандық» ойыны.** Сандықта түрлі түсті асықтар. Балалар кезекпен асықты алады, түсін айтып, сәйкес қағазды көрсете ді. Әр түсте әртүрлі тапсырма лар.Балалар 3 топқа бөлінеді. Тәрбиеші түрлі түсті қима материалдарын таратады. Балалар оларды түстеріне сәйкес біріктіреді.Қызыл түс. Жаңылтпаш жарысы. Жасыл түс. Мақал-мәтел жарысы. Сары түс. Ертегі жарысы. (балаларға таныс ертегілер: Шалқан, Қолғап, Екі лақ, Қарлығаш пен Дәуіт.) Ертегі кейіпкерлерін айтып, суретін табады. Ертегінің атын айту керек.Кейіпкерлер сөзін есте ріне түсіру. Көк түс. Тақпақ жарысы.Жұмыс дәптерімен жұмыс.«Он тақия» ертегісінің кейіпкерлерін ата. Сипатта. Сүйікті кейіпкеріңді сал. Ол	**дидактикалық жаттығуы** Тәрбиеші жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды ара ластырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда, сары түсті дөңге лекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда, қызыл дөңгелекті көтереді. **«Кәне, тауып көр» дидактикалық ойыны** Балалар мен сендерге сөз, буын, дыбыстарды айтамын, сендер алдарыңдағы сызбадан мен не айтсам соны дыбыс па, сөз ба, буын ба анықтап сызбасын көтересіңдер. Тәрбиеші алдын ала балаларға дыбыс, сөз, буын сызбаларының үлгілері сызылған карточкалар таратып береді. Мысалы: [р], -ба-, аққала, ар-, ор- , қа-, [е], [т], [к], та-, ен-, ар-, алма, сабақ, жаңа, дә-,мы-, мон-, [г], [ш], сөз, көз, бала, жа-, үс-, ші-, то-, ки-, [з], [и], са-, ша-, ет, елік, білезік,күнбағыс, ұр-, ын-, лек-, діз-, тик-, қыш-, дол, қол, бол, сал, мал, тау, қы-, тық-, ем-, ек-,іс-,діз. **«Дұрыс санды таңда» дидактикалық ойыны** Тәрбиеші балаларға ойыншықтарды немесе суреттерді көрсетеді, ал олар суретте неше буын болса, сонша сан жазылған карточкаларды көрсетеді. Мысалы: доп – доп сөзінде 1 буын,1 саны жазылған карточканы көрсету керек . **«Сөйлем құрай аламын» дидактикалық ойыны** ***Көрнекілігі:***

	сендер мазмұны байланыса тындай етіп сөз жалғауларын керек.Көктемде жылы жақтан құстар ... Дәрия ыдысты ... Анам жұмыртқа ... Аю балды ... Орманда қасқырлар ... Әкем қармақпен балық ... Ернар қараторғайға ұя ... Ағашқа торғайлар ... Түлкі өте қу ... . Дәптермен жұмыс Спорт түрлерін ата. Дәл тигізді, жүйрік екен, жылдам жүзді сөздерін қатыстырып, сөйлем құра. Сөйлемнің сызбасын сыз. Суреттерді ата. Сөздерді буынға бөл. 3.Суреттерді сәйкес дыбыс сызбамен қос. **3.Музыка** Жас ұландар. Музыка тыңдау.Лирикалық вальс ырғағында баяу әуендерді қабылдау,әннің сипатына сәйкес би қимылдарын орындайбілу,әннің қарқыны ның өзгеруін байқау,шығар маларды сипаттай білу. Балалар марш екпінімен түзу жүріп, ойнақы, көңілді әуеннің ырғағына бір аяқпен келесі аяққа секіртпелі қи мыл жасап, бір қырымен аяқ тарды бір-біріне тигізе секі ріп (боковой галоп), қимыл дар жасайды. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Ағаш ат» (Б. Қыдырбекова). Балалар шең бер бойында жүріп, аттың шабысын музыкамен жасай ды. Жеңіл, ойнақы қимыл дайды.Балалармен Отан қорғаушылар – ұландар	дөңгелекті алып тастаңдар. Неше дөңгелек қалды? Тәр биеші тақтаға сандар мен белгілерді іледі.1-тапсыр маны орындауды ұсынады. Аквариумдағы балықтарды санап, мысал құрастыр. Балалар қызыл түсті карточ каларды шығарады.2 саны жазылған көк түсті карточ каларды шығарады. Қайта санап, сұраққа жауап береді: 6.Балалар суреттерді түсін діреді, цифрларды жапсы рады. Жаттығу жасайды. Жұптық жұмыс.Тәрбиеші нің нұсқауы бойынша фигу раларды шығарады, қалға нын санайды, өздерінің іс-қимылдарын түсіндіреді. Орнынан түсіндіре отырып, 1-тапсырманы орындайды. **4.Шығармашылық іс-әрекет** Ұшақтар шеруі. Құрастыру:Ойынға қажетті құрылысты ойдан құрасты ру,жұмысты бірге келісіп орындау,дайын құрылыспен ойнап,ұжыммен біргежұмыс істеуді үйрету. Сурет салу:Сюжеттік сурет терді салу,ұжымдық жұмыс тарды орындап,ойдан сурет салуды үйрету. Мүсіндеу:Заттардың белгі лерін көрсете білу,салыстыр малы көлемдерін сақтау. Жапсыру:Дайын үлгілермен жұмыс істеуді үйрету, заттарды безендіру. Әңгімелеу.9 Мамыр қандай мереке? Бұл мереке қалай аталады? Ардагер деп кімдерді атаймыз? Суреттер ді қарастыру. Бұл күні біздің	*сақина (с), хат (х), циркуль (ц), щетк (щ), күре к(к), трактор (т), сағыз(с), тау (т), қайшы (қ), фабрика (ф), қамшы (қ), парта (п), шар (ш), сиыр (с), су (с), қап (қ) т*.б. Балалар, сендер қандай дыбыстардан басталатын сөздер айттыңдар?Қатаң дауыссыз дыбыстардан басталатын сөздер.Өйткені ауыз қуысынан кедергіге ұшырап шығып тұр, тек салдырдан тұрады, созып айтылмайды. ***«Сөйлемді толықтыр» дидактикалық ойыны.*** *Тәрбиеші* сөйлемді бастайды, ал балалар аяқтайды.Мысалы: Асхат таңертең ... (*бақшаға барды).*Анамның ертең ... (*туған күні*). Маржан кеше ... (*ерте тұрды*). Балалар қатты ... (*қуанды).* Ерланның иті ... *(қабаған*).Менің сіңілім ... (*мысықты жақсы көреді*). Әкем көп ... (*жұмыс жасайды).*Достарым мені ... (*сыйлайды*) . Әжем бауырсақ ... *(пісірді)* . Бізге кешігуге *(болмайды*). **2.Математика негіздері** Математикалық ойындар. Заттар мен құбылыстардың математикалық мәнін тануға қызығушылық пен эмоционал ды көзқарасты,ойлау мәдение тін таным процесін ерікті рет теу,шыдамдылық,ұқыптылық, өзіне деген сенімділікті қалыптастыруға баулу. **«Жасырынған цифрлары бар карточканы тап».** *Дидактикалық мақсаты*: балалардың кеңістік туралы	кім? Қандай ертегі? **3. Математика негіздері** Нені білеміз,нені жасаймыз. Заттар мен құбылыстардың математикалық мәнін тануға қызығушылық пен эмоционал ды көзқарасты,ойлау мәдение тін таным процесін ерікті рет теу,шыдамдылық,ұқыптылық, өзіне деген сенімділікті қалып тастыруға баулу. Математикалық жарыс Топ құрады. №1 тапсырма. Топтар бойын ша хормен тура және кері са найды. Бір санды аттап санайды. №2 тапсырма.Тақтадағы фиш каларға қараңдар. Олардың ұқсастығы қандай?Айырма шылығы қандай?Соңғыфишка ны толықтыр. №3 тапсырма.Неше пішін? Бұ лар қандай пішіндер?Оларды атаңдар. №4 тапсырма. Есептер құрастырып, мысал дар жазыңдар. №5 тапсырма.Ұзындығы бойынша салыстырыңдар. №6 тапсырма. Түсі, пішіні, өлшемі бойынша қораптарға салу, яғни түйме лерді салу керек – қорапқа қарай сызық жүргізу. №7 тапсырма. Балалардың таразы туралы түсініктері тексеріледі.Егер топтағы бала лар тапсырманы тез орындай тын болса, 1-ші немесе 2-кестемен жұмысты ұсынуға болады. Топтар бойынша тура және кері, бір саннан аттап дауыстап санайды.Шаршылар ды санайды, ол бойынша мы салдар құрастырады. Тапсыр	«Балабақшада», «Мектеп», «Жазғыорманда»,«Дүкенде» тақырыптарындағы мазмұнды суреттер. Тәрбиеші балаларға суретті көрсетіп, жай сөйлемді құрап айтады, мысалы: Әсем келе жатыр. Балалар сөйлемді қайталап, бір-екі сөзді қосып айтады, мысалы: Әсем балабақшаға келе жатыр. Келесі бала тағы бір-екі сөйлемді қосады. Әсем балабақшаға анасымен келе жатыр. Кім ең үлкен сөйлемді құрап айтса, жеңімпаз болады. Дәптермен жұмыс.Суреттер ді ата. Тиісті дыбыстық сызбамен қос.Суреттерді ата. Сызба бойынша сөйлем құра.Суреттерді ата. Сөздерді буынға бөл. **3. Қоршаған ортамен танысу** Табиғатта өзін-өзі ұстау ережелері.Қарапайым эколо гиялық ұғымдарды,адамның табиғаттың бір бөлігі екенді гін және оны қорғау,сақтау керек екендігін,күн мен ауаның адам,жануарлар мен өсімдіктер өміріндегі маңы зы туралы,табиғатпенқарым -қатынас барысында денсау лықтынығайтуды,табиғатты сақтауда жауапкершілікті сезіне білу. Балалар, бізге үрейлі жеделхат келіпті, онда былай деп жазылған: «Балабақшаның төңірегінде өзен-көлдердің тыныштығын бұзушы – Сулайлағыш, құстардың ұясын бұзатын – ұябұзғыш,

	туралы интерактивті тақтадан көріністер көру. ***Музыка тыңдау:*** **«**Ел қорғауға әзірміз» (К. Қуат баев).Музыка тыңдап, қан дай әсерде болғандарын сұрап, балалармен сұхбат тасу, әсерлерімен бөлісу. Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап, әуенді таза айтуға ұмтылу. ***Ән айту:*** «Балаларды қорғаймыз» (А.Досмаған бет).Балаларды кімдер қорғайды?Өскенде сендер Отанымызды қорғайтын, кішілерге қамқор, нағыз батыр боласыңдар.Балалар ға қайталап, қосылып айтуға үйретеді.Әнді бір мезгілде бастау және аяқтау, әуенді дұрыс бере білу.**«**Момыш ұлы Бауыржан» (Е. Өміров), «Балдырғандар әні» (Г.Жота ева) әндерін еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу.***Билер:*** «Теңізшілер биі» («Билеп үйренейік» жинағынан).Биге ұл балалар қатысады. Музыка ырғағына ілесе, қолдарын шекелеріне қойып шығады, аяқты бүк пей тік ұстап, бинокльмен қарап, ескек есіп, отырып-тұру қимылдарын жасайды. ***Ойындар, хороводтар:*** «Алтын қақпа» (Т. Сары баева).Балалар жұптасып, бір-біріне қарап тұрады. Көңілді әуен ойналып, бала лар жұптарымен қол ұстас қан күйі "Алтын қақпа" жа сап, бір қатарға тұра қалады. Ойын бастаушы немесе тәрбиеші ойынды жалғас	елімізде ардагерлерге құр мет көрсету,оларды құттық тау, Жеңіс шеруі, Мәңгілік алауға гүл қою, мерекелік отшашу тәрізді түрлі іс-шаралар өтеді. – Бүгін көп ұшақтар қиып, біз де ұшақтар шеруін жаса йық. Үлестірмелі материал дағы «Ұшақтар шеруі» сюжетті суретке назар аударту. Жапсыру тәсілде рін түсіндіру. Мына үлгі қа ғазға бәріміз бір-бір ұшақ тан жапсырып, үлкен шеру жасаймыз. 1.Үлестірмелі материалда көк жолақтағы ұшақтарды үш бөлікке қиып аламыз, әр қиындыны бүктеу сызығы арқылы екіге бүктейміз. 2.Үлгі сызық бойымен ұшақ тың сызбасын екіге бүктеп, қиямыз. Дайын ұшақтарды жапсырамыз. Орнымыздан тұрайық, Ұшақ болып ұшайық. Қыранға ұқсап биікте, Қанат қағып самғайық. Балалар шығармашылығы. Жеке жұмыс жүргізу.	түсініктерін қалыптастыру. *Оқыту құралы*: цифрлары бар карточкалар. *Ойынның мазмұны*. Тәрбиеші тақтаға екі баланы шақырады. Олардың бірі тақтаға теріс қарап тұрады, екіншісі бөлме дегі үстелдердің біріне бұры шы көрініп тұратындай етіп цифрлары бар карточканы жасырады. Теріс қарап тұрған бала алдына қарап, карточка ның қайда жасырылғанын табуы тиіс.Бала карточкада қозғалыс бағыты көрсетілген (алға жүр, солға бұрыл, содан соң оңға, үстелді айналып өт, т.б.) цифрды шешеді. Қалған балалар, егер бала дұрыс қоз ғалса, жасыл дөңгелекті, егер дұрыс қозғалмаса, қызыл дөң гелекті көрсетіп, ойынға каты сады. Содан соң тәрбиеші басқа баланы шақырады. Ойын қайталанады. Кім көр сетілген бағытта дұрыс қозғалса, сол жеңеді. **Пойыз ойыны.**Мақсаты:10-көлемінде сандарды есептеу дағдыларын қалыптастыру,қи мыл-қозғалыс белсенділігін дамыту.Алдын-ала 4орындық қойылады,олардың әрқайсы сы 7,8,9,10 сандары жазылған карточкалар жатады.Тәрбиеші 8баланы таңдап алып,оларға бүктелген түрде билеттер үлес тіріледі.Әр билетте бір-бір мысалдан берілген:4+3.9-1,7+3,Тәрбиешінің белгі беруі бойынша балалар билетті ашып,мысалдарын шешеді және өз орындарын табады. Орындыққа отырып үлгерме ген басқа балаларға жаңа би леттер үлестіріледі.Ең соңғы	маны дәптерге орындайды. **4.Музыка** Жас ұландар. Музыка тыңдау.Лирикалық вальс ырғағында баяу әуендерді қабылдау,әннің сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу,әннің қарқыны ның өзгеруін байқау,шығарма ларды сипаттай білу. Балалар марш екпінімен түзу жүріп, ойнақы, көңілді әуеннің ырғағына бір аяқпен келесі аяққа секіртпелі қимыл жасап, бір қырымен аяқтарды бір-біріне тигізе секіріп қимылдар жасайды. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Ағаш ат» (Б. Қыдырбекова). Балалар шең бер бойында жүріп, аттың шабысын музыкамен жасай ды. Жеңіл, ойнақы қимылдай ды.Балалармен Отан қорғау шылар – ұландар туралы интерактивті тақтадан көріністер көру. ***Музыка тыңдау:*** **«**Ел қорғауға әзірміз» (К. Қуат баев).Музыка тыңдап, қандай әсерде болғандарын сұрап, балалармен сұхбаттасу, әсер лерімен бөлісу.Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап, әуенді таза айтуға ұмтылу. ***Ән айту:*** «Балаларды қорғаймыз» (А.Досмағанбет). Балаларды кімдер қорғайды? Өскенде сендер Отанымызды қорғайтын, кішілерге қамқор, нағыз батыр боласыңдар.Бала ларға қайталап, қосылып айтуға үйретеді.Әнді бір мезгілде бастау және аяқтау, әуенді дұрыс бере	орманның тыныштығын бұзатын – ысқырғыш деген сотқар балалар пайда болыпты».Бұл хабарды естіп, балалар табиғатқа көмек көрсету үшін бұзақы ларды іздеуге аттанады. Жазбахат, нұсқамалардың көмегімен сотқар балаларды тауып,топ бөлмесіне алып келеді.Тәрбиеші : «Неге орманда шулайсыңдар?» – дейді.Сулайлағыш: «Осы да шу ма? Кәне, ысқырғыш, қалай ысқыру керек екенін көрсетші» – дейді.Тәрбиеші мойнындағы ысқырықты қолына алып, былай деп ескертеді:«Өздеріңді дұрыс ұстаңдар. Сендер балалар дың көңіл күйін бұзбаңдар. Әйтпесе бұрышқа тұрасың дар!» – дейді. Үшеуі: «Біз білмей қалыппыз» – деп күмілжиді.Тәрбиеші :«Кәне, балалар, табиғатта өздерін қалай ұстау керектігінайтың даршы?» – дейді.Ал Ұябұз ғышқа не айтар едіңдер? Орман, табиғат – бұл көпте ген аңдар мен құстардың мекені. Ал олардың мекенін де шулауға болмайды. Қазір құстар балапан басыпжатыр Көптеген аңдардың кішкен тай балалары бар. Оларды үркітуге болмайды.Ұябұз ғыш сен балалардың айтқа нын тыңда. Ұя бұзып,мер ген болғанша, спортпенайна лысып, допты торға дәл түсіруді үйрен.Құстар – біздің досымыз. Олардың ұясындағы кішкентай бала пандар өсіп, ертең өсімдік терді зиянды жәндіктерден

	тырады.Әуен ойналғанда қақпа ортасымен өтіп, өзіне жұп таңдап алып, қақпаның соңына тұрады. Жұпсыз қал ған бала дәл солай ойынды жалғастырады. Кенеттен әуен тоқталады, жұп тауып үлгермеген бала өз айыбын өнер көрсетіп өтейді. ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Полька» (И. Штраус).Тәр биеші шығарманы орындап, балалардан музыка ырғағы на сәйкес қол соғуды сұрай ды. Аспаптарды таратып беріп, орындау ретін түсін діреді.Балалар аспапта ой нағанда ырғақты ұстап оты рып, әуенге ілесе ұрмалы аспаптарымен ойнайды. **4.Дене шынықтыру** Ұзын жіппен орындалатын жаттығулар.Спорттықжатты ғулар.Велосипед,самокат тебу.Шеңбер бойымен және тура жолмен өз бетінше екі дөңгелекті велосипед тебу. Б.қ. : түзу тұру, 1 – қолда рын жоғары көтеріп, таспа ны бір қолынан екінші қолы на береді. 2– қолдарын екі жаққа айналдыра отырып, төмен түсіреді (8 рет). Б.қ. : түзу тұру, қолдары төменде. Таспаны жанына қарай созып, денені оңға (солға) бұрады (8 рет). Б.қ. : түзу тұру, алдыға еңкею, таспаны бір қолынан екінші қолына оң (сол) аяғы ның артынан беру (8 рет). Б.қ. : өкшелеп отыру. Тізесіне көтеріліп, оң (сол) қолдарын жоғары сермейді. Б.қ. қайта келеді (8рет). Б.қ.: қолдарымен артқа		бала жеңіске жетеді. **Көбелектерді жина ойыны.** **3.Көркем әдебиет** Жарқын жаз.Көркем шығарма ны рөлдерге бөліп,сахналау, рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін,бейненің қимылын,интонациясы мен мимикасын беру,қойылымда ғы өзінің рөлін мәнерлі дер бес орындау.Жайқалған жаз мезгілінің ерекшелігі туралы түсіндіру.Жаз мезгілінің ерек шелігі,жаз айлары,ойналатын ойындар,жаздағы мереке. Суретпен жұмыс.1-т.Кәзір қай мезгіл?2-т.Гүл алаңында өсіп тұрған гүлдердің аттарын ата. Сол сөздерді қатыстырып,сөй лем құраңдар.3-т.Арық сөзін қатыстырып,сөйлем құрау.4-т.Гүлдерді қалай күтеді?Гүл алаңы,Жазғы демалыс деген әңгіме құрастырады.Сөздік жұмысын жүргізу.Шалғын-қалың өскен көкорай,шөп. Шалғын сөзін қатыстырып, сөйлем құраты.Жаз мезгілінде пісетін жеміс-жидектер,көкө ністер туралы тақпақ-өлеңдер жаттату.Жаңылтпаш жаттау. Келді жаз,Жазға бала мәз. Көлде қаз,Көл жағасы саз. **Жаз қызықтары дидакти калық ойыны.**Шарты:бала ларды бірнеше топқа бөліп,әр топқа тапсырма беріледі.1топ жаз мезгілінің ерекшелігінәңгі мелейді.2топ жаз мезгілінде демалыс туралы әңгімелейді. **4.Дене шынықтыру** Жоғары қозғалмалы және аз қозғалмалы ойындар. Спорт тық жаттығулар.Велосипед, самокат тебу.Шеңбербойымен және тура жолмен өз бетінше	білу.«Момышұлы Бауыржан» (Е. Өміров), «Балдырғандар әні» (Г.Жотаева) әндерін еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу.***Билер:*** «Теңізшілер биі» («Билеп үйренейік» жинағынан).Биге ұл балалар қатысады. Музыка ырғағына ілесе, қолдарын шекеліне қойып шығады, аяқты бүкпей тік ұстап, бинокльмен қарап, ескек есіп, отырып-тұру қимылдарын жасайды. ***Ойындар, хороводтар:*** «Алтын қақпа» (Т. Сары баева)Балалар жұптасып, бір-біріне қарап тұрады.Көңілді әуен ойналып, балалар жұптарымен қол ұстасқан күйі "Алтын қақпа" жасап, бір қатарға тұра қалады. Ойын бастаушы немесе тәрбиеші ойынды жалғастырады.Әуен ойналғанда қақпа ортасымен өтіп, өзіне жұп таңдап алып, қақпаның соңына тұрады. Жұпсыз қалған бала дәл солай ойынды жалғастырады. Кенет тен әуен тоқталады, жұп тауып үлгермеген бала өз айыбын өнер көрсетіп өтейді. ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Полька» (И. Штраус).Тәр биеші шығарманы орындап, балалардан музыка ырғағына сәйкес қол соғуды сұрайды. Аспаптарды таратып беріп, орындау ретін түсіндіреді. Балалар аспапта ойнағанда ырғақты ұстап отырып, әуенге ілесе ұрмалы аспаптарымен ойнайды.	қорғайтын болады.Ол таби ғатқа тағы қандай зиян кел тірді?Ашатаяқ жасау үшін ағашты бүлдірді.Ұябұзғыш өзінің қылығының дұрыс емес екенін енді түсінгенін айтып, балалардан кешірім сұрайды.Табиғатта өзін ұстау ережелері.*Демонс трациялықматериалдармен жұмыс.*Балалар кезекпен өздері білгенінше ережелер ді айтады, тәрбиеші толық тырып отырады.Табиғатта көргеніңді есіңе сақтауға тырыс.Соқпақ жолмен ғана жүр.Ағаш бұталарын сындырма.Гүлдерді, шөпті жұлма.Гүлшоғын адамдар өсірген гүлдерден құрастыр. Табиғатта шулама,музыка ны қатты қойма.Құстардың ұясына жақындама. Сенің ізіңмен барып жыртқыш аңдар ұяны тауып алуы мүмкін.Жәндіктерді аулама. Оттың шоғын қалдырма. Құмырсқаның илеуін бұзба. **4.Дене шынықтыру** Біз оқушы боламыз. Сауықтыру-шынықтыру шаралары.Жергілікті шара лардың температурасын бір тіндеп,төмендете отырып, қарапайым су шараларын өз бетінше жүргізуге дағдылан дыру,балалардыңденсаулық тарын,шынықтыру құралда рының әсерлерінебейімделу деңгейін ескеріп,қарама-қарсы температурадағы су мен шайыну,таңертеңгі жат тығуды орындауға қызығу шылық тудыру,дене бітімін қалыптастыру және аяқтың өкшелерін нығайту.Залдың

	тіреліп отыру, аяқтарын түзу ұстайды. Екі аяғын бірдей бүгіп, таспаны қолдан-қолға ауыстырады. Аяқтарын қайта түзейді. (8 рет) Б.қ. Етпетінен жату. Денесінің алдыңғы жағын көтеріп, қайта түсіреді. (Екі қолына да таспа ұстайды) (8 рет) Б.қ. бір орында тұрып, бір аяқпен секіреді (6 рет). **«Доп ұру»** Бірінші топ ойыншылары бір-бірінің артынан бір сызық бойымен тұрады. Ойыншылардың арасында шамамен екі адым қашық тық болуы керек. Екінші топ та дәл осындай параллельді сызық бойымен тұрады. Ойын үшін екі топтағы ойыншылар санына тең доптар керек. Бір топтың ойыншыларының Мақсаты – доптарды сәл алдыға және жоғары лақтыру. Ал екінші топтың Мақсаты – кезекпен барлық «нысандарды» атып түсіру. Содан кейін керісінше ойналады. **«Үшінші артық»** Ойынға қатысушылар санамақ арқылы, әйтпесе, жеребе тастау жолымен жұптарға бөлініп, содан кейін екі-екіден, бірінің сыртына бірі үлкен шеңбер жасап орналасады. Жұп пен жұптың арасы екі-үш қадам болғаны дұрыс.Ойынды жеребе бойынша сайланған жүргізуші мен сыңарсыз ойыншы бастайды. «Артық» ойыншы қашып бара жатып, кез келген жұптың алдына		екі дөңгелекті велосипед тебу. Оңға және солға бұрылу. **«Арқаннан секіру»** Ойынды тегіс алаңда ойнаған жөн. Оған радиусы арқанұзын дығымен немесе бір-бірне байланған секірменің ұзынды ғымен бірдей шеңбер сызып сызу керек. Осыдан кейін санамақ көмегімен жүргізуші саналады.Жүргізуші шеңбер дің ортасында тұрып, арқанды ойыншылардың тізелері деңге йінде айналдырады, бұл ретте айналдыру жылдамдығын ақы рындатып немесе арттырып отыруға болады – арқанмен ойыншылардың аяқтарына тиюге тырысу керек.Шеңбер дегі ойыншылардың Мақсаты – жүргізушінің айласына ал данбай арқаннан аттау немесе одан секіру. Ал аяғына арқан тиген ойыншы келесі ойында жүргізуші болады. **«Дауыста, атыңды айтам»** Ойыншылар қол ұстасып дөң гелене шеңбер жасап орнала сады. Көзі байлаулы бір ойын шы шеңбердің ортасында тұра ды да, қолындағы таяғын шең бер бойында тұрған ойыншы лардың кез келгеніне ұсынып: «Дауыста, атыңды айтам», дейді. Таяқтың екінші ұшы нан ұстаған ойыншы атын біліп қоймас үшін әдейі дау сын бұзып шығарады.(Ойын шылар белгілі бір бағытпен үнемі қозғалыста болады.) Көзі байланған ойыншы бірін ші таяқ ұсынған ойыншының атын дұрыс тапса, сол ойын шымен орын ауыстырады. Таба алмаса, таяғын екінші ойыншыға ұсынады, оны таба		ортасы арқылы бір-бірден тізбекпен жүру, жүгіру, екі-екіден жүру, жүгіру. Жүргізушіні алмастырып 3 минут жүгіру. Қолдарын еркін ұстап, жеңіл жүгіру керектігіне назар аудару. Жиі адымдап, аяқ басына басу.Тәрбиешінің белгісі мен аталған бала жүргізуші болады да, қозғалыс бағы тын өзгертеді.Тыныс алуды қалыпқа келтіру.Мұрын арқылы демін ішіне тартып, ауыз арқылы шығару;Демін ішіне шұғыл терең тартып, өте баяу шығару;Демін баяу ішке тартып, шұғыл шығару.Ауа сыздықтап шығатындай демін баяу шығару.Үзік-үзік дем шығару.Негізгі жаттығулар ды топтарға бөлініп орындау.**«Баскетбол»** Еденге допты бір қолмен ұру.Доптарды себетке лақ тыру.Допты кеуде мөлше рінде ұстап тұрып, бала қолдарын доға жасап төмен қарай қозғалтып, жазып барып жоғары сермейді. Қолының басы мен саусақ тары допты бағыттап ашы лады.Баскетбол қалқанынан 2 метр қашықтыққа тұрады. Бастапқы қалыпқа дұрыс келеді.Бір орында тұрып ұзындыққа секіру.Секіру фазаларына назар аудару: еденнен итерілу, ұшу, жерге түсу.Аяқтарын тізесінен аз дап бүгіп, иық деңгейінде қояды. Бір аяғын ілгерішыға рып, денесін алдығажіберіп, бар салмағын екі аяғына бір дей түсіреді. Қолдарын шын

	кенеттен тұра қалуы тиіс. Егер жүргізуші оны қуып жетіп, қолын тигізе алмай қалса, енді осы жұптағы үшінші ойыншы«артық» болып саналады да, қаша жөнеледі. Мұндайда, жүргі зуші өз міндетін одан әрі атқара беруге мәжбүр. Ал жүргізуші «артық» ойын шыны бірден ұстап алған жағдайда, екеуі өз міндет терімен алмасады.		алмаса, келесіге ұсынады, осылайша үш ойыншының атын анықтай алмаса, ойын нан шығып қалады. **«Тұтқынға алу»** Ойыншылар шамамен тең болатын екі топқа бөлініп, сызықтың екі жағынан бір-біріне қарама-қарсы қарап тұрады. Бұдан кейін олар жұп-жұбымен қолдарынан ұстасып, өз жағына қарсыла сын тартуға тырысады. Сызық тың өз жағына көбірек ойын шыларды тартқан топ жеңеді.		тақтан бүгіп,денесіңқасын да ұстайды.Еңбектеу, 40-30-20 см көтеріліп керілген ар қанның астынан өту.Кедергі лерден өту тәсілдері оның биіктігіне байланысты еке нін есіне салады. Әртүрлі биіктіктер үшін түрлі тәсіл дерді қолданып, кедергілер ден өту.**Денеге арналған сауықтыру массажы.** Қажет сөздерді естігенде тез-тезшапалақ ұрады. «Пыспас үшін ішіміз, Қолды уқалап, ысамыз. Сосын қолды маңдайға – Шап- шап- шап. Бетің қалса домбыға, Шапалақта оны да. Кәне, есінеп тұрайық, Көп шапалақ ұрайық: 1, 2, 3, 4, 5! Міне, мойын, кәне, тез, Сергісін деп шүйдеміз. Оны абайлап түйеміз. Кеудені де ақырын, Жоғары-төмен түйеміз, Оңға қарай түйеміз, Солға қарай түйеміз, Бүйірден де абайлап, Ақырындап түйеміз. Алдыға белді бүгеміз, Созылып көкке түзейміз, Шынығуды білеміз, Шапалақтап күлеміз!»
Серуенге дайындық	Өз бетінше киіну және шешіну қабілетін белгілі бір ретпен бекіту, заттарды шкафқа дұрыс қою және мұқият бүктеу; түрлі сыдырмаларды қолдану қабілетін бекіту. Сыдырманы саламыз Сенің киіміңде: Түйме мен ілгекті, Түрлі батырманы. (Сөйлеуді дамыту)				
Серуен	Адамдардың киімін бақылау Мақсаты: талдау және қорытынды жасау қабілетін дамыту; қысқы және	Күнді бақылау Мақсаты: күннің қозғалысы туралы алғашқы түсінікті қалыптастыру; күн қызуына	Бұлтты бақылау Мақсаты: дүниені тұтас қабылдау негізі ретінде жер-көктің бірлігі жайлы түсінік	Ағашты бақылау Мақсаты: бақылауды дамыту; табиғатқа құрметпен қарауға тәрбиелеу.	Ауа-райын бақылау Мақсаты: көктемде табиғаттың өзгеруі Жердің Күнді айналуымен

	маусымдық киімдерді атау. Еңбек қызметі: учаскедегі жұмыс - су ағыны үшін ойық тазалау. Мақсаты: бірлесе жұмыс істеу қабілетін дамыту. «Түйе мен бота» қимылды ойыны Мақсаты: моторика, коммуникативті және шығармашылық қабілетті дамыту. Жеке жұмыс: қимылдарын дамыту Мақсаты: кеңістікте бағдарлауды, тепе-теңдік сезімін жақсарту. «Көктемде аулада қандай қауіп бар?» ситуациялық әңгіме Мақсаты: қауіпсіз мінез-құлық ережесін тәрбиелеу. (Сөйлеуді дамыту + сыртқы дүниемен таныстыру + дене шынықтыру)	байланысты табиғаттың көктемгі өзгерісі туралы түсінікті жүйелеу. Еңбек қызметі: үйілген қарды тез еруі үшін арасын ашу. Мақсаты: ересектерге көмектесуге деген құштарлықты тәрбиелеу; судың бір күйден екінші күйге өту қасиетін бекіту. «Қаз көпірі» қимылды ойыны Мақсаты: жаңа ойынмен танысу;ептіліктерін, төзімділігін дамыту. Жеке жұмыс: секіруді дамыту Мақсаты: 1-2 м қашықтықта екі аяқпен алға секіруге жаттықтыру. Аулада балалардың дербес дене белсенділігі. (Сөйлеуді дамыту + Қоршаған ортамен таныстыру + дене шынықтыру)	қалыптастыру. «Нысананы көзде» қимылды ойын Мақсаты: балаларды тік және көлденең нысанаға допты лақтыруға үйрету. Еңбек әрекеті: балаларға қарды шашуға көмектесу. Мақсаты: бірлесе жұмыс істеуге, істелген істен қуаныш алуға тәрбиелеу. «Жылға» қимылды ойын Мақсаты: балаларды қол ұстасып, әр түрлі бағытта жүруге және жүгіруге, жүресінен отыру, тұруға үйрету. «Жаңа сөз тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: баланың бір дыбысты қабылдау кезіндегі ойлауын дамыту. Баланың серуендегі өзіндік әрекеті, таңдау ойындары. Мақсаты: балалардың қарым-қатынас, жанжалды жағдайдан шығуға назар аудару. Жеке жұмыс Мақсаты: тәулік реті туралы білімді бекіту. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен таныстыру + дене шынықтыру)	Көркемсөз Его весной и летом Мы видели одетым. А осенью с бедняжки Сорвали все рубашки. Но зимние метели В меха его одели. (Ағаш) Мақсаты: әртүрлі ағаш туралы түсінікті кеңейту. Балалармен ағаштың не үшін қажет екендігі туралы әңгімелесу. Түске қарай көктемгі ауаның жылы болатынына назар аударту. Күн сәулесі енген ағаш діңі қызып, бүршіктен жапырақтар пайда болады. Еңбек қызметі: ұсақ қоқыс жинау «Табыста» қимылды ойыны Мақсаты: жолдастық сезімге, ептілікке, зейінділікке тәрбиелеу; иық пен арқа бұлшықетін күшейту. «Тап және жасыр» қимылды ойыны Мақсаты: бақылауды, зейінді, логикалық ойлауды дамыту. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен таныстыру + дене шынықтыру)	байланысты екендігі туралы түсінік қалыптастыру; табиғаттағы маусымдық өзгеріс туралы білімді бекіту. Еңбек қызметі: жолды сыпыру, қоқыс жинау. Мақсаты: бірлесе жұмыс істеу қабілетін дамыту. «Аяқты жерге тіре», «Қуыспақ» қимылды ойындары Мақсаты: бір-біріне соқтығыспай жүгіруде жаттығу; ептілікке, төзімділікке тәрбиелеу. «Қазына аралы» қимылды ойыны Мақсаты: қозғалыс белсенділігін дамыту; жер бедерін бағдарлау қабілетін нығайту. Жеке жұмыс: секіруді дамыту Мақсаты: тепе-теңдіктегі қимылды орындау кезінде өзін-өзі сақтандыруға үйрету. Педагог бақылауымен балалардың дербес әрекеті. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен таныстыру + дене шынықтыру)
Серуеннен оралу	Киімді реттілікпен шешу, шкафқа салу, қолды жуу. Белгілі бір реттілікпен өз бетінше киіну және шешіну, өз заттарын шкафқа дұрыс орналастыру дағдысын жетілдіру. Жуыну кезінде «Тазалап жу, суды аяма. Алақандар қардай аппақ болсын» тақпақ айту (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен таныстыру)				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Қалаға саяхат» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: сюжетті дамыту; рөлдерді дербес бөлу. «Кім фигураны тез табады» ойын жаттығуы Мақсаты: зейінін, ептілігін, реакциясын дамыту. Дидактикалық ойын «Қатені	«Мектеп» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: мектеп, қандай сабақ бар, мұғалім нені оқытатыны туралы білімді нақтылау; мектепте оқуға ынтаны, ұстаз еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу; сөздік қорын молайту:	«Кітапхана» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: рөлді таңдап, соған сәйкес әрекет ету; жақсы мінез-құлық дағдыларын дамыту; ойында әлеуметтік шындық құбылыстарын бейнелеу, балалардың бақылау, экскурсия,	«Супермаркет» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: ойынның сюжетін дамыту; қоғамдық орындарда өзін-өзі ұстау ережелері туралы білімдерін бекіту; сәлемдесу, қоштасу, сыпайы сұрау сөздерін, зат атауларын қазақ және ағылшын	«Біз спортшымыз» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: әртүрлі спорт түрлерімен таныстыру; командалар арасында жарыс ұйымдастыра білу; спортпен айналысуға ынтасын қалыптастыру; әлемдік спорт жарыстарына

	тап» Мақсаты: себеп-салдар байланысын анықтау, ойлау. «Әр қадамға бір сөз» қимылды ойыны Мақсаты: қимылды үйлестіру, сөйлеуді дамыту, бағдарлау. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру)	«мектеп құралдары», «портфель», «қарындаш», «оқушы» т.б. Дидактикалық ойын «Ертегі айтып бер» Мақсаты: тапқырлықты дамыту; сөздік білімін кеңейту. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту)	ересектермен қарым-қатынас барысында көргендерін ойынмен беру. «Жұмбақ жасыр, біз шешеміз» дидактикалық ойыны Мақсаты: балалардың балабақшада өсетін өсімдіктер туралы білімдерін бекіту, олардың белгілерін атау. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту)	тілдерінде қолдану. «Техника» домино Мақсаты: ой-өрісін, жазықтықта бағдарлануын дамыту; көлік туралы білімдерін бекіту; көлікті қазақ және ағылшын тілдерінде атау. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту)	қызығушылықты дамыту; спорт түрлерін қазақ және ағылшын тілдерінде атау. «Біз мамандықты ойнаймыз» қуыршақ театры Мақсаты: шығармашылық қабілетті дамыту, мінез-құлық мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру; қазақ және ағылшын тілдеріндегі сәлемдесу сөздерін қолдану. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру)
Балалармен жеке жұмыс	Қарым-қатынас дағдысы «Алдымен не, содан кейін не» дидактикалық ойыны Мақсаты: үйлесімді сөйлеуді дамыту; логикалық ойлау қабілетінқалыптастыру	Танымдық және интеллектуалдық дағды «Қанша, сонша» дидактикалық ойыны Мақсаты: берілген заттардың санын санау дағдыларын бекіту	Әлеуметтік дағдылар «ЖҚЕ сақта және орында» ойын жаттығуы Мақсаты: ЖҚЕ, жол белгілері, қоғамдық көліктегі өзін-өзі ұстау ережелері туралы білімдерін бекіту	Шығармашылық және зерттеу дағдылары. «Қиып, жапсыр» ойын жаттығуы Мақсаты: қайшымен жұмыс істеу техникасын жаттықтыру; қауіпсіздік ережелерін бекіту	Физикалық дағдылар «Сақина лақтыру» қимылды ойыны Мақсаты: ұқыптылыққа, ептілікке тәрбиелеу
Балалардың үйге қайтуы	«Ата-ананың мектепке психологиялық дайындығы» ата-аналарға арналған жадынама. «Болашақ бірінші сынып оқушыларына арналған кеңес» ата-анаға арналған ұсыныс				

ОҚУ-ТӘРБИЕ ПРОЦЕСІНІҢ ЦИКЛОГРАММАСЫ

Топ: мектепалды сынып
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспар қай кезеңге жасалды: 27.05–31.05

Күн тәртібі	Дүйсенбі 27.05	Сейсенбі 28.05	Сәрсенбі 29.05	Бейсенбі 30.05	Жұма 31.05
Балаларды қабылдау	Тәрбиешінің балалармен қарым-қатынасы: жеке әңгімелесу, қарым-қатынасқа арналған ойындар және балаларда жақсы көңіл-күй туғызу. Достық атмосферасын құру				
	«Достық» дидактикалық ойыны Мақсаты: балалар арасындағы достық қарым-қатынас, үлкенге құрмет. «Күншуақ қоян» психогимнастика Мақсаты: қарым-қатынастағы қиындықтарды жеңу. (Сөйлеуді дамыту)	«Жылулық сыйла» дидактикалық ойыны Мақсаты: балалардың бір-бірімен, ересектермен қарым-қатынасындағы қиындықтарды жеңу. «Қоңырау» ойын-тренингі Мақсаты: есту күйін дамыту, күйзелісті жеңілдету. (Сөйлеуді дамыту)	«Таң басталады» ойын жаттығуы Мақсаты: қарым-қатынастағы қиындықтарды жеңу. «Отбасы» саусақ ойыны Мақсаты: қолдың ұсақ моторикасын дамыту. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен таныстыру)	Психогимнастика «Шуақты күн» Мақсаты: бұлшықетті босаңсыту. Саусақ гимнастикасы «Саусақтар» Мақсаты: қолдың ұсақ моторикасын, сөйлеу, санауды дамыту. (Сөйлеуді дамыту+ қоршаған ортамен таныстыру)	«Жылулық сыйла» тренингі Мақсаты: балалардың бір-бірімен, ересектермен қарым-қатынасындағы қиындықтарды жеңу. «Қоңырау» ойын-тренингі Мақсаты: есту күйін дамыту, ширығуды жеңілдету. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен таныстыру)
Ата-аналармен кеңес, әңгімелесу	Алдағы жазғы демалыс туралы әңгімелер. Сұраныс бойынша жеке консультациялар				
Балалардың дербес іс-әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау)	«Жеуге болады – болмайды» дидактикалық ойыны (доппен). Мақсаты: зейінін қалыптастыру; заттардың негізгі, маңызды белгілерін анықтау қабілетін дамыту. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту) «Ассоциация» ойыны. Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту. (Математика + сөйлеуді дамыту) Үстел ойындары «Ертегіге бару» Мақсаты: пікірталас барысында басқа балалармен қарым-қатынас жасау және шешімді іздеу. (Математика + сөйлеуді дамыту)	«Қорап» дидактикалық ойыны Мақсаты: объектілерді түсі бойынша көрнекі корреляциялау қабілетін арттыру. (Математика + шығармашылық) Аз қимылды ойын «Ойлан, айналып өт» Мақсаты: құлақ арқылы анықтау және ішке қалпына келтіру қабілетін жетілдіру көлемдік немесе жазық типтегі жады объектісі. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту) Үстел ойындары «Ізде және тап» Мақсаты: жеке жыл мезгілдеріне тән белгілерді ажырата білуге жаттықтыру. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді	«Білемін – білмеймін» дидактикалық ойыны. Мақсаты: өз денеңіздің дағдылары мен физикалық мүмкіндіктерін дамыту; өзін-өзі бағалауды дамыту. (Қоршаған ортамен таныстыру+ дене шынықтыру) «Суық – ыстық» аз қимылды ойын Мақсаты: есту қасиеттерін, дене қасиеттерін дамыту. (Сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру) Құрылыс материалынан таяқша құрастыру ойыны Мақсаты: геометриялық пішін туралы білімдерін бекіту; балалардың логикалық ойлауын дамыту. (Құрастыру)	«Кім дұрыс суретті таңдайды» дидактикалық ойыны Мақсаты: «жиһаз», «киім», «аяқ киім», «жеміс» деген жалпы ұғымды біріктіре отырып, берілген суреттер санын таңдау қабілетін жетілдіру. (Математика + сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен таныстыру) «Айырмашылықты тап» қимылды ойын Мақсаты: зейінді, есте сақтауды, сигнал бойынша әрекет ету қабілетін арттыру. (Дене шынықтыру + математика) Түпкі ой бойынша мүсіндеу Мақсаты: балалардың қиялын, өз жұмысының мазмұнын шығаруға дағдыландыру; алған	«Жұптас суретті тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: геометриялық фигуралардан құралған өрнекті сипаттау арқылы тану қабілетін жетілдіру. (Математика + сөйлеуді дамыту) «Бәрі қалай аяқталды» қимылды ойын Мақсаты: есте сақтау, ақыл-ой қабілеттерін арттыру; баланың сөздік қорын кеңейту. (Дене тәрбиесі + сөйлеуді дамыту) «Алақанға сызып, тірілт» ойын Мақсаты: объектінің схемалық кескіні негізінде қиялда бейнелер жасауға ықпал ету. (Сурет салу + математика)

		дамыту)		білімін өз бетінше қолдануға жаттықтыру. (Сөйлеуді дамыту+мүсіндеу)	
Ертеңгілік жаттығу	Жаттығулар кешені				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Мектеп бізге не үшін керек?» әңгімелесу Мақсаты: алған білімдерін тиянақтау, диалог жүргізе білу. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен таныстыру)	«Жаз келеді» дидактикалық ойыны Мақсаты: балалардың жазғы табиғат құбылыстары туралы түсініктерін жаңарту; осы тақырып бойынша сөздік қорын белсендіру және толықтыру. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен таныстыру)	«Не жоқ болды» дидактикалық ойын Мақсаты: бақылаушылықты дамыту. (Математика) «Ол қайда тұрады» дидактикалық ойыны Мақсаты: балалардың жабайы және үй жануарларының мекені туралы білімін бекіту. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту)	«Жұмбақтар елінде» Мақсаты: логикалық ойлауды, қиялды дамыту. «Үшінші артық» дидактикалық ойыны Мақсаты: ойлауды, көрнекі қабылдауды дамыту. (Сөйлеуді дамыту + математика)	Дидактикалық ойын «Керісінше айт» Мақсаты: зейінді, реакцияны дамытуға жаттығу. (Сөйлеуді дамыту+математика)
Ұйымдастырылған іс-әрекет	**1.Қоршаған ортамен танысу.** Қарапайым экологиялық ұғым дарды,адамның табиғаттың бір бөлігі екендігін және оны қорғау,сақтау керек екендігін, күн мен ауаныңадам,жануарлар мен өсімдіктер өміріндегі маңы зы туралы,табиғат пен қарым -қатынас барысында денсаулық ты нығайтуды,табиғатты сақтау да жауапкершілікті сезіне білу **«ЖАҚСЫ – ЖАМАН» дидактикалық ойыны.** Мақсаттары: Балалардың табиғатта өзін-өзі ұстау тәртібі туралы білімін нығайту. Тәрбие ші балаларға табиғат аясындағы мінез-құлықтың сызбалықереже лерін көрсетеді. Балалар сурет терге қарап, онда не бейнелен генін жан-жақты баяндапбереді. Нені істеуге болатынын, нені болмайтынын айтады. Себебін түсіндіріп береді. **Ойын: «Болады – болмайды».** (Болады дегенде қол шапалақ таймыз, болмайды дегенде аяғымызбен дүрсілдетеміз). Орманға саңырауқұлақ пен	**1.Сөйлеуді дамыту.** Ойыншықтарды,заттарды, сюжеттік суреттер,табиғат құбылыстарын сипаттаудан заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс таңдау,сын есімдер мен үстеулерді қолдану. **Ойлан да аяқта ойыны.** Шарты:тәрбиеші сөз тіркес терін айтады,балалар сөйлем дерді аяқтайды.Мақсаты: айтылған сөздерді есіне сақ тап,сөзді сөйлеммен жалғас тырып айтуғадағдыландыру, сөздік қорларын молайту. Ат шабады,ал қарлығаш... Қозы...,сиыр..... Бота-....төлі. Лақ...Құлыншық.... **Ертегі құрастыру.** Шарты:тәрбиеші балаларға қазақтың халық ертегілерін де кездесетін кейіпкерлерді атайды.Мысалы:хан,уәзір, қарға,кірпі,т.б.Аталған кейіп керлерді біріктіре отырып, жаңа ертегі мазмұнын құрас	**1.Сауат ашу негіздері** Буын туралы ұғымдарды қалыптастыру,сөздерді буын дарға бөлу,олардың саны мен ретін анықтау.буындардан сөздер құрастыруға үйрету. Дыбыстармен жұмыс. 1-тапсырма**«Керісінше айт» дидактикалық жаттығуы** Мен сендерге ұяң дауыссыз дыбыстардан басталатын буындар айтамын, ал сендер қатаң дауыссыз дыбыстардан тұратын буындар айтасыңдар. 2-тапсырма**«Сөзді қос» дидактикалық жаттығуы** Тіл ұстартуға ұйқас сөз тіркес терін айтамын, буыны жоғал ған, сендер жоғалғанбуынды жалғап, толықтырып айтасың дар.-яр-яр-яр – бізге берді қи-...*яр;*тыр-тыр-ыр – керек бізге ба*тыр;*кеш-кеш-кеш – түйеде бар екі өр *кеш;* -үй-үй-үй – домбырамен тарттық к*үй;* -ін-ін-ін – келді, міне, ақ тиін; - қа-қа-қа – көлшікте отырған ба*қа;*	**1.Сөйлеуді дамыту.** Өткенді қайталау. Өз іс-әрекетін бағалау. Әр бала үй жануарларының қимылын келтіреді,дауысын салады,Біреуі қозы болып ма ңырайды,екінші бала шөп жейді,үшінші бала атқа оты рып шабады,лақ болып секі реді,т.б.Қалған балаларжүргі зушінің айтқанын,орындаға нын қайталайды.Соңында балалар қандай жануарлар дың қимылдарын қалай жасағанын әңгімелейді. **Белгісіз сөз ойыны.** Балаларға мүлде таныс емес сөз беріледі.Мысалы:дәм айырушы.дегустатор.Бала лардың пікірлері тыңдалады, тәрбиеші толықтырады. **Домино ойыны.** Үстел үстінде ертегілердің мазмұнына сай салынған суреттер теріс жатқызылып қойылады.Бір бала суретті ашып,ертегілер мазмұнын әңгімелейді.Бала ертегінің белгілі бір жеріне шейін ай	**1.Көркем әдебиет** Өткенді қайталау. **Домино ойыны.**Үстел үстіне ертегілердің мазмұ нына сай салынғансуреттер теріс жатқызылыпқойыла ды.Бір бала суретті ашып, ертегінің мазмұнын әңгіме лейді.Бала ертегінің белгілі бір жеріне шейін айтып,жа нында тұрған баланың иығ ына қолын салады.Сол кез де көрші тұрған бала ертегі ні жалғастыра жөнеледі. **Жыл мезгілдері ойыны**. Мақсаты:жыл мезгілдерін де ойнайтын ойындардың атын атап,ерекшелігін айту, сөздік қорын дамытып,бай ланыстырып,сөйлеуге үйре ту.Көрнекілігі:жыл мезгіл деріне сәйкес суреттер. Ойын шарты:суретте беріл ген ойындардан күз,жаз, көктем,қыс мезгілінде ойнайтын ойындарды ажырату. **Балалар паркінде.** Мақсаты:балалар паркінде

	жидек теру үшін жалғыз баруға бола ма? Орманға ата-аналарымызбен баруға бола ма? Тауға, далаға жалғыз шығып кетуге бола ма? Ата-анаңнан қашып, көрші көгалға кетіп қалуға бола ма? Ылғи ата-анаңмен бірге бол. **2.Сауат ашу негіздері** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау. **«Қарама -қарсы сөзді тап» ойыны.** Қалың – ... (*жұқа)* Суық – ... (*ыстық)* Тәтті – ... *(ащы)* Қисық – ... (*түзу)* Ұзын – ... (*қысқа)* **«Сұрақ-жауап» әдісі арқылы қайталау.** Дыбыс деген не? Дыбыстар қандай болып бөлінеді? Дауысты дыбысты, дауыссыз дыбыстан қалай ажыратамыз? Дауысты дыбыстарды қандай түспен белгілейміз? Дауыссыз дыбыстарды ше? Сөзді буынға қалай бөлеміз? Буынды қалай белгілейміз? Сөйлем деген не? Сөйлем неден тұрады? Сөйлем сызбасын қалай белгілейміз? **«Кім зейінді?» дидактикалық ойыны** Тәрбиеші балаларға әртүрлі суреттер, ойыншықтар көрсе теді. Егер сол суреттіңбасын дағы дыбыс дауысты болса, балалар қызыл текшені, дауыс сыз болса, көк текшенікөтереді. **«Тиісті белгіні көтер»**	тырып айтуды ұсынады. Балалар ертегі құрастырады. Ең қызықты ертегі ойлаптап қан бала жүргізуші болып, ойынды жалғастырады. **Сиқырлы саусақтар.** 1.Таңқалу (екі қолдың бас бармағын көтеру). 2.Өзіңді көрсет(бір саусақ пен) 3.Сәлемдесу (қолды жоғары көтеру). 4.Қорқыту (сұқ саусақпен) 5.Тоқта (бас бармақты төмен түсіру) 6.Аймалау (екі алақанды бір-біріне сипалау) 7.Жеңіс (екі қолды жоғары көтеру). **2.Қазақ тілі** Өткен тақырыптарды қайта лап,алған білімдерін тиянақ тау. Ауызекі сөйлеу белсен ділігін арттыру. «Кел, балалар, ойнайық» әні Кел,балалар,ойнайық, Ойнайық та ойлайық. Қандай жұмбақ болса да Шешпей оны қоймайық. *Қимылмен көрсете отырып жұмбақ жасыру.* *Екі басы дөңгелек,Екі ұшы сүйір,Қиғанға үйір.Ол-не? Қайшы.Қайшы туралы жаңылтпаш.Жақсы қайшы. Қайсы қайшы?Жұмбақ.Өзі ширақ,өзі қу,Жүрген жері айғай-шу,Ол-не?Түлкі.Қу, ширақ* сөздерімен жұмыс. Шағын мәтін құрастыру. Түлкі қандай жануар? Балалар тәрбиешінің көмегімен шағын мәтін құрастырады. *Түлкі – жабайы жануар. Түлкі – қу жануар. Түлкі – ширақ*	-қы-қы-қы – кісінеді жылқы; -тай-тай-тай- – біздің Арман кішкен *тай;* -са-са-са - ызылдайды сары ма*са.* 3-тапсырма**«Сөзді бөл» дидактикалық ойыны.** Мен сендерге қандай да бір заттардың суреттерін көрсете мін, сендер шапалақпен сурет тегі бейнеленген затты буынға өз беттеріңмен бөлесіңдер. Мысалы: *гүл, үстел, ит, түлкі, сиыр, себет, жылан, қызанақ, балта, дәптер,мал, жеміс, жидек, піл, пальто т.б.* **«Кім зейінді?» дидактикалық ойыны.**Тәрбиеші балаларға әртүрлі суреттер, ойыншықтар көрсетеді. Егер сол суреттің басындағы дыбыс дауысты болса, балалар қызыл текшені, дауыссыз болса, көк текшені көтереді. **«Тиісті белгіні көтер» дидактикалық жаттығуы** Тәрбиеші жуан, жіңішке дауысты дыбыстарды аралас тырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда сары түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда қызыл дөңгелекті көтереді. Дәптермен жұмыс.Суреттерді ата. Сөздерді буынға бөл. Екі буыннан тұратын заттың суре тін екітерезелі үйге, ал үш буын нан тұратын заттың суретін үш терезелі үйге қос.Суреттерді ата. Дыбыстық сызбаны тиісті суретпен сәйкестендір.Суреттерді ата. «Қ» дыбысының орнын тауып, сәйкес бөлікті көк түспен боя. **Сиқырлы текше» ойыны.** Мақсаты: текшедегі аңдарға	тып,жанында тұрған бала ертегіні жалғастыра жөнеледі. **2.Қазақ тілі** Өткенді қайталау. **«Ғажайып шеңбер» ойыны.**Мынау – ғажайып шеңбер. Мынау не? – Ғажайып шеңбер. (Ғажайып шеңбер сөз тіркесін дұрыс айтып жаттығады). Балалар екі топқа бөлінеді. Екі топ кезекпен шеңбердің тілін айналдыру арқылы ұяшықты анықтайды да, сол ұядағы хатқалта ішіндегі тапсырма ны орындайды. Тәрбиеші әр жауапқа бір ұпай береді. Тақырыптарға байланысты қима не мазмұнды суреттер беріледі. Балалар сұраққа кезекпен жауап береді. Тапсырмалар: № 1. Қыс Бұл қай жыл мезгіл? Қыс айлары қандай? Қыста не болады? Балалар не істейді? № 2. Мен және менің отбасым. Өзі және отбасы, мекенжайы туралы шағын мәтін құрайды. № 3. Балабақша Топта нелер бар? Заттарды жекеше, көпше түрде атау. № 4. Үй жануарлары мен жабайы жануарлар Мынау не? Қайда тұрады? (Жануарларды атайды, қайда тұратынын айтады). № 5. Жемістер мен көгөністер. Тәрбиешінің айтуы бойынша көгөніс пен жемістерді табады. Мысалы: Қызыл, дәмді көгөніс. Сары	гі ойындарды және оның құралдарын ажырату.Дема лыс барысында техникалық қауіпсіздікті,жол ережесін сақтаудыүйрету.Көрнекілігі :балалар паркінің көрінісі.Ойыншарты:паркте гі техникалық ойыншықтар ды пайдаланудың ережесін ата-аналармен бірге орындау. **2.Сауат ашу негіздері** Өткенді қайталау. Дыбыспен жұмыс. **Дидактикалық ойын: «Кім зерек?»**Балалар көк, қызыл дөңгелек терді алыңдар да, үстел үстіне қойыңдар.Егер мен дауыссыздыбысты айтсам көк, ал егерда уысты дыбыстыатасам, қызылдөңгелекті көте ресіңдер.Мысалы: -а-, -у-, к-, -е-, -н-, -г-, -ш-, -щ-, -з-, -х-, -ф-, -ы-, -в-, -а-, -п- ,-р-, -о-, -л-, -д-, -ж-,э-, -я-, -ч-, -с-, -м-, -и-, -т-, -б-, -ю.Сөзбен жұмыс. **«Сөзді өлшейік» дидактикалық жаттығуы.**Алақанда рыңды үстел үстіне қо йындар, енді сөзді айта бастағанда алақанның арасын ашатүсеміз. Ала қанның арасы жақын болса, онда біз қысқа сөз өлшедік, ал алақан ның арасы алшақ болса, онда ұзақ сөз өлшеге німіз.Мысалы: көз, жаз, кітапхана, дәріхана т.б.. **«Дыбыстың сөз ішіндегі орнын тап» дидактикалық**

	дидактикалық жаттығуы Тәрбиеші жуан, жіңішке дауыс ты дыбыстарды араластырып айтады, балалар жуан дауысты дыбысты айтқанда, сары түсті дөңгелекті, жіңішке дауысты дыбыстарды айтқанда, қызыл дөңгелекті көтереді. **«Сөздің бірінші дыбысын айт» дидактикалық ойыны** Мен сендерге сурет көрсетем, сендер суретті атап бірінші дыбысын анықтап айтасыңдар. Тәрбиеші балаларды екі командаға бөледі, бірінші бір командамен содан кейін екінші командамен ойнайды.Мысалы: *өшіргіш(ө), әтеш(ә), апельсин (а), оқтау (о), ұя (ұ), ыдыс (ы), уық (у), әткеншек(ә), өрмекші(ө), ешк(е)і, элеватор(э), ірімшік(і), ине(и), үтік(ү), арыстан(а), оймақ(о), ұлу(ұ), етік(е), экскаватор(э), ілгіш(і), ит(и), үкі(ү)* т.б. Балалар, сендер қандай дыбыс тардан басталатын сөздер айт тыңдар. Иә, дауысты дыбыс тардан басталатын сөздер. Дауысты дыбыс екенін қайдан білдіңдер? Дыбысты айтқанда кедергіге ұшырамайды.Қатаң дауыссыз дыбыстарға сөздер: пима (п), фабрика (ф), кілт (к), киіз (к), қант (қ), тышқан (т), шымшық (ш), сақина (с), хат (х), циркуль (ц), щетк (щ), күре к(к), трактор (т), сағыз (с), тау (т), қайшы (қ), қамшы (қ), парта (п), шар (ш), сиыр (с), су (с), қап (қ **«Дыбыстың сөз ішіндегі орнын тап» дидактикалық жаттығуы.**Тәрбиеші сағат, асық, қас сөздерінің сызбасын тақтаға іліп, с дыбысының орнын табуды тапсырады.	*жануар.***«Айтылған дыбысқа сөз құра» ойыны.** Әр қатардағы сұрақтың жауабы «қ» дыбысынан басталады.Біздің Отанымыз қалай аталады? (Қазақстан) Оқу құралы (қарындаш) Көгөніс (қызанақ) Ұлттық баскиім (қалпақ) Ыдыс (қазан) Түс, түр (қара) Үй жануары (қой) Түлкі қандай? (қу). Сұрақтардың жауабын тауып, тақтаға суреттерді іледі. **3.Математика негіздері** Өткенді қайталау. **«Не қайда тұр?» ойыны**. Балалардың алдына әртүрлі заттар қойылады. Оларды ойдағы шаршының бұрыштарына және ортасына орналастырамыз. Жүргізуші балалардан қоянның артында және қуыршақтың алдында немесе түлкінің оң жағында және қуыршақтың алдында тұрған заттың атын сұрайды. **«Не өзгерді?» ойыны**. Үстелде бірнеше зат жатыр. Балалар олардың қалай орна ласқанын жаттап алады. Содан соң көздерін жұмады. Ал тәрбиеші бір-екі заттың орнын ауыстырады. Көзін ашқаннан кейін балалар қандай өзгерістер болғанын, заттың бұрын қайда тұрға нын, қазір қай жерде тұрға нын атап көрсетеді.Мысалы, қоян мысықтың солжағында тұрған, енді ол оның оң жа ғында тұр немесе қуыршақ	байланысты сөйлем құрату. Ойын шарты: көңілді қиын емес әуен ойналады. Балалар шеңберге тұрады. Текшені бір-біріне қолдарына беріп, тақпақ айтады. Қай баланың қолында текше қалып қойса, сол бала текшені ортаға лақтырады. Тәрбиеші текшеде қандай сурет екенін балалардан сұрайды. Балалар жауап береді. Егер текшеде мысықтың суреті болса, тәрбиеші ол балаға мысық сөзін қатыстырып, сөйлем құратады.(Текшенің әр бетінде мысық, күшік, қасқыр, жолбарыс, лақ, маса жануалардың суреттері бейнеленген) **2.Математика негіздері** Өткенді қайталау. **«Суретші» ойыны.** Ойын кеңістікте бағдарлау қабілетін дамытуға, заттардың кеңістікте орналасқан орнын анықтайтын терминдерді бекітуге арналған. Үлкен немесе шағын топтармен өткізуге болады. Жүргізушінің рөлін тәрбиеші өзі атқарады. Тәрбиеші балаларға сурет салу ды ұсынады. Оның сюжетін бәрі бірге ойластырады: қала, бөлме немесе хайуанаттар бағы, т.б. Содан соң әрқайсысы өзі ойластырған картинаның бел гілі бір элементі туралы, оның басқа заттардың қай жағында, қай жерде орналасуы керектігін айтып береді. Тәрбиеші карти наны балалар айтқан элемент термен толықтырады. Суретті тақтаға бормен немесе үлкен параққа фломастермен саламыз. Оның ортасына үйдің суретін	қышқыл жеміс. Жасыл көгөністерді ата, көрсет. т.с.с. № 6. «Кім жылдам?» Берілген тақырыпқа сөз ойла. Сөздермен сөйлем құра.Жұмыс дәптерімен жұмыс.1.Суреттерге қара. Бір топқа жататын заттарды бір-бірімен біріктір. Бір сөзбен ата. Жеке жұмыс жүргізу.Ұпайларды санау. Жеңімпаздар анықталады. **3.Математика негіздері** Өткенді қайталау **«Жасырынған цифрлары бар карточканы тап».** *Дидактикалық мақсаты*: балалардың кеңістік туралы түсініктерін қалыптастыру. *Оқыту құралы*: цифрлары бар карточкалар. *Ойынның мазмұны*. Тәрбиеші тақтаға екі баланы шақырады. Олардың бірі тақтаға теріс қарап тұрады, екіншісі бөлмедегі үстелдер дің біріне бұрышы көрініп тұратындай етіп цифрлары бар карточканы жасырады. Теріс қарап тұрған балаалды на қарап, карточканың қайда жасырылғанын табуы тиіс. Бала карточкада қозғалыс бағыты көрсетілген (алға жүр, солға бұрыл, содан соң оңға, үстелді айналып өт, т.б.) цифрды шешеді. Қалған балалар, егер бала дұрыс қозғалса, жасыл дөңгелекті, егер дұрыс қозғалмаса, қызыл дөңгелекті көрсетіп, ойынға катысады. Содан соң тәрбиеші басқа баланы ша қырады. Ойын қайталанады. Кім көрсетілген бағытта	**жаттығуы.**Тәрбиеші лақ, алма, талсөздерінің сызбасын тақтаға іліп, -л- дыбысының орнын табуды тапсырады. Тақтаға бір баланы шы ғарады. Балалар орнын да жұмыс жасайды,егер дыбыс сөздің басында болса, басында тұрған төртбұрышты, егерорта сында болса,ортасын дағы төртбұрышты, ал соңында болса, соңын да тұрған төртбұрышты көк түспен бояйды. Буынмен жұмыс. **«Сөзді буынға бөл» дидактикалық ойыны** Мен сөздер айтамын, ал сендер мен айтқан сөз дерді шапалақ ұру арқы лы буынға бөлесіңдер. Мысалы: *Та-на, ал-ма, бал, тал, сыз-ғыш, кі-тап, қам-шы, ер, көл, қу-ыр-шақ, құс, та-уық, қо-ңыз, кө-бе-лек, са-уыс-қан, тек-ше, мар-ғау, жа-лын, ә-теш, ке-кі-лік, ақ-қу, кө- гер-шін, тас-ба-қа, ұ-шақ, а-пель-син, ман-да-рин, дом-бы-ра, ба-ра-бан, бел-дік, пар-та, са- на, ө-рік, кө-рік, сый-лық, кө-мір, ке-ру-ет, ди-ван, жа-лау, қай-мақ, ба-уыр-сақ, тал-қан, жыл-қы, мон-шақ, қы-мыз т.б.* **«Дұрыс көтер» дидактикалық ойыны** Мен сендерге сөздерді оқимын, егер сөздерді дауысты дыбыстар жуан болса, сары дөңге лекті, жіңішке болса,

	Тақтаға бір баланы шығарады. Балалар орнында жұмыс жасайды, егер дыбыс сөздің басында болса, басында тұрған төрт бұрышты, егер ортасында болса, ортасындағы төртбұрышты, ал соңында болса, соңында тұрған төртбұрышты бояйды. **«Орамал тастамақ» дидактикалық ойыны.** Ойын шарты: тәрбиеші дыбысты айтып, балаға орамаллақтырады Бала сөз ойлап тауып, қайта тәрбиешіге лақтыруы керек. Дәптермен жұмыс.Суреттерді ата. Дыбыстық сызбаны тиісті суретпен сәйкестендір.Суреттерді ата. Бірінші дыбысты анықта. Жуан дауысты дыбыстан басталатын заттардың суретін жуан ағашқа, жіңішке дауысты дыбыстан басталатын заттардың суретін жіңішке ағашқа қос.Сызбадан т дыбысының орнын анықта **3.Музыка** Біз мектепке барамыз. Музыка тыңдау.Лирикалық вальс ырғағында баяу әуендерді қабылдау,әннің сипатына сәйкес бимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау,шығармаларды сипаттай білу. Балалар жұптасып, вальс әуенімен залға келеді.Би ырғағын сезіне, шеңбер бойымен жеңіл жүріп, жарты шеңбер болып тұрады. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Гүлдер вальсі» (П. Чайковский, үнтаспада). Ұлдар қыздарды әдеппен биге шақырады. Бір қадам алға, бір қадам артқа орын ауыстыру, айналу, ұлдар отырып, қыздар ұлдарды айналады,би соңында	аюдың оң жағында тұр еді, енді ол алдына шығып кетіпті және т.б. **«Ұқсасын тап» ойыны.** Балалар тәрбиеші көрсеткен заттардың суреті салынған картинаны іздейді. Содан соң заттардың қалай орналасқанын суреттейді: «Сол жақта бірінші піл, оның артында маймыл, еңсоңында аю тұр» немесе «Ортасында үлкен шәугім, оның оң жағында көгілдір тостаған, сол жағында қызғылт тостаған тұр».**«Өз өрнегің туралы айтып бер» ойыны.** Әр баланың қолына ою-өрнегі бар сурет (кілемше) беріледі. Балалар өрнектердің қалай орналасқанын айтып беруі тиіс: жоғарғы оң жақ бұрышта – шеңбер, жоғарғы сол жақ бұрышта – шаршы, төменгі сол жақ бұрышта – сопақша, төменгі оң жақ бұрышта – тіктөртбұрыш, ортасында – үшбұрыш.Мысалы, ортасында – үлкен шеңбер, одан сәуле шашырап тұр; әрбір бұрышта – гүлдер, жоғары мен төмен жағында –толқынды сызықтар, оң жақ пен сол жақта жапырақтары бар толқынды сызық сызылған. **4.Шығармашылық іс-әрекет** Өткенді қайталау. **«Түстері бойынша жылмезгілдерін ажырат» ойыны.** Сендердің алдарыңда түрлі түсті жолақтар жатыр. Сол жолақтар арқылы жылмезгілдерін ажыратып, қай	(сурет қарапайым және балаларға түсінікті болуы шарт), үйдің шатырының үстіне құбырдың суретін саламыз. Құбырдан түтін шығып тұр. Тапсырма бойынша жоғарыда, төменде, сол жағында, оң жағында, артында, алдында, ортасында, жанында, қасында, т.б. сөздерді пайдалану қажет. **«Ойыншықты тап» ойыны**. Тәрбиеші : «Балалар, түнде біздің топта ешкім болмайды емес пе? Сол кезде бізге Карлсон келіп, сендергесыйлыққа ойыншықтар тастап кетіпті. Карлсон әзілдегенді ұнатады. Сондықтан ол ойыншықтарды жасырып кетіпті. Мына хатта ол қай ойыншықты қай жерден табуға болатынын жазыпты. Кәне, хатты оқимыз».Хатқалтаны ашып оқиды: «тәрбиешінің үстелінің алдына тұрып, тіке жүресіңдер». Балалардың бірі тапсырманы орындайды,қорапта ойыншық мәшине жатқан шкафқа жақындайды. Екінші бала келесі тапсырманы орындайды. Терезеге жақындап, солға бұрылады. Перденің артынан қуыршақты табады. **3.Көркем әдебиет** Көркем шығарманы рөлдерге бөліп,сахналау,рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін, бейненіңқимылын,интонациясы мен мимикасын беру,қойылымдағы өзінің рөлін мәнерлі дербес орындау. **«Тақия тастамақ» ойыны.** Балалар дөңгелене отырады. Бір бала тақияны алып, балаларды айналып жүреді. Балалар хормен ойын сөздерін	дұрыс қозғалса, сол жеңеді. **Қақпадан өт ойыны.** Мақсаты:10 санының құрамы туралы білімдерді бекіту,қимыл-қозғалыс белсенділігін дамыту.екі бала қол ұстасып,қақапаны бейнелейді.тақтаға 10 саны ілінген.Қалған балаларға 1-ден 9-ға дейін сандар бар карточкалар үлестіріледі,әл тәрбиешінің үстелінде дедәл осындай карточкалар жайылып қойылады.Тәрбиеші 9-дың көлеміндегі бір санды атайды.Карточкасында осындай сан бар бала тәрбиешінің үстелінен 10 санының құрамы шығуы үшін керекті карточканы тауып алады,сөйтіп қақпаға кіреді. **4.Музыка** Өткенді қайталау.Біз мектепке барамыз. Музыка тыңдау. Лирикалық вальс ырғағында баяу әуендерді қабылдау,әннің сипатына сәйкес бимылдарын орындай білу,әннің қарқынының өзгеруін байқау,шығармаларды сипаттай білу. Балалар жұптасып, вальс әуенімен залға келеді.Би ырғағын сезіне, шеңбер бойымен жеңіл жүріп, жарты шеңбер болып тұрады. ***Музыкалық-ырғақтық қимылдар:*** «Гүлдер вальсі» (П. Чайковский, үнтаспада). Ұлдар қыздарды әдеппен биге шақырады. Бір қадам алға, бір қадам артқа орын ауыстыру, айналу, ұлдар отырып, қыздар ұлдарды айналады,би соңында ұлдар	қызыл дөңгелекті көтеріңдер.Мысалы: *банан, күріш, ақымақ, анар, алжапқыш, әтеш, қызанақ, қияр, балға, балта, шалғы, қоңыз, қарға, сауысқан, шырын, сана, балық, қайшы, қаламсап, көбелек, төбелес, тоқылдақ.* Сөздің дыбыстық талдауымен жұмыс. **«Дұрыс па, бұрыс па?» дидактикалық ойыны.***Тәрбиеші алша, түн сөздерінің дыбыстық талдауын тақтаға іледі.*Орындарында тақтадағы суреттердің атауына дыбыстық талдау жасайды. **3.Қоршаған ортамен танысу.** Өткенді қайталау. Жаз кезінде отбасы мүшелері жиі табиғат аясына демалысқа барады. Осы кезде тек демалып қана қоймай, зерттеу жұмысын жүргізуге болады. Мысалы: Құм қандай? Құм неге ыстық? Қандай жемістер мен көгөністер пісті? Ауа райы қандай?Жаз ағы жаңбыр мен күзгі жаңбырдың айырмашылығы қандай? Осындай сұрақтарға жауапты ересектердің көмегімен шешуге болады.Қазір жапырақты зерттейік. Ол үшін мынасұрақтарға жауап беруіміз қажет?Жапырақтың түсі неліктен жасыл

	ұлдар қыздарды орындарына отырғызып, өздері жанына жайғасады. ***Музыка тыңдау:*** «Сәби қуанышы» (Е. Құсайынов). Музыка тыңдап, қандай көңіл күйде орындалғанын, жылдам дығы қалай екенін сұрау. «Сендерге жақсы көңіл сыйлады ма?» – деп сауал қою. Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап алып, әуенді таза айтуға ұмтылу. ***Ән айту:*** «Қош, балбұлақ балабақшамыз» Б. Жұмабекова Әнде не туралы айтылған? Әннің көңіл күйі қандай?Бала ларға қайталап, қосылып айтуға үйретеді.Әнді бір мезгілде бас тау және аяқтау, әуенді дұрыс бере білу. «Балдырғандар әні» (Г. Жотаева), «Балаларды қорғаймыз» (А. Досмағанбет) әндерін еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. ***Билер:*** Биді балалардың қалауынша қайталау. ***Ойындар, хороводтар:*** «Кім мектепке тез жиналады». Балалардың жылдамдығын,ептілігін тексеру. Ойынға екі бала шығып, мектеп құрал дарын біртіндеп портфельге жинайды.Кім бұрын жинаса, сол жеңіске жетеді. ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Тамшылар» румын халық әні (өңдеген Т. Попатенко). Аспаптарды таратып беріп, орындау ретін түсіндіреді. **4.Дене шынықтыру** Сауықтыру-шынықтыру шара лары.Жергілікті шаралардың температурасын біртіндеп,тө мендете отырып,қарапайым су	түстің қай жыл мезгіліне сәйкес келетіндігі туралы айтып беріңдер. Жаз мезгілін қандай түс білдіреді? Күз мезгілін қандай түс білдіреді? Қыс мезгілін қандай түс білдіреді? Көктем мезгілін қандай түс білдіреді? Міне, балалар, осы төрт мезгілдің ішінде жаз мез гілінде адамдар жайлауға көшеді. Балалар, жайлауда болғандарың бар ма? Жайлаудағы адам қандай үйде тұрады? Тәрбиеші бала ларға жайлау бейнеленген суретті көрсетіп, жайлаудың табиғаты, киіз үйлер, оның айналасындағы адамдар, балалар, жан-жануарлар, тау, өзен, су, ағаш, шөп пен гүлдер, жемістер туралы әңгіме айтады. Үлестірмелі материалда жайлаудағы киіз үй сюжетті суретіне мұқият қарап, жапсыру жұмысын орындайық. Жапсыру тәсіл дерін түсіндіру. . Алдымен ақ түсті киіз үйдің сұлбасын қиямыз. Қиып алған пішіні міз қандай геометриялық пішінге ұқсайды? Ал төбесі ше? Төбесін екіге бүктелген қағаздан, түрлі қатпарлы бей нелерді қию.Енді бөлек-бө лек бөліктерін қиямыз: есігін; бауы мен басқұрла рын; түндігін; оюларын.Киіз үйдің бөліктерін рет-ретімен сюжетке жапсырамыз. Алды мен киіз үйдің негізгі бөлі гін, содан кейін баубасқұрла рын, есігі мен оюынжапсыра	айтып отырады. Ойым бар, бір ойын бастамақ, Аты оның тақия тастамақ, Ақырын, ақырын бастаймын, Бірінің тұсына келгенде, Сездірмей тақия тастаймын! Бала тақияны бір баланың тұсына келіп, тастап қашады. Ол бала тақияны ала салып, қуады, егер қуып жете алмаса, қашқан бала бос орынға отырып алады, қуып жете алмаған бала айыппұл төлейді. Балалардың сұрауы бойынша өлең, тақпақ айтады не болмаса жанжануарлардың дауысын салады. Ойын жалғасады. Қ.Баянбай Киіз үй өлеңін оқу. Өлең не туралы? Өлең киіз үй туралы. – Киіз үй қандай екен? Киіз үй дөңгелек болады. Киіз үйді көбінесе қай жерге тігеді? –Киіз үйді жайлауға шыққанда тігеді. *«Жайлау»* тақырыбында демонстрациялық материалдар дағы суретпен жұмыс. Жайлау – жазғы қоныс. Жайлауды суы мол, шөбі шүйгін, маса-сона, шыбын-шіркейі аз жерлерден таңдайды. Қазір де малшылар жазғы жайылымды жайлау ретінде пайдаланады, жайлауға көшеді. Қой, түйе, сиыр жайлауға шығарылады.Ата-бабаларымыз киіз үй көшіп-қону үшін ыңғайлы болғандық тан, оны пайдаланған. Қазір де малшылар киіз үйді пайдаланады. Енді киіз үй және оның бөлшектерімен танысайық. Киіз үй – тарихымыздағы ең алғашқы сәулеттік құрылыс. Көшіп қонуға ыңғайлы, жер сілкінісіне төтеп беретін ең қолайлы	қыздарды орындарына отырғызып, өздері жанына жайғасады. ***Музыка тыңдау:*** «Сәби қуанышы» (Е. Құсайынов). Музыка тыңдап, қандай көңіл күйде орындалғанын, жылдамдығы қалай екенін сұрау.«Сендерге жақсы көңіл сыйлады ма?» – деп сауал қою.Ән айтар алдында дауыс жаттығуын жасап алып, әуенді таза айтуға ұмтылу. ***Ән айту:*** «Қош, балбұлақ балабақшамыз»Б.Жұмабеко ва.Әнде не туралы айтылған?Әннің көңіл күйі қандай?Балаларға қайталап, қосылып айтуға үйретеді. Әнді бір мезгілде бастау және аяқтау, әуенді дұрыс бере білу. «Балдырғандар әні» (Г. Жотаева), «Балаларды қорғаймыз» (А. Досмағанбет) әндерін еске түсіру, сөздерін анық айтуға, ән ырғағымен орындауға баулу. ***Билер:*** Биді балалардың қалауынша қайталау. ***Ойындар, хороводтар:*** «Кім мектепке тез жиналады». Балалардың жылдамдығын,ептілігін тексеру. Ойынға екі бала шығып, мектеп құралдарын біртіндеп портфельге жинайды.Кім бұрын жинаса, сол жеңіске жетеді. ***Музыкалық аспапта ойнау:*** «Тамшылар» румын халық әні (өңдеген Т. Попатенко). Аспаптарды таратып беріп, орындау ретін түсіндіреді.	болады?Өйткені су жеткілікті.Өйткені олар ға күннің сәулесі жақсы түседі.Өйткені жылу жеткілікті.Міне, көрдің дер ме, осылайша жаз мезгілінде көптеген зерттеу жұмысын жүргізуге болады. Оларды фотосуретке түсіріп алу қажет.Кейін жасыл жапырақты күзгі жапырақпен салыстыру ға болады. Бұл да – зерттеу жұмысы. **«НЕ БОЛАР ЕДІ? ...» дидактикалықойыны.** Мақсаттары: өзініңтаби ғатқа қатысты іс-әреке тінің салдарын түйсіну ге үйрету. Тәрбиеші балаларға талқылайтын мысал ұсынады.Нәтиже сінде балалар әр нәрсе нің шегі барын түсініп, табиғатты аялау керек деген қорытындыжасай ды. Мысалы: «Егер гүлді жұлып алса не болады?Көбелектер ді құртып жіберсе не болар еді?» дегенсынды сұрақтар қояды. Сенің алдағы жазды қалай өткізгің келеді? **4.Дене шынықтыру.** Өткенді қайталау. **Орын ауыстырайық!** Балалар шеңбер құрып тұрады. Ұстаз қандай да бір бірдей ерекшелігі барбалаларға орында рын ауыстыруды ұсына ды: қара шаш, ақ кеудеше,үйжануарлары және т. б. Мысалы, былай

	шараларын өз бетіншежүргізуге дағдыландыру,балалардың денсаулықтарын,шынықтыру құралдарының әсерлеріне бейімделу деңгейін ескеріп, қарама-қарсы температурадағы сумен шайыну,таңертеңгі жат тығуды орындауға қызығу шылық тудыру,дене бітімін қалыптастыру және аяқтың өкшелерін нығайту. **«Ақырын – қатты» ойын** Жүргізуші ойыншыларға теріс қарап тұрады, ал ұстаз балалар дың біреуіне жасыруға бір зат береді. Барлық балалар зат кімде екендігін біледі.Жүргізу ші затты жасырған ойыншыға жақындап келсе, балалар қатты шапалақтай бастайды, ал ол алыстаған сайын шапалақтар тыныш бола бастайды. Егер жүргізуші ұзақ уақыт сәтсіздік ке тап болса, оны басқа ойыншы алмастырады. **«Тап та үндеме» ойын** Ұстаз алдын ала қандай да бір затты тығады және оны табуды ұсынады. Кімде-кім көрегер болса, ол ұстазға жақындап, оның құлағына айтады. Балалар дың көпшілігі тапсырманы орындағаннан кейін, ұстаз неғұрлым зейінді ойыншы ларды атайды. **Тапқырлар (шеңбермен)** Бір жүргізуші таңдалады, ол – тапқыр. Ол басқа ойыншылар дан құралған шеңбердің орта сына тұрады. Қолдарынан ұстап, балалар шеңбер бойымен оңға (солға) жүріп, келесі сөз дерді айтады: «Шеңбер құрып әдемі, Тізбектеліп келеміз. Тоқта! – десе, тоқтаймыз!	мыз. Балалар шығармашы лығы. Ата-аналарға көрме ұйымдастыру. «Жайлау» туралы шағын әңгіме құрастыру тапсырылады.	баспана. Киіз үйдің жалпы салмағы жиһаздарымен қосқанда 300–400 келіге жуық. Бұл салмақты бір түйе еркін көтере алады. Кереге, шаңырақ, уық, сырқырлауық – киіз үйдің негізгі бөлшектері. Соның ішінде *керегеки*із үйдің негізгі қаңқасы болып есептеледі. Ол талдан, жіңішке қайыңнан жасалады. Қазақ халқы ерте кезден бастап мал бағып, өсірумен шұғылданған, сондық тан көшіп-қонып өмір сүрген. Әр жылдың ерекшелігіне қарай малды көбейтіп ұстауға жағдай жасаған. Жайлауды да таңдап, шөбі мен суы мол жерге барып қонған. Қысқы қыстауды өзен жағасына қамыс өскен, таулы қыраттар және орманды, мал боран соққан кезде ылғал таба алатын, қар астындағы шөпті тұяғымен аршып жеуге ыңғайлы жерге орналастыра тын. Қазақтар өздерінің көшіп-қонуына аса жауапкершілікпен қараған. Күзде күзеуге көшіп, бірінші суық түскенше сол жерде малды бағып отырған. Халқымызда ағаш пен темірден тұрмысқа қажетті бұйымдарды жасайтын шеберлер көп болды. Олар киіз үйдің сыртын нақыштап, ұлттық оюлармен безендірді. Өздерің қандай ұлттық ою түрлерін білесіңдер? «Балта», «Қызғалдақ», «Қошқар мүйіз», «Тарақ» оюларын білеміз. Кебеже, текемет, сырмақ т.б. суреттерін көрсетіп, оларды не үшін пайдаланаты нын түсіндіреді. Балалар, қалай ойлайсыңдар, киіз үй жабдық тары неден жасалған? Көшіп-қонуға ыңғайлы болсын деп,		дейді: «Велосипе ді бар балалар орында рын ауыстырсын!». Балалар орындарымен ауысады. **«Соқпақ, қар ұшқыны мен омбы»** Балалар бір лекке сапқа тұрады. «Соқпақ» белгі сі бойынша ойыншылар алдында келе жатқан ойыншының иығына қолын қояды. «Ұшқын қар» белгісі бойынша: бір орнында айналады, «Омбы» белгісі бойынша отырады. **«Дәулер мен құртақандар» ойын** Балалар бір лекке сапқа тұрады.«Дәулер» белгісі бойынша ойыншылараяқтарының ұштарымен, қолдарын аспанға созып жүреді, содан кейін қалыпты түрде жүреді. Ал«Құр тақандар» белгісі бойынша: жартылай отырып жүреді. Солай кезектестіре береді. **«Ара» ойын** Ойыншылар шеңбер құрып отырады. Шеңбердің ішінде доп домалап жүреді. Ойыншылар қолдары мен оны өздерінен итеріп, басқа балалар дың аяғына тигізуге тырысады. Доп тиген ойыншы шеңбер орта сына арқасын қаратып, теріс қарап отырады, ол келесі ойыншыға доп тигенге дейін ойынға

	Міне былай жасаймыз!» Балалар тоқтап, қолдарын түсіреді, ал тапқыр қандай да бір қимылды көрсетеді,барлығы оны қайталау керек. Ойын бас қа жүргізушімен қайталанады. **«Фигура» ойын** Ойыншылар бағандап бір-бір леп немесе шашырап жүреді, ұстаздың «Тоқта» белгісі бойынша балалар тоқтайды да, қандай да бір «фигураны» орындайды. Анық және қызық ты орындалған «фигуралар» аталып айтылады.		киіз үй жабдықтары теріден, ағаштан жасалынады. Қазақ халқының үй тұрмысында қолданылатын жабдықтарының алуан түрлері бар. Мысалы: тостаған – сусынға арналған ыдыс, ожау – сусын құятын ыдыс, сандық – киім-кешек және бағалы бұйымдар салатын жиһаз. Ұлттық киімдердің ою-өрнегінде, әрбір әшекейінде халқымыздың тарихының қайталанбас көрінісі бар. Ол – біздің ұлттық мәдениетіміз. Мысалы: қамзол, мәсі, сәукеле, шапан, тақия, т.б. ***«Қай топ көп сөз айтады» ойыны.*** Балалар екі топқа бөлініп, 1-топ киіз үй жабдықтарын, 2-топ киіз үй бөлшектерін атайды. Әр айтыл ған сөзге асық-ұпай беріледі. Асық қай топта көп болады, сол топ жеңімпаз атанады. Сурет терге қарап әңгімеле. Киіз үй жабдықтарын ата. **4.Дене шынықтыру.** Спорттық жаттығулар. Велосипед,самокат тебу. Шеңбер бойымен және тура жолмен өз бетінше екі дөңгелекті велосипед тебу. Оңға және солға бұрылу. **«Жаңғырық» ойын** Ойыншылар шеңбер құрап тұрады. Бірінші ойыншы атын атайды және кез келген қозға лыс (бұрылу, шапалақтау, секіру және т. б.). көрсетеді. Барлық балалар хормен үш рет атын бірінші ойыншының инто нациясымен айтып, қозғалысын қайталауға тырысады. Одан кейін келесі бала атын айтады және қозғалысын көрсетеді, барлығы қайталайды, және т. б.		қатыса алмайды. Ережелері: допты тек қолмен дөңгелетуге болады, допты тоқтатуға, ұстап алуға болмайды. **«Мүсіндер»** Ойыншылар шеңбер құрап тұрып, допты бір-біріне қолмен лақтырады. Допты ұстай алмаған ойыншы жазаланады: ойынды бір аяқпен тұрып жалғастырады. Егер мұндай тұрыста ол допты ұстап алса, онда жаза алынып тастала ды, яғни ол екі аяғымен тұра береді. Егер тағы бір қателік жасалса, ойыншы бір тіземен тұрады. Үшінші қате кезінде ол екі тізеге тұрғызылады. Егер бұл жағдайда ойыншы допты ұстап алса, одан барлық жаза алынып, ол ойынды екі аяқпен түрегеп тұрып жалғастырады. Ал егер ойыншы сәтсіздікке ұшыраса, ойыннан шығуына тура келеді.

			ойын барлық балалар аттарын атап шыққанға дейін қайталана береді. **«Доп кімде?» ойын** Ойыншылар шеңбер жасап тұрады. Ойын бастаушы таға йындалады. Ол шеңбердің орта сында тұрады, қолдарын арқа сына ұстап бір-бірімен тығыз далып тұрады. Тәрбиеші допты (диаметрі 15 см-ден аспайтын) кімге болса да біреуіне береді, балалар оны арттарымен шең бер жасай бір-біріне береді. Бастаушы доптың кімде екенін табуға тырысады. Ол: «Қолың ды» деп кімге айтса, сол екі қолын алға шығарып, алақанын жайып, жоғары көтеруге тиіс, онда ол оның қолында доптың жоқ екенін көрсетеді. Егер бас қарушы добы бар екенін тапса, ол допты алады да шеңберге тұрады, ал доп табылған бала ойынды басқара бастайды. **«Қол ұстасып жүру» ойын** Ойыншылар екі шеңберқұрады, бірі екіншісінің ішінде және қолдарынан ұстасады.Ұстаздың белгісі бойынша аталған жаққа қарай қозғалыс басталады (жүріс немесе ақырын жүгіріс). Қозғалысы берілген тарапқа (жаяу немесе баяу жүгіру). Ән немесе музыкалық сүйемелдеу мен ритмикалық жаяу жүрісті ұсынуға болады. **«Назар аудар!»** Ұстаз балаларға өзі атаған бар лық қозғалысты орындауға ұсынады, бірақ бұл ретте мүл дем басқа қозғалыстықөрсетеді. Мысалы, мұғалім былай дейді: «итереміз!», бірақ өзі қолын жоғары көтереді. Ойынды шеңбер ретінде тұрып немесе		

			басқа тұрыспен де жүргізуге болады.		
Серуенге дайындық	Өз бетінше киіну және шешіну қабілетін белгілі бір ретпен бекіту, заттарды шкафқа дұрыс қою және мұқият бүктеу; түрлі сыдырмаларды қолдану қабілетін бекіту. Сыдырманы саламыз Сенің киіміңде: Түйме мен ілгекті, Түрлі батырманы. (Сөйлеуді дамыту)				
Серуен	Адамдардың киімін бақылау Мақсаты: талдау және қорытынды жасау қабілетін дамыту; қысқы және маусымдық киімдерді атау. Еңбек қызметі: учаскедегі жұмыс - су ағыны үшін ойық тазалау. Мақсаты: бірлесе жұмыс істеу қабілетін дамыту. «Түйе мен бота» қимылды ойыны Мақсаты: моторика, коммуникативті және шығармашылық қабілетті дамыту. Жеке жұмыс: қимылдарын дамыту Мақсаты: кеңістікте бағдарлауды, тепе-теңдік сезімін жақсарту. «Көктемде аулада қандай қауіп бар?» ситуациялық әңгіме Мақсаты: қауіпсіз мінез-құлық ережесін тәрбиелеу. (Сөйлеуді дамыту + сыртқы дүниемен таныстыру + дене шынықтыру)	Күнді бақылау Мақсаты: күннің қозғалысы туралы алғашқы түсінікті қалыптастыру; күн қызуына байланысты табиғаттың көктемгі өзгерісі туралы түсінікті жүйелеу. Еңбек қызметі: үйілген қарды тез еруі үшін арасын ашу. Мақсаты: ересектерге көмектесуге деген құштарлықты тәрбиелеу; судың бір күйден екінші күйге өту қасиетін бекіту. «Қаз көпірі» қимылды ойыны Мақсаты: жаңа ойынмен танысу;ептіліктерін, төзімділігін дамыту. Жеке жұмыс: секіруді дамыту Мақсаты: 1-2 м қашықтықта екі аяқпен алға секіруге жаттықтыру. Аулада балалардың дербес дене белсенділігі. (Сөйлеуді дамыту + Қоршаған ортамен таныстыру + дене шынықтыру)	Шуақты күнді бақылау Мақсаты: қоршаған ортаға қызығушылықты дамыту, тек ересектер мен балалардың ғана емес, құс, аңдардың да күнге қалай қуанатынын байқау. Еңбек қызметі: серуенуге шығаратын материал дайындау. Мақсаты: тәуелсіз болуға ұмтылуын дамыту. «Біреу бізге қонаққа асығып келеді» қимылды ойын Мақсаты: көзді дамыту, топта ойнау. «Қуып жет» қимылды ойыны Мақсаты: жылдамдық, зейінді, көзді дамыту. Төменнен екі қолмен тік нысанаға лақтыру жеке жұмыс. Дербес әрекет. (Қоршаған ортамен таныстыру+ дене шынықтыру + сөйлеуді дамыту)	Ағашты бақылау Мақсаты: бақылауды дамыту; табиғатқа құрметпен қарауға тәрбиелеу. Көркемсөз Его весной и летом Мы видели одетым. А осенью с бедняжки Сорвали все рубашки. Но зимние метели В меха его одели. (Ағаш) Мақсаты: әртүрлі ағаш туралы түсінікті кеңейту. Балалармен ағаштың не үшін қажет екендігі туралы әңгімелесу. Түске қарай көктемгі ауаның жылы болатынына назар аударту. Күн сәулесі енген ағаш діңі қызып, бүршіктен жапырақтар пайда болады. Еңбек қызметі: ұсақ қоқыс жинау «Табыста» қимылды ойыны Мақсаты: жолдастық сезімге, ептілікке, зейінділікке тәрбиелеу; иық пен арқа бұлшықетін күшейту. «Тап және жасыр» қимылды ойыны Мақсаты: бақылауды, зейінді, логикалық ойлауды дамыту.	Ауа-райын бақылау Мақсаты: көктемде табиғаттың өзгеруі Жердің Күнді айналуымен байланысты екендігі туралы түсінік қалыптастыру; табиғаттағы маусымдық өзгеріс туралы білімді бекіту. Еңбек қызметі: жолды сыпыру, қоқыс жинау. Мақсаты: бірлесе жұмыс істеу қабілетін дамыту. «Аяқты жерге тіре», «Қуыспақ» қимылды ойындары Мақсаты: бір-біріне соқтығыспай жүгіруде жаттығу; ептілікке, төзімділікке тәрбиелеу. «Қазына аралы» қимылды ойыны Мақсаты: қозғалыс белсенділігін дамыту; жер бедерін бағдарлау қабілетін нығайту. Жеке жұмыс: секіруді дамыту Мақсаты: тепе-теңдіктегі қимылды орындау кезінде өзін-өзі сақтандыруға үйрету. балалардың дербес

				(Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен таныстыру + дене шынықтыру)	әрекеті. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен таныстыру + дене шынықтыру)
Серуеннен оралу	Киімді реттілікпен шешу, шкафқа салу, қолды жуу. Белгілі бір реттілікпен өз бетінше киіну және шешіну, өз заттарын шкафқа дұрыс орналастыру дағдысын жетілдіру. Жуыну кезінде «Тазалап жу, суды аяма. Алақандар қардай аппақ болсын» тақпақ айту (Сөйлеуді дамыту + қоршаған ортамен таныстыру)				
Балалардың дербес іс-әрекеті	«Қазақстан бойынша саяхат» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: сюжетті дамыту, рөлдерді өз бетінше бөлу. «Ойлан және қайтала» ойын жаттығуы Мақсаты: зейінін, ептілігін, реакциясын дамыту. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен таныстыру)	«Мұражай» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: рөлді таңдап, соған сәйкес әрекет ету; жақсы мінез-құлық дағдыларын дамыту; ойында әлеуметтік шындықтың құбылыстарын бейнелеу; балалардың бақылау, экскурсия, ересектермен қарым-қатынас барысында көргендерін ойынға беру. «Бағбан» дидактикалық ойыны Мақсаты: балалардың балабақшада өсетін өсімдіктер туралы білімдерін бекіту, олардың белгілерін атау. (Сөйлеуді дамыту+ қоршаған әлеммен таныстыру)	«Сондай фигураны тап» дидактикалық ойыны Мақсаты: себеп-салдар байланысын анықтау, ойлау. «Маған бір сөз айт» қимылды ойыны Мақсаты: қозғалыстарды үйлестіру, сөйлеуді дамыту, бағдарлау. (Сөйлеуді дамыту + қоршаған әлеммен таныстыру)	«Супермаркет» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: ойынның сюжетін дамыту; қоғамдық орындарда өзін-өзі ұстау ережелері туралы білімдерін бекіту; сәлемдесу, қоштасу, сыпайы сұрау сөздерін, зат атауларын қазақ және ағылшын тілдерінде қолдану. «Техника» домино Мақсаты: ой-өрісін, жазықтықта бағдарлануын дамыту; көлік туралы білімдерін бекіту; көлікті қазақ және ағылшын тілдерінде атау. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту)	«Біз спортшымыз» сюжетті-рөлдік ойыны Мақсаты: әртүрлі спорт түрлерімен таныстыру; командалар арасында жарыс ұйымдастыра білу; спортпен айналысуға ынтасын қалыптастыру; әлемдік спорт жарыстарына қызығушылықты дамыту; спорт түрлерін қазақ және ағылшын тілдерінде атау. «Біз мамандықты ойнаймыз» қуыршақ театрыМақсаты: шығармашылық қабілетті дамыту, мінез-құлық мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру; қазақ және ағылшын тілдеріндегі сәлемдесу сөздерін қолдану. (Қоршаған ортамен таныстыру + сөйлеуді дамыту + дене шынықтыру)
Балалармен жеке жұмыс	Қарым-қатынас дағдылары «Алдымен не, содан кейін не» дидактикалық ойыны Мақсаты: үйлесімді сөйлеуді дамыту; логикалық ойлау қабілеттерін дамыту	Шығармашылық және зерттеу дағдысы «Камзолды сәндеу» қосымшасы Мақсаты: қайшымен жұмысты бекіту; қиялды дамыту	Танымдық және интеллектуалдық дағдылар «Қанша сонша» дидактикалық ойыны Мақсаты: берілген заттардың санын санау дағдыларын бекіту	Шығармашылық және зерттеу дағдылары. «Қиып, жапсыр» ойын жаттығуы Мақсаты: қайшымен жұмыс істеу техникасын жаттықтыру; қауіпсіздік ережелерін бекіту	Физикалық дағдылар «Сақина лақтыру» қимылды ойыны Мақсаты: ұқыптылыққа, ептілікке тәрбиелеу
Серуен	«Бір, екі, үш – жүгір» қимылды ойын Мақсаты: әртүрлі бағытта жүгіру, жүгіру жылдамдығы.				

	«Түлкі мен қоян» қимылды ойын Мақсаты: екі аяқпен секіру, белгі бойынша әрекет. Балалардың қалауы бойынша еркін ойындар. (Дене шынықтыру)
Балалардың үйге қайтуы	«Ата-аналарға мектеп туралы» кеңес. «Жолда жүру ережелері» жылжымалы папка